NOUL TESTAMENT

CLUJ, 1945

Demian: Maica Domnului cu Pruncul Iisus

NOUL TESTAMENT

AL DOMNULUI ȘI MÂNTUITORULUI NOSTRU ISUS HRISTOS

TIPĂRIT CU BINECUVÂNTAREA ȘI PURTAREA DE GRIJĂ A PREASFINȚIEI SALE

NICOLAE

EPISCOPUL VADULUI, FELEACULUI ȘI CLUJULUI

EDIȚIA II

EDITURA EPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE CLUJ 1945

Tipografia Eparhială ort. rom. Cluj, 1945

SFÂNTA EVANGHELIE

DELA

MATEI

1.

Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam.

2. Avraam a născut pe Isaac, iar Isaac a născut pe Iacov, iar Iacov a născut pe Iuda şi pe fraţii lui.

3. Iar Iuda a născut pe Fares şi pe Zara din Tamar, iar Fares a născut pe Esrom, iar Esrom a născut pe Aram;

4. Iar Aram a născut pe Aminadav, iar Aminadav a născut pe Naason, iar Naason a născut pe Salmon;

5. Iar Salmon a născut pe Vooz din Rahav, iar Vooz a născut pe Ovid, din Rut, iar Ovid a născut pe Iessei;

6. Iar Iessei a născut pe David împăratul, iar David împăratul a născut pe Solomon din femeia lui Urie.

7. Iar Solomon a născut pe Rovoam, iar Rovoam a născut pe Avia, iar Avia născut pe Asa;

8. Iar Asa a născut pe Iosafat, iar Iosafat a născut pe Ioram, iar Ioram a născut pe Ozia;

9. Iar Ozia a născut pe Ioatam, iar Ioatam a născut pe Ahaz, iar Ahaz a născut pe Ezechia;

10. Iar Ezechia a născut pe Manase, iar Manase a născut pe Amon, iar Amon a născut pe Iosia;

11. Iar Iosia a născut pe Iehonia şi pe fraţii lui, la mutarea în Vavilon.

12. Iar după mutarea în Vavilon Iehonia a născut pe Sa-

---

1. *1—17:* Luca 3, 23—38.

atiil, iar Salatiil a născut pe Zorovavel;

13. Iar Zorovavel a născut pe Aviud, iar Aviud a născut pe Eliachim, iar Eliachim a născut pe Azor;

14. Iar Azor a născut pe Sadoc, iar Sadoc a născut pe Achim, iar Achim a născut pe Eliud;

15. Iar Eliud a născut pe Eleazar, iar Eleazar a născut pe Matan, iar Matan a născut pe Iacov;

16. Iar Iacov a născut pe Iosif, bărbatul Mariei, din care s'a născut Iisus ce se zice Hristos.

17. Deci, dela Avraam până la David sunt, de toate, patrusprezece neamuri; dela David până la mutarea in Vavilon sunt patrusprezece neamuri; iar dela mutarea in Vavilon până la Hristos (iarăşi) patrusprezece neamuri.

18. Iară **Naşterea lui Iisus Hristos** aşa a fost, că logodită fiind muma lui, Maria, cu Iosif, mai înainte de a fi ei împreună, s'a aflat având în pântece din Duhul Sfânt.

19. Iar Iosif, bărbatul ei, fiind om drept şi nevrând s'o vădească pe ea, în ascuns a vrut s'o lase pe dânsa.

20. Şi cugetând el unele ca acestea, iată îngerul Domnului i s'a arătat lui în vis, grăindu-i: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, femeia ta, că ce s'a zămislit întrânsa din Duhul Sfânt este.

21. Şi va naşte fiu şi vei chema numele lui: Iisus; că acesta va mântui pe poporul său de păcatele lui.

22. Acestea toate s'au făcut ca să plinească ceea ce s'a zis de Domnul prin prorocul ce zice:

23. Iată, fecioara va avea în pântece şi va naşte fiu şi vor chema numele lui Emanuil, ce se tâlcueşte: Cu noi este Dumnezeu.

24. Şi sculându-se Iosif din somn, a făcut precum îi poruncise îngerul Domnului; şi a luat pe femeia sa.

25. Dar nu a cunoscut-o pe ea până ce a născut pe fiul său cel întâi născut şi a che- numele lui: Iisus.

2.

Iar dacă s'a născut Iisus în Vifleemul Iudeei, în zilele lui Irod împăratul, iată **magii dela Răsărit** au venit în Ierusalim, întrebând:

2. Unde este împăratul Iudeilor, cel ce s'a născut? Căci am văzut steaua lui la Răsărit şi am venit să ne închinăm lui.

3. Şi auzind Irod împăratul, s'a tulburat, şi tot Ierusalimul împreună cu dânsul.

4. Şi adunând pe toţi arhiereii şi cărturarii poporului, i-a întrebat: Unde este să se nască Hristos?

23: Is. 7, 14.

5. Iar ei au răspuns: In Vifleemul Iudeei, căci aşa s'a scris prin prorocul:

6. Şi tu, Vifleeme, pământul lui Iuda, cu nimic nu eşti mai mic între domniile lui Iuda, că din tine va ieşi povăţuitor, care va paşte pe poprul meu Israil.

7. Atunci Irod chemând în ascuns pe magi, i-a ispitit cu deamănuntul de vremea întru care s'a arătat steaua.

8. Şi trimiţându-i pe ei în Vifleem le-a zis: Mergând cercetaţi cu deamănuntul despre prunc şi de-l veţi afla, să mă vestiţi şi pe mine, ca venind şi eu să mă închin lui.

9. Iar ei ascultând pe împăratul, s'au dus. Şi iată steaua pe care o văzuseră la Răsărit mergea înaintea lor, pânăce a venit şi a stătut deasupra, unde era pruncul.

10. Şi văzând steaua, s'au bucurat cu bucurie mare foarte.

11. Şi intrând în casă, au văzut pruncul cu Maria muma lui, şi căzând la pământ s'au închinat lui, aducându-i daruri: aur şi tămâie şi smirnă.

12. Şi luând înştiinţare prin vis să nu se întoarcă la Irod, pe altă cale s'au dus în ţara lor.

13. Iar după ce s'au dus ei, iată îngerul Domnului se arată lui Iosif în vis, zicând: Sculându-te ia pruncul şi pe muma lui şi **fugi în Egipet,** şi rămâi acolo până ce-ţi voi spune; căci Irod va să caute pruncul, ca să-l piarză pe el.

14. Iar el sculându-se a luat pruncul şi pe muma lui, noaptea, şi s'au dus în Egipet.

15. Şi a rămas acolo până la moartea lui Irod, ca să se plinească ceeace s'a spus de Domnul prin prorocul ce zice: Din Egipet am chemat pe fiul meu.

16. Atunci Irod văzându-se batjocorit de magi, s'a mâniat foarte, şi a trimis ostaşi ca **să omoare pe toţi pruncii** cari erau în Vifleem şi în toate hotarele lui, de doi ani şi mai în jos, după vremea ce o aflase dela magi.

17. Atunci s'a plinit ceeace s'a spus de Ieremia prorocul ce zice:

18. Glas în Rama s'a auzit, plângere şi tânguire multă: Rahil plângea pe fiii săi şi nu voia să se mângâie că nu mai sunt.

19. Iară după ce a murit Irod, iată îngerul Domnului se arată în vis lui Iosif, în Egipet

20. Şi-i zice: Sculându-te ia pruncul şi pe muma lui şi mergi în pământul lui Israil, căci au murit cei ce căutau sufletul pruncului.

21. Iar el sculându-se a luat pruncul şi pe muma lui şi a venit în pământul lui Israil.

22. Dar auzind că Arhelau domneşte în Iudeea, în locu'l lui Irod, tatăl său, s'a temut să

---

2. *6:* Mih. 5, 1.

15: Osie 11, 1.
18: Ier. 31, 15.

meargă acolo, şi luând poruncă în vis, s'a dus în părţile Galileei.

23. Şi venind a locuit **în cetatea** ce se numeşte **Nazaret,** ca să se plinească ceea ce s'a zis prin proroci, că Nazarinean se va chema.

3.

În zilele acelea venit-a **Ioan Botezătorul,** propoveduind în pustia Iudeei

2. Şi zicând: Pocăiţi-vă, că s'a apropiat împărăţia cerurilor.

3. Că acesta este de care a grăit Isaia prorocul ce zice: Glasul celui ce strigă în pustie: gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările lui.

4. Şi acest Ioan avea îmbrăcămintea lui din peri de cămilă, şi brâu de curea împrejurul mijlocului său, iar hrana sa era acride şi miere sălbatică.

5. Atunci ieşia la dânsul Ierusalimul şi toată Iudeea şi toată laturea Iordanului,

6. Şi se botezau de dânsul în Iordan, mărturisindu-şi păcatele lor.

7. Şi văzând pe mulţi din farisei şi din saduchei venind la botez, le zicea lor: Pui de năpârci, cine v'a învăţat să fugiţi de mânia ce va să fie?

8. Faceţi, dar, roduri vrednice de pocăinţă.

9. Şi să nu vă gândiţi să ziceţi în voi înşivă: Părinte avem pe Avraam; că vă spun, că Dumnezeu şi din pietrele acestea poate să ridice fii ai lui Avraam.

10. Iată şi săcurea la rădăcina pomilor zace, şi tot pomul care nu face roadă bună se taie şi în foc se aruncă.

11. Eu vă botez pe voi cu apă, spre pocăinţă, dar cel ce vine după mine este mai tare decât mine şi eu nu sunt vrednic nici a-i duce încălţămintea; acela vă va boteza pe voi cu Duh Sfânt şi cu foc.

12. El are lopata în mână şi va curăţi aria sa, şi va aduna grâul în jitniţa sa, iar pleava o va arde cu focul cel nestins.

13. Atunci a venit Iisus din Galileea **la Iordan,** către Ioan, ca să se boteze de dânsul.

14. Iar Ioan îl opria pe el, zicând: Eu am trebuinţă a mă boteza de tine şi tu vii la mine?

15. Şi răspunzând Iisus a zis către dânsul: Lasă acum, căci aşa se cuvine nouă, să plinim toată dreptatea. Atunci l-a lăsat pe el.

16. Şi botezându-se Iisus, îndată a ieşit din apă; şi iată i s'au deschis lui cerurile şi a văzut pe Duhul lui Dumnezeu pogorându-se ca un porumb şi viind peste dânsul;

17. Şi iată glas din ceruri,

---

3. *1—12:* Marcu 1, 2—8; Luca 3, 3 -18.
3: Is. 40, 3.

13—17: Marcu 1, 9—11; Luca 3, 21—22; Ioan 1, 31—34.

zicând: Acesta este fiul meu cel iubit, întru care bine am voit!

4.

Atunci Iisus a fost dus de Duhul în pustie, ca **să se ispitească** de diavolul.
2. Şi postind patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, la urmă a flămânzit.
2. Şi apropiindu-se de dânsul ispititorul a zis: De eşti tu fiul lui Dumnezeu, zi ca pietrele acestea să se facă pâini.
4. Iar el răspunzând a zis: Scris este că nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu.
5. Atunci diavolul l-a dus pe el în sfânta cetate şi puindu-l pe aripa bisericii,
6. I-a zis: De eşti tu fiul lui Dumnezeu, aruncă-te jos; că scris este: Ingerilor săi va porunci pentru tine şi te vor ridica pe mâni, ca nu cumva să-ţi loveşti de piatră piciorul tău.
7. Iisus îi răspunse: Iarăşi scris este: Să nu ispiteşti pe Domnul Dumnezeul tău.
8. Apoi l-a dus pe el diavolul într'un munte foarte înalt şi i-a arătat lui toate împărăţiile lumii şi mărirea lor.

---

4. *1—11:* Marcu 1, 12—13, Luca 4, 1—13.
4: A doua lege 8, 3.
6: Ps. 91, 11—12.

9. Şi i-a zis lui: Acestea toate ţi le voi da ţie, dacă vei cădea (înaintea mea) şi te vei închina mie.
10. Atunci Iisus a zis: Du-te dela mine, satano, că scris este: Domnului Dumnezeului tău să te închini şi lui singur să-i slujeşti.
11. Atunci l-a lăsat pe el diavolul şi iată îngerii veniau la dânsul şi-i slujeau lui.
12. Iar Iisus auzind că Ioan a fost prins, **s'a dus în Galileea.**
13. Şi lăsând Nazaretul, a venit şi a locuit în Capernaum, lângă mare, în hotarele lui Zavulon şi ale lui Neftalim,
14. Ca să se plinească ceea ce s'a zis de Isaia prorocul ce zice:
15. Pământul lui Zavulon şi pământul lui Neftalim, spre mare, dincolo de Iordan, Galileea neamurilor:
16. Poporul care şedea în întunerec a văzut lumină mare, şi celor ce şedeau în laturea şi în umbra morţii, le-a răsărit lumină.
17. De atunci a început Iisus a propovedui şi a zice: **Pocăiţi-vă, că s'a apropiat împărăţia cerurilor.**
18. Şi umblând Iisus pe lângă marea Galileei, a văzut doi fraţi:

10: A doua lege 6, 13.
12—17: Marcu 1, 14—15; Luca 4, 14—15.
15: Is. 8, 23; 9. 1.
18—22: Marcu 1, 16—20; Luca 5, 1—11; Ioan 1, 40—41.

pe Simon ce se numeşte Petru
şi pe Andrei fratele lui, arun-
cându-şi mrejile în mare, că erau
pescari.
19. Şi le-a zis lor: Veniţi
după mine şi vă voi face pe
voi **pescari de oameni!**
20. Iar ei lăsându-şi mrejile,
îndată au mers după dânsul.
21. Şi de acolo mergând mai
departe, a văzut alţi doi fraţi:
pe Iacov al lui Zevedeiu şi pe
Ioan fratele lui, în corabie cu Ze-
vedei tatăl lor, dregându-şi mre-
jile lor; şi i-a chemat pe dânşii.
22. Iar ei lăsând îndată co-
rabia şi pe Zevedei tatăl lor,
au mers după dânsul.
23. Şi a străbătut Iisus toată
Galileea, învăţând în adunările
lor şi propoveduind Evanghe-
lia împărăţiei şi tămăduind în
popor toată boala şi toată ne-
putinţa.
24. Şi i-a ieşit vestea în toată
Siria, şi aduceau la dânsul pe
toţi cei ce pătimeau rău, fiind
cuprinşi de tot felul de boale
şi de chinuri: pe cei îndrăciţi,
pe cei lunatici şi pe cei slăbă-
nogi; şi îi vindeca pe ei.
25. Şi mergeau după dânsul
gloate multe din Galileea şi din
Decapole şi din Ierusalim şi din
Iudeea şi de dincolo de Iordan.

5.

Şi văzând Iisus mulţimile, s'a
suit în munte; şi şezând, au
venit la dânsul ucenicii lui.

5—7. Luca 6, 20—49.

2. Iar el deschizându-şi gura
sa îi învaţă pe ei, zicând:
3. **Fericiţi** cei săraci cu du-
hul, că acelora este împărăţia
cerurilor.
4. Fericiţi cei ce plâng, că
aceia se vor mângâia.
5. Fericiţi cei blânzi, că aceia
vor moşteni pământul.
6. Fericiţi cei ce flămânzesc
şi însetoşează de dreptate, că
aceia se vor sătura.
7. Fericiţi cei milostivi, că
aceia se vor milui.
8. Fericiţi cei curaţi cu inima,
că aceia vor vedea pe Dum-
nezeu.
9. Fericiţi făcătorii de pace,
că aceia fiii lui Dumnezeu se
vor chema.
10. Fericiţi cei prigoniţi pen-
tru dreptate, că acelora este
împărăţia cerurilor.
11. Fericiţi veţi fi când vă
vor batjocori pe voi şi vă vor
prigoni şi vor zice tot cuvântul
rău împotriva voastră, minţind,
pentru mine.
12. Bucuraţi-vă şi vă veseliţi,
că plata voastră multă este în
ceruri; că aşa au prigonit pe
prorocii cei dinainte de voi.
13. Voi sunteţi **sarea pă-
mântului**; iar dacă sarea se va
strica, cu ce se va săra? Nu
mai este de nicio treabă, fără
numai să se arunce afară, ca
să fie călcată de oameni.
14. Voi sunteţi **lumina lumii.**
Nu poate cetatea să se ascundă,
când stă deasupra muntelui.
15. Nici nu aprind oamenii

făclie ca s'o pule sub obroc, ci în sfeşnic, şi luminează tuturor celor ce sunt în casă.
16. Aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând ei faptele voastre cele bune, să mărească pe Tatăl vostru cel din ceruri.
17. Să nu socotiţi că am venit să stric legea sau prorocii; **n'am venit să stric, ci sa plinesc.**
18. Căci adevăr grăiesc vouă: Până ce va trece cerul şi pământul, o iotă sau o cirtă nu va trece din lege, până ce nu se vor împlini toate.
19. Deci, cel ce va strica vreuna din aceste porunci mai mici şi va învăţa aşa pe oameni, mai mic se va chema în împărăţia cerurilor; iar cel ce va face şi va învăţa, acela mare se va chema în împărăţia cerurilor.
20. Că vă spun vouă: De nu va prisosi dreptatea voastră mai mult decât a cărturarilor şi a fariseilor, nu veţi intra în împărăţia cerurilor.
21. Auzit-aţi că s'a zis celor de demult: **Să nu ucizi,** că cine va ucide, vinovat va fi judecăţii.
22. Iar eu vă spun vouă că tot cel ce se mânie pe fratele său în deşert, vinovat va fi judecăţii; şi cine va zice fratelui său: racà, vinovat va fi soborului; iar cine va zice nebune, vinovat va fi Gheenei focului.
23. Deci, de-ţi vei aduce darul tău la altar, şi acolo îţi vei aduce aminte că fratele tău are ceva împotriva ta,
24. Lasă darul tău acolo, înaintea altarului, şi mergi mai întâi de te împacă cu fratele tău, şi atunci venind adu darul tău.
25. Impacă-te cu pârâşul tău degrab, până eşti pe cale cu dânsul, ca nu cumva pârâşul să te dea judecătorului şi judecătorul să te dea slujitorului, ca să te arunce în temniţă.
26. Adevăr grăesc ţie: nu vei ieşi de acolo, până nu vei da codrantul cel mai de pe urmă.
27. Auzit-aţi că s'a zis celor de demult: **Să nu preacurveşti;**
28. Iară eu vă spun vouă că tot cel ce se uită la femeie spre a o pofti pe ea, iată, a preacurvit cu dânsa întru inima sa.
29. Iar dacă ochiul tău cel drept te sminteşte pe tine, scoate-l şi-l aruncă dela tine, că mai de folos îţi este să piară unul din mădulările tale, decât tot trupul tău să fie aruncat în Gheenă.
30. Şi dacă mâna ta cea dreaptă te sminteşte pe tine, tai-o şi o aruncă dela tine, că mai de folos îţi este să piară unul din mădulările tale, decât tot trupul tău să fie aruncat în Gheenă.
31. Iarăşi s'a zis, că cel ce-şi va lăsa femeia, să-i dea ei **carte de despărţenie.**

32. Iară eu vă spun că tot cel ce-şi va lăsa femeia afară de cuvânt de curvie, o face să preacurvească, şi celce va lua pe cea lăsată, preacurveşte.
33. Auzit-aţi iarăşi că s'a zis celor de demult: **Să nu juri strâmb,** ci să dai Domnului jurămintele tale.
34. Iară eu vă spun vouă: Să nu vă juraţi nici decum, nici pe cer, că este scaun al lui Dumnezeu,
35. Nici pe pământ, că este aşternut al picioarelor lui, nici pe Ierusalim, că este cetate a marelui împărat;
36. Nici pe capul tău să nu juri, că nu poţi să faci un păr alb sau negru,
37. Ci cuvântul vostru să fie: aşa, aşa; nu, nu; iar ce este mai mult decât acestea, dela cel rău este.
38. Auzit-aţi că s'a zis: **Ochiu pentru ochiu** şi dinte pentru dinte.
39. Iară eu vă spun: Să nu staţi împotriva celui rău, ci, de te va lovi cineva preste obrazul tău cel drept, întoarce-i lui şi pe celălalt.
40. Celui ce voieşte să se judece cu tine şi să-ţi ia haina ta, lasă-i lui şi cămaşa;
41. Şi de te va sili cineva (să mergi cu el) o milă de loc, mergi cu el două.
42. Celui ce cere dela tine dă-i, şi de cel ce voeşte să se împrumute dela tine nu te feri.
43. Auzit-aţi că s'a zis: **Să iubeşti pe aproapele tău** şi să urăşti pe vrăşmaşul tău.
44. Iară eu vă spun: Iubiţi pe vrăşmaşii voştri, binecuvântaţi pe cei ce vă blastămă pe voi şi vă rugaţi pentru cei ce vă supără şi vă prigonesc pe voi,
45. Ca să fiţi fii ai Tatălui vostru celui din ceruri; că el face să răsară soarele său peste cei răi şi peste cei buni, şi trimite ploaie peste cei drepţi şi peste cei nedrepţi.
46. Că de iubiţi numai pe cei ce vă iubesc pe voi, ce plată veţi avea? Au nu fac şi vameşii acelaş lucru?
47. Şi de veţi îmbrăţişa cu dragoste numai pe prietenii voştri, ce lucru mare faceţi? Au nu fac şi păgânii aşa?
48. **Fiţi, dar, voi desăvârşiţi,** precum şi Tatăl vostru cel din ceruri desăvârşit este.

6.

Luaţi aminte, **milostenia voastră** să nu o faceţi înaintea oamenilor spre a fi văzuţi de dânşii; altfel nu veţi avea plată dela Tatăl vostru cel din ceruri.
2. Deci, când faci milostenie, să nu trâmbiţezi înaintea ta, precum fac făţarnicii în adunări şi în uliţi, ca să se slăvească de oameni. Adevăr grăiesc vouă, că-şi iau plata lor.
3. Iar tu, făcând milostenie, să nu ştie stânga ta ce face dreapta ta,
4. Ca milostenia ta să fie întru

ascuns, şi Tatăl tău cel ce vede întru ascuns va răsplăti ţie la arătare.

5. **Şi când vă rugaţi,** nu fiţi ca făţarnicii; că le place să se roage stând în picioare în adunări şi în unghiurile uliţelor, ca să se arate oamenilor. Adevăr grăiesc vouă, că-şi iau plata lor.

6. Iar tu când te rogi, intră în cămara ta, şi închizând uşa ta, roagă-te Tatălui tău celui întru ascuns şi Tatăl tău care vede întru ascuns îţi va răsplăti ţie la arătare.

7. Şi rugându-vă să nu grăiţi multe ca păgânii; că li se pare că întru mulţimea vorbelor lor vor fi auziţi.

8. Deci, să nu vă asemănaţi lor; că ştie Tatăl vostru de ce aveţi trebuinţă, mai înainte de a cere voi dela dânsul.

9. Ci aşa să vă rugaţi: **Tatăl nostru,** carele eşti în ceruri, sfinţească-se numele tău;

10. Vie împărăţia ta, fie voia ta, precum în cer aşa şi pe pământ.

11. Pâinea noastră cea de toate zilele dăne-o nouă astăzi,

12. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri;

13. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a ta este împărăţia şi puterea şi mărirea în veci. Amin.

14. Că de veţi ierta oamenilor greşalele lor, ierta-va şi vouă Tatăl vostru cel ceresc;

15. Iar de nu veţi ierta oamenilor greşalele lor, nici Tatăl vostru nu va ierta greşalele voastre.

16. **Şi când postiţi,** nu fiţi trişti ca făţarnicii; că îşi întunecă feţele lor, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevăr grăiesc vouă, că-şi iau plata lor.

17. Iar tu postind, unge-ţi capul tău şi faţa ta o spală,

18. Ca să nu te areţi oamenilor că posteşti, ci Tatălui tău celui ce este întru ascuns. Şi Tatăl tău cel ce vede întru ascuns îţi va răsplăti ţie la arătare.

19. **Nu vă adunaţi comori pe pământ,** unde moliile şi rugina le strică şi unde furii le sapă şi le fură,

20. Ci vă adunaţi vouă comori în cer, unde nici moliile, nici rugina nu le strică, şi de unde furii nu le sapă, nici le fură.

21. Căci unde este comoara voastră, acolo va fi şi inima voastră.

22. Luminătorul trupului este ochiul. Deci, de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat,

23. Iar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat. Deci, dacă lumina care este întru tine este întunerec, dar întunerecul cu cât mai mult?

24. **Nimenea nu poate sluji la doi domni,** că sau pe unul va urî şi pe altul va iubi, sau de unul se va ţinea şi de altul nu va grijî; nu puteţi sluji lui Dumnezeu şi lui Mamona.

25. Deaceea vă zic vouă: Nu vă grijiţi pentru sufletul vostru, ce veţi mânca şi ce veţi bea, nici pentru trupul vostru, cu ce vă veţi îmbrăca. Au nu este sufletul mai mult decât hrana şi trupul decât haina?

26. Priviţi la pasările cerului, că nici nu samănă, nici nu seceră, nici nu adună în jitniţe şi Tatăl vostru cel ceresc le hrăneşte pe ele. Şi oare voi nu sunteţi mai preţ decât acestea?

27. Şi (apoi) cine din voi, ori cât şi-ar bate capul, poate să-şi adauge statului său un cot?

28. Şi de haină ce vă grijiţi? Priviţi crinii câmpului, cum cresc: nu se ostenesc, nici nu torc.

29. Dar drept vă spun că nici Solomon, în toată mărirea sa, nu s'a îmbrăcat ca unul dintre aceştia.

30. Iar dacă iarba câmpului, care astăzi este şi mâine se aruncă în cuptor, Dumnezeu aşa o îmbracă, nu cu mult mai vârtos pe voi, puţin credincioşilor?

31. Deci, nu vă grijiţi zicând: Ce vom mânca, sau ce vom bea, sau cu ce ne vom îmbrăca?

32. Pentrucă toate acestea păgânii le caută; ştie doar Tatăl vostru cel ceresc că trebuinţă aveţi de ele.

33. Ci **căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu** şi dreptatea lui, şi toate acestea se vor adauge vouă.

---

6. *25—33:* Luca 12, 22—31.

34. Drept aceea, nu vă grijiţi de ziua de mâine, căci ziua de mâine va griji de ale sale. Ajunge zilei răutatea ei.

7.

Nu judecaţi, ca să nu fiţi judecaţi.

2. Căci cu judecata cu care veţi judeca veţi fi judecaţi, şi cu măsura cu care veţi măsura vi se va măsura vouă.

3. De ce vezi paiul din ochiul fratelui tău, iar bârna din ochiul tău nu o simţi?

4. Sau cum vei zice fratelui tău: stai să scot paiul din ochiul tău şi iată, bârna este în ochiul tău?

5. Făţarnice, scoate întâi bârna din ochiul tău, şi atunci vei vedea să scoţi paiul din ochiul fratelui tău.

6. Nu daţi cele sfinte câinilor, nici nu aruncaţi mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare şi întorcându-se să vă rupă pe voi.

7. **Cereţi şi se va da; căutaţi şi veţi afla; bateţi şi se va deschide vouă;**

8. Căci tot cel ce cere ia, şi cel ce caută află, şi celui ce bate i se va deschide.

9. Cine este oare omul acela dintre voi, dela care de va cere fiul său pâine, el să-i dea piatră?

10. Sau de-i va cere peşte, el să-i dea şarpe?

11. Deci, dacă voi, răi fiind, ştiţi să daţi daruri bune fiilor

voştri, cu cât mai vârtos Tatăl vostru cel din ceruri va da cele bune celor cari cer dela dânsul!

12. Deci, toate câte voiţi să vă facă vouă oamenii, faceţi şi voi lor asemenea, că aceasta este legea şi prorocii.

13. Intraţi prin **uşa cea strâmtă,** că largă este uşa şi lată calea care duce la pierzare, şi mulţi sunt cei ce intră printrânsa,

14. Şi strâmtă este uşa şi îngustă calea care duce la viaţă, şi puţini sunt cei ce o află pe ea.

15. Păziţi-vă de **prorocii cei mincinoşi,** cari vin la voi în haine de oi, iar pe dinlăuntru sunt lupi răpitori.

16. Din roadele lor îi veţi cunoaşte pe ei. Au doară se culeg struguri din spini sau smochine din ciulini?

17. Aşa că tot pomul bun roade bune face, iar pomul rău roade rele face.

18. Nu poate pomul bun să facă roade rele, nici pomul rău să facă roade bune.

19. Deci, tot pomul care nu face roade bune se taie şi în foc se aruncă.

20. Drept aceea, din roadele lor îi veţi cunoaşte pe dânşii.

21. Nu tot cel ce-mi zice: Doamne, Doamne, va intra în împărăţia cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui meu, care este în ceruri.

22. Mulţi îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, au nu în numele tău am prorocit şi cu numele tău am scos draci şi cu numele tău multe minuni am făcut?

23. Iară eu le voi spune atunci: Niciodată nu v'am cunoscut pe voi; duceţi-vă dela mine cei ce lucraţi fărădelegea!

24. Deci, tot cel ce aude aceste cuvinte ale mele şi le împlineşte pe ele asemăna-l-voi bărbatului înţelept care şi-a zidit **casa pe piatră,**

25. Şi a căzut ploaia şi au venit râurile şi au suflat vânturile şi s'au izbit în casa aceea şi n'a căzut, că era întemeiată pe piatră.

26. Şi tot cel ce aude aceste cuvinte ale mele şi nu le împlineşte pe ele asemăna-se-va bărbatului nebun, care şi-a zidit **casa pe nisip,**

27. Şi a căzut ploaia şi au venit râurile şi au suflat vânturile şi au lovit în casa aceea şi a căzut, şi căderea ei a fost mare.

28. Iar când a sfârşit Iisus cuvintele acestea, se mirau noroadele de învăţătura lui;

29. Căci îi învăţa pe ei ca cel ce are putere, iar nu ca fariseii şi cărturarii lor.

8.

Şi pogorându-se din munte, noroade multe au mers după dânsul.

8. *1—4:* Marcu 1, 40—44; Luca 5, 12—14.

2. Şi iată **un lepros** apropiindu-se, i se închina lui, zicând: Doamne, dacă voeşti, poţi să mă curăţeşti.

3. Atunci Iisus tinzându-şi mâna, s'a atins de dânsul, zicând: Voiesc, curăţeşte-te! Şi îndată s'a curăţit lepra lui.

4. Şi i-a zis Iisus lui: Vezi, nimănui să nu spui, ci mergi de te arată preotului şi du darul care l-a poruncit Moise, spre mărturie lor.

5. Şi intrând Iisus în Capernaum, s'a apropiat de el **un sutaş,** rugându-l

6. Şi zicând: Doamne, sluga mea zace în casă slăbănoagă şi se chinueşte cumplit.

7. Zis-a lui, Iisus: Eu venind îl voi tămădui.

8. Iar sutaşul răspunzând, a zis: Doamne, nu sunt vrednic ca să intri sub acoperemântul meu, ci zi numai cu cuvântul şi se va tămădui sluga mea.

9. Că şi eu sunt om sub stăpânire şi am sub mine ostaşi, şi spun acestuia: mergi, şi merge; şi celuilalt: vino, şi vine, şi slugii mele: fă aceasta, şi face.

10. Şi auzind Iisus acestea, s'a mirat şi a zis celor ce veneau după dânsul: Adevăr grăiesc vouă: Nici în Israil n'am aflat atâta credinţă!

11. Drept aceea, vă spun că mulţi dela Răsărit şi dela Apus vor veni şi vor şedea la masă cu Avraam şi cu Isaac şi cu Iacob, întru împărăţia cerurilor.

12. Iar fiii împărăţiei vor fi goniţi întru întunerecul cel mai dinafară; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor.

13. Şi i-a zis Iisus sutaşului: Mergi, şi fie ţie după cum ai crezut! Şi s'a tămăduit sluga lui în ceasul acela.

14. Şi venind Iisus în casa lui Petru, a văzut pe **soacra lui** zăcând, aprinsă de friguri.

15. Şi s'a atins de mâna ei şi au lăsat-o pe ea frigurile, şi sculându-se slujia lui.

16. Iar dacă s'a făcut seară, au adus la el pe mulţi îndrăciţi şi a scos din ei duhurile numai cu cuvântul şi pe toţi bolnavii i-a tămăduit,

17. Ca să se plinească ceeace s'a spus prin prorocul Isaia ce zice: Acesta neputinţele noastre a luat şi boalele noastre a purtat.

18. Văzând Iisus noroade multe împrejurul său, a poruncit ucenicilor să treacă de ceea parte (a mării).

19. Şi apropiindu-se un cărturar, a zis lui: Invăţătorule, **voi să merg după tine** ori unde vei merge.

20. Dar Iisus i-a zis lui: Vulpile au vizuini şi păsările cerului cuiburi, fiul omului însă n'are unde să-şi plece capul.

5—13: Luca 7, 1—10; Ioan 4, 47.

14—16: Marcu 1, 29—34; Luca 4, 38—41.
17: Is. 53, 4.
19—22: Luca 9, 57—60.

21. Un altul din ucenicii lui
i-a zis lui: Doamne, dă-mi voe
să merg mai întâi să îngrop pe
tatăl meu.
22. Iar Iisus i-a zis lui: Vino
după mine, şi lasă morţii să-şi
îngroape morţii lor!
23. Şi intrând in corabie,
ucenicii lui au mers după dân-
sul.
24. Şi iată **vifor cumplit** s'a
stârnit pe mare, încât corabia
se acoperea de valuri, iar el
dormea.
25. Şi venind ucenicii lui,
l-au deşteptat pe el, zicând:
Doamne, mântueşte-ne, că pie-
rim!
26. Iară el le zise: Pentruce
v'aţi înfricoşat, puţin credin-
cioşilor? Şi sculându-se a certat
vânturile şi marea, şi s'a făcut
linişte mare.
27. Iar oamenii se mirară,
zicând: Cine este acesta, că şi
vânturile şi marea îl ascultă
pe el?
28. Şi trecând apoi de ceea
parte, în laturea Gadarenilor,
l-au întâmpinat pe el **doi în-
drăciţi,** cari ieşiseră din mor-
minte şi fiind atât de cumpliţi
încât nimenea nu putea să treacă
pe calea aceea.
29. Şi iată, aceştia începură
să strige grăind: Ce ai cu noi,
Iisuse, fiul lui Dumnezeu? Ai
venit aici mai înainte de vreme,
să ne munceşti pe noi?
30. Iar departe de dânşii
păştia o turmă mare de porci.
31. Şi dracii îl rugară pe el,
zicând: De ne goneşti pe noi,
trimite-ne în turma cea de porci.
32. Iar el le-a zis: Mergeţi!
Şi ieşind au mers în turma cea
de porci; şi iată, toată turma
a sărit îndată de pe ţărmuri în
mare, înnecându-se în ape.
33. Iar păstorii au fugit, şi
ajungând în cetate au spus toate
câte se întâmplaseră cu cei în-
drăciţi.
34. Şi toată cetatea a ieşit
întru întâmpinarea lui Iisus, şi
văzându-l pe dânsul, l-au rugat
să treacă din hotarele lor.

9.

Intrând în corabie, Iisus a tre-
cut (marea) şi a venit în ce-
tatea sa.
2. Şi iată, au adus la dânsul
pe **un slăbănog** care zăcea în
pat. Ci Iisus văzând credinţa
lor, a zis slăbănogului: Indrăz-
neşte, fiule, iartă-ţi-se ţie pă-
catele tale.
3. Dar unii din cărturari au
zis întru sine: Acesta huleşte!
4. Iar Iisus văzând gândurile
lor, zise: Pentru ce cugetaţi
cele viclene întru inimile voa-
stre?
5. Că ce este mai lesne? A

23—27: Marcu, 4, 36—41; Luca 8, 23—25.

28—34: Marcu 5, 1—17; Luca 8, 26—37.

9. *1—8:* Marcu 2, 1—12; Luca 5, 17—26.

zice: Iartă-ţi-se păcatele tale,
sau a zice: scoală-te şi umblă?
6. Dar ca să ştiţi, că putere
are Fiul Omului pe pământ a
a ierta păcatele, zise slăbăno-
gului: Scoală-te ia-ţi patul tău
şi te du la casa ta.
7. Şi sculându-se, s'a dus la
casa sa.
8. Iar mulţimile văzând a-
ceasta, se mirau şi slăveau pe
Dumnezeu care dă putere ca
aceasta oamenilor.
9. Şi trecând Iisus de acolo,
a văzut un om ce se numea
Matei, şezând la vamă, şi i-a
zis lui: **Vino după mine!** Şi
sculându-se acesta a mers după
dânsul.
10. Şi s'a întâmplat că fiind
el în casă, iată, mulţi vameşi
şi păcătoşi au venit şi au şe-
zut la masă cu Iisus şi cu uce-
nicii lui.
11. Şi văzând fariseii, au zis
ucenicilor lui: Pentru ce mâncă
dascălul vostru cu vameşii şi
cu păcătoşii?
12. Iar Iisus auzind, a zis lor:
Nu cei sănătoşi au trebuinţă
de doftor, ci cei bolnavi.
13. Deci, mergând învăţaţi
ce înseamnează: Milă voiesc,
iar nu jertfă; că n'am venit să
chem pe cei drepţi, ci pe cei
păcătoşi la pocăinţă.
14. Atunci au venit la el
ucenicii lui Ioan, zicând: Pen-
tru ce noi şi fariseii **postim**
mult, iar ucenicii tăi nu postesc?
15. Iar Iisus a zis lor: Pot
oare fiii nunţii să jelească până
când mirele este cu ei? Ci vor
veni zile, când mirele se va
lua dela dânşii şi atunci vor
posti.
16. Nimeni nu pune petec
de pânză nouă la haină veche,
căci plinirea aceasta trage de
haină şi spărtura se face mai rea.
17. Nici se pune vin nou în
burdufuri vechi; iar de se pune,
burdufurile se sparg, vinul se
varsă şi burdufurile pier; ci
pun vinul nou în burdufuri
nouă şi amândouă se ţin.
18. Pe când le grăia el a-
cestea, iată veni **un dregător**
oarecare şi închinându-i-se îi
zise: Fiica mea a murit acum,
ci venind pune mâna ta peste
dânsa şi va învia.
19. Şi sculându-se Iisus, a
mers după dânsul cu ucenicii
săi.
20. Şi iată **o femeie, întru
curgerea sângelui** fiind de 12
ani, venind pe la spate, s'a
atins de poala hainei lui;
21. Că zicea întru sine: Nu-
mai de mă voi atinge de haina
lui şi mă voi tămădui!
22. Iar Iisus întorcându-se şi
văzându-o, i-a zis: Indrăzneşte,
fiică: credinţa ta te-a mântuit.
Şi s'a tămăduit femeia din cea-
sul acela.

9—13: Marcu 2, 13—17; Luca 5, 27—32.
13: Osie 6, 6.
14—17: Marcu 2, 18—22; Luca 5, 33—38.
18—26: Marcu 5, 22—43; Luca 8, 41—56.

23. Şi viind Iisus în casa dregătorului şi văzând pe cântăreţii din flaut şi mulţimea zgomotoasă, zise: Daţi-vă'n lături, că n'a murit fecioara, ci doarme!

24. Dar ei râdeau de dânsul.

25. Ci dacă mulţimea a fost scoasă afară, Iisus intrând a luat-o de mână şi s'a sculat fecioara.

26. Şi a ieşit vestea aceasta peste tot pământul acela.

27. Iar dupăce a plecat Iisus de acolo, au venit după dânsul **doi orbi,** strigând şi zicând: Miluește-ne pe noi, fiul lui David!

28. Iar dacă a intrat în casă, au venit la dânsul orbii şi le-a grăit lor Iisus: Credeţi că pot să fac eu aceasta? Zis-au ei către dânsul: Da, Doamne!

29. Atunci s'a atins de ochii lor, grăind: După credinţa voastră fie vouă.

30. Şi s'au deschis ochii lor. Şi le-a poruncit lor Iisus, zicând: Vedeţi, nimenea să nu ştie!

31. Dar ei ieşind, l-au vestit pe dânsul în tot pământul acela.

32. După plecarea lor, iată au adus la dânsul **un om mut şi îndrăcit.**

33. Şi dacă s'a scos dracul din el, mutul a grăit; iar noroadele s'au mirat, zicând că niciodată nu s'au mai văzut asemenea lucruri în Israil.

34. Dar fariseii ziceau: Cu domnul dracilor scoate pe draci.

35. Şi străbătea Iisus toate cetăţile şi satele, învăţând în soboarele lor şi propoveduind Evanghelia împărăţiei, şi vindecând toată boala şi toată neputinţa întru popor.

36. Şi văzând el noroadele, i s'a făcut milă de ele, că erau năcăjite şi rătăcite ca oile fără păstor.

37. Atunci a zis ucenicilor săi: **Iată secerişul este mult,** iar lucrătorii puţini.

38. Rugaţi deci pe Domnul secerişului, să scoată lucrători la secerişul său.

10.

Şi chemând pe cei doisprezece ucenici ai săi, le-a dat lor putere asupra duhurilor celor necurate, ca să le scoată pe ele şi să tămăduiască toată boala şi toată neputinţa.

2. Iar numele celor **doisprezece apostoli** sunt acestea: Cel dintâi Simon ce se numeşte Petru, şi Andrei fratele lui, Iacob al lui Zevedei, şi Ioan fratele lui;

3. Filip şi Vartolomei, Toma şi Matei vameşul, Iacov al lui Alfeu şi Levi ce se zice Tadeu;

4. Simon Cananitul şi Iuda Iscarioteanul, care l-a şi vândut (apoi pe Iisus).

36: Num. 27, 17; Is. 34, 5.

10. *1—15:* Marcu 6, 7—13; Luca 9, 1—5.

2—4: Marcu 3, 14–19; Luca 6, 13—16; Ioan 1, 40—49.

5. Pe aceşti doisprezece i-a trimis Iisus, poruncindu-le lor şi zicând: In calea păgânilor să nu mergeţi şi în cetate samarineană să nu intraţi,

6. Ci mai vârtos mergeţi către oile cele pierdute ale casei lui Israil.

7. Şi umblând propoveduiţi zicând că s'a apropiat împărăţia cerurilor.

8. Tămăduiţi pe cei bolnavi, înviaţi pe cei morţi, curăţiţi pe cei leproşi, scoateţi afară pe draci; în dar aţi luat în dar să daţi.

9. Să nu luaţi aur, nici argint, nici aramă la brâiele voastre,

10. Nici traistă de drum, nici două haine, nici încălţăminte, nici toiag; căci vrednic este lucrătorul de hrana sa.

11. Şi ori în care cetate sau sat veţi intra, cercetaţi cine este întrânsul vrednic, şi acolo să rămâneţi până când veţi ieşi.

12. Iar intrând în casă, să-i uraţi zicând: Pace casei acesteia!

13. Şi de va fi casa aceea vrednică, pacea voastră va veni peste dânsa; iar de nu va fi vrednică, pacea voastră se va întoarce la voi.

14. Şi oricine nu vă va primi pe voi, nici va asculta cuvintele voastre, ieşind din casa sau din cetatea aceea scuturaţi praful depe picioarele voastre.

15. Adevăr grăiesc vouă, că mai uşor va fi pământului Sodomei şi Gomorei în ziua judecăţii, decât acelei cetăţi.

16. Iată, eu vă trimit pe voi ca pe nişte **oi în mijlocul lupilor.** Deci fiţi înţelepţi ca şerpii şi nevinovaţi ca porumbeii.

17. Şi vă feriţi de oameni, că vă vor duce în faţa soboarelor şi în adunările lor vă vor bate.

18. Incă şi înaintea domnilor şi a împăraţilor veţi fi duşi pentru mine, spre mărturie lor şi păgânilor.

19. Dar când vă vor da pe voi, nu vă grijiţi cum, sau ce veţi grăi, că se va da vouă in acel ceas ce să grăiţi.

20. Că nu voi sunteţi cei ce grăiţi, ci Duhul Tatălui vostru este care grăieşte întru voi.

21. Şi va da frate pe frate la moarte şi tată pe fecior, şi se vor scula copiii asupra părinţilor şi îi vor ucide pe dânşii.

22. Şi **veti fi urîţi de toţi pentru numele meu.** Dar cel ce va răbda până la sfârşit, acela se va mântui.

23. Iar când vă vor goni pe voi din această cetate, fugiţi în cealaltă. Adevăr grăiesc vouă: Nu veţi sfârşi cetăţile lui Israil până când va veni Fiul Omului.

24. **Nu este ucenic mai presus de dascălul său,** nici slugă mai presus de stăpânul său.

17—22: Marcu 13, 9—13; Luca 21, 12—17.

25. Ajunge ucenicului să fie ca dascălul său, şi sluga ca stăpânul său. Dacă pe stăpânul casei l-au numit Velzevul, cu cât mai vârtos pe casnicii lui!

26. Deci nu vă temeţi de dânşii, că nimic nu este acoperit care să nu se descopere, şi ascuns care să nu vădească.

27. Ceeace vă grăiesc vouă la întunerec să spuneţi la lumină; şi ce auziţi la ureche să propoveduiţi depe coperişuri.

28. Nu vă temeţi de cei ce ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă, ci vă temeţi mai vârtos de cel ce poate să piarză şi trupul şi sufletul în Gheenă.

29. Au nu se vând două vrăbii pe un ban? Şi nici una din ele nu cade pe pământ fără (ştirea) Tatălui vostru.

30. Dar la voi şi perii capului sunţ toţi număraţi.

31. De aceea nu vă temeţi, că voi sunteţi mult mai de preţ decât paserile.

32. Deci tot **cel ce mă va mărturisi** pe mine înaintea oamenilor, mărturisi-l-voi şi eu pe dânsul înaintea Tatălui meu care este în ceruri;

33. Iar **cel ce se va lepăda** de mine înaintea oamenilor, lepăda-mă-voi şi eu de dânsul înaintea Tatălui meu care este în ceruri.

34. Să nu socotiţi că am venit să pun **pace** pe pământ; n'am venit să pun pace, ci **sabie.**

35. Că am venit să despărţesc pe om de tatăl său şi pe fiică de muma sa şi pe noră de soacra sa.

36. Şi vrăşmaşii omului (vor fi) casnicii lui.

37. Cel ce iubeşte pe tată sau pe mumă mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine. Şi cel ce iubeşte pe fiu sau pe fiică mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine.

38. Şi cel ce nu-şi ia crucea ca să-mi urmeze mie, nu este vrednic de mine.

39. **Cel ce-şi păzeşte sufletul,** îl va pierde pe el, şi cel ce-şi pierde sufletul său pentru mine, îl va afla pe el.

40. Cel ce vă primeşte pe voi, pe mine mă primeşte, şi cel ce mă primeşte pe mine, primeşte pe cel ce m'a trimis pe mine.

41. Cel ce primeşte proroc în nume de proroc, plata prorocului va lua; şi cel ce primeşte pe drept în nume de drept, plata dreptului va lua.

42. Şi cel ce va adăpa pe unul din aceşti mici, fie şi numai cu un pahar de apă rece, în nume de ucenic, adevăr grăesc vouă, nu-şi va pierde plata sa.

26–33: Luca 12, 2—9.

34—36: Luca 12, 51—53.
35: Mih. 7, 6.

11.

Şi sfârşind Iisus de dat aceste
învăţături celor doisprezece
ucenici ai săi, s'a dus de acolo
ca să înveţe şi să propovedu-
iască prin cetăţile lor.
2. Iar **Ioan** auzind **din în-
chisoare** de faptele lui Hristos,
a trimis pe doi din ucenicii săi
să-l întrebe:
3. Tu eşti celce vine, sau pe
altul să aşteptăm?
4. Şi răspunzând Iisus, a zis
lor: Mergând spuneţi lui Ioan
cele ce auziţi şi vedeţi:
5. Orbii văd şi schiopii um-
blă, leproşii se curăţesc şi surzii
aud, morţii se scoală şi săra-
cilor bine se vesteşte.
6. Şi fericit este cel ce nu se
va sminti întru mine.
7. Şi ducându-se ei, a înce-
put Iisus a grăi noroadelor
despre Ioan: Ce aţi ieşit să
vedeţi în pustie? Au trestie
clătită de vânt?
8. Dar ce aţi ieşit să vedeţi?
Au om îmbrăcat în haine moi?
Iată, cei ce poartă haine moi
sunt în casele împăraţilor.
9. Atunci ce aţi ieşit să ve-
deţi? Au proroc? Adevăr gră-
iesc vouă: Şi mai presus de
proroc!
10. Că acesta este despre
care s'a scris: Iată, eu trimit
pe îngerul meu înaintea feţii
tale, care va găti calea ta îna-
intea ta.

11. *2—19:* Luca 7, 18—35.
10: Mal. 3, 1.

11. Adevăr grăesc vouă:
Nu s'a sculat dintre cei născuţi
din femei, mai mare decât Ioan
Botezătorul; iar cel mai mic
întru împărăţia cerurilor, mai
mare decât el este.
12. Din zilele lui Ioan Bote-
zătorul până acum, **împărăţia
cerurilor se ia cu năvală** şi
năvălitorii o răpesc pe ea.
13. Că toţi prorocii şi legea
până la Ioan au prorocit.
14. Şi de voiţi să primiţi,
acesta este Ilie, cel ce avea
să vie.
15. Cine are urechi de auzit,
să audă.
16. Dar cu cine voi asemăna
neamul acesta? Asemenea este
copiilor celor ce şed în târg şi
strigă către tovarăşii lor.
17. Zicând: Din fluer v'am
cântat şi vouă şi n'aţi jucat;
de jale v'am cântat vouă şi nu
aţi plâns.
18. Că a venit Ioan, nici
mâncând, nici bând, şi ei spun:
Are drac.
19. A venit apoi Fiul Omu-
lui mâncând şi bând, şi ei spun:
Iată om mâncăcios şi băutor de
vin, prieten vameşilor şi păcă-
toşilor. Şi înţelepciunea s'a do-
vedit dreaptă, din lucrările sale.
20. Atunci a început Iisus a
mustra cetăţile întru care se
făcuseră minunile cele mai
multe, pentrucă nu s'a pocăit.
21. **Vai ţie, Horazine!** Vai
ţie Vitsaido! Că de s'ar fi făcut

20—24: Luca 10, 12—15.

în Tir şi în Sidon minunile care
s'au făcut între voi, de mult
în sac şi cenuşe s'ar fi pocăit.
22. Dar vă zic vouă: Tirului
şi Sidonului le va fi mai uşor
în ziua judecăţii, decât vouă.
23. Şi tu, Capernaume, care
până la cer te-ai înălţat, până
la iad te vei pogorî; că de s'ar
fi făcut în Sodoma minunile
care s'au făcut întru tine, ar fi
rămas până în ziua de astăzi.
24. Însă grăiesc vouă, că pă-
mântului Sodomei îi va fi mai
uşor în ziua judecăţii, decât ţie.
25. În vremea aceea grăind
Iisus, a zis: Mărescu-te pe tine,
Părinte, Doamne al cerului şi
al pământului, că ai ascuns a-
cestea de cei înţelepţi şi price-
puţi, şi le-ai descoperit pe ele
pruncilor.
26. Adevărat, Părinte, că aşa
a fost bunăvoinţa ta, înaintea ta.
27. Toate îmi sunt date mie
de Tatăl meu, şi nimeni nu cu-
noaşte pe Fiul, fără numai Tatăl,
şi nici pe Tatăl nu-l cunoaşte
nimeni, fără numai Fiul, şi că-
ruia va voi Fiul să-i descopere.
28. **Veniţi la mine toţi cei
osteniţi** şi împovăraţi şi eu vă
voi odihni pe voi!
29. Luaţi jugul meu asupra
voastră şi vă învăţaţi dela mine,
că sunt blând şi smerit cu inima,
şi veţi afla odihnă sufletelor
voastre.
30. Că jugul meu este bun
şi sarcina mea uşoară.

23: Is. 14, 13—15.
25—27: Luca 10, 21—22.

12.

În vremea aceea mergea Iisus
Sâmbăta printre semănături,
iar ucenicii lui au flămânzit şi
au început a **smulge spice** şi
a mânca.
2. Ci fariseii, văzând aceasta,
au zis: Iată, ucenicii tăi fac ce
nu se cade a face Sâmbăta.
3. Răspuns-a lor Iisus: Au
n'aţi cetit ce a făcut David
când a flămânzit el şi cei ce
erau cu dânsul,
4. Cum a intrat în casa lui
Dumnezeu şi a mâncat pâinile
punerii înainte, care nu se cu-
venea lui să le mănânce, nici
celor ce erau împreună cu dân-
sul, fără numai preoţilor?
5. Sau n'aţi cetit în lege, că
preoţii Sâmbăta, în biserică,
calcă Sâmbăta şi (totuşi) nevi-
novaţi sunt?
6. Ci grăiesc vouă, că este
aici (cineva) mai mare decât
biserica.
7. De aţi fi ştiut ce însem-
nează: Milă voiesc, iar nu jertfă,
n'aţi fi osândit pe cei nevino-
vaţi.
8. Căci Fiul Omului este
Domn şi al Sâmbetei.
9. Şi trecând de acolo, a ve-
nit în sinagoga lor.
10. Şi iată, era acolo **un om
cu mâna uscată.** Şi l-au în-

12. *1—8:* Marcu 2, 23—28; Luca
6, 1—5.
7: Osie 6, 6.
9—14: Marcu 3, 1—6; Luca 6,
6—11.

trebat pe dânsul, zicând, de se
cuvine a vindeca Sâmbăta, ca
să-l învinuiască pe el.
11. Iar el le-a zis lor: Cine
dintre voi va fi omul care va
avea o oaie, şi de va cădea ea
Sâmbăta în groapă, să nu o
apuce şi să nu o scoată pe ea?
12. Dar omul, cu cât nu e
mai de preţ decât oaia! Deci
dară, se cuvine a face bine
Sâmbăta.
13. Atunci a zis omului: În-
tinde mâna ta! Şi a întins-o şi s'a
făcut sănătoasă ca şi cealaltă.
14. Iar fariseii ieşind afară,
sfat au făcut asupra lui, ca să-l
piarză pe el.
15. Ci Iisus cunoscându-i, s'a
dus de acolo. Şi a mers după
dânsul mulţi, iar el i-a tămăduit
pe dânşii, pe toţi.
16. Şi le-a poruncit lor să nu-l
facă arătat pe el,
17. Ca să se plinească ceea
ce s'a spus prin Isaia prorocul
ce zice:
18. Iată Fiul meu, pe care
l-am ales, iubitul meu, întru
care bine a voit sufletul meu;
pune-voi Duhul meu peste
dânsul şi judecată neamurilor
va vesti.
19. Nu se va gâlcevi, nici
va striga, nici va auzi cineva
în uliţă glasul lui;
20. Trestie zdrobită nu va
frânge şi feştilă aprinsă nu va
stinge, până ce nu va scoate
judecata spre biruinţă.

18: Is. 42, 1—4.

21. Şi întru numele lui vor
nădăjdui neamurile.
22. Atunci au adus la dânsul
pe **un îndrăcit, orb şi mut,**
şi l-a tămăduit pe el, încât or-
bul şi mutul grăia şi vedea.
23. Iar noroadele se mirau
şi ziceau: Nu cumva acesta este
fiul lui David?
24. Fariseii însă auzind zi-
ceau: Acesta nu scoate pe draci
fără numai cu Velzevul, dom-
nul dracilor.
25. Iar Iisus cunoscând gân-
durile lor le-a zis: Toată **îm-
părăţia care se desbină întru
sine, se pustieşte**; şi toată ce-
tatea sau casa care se desbină
întru sine, nu va sta.
26. Şi dacă satana scoate pe
satana, s'a desbinat întru sine;
dar atunci, cum va sta împă-
răţia lui?
27. Şi dacă eu cu Velzevul
scot dracii, feciorii voştri cu
cine-i scot? De aceea ei vă vor
judeca pe voi.
28. Iar dacă eu cu Duhul
lui Dumnezeu scot pe draci,
atunci împărăţia lui Dumnezeu
a ajuns la voi.
29. Cum poate cineva să
intre în casa celui tare şi lu-
crurile lui să le jefuiască, de
nu va lega mai întâi pe cel
tare spre a-i jefui apoi casa?
30. **Cel ce nu este cu mine,
este împotriva mea,** şi cel ce
nu adună cu mine, risipeşte.

22—45: Marcu 3, 22—30; Luca
11, 14—26; 29—32.

31. Drept aceea, grăiesc vouă: Orice păcat şi orice hulă se va ierta oamenilor, dar hula împotriva Duhului (Sfânt) nu li se va ierta.
32. Oricine va rosti cuvânt împotriva Fiului Omului, se va ierta lui; iar cine va rosti împotriva Duhului Sfânt, nu se va ierta lui nici în veacul de acum, nici în cel ce va să fie.
33. Sau ziceţi că pomul e bun şi roada lui bună, sau ziceţi că pomul e putred şi roada lui putredă; că **din roadă se cunoaşte pomul.**
34. Pui de năpârci, cum puteţi grăi cele bune, răi fiind? Că din prisosinţa inimii grăieşte gura.
35. Omul cel bun din comoara cea bună a inimii scoate cele bune, iar omul cel rău din comoara cea rea scoate cele rele.
36. Deci grăiesc vouă, că pentru tot cuvântul deşert pe care-l vor rosti oamenii, vor să dea seamă în ziua judecăţii.
37. Că din cuvintele tale te vei îndrepta, şi din cuvintele tale te vei osândi.
38. Atunci au răspuns oarecari din cărturari şi din farisei, zicând: Învăţătorule, voim să vedem dela tine un semn.
39. Iar el răspunzând a zis lor: Neamul viclean şi prea curvar caută semn şi semn nu se va da lui, fără numai **semnul lui Iona** prorocul.
40. Că precum a fost Iona în pântecele chitului trei zile şi trei nopţi, aşa va fi Fiul Omului în inima pământului trei zile şi trei nopţi.
41. Bărbaţii niniviteni se vor scula la judecată cu neamul acesta şi-l vor osândi pe el, căci ei s'au pocăit la propoveduirea lui Iona, şi iată aici mai mult decât Iona.
42. Împărăteasa dela Miază-zi se va scula la judecată cu neamul acesta şi-l va osândi pe el, căci a venit dela marginile pământului să asculte înţelepciunea lui Solomon, şi iată aici mai mult decât Solomon.
43. Iar când duhul cel necurat a ieşit din om, umblă prin locuri fără de apă, căutând odihnă, şi nu află.
44. Atunci zice: Întoarce-mă-voi în casa mea, de unde am ieşit; şi venind o află deşertată, măturată şi împodobită.
45. Atunci se duce şi ia cu sine alte **şapte duhuri** mai rele decât sine, şi intrând locuiesc acolo, şi se fac cele depe urmă ale omului aceluia mai rele decât cele dintâi. Aşa va fi şi cu acest neam viclean.
46. Şi pe când grăia încă el către noroade, iată muma lui şi fraţii lui stăteau afară, căutând să vorbească cu dânsul.
47. Şi i-a zis lui oarecine: Iată muma ta şi fraţii tăi stau afară, vrând să grăiască cu tine.
48. Iăr el răspunzând a zis ce-

46—50: Marcu 3, 31—35; Luca 8, 19—21.

lui ce-i grăise: Cine este muma
mea şi cine sunt fraţii mei?
49. Şi tinzându-şi mâna spre
ucenicii săi, a zis: **Iată muma**
mea şi fraţii mei!
50. Că ori cine va face voia
Tatălui meu celui din ceruri,
acela îmi este şi frate şi soră
şi mumă.

13.

In ziua aceea ieşind Iisus din
casă, a şezut pe ţărmul mării.
2. Şi s'au adunat la dânsul
noroade multe, încât a trebuit
să intre şi să şadă în corabie;
iar norodul sta pe ţărmul mării.
3. Şi le-a grăit lor multe, în
pilde, zicând: Iată a ieşit **să-**
mănătorul să samene.
4. Şi sămânând el unele (se-
minţe) au căzut lângă cale, şi
au venit pasările şi le-au mân-
cat pe ele.
5. Iar altele au căzut pe pie-
triş, unde n'aveau pământ mult,
şi au răsărit îndată, pentrucă
n'aveau pământ adânc;
6. Şi răsărind soarele, s'au
pălit, şi pentrucă n'aveau ră-
dăcină, s'au uscat.
7. Iar altele au căzut în spini,
şi au crescut spinii şi le-au
înnecat.
8. Iar altele au căzut pe pă-
mânt bun şi au dat roadă: una
o sută, alta şasezeci, iar alta
treizeci.

---

13. *1—23:* Marcu 4, 1—20; Luca,
4—15.

9. Cel ce are urechi de auzit,
să auză.
10. Şi apropiindu-se ucenicii
lui, au zis către dânsul: Pen-
truce le grăieşti lor în pilde?
11. Iar el răspunzând, a zis
lor: Pentrucă vouă vi s'a dat
să ştiţi tainele împărăţiei ceru-
rilor, iară lor nu li s'a dat.
12. Că celui ce are i se va
da şi il va prisosi, iar dela cel
ce n'are, şi ceeace are se va lua.
13. Pentru aceasta le grăiesc
lor în pilde, că văzând nu văd
şi auzind nu aud, nici înţeleg.
14. Se împlineşte cu ei pro-
rocia lui Isaia ce zice: Cu
urechile veţi auzi şi nu veţi
înţelege, şi cu ochii veţi privi
şi nu veţi vedea.
15. Că sa îngroşat inima po-
porului acestuia: cu urechile
aude greu şi ochii lui s'au în-
chis, ca nu cumva cu ochii să
vadă şi cu urechile să audă
şi cu inima să înţeleagă, şi să
se întoarcă şi să-i tămăduesc
pe ei.
16. Iar ochii voştri sunt fe-
riciţi că văd, şi urechile voastre
că aud.
17. Adevăr grăiesc vouă, că
mulţi proroci şi drepţi au dorit
să vadă cele ce vedeţi voi şi
n'au văzut, şi să audă cele ce
auziţi voi şi n'au auzit.
18. Ascultaţi deci pilda să-
mănătorului:
19. Dela tot cel ce aude cu-
vântul împărăţiei şi nu-l înţe-

14: Is. 6, 9—10.

lege, venind vicleanul răpeşte
ceeace s'a sămănat în inima
lui. Aceasta este sămânţa cea
sămănată lângă cale.
20. Iar cea sămănată pe pie-
trîş este cel care aude cuvân-
tul şi îl primeşte îndată cu bu-
curie,
21. Dar n'are rădăcină întru
sine, ci este până la o vreme;
iar întâmplându-se necaz sau
prigoană pentru cuvânt, îndată
se sminteşte.
22. Cea sămănată în spini
este cel care aude cuvântul,
dar grija veacului acestuia şi
înşelăciunea bogăţiei înneacă
cuvântul şi neroditor îl face
pe el.
23. Iar cea sămănată în pă-
mânt bun este cel care aude
cuvântul şi-l înţelege şi care
aduce roadă: unul o sută, altul
şasezeci, iar altul treizeci.
24. Altă pildă le-a pus lor
înainte, zicând: Asemănatu-s'a
împărăţia cerurilor omului care
a sămănat sămânţă bună în ţa-
rina sa,
25. Dar, pe când dormeau
oamenii, a venit vrăşmaşul lui
şi a sămănat **neghină** printre
grâu, şi s'a dus.
26. Iar dacă a crescut paiul
şi a făcut roadă, s'a arătat şi
neghina.
27. Şi venind slugile stăpâ-
nului casei, i-au zis lui: Doamne,
au n'ai sămănat sămânţă bună
în ţarina ta? De unde, dar, are
neghină?
28. Iar el le-a răspuns lor:
Un om vrăşmaş a făcut acea-
sta. Iar slugile au zis: Vrea-
vei, dar, să mergem să le pli-
vim?
29. Iar el a zis lor: Nu, ca
nu cumva plivind neghina să
smulgeţi şi grâul împreună cu ea.
30. Lăsaţi să crească amân-
două împreună până la secerîş,
şi atunci, la vremea secerîşului,
voi zice secerătorilor: Pliviţi
întâi neghina şi-o legaţi snopi,
ca s'o ardem, iar grâul îl adu-
naţi în jitniţa mea.
31. Altă pildă le-a pus lor
înainte, zicând: Asemenea este
împărăţia eerurilor **grăuntelui
de muştar,** pe care luându-l
omul l-a sămănat în ţarina sa.
32. Acesta este mai mic de-
cât toate seminţele, dar dacă a
crescut, este mai mare decât
toate buruienile şi se face co-
pac, încât vin pasările cerului
şi se sălăşluiesc în ramurile lui.
33. Altă pildă le-a spus lor:
Asemenea este împărăţia ceru-
rilor **aluatului** pe care luându-l
femeia, l-a ascuns în trei măsuri
de făină, până ce a dospit
toată.
34. Acestea toate le-a grăit
Iisus noroadelor în pilde, şi fără
de pilde nu le grăia lor,
35. Ca să se plinească ceea
ce s'a spus prin prorocul ce
zice: Deschide-voi în pilde gura
mea, spune-voi cele ascunse
dela începutul lumii.

31—32: Marcu 4, 30—32; Luca 13, 18—19.
35: Ps. 78, 2.

36. Atunci lăsând Iisus no-
roadele, a intrat în casă.
37. Şi s'au apropiat de el
ucenicii lui, zicând: Tâlcueşte-
ne nouă **pilda cu neghina**
din ţarină.
38. Iar el răspunzând, a zis
lor: Cel ce a sămănat sămânţa
cea bună este Fiul Omului;
39. Ţarina este lumea; să-
mânţa cea bună sunt fiii îm-
părăţiei, iar neghina sunt fiii
celui viclean;
40. Vrăşmaşul care le-a să-
mănat pe ele este diavolul, se-
cerişul este sfârşitul lumii, iar
secerătorii sunt îngerii. Deci,
cum se adună neghina şi se
arde în foc, aşa va fi la sfâr-
şitul veacului acestuia.
41. Va trimite Fiul Omului
pe îngerii săi şi vor aduna din
împărăţia lui toate seminţele şi
pe cei ce fac fărădelegea.
42. Şi-i vor arunca pe ei în
cuptorul cel de foc; acolo va
fi plângerea şi scrâşnirea din-
ţilor.
43. Atunci drepţii vor străluci
ca soarele întru împărăţia Ta-
tălui lor. Cel ce are urechi de
auzit, să auză.
44. Iarăşi, asemenea este îm-
părăţia cerurilor **comoarei a-
scunse** în ţarină, pe care aflân-
d-o omul, a ascuns-o şi de
bucuria ei se duce şi toate câte
le are le vinde, şi cumpără
ţarina aceea.
45. Iarăşi asemenea este îm-
părăţia cerurilor neguţătorului
care caută mărgăritare bune,
46. Şi care aflând un măr-
găritar de mult preţ, s'a dus şi
a vândut toate câte le avea şi
l-a cumpărat pe el.
47. Iarăşi asemenea este îm-
părăţia cerurilor **năvodului** a-
runcat în mare, care adună tot
felul de peşti;
48. Iar după ce s'a umplut,
scoţându-l la margine şi şezând
au ales pe cei buni în vase, iar
pe cei răi i-au lepădat afară.
49. Aşa va fi la sfârşitul vea-
cului: vor ieşi îngerii şi vor
despărţi pe cei răi dintre cei
drepţi,
50. Şi-i vor arunca pe ei în
cuptorul cel de foc; acolo va
fi plângerea şi scrâşnirea din-
ţilor.
51. Zis-a lor Iisus: Înţeles-
aţi toate acestea? Răspuns-au
ei: Da, Doamne.
52. Atunci le-a zis lor: De
aceea, tot cărturarul cu învă-
ţătură despre împărăţia ceruri-
lor asemenea este unui gospo-
dar, care scoate din visteria sa
(lucruri) nouă şi vechi.
53. Iar dupăce a sfârşit Iisus
aceste pilde, s'a dus de acolo.
54. Şi venind în patria sa, îi
învăţa pe dânşii în sinagoga
lor, încât ei se mirau şi ziceau:
De unde are el această înţe-
lepciune şi aceste puteri?
55. Au nu este el feciorul
teslarului? Au nu se numeşte
muma lui Maria, şi fraţii lui
Iacob şi Iosif şi Simon şi Iuda?

53—58: Marcu 6, 1—6; Luca 4, 15—30.

56. Şi surorile lui nu sunt oare toate la noi? De unde deci la el toate acestea?
57. Şi se sminteau întru dânsul. Iar Iisus a zis lor: Nu este **proroc fără trecere** decât numai în patria sa şi în casa sa.
58. Şi n'a făcut acolo minuni multe, pentru necredinţa lor.

14.

În vremea aceea auzit-a Irod tetrarhul vestea despre Iisus.
2. Şi a zis slujitorilor săi: Acesta este **Ioan Botezătorul**; el a înviat din morţi şi de aceea se fac minuni printrânsul.
3. Că **Irod** prinzând pe Ioan l-a legat pe el şi l-a pus în temniţă, pentru **Irodiada,** femeia lui Filip, fratele său.
4. Pentrucă Ioan îi zicea lui: Nu ţi se cuvine ţie s'o ai pe ea de soţie.
5. Şi vrând să-l omoare pe dânsul, se temea de popor, pentrucă îl avea pe el ca pe un proroc.
6. Ci prăznuindu-se ziua naşterii lui Irod, fata Irodiadei a jucat în mijlocul (ospăţului) şi a plăcut lui Irod.
7. De aceea cu jurământ a mărturisit ei, să-i dea orice va cere.
8. Iar ea, îndemnată fiind de mumă-sa, a zis: Dă-mi aici pe tipsie capul lui Ioan Botezătorul.
9. Şi s'a întristat împăratul, dar pentru jurământ şi pentru cei ce şedeau împreună cu dânsul, a poruncit să i se dea.
10. Şi a trimis să-i taie lui Ioan capul în temniţă.
11. Şi s'a adus capul lui pe tipsie şi s'a dat fetei, iar ea il dete mumei sale.
12. Şi venind ucenicii lui, au luat trupul şi l-au îngropat; apoi s'au dus de au vestit pe Iisus.
13. Iar Iisus auzind s'a dus de acolo cu corabia în loc pustiu, deosebi; şi auzind despre aceasta mulţimile de prin cetăţi, s'au dus pe jos după dânsul.
14. Şi ieşind Iisus, a văzut popor mult şi i s'a făcut milă de ei şi a tămăduit pe bolnavii lor.
15. Iar dacă s'a făcut seară, au venit la dânsul ucenicii lui zicând: Locul este pustiu şi iată este târziu; slobozeşte gloatele, ca să se ducă prin sate să-şi cumpere de mâncare.
16. Iar Iisus le-a zis lor: Nu trebue să meargă; daţi-le voi să mănânce!
17. Răspuns-au ei: N'avem aici fără numai **cinci pâini şi doi peşti.**
18. Iar el a zis: Aduceţi-le aici la mine.
19. Şi a poruncit gloatelor să se aşeze pe iarbă; apoi luând cele cinci pâini şi cei doi peşti

14. *1—12:* Marcu 6, 14, 17—30; Luca 9, 7—9; 3, 19—20.

13—21: Marcu 6, 41—44; Luca 9, 10—17; Ioan 6, 1—13.

și căutând la cer, a binecu-
vântat, apoi frângând pâinile
le-a dat ucenicilor, iar uce-
nicii gloatelor.
20. Și au mâncat toți de s'au
săturat, și au adunat rămăși-
țele de sfărâmituri: douăspre-
zece coșuri pline.
21. Iar cei ce mâncaseră erau
ca la cinci mii de bărbați, afară
de femei și de copii.
22. Și îndată a silit Iisus pe
ucenicii săi să intre în corabie
și să meargă înaintea lui de
ceea parte, până ce va slobozi
noroadele.
23. Și slobozind noroadale,
s'a suit singur la munte, să se
roage. Și făcându-se seară era
acolo singur.
24. Iar corabia era în mij-
locul mării, învăluindu-se de
valuri, pentrucă vântul sufla
dimpotrivă.
25. Ci la a patra strajă a
nopții a mers Iisus la dânșii,
umblând pe mare.
26. Iar ucenicii văzându-l pe
el umblând pe mare, s'au spăi-
mântat, zicând că nălucă este,
și de frică au strigat.
27. Dar Iisus îndată le-a grăit
lor, zicând: Indrăzniți, eu sunt,
nu vă temeți.
28. Atunci Petru răspunzând,
a zis: Doamne, de ești tu, po-
runcește-mi să viu la tine pe
apă. Zis-a el: Vino.
29. Iar Petru pogorându-se
din corabie, a pornit pe apă
ca să meargă la Iisus.
30. Dar văzând vântul cel
tare, s'a înfricoșat, și începând
a se afunda a strigat, grăind:
Doamne, mântuiește-mă!
31. Iar Iisus tinzând îndată
mâna, l-a apucat pe el și i-a
zis: Puțin credinciosule, pen-
truce te-ai îndoit?
32. Și intrând ei în corabie,
s'a potolit vântul.
33. Iar cei ce erau în cora-
bie au venit și s'au închinat
lui, zicând: Cu adevărat Fiul
lui Dumnezeu ești.
34. Și trecând (marea) au
venit în pământul Ghenezare-
tului.
35. Și cunoscându-l pe el
oamenii locului aceluia, au tri-
mis în toată laturea aceea și
au adus la dânsul pe toți bol-
navii.
36. Și-l rugau pe el (să-i lase)
să se atingă numai de poalele
veșmintelor lui; și **câți se a-
tingeau se tămăduiau.**

15.

Atunci au venit la Iisus niște
cărturari și farisei din Ie-
rusalim, zicând:
2. Pentru ce ucenicii tăi calcă
datina bătrânilor, că nu-și
spală mâinile lor când mănâncă
pâine?
3. Iar el răspunzând le-a zis
lor: Dar voi pentru ce călcați

22—36: Marcu 6, 45—56; Ioan 6, 15—21.

15. *1—20*: Marcu 7, 1—23.

porunca lui Dumnezeu pentru datina voastră?

4. Că Dumnezeu a poruncit aşa: Cinsteşte pe tatăl tău şi pe muma ta; şi: cel ce va grăi de rău pe tatăl său sau pe muma sa, cu moarte să moară.

5. Iar voi ziceţi: Cel ce ar zice tatălui său sau mumei sale: dăruit este Domnului cu ceeace te puteai folosi dela mine,

6. Acela poate să nu cinstească pe tatăl său sau pe mumă-sa. Şi aţi înlăturat porunca lui Dumnezeu pentru datina voastră.

7. Făţarnicilor, bine a prorocit despre voi Isaia, când a zis:

8. Prorocul acesta se apropie de mine cu gura lui şi mă cinsteşte cu buzele, iar cu inima stă departe de mine.

9. Dar înzădar mă cinsteşte învăţând învăţături (cari sunt) porunci omeneşti.

10. Şi chemând la sine gloatele, le-a zis lor: Ascultaţi şi înţelegeţi:

11. Nu ceeace intră în gură spurcă pe om, ci ceeace iese din gură, aceea spurcă pe om.

12. Atunci apropiindu-se ucenicii lui, i-au zis: Ştii oare că fariseii, auzind acest cuvânt, s'au tulburat foarte?

13. Iar el răspunzând, a zis: Tot sadul pe care nu l-a sădit Tatăl meu cel ceresc, se va smulge din rădăcină.

4: Ieş. 20, 12; 21, 17.
8: Is. 29, 30.

14. Lăsaţi-i pe dânşii: sunt povăţuitori orbi orbilor; şi orb pe orb de va povăţui, amândoi vor cădea în groapă.

15. Şi răspunzând Petru, a zis lui: Spune nouă pilda aceasta.

16. Iar Iisus a zis lor: Incă şi voi nepricepuţi sunteţi?

17. Dar nu înţelegeţi că tot ce intră în gură merge în pântece şi-apoi se aruncă afară?

18. Iar **cele ce ies din gură, din inimă ies, şi acelea spurcă pe om.**

19. Că din inimă ies gândurile cele rele, uciderile, preacurviile, curviile, furtişagurile, mărturiile mincinoase, hulele.

20. Acestea sunt celece spurcă pe om, iar mâncând cu mâinile nespălate omul nu se spurcă.

21. Şi ieşind Iisus de acolo, s'a dus în părţile Tirului şi ale Sidonului.

22. Şi iată **o femeie hananiancă,** din hotarele acelea, ieşind striga către dânsul şi zicea: Miluieşte-mă, Doamne, fiul lui David, fiica mea se chinueşte cumplit de un duh necurat!

23. Iar el nu i-a răspuns ei nici un cuvânt. Şi apropiindu-se ucenicii lui, îl rugară pe el zicând: Slobozeşte-o pe ea, că strigă'n urma noastră.

24. Iar el răspunzând, a zis: Nu sunt trimis fără numai către oile cele pierdute ale casei lui Israil.

21—28: Marcu 7, 24-30.

25. Dar ea venind i s'a în-
chinat lui, zicând: Doamne aju-
tă-mi!
26. Răspuns-a Iisus: Nu se
cuvine a lua pâinea fiilor şi a
o arunca la câini.
27. Iar ea a zis: Adevărat,
Doamne, dar şi câinii mănâncă
din sfărâmiturile ce cad dela
masa stăpânilor lor.
28. Atunci răspunzând Iisus,
a zis ei: O, femeie, mare este
credinţa ta! Fie ţie precum vo-
eşti. Şi s'a tămăduit fiica ei din
ceasul acela.
29. Şi trecând de acolo Iisus,
a venit la marea Galileei, şi
suindu-se în munte a şezut
acolo.
30. Şi au venit la dânsul
noroade multe, având cu sine
schiopi, orbi, muţi, ciungi şi
alţi mulţi, şi i-au aruncat pe
dânşii la picioarele lui Iisus, iar
el i-a tămăduit pe ei,
31. Incât se mirau noroadele
văzând pe mulţi grăind, pe
ciungi sănătoşi, pe schiopi um-
blând şi pe orbi văzând; şi
măriau pe Dumnezeul lui Israil.
32. Iar Iisus chemând la sine
pe ucenicii săi, a zis: Milă-mi
este de poporul acesta, că iată
sunt trei zile de când aşteaptă
lângă mine, neavând ce mânca;
iar a-i slobozi pe ei flămânzi
nu voesc, ca nu cumva să slă-
bească pe drum.
33. Şi au grăit ucenicii lui
către dânsul: Unde se găsim în
pustie atâtea pâini, încât să se
sature atâta lume?
34. Iar Iisus a zis lor: Câte
pâini aveţi? Şi ei au răspuns:
Şapte, şi câţiva peştişori.
35. A poruncit apoi norodu-
lui să se aşeze pe pământ.
36. Şi luând cele **şapte pâini**
şi peştii, mulţămind a frânt şi
a dat ucenicilor lui, iar ucenicii
norodului.
37. Şi au mâncat toţi şi s'au
săturat, şi au luat şapte coşuri
pline cu rămăşiţele de sfărâmi-
turi.
38. Iar cei ce mâncaseră erau
ca la patru mii de bărbaţi, afară
de femei şi de copii.
39. Şi slobozind noroadele,
s'a suit în corabie şi a trecut
în hotarele Magadanului.

16.

Atunci s'au apropiat fariseii
şi saducheii şi ispitindu-l
îl rugau pe dânsul să le arate
vr'un **semn din cer**.
2. Iar el răspunzând, a zis
lor: Când se face seară ziceţi:
va fi senin, că se roşeşte cerul;
3. Iar dimineaţa ziceţi: astăzi
va fi furtună, că se roşeşte ce-
rul posomorit. Făţarnicilor, faţa
cerului ştiţi să o socotiţi, iar
semnele vremurilor nu le puteţi
(gâci)?
4. Neamul viclean şi prea-
curvar cere semn, şi semn nu
se va da lui, fără numai sem-

32—39: Marcu 8, 1, 10.

16. *1—12*: Marcu 8, 11, 21.

nul lui Iona prorocul. Şi lăsându-i pe dânşii, s'a dus.

5. Şi mergând ucenicii lui de ceea parte (a mării), uitaseră să ia pâine.

6. Iar Iisus le-a zis lor: Căutaţi şi vă păziţi de **aluatul fariseilor** şi al saducheilor.

7. Iar ei cugetau întru sine zicând: N'am luat pâine.

8. Dar Iisus cunoscându-le gândul, a zis: Ce cugetaţi întru voi, puţin credincioşilor, că n'aţi luat pâine?

9. Tot nu pricepeţi oare, nici vă aduceţi aminte de cele cinci pâini la cele cinci mii (de oameni), şi câte coşuri aţi luat?

10. Nici de cele şapte pâini la cele patru mii (de oameni), şi câte coşuri aţi luat?

11. Cum de nu pricepeţi că nu (gândindu-mă) la pâine am zis vouă să vă păziţi de aluatul fariseilor şi al saducheilor?

12. Atunci au înţeles că nu de aluatul pâinii le-a spus să se păzească, ci de învăţătura fariseilor şi a saducheilor.

13. Venind Iisus în părţile Chesariei lui Filip, a întrebat pe ucenicii săi, zicând: **Cine-mi zic oamenii că sunt eu**, Fiul Omului?

14. Iar ei au zis: Unii (zic că eşti) Ioan Botezătorul; alţii Ilie; iar alţii Ieremia, sau unul din proroci.

15. Zis-a lor Iisus: Dar voi cine-mi ziceţi că sunt?

13—20: Marcu 8, 27—30; Luca 9, 18—21.

16. Şi răspunzând Simon Petru a zis: Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu.

17. Şi răspunzând Iisus, a zis lui: Fericit eşti, Simone, fiul lui Iona, că nu trup şi sânge ţi-a descoperit ţie (aceasta), ci Tatăl meu cel din ceruri.

18. Şi eu îţi spun ţie, că tu eşti Petru şi pe această **piatră** voi zidi biserica mea şi porţile iadului nu o vor birui pe dânsa.

19. Şi-ţi voi da ţie cheile împărăţiei cerurilor, şi orice vei lega pe pământ va fi legat şi în ceruri şi orice vei deslega pe pământ va fi deslegat şi în ceruri.

20. Atunci a poruncit ucenicilor săi, ca să nu spue nimănui că el este Hristosul.

21. De atunci a început Iisus a spune ucenicilor săi, că trebue să meargă în Ierusalim şi multe **să pătimească** dela bătrâni şi dela arhierei şi dela cărturari, şi să fie omorît, dar a treia zi va învia.

22. Şi luându-l la o parte Petru, a început a se împotrivi, zicând: Fii milostiv cu tine, Doamne, să nu ţi se întâmple una ca asta!

23. Iar el întorcându-se, a zis lui Petru: Mergi înapoia mea, satano! Sminteală îmi eşti, că nu cugeţi cele ce sunt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sunt ale oamenilor.

21—28: Marcu 8, 31—9, 1; Luca 9, 22—27.

24. Atunci Iisus a zis ucenicilor săi: De voieşte cineva să vie după mine, **să se lepede de sine,** să-şi ia crucea sa şi să-mi urmeze mie.

25. Că cine vrea să-şi mântuiască sufletul, pierde-l-va pe el; iar cine îşi va pierde sufletul său pentru mine, afla-l-va pe el.

26. Că ce va folosi omului de va dobândi lumea toată, iar sufletul său şi-l va pierde? Sau **ce va da omul în schimb pentru sufletul său?**

27. Că Fiul Omului va să vie întru slava Tatălui său, cu îngerii săi, şi atunci va răsplăti fiecăruia după faptele sale.

28. Adevăr grăiesc vouă: Sunt unii din cei ce stau aici, cari nu vor gusta moarte până ce nu vor vedea pe Fiul Omului viind întru împărăţia sa.

17.

După şase zile Iisus a luat pe Petru şi pe Iacov şi pe Ioan, fratele lui, şi i-a suit într'un munte înalt, numai pe ei.

2. Şi **s'a schimbat la faţă** înaintea lor, şi a strălucit faţa lui ca soarele, iar hainele lui s'au făcut albe ca lumina.

3. Şi iată, s'au arătat lor Moise şi Ilie vorbind împreună cu dânsul.

4. Atunci a zis Petru către Iisus: Doamne, bine este nouă să fim aici; de voeşti vom face aici trei colibi: ţie una şi lui Moise una şi una lui Ilie.

5. Şi încă grăind el, iată nor luminos i-a umbrit pe ei, şi iată (s'a auzit) glas din nor zicând: Acesta este Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit, pe acesta să-l ascultaţi!

6. Şi auzind ucenicii, au căzut cu feţele lor la pământ şi s'au spăimântat foarte.

7. Ci, apropiindu-se Iisus, s'a atins de dânşii şi a zis: Sculaţi-vă şi nu vă temeţi.

8. Şi ridicându-şi ochii lor, n'au mai văzut pe nimeni, fără numai pe Iisus singur.

9. Şi pogorându-se ei din munte, le-a poruncit lor Iisus, zicând: Nimănui să nu spuneţi vedenia aceasta, până când Fiul Omului se va scula din morţi.

10. Şi l-au întrebat pe el ucenicii lui, zicând: Dar pentru ce zic cărturarii că trebue să vie mai întâi Ilie?

11. Iar Iisus răspunzând, a zis lor: Intr'adevăr Ilie va veni mai întâi şi le va pregăti toate;

12. Eu însă vă spun că Ilie a şi venit, dar nu l-au cunoscut pe dânsul, ci i-au făcut lui câte au voit; aşa şi Fiul Omului va să pătimească dela dânşii.

13. Atunci au înţeles ucenicii că le grăise despre Ioan Botezătorul.

---

17. *1—13*: Marcu 9, 2—13; Luca 9, 28—36; Ioan 12, 23—41.

11: Mal. 3, 23.

14. Şi venind ei la mulţime, s'a apropiat de dânsul un om, îngenunchind înaintea lui şi zicând:
15. Doamne, milueşte pe fiul meu, că este **lunatec** şi rău pătimeşte! Că de multe ori cade în foc şi de multe ori în apă,
16. Şi l-am adus pe dânsul la ucenicii tăi şi n'au putut să-l tămăduiască.
17. Iar Iisus răspunzând a zis: O, neam necredincios şi îndărătnic! Până când voi fi cu voi! Până când vă voi suferi pe voi! Aduceţi-mi-l aici!
18. Şi certându-l Iisus a ieşit dracul dintrânsul şi s'a tămăduit copilul din ceasul acela.
19. Atunci, fiind singur Iisus, s'au apropiat de el ucenicii şi au zis: Pentru ce noi n'am putut să-l scoatem pe el?
20. Răspuns-a lor Iisus: Pentru necredinţa voastră; căci adevăr grăiesc vouă: de veţi avea **credinţă cât un grăunte de muştar,** veţi zice muntelui acestuia: mută-te de aici acolo, şi se va muta şi nimic nu va fi vouă cu neputinţă.
21. Că acest neam (de draci) nu iese, fără numai cu rugăciune şi cu post.
22. Şi întorcându-se ei în Galileea, le-a zis lor Iisus: Fiul omului va să se dea în mâna oamenilor.
23. Şi-l vor omorî pe el şi a treia zi va învia. Iar ei s'au întristat foarte.
24. Şi dacă au venit în Capernaum, s'au apropiat de Petru cei ce strângeau **dajdia** şi au zis: Invăţătorul vostru nu plăteşte dajdia? Iar el a răspuns: Ba da.
25. Şi intrând în casă, Iisus îi luă înainte zicând: Ce ţi se pare, Simone? Impăraţii pământului dela cine iau dăjdii sau bir? Dela fiii lor, sau dela cei streini?
26. Răspunsa Petru: Dela cei streini. Zis-a Iisus lui: Iată dar, că fiii sunt scutiţi.
27. Ci ca să nu-i smintim pe dânşii, mergi la mare şi aruncă undiţa şi ia peştele care va ieşi întâi, şi deschizând gura lui, vei găsi (în ea) un statir; ia-l pe acela şi dă-li-l lor, pentru mine şi pentru tine.

18.

In ceasul acela s'au apropiat ucenicii de Iisus şi au zis: Oare **cine este mai mare în împărăţia cerurilor?**
2. Atunci Iisus chemând un prunc, l-a pus pe el în mijlocul lor
3. Şi a zis: Adevăr grăiesc vouă, de nu vă veţi întoarce şi de nu veţi fi ca pruncii, nu

14—21: Marcu 9, 14—29; Luca 9, 37—42.

22—23: Marcu 9, 30—32; Luca 9, 43—45.

18. *1—9*: Marcu 9, 33—47; Luca 9, 46—48.

veţi intra în împărăţia cerurilor.
4. Deci cel ce se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este mai mare în împărăţia cerurilor.
5. Şi cine va primi pe un prunc ca acesta în numele meu, pe mine mă primeşte.
6. Iar cine va sminti pe unul din aceşti mici cari cred întru mine, mai bine şi-ar spânzura o piatră de moară de grumazul său şi s'ar arunca în adâncul mării.
7. **Vai lumii de smintele!** Că smintelele trebue să vie; dar vai omului aceluia prin care vine sminteala!
8. Iar de te sminteşte pe tine mâna ta, sau piciorul tău, taie-le pe ele şi le aruncă dela tine; că mai bine este pentru tine să intri în viaţă schiop sau ciung, decât două mâini sau două picioare având, să fii aruncat în focul cel veşnic.
9. Şi de te sminteşte pe tine ochiul tău, scoate-l pe el şi-l aruncă dela tine; că mai bine este pentru tine să intri în viaţă cu un ochiu, decât având amândoi ochii, să fii aruncat în Gheena focului.
10. Căutaţi să nu defăimaţi pe unul din aceştia mai mici; că zic vouă, că îngerii lor în ceruri pururea văd faţa Tatălui meu care este în ceruri.
11. Că Fiul Omului a venit ca să mântuiască pe cel pierdut.
12. Ce vi se pare vouă? De va avea un om **o sută de oi** şi una dintrânsele se va rătăci, au nu va lăsa pe cele nouăzeci şi nouă în munţi, şi mergând o va căuta pe cea rătăcită?
13. Şi, de i se va întâmpla s'o găsească pe ea, adevăr grăiesc vouă, că se bucură de dânsa mai vârtos decât de cele nouăzeci şi nouă cari nu s'au rătăcit.
14. Aşa nu este voia Tatălui vostru celui din ceruri, ca să piară unul din aceşti mici.
15. **De-ţi va greşi ţie fratele tău,** mergi şi-l mustră pe dânsul între tine şi între el singur; deci, de te va asculta, ai dobândit pe fratele tău;
16. Iar de nu te va asculta, mai ia împreună cu tine încă pe unul sau doi, ca prin gura a două sau trei mărturii să se'ntărească orice cuvânt.
17. Iar de nu-i va asculta pe ei, spune-l soborului; şi de nu va asculta nici de sobor, să-ţi fie ţie ca un păgân şi vameş.
18. Adevăr grăiesc vouă: Ori **câte veţi lega pe pământ,** vor fi legate şi în cer, şi ori câte veţi deslega pe pământ, vor fi deslegate şi în cer.
19. Iarăşi adevăr grăiesc vouă, că dacă doi din voi se vor uni pe pământ pentru tot lucrul ce vor cere, li se va da lor de Tatăl meu, care este în ceruri.
20. Că unde sunt doi sau trei

12—14: Luca 15, 4—7.
16: A doua Lege 19, 15.

adunaţi întru numele meu, acolo
sunt şi eu în mijlocul lor.
21. Atunci Petru apropiin-
du-se de dânsul, a zis: Doamne,
de câte ori îmi va greşi mie
fratele meu şi eu îi voi ierta lui?
Au doară până de şapte ori?
22. Răspuns-a Iisus lui: Nu-ţi
zic ţie (să ierţi) până de şapte
ori, ci până **de şaptezeci de
ori câte şapte.**
23. De aceea, asemănatu-s'a
împărăţia cerurilor omului îm-
părat care a vrut să ceară so-
coteală slugilor sale.
24. Şi începând el a socoti,
au adus la dânsul pe **un da-
tornic** cu zece mii de talanţi.
25. Ci neavând el să plă-
tească, domnul lui a poruncit
să-l vânză pe el şi pe femeia
lui şi pe copiii lui şi toate câte
avea, şi să plătească.
26. Deci, căzând (la pământ)
sluga aceea se închina lui, zi-
când: Doamne, mai îngăduește-
mă şi-ţi voi plăti ţie tot!
27. Şi milostivindu-se dom-
nul slugii aceleia, a slobozit-o pe
ea şi i-a iertat şi datoria.
28. Dar ieşind sluga aceea,
a aflat pe unul din tovarăşii
săi care-i era dator o sută de
dinari, şi apucându-l pe el îl
sugruma, zicând: Plăteşte-mi,
ce-mi eşti dator!
29. Iar acesta căzând la picioa-
relelui, îl ruga pe dânsul, zicând:
Mai îngăduește-mă şi-ţi voi plăti!
30. El însă n'a vrut, ci du-
cându-l l-a băgat în temniţă
până când va plăti datoria.
31. Iar tovarăşii lui văzând
cele ce s'au făcut, s'au întristat
foarte, şi venind au spus dom-
nului lor toate cele ce s'au făcut.
32. Atunci chemându-l pe el
domnul lui, i-a zis: Slugă vi-
cleană, toată datoria ţi-am ier-
tat-o ţie, pentrucă m'ai rugat;
33. Dar ţie nu ţi se cădea
oare să-ţi fie milă de tovarăşul
tău, precum şi mie mi-a fost
milă de tine?
34. Şi mâniindu-se domnul
lui, l-a dat pe el muncitorilor,
până ce va plăti toată datoria.
35. Aşa va face şi Tatăl meu
cel ceresc vouă, de nu veţi ierta,
fiecare fratelui său, din toată
inima voastră.

19.

Şi dacă a sfârşit Iisus cuvin-
tele acestea, a trecut din
Galileea şi a venit în hotarele
Iudeei, de ceea parte de Iordan.
2. Şi au mers după dânsul
noroade multe şi le-a tămăduit
pe ele acolo.
3. Şi venind nişte farisei, l-au
ispitit pe el şi au zis lui: Se
cade oare omului **să-şi lase
femeia** pentru orice pricină?
4. Iar el răspunzând, a zis
lor: Dar n'aţi citit că cel ce i-a
făcut la început, bărbat şi femeie
i-a făcut pe ei?
5. Şi a mai zis: Pentru aceasta
va lăsa omul pe tatăl său şi pe

---

19. *1—9:* Marcu 10, 1—12.
5: Fac. 1, 27; Fac. 2, 24.

muma sa şi se va lipi de femeia
sa şi vor fi amândoi un trup;
6. Aşa că numai sunt doi, ci
un trup. Deci, ce a împreunat
Dumnezeu, omul să nu des-
partă.
7. Ei însă i-au zis: Dar a-
tunci de ce a poruncit Moise
să i se dea carte de despărţe-
nie şi s'o lase pe ea?
8. Zis-a lor Iisus: Moise
după învârtoşarea inimii voa-
stre a îngăduit să vă lăsaţi fe-
meile voastre; dar dintru în-
ceput nu a fost aşa.
9. Ci vă spun vouă, că ori-
cine îşi va lăsa femeia, afară
de cuvânt de curvie, şi va lua
pe alta, preacurveşte, şi cel ce
va lua pe cea lăsată (iarăşi)
preacurveşte.
10. Zis-au lui ucenicii: Dacă
aşa este pricina omului cu fe-
meia, nu este de folos să se
însoare.
11. Iar el a zis lor: Nu toţi
pricep cuvântul acesta, ci (nu-
mai) aceia, cărora le este dat.
12. Că sunt fameni cari din
pântecele maicii lor s'au născut
aşa; şi sunt fameni pe cari
oamenii i-au făcut fameni; şi
sunt fameni cari singuri s'au
făcut aşa, pentru împărăţia ce-
rurilor. Cine poate înţelege, să
înţeleagă.
13. Atunci au adus la dân-
sul pruncii, ca să-şi puie mâi-
nile peste ei şi să se roage
(pentru dânşii); iar ucenicii i-au
certat.
14. Dar Iisus a zis către
dânşii: **Lăsaţi pruncii şi nu-i
opriţi** pe ei să vină la mine, că
a unora ca aceştia este împă-
răţia cerurilor.
15. Şi puindu-şi mâinile peste
ei, s'a dus de acolo.
16. Şi iată oarecine venind
la el a zis: Invăţătorule bune,
**ce să fac, ca să am viaţa
de veci?**
17. Iar el a zis lui: Ce-mi
zici bun? Nimenea nu este
bun, fără numai unul Dumne-
zeu; dar de voieşti să intri în
viaţă, păzeşte poruncile.
18. Zis-a lui: Care? Iar Iisus
a zis: Să nu ucizi, să nu prea-
curveşti, să nu furi, să nu fii
mărturie mincinoasă,
19. Cinsteşte pe tatăl tău şi pe
muma ta, şi să iubeşti pe aproa-
pele tău ca pe tine însuţi.
20. Zis-a lui tânărul: Toate
acestea le-am păzit din tinere-
ţele mele; ce-mi mai lipseşte?
21. Zis-a Iisus lui: De voieşti
să fii desăvârşit, mergi, vin-
deţi averile tale şi le dă săraci-
lor, şi vei avea comoară în cer,
şi vino de-mi urmează mie.
22. Auzind cuvântul acesta,
tânărul s'a dus întristat, căci
avea avuţii multe.
23. Atunci Iisus a zis ucenici-

8: A doua Lege 24, 1.
13—15: Marcu 10, 13—16; Luca 18, 15—17.
16—30: Marcu 10, 17—31; Luca 18, 18—30.
18: Ieş. 20, 12—16; A doua Lege 5, 16-20; Lev. 19, 18.

lor săi: Adevăr grăiesc vouă, anevoie va intra bogatul în împărăţia cerurilor.
24. Şi iarăşi zic vouă: Mai lesne este să treacă o cămilă prin urechile acului, decât un bogat să intre în împărăţia lui Dumnezeu.
25. Iar ucenicii lui auzind s'au mirat foarte, zicând: Cine poate, dar, să se mântuiască?
26. Iisus însă privindu-i, a zis către ei: La oameni aceasta este cu neputinţă, la Dumnezeu însă toate sunt cu putinţă.
27. Atunci răspunzând Petru, a zis lui: Iată, **noi am lăsat toate** şi am urmat ţie. Oare ce va fi nouă?
28. Iar Iisus a zis lor: Adevăr grăiesc vouă, că cei ce aţi urmat mie, la a doua naştere, când va şedea Fiul Omului pe scaunul măririi sale, veţi şedea şi voi pe douăsprezece scaune, judecând cele douăsprezece seminţii ale lui Israil.
29. Şi tot cel ce a lăsat case, sau fraţi, sau surori, sau tată, sau mumă, sau femeie, sau fii, sau holde pentru numele meu, însutit va lua înapoi şi va moşteni viaţa veşnică.
30. Şi mulţi dintâi vor fi pe urmă, şi de pe urmă (vor fi) întâi.

20.

Căci asemenea este împărăţia cerurilor omului gospodar, care a ieşit des de dimineaţă ca să tocmească **lucrători la via sa.**
2. Şi tocmindu-se cu lucrătorii cu câte un dinar pe zi, i-a trimis pe ei în via sa.
3. Şi ieşind la al treilea ceas, a văzut pe alţii stând în târg fără de lucru;
4. Şi a zis acelora: Mergeţi şi voi în vie, şi ce va fi cu dreptul, vă voi da vouă. Iar ei s'au dus.
5. Ieşind iarăşi pe la al şaselea şi la al nouălea ceas, a făcut asemenea.
6. Iar la al unsprezecelea ceas, ieşind a aflat pe alţii stând fără de lucru, şi le-a zis lor: Ce aţi stat aici toată ziua fără de lucru?
7. Zis-au ei: Nimenea nu ne-a tocmit pe noi. Zis-a lor: Mergeţi şi voi în via mea, şi ce va fi cu dreptul veti lua.
8. Iar dacă s'a făcut seară, a zis stăpânul viei către ispravnicul său: Chiamă pe lucrători şi le dă lor plata, începând dela cei din urmă până la cei dintâi.
9. Deci venind cei dela al unsprezecelea ceas, au luat câte un dinar.
10. Şi venind apoi cei dintâi, socoteau că vor lua mai mult, dar au luat şi ei tot câte un dinar.
11. Iar după ce au luat, au început să cârtească împotriva stăpânului casei, zicând:
12. Aceşti de pe urmă au lucrat numai un ceas şi i-a făcut

întocmai cu noi cari am purtat greutatea zilei şi zăduful!

13. Iar el răspunzând, a zis unuia dintrânşii: Prietene, nu-ţi fac ţie strâmbătate; au nu cu un dinar te-ai tocmit cu mine?

14. Ia-ţi deci ce-i al tău şi pleacă; voiesc să dau acestuia de pe urmă ca şi ţie.

15. Au doară nu mi se cade să fac ce vreau cu ale mele? Au este ochiul tău viclean, pentrucă eu sunt bun?

16. Aşa vor fi cei din urmă întâi, şi cei dintâi pe urmă; că mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi.

17. Şi suindu-se Iisus în Ierusalim, a luat la o parte pe cei doisprezece ucenici şi le-a spus lor pe cale:

18. Iată, ne suim în Ierusalim şi Fiul Omului se va da arhiereilor şi cărturarilor, şi-l vor judeca pe el spre moarte.

19. Şi-l vor da pe el păgânilor ca să-l batjocorească, dar a treia zi va învia.

20. Atunci s'a apropiat de dânsul **muma fiilor lui Zevedei,** împreună cu fiii săi, închinându-se şi cerând oarece dela dânsul.

21. Şi el a întrebat-o pe ea: Ce voieşti? Răspuns-a aceasta: Zi ca aceşti doi fii ai mei să şază unul de-a-dreapta ta şi altul de-a-stânga ta, în împărăţia ta.

22. Iar Iisus răspunzând, a zis: Nu ştiţi ce cereţi. Puteţi să beţi paharul pe care eu îl voi bea, şi să vă botezaţi cu botezul cu care eu mă botez? Zis-au lui: Putem.

23. Zis-a lor (Iisus): Paharul meu cu adevărat îl veţi bea, şi cu botezul cu care eu mă botez vă veţi boteza; dar a şedea de-a-dreapta mea şi de-a-stânga mea, nu-mi este îngăduit să dau (decât) celor ce s'a rânduit dela Tatăl meu.

24. Şi auzind cei zece (ucenici), s'au mâniat pe cei doi fraţi.

25. Iar Iisus chemându-i pe dânşii le-a zis: Ştiţi că domnii păgânilor domnesc peste aceştia şi cei mari îi stăpânesc pe dânşii.

26. Dar între voi nu va fi aşa; ci care dintre voi va vrea să fie mai mare, să vă fie vouă slugă;

27. Şi care dintre voi va vrea să fie întâi, să vă fie vouă slugă.

28. Precum nici Fiul Omului n'a venit ca să i se slujească lui, ci ca să slujească şi să-şi dea sufletul său preţ de răscumpărare pentru mulţi.

29. Şi ieşind ei din Ierihon, a mers după dânsul popor mult.

30. Şi iată, **doi orbi** cari şedeau lângă cale, auzind că Iisus trece (pe acolo), au strigat, grăind: Miluieşte-ne pe noi, Doamne, Fiul lui David!

---

20. *17—19:* Marcu 10, 32—34; Luca 18, 31—33.
20—28: Marcu 10, 35—45.

29—34: Marcu 10, 46—52; Luca 18, 35—43.

31. Iar poporul i-a certat pe dânşii ca să tacă; ei însă mai tare strigau, grăind: Miluește-ne pe noi, Doamne, Fiul lui David!

32. Şi oprindu-se Iisus, i-a chemat la sine şi le-a zis: Ce voiţi să vă fac?

33. Zis-au lui: Doamne, să se deschidă ochii noştri!

34. Şi făcându-i-se milă lui Iisus, s'a atins de ochii lor, şi îndată au văzut şi au mers după dânsul.

21.

Iar dacă **s'au apropiat de Ierusalim,** şi au venit în Vitfaghi, la muntele Maslinilor, Iisus a trimis pe doi ucenici,

2. Zicându-le lor: Mergeţi în satul care este înaintea voastră, şi numai decât veţi găsi o asină legată şi un mânz împreună cu ea; deslegându-o, aduceţi-o la mine.

3. Şi de va zice vouă cineva ceva, spuneţi-i că acestea Domnului îi trebuiesc, şi numai decât le va trimite pe ele.

4. Iar acestea toate s'au făcut, ca să se plinească ceea ce s'a zis prin prorocul ce zice:

5. Spuneţi fiicei Sionului: Iată Impăratul tău vine la tine blând şi şezând pe asină şi pe mânz, fiul celei de sub jug.

6. Şi mergând ucenicii, au făcut precum le-a poruncit lor Iisus.

7. Au adus asina şi mânzul, şi punându-şi hainele deasupra lor, Iisus a şezut pe ele.

8. Şi cei mai mulţi din popor îşi aşterneau vesmintele lor pe cale, iar alţii tăiau stâlpări din copaci şi le aşterneau pe cale.

9. Iar noroadele care mergeau înainte şi cele ce veneau pe urmă strigau, zicând; Osana, Fiul lui David, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului! Osana întru cei de sus!

10. Şi intrând el în Ierusalim, s'a cutremurat toată cetatea, zicând: Cine este acesta?

11. Iar noroadele ziceau: Acesta este Iisus, prorocul din Nazaretul Galileei.

12. Şi a intrat Iisus în biserica lui Dumnezeu şi a scos pe toţi cei ce vindeau şi cumpărau în biserică, răsturnând mesele schimbătorilor de bani şi scaunele celor ce vindeau porumbei.

13. Şi a zis lor: Scris este: **casa mea casă de rugăciune se va chema,** iar voi aţi făcut din ea peşteră de tâlhari.

14. Şi au venit la dânsul în biserică orbi şi şchiopi, şi i-a vindecat pe ei.

15. Iar arhiereii şi cărturarii văzând minunile ce le făcea, şi

21. *1—11:* Marcu 11, 1—10; Luca 19, 29—38; Ioan 12, 12—19.
5: Zah. 9, 9; Is. 62, 11.

9: Ps. 118, 25—26.
12—22: Marcu 11, 11—24; Luca 19, 45—48; Ioan 2, 14—16.
13: Is. 56, 7; Ier. 7, 11.

pruncii strigând în biserică şi
zicând: Osana, Fiul lui David!
– s'au mâniat.
16. Şi i-au zis lui: Auzi ce
strigă aceştia? Iar Iisus le-a ră-
spuns: Adevărat. Au niciodată
n'aţi cetit, că din gura prunci-
lor şi a celor ce sug vei tocmi
laudă?
17. Şi lăsându-i pe ei, a ieşit
afară din cetate, în Vitania, şi
s'a sălăşluit acolo.
18. Iar a doua zi, întorcân-
du-se în cetate, a flămânzit.
19. Şi văzând **un smochin**
lângă drum, s'a apropiat de el
şi neaflând nimic întrânsul, fără
numai frunze, a zis lui: De
acum în veac să nu se mai
facă rod în tine! Şi îndată s'a
uscat smochinul.
20. Şi văzând ucenicii s'au
mirat, zicând: Cum de s'a uscat
smochinul îndată?
21. Iar Iisus răspunzând a
zis lor: Adevăr grăiesc vouă:
De veţi avea credinţă şi nu vă
veţi îndoi, nu numai cele (în-
tâmplate) cu smochinul le veţi
face, ci şi de veţi zice munte-
lui acestuia: ridică-te şi te aruncă
în mare, va fi vouă.
22. Şi toate câte veţi cere
în rugăciune, crezând, veţi
primi.
23. Iar dacă a intrat el în
biserică, s'au dus la dânsul,
când învăţa, arhiereii şi bătrânii
poporului, zicând: **Cu ce pu-
tere faci acestea** şi cine ţi-a
dat puterea aceasta?
24. Şi răspunzând Iisus, a zis
lor: Intreba-vă-voi şi eu un
cuvânt, pe care, de mi-l veţi
spune mie, şi eu vă voi spune
vouă cu ce putere fac acestea.
25. Botezul lui Ioan de unde
a fost? Din cer, sau dela oa-
meni? Iar ei cugetau întru sine,
zicând: De vom zice: din cer,
el ne va spune: dar pentruce
n'aţi crezut lui?
26. Iar de vom zice: dela
oameni, ne temem de norod,
că toţi îl au pe Ioan ca pe un
proroc.
27. Şi răspunzând lui Iisus,
au zis: Nu ştim. Zis-a lor a-
tunci şi el: Nici eu nu vă voi
spune vouă cu ce putere fac
acestea.
28. Dar ce vi se pare vouă?
Un om avea doi feciori, şi
mergând la cel dintâi, i-a zis:
Fiule, mergi astăzi de lucrează
în via mea.
29. Iar el răspunzând, a zis:
Nu voiesc; dar mai pe urmă,
căindu-se, s'a dus.
30. Şi mergând la celalalt,
i-a zis aşijderea. Iar el răspun-
zând i-a zis: Eu, Doamne, voi
merge; şi nu s'a dus.
31. Care din aceştia doi a
făcut voia tatălui? Zis-au ei:
Cel dintâi. Zis-a lor Iisus: Ade-
văr zic vouă, că vameşii şi
curvele intră înaintea voastră
în împărăţia lui Dumnezeu.
32. Că a venit la voi Ioan,
în calea dreptăţii, şi n'aţi cre-

16: Ps. 8, 3
23–27: Marcu 11, 27–33, Luca 20, 1–8; Ioan 2, 18.

zut întrânsul; ci vameşii şi curvele au crezut, iar voi văzând (aceasta) nu v'aţi căit nici după aceea, ca să credeţi întrânsul.

33. Ascultaţi altă pildă. A fost (odată) **un gospodar care a sădit vie,** a îngrădit-o cu gard, a săpat întrânsa teasc, a zidit turn şi a dat-o lucrătorilor, iar el s'a dus departe.

34. Când s'a apropiat vremea roadelor, a trimis pe slugile sale la lucrători, ca să ia roadele ei.

35. Dar lucrătorii prinzând pe slugile lui, pe una au bătut-o, pe alta au omorît-o iar pe alta au ucis-o cu pietre.

36. Şi iarăşi a trimis alte slugi, mai multe decât cele dintâi şi le-a făcut şi acelora aşijderea.

37. Iar mai pe urmă a trimis la ei pe fiul său, zicând: Se vor ruşina de fiul meu.

38. Ci lucrătorii văzând pe fiul, şi-au zis: Acesta e moştenitorul, veniţi să-l omorîm pe el şi să stăpânim moştenirea lui!

39. Şi prinzându-l pe el, l-au scos afară din vie şi l-au omorît.

40. Deci, când va veni domnul viei, ce va face lucrătorilor acelora?

41. Zis-au lui: Pe cei răi cu rău îi va pierde şi via o va da altor lucrători, cari îi vor da lui roadele la vreme.

33—46: Marcu 12, 1—12; Luca 20, 9—19; Is. 5, 1—2.

42. Zis-au lor Iisus: Au niciodată n'aţi cetit în scripturi: Piatra pe care n'au băgat-o în seamă ziditorii, aceasta a ajuns în capul unghiului; dela Domnul s'a făcut aceasta, şi este (lucru) minunat în ochii noştri?

43. De aceea vă spun vouă, că se va lua dela voi împărăţia lui Dumnezeu şi se va da neamului care va aduce roadele ei.

44. Şi cel ce va cădea peste piatra aceasta, se va sfărâma; iar peste care va cădea ea, îl va zdrobi.

45. Iar arhiereii şi fariseii auzind pildele lui, au priceput că despre dânşii grăieşte.

46. Şi căutând să-l prinză pe el, s'au temut de popor, de vreme ce ca pe un proroc îl avea pe dânsul.

22.

Şi iarăşi le-a grăit lor în pilde, zicând:

2. Asemănatu-s'a împărăţia cerului unui **împărat care a făcut nuntă** fiului său.

3. Şi a trimis pe slugile sale să poftească pe cei chemaţi la nuntă, dar aceştia nu voiau să vie.

4. Şi a trimis iarăşi alte slugi zicând: Spuneţi celor chemaţi: Iată am gătit prânzul meu; juncii mei şi cele hrănite ale mele s'au

42: Ps. 118, 22—23.
22. *2—10:* Luca 14, 16—24; Ioan 3, 29.

junghiat şi toate sunt gata. Ve-
niţi la nuntă.
5. Dar ei nebăgând în seamă
(poftirea), s'au dus, unul la holda
sa, altul la neguţătoria sa.
6. Iar ceilalţi prinzând pe
slugile lui, le-au pedepsit şi le-au
omorit pe ele.
7. Şi auzind împăratul, s'a
mâniat şi trimiţând oştile sale,
a pierdut pe ucigaşii aceia şi
cetatea lor a ars-o.
8. Atunci a zis slugilor sale:
Iată nunta este gata, dar cei
chemaţi n'au fost vrednici de ea.
9. Mergeţi deci la răspântiile
drumurilor, şi pe câţi îi veţi
afla, chemaţi-i la nuntă!
10. Şi ieşind slugile acelea
la răspântii, i-au adunat pe toţi
câţi i-au aflat – şi buni şi răi;
şi s'a umplut casa nunţii de
oaspeţi.
11. Şi intrând împăratul să
vază pe cei ce şedeau la masă,
a văzut acolo un om care nu
era îmbrăcat în haină de nuntă.
12. Şi i-a zis lui: Prietene,
cum ai intrat aici neavând haină
de nuntă? Iar el tăcea.
13. Atunci împăratul a zis
slugilor: Legându-i mâinile şi
picioarele, luaţi-l pe dânsul şi-l
aruncaţi în întunerecul cel
mai dinafară; acolo va fi plân-
gerea şi scrâşnirea dinţilor;
14. Că mulţi sunt chemaţi,
dar puţini aleşi.
15. Atunci mergând fariseii,
sfat au făcut, ca să-l prinză pe
el în cuvânt.
16. Şi au trimis la el pe uce-
nicii lor împreună cu irodianii,
zicând: Invăţătorule, ştim că
eşti drept şi înveţi cu adevărat
calea lui Dumnezeu, şi nu-ţi
pasă de nimeni, că nu cauţi
la faţa oamenilor.
17. Deci, spune-ne nouă: Ce
ţi se pare ţie? **Se cade a plăti
dajdie Chesarului, sau nu?**
18. Iar Iisus cunoscând vi-
cleşugul lor, a zis: Ce mă ispi-
tiţi, făţarnicilor? Arătaţi-mi mie
banul dajdiei.
19. Şi ei i-au adus un dinar.
20. Iară el a zis lor: Al cui
este chipul acesta şi scriptura
cea de pe el?
21. Zis-au lui: Ale Chesaru-
lui. Atunci a zis lor: Daţi, dar,
înapoi cele ce sunt ale Che-
sarului Chesarului, şi cele ce
sunt ale lui Dumnezeu lui
Dumnezeu.
22. Şi auzind s'au mirat, şi
lăsându-l pe el s'au dus.
23. In aceeaş zi au venit la
dânsul saducheii cari spun că
nu este înviere, şi l-au între-
bat pe el, zicând:
24. Invăţătorule, Moise a
zis: De va muri cineva ne-
având copii, fratele lui să ia
pe femeia lui şi să ridice ur-
maşi fratelui său.
25. Deci, erau la noi **şapte
fraţi,** şi cel dintâi însurându-se

15—22: Marcu 12, 13—17; Luca 20, 20—26; Ioan 8, 6.

23—33: Marcu 12, 18—27; Luca 20, 27—40; A doua Lege 25, 5—6.

a murit, şi neavând urmaşi, a
lăsat pe femeia sa fratelui său.
26. Aşişderea (s'a întâmplat
cu) al doilea şi cu al treilea,
până la al şaptelea.
27. Iar mai pe urmă de toţi
a murit şi femeia.
28. Deci, la înviere a căruia
din cei şapte va fi femeia?
Că toţi au avut-o pe ea.
29. Iar Iisus răspunzând, a
zis lor: Rătăciţi, neştiind scrip-
turile, nici puterea lui Dumne-
zeu;
30. Că la înviere nici nu se
însoară nici nu se mărită ni-
menea, ci vor fi (toţi) ca în-
gerii lui Dumnezeu din cer.
31. Iar despre învierea mor-
ţilor n'aţi cetit oare ceeace s'a
spus vouă de Dumnezeu care
zice:
32. Eu sunt Dumnezeul lui
Avraam şi Dumnezeul lui Isaac
şi Dumnezeul lui Iacov; Dum-
nezeu nu este al morţilor, ci
al viilor.
33. Şi auzind noroadele, se
mirau de învăţătura lui.
34. Iar fariseii auzind că a
astupat gurile saducheilor, s'au
adunat împreună.
35. Şi unul din ei, învăţător
de lege fiind, l-a întrebat ispi-
tindu-l pe el şi zicând:
36. Invăţătorule, care este
**cea mai mare poruncă din
lege?**
37. Iar Iisus a răspuns: Să
iubeşti pe Domnul Dumnezeul
tău cu toată inima ta şi cu tot
sufletul tău şi cu tot cugetul
tău. Aceasta este marea şi cea
dintâi poruncă.
38. Iar a doua, asemenea
acesteia: Să iubeşti pe aproapele
tău ca pe tine însuţi.
39. In aceste două porunci
atârnă toată legea şi prorocii.
40. Şi fiind adunaţi fariseii,
i-a întrebat pe ei Iisus, zicând:
41. Ce vi se pare vouă de
Hristos? Al cui fiu este? Zis-
au lui: Al lui David.
42. Zis-a lor: Cum, dară,
David, cu duhul îl numeşte pe
el Domn, zicând:
43. Zis-a Domnul Domnului
meu: şezi deadreapta mea, până
ce voi pune pe vrăşmaşii tăi
aşternut picioarelor tale.
44. Deci, dacă David îl nu-
meşte pe el Domn, cum este
fiu al lui?
45. Şi nimenea nu putea să-i
răspunză lui un cuvânt, nici a
mai îndrăznit cineva, din ziua
aceea, să-l mai întrebe pe el.

23.

Atunci Iisus a grăit noroa-
delor şi ucenicilor săi, zi-
când:

32: Ieş. 3, 6.
34—40: Marcu 12, 28—31; Luca 10, 25—28.
40: Lev. 19, 18.
41—46: Marcu 12, 35—37; Luca 20, 41—44.
44: Ps. 110, 1.
23. *1:* Marcu 12, 38—40; Luca 20, 45—47; 11, 39—52.

2. Pe scaunul lui Moise au şezut **cărturarii şi fariseii;**
3. Deci toate câte vă vor zice vouă, să le păziţi şi faceţi, dar după faptele lor să nu vă luaţi; că ei zic şi nu fac.
4. Că leagă sarcini grele şi cu anevoie de purtat, şi le pun pe umerii oamenilor, iar ei nici cu degetul lor nu vor să le mişte pe ele.
5. Şi toate faptele lor le fac ca să fie văzute de oameni; că-şi fac filacterii late şi-şi pun ceapraze lungi la hainele lor.
6. Iubesc locurile cele dintâi la ospeţe şi scaunele cele mai de sus în sinagoge,
7. Şi închinăciunile (oamenilor) de prin târguri, şi să li se spună de oameni: ravi, ravi.
8. Iar voi să nu vă numiţi: ravi, căci unul este Invăţătorul vostru, Hristos, iar voi toţi sunteţi fraţi.
9. Şi tată al vostru să nu numiţi pe nime pe pământ, căci unul este tatăl vostru: Cel din ceruri.
10. Nici învăţători să nu vă numiţi, căci unul este Invăţătorul vostru: Hristos.
11. Iar cel ce este mai mare între voi, să vă fie vouă slugă;
12. Că cel ce se va înălţa pe sine, se va smeri, iar cel ce se va smeri pe sine, se va înălţa.
13. **Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici!** Că închideţi împărăţia cerurilor înaintea oamenilor; că voi nu intraţi şi nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsaţi.
14. Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că mâncaţi casele văduvelor, făcând rugăciuni lungi întru făţărie; pentru aceasta mai multă osândă veţi lua.
15. Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că încunjuraţi marea şi uscatul ca să câştigaţi un suflet de om, şi dacă-l câştigaţi îl faceţi pe el fiu al Gheenei, îndoit ca pe voi.
16. Vai vouă, povăţuitori orbi, cari ziceţi, că dacă se va jura cineva pe biserică, nimic nu este; iar de se va jura pe aurul bisericii, este vinovat.
17. Nebuni şi orbi! Dar ce este mai mare: aurul, sau biserica, care sfinţeşte aurul?
18. Şi iarăşi (ziceţi): Dacă se va jura cineva pe altar, nimic nu este; iar de se va jura pe darul care este deasupra lui, este vinovat.
19. Nebuni şi orbi! Dar ce este mai mare: darul, sau altarul care sfinţeşte darul?
20. Deci, cel ce se jură pe altar, se jură pe el şi pe toate cele ce sunt deasupra lui.
21. Şi cel ce se jură pe biserică, se jură pe ea şi pe cel ce locueşte întrânsa.
22. Şi cel ce se jură pe cer, se jură pe scaunul lui Dumnezeu şi pe cel ce şade pe el.
23. Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că daţi zeciuială din izmă, din mărar şi

din chimăn, şi nesocotiţi cele mai grele ale legii: dreptatea şi mila şi credinţa. Acestea se cădea să le faceţi, şi acelea să nu le lăsaţi.

24. Povăţuitori orbi, cari strecuraţi ţânţarul şi înghiţiţi cămila!

25. Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că voi curăţiţi partea cea din afară a paharului şi a blidului, iar pe dinlăuntru sunt pline de răpire şi de nedreptate!

26. Fariseule oarbe, curăţeşte întâi partea cea dinlăuntru a paharului şi a blidului, ca să fie curată şi cea dinafară!

27. Vai vouă, cărturarilor şi feriselor făţarnici! Că vă asemănaţi mormintelor celor văruite, care pe dinafară se arată frumoase, iar înlăuntru sunt pline de oasele morţilor şi de toată necurăţia.

28. Aşa şi voi, dinafară vă arătaţi drepţi oamenilor, iar înlăuntru sunteţi plini de făţărie şi de fărădelege.

29. Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că zidiţi mormintele prorocilor şi împodobiţi gropile drepţilor,

30. Şi ziceţi: De-am fi trăit noi în zilele părinţilor noştri, n'am fi fost părtaşi lor întru (vărsarea) sângelui prorocilor.

31. Drept aceea, înşivă mărturisiţi de voi, că sunteţi fii ai celor ce au ucis pe proroci.

32. Ci voi umpleţi măsura părinţilor voştri.

33. Şerpi, pui de năpârci, cum veţi scăpa de osânda Gheenei?

34. Pentru aceasta, iată eu trimit la voi proroci şi înţelepţi şi cărturari şi dintre dânşii veţi ucide şi veţi răstigni, şi dintre dânşii veţi bate în soboarele voastre şi-i veţi goni din cetate 'n cetate,

35. Ca să vină asupra voastră tot sângele drept care s'a vărsat pe pământ, dela sângele lui Avel cel drept până la sângele lui Zaharia, fiul lui Varahia, pe care l-aţi ucis între biserică şi altar.

36. Adevăr grăiesc vouă: Acestea toate vor veni peste neamul acesta.

37. **Ierusalime, Ierusalime,** cel ce ai omorît pe proroci şi ai ucis cu pietre pe cei trimişi la tine, de câte ori am vrut să adun pe fiii tăi, cum îşi adună găina puii sub aripi, şi tu n'ai vrut!

38. Iată, vi se lasă casa voastră pustie;

39. Că zic vouă: De acum nu mă veţi mai vedea, până când nu veţi zice: Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului!

24.

Şi ieşind Iisus din biserică, s'a dus. Şi s'au apropiat de dânsul ucenicii lui, ca să-i arete lui zidurile bisericii.

39: Ps. 118, 26.

2. Iar Iisus le-a zis lor: Vedeţi toate acestea? Adevăr grăiesc vouă, **nu va rămânea aici piatră pe piatră,** care să nu se risipească.

3. Iar dupăce a şezut el pe Muntele Maslinilor, s'au apropiat de dânsul ucenicii lui, deosebi, zicând: Spune-ne nouă, când vor fi acestea, şi care este semnul venirii tale şi al sfârşitului veacului?

4. Şi răspunzând Iisus a zis lor: Căutaţi să nu vă amăgească pe voi cineva.

5. Că mulţi vor veni întru numele meu, zicând: Eu sunt Hristosul, şi pe mulţi vor înşela.

6. Şi veţi auzi de răsboaie. Căutaţi să nu vă spăimântaţi. Că trebue să fie toate acestea; dar încă nu va fi sfârşitul.

7. Că se va scula neam peste neam şi împărăţie peste împărăţie, şi vor fi: foamete şi ciumă şi cutremure pe alocurea.

8. Ci acestea toate vor fi (numai) începătura durerilor.

9. Atunci vă vor da pe voi la munci şi vă vor ucide, şi veţi fi uriţi de toate neamurile, pentru numele meu.

10. Şi mulţi se vor sminti atunci şi se vor vinde unii pe alţii şi se vor urî unii pe alţii.

11. Şi mulţi **proroci mincinoşi** se vor scula şi vor înşela pe mulţi.

12. Şi pentru înmulţirea fărădelegii, dragostea multora se va răci.

13. Dar cel ce va răbda până la sfârşit, acela se va mântui.

14. Şi se va propovedui aceastâ Evanghelie a împărăţiei în toată lumea, spre mărturie la toate neamurile, şi atunci va veni sfârşitul.

15. Deci când veţi vedea urâciunea pustiirii, care s'a zis prin Daniil prorocul, stând în locul cel sfânt (cel ce citeşte să înţeleagă),

16. Atunci cei din Iudeea să fugă la munţi,

17. Şi cel ce va fi pe (acoperişul) casei, să nu se pogoare să ia ceva din casa sa;

18. Şi cel ce va fi la câmp, să nu se întoarcă înapoi să-şi ia haina sa.

19. Ci vai de cele ce vor avea în pântece şi de cele ce vor alăpta în zilele acelea!

20. Rugaţi-vă, dar, ca fuga voastră să nu fie iarna, nici Sâmbăta.

21. Căci atunci va fi necaz mare, cum n'a mai fost dela începutul lumii până acum, nici nu va mai fi.

22. Şi de nu s'ar fi scurtat zilele acelea, nu s'ar mai mântui nici un om; dar pentru cei aleşi se vor scurta zilele acelea.

23. Atunci de va zice vouă cineva: Iată aici este Hristos, sau (iată-l) acolo, să nu credeţi.

24. Că se vor scula Hristoşi mincinoşi şi proroci mincinoşi, şi vor da semne mari şi (vor

---

24. *7:* Is. 19, 2; 2 Cron. 15, 6.

15: Dan. 9, 27; 12, 11.
21: Dan. 12, 1.

face) minuni, ca să amăgească, de va fi cu putinţă, şi pe cei aleşi.

25. Iată v'am spus vouă de mai nainte.

26. Deci de vor zice vouă: Iată în pustie este (Hristosul), să nu ieşiţi; (sau) iată în cămări, să nu credeţi.

27. Că precum fulgerul iese dela Răsărit şi arată până la Apus, aşa va fi venirea Fiului Omului;

28. Căci unde va fi stârvul, acolo se vor aduna vulturii.

29. Iar îndată după necazul acelor zile, soarele se va întuneca şi luna nu-şi va mai da lumina sa, şi stelele vor cădea din cer, şi puterile cerurilor se vor clăti.

30. Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului, şi atunci vor plânge toate seminţiile pământului, şi vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului, cu putere şi cu slavă multă.

31. Şi va trimite pe îngerii săi cu glas de trâmbiţă răsunătoare, şi vor aduna pe cei aleşi ai lui din cele patru vânturi, dela o margine a cerurilor până la (cealaltă) margine a lor.

32. Iar **dela smochin învăţaţi** pilda aceasta: Când mlădiţa lui se face moale şi înfrunzeşte, ştiţi că vara este aproape.

33. Aşa şi voi, când veţi vedea toate acestea, să ştiţi că (Fiul Omului) este aproape, lângă uşi.

34. Adevăr grăiesc vouă, nu va trece neamul acesta, până când toate acestea nu se vor întâmpla.

35. Cerul şi pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece.

36. Iar de ziua şi de ceasul acela nimeni nu ştie, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, fără numai Tatăl meu singur.

37. Că precum a fost în zilele lui Noe, aşa va fi şi venirea Fiului Omului.

38. Şi precum în zilele cele mai înainte de potop (oamenii) mâncau şi beau, se însurau şi se măritau, până în ziua întru care a intrat Noe în corabie,

39. Şi n'au ştiut până când a venit potopul şi i-a luat pe toţi, aşa va fi şi cu venirea Fiului Omului.

40. Atunci, din doi cari vor fi în câmp, unul se va lua şi unul se va lăsa;

41. Din două cari vor măcina la moară, una se va lua şi alta se va lăsa.

42. Privegheaţi deci, că nu ştiţi ziua în care va veni Domnul vostru.

43. Aceasta încă s'o ştiţi, că de ar cunoaşte stăpânul casei ceasul în care vine furul, ar priveghia şi n'ar lăsa să i se spargă casa.

44. De aceea fiţi gata şi voi,

24: A doua Lege, 13, 2—4.
29: Is. 13, 10; 34, 4.
30: Dan. 7, 13—14.
31: Is. 27, 13.

căci în ceasul în care nu gândiţi, va veni Fiul Omului.
45. Cine este oare **sluga cea credincioasă** şi înţeleaptă, pe care a pus-o stăpânul său peste slugile sale, ca să le dea lor hrană la vreme?
46. Fericită este sluga aceea pe care, venind domnul său, o va afla făcând aşa.
47. Adevăr grăiesc vouă, că peste toate averile sale o va pune pe dânsa.
48. Iar dacă sluga aceea rea (fiind) va zice întru inima sa: Stăpânul meu va zăbovi,
49. Şi va începe a bate pe tovarăşii săi, a mânca şi a bea cu beţivii,
50. Veni-va stăpânul slugii aceleia în ziua întru care nu-l aşteaptă, şi în ceasul întru care nu ştie.
51. Şi-l va tăia pe el în două, şi partea lui cu făţarnicii o va pune. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor.

25.

Atunci împărăţia cerurilor se va asemăna cu **zece fecioare,** care luându-şi candelele lor, au ieşit întru întâmpinarea mirelui.
2. Şi cinci dintre ele erau înţelepte, iar cinci nebune.
3. Cele nebune luându-şi candelele lor, n'au luat cu sine untdelemn;
4. Iar cele înţelepte au luat odată cu candelele lor şi untdelemn în vasele lor.
5. Şi zăbovind mirele, au dormitat toate şi au adormit.
6. Iar la miezul nopţii s'a făcut strigare: Iată mirele vine! Ieşiţi întru întâmpinarea lui!
7. Atunci s'au sculat toate fecioarele acelea şi şi-au împodobit candelele lor.
8. Iar cele nebune au zis către cele înţelepte: Daţi-ne şi nouă din untdelemnul vostru, că se sting candelele noastre.
9. Răspuns-au cele înţelepte, zicând: Nu, ca nu cumva să nu ne ajungă nici nouă nici vouă. Mai bine mergeţi la cei ce vând şi vă cumpăraţi vouă.
10. Deci, mergând ele să cumpere, a venit mirele, şi cele ce erau gata au intrat cu el la nuntă, şi s'a închis uşa.
11. Iar mai pe urmă au venit şi celelalte fecioare, zicând: Doamne, Doamne, deschide-ne nouă.
12. Iar el răspunzând, a zis: Adevăr grăiesc vouă, nu vă cunosc pe voi.
13. Drept aceea, griveghiaţi, că nu ştiţi ziua nici ceasul întru care Fiul Omului va veni.
14. Că (el este) ca omul care, ducându-se departe, şi-a chemat slugile sale şi le-a dat lor avuţia sa;
15. Şi uneia i-a dat cinci **talanţi,** iar alteia doi, iar alteia unul, fiecăreia după puterea ei, şi-apoi a plecat.

25. *14—30:* Luca 18, 12—27.

16. Şi plecând sluga care luase cinci talanţi, a neguţătorit cu dânşii şi a făcut alţi cinci talanţi.

17. Aşijderea şi cea cu doi, a dobândii şi ea alţi doi.

18. Iar (sluga) care luase unul, ducându-se, a săpat în pământ şi a ascuns argintul stăpânului său.

19. Iar după multă vreme a venit stăpânul slugilor acelora şi a făcut socoteală cu ele.

20. Şi venind cea care luase cinci talanţi, a adus alţi cinci talanţi, zicând: Doamne, cinci talanţi mi-ai dat mie, iată, alţi cinci talanţi am dobândit cu ei.

21. Zis-a stăpânul ei: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.

22. Şi venind şi cea care luase doi talanţi a zis: Doamne, doi talanţi mi-ai dat mie, iată, alţi doi talanţi am dobândit cu ei.

25. Zis-a stăpânul ei: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.

24. A venit apoi şi cea care luase un talant şi a zis: Doamne, te-am ştiut că eşti om aspru, care seceri unde n'ai sămănat şi aduni de unde n'ai risipit,

25. Şi temându-mă, m'am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată, ai ce este al tău.

26. Şi răspunzând stăpânul i-a zis: Slugă vicleană şi leneşă, ai ştiut că secer unde n'am sămănat şi adun de unde n'am risipit?

27. Tocmai de aceea se cuvenea să fi dat argintul meu schimbătorilor, şi viind eu aş fi luat ce-i al meu cu dobândă.

28. Luaţi, dar, dela el talantul, şi-l daţi celui ce are zece talanţi!

29. Că tot celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar dela cel ce nu are şi ceeace i se pare că are se va lua dela dânsul.

30. Şi sluga cea netrebnică, aruncaţi-o întru întunerecul cel mai dinafară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor.

31. Iar când va veni **Fiul Omului întru slava sa,** şi toţi sfinţii îngeri cu dânsul, atunci va şedea pe scaunul slavei sale.

32. Şi se vor aduna înaintea lui toate limbile, şi va despărţi (pe oameni) unul de altul, precum desparte păstorul oile de iezi.

33. Şi va pune oile de-a-dreapta, iar iezii de-a-stânga sa.

34. Atunci va zice împăratul celor de-a-dreapta lui: Veniţi, binecuvântaţii Părintelui meu, şi moşteniţi împărăţia care este gătită vouă dela întemeierea lumii!

35. Căci am flămânzit şi mi-aţi dat de am mâncat, am

însetat şi mi-aţi dat de am băut,
străin fost şi m'aţi primit;
36. Gol am fost şi m'aţi îm-
brăcat, bolnav am fost şi m'aţi
cercetat, în temniţă am fost şi
aţi venit la mine.
37. Atunci vor răspunde lui
drepţii, zicând: Doamne, când
te-am văzut flămând şi te-am
hrănit, sau însetat şi ţi-am dat
de ai băut?
38. Sau când te-am văzut
strein şi te-am primit, sau gol
şi te-am îmbrăcat?
39. Sau când te-am văzut
bolnav, sau în temniţă şi am
venit la tine?
40. Şi răspunzând împăratul,
va zice lor: Adevăr zic vouă,
întru cât aţi făcut unuia din
aceşti fraţi ai mei prea mici,
mie mi-aţi făcut.
41. Atunci va zice şi celor
de-a-stânga lui: Duceţi-vă dela
mine, blestemaţilor, în focul cel
veşnic, care este gătit diavolu-
lui şi îngerilor lui!
42. Căci am flămânzit şi nu
mi-aţi dat să mănânc, am în-
setat şi nu mi-aţi dat să beau;
43. Străin am fost şi nu m'aţi
primit, gol şi nu m'aţi îmbră-
cat, bolnav şi în temniţă şi nu
m'aţi cercetat pe mine.
44. Atunci vor răspunde şi
ei zicând: Doamne, când te-am
văzut flămând, sau însetat, sau
străin, sau gol, sau bolnav, sau
în temniţă şi nu ţi-am slujit ţie?
45. Ci (Impăratul), le va răs-
punde lor, zicând: Adevăr gră-
iesc vouă, întru cât n'aţi făcut
unuia din aceşti prea mici, nici
mie nu mi-aţi făcut.
46. Şi vor merge aceştia în
muncă veşnică, iar drepţii în
viaţa veşnică.

26.

Iar dacă a sfârşit Iisus toate
cuvintele acestea, a zis uce-
nicilor săi:
2. Ştiţi că peste două zile vor
fi Paştile şi Fiul Omului se va
da să se răstignească.
3. Atunci s'au adunat arhie-
reii şi cărturarii şi bătrânii po-
porului în curtea arhiereului,
ce se numea Caiafa,
4. Şi au făcut sfat să prinză
pe Iisus cu vicleşug şi să-l
omoare.
5. Dar ziceau: Nu în ziua
praznicului, ca să nu se facă
tulburare în popor.
6. Fiind Iisus **în Vitania,** în
casa lui Simon leprosul,
7. A venit la dânsul o femeie
având un alavastru cu mir de
mare preţ, şi l-a turnat pe ca-
pul lui, pe când şedea el la
masă.
8. Iar ucenicii lui văzând,
le-a părut rău, zicând: Pentruce
(s'a făcut) această pagubă?
9. Că mirul acesta se putea
vinde scump, iar banii (se pu-
teau da) săracilor.
10. Iar Iisus ştiind, a zis lor:

---

26. *2—5:* Marcu 14, 1—2; Luca 22, 1—2.
6—13: Marcu 14, 3—9; Luca 7, 36—50; Ioan 12—, 1—8.

Pentru ce faceţi supărare fe-
meii? Că bun lucru a făcut cu
mine.
11. Că pe săraci îi aveţi cu
voi pururea, dar pe mine nu
mă aveţi pururea;
12. Că vărsând aceasta mirul
acesta pe trupul meu, spre în-
groparea mea a făcut-o.
13. Adevăr grăiesc vouă:
Ori unde se va propovedui
Evanghelia aceasta, în toată
lumea, se va spune şi ce a făcut
ea, întru pomenirea ei.
14. Atunci unul din cei doi-
sprezece, care se numea **Iuda
Iscarioteanul,** mergând la ar-
hierei, a zis lor: Ce-mi veţi da
mie, şi eu îl voi da pe el vouă?
15. Iar ei i-au dat lui treizeci
de arginţi.
16. Şi de atunci (Iuda) căuta
vreme cu prilej ca să-l dea pe el.
17. Iar în ziua cea dintâi a
Azimelor au venit ucenicii la
Iisus, întrebându-l: Unde voieşti
să gătim ţie să mănânci Paştile?
18. Iar el a zis lor: Mergeţi
în cetate la oarecine, şi-i spu-
neţi lui: Invăţătorul zice: vre-
mea mea s'a apropiat; la tine
voi face **Paştile** cu ucenicii
mei.
19. Şi au făcut ucenicii pre-
cum le-a poruncit lor Iisus, şi
au gătit Paştile.

14—16: Marcu 14, 10—11; Luca 22, 3—6.

15: Zah. 11, 12.

17—19: Marcu 14, 12—16; Luca 22, 7—13.

20. Iar făcându-se seară, s'a
aşezat la masă cu cei doispre-
zece ucenici ai săi.
21. Şi pe când mâncau ei, a
zis (Iisus): Adevăr grăiesc vouă,
că unul din voi să mă vânză.
22. Iar ei întristându-se foarte,
au început a-l întreba fiecare:
Nu cumva eu sunt, Doamne?
23. Iar el răspunzând, a zis:
Cel ce a întins cu mine mâna
în blid, acela va să mă vânză.
24. Ci Fiul Omului va merge,
precum este scris pentru el, dar
vai omului aceluia prin care
Fiul Omului se vinde? Mai
bine ar fi fost omului aceluia
de nu s'ar fi născut.
25. Atunci Iuda, cel ce l-a
vândut pe el, a întrebat: Nu
cumva sunt eu, Invăţătorule?
Răspuns-a lui (Iisus): Tu ai zis.
26. Deci, pe când mâncau
ei, luând Iisus pâinea şi bine-
cuvântând, a frânt şi a dat
ucenicilor zicând: **Luaţi mân-
caţi,** acesta este trupul meu.
27. Şi luând paharul şi mul-
ţumind, a dat lor, zicând:
28. **Beţi dintru acesta toţi,**
acesta este sângele meu al legii
celei nouă, care pentru mulţi
se varsă spre iertarea păcatelor.
29. Dar vă spun vouă, că nu
voi mai bea acum din acest rod
al viei, până în ziua când îl voi
bea cu voi nou, întru împără-
ţia Tatălui meu.
30. Apoi, cântând cântări de

20—30: Marcu 14, 17—26; Luca 22, 14—23; Ioan 13, 21—26.

laudă, au ieşit în Muntele Ma-
slinilor.
31. Atunci a zis lor Iisus: Voi
toţi vă veţi sminti întru mine
în noaptea aceasta, că scris
este: Bate-voi păstorul şi se vor
risipi oile turmei.
32. Dar după ce voi învia,
voi merge mai înainte de voi
în Galileea.
33. Iar Petru răspunzând, a
zis lui: Chiar dacă toţi se vor
sminti întru tine, eu niciodată
nu mă voi sminti.
34. Zis-a lui Iisus: Adevăr
grăesc ţie, că în această noapte,
mai înainte de a cânta cocoşul,
de trei ori te vei lepăda de
mine.
35. Zis-a Petru lui: De-ar tre-
bui să şi mor împreună cu tine
şi tot nu mă voi lepăda de tine.
Asemenea au grăit şi toţi cei-
lalţi ucenici.
36. Atunci a venit Iisus îm-
preună cu ei în satul ce se
numeşte **Ghetsimani,** şi a zis
ucenicilor: Şedeţi aici până voi
merge să mă rog acolo.
37. Şi luând pe Petru şi pe
cei doi fii ai lui Zevedei, a în-
ceput a se întrista şi a se mâhni.
38. Atunci a zis lor Iisus:
Întristat este sufletul meu până
la moarte; rămâneţi aici şi pri-
veghiaţi împreună cu mine.

31—35: Marcu 14, 27—31; Luca 22, 31—34.
31: Zah. 13, 7.
36—46: Marcu 14, 32—42; Luca 22, 40—46.
38: Ps. 43, 5.

39. Şi depărtându-se puţin,
a căzut cu faţa la pământ şi
rugându-se a zis: Părintele meu,
de este cu putinţă, treacă dela
mine paharul acesta, dar nu
precum voiesc eu, ci precum
tu (voieşti).
40. Şi venind la ucenicii săi
i-a aflat pe dânşii dormind; şi
a zis lui Petru: Aşa, n'aţi putut
priveghea un singur ceas îm-
preună cu mine!
41. Priveghiaţi şi vă rugaţi
ca să nu intraţi în ispită; că
duhul este osârduitor, iar tru-
pul neputincios.
42. Iarăşi mergând a doua
oară s'a rugat, zicând: Părin-
tele meu, de nu este cu putinţă
să treacă dela mine acest pahar,
ca să nu-l beau, fie voia ta.
43. Şi venind i-a aflat pe
dânşii iarăşi dormind, căci ochii
lor erau îngreuiaţi.
44. Şi lăsându-i pe ei, a mers
iarăşi şi s'a rugat a treia oară,
acelaş cuvânt zicând.
45. Atunci a venit la uce-
nicii săi şi le-a zis lor: Dormiţi
de acum şi vă odihniţi! Iată
s'a apropiat ceasul şi Fiul Omu-
lui se va da în mâinile păcă-
toşilor.
46. Sculaţi-vă să mergem;
iată s'a apropiat cel ce m'a
vândut.
47. Şi încă pe când vorbea,
iată **Iuda,** unul din cei doi-
sprezece, a venit şi împreună

47—56: Marcu 14, 43—50; Luca 22, 47—53; Ioan 18, 3—12.

cu el norod mult, cu săbii şi
cu fuşti, trimişi de arhiereii şi
de bătrânii poporului.
48. Iar cel ce-l vânduse pe
el le-a dat lor semn, zicând:
Pe care-l voi săruta, acela este,
prindeţi-l pe el.
49. Şi îndată apropiindu-se
de Iisus, a zis: Bucură-te, Învă-
ţătorule! Şi l-a sărutat pe el.
50. Iar Iisus a zis lui: Prietene,
pentru ce ai venit? Atunci apro-
piindu-se ei, au pus mâinile pe
Iisus şi l-au prins pe el.
51. Şi iată unul din cei ce
erau cu Iisus, întinzându-şi mâna
şi-a scos sabia, şi lovind pe sluga
arhiereului, i-a tăiat urechea lui.
52. Atunci a zis Iisus lui:
Întoarce sabia la locul ei, că
toţi cei ce scot sabia de sabie
vor pieri.
53. Au ţi se pare că nu pot
ruga pe tatăl meu, şi să-mi pue
mie acum mai mult decât două-
sprezece legiuni de îngeri?
54. Dar cum se vor plini
scripturile care spun că aşa
se cade să fie?
55. In ceasul acela zise Iisus
noroadelor: Ca la un tâlhar aţi
ieşit cu săbii şi cu fuşti să mă
prindeţi pe mine? In fiecare zi
şedeam la voi, învăţând în bi-
serică, şi nu m'aţi prins.
56. Dar toate acestea s'au
făcut, ca să plinească scriptu-
rile prorocilor. Atunci lăsându-l
pe el, toţi ucenicii au fugit.
57. Iar ei **prinzând pe Iisus**

57—75: Marcu 14, 53—72; Luca 22, 54—71; Ioan 18, 12—27.

l-au dus la urhiereul **Caiafa,**
unde erau adunaţi cărturarii şi
bătrânii.
58. Iar Petru a mers după
el de departe, până la curtea
arhiereului; şi intrând înlăuntru,
a şezut cu slugile, ca să vază
sfârşitul.
59. Ci arhiereii şi bătrânii şi
tot sfatul căutau mărturie min-
cinoasă împotriva lui Iisus, ca
să-l omoare pe el.
60. Dar n'au aflat, de şi ve-
niseră multe mărturii minci-
noase. Mai pe urmă însă au
venit două,
61. Şi au zis: Acesta a spus:
Pot să stric biserica lui Dum-
nezeu şi în trei zile să o zidesc.
62. Şi sculându-se arhiereul,
a zis lui: Nimic nu răspunzi?
N'auzi ce mărturisesc aceştia
împotriva ta?
63. Dar Iisus tăcea. Şi grăind
arhiereul, a zis lui: Juru-te pe
Dumnezeul cel viu, spune nouă
de eşti tu Hristosul, Fiul lui
Dumnezeu.
64. Zis-a Iisus lui: Tu ai zis.
Ci vă spun vouă, că de acum
veţi vedea pe Fiul Omului şe-
zând de-a-dreapta puterii şi
viind pe norii cerului.
65. Atunci arhiereul şi-a rupt
hainele sale, zicând: Huleşte!
Ce mărturii ne mai trebuiesc?
Iată, acum aţi auzit hula lui;
66. Ce vi se pare vouă? Iar
ei răspunzând au zis: Vinovat
este morţii.

64: Ps. 110, 1; Dan. 7, 13.

67. Atunci au scuipat în obrazul lui şi cu pumnii l-au bătut, iar alţii îi dădeau palme, zicând:
68. Proroceşte-ne, Hristoase, cine este cel ce te-a lovit?
69. Iar **Petru** şedea afară în curte. Şi apropiindu-se de el o slujnică, a zis către dânsul: Şi tu erai cu Iisus Galileanul.
70. Dar el **s'a lepădat** înaintea tuturor, zicând: Nu ştiu ce spui.
71. Şi ieşind la poartă l-a văzut pe el alta, şi a zis celor de acolo: Şi acesta era cu Iisus Nazarineanul.
72. Iar el iarăşi s'a lepădat cu jurământ, că nu cunoaşte pe omul acesta.
73. Peste puţin însă apropiindu-se cei ce stăteau acolo, au zis lui Petru: Adevărat, şi tu eşti dintre ei, căci şi graiul tău te vădeşte pe tine.
74. Atunci el a început a se blestema şi a se jura, că nu cunoaşte pe omul acesta. Şi îndată a cântat cocoşul.
75. Şi Petru îşi aduse aminte de cuvântul lui Iisus, care-i spusese lui, că: mai înainte de a cânta cocoşul, de trei ori te vei lepăda de mine. Şi ieşind afară, a plâns cu amar.

27.

Iară dacă s'a făcut ziuă, sfat au făcut toţi arhiereii şi bătrânii poporului asupra lui Iisus, ca să-l omoare pe el.
2. Şi legându-l pe dânsul, l-au dus şi **l-au dat lui Pilat din Pont,** procuratorul.
3. Atunci Iuda vânzătorul văzând că Iisus s'a judecat spre moarte, căindu-se, a întors cei treizeci de arginţi arhiereilor şi bătrânilor, zicând:
4. Greşit-am de am vândut sânge nevinovat! Iar ei au zis: Ce ne pasă nouă? Tu vei vedea.
5. Atunci (Iuda) aruncând arginţii în biserică, s'a dus de acolo. Şi mergând, s'a spânzurat.
6. Iar arhiereii luând arginţii, au zis: Nu se cuvine a-i pune pe aceştia în visteria bisericii, de vreme ce sunt preţ de sânge.
7. Şi sfătuindu-se, au cumpărat cu ei ţarina olarului, pentru îngroparea străinilor.
8. De aceea s'a şi numit ţarina aceea, Ţarina Sângelui, până în ziua de azi.
9. Atunci s'a împlinit ceea ce s'a spus prin prorocul Ieremia ce zice: Şi au luat treizeci de arginţi, preţul celui preţuit, care s'a preţuit de fiii lui Israil;
10. Şi i-au dat pe ei pe ţarina olarului, precum mi-a spus mie Domnul.
11. Iar Iisus sta înaintea procuratorului. Şi l-a întrebat pe el procuratorul, zicând: Tu eşti împăratul Iudeilor? Iar Iisus a zis lui: Tu zici.
12. Dar la cele ce grăiau

---

27. *9:* Ier. 32, 6—9; Zah. 11, 12-13. *11—14:* Marcu 15, 2—5; Luca 23, 2—3; Ioan 18, 29—38.

asupra lui arhiereii și bătrânii, nimic nu răspundea.

13. Atunci a zis Pilat lui: Nu auzi câte mărturisesc (aceștia) împotriva ta?

14. Dar Iisus nu i-a răspuns la nici un cuvânt, încât procuratorul se mira foarte.

15. Ci la praznicul (Paștilor) procuratorul avea obiceiu să slobozească poporului un vinovat, pe care-l voia acesta.

16. Și aveau atunci un vinovat vestit, ce se numea Varava.

17. Deci, adunându-se ei, a zis lor Pilat: Pe care voiți să vi-l slobozesc vouă? Pe Varava sau pe Iisus ce se zice Hristos?

18. Că știa că din pizmă îl dăduseră pe el.

19. Și șezând (Pilat) pe scaunul de judecată, femeia sa a trimis la dânsul să-i spună: Nimic să nu faci dreptului acestuia, că multe am pătimit astăzi în vis pentru dânsul.

20. Iar arhiereii și bătrânii au induplecat mulțimile ca să ceară pe Varava, iar pe Iisus să-l piarză.

21. Și grăind procuratorul i-a întrebat pe ei: Pe care din amândoi voiți să vi-l slobozesc vouă? Iar ei au răspuns: Pe Varava!

22. Zis-a lor Pilat: Dar ce voi face cu Iisus, ce se zice

15—26: Marcu 15, 6—15; Luca 23, 13—25; Ioan 18, 39—19, 1.

Hristos? Zis-au lui toți: Să se răstignească!

23. Iar procuratorul a zis iarăși: Dar ce rău a făcut? Ei însă mai vârtos strigau, zicând: Să se răstignească!

24. Deci văzând Pilat că nimic nu folosește, ci mai multă gâlceavă se face, luând apă și-a spălat mâinile înaintea poporului, zicând: Nevinovat sunt de sângele dreptului acestuia, voi veți vedea.

25. Și răspunzând tot poporul, a zis: Sângele lui asupra noastră și asupra copiilor noștri!

26. Atunci le-a slobozit lor pe Varava, iar pe Iisus bătându-l, l-a dat să se răstignească.

27. Atunci ostașii procuratorului ducând pe **Iisus în divan,** au adunat la dânsul toată ceata ostașilor;

28. Și desbrăcându-l pe el (de hainele lui), l-au îmbrăcat cu hlamidă roșie.

29. Și împletind cunună de spini, i-au pus-o în cap, iar în mâna lui cea dreaptă trestie; apoi îngenunchind înaintea lui, își băteau joc de el, zicând: Bucură-te împăratul Iudeilor!

30. Și scuipând asupra lui, luau trestia și-l băteau peste cap.

31. Și dacă l-au batjocorit, au desbrăcat de pe el hainele

27—30: Marcu 15, 16—19; Ioan 19, 2—3.
31-56: Marcu 15, 20—41; Luca 23, 26, 33—49; Ioan 19, 16—30.

sale, şi l-au dus pe dânsul ca
să-l răstignească.
32. Ieşind cu el afară, au aflat
pe un om chirinean, anume Si-
mon; pe acesta l-au silit să ducă
crucea lui.
33. Şi dacă au venit la locul
ce se numeşte Golgota, adecă
locul căpăţânii,
34. I-au dat lui să bea oţet
amestecat cu fiere; dar gustând,
nu voia să bea.
35. Iar după ce **l-au răstig-
nit** pe el, au împărţit hainele
lui aruncând sorţi, ca să se pli-
nească ceea ce s'a zis de pro-
rocul: Impărţit-au hainele mele
loruşi, şi pentru cămaşa mea au
aruncat sorţi.
36. Şi şezând (ostaşii), îl pă-
ziau pe el acolo.
37. Iar deasupra capului lui
au pus vina lui scrisă: Acesta
este Iisus Impăratul Iudeilor.
38. Tot atunci au răstignit
împreună cu dânsul doi tâlhari,
unul de-a-dreapta şi altul de-a-
stânga.
39. Iar trecătorii îl huliau pe
dânsul, şi clătindu-şi capetele
ziceau:
40. Cel ce strici biserica şi
în trei zile o zideşti, mântu-
ieşte-te pe tine însuţi! De eşti
Fiul lui Dumnezeu, pogoară-te
de pe cruce!
41. Aşijderea şi arhiereii bat-
jocoringu-l, împreună cu căr-
turarii şi cu bătrânii şi cu fa-
riseii, ziceau:
42. Pe alţii a mântuit, iar pe
sine nu poate să se mântu-
iască! De este împăratul lui
Israil, pogoare-se acum de pe
cruce şi vom crede întrânsul.
43. Nădăjduia în Dumnezeu,
izbăvească-l acum, dacă vrea?
Că zicea: Fiul lui Dumnezeu
sunt.
44. Aşijderea şi tâlharii, cei
ce erau răstigniţi împreună cu
dânsul, îl ocărau pe el.
45. Iar dela al şaselea ceas
întunerec s'a făcut peste tot
pământul, până la al nouălea
ceas.
46. Iar în ceasul al nouălea
a strigat Iisus cu glas mare,
zicând: „Eli, Eli, lama savah-
tani!" Adecă: Dumnezeul meu,
Dumnezeul meu, pentruce m'ai
lăsat!
47. Ci unii din cei ce erau
acolo auzind, ziceau: Pe Ilie-l
strigă acesta.
48. Şi îndată alergând unul
dintrâşii, şi luând un burete
l-a umplut de oţet, şi puindu-l
într'o trestie l-a adăpat pe el.
49. Iar alţii ziceau: Lasă să
vedem, veni-va oare Ilie să-l
mântuiască pe el?
50. Ci Iisus strigând iarăşi cu
glas mare, **şi-a dat duhul.**
51. Şi iată, catapeteasma bi-
sericii s'a spintecat în două,
de sus până jos, şi pământul

34: Ps. 69, 22.
35: Ps. 22, 19.
39: Ps. 22, 8.
43: Ps. 22, 9.
46: Ps. 22, 2.
48: Ps. 69, 22.

s'a cutremurat şi pietrile s'au despicat,
52. Mormintele s'au deschis şi multe trupuri ale sfinţilor ce adormiseră s'au sculat.
53. Şi ieşind din morminte, după învierea lui, au venit în sfânta cetate şi s'au arătat multora.
54. Iar sutaşul şi cei ce împreună cu el păzeau pe Iisus, văzând cutremurul şi cele ce s'au făcut, s'au înfricoşat foarte, zicând: Cu adevărat Fiul lui Dumnezeu a fost acesta!
55. Şi erau acolo şi multe femei, privind de departe, care merseseră după Iisus din Galileea, slujind lui.
56. Printre ele erau: Maria Magdalina şi Maria muma lui Iacov şi a lui Iosif şi muma fiilor lui Zevedei.
57. Iar dacă s'a făcut seară, a venit un om bogat din Arimateea, cu numele Iosif, care şi el fusese ucenic al lui Iisus.
58. Acesta mergând la Pilat, a cerut trupul lui Iisus. Atunci Pilat a poruncit să se dea trupul.
59. Şi luând Iosif trupul, l-a înfăşurat în giulgiu curat,
60. Şi l-a pus într'un mormânt nou al său, pe care îl săpase în piatră; şi prăvălind o piatră mare pe uşa mormântului, s'a dus.
61. Şi erau acolo Maria Magdalina şi cealaltă Marie, stând în preajma mormântului.
62. Iar a doua zi, care este după Vineri, s'au adunat arhiereii şi fariseii la Pilat,
63. Zicând: Doamne, adu-su-ne-am aminte că înşelătorul acela a zis, încă în viaţă fiind: După trei zile mă voi scula.
64. Porunceşte deci să se păzească mormântul până a treia zi, nu cumva venind ucenicii lui noaptea să-l fure pe el şi să spună poporului că s'a sculat din morţi; şi va fi rătăcirea cea de apoi mai rea decât cea dintâi.
65. Zis-a lor Pilat: Aveţi strajă, mergeţi de întăriţi cum ştiţi.
66. Iar ei mergând au întărit mormântul cu strajă şi au pecetluit piatra.

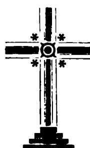
28.

Iar Sâmbătă (noaptea) târziu, când se lumina spre ziua întâia a săptămânii, venit-a Maria Magdalina şi cealaltă Marie, să vază mormântul.
2. Şi iată, s'a făcut cutremur mare; că îngerul Domnului pogorându-se din cer şi venind, a prăvălit piatra şi a şezut deasupra ei.
3. Infăţişarea lui era ca fulgerul şi îmbrăcămintea lui albă ca zăpada.
4. Şi de frica lui s'au cutremurat străjerii şi s'au făcut ca morţi.

57—61: Marcu 15, 42—47; Luca 23, 50—55; Ioan 19, 38—42.

28. *1—10*: Marcu 16, 1—10; Luca 24, 1—10; Ioan 20, 1—18.

5. Iar îngerul grăind, a zis
femeilor: Nu vă temeţi! Ştiu,
că pe Iisus cel răstignit îl cău-
taţi.
6. Nu este aici, că **s'a
sculat,** precum a zis. Veniţi
de vedeţi locul unde a zăcut
Domnul.
7. Şi mergând degrab, spu-
neţi ucenicilor lui că s'a sculat
din morţi; şi iată, va merge
mai înainte de voi în Galileea,
acolo îl veţi vedea pe dânsul.
Iată v'am spus vouă.
8. Şi plecând degrab dela
mormânt, cu frică şi cu bu-
curie mare au alergat să ves-
tească ucenicilor lui.
9. Dar, pe când mergeau ele
să vestească ucenicilor lui, iată
le-a întâmpinat pe dânsele Iisus,
zicând: Bucuraţi-vă! Iar ele
apropiindu-se, au cuprins pi-
cioarele lui şi s'au închinat lui.
10. Atunci a zis lor Iisus:
Nu vă temeţi! Mergeţi şi ves-
tiţi fraţilor mei să meargă în
Galileea, şi acolo mă vor vedea.
11. Iar după ce s'au dus ele,
iată unii din străjeri venind în
cetate au vestit arhiereilor toate
cele ce s'au făcut.
12. Şi adunându-se împre-
ună cu bătrânii, au făcut sfat
şi au dat bani mulţi ostaşilor,
zicând:
13. Spuneţi că ucenicii lui
venind noaptea l-au furat pe
el, pecând dormiaţi voi.
14. Şi de va ajunge (vestea)
aceasta la procuratorul, noi îl
vom potoli pe el, şi pe voi fără
de grijă vă vom face.
15. Iar ei luând banii au fă-
cut cum i-au învăţat; şi s'a
lăţit cuvântul acesta printre Iu-
dei până în ziua de azi.
16. Iar cei unsprezece uce-
nici au mers în Galileea, în
muntele unde le-a poruncit lor
Iisus.
17. Şi văzându-l pe el s'au
închinat lui; unii însă s'au în-
doit.
18. Şi apropiindu-se Iisus le-a
grăit lor, zicând: Datu-mi-s'a
toată puterea în cer şi pe pă-
mânt.
19. Drept aceea **mergând
învăţaţi toate neamurile,** bo-
tezându-le în numele Tatălui şi
al Fiului şi al Sfântului Duh,
20. Şi învăţându-le să pă-
zească toate câte am poruncit
vouă; şi **iată, eu cu voi sunt
în toate zilele, până la sfâr-
şitul veacului.** Amin.

SFÂNTA EVANGHELIE

DELA

MARCU

1.

Inceputul Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

2. Precum este scris în proroci: Iată, eu trimit înaintea feţii tale pe îngerul meu, care va găti calea ta.

3. Glasul celui ce strigă în pustie: gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările lui.

4. Aşa era Ioan, botezând în pustie şi propoveduind botezul pocăinţei întru iertarea păcatelor.

5. Şi mergeau la dânsul (oameni) din toată laturea Iudeei şi Ierusalimului, şi se botezau dela dânsul în râul Iordanului, mărturisindu-şi păcatele lor.

6. Ci Ioan era îmbrăcat cu haină de păr de cămilă şi avea brâu de curea împrejurul mijlocului lui, şi mânca acride şi miere sălbatică.

7. Şi propovăduia, zicând: Vine după mine cel mai tare decât mine, căruia nu sunt vrednic, plecându-mă, să-i desleg cureaua încălţămintelor lui.

8. Eu v'am botezat pe voi cu apă, iar acela vă va boteza cu Duh Sfânt.

9. In zilele acelea venit-a Iisus din Nazaretul Galileei şi **s'a botezat dela Ioan în Iordan.**

10. Şi ieşind îndată din apă, a văzut cerurile deschise şi Duhul ca un porumb pogorându-se peste dânsul.

11. Şi glas din cer s'a auzit: Tu eşti Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit!

12. Şi îndată l-a scos pe dânsul Duhul în pustie.

---

1. *2—8:* Mat. 3, 1—12; Luca 3, 3—18; Ioan 1, 19—30.
3: Mal. 3, 1; Is. 40, 3.

9—11: Mat. 3, 13—17; Luca 3, 21—22; Ioan 1, 31—34.
12—13: Mat. 4, 1—11; Luca 4, 1—13.

13. Şi a fost acolo în pustie patruzeci de zile, **ispitindu-se** de satana; şi era cu fiarele cele sălbatice şi îngerii îi slujeau lui.

14. Iar după ce a fost prins Ioan, a venit Iisus în Galileea, propoveduind Evanghelia împărăţiei lui Dumnezeu,

15. Şi zicând: S'a plinit vremea şi s'a apropiat împărăţia lui Dumnezeu. Pocăiţi-vă şi credeţi în Evanghelie.

16. Şi trecând pe lângă marea Galileei, a văzut pe Simon şi pe Andrei fratele lui, aruncându-şi mrejele în mare, că erau pescari.

17. Şi le-a zis lor Iisus: Veniţi după mine, şi vă voi face pe voi să fiţi **pescari de oameni.**

18. Şi îndată lăsându-şi mrejele, au mers după dânsul.

19. Şi mergând de acolo ceva mai departe, a văzut pe Iacov al lui Zevedei şi pe Ioan fratele lui, dregându-şi mrejele într'o corabie.

20. Şi îndată i-a chemat pe dânşii; iar ei lăsând în corabie pe tatăl lor Zevedei, împreună cu lucrătorii, s'au dus după dânsul.

21. Şi au intrat în Capernaum; şi intrând îndată, Sâmbăta, în sinagogă, (a început a) învăţa.

22. Şi se mirau toţi de învăţătura lui; căci îi învăţa pe ei ca cel ce are putere, iar nu cum (învăţau) cărturarii.

23. Şi era în sinagoga lor un **om cu duh necurat,** care striga, zicând:

24. Ce ai cu noi, Iisuse Nazarinene? Venit-ai oare ca să ne pierzi pe noi? Te ştim cine eşti: Sfântul lui Dumnezeu!

25. Iar Iisus l-a certat pe el, zicând: Taci şi ieşi dintrânsul!

26. Şi scuturându-l pe el duhul cel necurat, şi strigând cu glas mare a ieşit dintrânsul.

27. Şi s'au spăimântat toţi, încât se întrebau între ei, grăind: Ce este aceasta şi ce este această învăţătură nouă? Căci şi duhurilor celor necurate cu stăpânire le porunceşte şi-l ascultă pe dânsul.

28. Şi a ieşit îndată vestea lui în toată laturea Galileei.

29. Şi ieşind îndată din sinagogă, a venit împreună cu Iacov şi cu Ioan în casa lui Simon şi a lui Andrei.

30. Iar **soacra lui Simon** zăcea aprinsă de friguri; şi îndată i-au vorbit lui pentru dânsa.

31. Şi venind, a apucat-o de mână şi a ridicat-o pe ea, şi îndată a lăsat-o pe dânsa frigurile şi slujea lor.

32. Iar dacă s'a făcut seară şi a apus soarele, au adus la dânsul pe toţi bolnavii şi îndrăciţii.

33. Şi toată cetatea era adunată la uşă.

14—15: Mat. 4, 12—17; Luca 4, 14—15.

16—20: Mat. 4, 18—22; Luca 5, 1—11.

21—28: Luca 4, 31—37.

29—34: Mat. 8, 14—17; Luca 4, 38—41.

34. Şi a vindecat pe mulţi, din cei cari pătimeau rău de multe feluri de boale, şi mulţi draci a izgonit; şi nu a lăsat pe draci să spună că ştiu că el este Hristos.

35. Iar a doua zi sculân-du-se de cu noapte, a ieşit şi s'a dus în loc pustiu, şi s'a rugat acolo.

36. Şi au mers după el Si-mon şi cei ce erau împreună cu dânsul.

37. Şi găsindu-l pe el, i-au zis lui: Toţi te caută.

38. Iar el a grăit lor: Să mergem în cetăţile şi în satele cele mai apropiate, ca să pro-poveduiesc şi acolo, căci spre aceasta am venit.

39. Şi a propoveduit în a-dunările lor, în toată Galileea, şi pe draci i-a scos afară.

40. Atunci a venit la el **un lepros,** rugându-l pe el şi în-genunchind înaintea lui, şi zi-când: De voieşti, poţi să mă curăţeşti pe mine.

41. Iar Iisus, făcându-i-se milă, şi-a întins mâna sa şi a-tingându-l pe el, i-a zis lui: Voiesc, curăţeşte-te.

42. Şi spunând (aceasta), în-dată s'a depărtat dela dânsul lepra, şi s'a curăţit.

43. Şi răstindu-se la dânsul, numai decât l-a slobozit pe el,

44. Poruncindu-i: Vezi, ni-mănui nimic să nu spui, ci mergi de te arată preotului, şi du pentru căţirea ta cele ce a poruncit Moise, întru mărtu-rie lor.

45. Iar el ieşind a început a vesti şi a spune cele ce i se întâmplaseră, încât (Iisus) nu mai putea să intre pe faţă în cetate, ci sta afară, prin locuri pustii, şi veneau la el (oameni) de pretutindenea.

2.

După câteva zile a intrat iarăşi în Capernaum, şi s'a auzit că este acasă.

2. Şi îndată s'au adunat mulţi, încât nu mai încăpeau nici pe la uşă, şi le grăia lor cuvân-tul (lui Dumnezeu).

3. Şi au venit la el, adu-când **un slăbănog,** purtat de patru (oameni).

4. Şi neputând ei să se a-propie de el din pricina mul-ţimii, au descoperit casa unde era Iisus, şi prin spărtură au pogorît patul în care zăcea slăbănogul.

5. Iar Iisus văzând credinţa lor, a zis slăbănogului: Fiule, iartă-ţi-se ţie păcatele tale.

6. Ci erau acolo unii din cărturari, şezând şi cugetând întru inimile lor:

7. Pentruce grăieşte acesta asemenea hule? Cine poate

35–39: Luca 4, 42–44.

40–45: Mat. 8, 2–4; Luca 5, 12–16.

2. *1–12*: Mat. 9, 1–8; Luca 5, 17–26.

ierta păcatele, fără numai unul Dumnezeu?

8. Iar Iisus cunoscând îndată, cu duhul său, că aşa cugetau aceia întru sine, le-a zis lor: Ce cugetaţi acestea întru inimile voastre?

9. Ce este mai lesne a zice slăbănogului: Iartă-ţi-se ţie păcatele, sau a zice: scoală-te şi-ţi ia patul tău şi umblă?

10. Ci ca să ştiţi să Fiul Omului are putere pe pământ să ierte păcatele, a zis slăbănogului:

11. Ţie-ţi zic: Scoală-te şi-ţi ia patul tău şi mergi la casa ta.

12. Şi (slăbănogul) s'a sculat îndată şi luându-şi patul, a ieşit înaintea tuturor, încât toţi se mirau şi lăudau pe Dumnezeu zicând, că niciodată nu mai văzuseră asemenea (lucruri).

13. Şi a ieşit iarăşi la mare, şi toată mulţimea venia la Iisus, iar el îi învăţa pe dânşii.

14. Şi trecând, a văzut pe **Levi** al lui Alfeu şezând la vamă; şi i-a zis lui: Vino după mine! Iar el sculându-se, a mers după dânsul.

15. Şi când a şezut la masă în casa lui (Levi), mulţi vameşi şi păcătoşi şedeau cu Iisus şi cu ucenicii lui, că erau mulţi şi mergeau după dânsul.

16. Iar cărturarii şi fariseii văzându-l pe el că mănâncă împreună cu vameşii şi cu păcătoşii, au zis ucenicilor lui: Cum de mănâncă şi bea împreună cu păcătoşii?

17. Iar Iisus auzind, a zis lor: Nu cei sănătoşi au trebuinţă de doftor, ci cei bolnavi; că n'am venit să chem la pocăinţă pe cei drepţi, ci pe cei păcătoşi.

18. Ucenicii lui Ioan şi ai fariseilor erau postitori; şi au venit şi i-au zis lui: Pentruce ucenicii lui Ioan şi ai fariseilor postesc, iar **ucenicii tăi nu postesc?**

19. Răspuns-a lor Iisus: Pot oare fiii nunţii să postească până când mirele este cu dânşii? Câtă vreme au pe mirele cu ei, nu pot să postească.

20. Ci vor veni zile, când se va lua dela dânşii mirele, şi atunci, în acele zile vor posti.

21. Nimenea nu coase petec de pânză nouă la haină veche; iar de nu, petecul nou întinde haina veche şi spărtura se face mai rea.

22. Şi nimenea nu pune vin nou în burdufuri vechi; iar de nu, vinul cel nou sparge burdufurile şi vinul se varsă, iar burdufurile pier; ci vinul nou se cuvine să se puie în burdufuri nouă.

23. Şi s'a întâmplat să treacă el într'o zi de Sâmbătă printre sămănături, iar mergând pe drum ucenicii lui au început a **smulge spice**.

13—17: Mat. 9, 9—13; Luca 5, 27—32.

18—22: Mat. 9, 14—17; Luca 5, 33—38.

23—28: Mat. 12, 1-8; Luca 6, 1-5.

24. Atunci fariseii au zis către el: Vezi? Pentruce fac ei Sâmbătă ce nu se cuvine?

25. Iar el a zis lor: Oare n'aţi cetit niciodată ce a făcut David, când a avut lipsă şi a flămânzit el şi cei ce erau cu dânsul?

26. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, în zilele lui Aviatar Arhiereul, şi pâinile punerii înainte, care nu se cade să le mănânce fără numai preoţii, le-a mâncat, şi a dat şi celor ce erau împreună cu el?

27. Şi le-a mai zis lor: Sâmbăta s'a făcut pentru om, iar nu omul pentru Sâmbătă.

28. Drept aceea, Fiul Omului Domn este şi al Sâmbetei.

3.

Şi iarăşi a intrat în sinagogă. Şi era acolo **un om având mâna uscată.**

2. Iar (unii) îl pândeau pe dânsul să vază de-l va vindeca pe el Sâmbăta, ca să-l învinuiască.

3. (Atunci) a zis omului celui ce avea mâna uscată: Stai în mijloc!

4. Şi a zis lor: Sâmbăta se cuvine oare a face bine, sau a face rău, a mântui un suflet sau a-l pierde? Iară ei tăceau.

5. Şi căutând spre ei cu mânie, şi mâhnit fiind pentru împietrirea inimii lor, a zis omului: Întinde-ţi mâna ta. Şi a întins-o, şi s'a făcut mâna lui la loc, sănătoasă ca şi cealaltă.

6. Şi ieşind fariseii, îndată au făcut sfat cu irodianii împotriva lui, ca să-l piarză pe el.

7. Iar Iisus s'a dus cu ucenicii săi spre mare, şi a mers după dânsul mulţime multă din Galileea şi din Iudeea,

8. Din Ierusalim şi din Idumeea, de dincolo de Iordan şi dimprejurul Tirului şi al Sidonului, mulţime multă, care auzind câte făcea, venia la dânsul.

9. Şi, de atâta mulţime, a spus ucenicilor săi ca să stea o corăbioară gata, aproape de el, ca să nu-l împresoare pe el;

10. Că **pe mulţi îi tămăduise** şi astfel năvăleau asupra lui, ca să se atingă de dânsul, câţi aveau rane.

11. Şi când îl vedeau pe el duhurile cele necurate, cădeau înaintea lui şi strigau, grăind: Tu eşti Fiul lui Dumnezeu!

12. Şi mult le certa, ca să nu-l facă arătat pe el.

13. Apoi s'a suit în munte şi a chemat la sine pe cine a vrut el şi au venit la dânsul.

14. Şi a rânduit pe **doisprezece** ca să fie cu el şi să-i trimită pe dânşii să propovăduiască,

15. Şi să aibă putere a vindeca boalele şi a izgoni dracii.

---

3. *1—6:* Mat. 12, 9—14; Luca 6, 6—11.

7—12: Mat. 12, 15—16; Luca 6, 17—19.

13—19: Mat. 10, 1—4; Luca 6, 12—16.

16. Şi (anume) pe Simon, pe
care l•a numit: Petru,
17. Şi pe Iacov al lui Zeve•
dei şi pe Ioan, fratele lui Ia•
cov, şi le•a pus lor numele:
Voanerghes, adică fiii tunetului.
18. Şi pe Andrei şi pe Filip
şi pe Vartolomei şi pe Matei
şi pe Toma şi pe Iacov al lui
Alfeu şi pe Tadeu şi pe Simon
Canaanitul,
19. Şi pe Iuda Iscarioteanul,
care l•a şi vàndut pe el.
20. Apoi a venit acasă şi
iarăşi s'a adunat (mulţime de)
popor, încât ei nu puteau nici
să mănânce.
21. Şi auzind ai săi, au plecat
să•l prinză pe el, că ziceau
că şi•a ieşit din fire.
22. Şi cărturarii cei ce se
pogorîseră din Ierusalim ziceau,
cum că are pe Velzevul şi
cum că, **cu domnul dracilor
scoate pe draci.**
23. El însă chemându•i la
sine, le•a grăit lor în pilde:
Cum poate satana să scoată pe
satana?
24. Şi dacă o împărăţie se
va desbina întru sine, nu poate
să mai stea împărăţia aceea.
25. Şi dacă o casă se va des•
bina întru sine, nu poate să
mai stea casa aceea.
26. Şi dacă satana s'a sculat
însuşi asupra sa şi s'a desbinat,
nu poate să mai stea, ci i•a
venit sfârşitul.
27. Nimeni nu poate să je•
fuiască lucrurile celui tare, in•
trând în casa lui, de nu va
lega întâi pe cel tare, şi numai
atunci va jefui casa lui.
28. Adevăr grăiesc vouă:
Toate păcatele şi hulele se vor
ierta fiilor oamenilor, ori câte
vor fi ele;
29. Iar cine va huli **împo-
triva Sfântului Duh,** nu va
avea iertare în veac, ci vino•
vat va fi judecăţii de veci.
30. Pentrucă ziceau: Are
duh necurat.
31. Atunci au venit fraţii şi
muma lui, şi stând ei afară, au
trimis la el, ca să•l cheme pe
dânsul.
32. Iar poporul şezând îm•
prejurul lui, a zis: Iată muma
ta şi fraţii tăi şi surorile tale
(sunt) afară şi te caută pe tine.
33. Răspuns•a lor Iisus, zi•
când: Cine este **muma mea
şi fraţii mei?**
34. Şi căutând la cei ce şe•
deau împrejurul lui, a zis: Iată
muma mea şi fraţii mei.
35. Căci oricine va face voia
lui Dumnezeu, acela este fratele
meu şi sora mea şi muma mea.

4.

Şi iarăşi a început (Iisus) a
învăţa lângă mare; şi s'a
adunat la dânsul popor mult,

22—30: Mat. 12, 24—32; Luca 11, 15—22; 12, 10.

31—35: Mat. 12, 46—50; Luca 8, 19—21.
4. *1—20:* Mat. 13, 1—23; Luca 8, 4—15.

încât el a intrat în corabie stând
pe mare, iar tot poporul sta pe
uscat, lângă mare.
2. Şi-i învăţa pe dânşii mult
în pilde, grăindu-le întru învă-
ţătura lui:
3. Ascultaţi: Iată a ieşit **să-
mănătorul** să samene.
4. Şi dacă a sămănat, una
(din seminţe) a căzut lângă cale,
şi au venit păsările şi au mân-
cat-o pe ea.
5. Iar alta a căzut pe pietriş,
unde n'avea pământ mult, şi
îndată a răsărit, pentrucă n'a-
vea pământ adânc.
6. Şi răsărind soarele, s'a
vestejit şi pentrucă n'avea ră-
dăcină s'a uscat.
7. Iar alta a căzut în spini, şi
s'au înălţat spinii şi au înnecat-o
şi n'a dat rod.
8. Iar alta a căzut în pământ
bun, şi înălţându-se şi crescând
a dat roadă, şi a adus: una
treizeci, alta şasezeci, iar alta
o sută.
9. Şi a zis lor: Cel ce are
urechi de auzit, să auză.
10. Iar fiind singur, cei ce
erau lângă el, împreună cu cei
doisprezece, l-au întrebat pe el
de (această) pildă.
11. Şi le-a zis lor: Vouă vi s'a
dat să ştiţi **taina împărăţiei
lui Dumnezeu,** iar celor de
afară toate (li se dau) în pilde.
12. Ca privind cu ochii să
nu vază, şi auzind cu urechile
să nu înţeleagă, ca nu cumva
să se întoarcă şi să li se ierte
lor păcatele.
13. Apoi a zis lor: Au nu
pricepeţi pilda aceasta? Cum
veţi înţelege atunci toate pil-
dele (celelalte)?
14. Cel ce samănă, samănă
cuvântul.
15. Cele de lângă cale, ace-
ştia sunt, în cari se samănă cu-
vântul, dar când îl aud, îndată
vine satana şi ia cuvântul care
este sămănat întru inimile lor.
16. Aşijderea cele sămănate
pe pietriş, aceştia sunt cei cari
când aud cuvântul, îndată cu
bucurie îl primesc pe el.
17. Dar neavând rădăcină
întru sine, ei sunt (statornici
numai) până la o vreme, dar
după aceea, când vine necazul
sau prigoana pentru cuvânt,
îndată se smintesc.
18. Iar cele sămănate în spini
sunt cei cari aud cuvântul,
19. Dar grijile veacului aces-
tuia şi ispita bogăţiei şi cele-
lalte pofte intrând (întrânşii)
înneacă cuvântul şi neroditor
îl face.
20. Iar cele sămănate în pă-
mânt bun sunt cei cari aud
cuvântul şi-l primesc pe el şi
aduc roadă: unul treizeci, altul
şasezeci, iar altul o sută.
21. Şi le-a mai zis lor: Au
doară **făclia se aprinde** ca
să se puie sub obroc, sau sub
pat? Au nu ca să se puie sub
sfeşnic?

12: Is. 6, 9—10.

21—25: Luca 8, 16—18.

22. Că nu este ceva tăinuit care să nu se vădească, nici este ceva ascuns care să nu iasă la arătare.
23. De are cineva urechi de auzit, să auză.
24. Apoi a zis lor: Luaţi aminte (la cele ce) Auziţi. **Cu ce măsură măsuraţi,** vi se va măsura vouă, iar vouă, celor ce ascultaţi vi se va şi adăoga.
25. Că celui ce are i se va da, iar dela cel ce n'are, şi ce are i se va lua.
26. Şi (iarăşi) a zis: Aşa se întâmplă cu împărăţia lui Dumnezeu, cum se întâmplă când omul aruncă **sământa în pământ:**
27. Omul doarme şi se scoală noaptea şi ziua, şi sământa răsare şi creşte, (dar) el nu ştie cum.
28. Că pământul rodeşte din sine mai întâi paiu, apoi spic, după aceea grâu deplin în spic.
29. Iar când se coace rodul, îndată se trimite secerea, că a sosit secerişul.
30. Şi (iarăşi) a zis: Cu ce vom asemăna împărăţia lui Dumnezeu, sau în ce pildă o vom înfăţişa-o?
31. Asemenea este **grăuntelui de muştar,** care când se samănă în pământ este mai mic decât toate seminţele pământului;
32. Iar dacă s'a sămănat, creşte şi se face mai mare decât toate buruienile, şi face ramuri mari, încât sub umbra lui se pot sălăşlui pasările cerului.
33. Şi în pilde multe ca acestea le grăia lor cuvântul, precum puteau ei să priceapă.
34. Şi fără de pilde nu le grăia lor; iar ucenicilor deosebi le lămurea toate.
35. Şi în ziua aceea, făcându-se seară, a zis lor: Să trecem de ceea parte.
36. Şi lăsând ei poporul, l-au luat pe dânsul aşa precum era, în corabie, căci erau şi alte corăbii cu dânsul.
37. Şi s'a stârnit **vifor mare** de vânt, şi valurile intrau în corabie, încât ea era aproape să se umple.
38. Iar el dormia pe un căpătâiu la cârmă; şi deşteptându-l pe el, i-au zis: Invăţătorule, au nu-ţi pasă ţie că pierim?
39. Şi sculându-se, a certat vântul şi a zis mării: Taci, linişteşte-te! Şi a stătut vântul şi s'a făcut linişte mare.
40. Şi a zis lor: Pentruce sunteţi aşa de fricoşi? Cum de n'aveţi credinţă?
41. Şi înfricoşându-se cu frică mare, grăiau unul către altul: Oare cine este acesta, că şi vântul şi marea îl ascultă pe el?

30—34: Mat. 13, 31—32, 34; Luca 13, 18—19.

35—41: Mat. 8, 18, 23—27; Luca 8, 22—25.

5.

Şi au trecut de ceea parte a mării, în laturea Gadarenilor.

2. Şi ieşind din corabie, îndată l-a întâmpinat pe el din morminte **un om cu duh necurat,**

3. Care-şi avea lăcaşul în morminte, şi nici cu lanţuri de fier nu putea să-l lege pe el nimeni.

4. Pentrucă de multe ori fiind legat în obezi şi lanţuri de fier, rupea lanţurile şi obezile le sfărâma, şi nimeni nu putea să-l domolească pe dânsul.

5. Şi pururea, noaptea şi ziua, era prin munţi şi prin morminte, strigând şi izbindu-se de pietre.

6. Iar văzându-l pe Iisus de departe, a alergat şi s'a închinat lui.

7. Şi strigând cu glas mare, a zis: Ce ai cu mine Iisuse, Fiul lui Dumnezeu celui prea înalt? Juru-te pe Dumnezeu, să nu mă munceşti pe mine!

8. Căci (Iisus) îi zisese: Duh necurat, ieşi din omul (acesta)!

9. Şi l-a întrebat pe el: Cum îţi este numele? Iară el răspunzând a grăit: Legheon îmi este numele, că suntem mulţi.

10. Şi mult l-au rugat pe el ca să nu-i trimită afară din ţinutul acela.

11. Şi era acolo, lângă munte, o turmă mare de porci, care păştea.

12. Şi l-au rugat pe dânsul toţi dracii, zicând: Trimite-ne în porci, ca intrăm întrânşii.

13. Iar Iisus îndată i-a slobozit pe ei. Şi ieşind duhurile necurate, au intrat în porci. Şi turma (ca la două mii de porci) se repezi de pe ţărmuri în mare şi se înnecă în ape.

14. Iar cei ce păşteau porcii fugiră şi dădură de veste în cetate şi prin sate. Şi (oamenii) ieşiră să vază ce s'a întâmplat.

15. Şi au venit la Iisus, şi văzând pe cel ce fusese îndrăcit că şedea îmbrăcat şi întreg la minte, el care avusese legheonul, s'au spăimântat.

16. Iar cei ce văzuseră le-au povestit cum s'au petrecut (lucrurile) cu cel îndrăcit şi cu porcii.

17. Atunci au început a-l ruga pe dânsul să iasă din hotarele lor.

18. Şi intrând (Iisus) în corabie, cel ce fusese îndrăcit l-a rugat pe el ca să meargă cu dânsul.

19. Dar Iisus nu l-a lăsat, ci a zis lui: Mergi la casa ta, la ai tăi, şi spune-le lor câte ţi-a făcut ţie Domnul şi (cum) te-a miluit.

20. Şi s'a dus şi a început a vesti în Decapole câte i-a făcut Iisus lui; şi toţi se minunau.

---

5. *1—12:* Mat. 8, 28—34; Luca 8, 26—40.

21. Şi trecând Iisus cu co-
rabia iarăşi de ceea parte, s'a
adunat la el popor mult; şi
era lângă mare.
22. Şi iată, a venit unul din
mai marii sinagogii, cu numele
Iair, şi văzându-l pe dânsul a
căzut la picioarele lui.
23. Şi-l ruga pe el mult, zi-
când: Fiica mea este pe moarte;
vino de-ţi pune mâinile peste
ea, ca să se tămăduiască şi să
trăiască!
24. Şi a mers (Iisus) cu dân-
sul; şi mult popor a mers
după dânsul împresurându-l
pe el.
25. Şi **o femeie oarecare,
întru curgerea sângelui** fiind
de doisprezece ani,
26. Şi multe pătimind dela
mulţi doftori şi cheltuindu-şi
toate cele ce avusese, şi cu
nimic folosindu-se, ci mai vâr-
tos mergând spre mai rău,
26. A auzit de Iisus şi ve-
nind în mijlocul mulţimii, pe la
spate, s'a atins de haina lui.
28. Că zicea: Numai de
hainele lui de mă voi atinge,
şi mă voi vindeca.
29. Şi îndată a secat isvorul
sângelui ei şi a simţit cu trupul
că s'a tămăduit de boală.
30. Iar Iisus simţind întru
sine numai decât puterea care
a ieşit din el, s'a întors către
popor şi a zis: Cine s'a atins
de hainele mele?

22—43: Mat. 9, 18—26; Luca 8, 41—56.

31. Ci ucenicii i-au răspuns
lui: Vezi cum te îmbulzeşte
mulţimea şi (mai) întrebi: cine
s'a atins de mine?
32. Şi se uită împrejur ca să
vază pe cea care făcuse aceasta.
33. Ci femeia ştiind ce i se
întâmplase, a venit tremurând
de frică şi căzând la pământ
înaintea lui i-a spus lui tot a-
devărul.
34. Iar el a zis ei: Fiică,
credinţa ta te-a mântuit, mergi
în pace, şi fii vindecată de
boala ta.
35. Incă pe când grăia el,
au venit (unii) dela mai marele
sinagogii, zicând: Fiica ta a
murit; ce mai superi pe Invă-
ţătorul?
36. Iar Iisus auzind îndată
cuvântul ce se rostise, a zis
către mai marele sinagogii: Nu
te teme, crede numai!
37. Şi n'a lăsat pe nimeni
să meargă după dânsul, fără
numai pe Petru şi pe Iacov şi
pe Ioan, fratele lui Iacov.
38. Şi venind în casa mai
marelui sinagogii, a văzut tul-
burare, şi pe ceice plângeau
şi se boceau tare.
39. Şi intrând a zis lor: Ce
vă tulburaţi şi ce plângeţi? Fe-
cioara n'a murit, ci doarme.
Iar ei râdeau de dânsul.
40. El însă scoţându-i afară
pe toţi, a luat pe tatăl fecioa-
rei şi pe muma ei şi pe cei ce
erau cu dânsul, şi au intrat
unde zăcea fecioara.
41. Şi luând pe fecioara de

mână, i-a zis: Talita cumi, ce se tâlcueşte: fecioară, ţie-ţi zic, scoală-te!

42. Şi îndată s'a sculat fecioara şi a început să umble, căci era de doisprezece ani. Şi s'au spăimântat toţi cu spaimă mare.

43. Iar el le-a poruncit lor mult, ca nimeni să nu afle aceasta; şi le-a zis să-i dea (fecioarei) să mănânce.

6.

Şi dacă a ieşit de acolo, **a venit în patria sa,** iar ucenicii au mers după dânsul.

2. Şi sosind ziua Sâmbetei, a început a învăţa în sinagogă; şi mulţi auzindu-l se mirau zicând: De unde are el acestea? Şi ce este înţelepciunea ce i s'a dat lui, că şi minuni ca acestea se fac prin mâinile lui?

3. Au nu este acesta teslarul, feciorul Mariei şi fratele lui Iacov şi al lui Iosie şi al lui Iuda şi al lui Simon? Şi nu sunt oare surorile lui aici la noi? Şi se sminteau întru el.

4. Ci Iisus le-a zis lor: Nu este proroc nesocotit fără numai în patria sa, între rudenii şi în casa sa.

5. Şi n'a putut face acolo nicio minune, fără numai peste puţini bolnavi şi-a pus mâinile şi i-a vindecat pe ei.

6. Şi se mira de necredinţa lor, şi umbla în satele de prin prejur, învăţând.

7. Apoi a chemat la sine pe **cei doisprezece** şi a început a-i trimite pe dânşii doi câte doi, şi le-a dat lor putere asupra duhurilor celor necurate.

8. Şi le-a poruncit lor să nu ia nimic pe cale, nici traistă, nici pâine, nici bani la brâu, fără numai toiag;

9. Dar să fie încălţaţi cu sandale şi să nu se îmbrace cu două haine.

10. Şi le zise lor: Ori în ce casă veţi intra, acolo să rămâneţi, până când veţi ieşi de acolo;

11. Şi ori câţi nu vă vor primi pe voi, nici vă vor asculta, ieşind de acolo, scuturaţi praful de sub picioarele voastre, întru mărturie lor. Adevăr grăiesc vouă: mai usor îi va fi Sodomei şi Gomorei în ziua judecăţii, decât cetăţii aceleia.

12. Şi ieşind ei propoveduiau (oamenilor) să se pocăiască.

13. Şi scoteau draci mulţi, şi pe mulţi bolnavi îi ungeau cu untdelemn şi-i tămăduiau.

14. Şi auzind împăratul **Irod** (de Iisus), căci cunoscut se făcuse numele lui, zicea, că **Ioan Botezătorul** s'a sculat din morţi, de aceea se lucrează minuni printrânsul.

---

6. *1—6:* Mat. 13, 53—58; Luca 4, 16—30.

7—13: Mat. 10, 1, 9—15; Luca 9, 1—6.

14—29: Mat. 14, 1—12; Luca 9, 7—9; 3, 19—20.

15. Alţii ziceau, că este Ilie, iar alţii ziceau, că esteproroc, sau ca unul din proroci,

16. Iar Irod auzind a zis: Acesta este Ioan, căruia eu i-am tăiat capul; el s'a sculat din morţi.

17. Căci Irod acesta trimisese de au prins pe Ioan şi l-au închis pe el în temniţă pentru **Irodiada,** femeia lui Filip, fratele său, căci (Irod) o luase pe ea de soţie.

18. Pentrucă Ioan îi zicea lui Irod: Nu se cuvine să ţii pe femeia fratelui tău!

19. Iar Irodiada îl ura pe el şi umbla să-l omoare, dar nu putea;

20. Căci Irod se temea de Ioan, ştiindu-l om drept şi sfânt, şi îl preţuia pe el şi multe făcea după povaţa lui şi cu dragoste îl asculta pe el.

21. Şi a venit o zi cu bun prilej, când Irod, de ziua naşterii sale, făcu ospăţ boierilor săi, căpitanilor şi celor mai mari ai Galileei.

22. (Atunci) fata Irodiadei intrând şi jucând, a plăcut lui Irod şi celor ce şedeau împreună cu dânsul; şi a zis împăratul, fetei: Cere dela mine orice vei vrea şi-ţi voi da ţie.

23. Şi s'a jurat ei (zicând): Orice vei cere dela mine îţi voi da ţie, până la jumătate din împărăţia mea.

24. Iar ea ieşind a zis maicii sale: Ce voi cere? Iar aceasta a zis: Capul lui Ioan Botezătorul!

25. Şi intrând cu grabă la împăratul, a cerut zicând: Vreau ca să-mi dai, acum, în tipsie capul lui Ioan Botezătorul!

26. Şi împăratul s'a întristat foarte, dar pentru jurământ şi pentru cei ce şedeau la masă împreună cu dânsul, n'a vrut să-i nesocotească cererea.

27. Şi împăratul trimiţând îndată un ostaş, a poruncit să-i aducă capul lui (Ioan). Iar acela mergând, i-a tăiat capul în temniţă.

28. Şi aducându-l în tipsie, l-a dat pe el fetei, şi fata l-a dat maicii sale.

29. Iar ucenicii lui auzind au venit şi au ridicat trupul lui cel căzut şi l-au aşezat în mormânt.

30. Deci adunându-se la Iisus apostolii i-au vestit lui toate câte au făcut şi câte au învăţat.

31. Şi le-a zis lor: Veniţi voi înşivă, deosebi, în loc pustiu şi vă odihniţi puţin; că erau mulţi cari veneau şi cari se duceau, şi n'aveau ei vreme nici să mănânce.

32. Şi s'au dus numai ei cu corabia în loc pustiu.

33. Şi noroadele i-au văzut pe dânşii mergând, şi mulţi i-au cunoscut pe ei, şi din toate cetăţile alergau pe jos ajungând acolo înaintea lor.

34. Şi ieşind Iisus (din corabie) a văzut popor mult şi i s'a

---

32—44: Mat. 14, 13—21; Luca 9, 11—17; Ioan 6, 1—13.
34: Num. 27, 17; Ezech. 34, 5.

făcut milă de el, pentrucă erau
ca oile fără păstor; și a început
a-i învăța pe dânșii multe.
35. Iar după mai multă vreme
s'a apropiat de dânsul ucenicii
lui și au zis: Iată locul este
pustiu și vremea târzie.
36. Slobozește-i pe dânșii, ca
mergând în cetățile și satele
dimprejur, să-și cumpere lo-
ruși pâini, căci n'au ce să mă-
nânce.
37. Iar el răspunzând a zis
lor: Dați-le voi să mănânce!
Iar ei au zis: Să mergem oare
să cumpărăm pâini de două
sute de dinari și să le dăm lor
să mănânce?
38. Iar el a zis lor: Câte
pâini aveți? Mergeți și vedeți!
Iar ei aflând, au zis: **Cinci
(pâini) și doi pești.**
39. Și a poruncit lor să-i
puie pe toți cete, cete, pe iarbă
verde.
40. Și s'au așezat cete, cete,
câte o sută și câte cincizeci.
41. Și luând cele cinci pâini
și cei doi pești, căutând la cer
a binecuvântat și a frânt pâi-
nile și le-a dat ucenicilor săi,
ca să le puie înaintea lor, îm-
părțind la toți și cei doi
pești.
42. Și au mâncat toți și s'au
săturat.
43. Și au luat douăsprezece
coșuri pline de sfărâmituri (de
pâine) și de pește.
44. Iar cei ce mâncaseră pâi-
nile erau ca la cinci mii de
bărbați.
45. Și îndată a silit pe uce-
nicii săi să intre în corabie și
să treacă de ceea parte, la
Vitsaida, până ce va slobozi
poporul.
46. Și slobozindu-i pe ei, s'a
dus în munte să se roage.
47. Și dacă s'a făcut seară,
corabia se găsea în mijlocul
mării, iar el singur pe uscat.
48. Și-i vedea pe ei cum se
chinuiesc vâslind, că vântul le
era împotriva lor. Iar la a patra
strajă a nopții a venit la dânșii
umblând pe mare, și voia să
treacă pe lângă ei;
49. Dar ei văzându-l pe dân-
sul umblând pe mare, li s'a
părut că este nălucă și au
strigat;
50. Că toți l-au văzut și
s'au înfricoșat. El însă îndată
le-a grăit lor și le-a zis: În-
drăzniți, eu sunt, nu vă temeți!
51. Și suindu-se la ei în co-
rabie, vântul a încetat; iar ei
spăimântându-se peste măsură,
se minunau.
52. Că nu pricepuseră (mi-
nunea) cu pâinile, de vreme ce
inima lor era împietrită.
53. Și trecând (de ceea parte),
au ajuns în laturea Ghenesare-
tului, și s'au oprit (acolo).
54. Și ieșind ei din corabie,
îndată l-au cunoscut pe el.
55. Și cutreierând toată latu-
rea aceea, au început să aducă
bolnavi cu paturile, acolo unde
unde auziau că este el.

45—56: Mat. 14, 22—36; Ioan 6, 15—21.

56. Şi ori pe unde trecea, prin târguri sau prin cetăţi sau prin sate, scoteau pe bolnavi la drumuri şi-l rugau pe el (să le îngăduie) ca să se atingă măcar de poalele vesmintelor lui; şi câţi se atingeau de el se tămăduiau.

7.

Atunci s'au adunat la ei fariseii şi unii din cărturari, cari veniseră din Ierusalim.
2. Şi au văzut pe oarecari din ucenicii lui mâncând pâine cu mâinile necurate, adică nespălate.
3. Că fariseii şi toţi iudeii ţinând **datina bătrânilor,** de nu-şi vor spăla mâinile până în cot, nu mănâncă.
4. Şi venind din târg, nu mănâncă până nu se spală, şi alte multe sunt, pe care au apucat a le ţinea, precum spălarea paharelor şi a ulcioarelor şi a căldărilor şi a paturilor.
5. Deci l-au întrebat pe el fariseii şi cărturarii: Pentru ce ucenicii tăi nu umblă după datina bătrânilor, ci mănâncă pâine cu mâinile nespălate?
6. Iar el răspunzând, a zis lor: Bine a prorocit Isaia despre voi, făţarnicilor, precum este scris: Poporul acesta mă cinsteşte cu buzele, iar inima lui departe stă dela mine;
7. Şi înzadar mă cinstesc învăţând învăţături (ce sunt) porunci omeneşti.
8. Că lăsând porunca lui Dumnezeu, ţineţi datina bătrânilor, spălarea ulcioarelor şi a păharelor, şi alte multe faceţi asemenea acestora.
9. Şi le zicea lor: Bine (e oare să) lepădaţi porunca lui Dumnezeu, ca să păziţi datina voastră?
10. Pentrucă Moise a zis: Cinsteşte pe tatăl tău şi pe muma ta; şi: cel ce va grăi de rău pe tatăl sau pe muma sa, cu moarte să moară.
11. Iar voi spuneţi: De va zice un om tatălui său sau mumei sale: corban! adică: dar făcut lui Dumnezeu este aceea cu care te-ai fi folosit dela mine,
12. Nu-l mai lăsaţi pe dânsul să facă nimic pentru tatăl său sau pentru muma sa.
13. Şi călcaţi cuvântul lui Dumnezeu pentru datina voastră, pe care (singuri) v'aţi dat-o, şi multe faceţi asemenea acestora.
14. Şi chemând la sine mulţimile le-a zis lor: Ascultaţi-mă pe mine toţi şi înţelegeţi:
15. Nimic nu este înafară de om, care intrând întrânsul să-l poată spurca pe el; ci cele ce ies dintrânsul, acelea sunt care îl spurcă.
16. De are cineva urechi de auzit, să auză.

---

7. *1—23:* Mat. 15, 1—20.
6: Is. 29, 13.
10: Ieş. 20, 12; 21, 17.
11: A doua Lege 5, 16.

17. Şi trecând dela mulţime în casă, l-au întrebat pe el ucenicii lui despre pilda aceasta.

18. Şi le-a zis lor: Aşa de neînţelegători sunteţi voi? Au nu pricepeţi că tot ce intră în om dinafară nu poate să-l spurce?

19. Căci nu intră în inima lui, ci în pântece şi iese pe afedron? Toate bucatele (sunt, aşadar) curate.

20. Apoi a zis: Ceea ce iese din om, aceea-l spurcă,

21. Pentrucă dinlăuntru, din inima oamenilor, ies gândurile cele rele, preacurviile, curviile, uciderile,

22. Furturile, lăcomia, vicleşugurile, înşelăciunile, necumpătarea, pizma, hula, trufia, nebunia.

23. Toate relele acestea ies dinlăuntru şi spurcă pe om.

24. Şi sculându-se de acolo, s'a dus în hotarele Tirului şi ale Sidonului, şi intrând în casă, voia să nu afle nimeni de el, dar n'a putut să rămână în taină.

25. Căci auzind de dânsul **o femeie, a cărei fiică avea duh necurat,** venind a căzut la picioarele lui.

26. Iar femeia era elină, de neam din Finichia Siriei. Şi-l ruga pe el ca să izgonească dracul din fiica ei.

27. Dar Iisus a zis către dânsa: Lasă, să se sature mai întâi fiii, că nu este bine să iei pâinea fiilor şi să o arunci câinilor.

28. Iar ea răspunzând a zis lui: Adevărat, Doamne, dar şi câinii, sub masă, mănâncă din sfărmiturile fiilor.

29. Atunci a zis ei Iisus: Pentru acest cuvânt, mergi (în pace); dracul a ieşit din fiica ta.

30. Şi mergând la casa sa, a aflat pe dracul ieşit, şi pe fiică-sa zăcând în pat.

31. Şi ieşind iarăşi din hotarele Tirului, a venit prin Sidon, la marea Galileei, (trecând) prin ţinutul Decapolei.

32. Şi au adus la dânsul pe un **surd şi mut,** şi l-au rugat pe dânsul ca să-şi pună mâna peste el.

33. Şi luându-l pe el din mulţime la o parte, şi-a pus degetele sale în urechile lui, şi scuipând s'a atins de limba lui.

34. Şi căutând la cer, a suspinat şi a zis lui: Effata! ce se tâlcueşte: deschide-te.

35. Şi urechile lui s'au deschis, şi legătura limbii lui s'a deslegat îndată, şi grăia curat.

36. Şi le-a poruncit Iisus ca să nu spună nimănui; dar cu cât le poruncea lor, cu atât mai vârtos vesteau ei.

37. Şi minunându-se peste măsură, ziceau: Toate le-a făcut bine: şi pe surzi i-a făcut să auză şi pe muţi să grăiască.

24—30: Mat. 15, 21—28.

8.

In zilele acelea adunându-se
iarăşi mulţime de popor şi
neavând ce mânca, Iisus a che-
mat pe ucenicii săi şi le-a zis:
2. Milă-mi este de popor,
că iată sunt trei zile de când
aşteaptă lângă mine şi n'au ce
mânca.
3. Şi de-i voi slobozi flă-
mânzi la casele lor, vor slăbi
pe cale, căci unii dintrânşii au
venit de departe.
4. Răspuns-au ucenicii lui:
De unde ar putea cineva să-i
sature pe aceştia de pâine, aici
în pustie?
5. Şi i-a întrebat (Iisus): Câte
pâini aveţi? Iar ei au zis: Şapte.
6. Şi a poruncit poporului
să şază pe pământ; şi luând
cele **şapte pâini** a mulţumit,
a frânt şi a dat ucenicilor săi
ca să le puie înainte; şi le-au
pus înaintea poporului.
7. Şi aveau şi puţini peştişori;
şi binecuvântând a zis să-i puie
şi pe aceia înaintea lor.
8. Şi au mâncat şi s'au să-
turat; şi au adunat şapte coşuri
de rămăşiţe de sfărâmituri.
9. Iar cei ce mâncaseră erau
ca la patru mii. Apoi i-a slo-
bozit pe ei.
10. Şi îndată intrând în co-
rabie cu ucenicii săi, a venit în
părţile Dalmanutei.
11. Şi fariseii ieşind (înaintea
lui) au început a se prici cu
dânsul, cerând să le dea **semn
din cer** şi ispitindu-l pe el.
12. Iar Iisus suspinând cu
duhul său, a zis: Pentru ce
neamul acesta cere semn? Ade-
văr zic vouă: Nu se va da
semn neamului acestuia.
13. Şi lăsându-i pe dânşii, a
intrat iarăşi în corabie şi a tre-
cut de ceea parte.
14. Şi ucenicii lui uitaseră să
ia pâine şi n'aveau cu dânşii,
în corabie, decât o pâine.
15. Şi le-a poruncit lor, zi-
când: Căutaţi de vă feriţi de
aluatul fariseilor şi de aluatul
lui Irod.
16. Iar ei cugetau întru
sine, unul către altul: Ne-o
spune nouă fiindcă n'avem
pâine.
17. Dar Iisus înţelegând, le-a
zis lor: Ce cugetaţi că n'aveţi
pâine? Tot nu înţelegeţi, nici
nu pricepeţi? Tot împietrită vă
este inima voastră?
18. Ochi având nu vedeţi,
şi urechi având nu auziţi şi nu
vă aduceţi aminte?
19. Când am frânt cele cinci
pâini la cele cinci mii (de oa-
meni), câte coşuri pline de sfă-
râmituri aţi luat? Zis-au ei:
Douăsprezece.
20. Şi când (am frânt) cele
şapte (pâini) la cele patru mii
(de oameni), câte coşuri pline
de sfărâmituri aţi luat? Iară ei
au zis: Şapte.

---

8. *1—10:* Mat. 15, 32—39.
11—21: Mat. 16, 1—12; Ioan 6, 30.
18: Ier. 5, 21; Ezech. 12, 2.

21. Şi le-a zis lor: Atunci cum de nu înţelegeţi?

22. Şi dacă a venit Iisus în Vitsaida, i-au adus lui **un orb** şi l-au rugat pe el ca să se atingă de dânsul.

23. Iară el luând pe orb de mână, l-a scos afară din sat; şi scuipând pe ochii lui şi puindu-şi mâinile peste el, l-a întrebat dacă vede ceva.

24. Şi ridicându-şi ochii a zis: Văd pe oameni şi-i zăresc pe ei umblând ca nişte copaci.

25. După aceea iarăşi şi-a pus mâinile pe ochii lui şi a văzut bine, şi s'a îndreptat, încât toate le vedea lămurit.

26. Apoi l-a trimis pe el la casa sa, zicând: Nici în sat să nu intri, nici să spui cuiva.

27. Şi ieşind Iisus şi ucenicii lui în satele Chesariei lui Filip, pe cale a întrebat pe ucenicii săi, grăindu-le: **Cine zic oamenii că sunt eu?**

28. Iar ei au răspuns: (Unii spun că eşti) Ioan Botezătorul, alţii (că eşti) Ilie, iar alţii (că eşti) unul din proroci.

29. Zis-a el către dânşii: Dar voi cine ziceţi că sunt? Şi răspunzând Petru a zis lui: Tu eşti Hrstosul.

30. Şi le-a poruncit lor să nu grăiască nimănui despre aceasta.

31. Apoi a început a-i învăţa pe ei că Fiul Omului trebue **să pătimească** multe şi să fie defăimat de bătrâni şi de arhierei şi de cărturari, şi să fie omorît, şi după trei zile să învie.

32. Şi spunea pe faţă cuvântul acesta. Atunci Petru luându-l la oparte a început a-l înfrunta.

33. Iar el întorcându-se şi căutând spre ucenicii săi, a certat pe Petru, zicând: Mergi înapoia mea, satano, că nu cugeţi cele ce sunt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sunt ale oamenilor!

34. Şi chemând la sine mulţimea împreună cu ucenicii săi, le-a zis: Oricine vrea să vie după mine, **să se lepede de sine,** să-şi ia crucea sa şi să-mi urmeze mie.

55. Că cine va voi să-şi mântuiască sufletul, pierde-l va pe el; iar cine-şi va pierde sufletul său pentru mine şi pentru Evanghelie, acela îl va mântui pe el.

36. Că ce va folosi omului de ar dobândi lumea toată, şi-şi va pierde sufletul?

36. Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?

38. Iar cine se va ruşina de mine şi de cuvintele mele, întru acest nem preacurvar şi păcătos, şi Fiul Omului se va ruşina de el, când va veni întru slava Tatălui său cu sfinţii îngeri.

27—9, 1; Mat. 16, 13—28; Luca 9, 18—27.

9.

Apoi a zis către dânşii: Adevăr grăiesc vouă, că sunt unii din cei ce stau aici, cari nu vor gusta moartea până când nu vor vedea împărăţia lui Dumnezeu venind întru putere.

2. Iar după şase zile a luat Iisus pe Petru şi pe Iacov şi pe Ioan şi i-a suit într'un munte înalt, deosebi. Şi **s'a schimbat la faţă** înaintea lor.

3. Şi hainele lui erau strălucitoare, albe foarte, ca zăpada, cum nici un nălbitor de pe pământ nu poate să nălbească.

4. Şi s'a arătat lor Ilie împreună cu Moise, şi vorbiau cu Iisus.

5. Atunci începând Petru a zis lui Iisus: Invăţătorule, bine este nouă să fim aici; să facem, dar, trei colibi: ţie una, şi lui Moise una, şi lui Ilie una.

6. Că nu ştia ce să spună, pentrucă erau înspăimântaţi.

7. Şi s'a făcut nor, umbrindu-i pe ei, şi glas din nori a venit, zicând: Acesta este Fiul meu cel iubit, pe acesta să-l ascultaţi!

8. Şi căutând ei de năprasnă împrejur, n'au mai văzut pe nimeni, fără numai pe Iisus împreună cu dânşii.

9. Şi pogorându-se ei din munte, le-a poruncit lor, ca nimănui să nu spuie de cele ce au văzut, fără numai când Fiul Omului va învia din morţi.

10. Iar ei au ţinut cuvântul întru sine, întrebându-se: Ce va fi oare aceea: a învia din morţi?

11. Şi l-au întrebat pe el, zicând: Pentru ce zic cărturarii, că trebue să vie mai întâi Ilie?

12. Iar el răspunzând, a zis lor: Ilie, venind mai întâi, le va rândui toate. Şi precum este scris despre Fiul Omului, el va să pătimească multe şi să fie defăimat.

13. Insă zic vouă, că Ilie a şi venit, şi au făcut cu dânsul câte au voit, precum este scris despre el.

14. Şi venind la ucenici, a văzut mulţime multă împrejurul lor şi cărturarii pricinduse cu dânşii.

15. Şi îndată văzându-l, tot norodul s'a spăimântat şi alergând s'a închinat lui.

16. Atunci (Iisus) a întrebat pe cărturari: Ce vă priciţi cu ei?

17. Şi răspunzând unul din mulţime, a zis: Invăţătorule, am adus pe fiul meu la tine, că **are duh mut,**

18. Şi ori unde îl apucă pe el, îl zdrobeşte, şi face spume şi scrâşneşte din dinţi şi se usucă. Şi am zis ucenicilor tăi

---

9 *2—13:* Mat. 17, 1—13; Luca 9, 28—36.

12: Mal. 3, 23; Is. 53, 3.

14—29; Mat. 17, 14—21; Luca 9, 37—42.

să scoată (duhul), dar n'au pu-
tut.
19. Iar el răspunzând a zis
lui: O, neam necredincios!
Până când voi fi cu voi! Până
când vă voi suferi pe voi!
Aduceţi-l la mine!
20. Şi l-au adus pe el la
dânsul. Ci văzându-l (pe Iisus),
duhul îndată l-a scuturat pe el,
încât căzând la pământ, se tă-
vălea şi făcea spume.
21. Şi l-a întrebat pe tatăl
lui: Câtă vreme este de când
i se întâmplă aceasta? Iar el
a zis: Din copilărie.
22. Şi de multe ori (duhul)
l-a aruncat şi în foc şi în apă,
ca să-l piarză pe el; ci, de poţi
ceva, fie-ţi milă şi ne ajută
nouă!
23. Atunci Iisus i-a zis lui:
De poţi crede, toate sunt cu
putinţă celui ce crede.
24. Şi îndată tatăl copilului
a strigat cu lacrimi, grăind:
**Crez, Doamne, ajută necre-
dinţei mele!**
25. Iar dacă a văzut Iisus
că mulţimea se îngrămădeşte,
a poruncit duhului celui ne-
curat şi i-a zis: Duh mut şi
surd, îţi poruncesc să ieşi din-
trânsul, şi de acum să nu mai
intri în el!
26. Atunci strigând şi scu-
turându-l pe el cu putere, (du-
hul) a ieşit. Iar (tânărul) a ră-
mas ca un mort, încât mulţi
ziceau că a murit.
27. Ci Iisus apucându-l de
mână, l-a ridicat, şi el s'a sculat.
28. Şi intrând Iisus în casă,
ucenicii lui l-au întrebat pe
dânsul, la o parte: Oare noi
pentru ce nu l-am putut scoate
pe el?
29. Iar el le-a răspuns: Acest
neam (de draci) cu nimic nu
poate fi scos, fără numai cu
rugăciune şi cu post.
30. Şi ieşind de acolo a tre-
cut prin Galileea; şi nu voia
să ştie nimeni.
31. Căci învăţa pe ucenici
şi le zicea lor: Fiul Omului se
va da în mâinile oamenilor,
şi-l vor omorî pe el, iar după
ce-l vor omorî, a treia zi va
învia.
32. Iar ei nu înţelegeau cu-
vântul şi se temeau să-l în-
trebe pe el.
33. Şi dacă au venit în Ca-
pernaum, găsindu-se în casă i-a
întrebat pe dânşii: Ce grăiaţi
între voi pe cale?
34. Iar ei au tăcut; că se
pricisеră pe cale unul cu altul,
cine ar fi mai mare.
35. Şi şezând a chemat pe
cei doisprezece şi le-a zis lor:
Cel ce va să fie întâiu, să
fie mai pe urmă din toţi şi tu-
turor slugă.
36. Apoi luând un prunc
l-a pus pe el în mijlocul lor,
şi luându-l în braţe, a zis:
37. Cine va primi pe unul
din pruncii aceştia în numele

30—32: Mat. 17, 22—23; Luca 9, 43—45; Ioan 7, 1.
33—50: Mat. 18, 1—9; Luca 9, 46—50.

meu, pe mine mă primeşte; şi cine mă primeşte pe mine, nu mă primeşte pe mine, ci pe cel ce m'a trimis pe mine.

38. Atunci l-a întrebat Ioan, zicând: Învăţătorule, am văzut pe cineva scoţând draci în numele tău, dar care nu vine după noi, şi l-am oprit pe el, pentrucă nu vine după noi.

39. Iar Iisus a zis: Nu-l opriţi, că nu este nimeni care făcând minuni în numele meu, să poată degrab a mă grăi de rău.

40. **Că cel ce nu este împotriva noastră, pentru noi este.**

41. Iar ori cine vă va adăpa pe voi cu un păhar de apă în numele meu, pentrucă ai lui Hristos sunteţi, adevăr grăiesc vouă, nu-şi va pierde plata sa.

42. Iar cine va sminti pe unul din aceşti mici, cari cred întru mine, i-ar fi mai bine să-şi lege de grumaz o piatră de moară şi să se arunce în mare.

43. Şi de te sminteşte pe tine mâna ta, taie-o; că mai bine îţi este ţie să intri în viaţă ciung, decât două mâini având să intri în Gheenă, în focul cel nestins,

44. Unde viermele lor nu moare şi focul nu se stinge.

45. Şi de te sminteşte pe tine piciorul tău, taie-l; că mai bine îţi este ţie să intri în viaţă schiop, decât două picioare având, să fii aruncat în Gheenă, în focul cel nestins,

46. Unde viermele lor nu moare şi focul nu se stinge.

47. Şi de te sminteşte pe tine ochiul tău, scoate-l; că mai bine îţi este ţie să intri în împărăţia lui Dumnezeu cu un ochiu, decât doi ochi având, să fii aruncat în Gheena focului,

48. Unde viermele lor nu moare şi focul nu se stinge.

49. Căci fieştecare cu foc se va săra precum toată jertfa cu sare se va săra.

50. Bună este sarea; dar dacă sarea va fi nesărată, cu ce o veţi drege? Intru voi să aveţi sare, şi pace să aveţi între voi!

10.

Şi sculându-se de-acolo, a venit în hotarele Iudeei, de ceea parte de Iordan. Şi iarăşi s'au adunat noroadele la dânsul; şi precum îi era obiceiul, îi învăţa pe ei iarăşi.

2. Şi apropiindu-se fariseii, l-au întrebat pe el ispitindu-l: **Oare cade-i-se bărbatului să-şi lase femeia?**

3. Iar el răspunzând a zis lor: Ce v'a poruncit vouă Moise?

4. Zis-au ei: Moise a dat voie (bărbatului) să-i scrie carte de despărţenie şi s'o lase pe ea.

5. Şi răspunzând Iisus a zis lor: După învârtoşarea inimii voastre v'a scris el porunca aceasta.

48: Is. 66, 24.
10. *1—12:* Mat. 19, 1-9.
4: A doua lege 24, 1.

6. Dar dela începutul zidirii, bărbat şi femeie i-a făcut pe ei Dumnezeu.
7. Pentru aceasta va lăsa omul pe tatăl său şi pe muma sa şi se va lipi de femeia sa,
8. Şi vor fi amândoi un trup; aşa că nu mai sunt doi, ci un trup.
9. Deci, ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.
10. Ci în casă ucenicii lui l-au întrebat iarăşi despre aceasta.
11. Şi le-a zis lor: Oricine îşi va lăsa femeia şi va lua alta, preacurveşte cu dânsa;
12. Şi femeia de-şi va lăsa bărbatul şi se va mărita după altul, preacurveşte.
13. Şi aduceau la dânsul prunci, ca să se atingă de ei; iar ucenicii îi certau pe cei ce îi aduceau.
14. Ci văzând Iisus, s'a supărat şi le-a zis lor: **Lăsaţi pruncii să vie la mine** şi nu-i opriţi, că a unora ca aceştia este împărăţia lui Dumnezeu.
15. Adevăr zic vouă: Cine nu va primi împărăţia lui Dumnezeu ca un prunc, nu va intra întrânsa.
16. Şi luându-i în braţe, şi-a pus mâinile peste ei şi i-a binecuvântat pe dânşii.
17. Şi ieşind el în cale a alergat cineva (la dânsul) şi îngenunchind înaintea lui, l-au întrebat: Invăţătorule bune, **ce să fac ca să moştenesc viaţa veşnică?**
18. Iar Iisus a zis către el: Ce-mi zici bun? Nimeni nu este bun, fără numai unul Dumnezeu.
19. Ştii tu poruncile: Să nu curveşti, să nu ucizi, să nu furi, să nu fii mărturie mincinoasă, să nu răpeşti, cinsteşte pe tatăl tău şi pe muma ta?
20. Iar el răspunzând a zis lui: Invăţătorule, toate acestea le-am păzit din tinereţele mele.
21. Atunci Iisus căutând la el şi fiindu-i drag, i-a zis: Una-ţi mai lipseşte: Mergi de vinde câte ai şi le dă săracilor şi vei avea comoară în cer, şi luând crucea vino de-mi urmează mie.
22. Iar el, întristându-se de cuvântul acesta, s'a mâhnit, pentrucă avea bogăţii multe.
23. Şi căutând Iisus împrejur, a zis ucenicilor săi: Cât de anevoie vor intra în împărăţia lui Dumnezeu cei ce au avuţii!
24. Şi se spăimântară ucenicii de cuvintele lui. Dar Iisus urmându-şi vorba, le-a zis lor iarăşi: Fiilor, cât de anevoie este să intre în împărăţia lui Dumnezeu cei ce se încred în avuţii!
25. Mai lesne-i este cămilei

6: Fac. 1, 27.
7: Fac. 2, 24.
13—16: Mat. 19, 13—15; Luca 18, 15—17.
17—31: Mat. 19, 16—30; Luca 18, 18—30.
19: Ieş. 20, 12—17; A doua Lege 5, 16—20; 24, 14.

să treacă prin urechile acului, decât bogatului să intre în împărăţia lui Dumnezeu.
26. Iar ei mai mult se îngroziau şi ziceau unul către altul: Atunci cine poate să se mântuiască?
27. Ci Iisus căutând la dânşii, a zis: (Lucrul) este cu neputinţă la oameni, dar nu la Dumnezeu; că la Dumnezeu toate sunt cu putinţă.
28. Şi grăind Petru, a zis lui Iisus: Iată, **noi am lăsat toate** şi am urmat ţie.
29. Şi răspunzându-i Iisus, a zis: Adevăr grăiesc vouă, nu este nimeni care să-şi fi lăsat casă, sau fraţi, sau surori, sau tată, sau mumă, sau femeie, sau copii, sau holde, pentru mine şi pentru Evanghelie,
30. Şi să nu ia, acum, în vremea aceasta de prigoniri, însutit: case şi fraţi şi surori şi tată şi mumă şi copii şi holde, iar în veacul cel viitor: viaţă veşnică.
31. Dar mulţi dintâi vor fi pe urmă şi de pe urmă, întâi.
32. Şi fiind pe cale, suindu-se la Ierusalim, mergea Iisus înaintea lor, iar ei mergeau după dânsul, spăimântaţi şi plini de frică. Şi luând la sine iarăşi pe cei doisprezece, a început a le spune lor cele ce aveau să i se întâmple lui:
33. Iată ne suim la Ierusalim şi Fiul Omului se va da arhiereilor şi cărturarilor, şi-l vor judeca pe el spre moarte şi-l vor da păgânilor;
34. Şi-l vor batjocori pe el, şi-l vor scuipa şi-l vor omorî, dar a treia zi va învia.

32—34: Mat. 20, 17—19; Luca 18, 31—34; Ioan 11, 16. 55.

35. Şi au venit la el Iacov şi Ioan **fiii lui Zevedei**, zicând: Învăţătorule, voim să ne faci ceea ce-ţi vom cere.
36. Iar el i-a întrebat pe ei: Ce voiţi să vă fac?
37. Zis-au ei către dânsul: Dă-ne nouă ca să şedem unul de-a-dreapta ta şi altul de-a-stânga ta, întru mărirea ta.
38. Dar Iisus le-a zis lor: Nu ştiţi ce cereţi. Puteţi oare să beţi paharul care-l beau eu, şi să vă botezaţi cu botezul cu care eu mă botez?
39. Iar ei au zis lui: Putem. Zis-a lor Iisus: Păharul pe care îl voi bea eu cu adevărat îl veţi bea, şi cu botezul cu care eu mă botez vă veţi boteza;
40. Ci a şedea de-a-dreapta mea şi de-a-stânga mea nu-mi este îngăduit a vă da; ci (se va da) celor pentru cari s'a gătit.
41. Şi auzind cei zece, au început a se mânia pe Iacov şi pe Ioan.
42. Iar Iisus chemându-i pe dânşii la sine, le-a zis: Ştiţi că celor ce li se pare că sunt domnitori ai neamurilor, domnesc peste ele, şi mai marii lor le stăpânesc pe ele.

35—45: Mat. 20, 20—28.

43. Iar între voi nu va fi
aşa; ci care vrea să fie mai
mare între voi, să vă fie vouă
slugă.
44. Şi care va vrea să fie
între voi întâiu, să fie tuturor
slugă;
45. Pentrucă nici Fiul Omu-
lui n'a venit ca i se slujească,
ci ca să slujească el şi să-şi dea
sufletul său (preţ de) răscum-
părare pentru mulţi.
46. Atunci au venit în Ieri-
hon. Iar când ieşia el din Ie-
rihon, cu ucenicii săi şi cu
popor mult, **Vartimei orbul,**
fiul lui Timei, şedea lângă cale
cerşind.
47. Şi auzind că este Iisus
Nazarineanul, a început a striga
şi a zice: Iisuse, Fiul lui David,
miluieşte-mă!
48. Şi mulţi îl certau, ca să
tacă. Dar el şi mai vârtos striga:
Fiul lui David, miluieşte-mă!
49. Şi oprindu-se Iisus, a zis
să-l cheme la el. Şi au chemat
pe orb, zicându-i: Indrăsneşte,
scoală-te, că te cheamă.
50. Iar el lepădându-şi haina,
s'a sculat şi a venit la Iisus.
51. Deci l-a întrebat Iisus şi
i-a zis: Ce voieşti să-ţi fac:
Zis-a orbul: Invăţătorule, (fă)
ca să văz!
52. Iar Iisus i-a zis lui: Mergi,
credinţa ta te-a mântuit; şi în-
dată a văzut şi a mers după
Iisus, pe cale.

46—52: Mat. 20, 29—34; Luca 18, 35—43.

11.

Iar când **s'au apropiat de
Ierusalim,** trecând prin Vit-
faghi şi Vitania, spre Muntele
Maslinilor, a trimis pe doi din
ucenicii săi,
2. Şi a zis lor: Mergeţi în
satul care este înaintea voastră,
şi intrând întrânsul îndată veţi
afla un mânz legat, pe care
nimeni din oameni n'a şezut;
dezlegându-l, aduceţi-l (aici).
3. Şi de va zice vouă ci-
neva: De ce faceţi aceasta?
spuneţi că Domnului îi tre-
bueşte, şi numai decât îl va
trimite pe el aici.
4. Şi mergând a aflat mân-
zul legat la o poartă, afară, în
uliţă, şi l-au deslegat pe el.
5. Iar unii din cei ce stăteau
acolo, i-au întrebat pe ei: Ce
faceţi, de deslegaţi mânzul?
6. Iară ei le-au răspuns pre-
cum le poruncise Iisus; şi i-au
lăsat pe ei.
7. Apoi au adus mânzul la
Iisus şi şi-au pus pe el hai-
nele lor, iar (Iisus) a şezut pe
dânsul.
8. Şi mulţi îşi aşterneau veş-
mintele lor pe cale; iar alţii
tăiau stâlpări din copaci şi le
aşterneau pe cale.
9. Iar cei ce mergeau înainte
şi cei ce veneau pe urmă, stri-
gau şi ziceau: Osana! **Bine**

---

11. *1—10:* Mat. 21, 1—9; Luca 19, 29—38; Ioan 12, 12—16.
9: Ps. 118, 25—26.

este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului!
10. Bine este cuvântată îm-
părăţia care vine, a părintelui
nostru David! Osana întru cei
de sus!
11. Şi au intrat Iisus în Ie-
rusalim şi în biserică. Şi după
ce a văzut toate, fiind acum
înspre seară, a ieşit la Vitania,
cu cei doisprezece.
12. Iar a doua zi, ieşind din
Vitania a flămânzit.
13. Şi văzând de departe **un
smochin** având frunze, s'a a-
propiat, că doar va afla ceva
întrânsul. Şi ajungând la el,
nimic n'a aflat, fără numai
frunze, căci încă nu era vre-
mea smochinelor.
14. Şi începând Iisus a grăi,
a zis: De acum, în veac să nu
mănânce nimeni rod din tine!
Iar ucenicii lui auziră (cuvântul).
15. Şi au venit la Ierusalim.
Şi intrând Iisus în biserică, a
început a scoate pe cei ce vin-
deau şi cumpărau în biserică,
şi a răsturnat mesele schimbă-
torilor de bani şi scaunele celor
ce vindeau porumbei.
16. Şi nu lăsa să mai treacă
cineva cu vreun vas prin bi-
serică.
17. Şi-i învăţa pe ei, zicând:
Au nu este scris: **casa mea,
casă de rugăciune se va
chema** întru toate neamurile?

11—24: Mat. 21, 12—22; Luca 19, 45—48.
17: Is. 56, 7; Ier. 7, 11.

Iar voi aţi făcut-o peşteră de
tâlhari.
18. Deci, auzind cărturarii şi
arhiereii, căutau cum l-ar (putea)
pierde pe el; că se temeau de
dânsul, pentrucă tot poporul se
mira de învăţătura lui.
19. Iar dacă s'a făcut seară,
a ieşit afară din cetate.
20. Şi a doua zi trecând (pe
acolo), au văzut smochinul us-
cat din rădăcină;
21. Şi aducându-şi aminte
Petru, i-a zis lui: Învăţătorule,
uite, smochinul pe care l-ai
blestemat s'a uscat.
22. Şi răspunzând Iisus, a zis
lor: Aveţi credinţă în Dum-
nezeu!
23. Căci adevăr zic vouă:
oricine va zice muntelui a-
cestuia: ridică-te şi te aruncă
în mare, şi nu se va îndoi întru
inima sa, ci va crede că ce
va zice se va face, fi-va lui
orice va zice.
24. De aceea zic vouă:
Toate câte cereţi, rugându-vă,
să credeţi că le veţi primi, şi
le veţi avea.
25. Iar când staţi de vă ru-
gaţi, iertaţi orice aveţi asupra
cuiva, ca şi Tatăl vostru cel
din ceruri să vă ierte vouă
greşalele voastre.
26. Căci dacă voi nu veţi
ierta, nici Tatăl vostru din ce-
ruri nu vă va ierta vouă gre-
şalele voastre.
27. Şi au venit iarăşi în Ie-

27—33: Mat. 21, 23—27; Luca 20, 1—8.

rusalim. Şi umblând (Iisus) prin
biserică, au venit la dânsul ar-
hiereii şi cărturarii şi bătrânii,
28. Şi l-au întrebat: **Cu ce
putere faci acestea?** Şi cine
ţi-a dat ţie puterea aceasta, ca
să faci acestea?
29. Iar Iisus răspunzând a
zis lor: Intreba-vă-voi şi eu un
cuvânt. Răspundeţi-mi, şi vă
voi spune vouă cu ce putere
fac acestea.
30. Botezul lui Ioan a fost
din cer, sau dela oameni? Răs-
pundeţi-mi!
31. Şi ei cugetau întru sine,
zicând: De vom zice: din cer,
va zice: pentruce, dar, n'aţi
crezut în el?
32. Iar de vom zice: dela
oameni, se temeau de popor,
căci toţi aveau credinţa că Ioan
a fost cu adevărat un proroc.
33. Şi răspunzând au zis lui
Iisus: Nu ştim. Atunci Iisus
grăind, le-a zis lor: Nici eu
nu vă voi spune cu ce putere
fac acestea.

12.

Şi a început a le grăi lor în
pilde: **Un om a sădit vie,**
a îngrădit-o jur-împrejur cu
gard, a săpat întrânsa teasc, a
zidit turn şi a dat-o pe ea lucră-
torilor, iar el s'a dus departe.
2. Şi la vreme a trimis la
lucrători un argat, ca să pri-
mească dela ei din rodul viei.
3. Dar ei apucându-l, l-au
bătut şi l-au trimis înapoi fără
nimic.
4. Şi iarăşi a trimis la dânşii
alt argat, dar şi pe acela bă-
tându-l cu pietre, i-au spart
capul şi l-au trimis cu necinste.
5. Şi iarăşi a trimis pe altul;
dar şi pe acela l-au omorît ca
şi pe mulţi alţii: pe unii bă-
tându-i, iar pe alţii omorându-i.
6. Deci mai având un fiu
iubit al său, mai pe urmă l-a
trimis şi pe acela la ei, zicând:
Se vor ruşina de fiul meu.
7. Dar lucrătorii aceia au zis
unii către alţii: Acesta este mo-
ştenitorul, veniţi să-l ucidem şi
moşia lui va fi a noastră!
8. Şi apucându-l, l-au omorît
şi l-au scos afară din vie.
9. Deci, ce va face stăpânul
viei? Veni-va şi va pierde pe
lucrătorii (aceia), iar via o va
da altora.
10. Oare nici scriptura aceasta
n'aţi citit-o: Piatra pe care nu
au băgat-o în seamă ziditorii,
aceasta a ajuns în capul un-
ghiului?
11. Dela Domnul s'a făcut
aceasta, şi este minunată în ochii
noştri.
12. Şi căutau să-l prinză pe
el, dar se temeau de popor,
căci au priceput că împotriva
lor a zis pilda; şi lăsându-l pe
el, s'au dus.
13. Atunci au trimis la el pe

12. *1—12:* Mat. 21, 33—46; Luca 20, 9—19; Is. 5, 1—2.

10: Ps. 118, 22—23.
13—17: Mat. 22, 15—22; Luca 20, 20—26.

unii din farisei şi din irodiani,
ca să-l prinză în cuvânt.
14. Iar aceştia venind i-au
zis lui: Invăţătorule, ştim că
eşti drept şi nu-ţi pasă ţie de
nimeni, că nu cauţi la faţa
oamenilor, ci cu adevărat calea
lui Dumnezeu înveţi: Cade-se
a da **dajdie Chesarului,** sau
nu? Să dăm, sau să nu dăm?
15. El însă cunoscând făţăr-
nicia lor, a zis lor: Ce mă is-
pitiţi? Aduceţi-mi un dinar ca
să-l văz.
16. Iar ei i-au adus. Şi a zis
lor: Al cui este chipul acesta
şi scriptura cea de pe el? Răs-
puns-au ei: Ale Chesarului.
17. Atunci Iisus a grăit: Daţi
Chesarului cele ce sunt ale
Chesarului, şi pe cele ce sunt
ale lui Dumnezeu, lui Dum-
nezeu. Şi s'au mirat de dânsul.
18. Apoi au venit la dânsul
**saducheii, cari zic că nu
este înviere,** şi l-au întrebat
pe el, zicând:
19. Invăţătorule, Moise ne-a
scris nouă, că de va muri fra-
tele cuiva şi-i va rămânea fe-
meia fără copii, să ia fratele
lui pe femeia lui şi să ridice
urmaşi fratelui său.
20. Deci au fost **şapte fraţi,**
şi cel dintâiu şi-a luat femeie,
dar murind n'a lăsat urmaşi.
21. Atunci a luat-o al doilea,
dar a murit şi n'a lăsat nici
acela urmaşi, şi al treilea aşij-
derea.
22. Şi toţi şapte au luat-o pe
dânsa şi n'au lăsat urmaşi. Iar
în urma tuturor a murit şi fe-
meia.
23. Deci, la înviere, când vor
învia, a căruia dintrânşii va fi
femeia? Că toţi şapte au avut-o
pe ea de nevastă?
24. Şi răspunzând Iisus, a
zis lor: Au nu de aceea vă
rătăciţi, că nu ştiţi scripturile,
nici puterea lui Dumnezeu?
25. Căci când vor învia din
morţi, nu se vor însura, nici
se vor mărita, ci vor fi ca în-
gerii din ceruri.
26. Iar despre morţi, că se
vor scula, au n'aţi cetit în car-
tea lui Moise, cum i-a grăit
Dumnezeu lui, din rug, zicând:
Eu sunt Dumnezeul lui Avraam
şi Dumnezeul lui Isaac şi Dum-
nezeul lui Iacov?
27. Dumnezeu însă nu este
Dumnezeul morţilor, ci Dum-
nezeul viilor. Sunteţi, deci, in
mare rătăcire.
28. Atunci unul din cărturari
care auzise disputa lor, văzând
că bine le-a răspuns (Iisus), s'a
apropiat de el şi l-a întrebat:
Care este **cea dintâi poruncă**
din toate?
29. Iar Iisus i-a răspuns că
cea dintâi (poruncă din toate)
este: Auzi, Israile: Domnul
Dumnezeul nostru este singu-
rul Domn!

18—27: Mat. 22, 23—33; Luca 20, 27—38; A doua Lege 25, 5—6.

26: Ieş. 3, 6.
28—34: Mat. 22, 34—40; Luca 20, 39—40; 10, 25—28.
29: A doua Lege 6, 4—5.

30. Apoi: Să iubeşti pe Dom-
nul Dumnezeul tău din toată
inima ta şi din tot sufletul tău
şi din tot cugetul tău şi din
toată vârtutea ta: aceasta este
porunca cea dintâi.
31. Iar a doua, asemenea
acesteia: Să iubeşti pe aproa-
pele tău, ca pe tine însuţi. Po-
runcă mai mare decât acestea
nu este.
32. Şi a zis lui cărturarul:
Bine, Invăţătorule, drept ai
grăit, că unul este Dumnezeu
şi nu este altul afară de dânsul,
33. Şi a-l iubi pe el din toată
inima şi din tot cugetul şi din
tot sufletul şi din toată vârtu-
tea, şi a iubi pe aproapele ca
însuşi pe sine este mai mult
decât toate prinoasele şi jertfele.
34. Iar Iisus văzând că a grăit
cu înţelepciune, i-a zis: Nu eşti
departe de împărăţia lui Dum-
nezeu. Şi nimeni n'a mai în-
drăsnit să-l întrebe pe el.
35. Şi începând Iisus a învăţa
în biserică, a zis: Cum spun
cărturarii că Hristos este **Fiul
lui David?**
36. Că însuşi David a grăit
din Duhul Sfânt: Zis-a Domnul
Domnului meu: şezi de-a-
dreapta mea, până ce voi pune
pe vrăşmaşii tăi aşternut picioa-
relor tale.
37. Deci însuşi David îl nu-
meşte pe el Domn; atunci cum
este, dar, fiu al lui? Şi poporul
cel mult îl asculta pe el cu
dulceaţă.
38. Apoi grăia lor întru în-
văţătura sa: **Păziţi-vă de căr-
turari,** că le place să umble în
haine lungi şi să li se 'nchine
(lumea) prin târguri.
39. Şi (iubesc) locurile cele
mai de sus în sinagoge şi scau-
nele cele dintâi la ospeţe.
40. Ei cari casele văduvelor
le mănâncă şi îndelung se roagă
la arătare, mai grea osândă vor
lua.
41. Şi şezând Iisus în preajma
visteriei bisericii, privia cum
poporul aruncă bani în visterie.
Şi mulţi bogaţi aruncau mult.
42. Ci venind **o văduvă
săracă,** a aruncat doi bănuţi,
cari fac un codrant.
43. Şi chemând pe ucenicii
săi, le-a zis lor: Adevăr zic
vouă, că această văduvă săracă
a aruncat mai mult decât toţi
cei ce au aruncat în visterie;
44. Că toţi au aruncat din
prisosul lor, iar aceasta din să-
răcia ei a aruncat tot ce a avut,
toată avuţia sa.

13.

Şi ieşind din biserică, unul din
ucenici i-a zis lui: Invăţă-
torule, priveşte ce pietre şi ce
ziduri!
2. Şi răspunzând Iisus a zis
lui: Vezi aceste zidiri mari?

31: A doua Lege 19, 18.
35—37: Mat. 22, 41—46; Luca 20, 41—44.
36: Ps. 110, 1.
38—40: Mat. 23; Luca 20, 45-47.
41—44: Luca 21, 1—4.

**Nu va rămânea piatră pe
piatră** care să nu se risipească.
3. Iar când şedea el pe Mun-
tele Maslinilor, în preajma bi-
sericii, l-au întrebat pe dânsul,
deosebi, Petru şi Iacov şi Ioan
şi Andrei:
4. Spune-ne nouă, când vor
fi acestea şi care este semnul,
când se vor săvârşi toate ace-
stea?
5. Iar Iisus răspunzând lor,
a început a grăi: Căutaţi să
nu vă înşele pe voi cineva;
6. Că mulţi vor veni întru
numele meu, zicând că eu sunt,
şi pe mulţi vor înşela.
7. Iar când veţi auzi de răs-
boaie şi de veşti de răsboaie,
să nu vă spăimântaţi, că tre-
bue să fie (acestea); ci încă nu
va fi sfârşitul.
8. Că se va scula neam peste
neam şi împărăţie peste împă-
răţie, şi vor fi cutremure pe
alocurea, şi foamete şi tulbu-
rări; acestea vor fi însă (numai)
începutul durerilor.
9. Deci, luaţi seama de voi
înşivă, că vă vor da pe voi
în soboare, şi veţi fi bătuţi în
adunări şi înaintea domnilor şi
a împăraţilor veţi sta pentru
mine, spre mărturie lor.
10. Ci mai întâi trebue să se
propoveduiască Evanghelia la
toate neamurile.
11. Iar când vă vor duce pe
voi să vă dea, să nu vă grijiţi
de mai nainte, nici să vă gân-
diţi ce veţi grăi, ci să grăiţi
ceea ce se va da vouă în ceasul
acela; că nu veţi fi voi cei
ce veţi grăi, ci Duhul Sfânt.
12. Şi va da la moarte frate
pe frate şi tată pe fiu; şi se
vor scula fiii asupra părinţilor
şi-i vor omorî pe ei,
13. Şi veţi fi urîţi de toţi,
pentru numele meu; dar cel
ce va răbda până la sfârşit, a-
cela se va mântui.
14. Iar când veţi vedea urî-
ciunea pustiirii care s'a zis de
Daniil prorocul, stând unde nu
se cuvine (cititorul să înţeleagă),
atunci cei ce vor fi în Iudeea,
să fugă la munţi,
15. Iar cel ce va fi pe aco-
periş să nu se pogoare în casă,
nici să intre să ia ceva din
casa sa.
16. Şi cel ce va fi în câmp
să nu se întoarcă înapoi să-şi
ia haina sa.
17. Dar vai acelora ce vor
avea în pântece, şi celor ce vor
alăpta în zilele acelea!
18. Ci rugaţi-vă ca fuga voa-
stră să nu fie iarna;
19. Că va fi în zilele acelea
necaz ca acela care n'a mai
fost până acum dela începutul
zidirii pe care a făcut-o Dum-
nezeu, şi nici nu va fi.
20. Şi de n'ar scurta Dum-
nezeu zilele (acelea), nu s'ar
mântui nici un trup; ci pentru

---

13. *8:* 2 Cron. 15, 6.
9—13: Mat. 10, 17—22; Luca 21, 12—17.
12: Miha 7, 6.
14: Dan. 9, 27.
19: Dan. 12, 1.

cei aleşi, pe cari el i-a ales, va scurta zilele (acelea).
21. Atunci, de va zice vouă cineva: iată aici este Hristos, sau iată acolo, să nu credeţi;
22. Că se vor scula Hristoşi mincinoşi şi proroci mincinoşi, şi vor face semne şi minuni ca să înşele, de va fi cu putinţă, şi pe cei aleşi.
23. Iar voi să vă păziţi; că iată, mai dinainte vi le-am spus vouă toate.
24. Ci în zilele acelea, după necazul acela, soarele se va întuneca şi luna nu-şi va mai da lumina ei,
25. Şi stelele cerului vor cădea, şi puterile din ceruri se vor clăti.
26. Atunci vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori, cu putere şi cu slavă multă.
27. Şi atunci va trimite pe îngerii săi din cele patru vânturi, dela marginea pământului până la marginea cerului.
28. Iar **dela smochin luaţi pildă:** Când mlădiţa lui este moale şi înfrunzeşte, ştiţi că vara este aproape.
29. Aşa şi voi, când veţi vedea făcându-se acestea, să ştiţi că (Fiul Omului) este aproape, la uşă.
30. Adevăr grăiesc vouă, că nu va trece neamul acesta, până nu se vor împlini toate acestea.
31. Cerul şi pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece.
32. Iar de ziua aceea şi de ceasul acela nimeni nu ştie, nici îngerii cari sunt în cer, nici Fiul, fără numai Tatăl.
33. Luaţi seamă, **priveghiaţi şi vă rugaţi,** că nu ştiţi când va fi vremea aceea;
34. (E tocmai) ca un om care se duce departe, lăsându-şi casa sa şi dând slugilor sale putere, şi fiecăruia lucrul lui, şi poruncind ca să privegheze.
35. Priveghiaţi dar, că nu ştiţi când va veni stăpânul casei: seara, sau la miezul nopţii, sau la cântatul cocoşilor, sau dimineaţa,
36. Ca nu cumva venind fără de veste, să vă afle dormind.
37. Iar ceea ce vă spun vouă, spun tuturor: Priveghiaţi!

14.

După două zile erau Paştile şi Azimele; iar arhiereii şi cărturarii căutau cum l-ar prinde cu vicleşug ca să-l omoare.
2. Dar ziceau: Nu în praznic, ca să nu se facă tulburare întru popor.
3. Şi fiind el **în Vitania,** în casa lui Simon leprosul, şezând

22: A doua lege 13, 1.
24: Is. 13, 10; 34, 4.
26: Dan. 7, 13.
27: Zah. 2, 6; A doua lege 30, 4.

14, *1—2:* Mat. 26, 1—5; Luca 22, 1—2.
3—9: Mat. 26, 6-13; Ioan 12, 1-8.

la masă, a venit o femeie cu
un alavastru cu mir de nard
curat, de mult preț, și sfărâmând
alavastrul, l-a turnat pe capul
lui.
4. Și erau unii de le părea
rău și ziceau întru sine: Pen-
truce se făcu această pagubă
cu mirul?
5. Căci se putea vinde acesta
cu mai mult de trei sute de
dinari și să se dea săracilor.
Si cârteau împotriva ei.
6. Zis-a lor Iisus: Lăsați-o
pe ea. Pentruce îi faceți supă-
rare? Că bun lucru a făcut cu
mine.
7. Că pe săraci pururea îi
aveți cu voi, și când vreți pu-
teți să le faceți lor bine, dar
pe mine nu mă aveți pururea.
8. Aceasta a făcut ce a pu-
tut: a apucat să-mi ungă tru-
pul spre îngropare.
9. Adevăr grăiesc vouă: Ori
unde se va propovedui Evan-
ghelia aceasta în toată lumea,
se va povesti, întru pomenirea
ei, și ce a făcut ea.
10. Iară **Iuda Iscariotea-
nul,** unul din cei doisprezece,
s'a dus la arhierei, ca să-l vânză
pe el lor.
11. Și ei auzind, s'au bu-
curat și i-au făgăduit să-i dea
bani. Și el căuta, cum l-ar da
pe el lor la vreme cu prilej.
12. Iar în ziua cea dintâi a
Azimelor, când jertfeau mielul
de Paști, au zis către dânsul
ucenicii lui: Unde voiești să
mergem să gătim, ca să mă-
nânci **Paștile?**
13. Si a trimis (Iisus) pe doi
din ucenicii săi și le-a zis lor:
Mergeți în cetate; acolo vă
va întâmpina pe voi un om
ducând un vas de lut cu apă;
mergeți după dânsul,
14. Și unde va intra el, spu-
neți stăpânului casei că învă-
țătorul zice: Unde este sălașul
întru care să mănânc paștile,
cu ucenicii mei?
15. Și el va arăta vouă un
foișor mare, așternut gata; a-
colo să gătiți pentru noi.
16. Și ieșind ucenicii lui, au
venit în cetate și au aflat pre-
cum le spusese lor, și au gătit
paștile.
17. Iar făcându-se seară, a
venit (Iisus) cu cei doisprezece.
18. Și șezând ei la masă și
mâncând, a zis Iisus: Adevăr
zic vouă, că unul din voi, care
mănâncă împreună cu mine,
va să mă vânză.
19. Iar ei începură a se în-
trista și a-i zice unul câte unul:
Nu cumva sunt eu? Și altul:
Nu cumva sunt eu?
20. Iar el răspunzând a zis
lor: Unul din doisprezece, care
întinge cu mine în blid.
21. Ci Fiul Omului va merge
precum este scris pentru dân-

10—11: Mat. 26, 14—16; Luca 22, 3—6.

12—16: Mat. 26, 17—19; Luca 22, 7—13.

17—25: Mat. 26, 20—29; Luca 22, 14—23; Ioan 13, 21—26.

sul; dar vai omului aceluia, prin care Fiul Omului se vinde! Mai bine ar fi fost, de nu s'ar fi născut.

22. Şi mâncând ei, a luat Iisus pâine, şi binecuvântând a frânt şi a dat lor, zicând: Luaţi, mâncaţi, **acesta este trupul meu.**

23. Şi luând păharul, mulţumind a dat lor şi au băut dintrânsul toţi.

24. Şi a zis lor: **Acesta este sângele meu,** al legii celei nouă, care pentru mulţi se varsă.

25. Adevăr zic vouă, că de acum nu voi mai bea din roada viţei, până în ziua aceea când o voi bea pe ea nouă, în împărăţia lui Dumnezeu.

26. Apoi cântând cântări de laudă, au ieşit în Muntele Maslinilor.

27. Atunci a zis lor Iisus: Toţi vă veţi sminti întru mine în noaptea aceasta; căci scris este: bate-voi păstorul şi se vor risipi oile.

28. Ci după ce voi învia, voi merge mai înainte de voi în Galileea.

29. Iar Petru a zis lui: Chiar dacă toţi se vor sminti, eu însă nu.

30. Zis-a Iisus lui: Adevăr grăiesc ţie, că tu astăzi, în noaptea aceasta, mai înainte de a cânta cocoşul de două ori, de trei ori te vei lepăda de mine.

26—31: Mat. 26, 30—35; Luca 22, 31—34, 39; Zah. 13, 7.

31. Iar el cu mult mai vârtos zicea: De mi s'ar întâmpla să şi mor cu tine, şi tot nu mă voi lepăda de tine. Şi asemenea au zis toţi.

32. Şi ajungând în satul care se numeşte **Ghetsimani,** a zis ucenicilor săi: Şedeţi aci până mă voi ruga.

33. Şi luând cu sine pe Petru şi pe Iacov şi pe Ioan, a început a se spăimânta şi a se nelinişti.

34. Şi a zis lor: Intristat este sufletul meu până la moarte. Rămâneţi aici şi priveghiaţi.

35. Şi mergând puţin mai departe, a căzut la pământ ş se ruga, că de este cu putinţă, să treacă dela dânsul ceasul acela.

36. Şi zicea: Avva, Părinte, la tine toate sunt cu putinţă; treci dela mine paharul acesta, însă nu ceea ce voiesc eu, ci ceea ce voieşti tu, să fie.

37. Iar dacă a venit (la ucenicii săi), i-a găsit pe ei dormind; şi a zis lui Petru: Simone, dormi? Nu putuşi să priveghezi un ceas?

38. Priveghiaţi şi vă rugaţi, ca să nu intraţi în ispită; că duhul este osârduitor, iară trupul neputincios.

39. Şi iarăşi mergând s'a rugat, spunând aceleaşi cuvinte.

40. Şi întorcându-se, i-a aflat pe dânşii iarăşi dormind, căci

32—42: Mat. 26, 36—46; Luca 22, 40—46; Ioan 18, 1.
34: Ps. 43, 5.

ochii lor erau îngreuiaţi şi nu
ştiau ce să-i răspunză.
41. Iar dacă a venit a treia
oară, a zis lor: Dormiţi de a-
cum şi vă odihniţi. Destul este:
a venit ceasul. Iată, Fiul Omu-
lui se dă în mâinile păcăto-
şilor.
42. Sculaţi-vă să mergem.
Iată, s'a apropiat cel ce m'a
vândut.
43. Şi numai decât, încă
grăind el, a venit Iuda, unul
din cei doisprezece, şi cu el
mulţime multă cu săbii şi cu
fuşti, dela arhierei şi dela căr-
turari şi dela bătrâni.
44. Iar cel ce îl vânduse pe
el, le dăduse semn, zicând: Pe
care-l voi săruta, acela este;
prindeţi-l pe el şi-l duceţi cu
pază.
45. Şi venind **(Iuda)**, îndată
s'a apropiat de el şi i-a zis lui:
Învăţătorule, Învăţătorule! Şi
l-a sărutat pe el.
46. Iar ei au pus mâinile pe
el şi l-au prins.
47. Ci unul din cei ce stăteau
lângă el, scoţând sabia a lovit
pe sluga arhiereului şi i-a tăiat
urechia.
48. Atunci Iisus începând a
grăi, a zis lor: Ca la un tâlhar
aţi ieşit cu săbii şi cu fuşti, să
mă prindeţi?
49. In toate zilele am fost cu
voi învăţând în biserică şi nu
m'aţi prins. Ci, plinească-se
scripturile!

43—54: Mat. 26, 47—58; Luca 22,
47—55; Ioan 18, 2—18.

50. Şi lăsându-l pe el, au
fugit toţi.
51. Iar un tânăr oarecare, îm-
brăcat cu giulgiu pe trupul gol,
mergea după (Iisus); şi l-au
prins pe el.
52. Iar el, lăsând giulgiul, a
fugit dela ei gol.
53. Şi l-au dus pe **Iisus la
arhiereu,** şi s'au adunat la
dânsul toţi arhiereii şi bătrânii
şi cărturarii.
54. Iar Petru a mers după el
de departe, până în curtea ar-
hiereului; şi şedea împreună cu
slugile şi se încălzea la foc.
55. Iar arhiereii şi tot sfatul
căutau mărturii împotriva lui
Iisus, ca să-l omoare, dar nu
aflau;
56. Că mulţi mărturiseau
minciuni asupra lui, dar măr-
turiile lor nu se potriveau.
57. Şi sculându-se unii, au
mărturisit minciuni asupra lui,
grăind:
58. Noi l-am auzit pe el zi-
când: Eu voi strica această bi-
serică făcută de mâini şi în trei
zile voi zidi alta, nefăcută de
mâini.
59. Dar nici aşa mărturia lor
nu era la fel.
60. Atunci sculându-se ar-
hiereul în mijloc, a întrebat pe
Iisus, zicând: Nimic nu răs-
punzi? Auzi ce mărturisesc a-
ceştia împotriva ta!
61. Iar el tăcea şi nimic nu
răspundea. Şi iarăşi l-a întrebat

55—65: Mat. 26, 59—68; Luca 22,
63—71; Ioan 18, 19—24.

pe el arhiereul şi i-a zis lui: Au tu eşti Hristosul, Fiul celui binecuvântat.

62. Răspuns-a Iisus: Eu sunt; şi veţi vedea pe Fiul Omului şezând de-a-dreapta puterii şi viind cu norii cerului.

63. Atunci arhiereul rupându-şi hainele sale, a zis: Ce alte mărturii ne mai trebuesc nouă?

64. Aţi auzit hula! Ce vi se pare vouă? Iar ei cu toţii l-au judecat pe el că este vinovat de moarte.

65. Şi unii au început a-l scuipa şi a-i acoperi faţa şi a-l bate cu pumnii şi a-i zice: Proroceşte! Iar slugile îl băteau cu palmele peste obraz.

66. Ci Petru fiind jos în curte, a venit una din slugile arhiereului,

67. Şi văzând pe **Petru** încălzindu-se, s'a uitat la el şi a zis: Şi tu erai ca Iisus Nazarineanul?

68. Iar el **s'a lepădat,** zicând: Nu ştiu, nici nu pricep ce grăieşti tu. Şi a ieşit afară înaintea curţii, şi (atunci) a cântat cocoşul.

69. Iar slujnica văzându-l pe el iarăşi, a început a spune celor ce stăteau (acolo), că şi acesta dintrânşii este. Dar el s'a lepădat iarăşi.

70. Şi peste puţin, cei ce stăteau acolo au zis lui Petru: Adevărat, dintrânşii eşti, căci eşti galileian, şi graiul tău seamănă (cu al lor).

71. Iar el a început a blestema şi a se jura: Nu cunosc pe omul acesta de care grăiţi.

72. Atunci a doua oară a cântat cocoşul. Şi Petru şi-a adus aminte de cuvântul care-i spusese Iisus: Mai înainte de a cânta cocoşul de două ori, de trei ori te vei lepăda de mine. Şi acoperindu-şi faţa a început a plânge.

15.

Şi des-de-dimineaţă sfat făcând arhiereii cu bătrânii şi cu cărturarii şi cu toată adunarea, şi legând pe Iisus, l-au dus şi **l-au dat lui Pilat.**

2. Deci l-a întrebat pe el Pilat: Tu eşti împăratul Iudeilor? Iar el răspunzând, a zis lui: Tu zici.

3. Iar arhiereii îl învinuiau cu multe.

4. Atunci Pilat l-a întrebat pe el iarăşi, zicând: Nimic nu răspunzi? Vezi câte mărturisesc împotriva ta?

5. Iar Iisus nimic n'a mai răspuns, încât se mira Pilat.

6. Ci la praznicul (Paştilor) le slobozia lor câte un vinovat, pe care-l cereau ei.

7. Şi era unul, cu numele Varava, închis împreună cu

62: Ps. 110, 1.
63: Dan. 7, 13.
66—72: Mat. 26, 69-75; Luca 22, 56—62; Ioan 17, 25—27.

15. *2—19:* Mat. 27, 11—30; Luca 23, 2—25; Ioan 18, 29—19.

tovarăşii săi, carì într'o răscoală
făcuseră omor.
8. Deci venind sus (la Pilat),
mulţimea a început a cere (să
le facă) precum le făcea lor de
obiceiu.
9. Atunci Pilat le-a răspuns
lor, zicând: Voiţi să vă slobo-
zesc vouă pe împăratul Iudeilor?
10. Că ştia că din pizmă îl
dăduseră pe el arhiereii.
11. Dar arhiereii îndemnau
mulţimea, ca mai vârtos (să
ceară) să le slobozească lor pe
Varava.
12. Şi răspunzând iarăşi Pilat
le-a zis lor: Dar ce voiţi să fac
acestuia, care ziceţi că este îm-
păratul Iudeilor?
13. Atunci ei au strigat din
nou: Răstigneşte-l pe el!
14. Zis-a lor Pilat: Dar ce
rău a făcut? Iar ei mai vârtos
strigau: Răstigneşte-l pe el!
15. Şi Pilat vrând să facă pe
voia mulţimii, le-a slobozit pe
Varava, iar pe Iisus bătându-l,
l-a dat să se răstignească.
16. Atunci ostaşii l-au dus
pe el înlăuntrul curţii, adecă
în divan, şi au adunat toată
oastea.
17. Şi l-au îmbrăcat pe el în
porfiră, şi împletind o cunună
de spini, i-au pus-o lui (pe cap).
18. Şi au început a se în-
china lui: Bucură-te, împăratul
Iudeilor!
19. Şi-l băteau peste cap cu
trestia, şi-l scuipau pe el, şi
punându-se în genunchi, se în-
chinau lui.
20. Iar după ce l-au batjo-
corit, au desbrăcat de pe el
porfira şi l-au îmbrăcat în hai-
nele lui şi l-au dus să-l răs-
tignească.
21. Şi au silit pe un oarecare
Simon Chirineanul, tatăl lui
Alexandru şi al lui Ruf, care
trecea venind din ţarină, ca să
ducă crucea lui.
22. Şi l-au dus pe el la locul
ce se zice **Golgota,** care se
tâlcueşte: locul căpăţânii.
23. Şi i-au dat lui (să bea)
vin amestecat cu smirnă, dar
el n'a luat.
24. Şi **răstignindu-l** pe el
au împărţit hainele lui, arun-
când sorţi pe dânsele, (ca să
ştie) cine ce va lua.
25. Şi era ceasul al treilea
când l-au răstignit pe dânsul.
26. Şi scrisoarea pricinei lui
era scrisă deasupra: Împăratul
Iudeilor.
27. Iar împreună cu dânsul au
răstignit doi tâlhari, unul dea-
dreapta şi altul deastânga lui.
28. (Astfel) s'a plinit scrip-
tura care zice: Şi cu cei fără-
de-lege s'a socotit.
29. Iar cei ce treceau (pe
acolo) îl huleau pe el, clătin-
du-şi capetele lor şi zicând:
Na! Cel ce strici biserica şi în
trei zile o zideşti,
30. Mântuieşte-te pe tine şi
te pogoară de pe cruce!

20—41: Mat. 27, 31—56; Luca 23, 26—49; Ioan 19, 16—30.
24: Ps. 22, 19.
29: Ps. 22, 8; 109, 25.

31. Aşijderea arhiereii şi căr-turarii bătându-şi joc (de el), ziceau unul către altul: Pe alţii a mântuit, iar pe sine nu poate să se mântuiască!

32. Hristos, Impăratul lui Israil, pogoare-se acum de pe cruce, ca să vedem şi să cre-dem întrânsul! Şi îl huleau pe el şi cei ce erau răstigniţi îm-preună cu dânsul.

33. Iar când a fost ceasul al şaselea, întunerec s'a făcut peste tot pământul, până la al nouă-lea ceas.

34. Şi la al nouălea ceas a strigat Iisus cu glas mare, zi-când: Eloi, Eloi, lama sabahtani? ce se tâlcueşte: Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, pentru ce m'ai lăsat?

35. Iar unii din cei ce stăteau acolo auzind, ziceau: Iată, strigă pe Ilie.

36. Atunci alergând unul şi umplând un burete de oţet şi punându-l într'o trestie, i-a dat să bea, zicând: Lăsaţi să vedem, veni-va oare Ilie ca să-l po-goare pe el?

37. Iar Iisus strigând cu glas mare, **şi-a dat Duhul.**

38. Şi catapeteazma bisericii s'a rupt în două, de sus până jos.

39. Şi văzând sutaşul, cel ce sta în preajma lui, că strigând aşa şi-a dat Duhul, a zis: Cu adevărat omul acesta a fost Fiul lui Dumnezeu.

40. Şi erau (acolo) şi nişte femei cari priveau de departe; printre ele era Maria Magda-lina şi Maria muma lui Iacov cel mic şi a lui Iosie, şi Salomia,

41. Cari şi când erau în Ga-lileea mergeau după el şi slu-jeau lui, (precum) şi altele multe cari se suiseră împreună cu el în Ierusalim.

42. Şi acum făcându-se seară, de vreme ce era Vineri, care este înaintea Sâmbetei,

43. A venit Iosif din Ari-matia, sfetnic cu bun chip, care încă aştepta împărăţia lui Dumnezeu, şi îndrăznind a intrat la Pilat şi a cerut trupul lui Iisus.

44. Iar Pilat s'a mirat că (Iisus) a murit aşa de curând; şi chemând pe sutaş, l-a între-bat dacă a murit de mult.

45. Şi încredinţându-se dela sutaş, a dăruit lui Iosif trupul.

46. Atunci Iosif cumpărând giulgiu şi pogorând (pe Iisus de pe cruce) l-a înfăşurat cu giulgiul şi **l-a pus într'un mormânt** care era săpat în stâncă, şi a prăvălit o piatră pe uşa mormântului.

47. Iar Maria Magdalina şi Ma-ria lui Iosie priveau unde îl pun.

16.

Şi dacă a trecut ziua Sâmbetei, Maria Magdalina şi Maria lui Iacov şi Salomia au cum-

34: Ps. 22, 2.

42—47: Mat. 27, 51—61; Luca 23, 50—55; Ioan 19, 38—42.

16. *1—8:* Mat. 28, 1—8; Luca 24, 1—12; Ioan 20, 1—10.

părat miresme, ca să meargă să-l ungă pe el.
2. Şi foarte de dimineaţă, în ziua întâia a săptămânii, au venit la mormânt pe când răsărea soarele.
3. Şi ziceau între ele: Cine ne va prăvăli nouă piatra de pe uşa mormântului?
4. Dar căutând, au văzut piatra prăvălită; şi era mare foarte.
5. Şi intrând în mormânt, au văzut un tânăr şezând deadreapta îmbrăcat în vesmânt alb, şi se spăimântară.
6. Iar el a zis lor: Nu vă spăimântaţi! Pe Iisus Nazarineanul cel răstignit îl căutaţi? **S'a sculat din morţi,** nu este aici. Iată locul unde l-au pus pe el.
7. Mergeţi deci şi spuneţi ucenicilor lui şi lui Petru, că se va duce mai înainte de voi în Galileea; acolo îl veţi vedea, precum v'a spus vouă.
8. Dar ele ieşind, au fugit dela mormânt, căci erau cuprinse de cutremur şi de spaimă, şi nimănui n'au spus nimica, pentrucă se temeau.
9. Iar dacă a înviat (Iisus) dimineaţa, în ziua cea dintâi a săptămânii, **s'a arătat** întâi Mariei Magdalina, dintru care scosese şapte draci.
10. Iar aceasta mergând a vestit celor ce fuseseră cu el, care plângeau (acum) şi se tânguiau.
11. Dar ei auzind că el este viu, şi că a fost văzut de dânsa, n'au crezut.
12. După aceea s'a arătat, în alt chip, la doi dintre ei, cari mergeau la câmp.
13. Iar aceştia ducându-se, au spus celorlalţi; dar nici pe ei nu i-au crezut.
14. Ci, la urmă de tot, când cei unsprezece şedeau la masă, li s'a arătat (şi lor) certându-i pentru necredinţa lor şi pentru împietrirea inimii lor, că n'au crezut celor ce văzuseră că a înviat.
15. Şi a zis lor: Mergeţi în toată lumea şi **propoveduiţi Evanghelia** la toată făptura!
16. Cel ce va crede şi se va boteza, se va mântui; iar cel ce nu va crede, se va osândi.
17. Şi cei ce vor crede, vor fi însoţiţi de (aceste) semne: întru numele meu draci vor scoate, în limbi nouă vor grăi;
18. Şerpi vor lua (în mână). şi de vor bea ceva aducător de moarte, nu-i va vătăma pe ei; peste bolnavi îşi vor pune mâinile şi bine se vor face.
19. Deci Domnul, după ce a grăit cu ei, **s'a înălţat la cer** şi a şezut de-a-dreapta lui Dumnezeu.
20. Iar ei ieşind, au propoveduit pretutindeni. Şi Domnul lucra împreună cu dânşii, adeverindu-le cuvântul cu minunile care urmau. Amin.

---

14 - 18: Luca 24, 36—49; Ioan 20, 19—23.
19: Luca 24, 50—53.

SFÂNTA EVANGHELIE

DELA

LUCA

1.

De vreme ce mulţi s'au apucat să alcătuiască povestiri despre faptele cari au fost pe deplin adeverite întru noi,

2. Precum ni le-au lăsat nouă cei ce dintru început au fost văzători şi slujitori ai Cuvântului,

3. Părutu-mi-s'a şi mie cu cale, ca cercetând toate cu deamănuntul, dela început, pe rând să ţi le scriu ţie, puternice Teofile,

4. Ca să cunoşti temeinicia cuvintelor pe care le-ai primit.

5. Fost-a în zilele lui Irod, împăratul Iudeei, un preot oarecare, **Zaharia,** din ceata preoţească a lui Avia, iar femeia lui din fetele lui Aaron, şi numele ei era **Elisaveta.**

6. Şi erau amândoi drepţi înaintea lui Dumnezeu, umblând fără prihană întru toate poruncile şi îndreptările Domnului.

7. Dar nu aveau copii, pentrucă Elisaveta era stearpă şi amândoi erau înaintaţi în zilele lor.

8. Şi pe când slujea odată înaintea lui Dumnezeu, în săptămâna cetei sale,

9. Ieşind la sorţi să tămâieze după datina preoţească, a intrat în biserica Domnului.

10. Iar în vremea tămâierii toată mulţimea poporului era afară şi se ruga.

11. Atunci s'a arătat lui îngerul Domnului, stând de-a-dreapta altarului tămâierii.

12. Şi s'a spăimântat Zaharia văzându-l, şi frică a căzut peste dânsul.

13. Dar îngerul a zis către el: Nu te teme, Zaharie, că s'a auzit rugăciunea ta, şi femeia ta Elisaveta îţi va naşte fiu şi vei chema numele lui Ioan.

14. Şi vei avea bucurie şi

veselie, şi mulţi se vor bucura
de naşterea lui.
15. Că va fi mare înaintea
Domnului; vin şi beutură ame-
ţitoare nu va bea, şi se va
umplea cu Duh Sfânt încă din
pântecele maicii sale.
16. Şi pe mulţi din fiii lui
Israil îi va întoarce la Dom-
nul Dumnezeul lor.
17. Şi el va merge înaintea
Domnului cu duhul şi cu pu-
terea lui Ilie, ca să întoarcă
inimile părinţilor spre fiii lor
şi pe cei neascultători la înţe-
lepciunea drepţilor, ca să gă-
tească Domnului popor pre-
gătit.
18. Atunci a zis Zaharia către
înger: Din ce voi cunoaşte a-
ceasta? Că eu sunt bătrân şi
femeia mea trecută în zilele sale.
19. Şi răspunzând îngerul a
zis lui: Eu sunt Gavriil, cel ce
stau înaintea lui Dumnezeu, şi
sunt trimis să grăiesc către tine
şi să-ţi vestesc ţie acestea.
20. Şi iată, vei fi mut şi nu
vei putea grăi până în ziua
când vor fi acestea, pentrucă
n'ai crezut cuvintelor mele cari
se vor împlini la vremea lor.
21. Iar poporul aştepta pe
Zaharia şi se mira că el zăbo-
veşte în biserică.
22. Şi ieşind, n'a putut să
grăiască. Atunci ei au înţeles
că vedenie a avut în biserică,
pentru că le făcea semn cu
mâna; şi a rămas mut.

1. *15*: Jud. 13, 4—5.
17: Mal. 3, 1. 23—24.

23. Şi dacă s'au umplut zi-
lele lui de slujbă, s'a dus la
casa sa.
24. Iar după zilele acelea,
Elisaveta, femeia lui, a rămas
grea şi s'a tăinuit pe sine cinci
luni de zile, zicând:
25. Aşa mi-a făcut mie Dom-
nul în zilele în care a socotit
să ridice ocara mea dintre
oameni.
26. Iar în luna a şasea tri-
mis a fost îngerul Gavriil de
Dumnezeu într'o cetate a Ga-
lileei, cu numele Nazaret,
27. La o fecioară logodită
cu un bărbat, al cărui nume
era Iosif, din casa lui David;
iar numele fecioarei era Maria.
28. Şi intrând îngerul la
dânsa, a zis: **Bucură-te ceea
ce eşti plină de dar,** Dom-
nul este cu tine, binecuvântată
eşti tu între femei!
29. Iar ea văzând s'a spăi-
mântat de cuvântul lui, şi cu-
geta întru sine, ce fel de în-
chinare poate fi aceasta?
30. Dar îngerul a zis către
dânsa: Nu te teme, Marie, că
ai aflat har la Dumnezeu.
31. Şi iată vei zămisli în
pântece, şi vei naşte fiu şi vei
chema numele lui Iisus.
32. Acesta va fi mare şi Fiul
celui Prea Inalt se va chema,
şi Domnul Dumnezeu îi va da
lui scaunul tatălui său David.
33. Şi va domni peste casa
lui Iacov în veci, şi împărăţia
lui nu va avea sfârşit.
34. Atunci a zis Maria către

înger: Cum va fi aceasta, de
vreme ce eu nu ştiu de bărbat?
35. Şi răspunzând îngerul a
zis: Duhul Sfânt se va pogorî
peste tine, şi puterea celui Prea
Înalt te va umbri; pentru acea-
sta şi sfântul ce se va naşte din
tine Fiul lui Dumnezeu se va
chema.
36. Şi iată Elisaveta, rudenia
ta care se zicea stearpă, a ză-
mislit şi ea un fiu la bătrâne-
ţele ei, şi pentru ea luna acea-
sta este a şasea.
37. Că la Dumnezeu nici un
lucru nu este cu neputinţă.
38. Atunci a zis Maria: Iată
roaba Domnului, fie mie după
cuvântul tău! Şi s'a dus dela
dânsa îngerul.
39. Iar în zilele acelea scu-
lându-se Maria, a plecat cu de-
grabă la munte într'o cetate a
lui Iuda,
40. Şi a intrat în casa Zaha-
riei şi s'a închinat Elisavetei.
41. Iar când a auzit Elisa-
veta închinăciunea Mariei, săl-
tat-a pruncul în pântecele ei;
şi Elisaveta s'a umplut de Du-
hul Sfânt.
42. Şi strigând cu glas mare
a zis: Binecuvântată eşti tu în-
tre femei, şi binecuvântat este
rodul pântecelui tău!
43. Şi de unde mie aceasta,
ca să vie Maica Domnului meu
la mine?
44. Că iată, cum a ajuns
glasul închinării tale la urechile
mele, săltat-a pruncul cu bu-
curie în pântecele meu.
45. Şi fericită este care a cre-
zut că se vor împlini cele spuse
ei dela Domnul.
46. Atunci a zis Maria: **Mă-
reşte suflete al meu pe Dom-
nul,**
47. Şi s'a bucurat duhul
meu de Dumnezeu, Mântuito-
rul meu,
48. Căci a căutat spre sme-
renia roabei sale. Că iată, de
acum mă vor ferici toate nea-
murile;
49. Că mi-a făcut mie mă-
rire cel puternic, şi sfânt nu-
mele lui.
50. Şi mila lui e din neam
în neam peste cei ce se tem
de el.
51. Arătatu-şi-a tăria braţului
său şi a risipit pe cei mândri
întru cugetul inimii lor.
52. Pogorît-a pe cei puternici
de pe scaune, şi a înălţat pe
cei smeriţi.
53. Pe cei flămânzi i-a um-
plut de bunătăţi, şi pe cei bo-
gaţi i-a scos afară deşerţi.
54. Primit-a pe Israil, sluga
sa, aducându-şi aminte de în-
durările sale,
55. Precum a grăit părinţilor
noştri, lui Avraam şi semin-
ţiei lui până în veac.
56. Şi a rămas Maria îm-
preună (cu Elisaveta) ca la trei
luni şi apoi s'a întors la casa sa.
57. Iar Elisavetei i s'a îm-

35: Ieş. 13, 12; Lev. 21, 12.
37: Fac. 18, 14.

plinit vremea ca să nască; şi a născut un prunc.
58. Şi au auzit cei ce locuiau împrejur şi rudele ei, că a mărit Domnul mila sa cu dânsa şi s'au bucurat împreună cu ea.
59. Iar în ziua a opta, au venit să taie împrejur pruncul. Şi voiau să-l numească Zaharia, după numele tatălui său.
60. Atunci răspunzând muma lui, a zis: Nu, ci **Ioan se va chema.**
61. Iară ei au zis către dânsa: Nimeni nu este întru rudenia ta, care să se cheme cu numele acesta.
62. Şi a făcut semn tatălui lui, cum ar vrea să-l cheme pe dânsul.
63. Iar el cerând o tăbliţă, a scris pe ea: Ioan va fi numele lui. Şi toţi s'au mirat.
64. Şi i s'a deschis îndată gura lui şi limba lui s'a deslegat şi grăia lăudând pe Dumnezeu.
65. Şi i-a cuprins frica pe toţi cei ce locuiau împrejurul lor. Şi s'au vestit toate cuvintele acestea în toată laturea de prin munţii Iudeei.
66. Şi toţi câţi le auziau le puneau la inima lor, zicând: Oare ce va să fie pruncul acesta? Şi mâna Domnului era peste dânsul.
67. Şi Zaharia, tatăl lui, s'a umplut de Duhul Sfânt şi a prorocit, zicând:
68. **Bine este cuvântat Domnul** Dumnezeul lui Israil, că a cercetat şi a făcut răscumpărare poporului său.
69. Şi a ridicat corn de mântuire nouă în casa lui David, slugii sale,
70. Precum a grăit prin gura sfinţilor săi proroci din vechime:
71. Că ne va mântui de vrăşmaşii noştri şi din mâna tuturor celor ce ne urăsc pe noi.
72. Şi va face milă cu părinţii noştri, aducându-şi aminte de legământul său cel sfânt,
73. De jurământul cu care s'a jurat către Avraam părintele nostru,
74. Ca izbăvindu-ne din mâinile vrăşmaşilor noştri, să ne dea nouă
75. Să-i slujim lui fără frică, întru sfinţenie şi întru dreptate, înaintea lui, în toate zilele vieţii noastre.
76. Şi tu, pruncule, proroc al celui Prea Inalt te vei chema, căci vei merge înaintea feţii Domnului, ca să găteşti căile lui;
77. Ca să dai poporului său cunoştinţa mântuirii, întru iertarea păcatelor lor,
78. Prin milostivirea şi bunătatea Dumnezeului nostru, întru care ne-a cercetat pe noi răsăritul cel de sus,
79. Ca să lumineze celor ce şed în întunerec şi în umbra morţii şi să îndrepteze picioarele noastre pe calea păcii.
80. Iar pruncul creştea şi se întăria cu duhul. Şi a fost în pustie până în ziua arătării lui către Israil.

2.

In zilele acelea ieşit-a poruncă
dela Chesarul August, să se
înscrie toată lumea.
2. Inscrierea aceasta a fost
întâia pe când în Siria domnia
Chirineu.
3. Şi mergeau toţi să se în-
scrie, fiecare în cetatea sa.
4. Deci s'a suit şi Iosif din
Galileea, din cetatea Nazaret
în Iudeea, în cetatea lui David,
care se chiamă Vifleem pen-
trucă el era din casa şi din se-
minţia lui David,
5. Ca să se înscrie cu Maria,
logodnica sa, care era grea.
6. Iar pe când erau ei acolo,
(Mariei) i s'au umplut zilele ca
să nască.
7. Şi a născut pe fiul său cel
întâi născut, şi l-a înfăşat pe
dânsul şi l-a culcat în iesle,
pentrucă ei n'au mai avut loc
la gazdă.
8. Şi erau în laturea aceea
nişte păstori cari îşi petreceau
noaptea pe câmp stând de strajă
cu rândul, lângă turmele lor.
9. Şi iată un înger al Dom-
nului a stătut înaintea lor şi
slava Domnului a strălucit peste
ei şi s'au înfricoşat cu frică mare.
10. Dar îngerul le-a zis lor:
Nu vă temeţi, că iată vestesc
vouă bucurie mare, care va fi
la tot poporul!
11. Că **s'a născut vouă as-
tăzi Mântuitor,** care este Hris-
tos Domnul, în cetatea lui Da-
vid.
12. Şi acesta vă va fi vouă
semnul: Afla-veţi un prunc în-
făşat, culcat în iesle.
13. Şi îndată s'a arătat îm-
preună cu îngerul mulţime de
oaste cerească, lăudând pe
Dumnezeu şi zicând:
14. **Mărire întru cei de sus
lui Dumnezeu,** şi pe pământ
pace, între oameni bunăvoire!
15. Iar dacă îngerii s'au dus
dela dânşii la cer, păstorii au
zis unii către alţii: Să mergem,
dar, până la Vifleem şi să ve-
dem lucrul acesta ce s'a făcut
şi pe care Domnul ni l-a ară-
tat nouă.
16. Şi venind de grabă, au
aflat pe Maria şi pe Iosif şi
pruncul culcat în iesle.
17. Şi văzând, au spus cu-
vântul ce li se grăise lor despre
pruncul acesta.
18. Şi toţi cei ce au auzit
s'au mirat de cele ce au grăit
păstorii către dânşii.
19. Iar Maria păstra toate
cuvintele acelea, punându-le
la inima sa.
20 Şi s'au întors păstorii (la
turme), preamărind şi lăudând
pe Dumnezeu pentru toate câte
au auzit şi au văzut, precum
li se vestise lor.
21. Iar când s'au împlinit opt
zile ca **să-l taie pe el îm-
prejur,** i s'a pus numele: Iisus,
care i s'a dat de înger mai îna-
inte de a se zămisli în pântece.
22. Şi când s'au umplut zi-
lele curăţirii ei, după legea lui
Moise, l-au suit (pe prunc) în

Ierusalim, ca să-l pună înaintea Domnului,

23. Precum este scris în legea Domnului: Toată partea bărbătească ce deschide pântecele, sfânt Domnului se va chema,

24. Şi ca să dea jertfă, după cum se spune în legea Domnului, o pereche de turturele, sau doi pui de porumb.

25. Şi iată, era un om în Ierusalim, anume **Simeon,** şi omul acela era drept şi temător de Dumnezeu, aşteptând mângăierea lui Israil, şi Duhul Sfânt era peste dânsul.

26. Ci lui îi făgăduise Duhul Sfânt să nu vază moartea, până ce nu va vedea pe Hristosul Domnului.

27. Şi (îndemnat) de Duhul a venit în biserică, atunci când părinţii aduseseră înlăuntru pe pruncul Iisus, ca să facă pentru el cele rânduite de lege.

28. Iar acela a luat pruncul în braţele sale, şi binecuvântând pe Dumnezeu, a zis:

29. **Acum slobozeşte pe robul tău, Stăpâne,** după cuvântul tău, în pace,

30. Că văzură ochii mei mântuirea ta,

31. Care ai gătit-o înaintea feţii tuturor popoarelor:

32. Lumină spre descoperirea neamurilor şi mărire poporului tău Israil.

33. Iară Iosif şi muma lui se mirau de cele ce se grăiau despre dânsul.

34. Şi i-a binecuvântat pe ei Simeon, şi a zis către Maria, muma lui: Iată, acesta este pus spre căderea şi scularea multora întru Israil, şi spre (a fi) semn căruia i se vor împotrivi (oamenii).

35. Iar prin sufletul tău va trece sabie, ca să se descopere cugetele multor inimi.

36. Şi mai era acolo o **prorociţă Ana,** fata lui Fanuil, din neamul lui Asir, îmbătrânită în zile multe, care trăise cu bărbatul său şapte ani, după fecioria sa.

37. Şi aceasta a fost văduvă ca la optzeci şi patru de ani, care nu se depărta de biserică, slujind (lui Dumnezeu) ziua şi noaptea, în post şi în rugăciuni.

38. Şi venind ea acolo tocmai în ceasul acela, da mărire Domnului şi grăia despre dânsul tuturor celor ce aşteptau izbăvirea lui Israil.

39. Şi după ce au săvârşit ei toate după legea Domnului, s'au întors în Galileea, în cetatea lor, Nazaret.

40. Iar pruncul creştea şi se întărea cu duhul, umplându-se de înţelepciune, şi darul lui Dumnezeu era peste dânsul.

41. Ci părinţii lui se duceau în fiecare an în Ierusalim, la praznicul Paştilor.

42. Şi când a fost **(Iisus) de doisprezece ani,** suindu-se în

---

2. *23:* Ieş. 13, 2, 12, 15.

Ierusalim după obiceiul praz-
nicului,

43. Şi sfârşindu-se zilele, când
s'au întors ei (acasă), Iisus prun-
cul a rămas în Ierusalim, iar
părinţii lui n'au ştiut.

44. Şi socotind că el este cu
alţi tovarăşi, au mers cale de
o zi şi l-au căutat pe el printre
rudenii şi printre cunoscuţi.

45. Şi neaflându-l, s'au întors
în Ierusalim, ca să-l caute (şi
acolo).

46. Şi după trei zile l-au a-
flat în biserică, şezând în mij-
locul dascălilor, ascultându-i şi
întrebându-i pe ei.

47. Şi se minunau toţi cei
ce-l auziau pe dânsul, de înţe-
lepciunea şi de răspunsurile lui.

48. Şi văzându-l pe el (pă-
rinţii), s'au spăimântat şi a zis
către el muma lui: Fiule, pen-
tru ce ne-ai făcut nouă acea-
sta? Iată, tatăl tău şi eu te cău-
tam plini de îngrijorare.

49. Zis-a el către dânşii: De
ce mă căutaţi? Au n'aţi ştiut
că întru cele ce sunt ale Tată-
lui meu mi se cade să fiu?

50. Dar ei n'au înţeles cu-
vintele ce s'au grăit lor.

51. Apoi s'a pogorît (Iisus)
împreună cu dânşii, şi a venit
în Nazaret; şi le era supus. Iar
muma lui păzea toate graiurile
acestea în inima sa.

52. Şi Iisus sporea cu înţe-
lepciunea şi cu vârsta şi cu harul
la Dumnezeu şi la oameni.

52: 1 Sam. 2, 26.

3.

Iar în anul al cincisprezecelea
al împărăţiei lui Tiberie Che-
sarul, pe când Pilat din Pont
era procuratorul Iudeei şi Irod
tetrarh al Galileei, iar Filip,
fratele său, tetrarh al Ituriei şi
al ţinutului Trahonitidei şi Li-
sanie tetrarh al Avilenei,

2. In zilele arhiereilor Ana
şi Caiafa, fost-a cuvântul lui
Dumnezeu către **Ioan, fiul lui
Zaharia, în pustie.**

3. Şi acesta a străbătut toată
laturea Iordanului, propove-
duind botezul pocăinţii întru
iertarea păcatelor.

4. Precum este scris în car-
tea cuvintelor lui Isaia proro-
cul, ce zice: Glasul celui ce
strigă în pustie: gătiţi calea
Domnului, drepte faceţi cără-
rile lui.

5. Toată valea se va umplea,
şi tot muntele şi dealul se va
smeri; şi (căile) cele strâmbe
vor fi drepte, şi cele colţuroase
căi netede,

6. Şi toată făptura va vedea
mântuirea lui Dumnezeu.

7. Deci, zicea el noroadelor
celor ce mergeau să se bo-
teze dela dânsul: Pui de nă-
pârci, cine v'a spus să fugiţi
de mânia ce va să fie?

8. Faceţi, dar, roduri vred-
nice de pocăinţă; şi nu înce-
peţi a zice întru voi înşivă:

---

3. *3—18:* Mat. 3, 1—12; Marcu
1, 1—8.
4: Is. 40, 3 - 5.

Părinte avem pe Avram; că
zic vouă, că Dumnezeu şi din
pietrile acestea poate să ridice
fii lui Avraam.
9. Că iată acum săcurea la
rădăcina pomilor zace. Deci,
tot pomul care nu face roadă
bună se taie şi în foc se aruncă.
10. Şi-l întrebau pe el no-
roadele zicând: Dar ce vom
face?
11. Iar el răspunzând le grăia:
Cel ce are două haine, să dea
celui ce n'are, şi cel ce are bu-
cate, să facă asemenea.
12. Şi venind şi unii din va-
meşi să se boteze dela dânsul,
ziceau către el: Invăţătorule,
ce vom face?
13. Iar el a zis către dânşii:
Nimic mai mult să nu cereţi
decât vă este rânduit vouă.
14. Şi-l întrebau şi ostaşii,
zicând: Dar noi ce vom face?
Şi a zis către dânşii: Pe nimeni
să nu asupriţi, nici să clevetiţi,
şi să fiţi îndestulaţi cu leafa
voastră.
15. Iar fiind în aşteptare po-
porul, cugeta întru inima sa
despre Ioan: Nu cumva este
el Hristosul?
16. Răspuns-a Ioan tuturor,
zicând: Eu vă botez pe voi cu
apă; dar vine cel mai tare de-
cât mine, căruia nu sunt vred-
nic să-i desleg cureaua încălţă-
mintelor lui. Acesta vă va bo-
teza cu Duh Sfânt şi cu foc.
17. El are lopată în mâinile
sale şi va curăţi aria sa, şi va
aduna grâul în jitniţa sa, iar
pleava o va arde cu focul cel
nestins.
18. Şi alte multe (ca acestea)
binevestea el poporului, mân-
găindu-l pe el.
19. Iar **Irod tetrarhul,** mu-
strat fiind pentru Irodiada, fe-
meia fratelui său, şi pentru toate
relele ce le făcea Irod,
20. A mai adus peste toate
(relele) şi pe aceea, că a închis
pe Ioan în temniţă.
21. Şi dacă s'a botezat tot
poporul, **botezându-se şi Ii-
sus** şi rugându-se, s'a deschis
cerul,
22. Şi Duhul Sfânt s'a pogorît
în chip trupesc, ca un porumb,
peste dânsul; şi glas din cer
s'a auzit, zicând: Tu eşti Fiul
meu cel iubit, întru tine bine
am voit!
23. Iar acest **Iisus,** când a
început (a propovedui), era ca
de treizeci de ani, fiind, precum
se credea, **fiul lui Iosif,** al lui
Ili,
24. Al lui Matat, al lui Levi,
al lui Melhi, al lui Iana, al lui
Iosif.
25. Al lui Matatia, al lui
Amos, al lui Naum, al lui Esli,
al lui Naghe,
26. Al lui Maat, al lui Ma-
tatia, al lui Semei, al lui Iosif,
al lui Iuda,
27. Al lui Ioanan, al lui Risa,
al lui Zorovavel, al lui Salatiil,
al lui Nirie,

21—22: Mat. 3, 13—17; Marcu 1, 9—11; Ioan 1, 32.
23—38: Mat. 1, 1—17.

28. Al lui Melhi, al lui Adi, al lui Cosam, al lui Elmadam, al lui Ir.
29. Al lui Iosie, al lui Eliezer, al lui Iorim, al lui Matat, al lui Levi,
30. Al lui Simeon, al lui Iuda, al lui Iosif, al lui Ionan, al lui Eliachim,
31. Al lui Melea, al lui Mainan, al lui Matata, al lui Natan, al lui David,
32. Al lui Iese, al lui Ovid, al lui Vooz, al lui Salmon, al lui Naason,
33. Al lui Aminadav, al lui Aram, al lui Esrom, al lui Fares, al lui Iuda.
34. Al lui Iacov, al lui Isaac, al lui Avraam, al lui Tara, al lui Nahor,
35. Al lui Saruh, al lui Rahav, al lui Falec, al lui Ever, al lui Sala,
36. Al lui Cainam, al lui Arfaxad, al lui Sim, al lui Noe, al lui Lameh,
37. Al lui Matusala, al lui Enon, al lui Iared, al lui Maleleil, al lui Cainam.
38. Al lui Enos, al lui Sit, al lui Adam, al lui Dumnezeu.

4.

Iar Iisus, plin de Duhul Sfânt, s'a întors dela Iordan şi s'a dus de duhul în pustie,
2. (Unde) patruzeci de zile **s'a ispitit** de diavolul şi n'a mâncat nimic în zilele acelea; ci sfârşindu-se ele, pe urmă a flămânzit.
3. Şi i-a zis lui diavolul: De eşti Fiul lui Dumnezeu, zi pietrei acesteia să se facă pâine.
4. Răspuns-a Iisus lui, zicând: Scris este, că nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul lui Dumnezeu.
5. Şi suindu-l pe el diavolul într'un munte înalt, i-a arătat lui într'o clipeală de vreme toate împărăţiile lumii.
6. Şi i-a zis lui diavolul: Ţie-ţi voi da toată stăpânirea aceasta şi slava ei, că mie îmi este dată, şi o dau pe ea cui voiesc.
7. Deci, de te vei închina înaintea mea, a ta va fi toată.
8. Şi răspunzând Iisus, i-a zis lui: Scris este: Domnului Dumnezeului tău să te închini, şi numai lui să-i slujeşti.
9. Şi l-a dus pe el (diavolul) în Ierusalim, şi aşezându-l pe aripa bisericii, i-a zis lui: De eşti Fiul lui Dumnezeu, aruncă-te de aici jos,
10. Că scris este: îngerilor săi va porunci pentru tine, ca să te păzească;
11. Şi pe mâini te vor purta, ca să nu-ţi loveşti de piatră piciorul tău.
12. Dar Iisus răspunzând, a

4. *1—13:* Mat. 4, 1—11; Marcu 1, 12—13.

4: A doua Lege 8, 3.
8: A doua Lege 6, 13—14.
10: Ps. 91, 11—12.
12: A doua Lege 6. 16.

zis lui: S'a zis, să nu ispiteşti pe Domnul Dumnezeul tău.
13. Şi sfârşind toată ispita, diavolul s'a dus dela dânsul până la o vreme.
14. Şi s'a întors Iisus întru puterea Duhului în Galileea, şi a ieşit vestea despre el în toată laturea aceea.
15. Şi el învăţa prin sinagogele lor, slăvit fiind de toţi.
16. Apoi **a venit în Nazaret,** unde fusese crescut, şi, după obiceiul său, în ziua Sâmbetei a intrat în sinagogă şi s'a sculat să citească.
17. Şi i-au dat lui cartea lui Isaia prorocul. Şi deschizând cartea, a aflat locul unde era scris:
18. **Duhul Domnului (este) peste mine,** pentrucă el m'a uns ca să binevestesc săracilor şi m'a trimis ca să tămăduiesc pe cei zdrobiţi cu inima, să propoveduiesc robilor izbăvire şi orbilor vedere, să uşurez pe cei apăsaţi,
19. Şi să vestesc anul cel plăcut Domnului.
20. Şi închizând cartea, a dat-o slujitorului şi a şezut; şi ochii tuturor celor din sinagogă erau îndreptaţi asupra lui.
21. Şi a început a grăi către dânşii: Astăzi s'a împlinit scriptura aceasta în urechile voastre.
22. Şi toţi il mărturiseau pe el şi se mirau de cuvintele darului care ieşiau din gura lui. Şi ziceau: Au nu este acesta feciorul lui Iosif?
23. Atunci a zis către ei: Cu adevărat îmi veţi spune mie pilda aceasta: Doftorule, vindecă-te pe tine însuţi; câte am auzit că s'au făcut în Capernaum, fă şi aici, în patria ta?
24. Dar a mai zis: Adevăr grăiesc vouă, că **nici un proroc nu este primit în patria sa.**
25. Adevăr grăiesc vouă: Multe văduve erau în zilele lui Ilie în Israil, când s'a încuiat cerul trei ani şi şase luni, încât s'a făcut foamete mare peste tot pământul.
26. Şi la nici una din ele n'a fost trimis Ilie, fără numai la o femeie văduvă din Sarepta Sidonului.
27. Şi mulţi leproşi erau în Israil în zilele lui Elisei prorocul, dar nici unul dintrânşii nu s'a curăţit, fără numai Neeman Sirianul.
28. Iar cei din sinagogă auzind acestea, s'au umplut toţi de mânie.
29. Şi sculându-se l-au scos afară din cetate şi l-au dus pe el până în sprânceana muntelui pe care era zidită cetatea lor, ca să-l arunce jos.
30. Dar el trecând prin mijlocul lor, s'a dus de acolo.

14—15: Mat. 4, 12—17; Marcu 1, 14—15
16—30: Mat. 13, 53—58; Marcu 6, 1—6.
18: Is. 61, 1—2.
19: A doua Lege 25, 10.

31. Şi s'a pogorît în Caper-
naum, o cetate a Galileei, şi îi
învăţa pe ei Sâmbăta.
32. Şi se mirau de învăţătura
lui, căci cuvântul lui era plin
de putere.
33. Ci în sinagogă era **un
om, care avea duh de drac
necurat;** şi acesta striga cu
glas mare,
34. Zicând: Ce ai cu noi,
Iisuse Nazarinene? Ai venit să
ne pierzi pe noi? Te ştiu cine
eşti: Sfântul lui Dumnezeu.
35. Dar Iisus l-a certat pe el,
grăind: Taci şi ieşi dintrânsul!
Şi dracul aruncându-l în mijlo-
cul (sinagogii) a ieşit dintrânsul,
întru nimic vătămându-l pe el.
36. Şi i-a cuprins spaima pe
toţi, şi se întrebau între dânşii
zicând: Ce cuvânt e acesta?
Căci, cu stăpânire şi cu putere
porunceşte duhurilor celor ne-
curate şi (acestea) ies afară.
37. Şi s'a dus vestea despre
el în tot ţinutul cel de prim-
prejur.
38. Iar dacă a ieşit din sina-
gogă, a intrat în casa lui Si-
mon. Şi **soacra lui Simon**
fiind cuprinsă de friguri cum-
plite, l-au rugat pe el pentru
dânsa.
39. Iar el stând lângă ea, a
certat frigurile şi au lăsat-o pe
dânsa, şi îndată sculându-se le-a
slujit lor.

31—37: Mat. 4, 13; Marcu 1, 21-28; Ioan 2, 12.
38—44: Mat. 8, 14—17; Marcu 1, 29—39.

40. Iar pe la apusul soarelui
toţi câţi aveau bolnavi cu multe
feluri de boale, i-au adus pe
ei la dânsul; iar el puindu-şi
mâinile pe fiecare din ei, i-a
tămăduit pe dânşii.
41. Şi din mulţi ieşiau şi
draci, strigând şi grăind: Tu
eşti Hristosul, Fiul lui Dumne-
zeu! Şi certându-i, nu-i lăsa pe
ei să grăiască, fiindcă îl ştiau
că el este Hristos.
42. Iar făcându-se ziuă, a
ieşit şi s'a dus în loc pustiu, şi
căutându-l mulţimile au venit
până la dânsul, şi îl opreau, ca
să nu se ducă dela dânşii.
43. Dar Iisus a zis către ei:
Mi se cade să binevestesc îm-
părăţia lui Dumnezeu şi altor
cetăţi, căci spre aceasta sunt
trimis.
44. Şi mergând a propove-
duit prin sinagogile Galileei.

5.

Iar când mulţimea se îngră-
mădea împrejurul lui, ca să
asculte cuvântul lui Dumnezeu,
şi el şedea lângă lacul Ghene-
zaretului,
2. A văzut două corăbii
stând lângă ţărm, iar pescarii
ieşiseră dintrânsele şi-şi spălau
mrejele.
3. Şi suindu-se în corabia
care era a lui Simon, l-a rugat
pe acesta s'o depărteze puţin

5. *1—11:* Mat. 4, 18—22; Marcu 1, 16—20.

dela uscat. Apoi şezând învăţa
mulţimile, din corabie.
4. Iar dacă a contenit a grăi,
a zis către Simon: Depărtează-o
mai la adânc şi aruncaţi mre-
jele voastre spre pescuire.
5. Şi răspunzând Simon, a
zis lui: Invăţătorule, toată noap-
tea ne-am ostenit şi nimic n'am
prins; dar după cuvântul tău
voi arunca mreaja.
6. Şi făcând aceasta, au prins
mulţime multă de peşti, de
li se rupea mreaja.
7. Şi au făcut semn tovară-
şilor lor din cealaltă corabie,
ca să vină şi să le ajute. Şi au
venit şi au umplut amândouă
corăbiile, încât erau gata să
se afunde.
8. Iar Simon Petru văzând
(aceasta), a căzut la picioarele
lui Iisus, zicând: Ieşi dela mine,
Doamne, că sunt om păcătos!
9. Căci îl cuprinse spaima,
şi pe toţi cei ce erau cu dânsul,
pentru pescuirea peştilor pe cari
îi prinseseră.
10. Aşijderea şi pe Iacov şi
pe Ioan, fiii lui Zevedei, cari
erau tovarăşii lui Simon. Atunci
a zis Iisus către Simon: Nu te
teme, de acum vei fi **pescar
de oameni.**
11. Şi scoţând corăbiile la
mal, au lăsat toate şi au mers
după dânsul.
12. Iar când era el într'una
din cetăţi, iată că **un om plin
de lepră** văzând pe Iisus, a
căzut cu faţa la pământ şi s'a
rugat lui, grăind: Doamne,
dacă voieşti, poţi să mă cu-
răţeşti!
13. Şi tinzându-şi mâna, s'a
atins de dânsul, zicând: Voiesc,
curăţeşte-te. Şi îndată s'a dus
lepra de pe dânsul.
14. Şi el i-a poruncit, nimă-
nui să nu spuie, ci mergând
să se arate preotului şi să ducă
pentru curăţenia sa jertfă, pre-
cum a poruncit Moise, spre
mărturie lor.
15. Iar vestea despre el stră-
bătea cu atât mai mult, şi se
adunau mulţimile ca să-l as-
culte şi să se tămăduiască de
boalele lor.
16. Iar el se ducea în pustie
şi se ruga.
17. Şi într'una din zile (Iisus)
învăţa; iar fariseii şi învăţătorii
legii, cari veniseră din toate
satele Galileei şi ale Iudeei şi
ale Ierusalimului, şedeau acolo;
şi puterea Domnului era (cu el)
spre a-i tămădui pe dânşii.
18. Şi iată, nişte bărbaţi pur-
tând cu patul pe **un om, care
era slăbănog,** şi căutau să-l
ducă înlăuntru şi să-l pună îna-
intea lui Iisus.
19. Şi neaflând pe unde să-l
ducă cu patul din pricina mul-
ţimii, s'au suit deasupra co-
perişului şi printre cărămizi l-au
slobozit cu patul în mijloc, îna-
intea lui Iisus.

12—16: Mat. 8, 1—4; Marcu 1, 40—45.

17—26; Mat. 9, 1—8; Marcu 2, 1—12.

20. Atunci, văzând credința lor, a zis: Omule, iartă-ți-se ție păcatele tale!
21. Iar cărturarii și fariseii au început a se socoti și a zice: Oare cine este acesta, de grăiește hule? Cine poate să ierte păcatele, fără numai unul Dumnezeu?
22. Ci Iisus cunoscând gândurile lor, a răspuns și a zis către dânșii: Ce cugetați întru inimile voastre?
23. Ce este mai lesne? A zice: iartă-ți-se ție păcatele tale, sau a zice: scoală-te și umblă?
24. Ci ca să știți că Fiul Omului are putere pe pământ să ierte păcatele, a zis slăbănogului: Ție-ți grăiesc: scoală-te, ia-ți patul tău și mergi la casa ta!
25. Și îndată sculându-se înaintea lor, și-a luat patul pe care zăcuse și s'a dus la casa sa, preamărind pe Dumnezeu.
26. Și mirarea i-a cuprins pe toți, și lăudau pe Dumnezeu; și umplându-se de frică, ziceau: Lucruri minunate am văzut astăzi!
27. După acestea a ieșit și a văzut **un vameș, anume Levi,** șezând la vamă. Și i-a zis lui: Vino după mine!
28. Și (acesta) lăsând toate, s'a sculat și a mers după dânsul.
29. Și Levi i-a făcut lui ospăț mare în casa sa. Și era (acolo) mulțime de vameși și de alții, cari ședeau cu ei la masă.
30. Ci cărturarii lor și fariseii cârteau împotriva ucenicilor lui, zicând: Pentruce mâncați și beți cu vameșii și cu păcătoșii?
31. Iar Iisus răspunzând a zis lor: N'au trebuință de doftor cei sănătoși, ci cei bolnavi;
32. N'am venit să chem pe cei drepți, ci pe cei păcătoși, la pocăință.
33. Zis-au ei, atunci, către dânsul: Pentru ce **ucenicii lui Ioan postesc** adeseori și fac rugăciuni, așijderea și ai fariseilor, iar ai tăi mănâncă și beau?
34. Iară el a zis către dânșii: Puteți voi oare să faceți pe fiii nunții să postească până când mirele este cu dânșii?
35. Ci vor veni zile, când mirele se va lua dela ei, și atunci vor posti, în acele zile.
36. Le-a spus apoi și o pildă: **Nimeni nu pune petec de haină nouă la haină veche;** căci altfel și pe cea nouă o rupe; și (nici) la cea veche nu se potrivește petecul luat din cea nouă.
37. Și nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi, căci altfel vinul cel nou va sparge burdufurile, și el se varsă și burdufurile pier.

27—32; Mat. 9, 9—13; Marcu 2, 13—17.

33—39: Mat. 9, 14—17; Marcu 2, 18—22.

38. Ci vinul nou trebue pus în burdufuri nouă, şi amândouă se vor ţinea.

39. Şi nimenea, dupăce a băut vin de cel vechiu, nu voieşte îndată de cel nou; că zice: Cel vechiu este mai bun.

6.

Iar într'o Sâmbătă, a doua după cea dintâi (a Paştilor), trecea Iisus printre semănături şi **ucenicii lui smulgeau spice** şi frecându-le în palme, mâncau.

2. Iar oarecari din farisei le-a zis lor: Pentru ce faceţi ceea ce nu se cade a face Sâmbăta?

3. Şi răspunzând Iisus, a zis către dânşii: Oare n'aţi cetit ce a făcut David, când a flămânzit el şi cei ce erau cu dânsul?

4. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu şi a luat pâinile punerii înainte, pe care nu se cădea să le mănânce, fără numai preoţii, şi a mâncat şi a dat şi celor ce erau împreună cu dânsul?

5. Apoi a zis lor: Fiul Omului este Domn şi al Sâmbetei.

6. Iar într'o altă Sâmbătă a intrat el în sinagogă şi învăţa. Şi era acolo **un om, a cărui mână dreaptă era uscată.**

7. Ci cărturarii şi fariseii îl pândeau pe el (să vază) de va vindeca el Sâmbăta, ca să-i afle lui vină.

8. Dar el ştia gândurile lor, şi a zis omului care avea mâna uscată: Scoală-te şi stăi în mijloc! Iar el sculându-se, a stătut.

9. Atunci a zis Iisus către dânşii: Ce se cade Sâmbăta: a face bine, sau a face rău? A mântui suflet, sau a pierde?

10. Şi măsurându-i pe toţi cu privirea, a zis omului: Intinde-ţi mâna ta! Iar el a făcut aşa. Şi s'a făcut mâna lui sănătoasă ca şi cealaltă.

11. Iar ei s'au umplut de mânie şi vorbeau unii cu alţii, ce ar fi de făcut cu Iisus.

12. In zilele acestea ieşit-a (Iisus) la munte ca să se roage, şi toată noaptea a petrecut-o în rugăciunea către Dumnezeu.

13. Iar dacă s'a făcut ziuă, a chemat pe ucenicii săi şi **a ales din ei doisprezece,** pe cari i-a numit şi apostoli:

14. Pe Simon, pe care l-a mai numit şi Petru, şi pe Andrei fratele lui, pe Iacov şi pe Ioan, pe Filip şi pe Vartolomei,

15. Pe Matei şi pe Toma, pe Iacov al lui Alfeu şi pe Simon, ce se chiamă Zilotul,

16. Pe Iuda al lui Iacov şi pe Iuda Iscarioteanul, care s'a făcut şi vânzător.

17. Şi pogorându-se cu dânşii, a stătut pe loc şes, unde

---

6. *1—5:* Mat. 12, 1—8; Marcu 2, 23—28.

6—11: Mat. 12, 9—14; Marcu 3, 1—6.

12—16: Mat. 10, 2—4; Marcu 3, 13—19.

17—19: Mat. 4, 23—5, 1; Marcu 3, 7—12.

se mai găsea mulţime de uce-
nici de-ai săi şi mulţime multă
de popor din toată Iudeea şi
din Ierusalim, şi de pe lângă
marea Tirului şi a Sidonului,
cari veniseră să-l asculte şi să
se tămăduiască de neputin-
ţele lor.
18. Şi se vindecau şi cei chi-
nuiţi de duhuri necurate.
19. Şi toată mulţimea căuta
să se atingă de el, căci ieşia
dintrânsul o putere, de-i vin-
deca pe toţi.
20. Şi ridicându-şi ochii spre
ucenicii săi, a zis: **Fericiţi
sunteţi,** săracilor, că a voastră
este împărăţia lui Dumnezeu.
21. Fericiţi sunteţi cari flă-
mânziţi acum, că veţi să-
tura. Fericiţi sunteţi cari plân-
geţi acum, că veţi râde.
22. Fericiţi veţi fi când vă
vor urî pe voi oamenii, şi când
vă vor despărţi şi vă vor ocărî
şi vor lepăda numele vostru,
ca un rău, pentru Fiul Omului.
23. Bucuraţi-vă în ziua aceea
şi săltaţi, că iată, plata voastră
multă este în ceruri; că tot aşa
făceau şi părinţii lor prorocilor.
24. Însă **vai vouă,** bogaţi-
lor, că vă luaţi mângâierea
voastră!
25. Vai vouă, celor ce sunteţi
sătui acum, că veţi flămânzi.
Vai vouă, celor ce râdeţi a-
cum, că veţi plânge şi vă veţi
tângui!
26. Vai vouă, când vă vor
grăi de bine toţi oamenii, că
tot aşa făceau şi părinţii lor
prorocilor celor mincinoşi!
27. Ci vă spun vouă, celor
ce ascultaţi: **Iubiţi pe vrăş-
maşii voştri,** faceţi bine celor
ce vă urăsc pe voi.
28. Binecuvântaţi pe cei ce
vă blastămă şi vă rugaţi pen-
tru cei ce vă asupresc pe voi.
29. Celui ce te loveşte pe
tine peste obraz, întoarce-i-l şi
pe celălalt; şi celui ce-ţi ia
haina, nu-l opri (să-ţi ia) şi că-
maşa.
30. Şi tot celui ce-ţi cere ţie,
dăi, şi dela cel ce-ţi ia ale tale,
nu cere înapoi.
31. Precum voiţi să vă facă
vouă oamenii, aşijderea să le
faceţi şi voi lor.
32. Că de iubiţi pe cei ce
vă iubesc pe voi, ce plată vi se
cuvine vouă? Că şi păcătoşii
iubesc pe cei ce îi iubesc pe
dânşii.
33. Şi de faceţi bine celor
ce vă fac vouă bine, ce plată
vi se cuvine? Că şi păcătoşii
fac acelaş lucru.
34. Şi de daţi împrumut ce-
lor dela cari nădăjduiţi a lua
înapoi, ce plată vi se cuvine
vouă? Că şi păcătoşii dau pă-
cătoşilor împrumut, ca să ia
înapoi întocmai.
35. Ci voi iubiţi pe vrăşmaşii
voştri, faceţi bine şi daţi îm-
prumut, nimic nădăjduind, şi
plata voastră va fi multă, şi

20—23: Mat. 5, 3. 4. 6. 11. 12.

27—36: Mat. 5, 39—48.

veți fi fiii celui Prea Inalt; că el este bun și cu cei nemulțumitori și răi.

36. Fiți deci milostivi, precum și Tatăl vostru milostiv este.

37. Nu judecați și nu veți fi judecați; nu osândiți și nu veți fi osândiți; iertați și vi se va ierta;

38. Dați, și vi se va da vouă. Măsură bună, îndesată și scuturată, gata să se verse deasupra, vor turna în sânul vostru. Căci, cu măsura cu care veți măsura, se va măsura vouă.

39. Și le-a spus lor și o pildă: **Au doară poate orb pe orb să povățuiască?** Oare nu vor cădea amândoi în groapă?

40. Nu este ucenic mai presus de dascălul său; dar tot (ucenicul) desăvârșit va fi ca dascălul său.

41. Atunci de ce vezi paiul din ochiul fratelui tău, iar bârna din ochiul tău nu o simți?

42. Sau cum poți zice fratelui tău: Frate, lasă să scot paiul din ochiul tău, tu însuți nevăzând bârna care este în ochiul tău? Fățarnice, scoate mai întâi bârna din ochiul tău și atunci vei vedea să scoți și paiul din ochiul fratelui tău.

43. Căci nu este pom bun care să facă roadă rea, nici pom rău, care să facă roadă bună.

44. Pentrucă orice pom din roada sa se cunoaște; că nu se adună smochine din mărăcini, nici nu se culeg struguri din spini.

45. Omul cel bun din visteria cea bună a inimii sale scoate cele bune, iar omul cel rău din visteria cea rea a inimii sale scoate cele rele. Că din prisosința inimii grăiește gura lui.

46. Ce mă chemați deci: Doamne, Doamne, și nu faceți cele ce vă zic vouă?

47. Tot cel ce vine la mine și ascultă **cuvintele mele** și le face pe ele, arăta-voi vouă cui este asemenea:

48. Asemenea este omului care zidindu-și casă, a săpat și a adâncit și i-a pus **temelia pe piatră;** și făcându-se vărsare de ape, a lovit puhoiul în casa aceea, dar nu a putut-o clăti, pentrucă era întemeiată pe piatră.

49. Iar cel ce ascultă și nu face, asemenea este omului care și-a zidit casa sa pe pământ fără temelie, în care când a lovit puhoiul îndată a căzut, și căderea casei aceleia a fost mare.

7.

Și sfârșind toate aceste cuvinte ale sale, în auzul poporului, a intrat în Capernaum.

2. Iar aici **sluga iubită a**

37—49: Mat. 7.

7. *1—10;* Mat. 8, 5—13.

unui sutaş era bolnavă pe moarte.
3. Şi auzind de Iisus, a trimis la dânsul nişte bătrâni de ai Iudeilor, ca să-l roage să vie şi să tămăduiască pe sluga lui.
4. Iar ei venind la Iisus, îl rugară pe el cu tot dinadinsul, zicând: Vrednic este acela să-i faci lui aceasta,
5. Că iubeşte neamul nostru, şi sinagoga el ne-a zidit-o.
6. Atunci Iisus a plecat cu dânşii. Şi nefiind acum departe de casa (sutaşului), acesta a trimis la el nişte prieteni să-i spuie: Doamne, nu te osteni, că nu sunt vrednic să intri sub acoperemântul meu;
7. De aceea nici pe mine nu m'am socotit vrednic a veni la tine; ci zi (numai) cu cuvântul, şi se va tămădui sluga mea.
8. Că şi eu sunt om sub stăpânire, având sub mine ostaşi; şi spun acestuia: mergi, şi merge; şi celuilalt: vino, şi vine; şi slugii mele: fă aceasta, şi face.
9. Iar Iisus auzind acestea, s'a mirat de el, şi întorcându-se a zis poporului care mergea după dânsul: Adevăr grăiesc vouă, că nici întru Israil n'am aflat atâta credinţă.
10. Şi întorcându-se trimişii acasă, au aflat pe sluga bolnavă tămăduită.
11. După acestea (Iisus) s'a dus într'o cetate ce se chema **Nain,** şi împreună cu dânsul au mers mulţi ucenici de ai lui şi mult popor.
12. Iar dacă s'au apropiat de poarta cetăţii, iată scoteau un mort, singurul fiu al maicii sale; şi aceasta era văduvă; şi mult popor din cetate era cu dânsa.
13. Şi văzând-o Domnul, i s'a făcut milă de ea şi i-a zis: Nu plânge.
14. Apoi apropiindu-se, s'a atins de pat. Cei ce-l duceau s'au oprit, iar el a zis: Tinere, ţie-ţi grăiesc, scoală-te!
15. Şi s'a sculat mortul şi a început a grăi. Iar (Iisus) l-a dat pe el maicii sale.
16. Şi i-a cuprins frică pe toţi, şi lăudau pe Dumnezeu, zicând: proroc mare s'a sculat între noi, şi a cercetat Dumnezeu pe poporul său.
17. Şi s'a lăţit cuvântul acesta despre el în toată Iudeea şi în toată laturea.
18. Iar ucenicii lui Ioan au vestit pe acesta, de toate cele (întâmplate).
19. Atunci Ioan chemând pe doi din ucenicii săi, i-a trimis la Iisus, zicând: Tu eşti cel ce va să vie, sau pe altul să aşteptăm?
20. Şi venind la el bărbaţii aceia, i-au zis: Ioan Botezătorul ne-a trimis la tine, să te întrebăm; **Tu eşti cel ce va să vie,** sau pe altul să aşteptăm?

18—35: Mat. 11, 2—19.

21. Iar în ceasul acela Iisus pe mulţi a tămăduit de boale şi de răni şi de duhuri rele, şi multor orbi a dat vedere.
22. Şi răspunzând Iisus, a zis lor: Mergeţi şi spuneţi lui Ioan cele ce aţi văzut şi auzit: că orbii văd, schiopii umblă, leproşii se curăţesc, surzii aud, morţii se scoală şi săracilor bine se vesteşte.
23. Şi fericit este cel ce nu se va sminti întru mine.
24. Iar dacă s'au dus vestitorii lui Ioan, a început (Iisus) a grăi către mulţime despre Ioan: Ce aţi ieşit să vedeţi în pustie? Au trestie clătită de vânt?
25. Dar ce aţi ieşit să vedeţi? Au om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce sunt în haine scumpe şi petrec întru desfătare, sunt în casele împărăteşti.
26. Atunci ce aţi ieşit să vedeţi? Au proroc? Adevăr grăiesc vouă: şi mai mult decât proroc!
27. Acesta este despre care s'a scris: Iată, eu trimit pe îngerul meu înaintea feţii tale, care va găti calea ta înaintea ta.
28. Că vă spun vouă: Intre cei născuţi din femei, proroc mai mare decât Ioan Botezătorul nimeni nu este, iar cel mai mic în împărăţia lui Dumnezeu este mai mare decât el.
29. Şi auzind tot poporul şi vameşii, au dat dreptate lui Dumnezeu şi s'au botezat cu botezul lui Ioan.
30. Iar fariseii şi legiuitorii au lepădat dela sine sfatul lui Dumnezeu, nebotezându-se dela dânsul.
31. Deci, cu cine voi asemăna pe oamenii neamului acestuia? Şi cu cine sunt ei asemenea?
32. Asemenea sunt **copiilor, cari şed în târg** şi strigă unii către alţii, zicând: Din fluer v'am cântat vouă şi n'aţi jucat; de jale v'am cântat vouă şi n'aţi plâns.
33. Căci a venit Ioan Botezătorul nici mâncând pâine, nici bând vin, şi spuneţi: Are drac!
34. Şi a venit Fiul Omului mâncând şi bând, şi spuneţi: Iată om mâncăcios şi băutor de vin, prieten vameşilor şi păcătoşilor!
35. Şi înţelepciunea s'a îndreptăţit de către toţi fiii săi.
36. Atunci unul din farisei l-a rugat pe Iisus să mănânce cu dânsul. Şi intrând în casa fariseului, a şezut la masă.
37. Şi iată, **o femeie** din cetate, care era **păcătoasă,** auzind că şade la masă în casa fariseului a adus un alavastru cu mir,
38. Şi stând dinapoi, lângă picioarele lui, a început a plânge şi a uda cu lacrămi, şi picioarele lui cu părul capului ei a le şterge; şi săruta picioarele lui, şi le ungea cu mir.

27; Mal. 3, 1.

39. Iar fariseul care-l chemase, văzând aceasta a zis întru sine, grăind: Acesta, de ar fi proroc, ar şti cine şi ce fel de femeie este care se atinge de el, că este păcătoasă.

40. Şi răspunzând Iisus, a zis către el: Simone, ţi-oi spune ceva. Iar el a zis: Invăţătorule, spune.

41. **Un cămătar oarecare avea doi datornici;** unul era dator cu cinci sute de dinari, iar celalalt cu cincizeci.

42. Şi neavând ei cu ce plăti, amândurora le-a iertat (datoria). Spune-mi deci, care dintrânşii îl va iubi pe el mai mult?

43. Iar Simon răspunzând a zis: Socotesc că acela, căruia i-a iertat mai mult. Iar el a zis lui: Drept ai judecat.

44. Şi întorcându-se spre femeie, a zis către Simon: Vezi pe femeia aceasta? Am intrat în casa ta: apă pe picioarele mele n'ai dat, iar aceasta cu lacrămi mi-a udat picioarele mele şi le-a şters cu părul capului ei.

45. Sărutare mie nu mi-ai dat; iar aceasta, de când am intrat n'a încetat să-mi sărute picioarele mele.

46. Cu untdelemn capul meu nu l-ai uns, iar aceasta cu mir a uns picioarele mele.

47. De aceea îţi spun: Iartă-se păcatele ei cele multe, că mult a iubit. Iar cui puţin i se iartă, puţin iubeşte.

48. Iar ei i-a zis: Iartă-ţi-se ţie păcatele tale.

49. Şi cei ce şedeau la masă cu dânsul au început a grăi întru sine: Cine este acesta care iartă şi păcatele?

50. Apoi a zis către femeie: Credinţa ta te-a mântuit; mergi în pace.

8.

Şi după aceasta, umbla Iisus prin cetăţi şi prin sate, propoveduind şi binevestind împărăţia lui Dumnezeu, iar cei doisprezece erau cu dânsul.

2. Asemenea şi nişte femei care fuseseră tămăduite de duhuri rele şi de boale: Maria Magdalina, dintru care ieşiseră şapte draci,

3. Şi Ioana femeia lui Huza, ispravnicul lui Irod, şi Susana şi multe altele, care-l ajutau din avuţiile lor.

4. Şi adunându-se popor mult şi venind la dânsul cei de prin cetăţi, a grăit în pildă:

5. Ieşit-a **sămănătorul** să samene sămânţa sa. Şi sămănând el, o parte a căzut lângă cale şi s'a călcat în picioare şi păsările cerului au mâncat-o.

6. Şi alta a căzut pe piatră, şi dacă a răsărit s'a uscat, pentrucă n'avea umezeală.

7. Şi alta a căzut în mijlocul spinilor, şi crescând spinii au înnecat-o.

8. Şi alta a căzut pe pământ

---

8. *4—15:* Mat. 13, 1—23; Marcu 4, 1—20.

bun, şi crescând a făcut rod însutit. Acestea grăind a strigat: Cel ce are urechi de auzit, să auză.

9. Şi l-au întrebat ucenicii lui, zicând: Ce este pilda aceasta?

10. Iar el a zis: Vouă vă este dat a şti tainele împărăţiei lui Dumnezeu, iar celorlalţi (li se grăieşte) în pilde, ca văzând să nu vază şi auzind să nu înţeleagă.

11. Iar pilda este aceasta: Sămânţa este cuvântul lui Dumnezeu.

12. Cea de lângă cale sunt cei ce aud, apoi vine diavolul şi ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva crezând să se mântuiască.

13. Iar cea de pe piatră sunt cei cari aud şi cu bucurie primesc cuvântul; dar aceştia n'au rădăcină, ci cred până la o vreme, iar în vreme de ispită se lapădă.

14. Cea căzută în spini, sunt cei cari aud (cuvântul), dar umblând cu grijile şi cu bogăţiile şi cu dulceţurile vieţii acesteia, se înneacă şi nu aduc roadă.

15. Iar cea de pe pământ bun sunt cari cu inimă bună şi curată auzind cuvântul, îl păstrează şi rodesc întru răbdare.

16. Nimeni aprinzând **lumina n'o acopere cu vas,** sau n'o pune sub pat, ci o pune în sfeşnic, ca cei ce intră să vază lumina.

17. Că nu este lucru tăinuit care să nu se arate, nici lucru ascuns care să nu se cunoască şi să nu iasă la arătare.

18. Deci, luaţi aminte la cele ce auziţi; că cel ce are i se va da lui, iar dela cel ce n'are, şi ce i se pare că are se va lua dela dânsul.

19. Atunci au venit la el muma lui şi fraţii lui, şi nu puteau să vorbească cu dânsul din pricina mulţimii.

20. Şi i-au spus lui, zicând: Muma ta şi fraţii tăi stau afară, vrând să te vază.

21. Iar el răspunzând, a zis către dânşii: **Muma mea şi fraţii mei** sunt aceştia, cari ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi-l împlinesc pe el.

22. Intr'una din zile intrat-a Iisus în corabie, cu ucenicii lui, şi a zis către dânşii: Să trecem de ceea parte a iezerului. Şi s'au dus.

23. Ci mergând ei cu corabia, (Iisus) a adormit. Şi **vifor mare** de vânt s'a stârnit pe iezer, învăluindu-i şi primejduindu-i pe ei.

24. Şi apropiindu-se, l-au deşteptat pe el, zicând: Invăţătorule, Invăţătorule, pierim! Iar el sculându-se a certat vântul

---

10: Is. 6, 9–10.
16–18: Mat. 5, 15; Marcu 4, 21–25.

19–21: Mat. 12, 46–50; Marcu 3, 31–35.
22–25: Mat. 8, 18, 23–27; Marcu 4, 35–41.

şi valurile apei; şi acestea au contenit şi s'a făcut linişte.

25. Şi a zis către ei: Unde este credinţa voastră? Iar ei spăimântându-se şi mirându-se, grăiau unul către altul: Cine este acesta, că şi vânturilor şi valurilor le porunceşte şi ele-l ascultă pe dânsul?

26. Au trecut apoi cu corabia în laturea Gherasenilor, care este de ceea parte de Galileea.

27. Şi ieşind la uscat, l-a întâmpinat pe el **un om din cetate, care avea drac** şi de multă vreme nu mai îmbrăca haină şi nu trăia în casă, ci prin morminte.

28. Ci văzând pe Iisus, a căzut înaintea lui şi a strigat cu glas mare, zicând: Ce ai cu mine, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu celui Prea Inalt? Rogu-te, nu mă munci!

29. Căci (Iisus) poruncise duhului celui necurat să iasă din omul acela, pentrucă de mulţi ani îl apucase pe dânsul, încât îl legau în lanţuri şi în obezi şi îl păzeau; dar el sfărâmând legăturile, era gonit de dracul prin pustie.

30. Şi l-a întrebat pe el Iisus, grăind: Cum îţi este numele? Iar el a zis: Legheon; că mulţi draci intraseră întrânsul.

31. Şi-l rugau pe Iisus să nu le poruncească lor ca să meargă întru adânc.

26—39: Mat. 8, 28—34; Marcu 6, 1—20.

32. Şi era acolo o turmă mare de porci, cari păşteau în munte. L-au rugat deci să le îngăduie să intre întrânşii; şi le-a îngăduit.

33. Iar dracii ieşind din om au intrat în porci, şi s'a aruncat turma de pe ţărm în iezer şi s'a înnecat.

34. Iar păstorii văzând ceea ce se făcuse, au fugit şi au spus în cetate şi prin sate.

35. Atunci (oamenii) au ieşit să vază ce s'a întâmplat, şi venind la Iisus, au aflat pe omul din care ieşiseră dracii, îmbrăcat şi întreg la minte, şezând lângă picioarele lui Iisus; şi s'au înfricoşat.

36. Şi cei ce văzuseră încă le-au spus lor cum s'a mântuit cel îndrăcit.

37. Şi l-a rugat pe dânsul tot poporul din ţinutul Gherasenilor, să se ducă dela dânşii, că erau cuprinşi de mare frică. Iar el intrând în corabie, s'a întors.

38. Ci bărbatul din care ieşiseră dracii îl rugă pe el(să-l lase) să fie cu dânsul; dar Iisus i-a dat drumul, zicând:

39. Intoarce-te în casa ta şi povesteşte câte ţi-a făcut ţie Dumnezeu. Şi s'a dus, povestind prin toată cetatea câte i-a făcut Iisus lui.

40. Iar când s'a întors Iisus, mulţime mare l-a primit, că toţi îl aşteptau pe el.

40—56: Mat. 9, 19—26; Marcu 5, 21—43.

41. Şi iată, a venit (la el) un om cu numele **Iair.** Acesta era mai marele sinagogii; şi căzând la picioarele lui Iisus, îl ruga să intre în casa lui.
42. Căci avea o singură fată, ca de doisprezece ani, şi ea era pe moarte. Şi ducându-se, l-au împresurat noroadele.
43. Iar **o femeie,** care de doisprezece ani **pătimea de curgerea sângelui** şi care cheltuise la doftori toată averea sa, şi de nici unul n'a putut fi vindecată,
44. Apropiindu-se pe dinapoi, s'a atins de poala hainei lui, şi îndată s'a oprit curgerea sângelui ei.
45. Atunci a zis Iisus: Cine este care s'a atins de mine? Dar lepădându-se toţi, Petru şi cei ce erau cu el au zis: Invăţătorule, noroadele te îmbulzesc şi te strâmtorează, şi tu întrebi: Cine este care s'a atins de mine?
46. Iar Iisus a zis: S'a atins de mine cineva, căci eu am simţit puterea care a ieşit din mine.
47. Şi văzând femeia că nu s'a putut ascunde, a venit tremurând, şi căzând înaintea lui i-a spus lui înaintea întregii mulţimi pentru care pricină s'a atins de el şi cum s'a tămăduit îndată.
48. Atunci i-a zis ei Iisus: Indrăzneşte, fiică: credinţa ta te-a mântuit; mergi în pace.
49. Şi încă pe când grăia el, iată că se apropie cineva dela mai marele sinagogii, spunând: Fiica ta a murit; nu mai supăra pe Invăţătorul.
50. Dar Iisus auzind, a grăit către dânsul: Nu te teme, crede numai şi se va mântui (fiica ta).
51. Apoi, intrând în casă n'a lăsat pe nici unul să intre, fără numai pe Petru şi pe Iacov şi pe Ioan şi pe tatăl fecioarei şi pe muma ei.
52. Şi toţi plângeau şi se tânguiau pentru ea. Ci el le-a zis: Nu plângeţi, ea n'a murit, ci doarme.
53. Şi-şi râdeau de dânsul, ştiind că a murit.
54. Atunci Iisus scoţându-i afară pe toţi şi apucându-o de mână, a strigat zicând: Copilă, scoală-te!
55. Şi s'a întors duhul ei, şi s'a sculat îndată. Iisus le-a poruncit apoi să-i dea să mănânce.
56. Şi părinţii ei s'au spăimântat; iar el le-a poruncit să nu spună nimănui cele ce se făcuseră.

9.

Şi chemând pe cei doisprezece ucenici ai săi, le-a dat lor putere şi stăpânire peste toţi dracii şi să vindece boalele.
2. Şi **i-a trimis pe ei să**

---

9. *1—6:* Mat. 10, 1. 7. 9. 11. 14; Marcu 6, 7—13.

propoveduiască împărăţia lui
Dumnezeu şi să tămăduiască
pe cei bolnavi.
3. Şi au zis către dânşii: Ni-
mic să nu luaţi la drum: nici
toiag, nici traistă, nici pâine,
nici argint, nici să nu aveţi
câte două haine.
4. Şi în orice casă veţi intra,
să rămâneţi acolo şi de acolo
să plecaţi.
5. Şi ori câţi nu vă vor
primi pe voi, ieşind din ceta-
tea aceea scuturaţi praful de
pe picioarele voastre, spre măr-
turie împotriva lor.
6. Şi ieşind umblau prin sate,
binevestind şi tămăduind pre-
tutindenea.
7. Ci auzind **Irod** tetrarhul
de toate câte le făcea Iisus, nu
se dumirea, căci unii ziceau că
Ioan s'a sculat din morţi,
8. Iar alţii, că Ilie s'a arătat,
iar alţii (iarăşi), că un proroc
din cei de demult a înviat.
9. Şi zicea Irod: Lui Ioan eu
i-am tăiat capul; dar cine este
acesta, de care aud unele ca
acestea? Şi căuta să-l vază pe el.
10. Şi întorcându-se apostolii,
i-au spus lui (Iisus) toate câte
făcuseră. Iar el luându-i pe
dânşii, s'a dus deosebi, într'un
loc pustiu din apropierea ce-
tăţii ce se cheamă Vitsaida.
11. Ci noroadele aflând, au
mers după dânsul; iar el pri-
mindu-le, le grăia lor de îm-
părăţia lui Dumnezeu, şi pe cei
ce aveau trebuinţă de vinde-
care ii vindeca.
12. Ziua începuse a se pleca
spre seară, când cei doispre-
zece s'au apropiat şi au zis către
dânsul: Slobozeşte noroadele,
ca mergând în satele şi în ora-
şele de prin prejur, să se oprea-
scă şi să-şi caute hrană, pen-
trucă aici suntem în loc pustiu.
13. Iar el a zis către dânşii:
Daţi-le voi să mănânce! Dar
ei au zis: Nu avem la noi mai
mult de **cinci pâini şi doi
peşti,** dacă nu ne ducem să
cumpărăm de mâncare la toată
mulţimea aceasta.
14. Că erau ca cinci mii
de bărbaţi. Zis-a el către uce-
nicii săi: Aşezaţi-i pe dânşii în
cete de câte cincizeci.
15. Şi au făcut aşa, aşezân-
du-i pe toţi.
16. Deci luând cele cinci
pâini şi cei doi peşti, căutând
la cer le-a binecuvântat şi a
frânt şi a dat ucenicilor să le
împartă mulţimii.
17. Şi au mâncat de s'au
săturat toţi, şi au luat din sfărâ-
miturile cari rămăseseră, două-
sprezece coşuri.
18. Iar odată, când Iisus se
ruga singur şi ucenici lui erau
împreună cu el, i-a întrebat pe
ei, zicând: **Cine zic mulţimile
că sunt eu?**

7—9: Mat. 14, 1—2; Marcu 6, 14—16
10—17; Mat. 14, 13—21; Marcu 6, 30—44; Ioan 6, 1—13.

18—27: Mat. 16, 13—28; Marcu 8, 27—9, 1.

19. Iar ei răspunzând, au zis: Ioan Botezătorul, iar alţii, Ilie; iar alţii, că un proroc din cei de demult a înviat.
20. Atunci le-a zis lor: Dar voi cine ziceţi că sunt eu? Şi răspunzând Petru a zis: Hristosul lui Dumnezeu.
21. Iar el le-a poruncit cu asprime, nimănui să nu spuie aceasta,
22. Zicând, că Fiul Omului va trebui să pătimească multe şi să fie lepădat de bătrâni şi de arhierei şi de cărturari, şi să fie omorît, dar a treia zi va învia.
23. Apoi a grăit către toţi: Oricine va voi să vie după mine, **să se lapede de sine,** să-şi ia crucea sa în fiecare zi şi să-mi urmeze mie.
24. Că cine va voi să-şi mântuiască sufletul său, pierde-l-va pe el; iar cine-şi va pierde sufletul său pentru mine, şi-l va mântui.
25. Că ce va folosi omului de va dobândi lumea toată, iar pe sine se va pierde sau se va păgubi?
26. Că de se va ruşina cineva de mine şi de cuvintele mele, ruşina-se-va de acela şi Fiul Omului, când va veni întru mărirea sa şi a Tatălui şi a sfinţilor îngeri.
27. Şi adevăr vă spun vouă: Sunt unii din cei ce stau aici, cari nu vor gusta moarte până nu vor vedea împărăţia lui Dumnezeu.
28. Iar la vreo opt zile după cuvintele acestea, luând (Iisus) pe Petru şi pe Ioan şi pe Iacov, s'au suit în munte ca să se roage.
29. Şi când se ruga el, **chipul feţii lui s'a făcut altul** şi îmbrăcămintea lui albă, strălucitoare.
30. Şi iată doi bărbaţi vorbeau cu dânsul. Aceştia erau Moise şi Ilie.
31. Şi arătându-se ei întru mărire, vorbeau de sfârşitul pe care avea el să-l împlinească în Ierusalim.
32. Iar Petru şi cei ce erau cu dânsul erau îngreuiaţi de somn, şi deşteptându-se au văzut mărirea lui, şi pe cei doi bărbaţi stând împreună cu el.
33. Iar când a fost să se despărţească de dânsul, a zis Petru către Iisus: Invăţătorule, bine este nouă să fim aici şi să facem trei colibi: una ţie şi una lui Moise şi una lui Ilie; pentrucă nu ştia ce grăia.
34. Şi spuind el acestea, s'a făcut nor şi i-a umbrit pe ei şi s'au spăimântat când au intrat ei în nor.
35. Şi glas s'a auzit din nor zicând: Acesta este Fiul meu cel iubit, pe acesta să-l ascultaţi!
36. Şi după ce s'a auzit glasul, Iisus s'a aflat singur. Dar

28—36: Mat. 17, 1—9; Marcu 9, 2—9.

ei au tăcut şi nimănui n'au spus în zilele acelea nimic din cele ce văzuseră.

37. Iar a doua zi, pogorându-se din munte, l-a întâmpinat pe el popor mult.

38. Şi iată, un bărbat din popor a strigat, grăind: Invăţătorule, rogu-te, caută spre fiul meu, că numai pe el îl am.

39. Că iată, **un duh îl apucă,** de strigă îndată, şi-l scutură de face spume, şi-l zdrobeşte şi abia se duce dela el.

40. Şi m'am rugat de ucenicii tăi să-l scoată, dar n'au putut.

41. Iar Iisus răspunzând, a zis: O, neam necredincios şi îndărătnic, până când voi fi cu voi şi vă voi suferi? Adu-mi aici pe fiul tău!

42. Şi încă pe când se apropia acesta, l-a trântit pe el dracul şi l-a scuturat. Atunci Iisus a certat duhul cel necurat şi a tămăduit pe copil, dându-l tatălui său.

43. Şi se mirau toţi de mărimea lui Dumnezeu. Şi minunându-se toţi de toate câte le făcea Iisus, a zis el către ucenicii săi:

44. Puneţi în urechile voastre cuvintele acestea: Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor.

45. Iar ei nu înţelegeau cuvântul acesta, şi le era ascuns, ca să nu-l priceapă; şi se temeau să-l întrebe pe el de cuvântul acesta.

46. Ci a intrat un gând întrânşii: **Cine dintre ei este mai mare?**

47. Iar Iisus ştiind gândul inimii lor, a luat un prunc şi l-a pus pe el lângă sine.

48. Apoi a zis către dânşii: Oricine va primi pruncul acesta în numele meu, pe mine mă primeşte; şi oricine mă va primi pe mine, primeşte pe cel ce m'a trimis pe mine; că cel ce este mai mic între voi toţi, acela va fi mai mare.

49. Iar Ioan răspunzând, a zis: Invăţătorule, am văzut pe unul scoţând draci în numele tău şi l-am oprit, pentrucă nu-ţi urmează împreună cu noi.

50. Iar Iisus a zis lui: Nu-l opriţi, că **cel ce nu este împotriva noastră, este cu noi.**

51. Iar când s'au împlinit zilele înălţării sale, şi-a îndreptat faţa spre Ierusalim, ca să meargă (acolo).

52. Şi a trimis vestitori înaintea feţii sale. Şi mergând au intrat într'o cetate a Samarinenilor, ca să-i gătească lui găzduire.

53. Şi nu l-au primit pe dânsul, pentrucă faţa lui era îndreptată spre Ierusalim.

54. Şi văzând ucenicii lui, Iacov şi Ioan, au zis: Doamne,

37—45: Mat. 17, 14—23; Marcu 9, 14—32.

46—50: Mat. 18, 1—5; Marcu 9, 33—40.

voieşti să zicem ca să se po-
goare **foc din cer** şi să-i mi-
stuiască, precum a făcut şi
Ilie?
55. Dar Iisus întorcându-se
i-a certat pe ei şi le-a zis: Nu
ştiţi oare ai cărui duh sunteţi?
Că Fiul Omului n'a venit să
piarză sufletele oamenilor, ci
să le mântuiască.
56. Şi s'au dus în alt sat.
57. Şi pe când mergeau ei
pe cale, a zis cineva către el:
Doamne, voi merge după tine
ori unde vei merge.
58. Zis-a Iisus lui: Vulpile
au vizuini şi păsările cerului
cuiburi, iar Fiul Omului n'are
unde să-şi plece capul.
59. Şi a zis către altul: Vino
după mine! Iar el a zis:
Doamne, îngăduie-mi să merg
mai întâi să îngrop pe tatăl
meu.
60. Dar Iisus a zis către el:
Lasă morţii să-şi îngroape morţii
lor, iar tu mergi de vesteşte
împărăţia lui Dumnezeu!
61. A zis apoi şi un altul:
Voi merge după tine, Doamne,
dar îngăduie-mi să-mi iau mai
întâi rămas bun dela cei din
casa mea.
62. Iar Iisus a zis către dân-
sul: **Nimeni punându-şi mâna
pe plug şi uitându-se îna-
poi nu este potrivit pentru
împărăţia lui Dumnezeu.**

57—60: Mat. 8, 19—22.

10.

Iar după acestea a ales Dom-
nul şi pe alţi **şaptezeci (de
ucenici)** şi i-a trimis, câte doi,
înaintea feţii sale, în fiecare
cetate şi loc, unde avea să
meargă.
2. Şi grăia către dânşii: Se-
cerişul este mult, iar lucrătorii
puţini; rugaţi deci pe Domnul
secerişului, ca să scoată lucră-
tori la secerişul său.
3. Mergeţi; iată eu vă tri-
mit pe voi ca pe nişte miei
în mijlocul lupilor.
4. Să nu purtaţi pungă, nici
traistă, nici încălţăminte; şi ni-
mănuia să nu-i daţi bineţe pe cale.
5. Şi ori în ce casă veţi intra,
ziceţi mai întâi: Pace casei a-
cesteia!
6. Şi de va fi acolo fiul păcii,
pacea voastră se va odihni
peste dânsul; iar de nu, la voi
se va întoarce.
7. Şi în aceeaş casă să ră-
mâneţi, mâncând şi bând cele
ce vi se vor da de dânşii;
că vrednic este lucrătorul de
plata sa. Să nu vă mutaţi din
casă în casă.
8. Şi ori în care cetate veţi
intra şi vă vor primi, mâncaţi
cele ce se vor pune înaintea
voastră.
9. Şi tămăduiţi bolnavii cari
vor fi întrânsa şi spuneţi-le: S'a
apropiat de voi împărăţia lui
Dumnezeu.

---

10. *1—12:* Mat. 10, 7—16; Marcu 6, 7—11.

10. Iar de veţi intra în vreo cetate şi nu vă vor primi pe voi, ieşind în uliţile ei cele late, ziceţi:

11. Şi praful ce s'a lipit de noi din cetatea voastră il scuturăm vouă; dar aceasta să ştiţi, că s'a apropiat spre voi împărăţia lui Dumnezeu.

12. Vă spun însă, că mai uşor va fi Sodomei în ziua aceea, decât acelei cetăţi.

13. **Vai ţie Horazine!** Vai ţie Vitsaido! Că de s'ar fi făcut în Tir şi în Sidon minunile care s'au făcut întru voi, de mult în sac şi în cenuşă şezând, s'ar fi pocăit!

14. Insă Tirului şi Sidonului mai uşor le va fi, la judecată, decât vouă.

15. Şi tu, Capernaume, care până la cer te-ai înălţat, până la iad te vei pogori!

16. Cel ce vă ascultă pe voi, pe mine mă ascultă, şi cel ce se lapădă de voi, de mine se lapădă. Iar cel ce se lapădă de mine, se lapădă de cel ce m'a rrimis pe mine.

17. Atunci s'au întors cei şaptezeci cu bucurie, zicând: **Doamne, şi dracii ni se supun nouă,** întru numele tău!

18. Zis-a lor Iisus: Văzut-am pe satana, ca un fulger căzând din cer.

19. Iată, vă dau stăpânire să călcaţi peste şerpi şi peste scorpii şi peste toată puterea vrăşmaşului, şi nimic nu vă va vătăma pe voi.

20. Dar nu pentru aceasta vă bucuraţi, că duhurile se pleacă vouă; ci vă bucuraţi mai vârtos că numele voastre sunt scrise în ceruri.

21. In ceasul acela s'a bucurat Iisus cu duhul şi a zis: Mulţumescu-ţi ţie, Părinte, Doamne al cerului şi al pământului, că ai ascuns acestea de cei înţelepţi şi pricepuţi şi le-ai descoperit pruncilor. Adevărat, Părinte, că aşa a fost bunăvoinţa ta, înaintea ta.

22. Şi întorcându-se către ucenicii săi, a zis: Toate îmi sunt date mie dela Tatăl meu, şi nimenea nu ştie cine este Fiul, fără numai Tatăl şi cine este Tatăl, fără numai Fiul şi căruia va voi Fiul să-i descopere.

23. Apoi întorcându-se către ucenici, deosebi, a zis: Fericiţi sunt ochii cari văd cele ce voi vedeţi!

24. Că grăiesc vouă: mulţi proroci şi împăraţi au voit să vază cele ce vedeţi voi şi nu au văzut, şi să auză cele ce auziţi voi şi nu au auzit.

25. Ci iată, **un legiuitor** s'a sculat ispitindu-l pe el şi zicând: Invăţătorule, ce voi face, ca să moştenesc viaţa veşnică?

26. Iar el a zis: In lege ce este scris? Cum ceteşti?

15: Is. 14, 13, 15.

21—22: Mat. 11, 25—27.
25—28: Mat. 22, 35—40; Marcu 12, 28—34.

27. Iar el răspunzând a zis: Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta şi din tot sufletul tău şi din toată vârtutea ta şi din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuţi.

28. Şi i-a zis lui: Drept ai răspuns. Fă aceasta şi vei fi viu.

29. Iar el vrând să se îndrepteze pe sine, a zis către Iisus: Şi cine este aproapele meu?

30. Atunci răspunzând Iisus, a zis: Un om oarecare se pogora dela Ierusalim la Ierihon şi a căzut între tâlhari, cari desbrăcându-l şi rănindu-l, s'au dus, lăsându-l abia viu.

31. Şi după întâmplare, un preot se pogora pe calea aceea; şi văzându-l pe dânsul, a trecut alăturea.

32. Aşijderea şi un levit, fiindu-i drumul pe acolo, a venit şi l-a văzut şi a trecut pe alăturea.

33. Iar **un samarinean** mergând pe cale, a ajuns la el, şi văzându-l i s'a făcut milă.

34. Şi apropiindu-se i-a legat ranele, turnând untdelemn şi vin; şi puindu-l pe dobitocul său, l-a dus la o casă de oaspeţi şi a purtat grijă de el.

35. Iar a doua zi, la plecare, a scos doi dinari, i-a dat gazdei şi i-a zis lui: Poartă grijă de dânsul şi orice vei mai cheltui, îţi voi voi plăti când mă voi întoarce.

36. Deci, care dintre aceştia trei ţi se pare a fi aproapele celui căzut între tâlhari?

37. Iar el răspunse: Cel ce a avut milă de dânsul. Atunci Iisus a zis lui: Mergi de fă şi tu asemenea.

38. Apoi, pe când mergeau ei, a intrat Iisus într'un sat; iar o femeie cu numele **Marta** l-a primit pe el în casa sa.

39. Şi aceea avea o soră ce se chema **Maria,** care şezând lângă picioarele lui Iisus, asculta cuvintele lui.

40. Iară Marta se silea spre multă slujbă. Şi oprindu-se (lângă Iisus) a zis: Doamne, nu socoteşti oare că soru-mea m'a lăsat singură să slujesc? Ci spune-i să-mi ajute.

41. Şi răspunzând Iisus, a zis ei: Marto, Marto, te grijeşti şi spre multe te sileşti;

42. Ci un lucru trebuieşte. Maria însă partea cea bună şi-a ales, care nu se va lua dela dânsa.

11.

Şi întâmplându-se odată să se roage Iisus într'un loc, când a încetat, unul din ucenicii lui a zis către dânsul: Doamne, învaţă-ne să ne rugăm, precum şi Ioan a învăţat pe ucenicii săi.

2. Şi le-a zis lor: Când vă

27: A doua Lege 6, 5; Lev. 19, 18.

11. *2—4:* Mat. 6, 9—13.

rugaţi ziceţi: **Tatăl nostru** ca-
rele eşti în ceruri, sfinţească-se
numele tău. Vie împărăţia ta.
Fie voia ta, precum în cer şi
pe pământ.
3. Pâinea noastră cea de toate
zilele dă-ne-o nouă astăzi,
4. Şi ne iartă nouă păcatele
noastre, precum şi noi iertăm
tuturor celor ce negreşesc nouă.
Şi nu ne duce pe noi în ispită,
ci ne izbăveşte de cel rău.
5. Apoi a zis către ei: Cine
dintre voi, (dacă) are un prieten
şi mergând la dânsul, la mie-
zul nopţii, îi va zice lui: Prie-
tene, dă-mi împrumut trei
pâini,
6. Căci a venit din cale un
prieten la mine, şi n'am ce-i
pune înainte — (îşi poate închi-
pui că)
7. Acela, răspunzând din-
lăuntru, va zice: Nu-mi face
osteneală acuma; uşa e încu-
iată şi copiii mei sunt în pat cu
mine, nu pot să mă scol şi
să-ţi dau ţie.
8. Vă spun, că chiar de nu
s'ar scula şi i-ar da lui pentrucă
îi este prieten, dar pentru în-
drăzneala lui se va scula şi-i va
da lui câte îi trebue.
9. Deci vă spun vouă: Ce-
reţi şi vi se va da; căutaţi şi
veţi afla; bateţi şi se va des-
chide vouă.
10. Că tot cel ce cere, va
lua, şi cel ce caută va afla, şi
celui ce bate i se va deschide.

9—13: Mat. 7, 7—11.

11. Căci, care dintre voi fiind
tată, de-i va cere fiul pâine, ar
fi în stare să-i dea lui piatră?
Sau de-i va cere peşte, în loc
de peşte să-i dea şarpe?
12. Sau de-i va cere ou, să-i
dea lui scorpie?
13. Deci, dacă voi, răi fiind,
ştiţi să daţi daruri bune fiilor
voştri, cu cât mai vârtos Tatăl
cel din cer va da Duh Sfânt
celor ce cer dela dânsul!
14. Iar odată, scoţând (Iisus),
un drac (dintr'un om) care era
mut, după ce a ieşit dracul,
mutul a grăit; şi s'au mirat
noroadele.
15. Unii dintrânşii însă zi-
ceau: Cu Velzevul, domnul
dracilor, scoate pe draci!
16. Iar alţii ispitindu-l, cereau
dela dânsul semn din cer.
17. Ci el cunoscând gându-
rile lor, a zis: **Toată împă-
răţia ce s'a desbinat întru
sine se pustieşte** şi cade casă
peste casă.
18. Deci şi satana, dacă s'a
desbinat întru sine, cum va mai
sta împărăţia lui? Că spuneţi
că eu cu Velzevul scot pe draci.
19. Dar dacă eu cu Velzevul
scot pe draci, feciorii voştri cu
cine-i scot? Pentru aceasta ei
vă vor fi judecători.
20. Dacă însă eu cu degetul
lui Dumnezeu scot pe draci,
iată, a ajuns la voi împărăţia
lui Dumnezeu.

14—26: Mat. 12, 20—30, 43—45;
Marcu 3, 22—27.

21. Când cel tare, întrarmat fiind, îşi păzeşte curtea, averile lui sunt în pace.
22. Iar când vine unul mai tare decât el, îl biruie, îi ia toate armele lui întru cari îşi pusese nădejdea şi împarte cele prădate dela el.
23. Cel ce nu este cu mine, este împotriva mea, şi **cel ce nu adună cu mine, risipeşte.**
24. Când duhul cel necurat iese din om, umblă prin locuri fără de apă, căutându-şi odihnă, şi neaflând, zice: Intoarce-mă-voi în casa mea, de unde am ieşit.
25. Şi viind o află măturată şi împodobită.
26. Atuncia se duce şi ia alte **şapte duhuri** mai rele decât sine, şi intrând, locuesc acolo; şi ajung (faptele) cele de pe urmă ale omului aceluia mai rele decât cele dintâi.
27. Şi pe când grăia el acestea, o femeie din mulţime ridicând glas, a zis lui: Fericit este pântecele care te-a purtat şi sânul care l-ai supt!
28. Iar el a zis: Adevărat, dar fericiţi sunt cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi-l păzesc pe el!
29. Atunci adunându-se noroadele, a început a le grăi: Neamul acesta este viclean; el cere semn şi semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Iona prorocul.

29—32: Mat. 12, 38—42.

30. Că precum a fost **Iona** semn pentru Ninivitení, aşa va fi şi Fiul Omului pentru neamul acesta.
31. Impărăteasa dela Miază-zi se va scula la judecată cu oamenii neamului acestuia şi-i va osândi pe ei, că ea a venit dela marginile pământului să asculte înţelepciunea lui Solomon, şi iată aici mai mult decât Solomon.
32. Ninivitenii se vor scula la judecată cu neamul acesta şi-l vor osândi pe el; căci auzind propoveduirea lui Iona ei s'au pocăit, şi iată aici mai mult decât Iona.
33. Nimenea aprinzând **lumina, nu o pune în loc ascuns,** nici sub obroc, ci în sfeşnic, ca cei ce intră să vază lumina.
34. Luminătorul trupului este ochiul. Când ochiul tău va fi curat, tot trupul tău va fi luminat; iar când va fi rău, şi trupul tău va fi întunecat.
35. Drept aceea, ia seama, ca lumina care este întru tine să nu fie întunerec.
36. Deci, dacă tot trupul tău va fi luminat, neavând nicio parte întunecoasă, el va fi luminat întreg, ca şi când te-ar lumina o făclie cu strălucirea ei.
37. Ci, pe când grăia el (acestea), un fariseu l-a rugat pe dânsul să prânzească la el; şi intrând a şezut la masă.

34—36: Mat. 6, 22—23.

38. Iar fariseul văzând, s'a mirat că Iisus nu s'a spălat mai întâi, înainte de masă.

39. Domnul a zis atunci către dânsul: Acum, voi **fariseii** curăţiţi partea cea dinafară a paharului şi a blidului, iară lăuntrul vostru este plin de răpire şi de vicleşug.

40. Nebunilor, au nu cel ce a făcut partea dinafară a făcut-o şi pe cea dinlăuntru?

41. Ci faceţi milostenie cu cele ce vă prisosesc, şi atunci toate ale voastre vor fi curate.

42. Dar **vai vouă, fariseilor!** Că daţi zeciuială din izmă şi din rută şi din toate verdeţurile, şi nesocotiţi dreptatea şi dragostea lui Dumnezeu. Acestea se cădea să le faceţi şi pe acelea să nu le lăsaţi.

43. Vai vouă fariseilor, că iubiţi scaunele cele mai de sus în sinagoge, şi închinăciunile prin târguri.

44. Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că sunteţi ca mormintele cele ascunse. Că oamenii nu le ştiu şi umblă peste ele.

45. Şi răspunzând unul din legiuitori, a zis lui: Invăţătorule, spunând acestea ne ocărăşti şi pe noi.

46. Iar el a zis: Vai şi vouă, legiuitorilor! Că grămădiţi pe oameni sarcini grele de purtat, iar voi nici cu un deget al vostru nu vă atingeţi de ele.

47. Vai vouă! Că zidiţi mormintele prorocilor pe cari părinţii voştri i-au ucis.

48. Deci, mărturisiţi şi împărtăşiţi faptele părinţilor voştri; că ei i-au ucis pe dânşii, iar voi le zidiţi mormintele lor.

49. De aceea şi înţelepciunea lui Dumnezeu a zis: Trimite-voi la ei proroci şi apostoli şi dintrânşii vor ucide şi vor prigoni,

50. Ca să se ceară dela neamul acesta sângele tuturor prorocilor, ce s'a vărsat dela începutul lumii,

51. Dela sângele lui Avel până la sângele lui Zaharia, care a pierit între altar şi biserică. Adevăr zic vouă, că se va cere dela neamul acesta.

52. Vai vouă legiuitorilor! Că aţi luat cheia cunoştinţii: Voi nu aţi intrat, iar pe cei ce voiau să intre nu i-aţi lăsat.

53. Şi ieşind el de acolo, cărturarii şi fariseii au început a-l strâmtora cu înverşunare şi a-l sili să vorbească de multe,

54. Pândindu-l pe el şi căutând să prindă ceva din gura lui, ca să-i afle vreo vină.

12.

Atunci adunându-se mari mulţimi de noroade, încât se călcau unii pe alţii, a început Iisus a spune mai întâi ucenicilor săi: **Păziţi-vă de aluatul fariseilor,** care este făţăria.

39—52; Mat. 23, 1—36.

2. Că nimic nu este acoperit care să nu se descopere, şi ascuns care să nu se cunoască.
3. De aceea, câte aţi spus la întunerec, se vor auzi la lumină, şi ce aţi spus la ureche, în cămări, se va propovedui de pe coperişuri.
4. Deci, grăiesc vouă, prietenilor mei: **Nu vă temeţi de cei ce ucid trupul** şi după aceea nu pot să facă mai mult.
5. Ci vă voi arăta vouă de cine să vă temeţi: Să vă temeţi de cel ce după ce a ucis, are putere să arunce în Gheenă. Adevăr grăiesc vouă: de acela să vă temeţi!
6. Au nu se vând cinci vrăbii la doi bănuţi? Şi nici una dintrânsele nu este uitată înaintea lui Dumnezeu.
7. Ci şi perii capului vostru toţi sunt număraţi. Nu vă temeţi deci, că voi sunteţi cu mult mai de preţ decât vrăbiile.
8. Şi zic vouă: Tot cel ce mă va mărturisi înaintea oamenilor, şi Fiul Omului îl va mărturisi pe el înaintea îngerilor lui Dumnezeu.
9. Iar cel ce se va lepăda de mine înaintea oamenilor, lepădat va fi înaintea îngerilor lui Dumnezeu.
10. Şi tot cel ce va zice cuvânt împotriva Fiului Omului, se va ierta lui; iar celui ce va hulí **împotriva Duhului Sfânt,** nu i se va ierta.

---

12. *2—9:* Mat. 10, 26—33.

11. Iar când vă vor duce pe voi înaintea soboarelor şi a dregătorilor şi a stăpânitorilor, nu vă grijiţi cum şi ce veţi răspunde, sau ce veţi spune.
12. Că Duhul Sfânt vă va învăţa pe voi în ceasul acela cele ce trebue să grăiţi.
13. Atunci a zis lui unul din mulţime: Invăţătorule, spune fratelui meu **să împartă cu mine moştenirea.**
14. Iară el a răspuns: Omule, cine m'a pus pe mine judecător sau împărţitor peste voi?
15. Şi a zis către ei: Luaţi seama şi vă feriţi de lăcomie, că viaţa cuiva nu stă în prisosul avuţiilor lui.
16. Apoi le-a spus o pildă, grăind: **Unui om bogat i-a rodit ţarina.**
17. Şi cugeta întru sine, zicând: Ce voi face, că nu am unde aduna roadele mele?
18. Şi a zis: Iată ce voi face: strica-voi jitniţele mele şi le voi zidi mai mari, şi voi strânge acolo toate roadele mele şi bunătăţile mele.
19. Şi voi zice sufletului meu: Suflete, ai multe bunătăţi strânse pentru mulţi ani; odihneşte-te, mănâncă, bea şi te veseleşte!
20. Dar Dumnezeu i-a zis lui: Nebune, în această noapte sufletul tău se va cere dela tine, şi cele ce ai gătit ale cui vor fi?
21. Aşa este cel ce strânge

luişi comoară, iar nu cu Dum-
nezeu se îmbogăţeşte.

22. Apoi a zis către ucenicii
săi: De aceea zic vouă: nu vă
grijiţi de sufletul vostru ce veţi
mânca, nici de trupul vostru
cu ce vă veţi îmbrăca.

23. Sufletul este mai mult de-
cât hrana şi trupul decât haina.

24. Căutaţi la corbi, că nici
nu samănă, nici nu seceră;
nu au cămări, nici jitniţe, şi
Dumnezeu îi hrăneşte pe ei.
Cu cât mai de preţ sunteţi voi
decât păsările?

25. Şi (apoi) cine din voi
grijindu-se poate să adauge sta-
tului său un cot?

26. Deci, dacă nici ce este
mai puţin nu puteţi face, ce
vă mai grijiţi de celelalte?

27. Priviţi la crini cum cresc:
nu se ostenesc, nici nu torc;
şi grăiesc vouă, că nici Solo-
mon întru toată mărirea lui
nu s'a îmbrăcat ca unul din
aceştia.

28. Şi, de vreme ce iarba
câmpului, care astăzi este şi
mâine în cuptor se aruncă,
Dumnezeu o îmbracă aşa, cu
cât mai vârtos pe voi, puţin
credincioşilor!

29. Deci, voi să nu căutaţi
ce veţi mânca sau ce veţi bea,
şi nici să nu vă îngrijoraţi.

30. Că toate acestea păgânii
lumii acesteia le caută; iar Pă-
rintele vostru ştie că acestea
vă sunt de trebuinţă.

22–31: Mat. 6, 25–33.

31. Ci **căutaţi împărăţia
lui Dumnezeu,** şi acestea toate
se vor adăuga vouă

32. Nu te teme turmă mică,
pentrucă a binevoit Tatăl vo-
stru să vă dea vouă împă-
răţia.

33. Vindeţi avuţiile voastre
şi daţi milostenie; faceţi-vă
vouă pungi care nu se inve-
chesc, comoară neîmpuţinată
în ceruri, unde furul nu se a-
propie, nici molia nu strică.

34. Pentrucă **unde este co-
moara voastră, acolo va fi
şi inima voastră.**

35. Să fie mijloacele voastre
încinse şi făcliile voastre a-
prinse.

36. Fiţi voi asemenea oa-
menilor cari **aşteaptă pe stă-
pânul** lor să se întoarcă dela
nuntă, ca venind şi bătând,
îndată să-i deschidă.

37. Fericite sunt slugile pe
care viind domnul le va afla
priveghind. Adevăr grăiesc
vouă, că se va încinge (cu şorţ)
şi le va pune pe ele să şază
la masă şi viind va sluji lor.

38. Şi ori va veni la a doua
strajă, ori va veni la a treia
strajă, fericite sunt slugile a-
celea, de le va afla aşa.

39. Iar aceasta încă să ştiţi,
că de ar şti stăpânul casei în
ce ceas va veni furul, el ar
priveghia şi nu ar lăsa să-i
spargă casa lui.

33–34: Mat. 6, 20–21.
35–46: Mat. 24, 42–51.

40. Deci, şi voi fiţi gata; căci în ceasul în care nu gândiţi va veni Fiul Omului.

41. Zis-a Petru lui: Doamne, nouă ne spui pilda aceasta, sau tuturor celorlalţi?

42. Şi a răspuns Domnul: Oare cine este **economul cel credincios** şi înţelept, pe care îl va pune stăpânul peste slugile sale, ca să le dea, la vreme, măsura de grâu?

43. Fericită este sluga aceea, pe care viind stăpânul o va afla făcând aşa.

44. Adevăr grăiesc vouă, că o va pune pe ea peste toate avuţiile sale.

45. Iar de va zice sluga aceea întru inima sa: Stăpânul meu zăboveşte să vină, şi va începe a bate pe slugi şi pe slujnice, şi a mânca şi a bea şi a se îmbăta,

46. Veni-va stăpânul slugii aceleia în ziua în care nu gândeşte şi în ceasul în care nu ştie, şi o va tăia în două, şi partea ei cu cei necredincioşi o va pune.

47. Şi sluga care a ştiut voia stăpânului său şi nu a fost gata, nici a făcut după voia lui, se va bate mult,

48. Iar (sluga) care nu a ştiut şi a făcut cele vrednice de bătăi, se va bate puţin. Că tot celui ce i s'a dat mult, mult i se va cere, iar celui ce i s'a încredinţat mai mult, mai mult i se va cere.

49. **Foc** am venit să arunc pe pământ, şi cum aş dori să fie acum aprins!

50. Am un botez spre a mă boteza, 'şi cu câtă nerăbdare aştept să se împlinească!

51. Au vi se pare că am venit să aduc **pace** pe pământ? Vă spun vouă: nu, ci **desbinare.**

52. Că de acum înainte cinci fiind într'o casă, vor fi împărţiţi: trei împotriva a doi şi doi împotriva a trei.

53. Va fi tatăl împotriva feciorului şi feciorul împotriva tatălui; muma împotriva fetii şi fata împotriva mumei; soacra împotriva norori şi nora împotriva soacrei sale.

54. A zis apoi mulţimii: Când vedeţi norul ridicându-se dela Apus, numai decât ziceţi că vine ploaie mare, şi aşa este.

55. Iar când vedeţi că suflă vântul dela Miază-zi, spuneţi că va fi zăduf, şi aşa este.

56. Făţarnicilor, faţa cerului şi a pământului ştiţi să o tâlcuiţi, dar vremea aceasta cum de n'o înţelegeţi?

57. Şi pentruce nu judecaţi voi înşivă ce este drept?

58. Iar **când mergi cu pârâşul** tău la dregător, pe cale dă-ţi silinţa să te mântui de el, ca nu cumva să te ducă la judecător şi judecătorul să te dea temnicerului, şi temnicerul să te arunce în temniţă.

59. (Iată) îţi spun, că nu vei

51—53: Mat. 10, 34–36.

ieşi de acolo, până nu vei plăti
şi bănuţul cel mai de pe urmă.

13.

In vremea aceea veniţ-au oare-
cari (la Iisus), grăindu-i des-
pre Galileeni, al căror sânge
Pilat îl amestecase cu jertfele lor.

2. Şi răspunzând Iisus, a zis
lor: Au vi se pare că aceşti
Galileeni, fiindcă au pătimit a-
cestea, au fost mai păcătoşi de-
cât toţi Galileenii?

3. Nu! Ci zic vouă, că **de
nu vă veţi pocăi, tot aşa veţi
pieri!**

4. Sau cei optsprezece, peste
cari a căzut turnul în Siloam
şi i-a omorît, vi se pare că au
fost mai păcătoşi decât toţi oa-
menii cari locuiau în Ierusalim?

5. Nu! Ci zic vouă, că de
nu vă veţi pocăi, tot aşa veţi
pieri!

6. Apoi le-a spus pilda acea-
sta: Un om avea **un smochin**
sădit în via sa şi a venit să
caute roadă în el, dar nu a aflat.

7. Şi a zis către vier: Iată,
sunt trei ani de când viu să
caut roadă în smochinul acesta
şi nu aflu. Taie-l pe el! De ce
mai încurcă locul?

8. Iar vierul răspunzând a
zis lui: Doamne, mai lasă-l a-
nul acesta, până-l voi săpa îm-
prejur şi-i voi pune gunoi;

9. Şi de va face roadă, (bine);
iar de nu, îl vei tăia la anul.

10. Iar într'o Sâmbătă Iisus
învăţa într'una din sinagogi.

11. Şi iată, era **o femeie**
care avea duhul neputinţei de
optsprezece ani; şi era **gârbovă**
şi nu putea să se ridice în sus
nici decum.

12. Iar Iisus văzându-o pe
dânsa, a chemat-o şi i-a zis:
Femeie, te-ai izbăvit de nepu-
tinţa ta.

13. Şi şi-a pus mâinile peste
dânsa şi îndată s'a îndreptat, înce-
pând să mărească pe Dumnezeu.

14. Atunci mai marele si-
nagogii mâniindu-se că Iisus
vindecase Sâmbăta, răspunzând
a zis către mulţime: Şase zile
sunt întru cari se cade să lu-
craţi; deci în acestea viind să
vă vindecaţi, iar nu în ziua
Sâmbetei.

15. Şi răspunzând Domnul a
zis lui: Făţarnice, au nu fie-
care din voi îşi dezleagă Sâm-
băta boul său, sau asinul dela
iesle, şi-l duce de-l adapă?

16. Dar această fiică a lui
Avraam, pe care a legat-o sa-
tana, de optsprezece ani, nu se
cădea oare a o deslega din
legătura aceasta, în ziua Sâm-
betei?

17. Şi grăind el acestea, s'au
ruşinat toţi potrivnicii lui, iar
norodul întreg se bucura de
toate faptele cele slăvite ce se
făceau de dânsul.

18. Apoi a zis: Cu ce se a-
seamănă împărăţia lui Dumne-
zeu? Şi cu ce o voi asemăna
pe ea?

13. *18—21;* Mat. 13, 31—33; Marcu 4, 30—32.

19. Asemenea este **grăuntelui de muştar,** pe care luându-l omul, l-a aruncat în grădina sa, şi a crescut şi s'a făcut copac mare, şi pasările cerului s'au sălăşluit în ramurile lui.
20. Şi iarăşi a zis: Cu ce voi asemăna împărăţia lui Dumnezeu?
21. Asemenea este **aluatului,** pe care luându-l femeia, l-a ascuns în trei măsuri de făină, până a dospit toată.
22. Şi călătorind (Iisus) în Ierusalim, străbătea prin cetăţi şi prin sate, învăţând (poporul).
23. Şi l-a întrebat cineva: Doamne, puţini sunt oare cei ce se mântuiesc? Iar el le-a răspuns:
24. Nevoiţi-vă a intra prin **uşa cea strâmtă,** că zic vouă: mulţi vor căuta să intre şi nu vor putea.
25. Că după ce se va scula stăpânul casei şi va încuia uşa şi voi veţi începe a sta afară şi a bate în uşă zicând: Doamne, Doamne, deschide-ne nouă, el, răspunzând vă va zice: Nu vă ştiu pe voi de unde sunteţi.
26. Atunci veţi începe a zice: am mâncat şi am băut înaintea ta şi în uliţele noastre ai propoveduit.
27. El însă va zice: Vă spun că nu vă ştiu pe voi de unde sunteţi; duceţi-vă dela mine toţi cei ce faceţi nedreptăţi.
28. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor, când veţi vedea pe Avraam şi pe Isac şi pe Iacov şi pe toţi prorocii în împărăţia lui Dumnezeu, iar pe voi scoşi afară.
29. Şi vor veni dela Răsărit şi dela Apus şi dela Miază-zi şi dela Miază-noapte şi vor şedea la masă în împărăţia lui Dumnezeu.
30. Şi iată, **sunt (unii) de pe urmă cari vor fi întâi,** şi (alţii) sunt întâi cari vor fi pe urmă.
31. In ziua aceea s'a apropiat niste farisei şi au zis lui: Ieşi şi te du de aici, că Irod va să te omoare.
32. Iar el le-a răspuns: Mergeţi şi spuneţi vulpii acesteia: Iată, scot draci şi fac vindecări astăzi şi mâine, iar a treia zi voi sfârşi.
33. Insă astăzi şi mâine şi în cealaltă zi mi se cade să călătoresc; că nu este cu putinţă să piară vreun proroc afară din Ierusalim.
34. **Ierusalime, Ierusalime,** cel ce omori prorocii şi ucizi cu pietre pe cei trimişi la tine, de câte ori am vrut să adun pe fiii tăi, cum îşi adună găina puii săi sub aripi, şi tu nu ai vrut!
35. Iată vi se lasă casa voastră pustie; dar adevăr grăiesc vouă: De acum nu mă veţi mai vedea până va veni vre-

28—29: Mat. 8, 11—12.
34—35: Mat. 23, 37—39.
35: Ps. 118, 26.

mea să ziceţi: Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului!

14.

Şi s'a întâmplat să între el într'o Sâmbătă în casa unuia din căpeteniile fariseilor, ca să mănânce pâine, iar aceştia îl pândeau pe el.

2. Şi iată, se pomeneşte înaintea sa cu **un bolnav de idropică.**

3. Şi începând Iisus vorba, a zis către farisei şi către legiuitori: Ingăduit este oare a vindeca Sâmbăta?

4. Iar ei au tăcut. Şi atingându-se de el, l-a vindecat şi l-a slobozit pe el.

5. Apoi grăindu-le (iarăşi), a zis: Care dintre voi, de-i va cădea în fântână fiul sau boul, nu-l va scoate pe el îndată, în ziua Sâmbetei?

6. Şi n'au putut să-i dea nici un răspuns la acestea.

7. Şi luând aminte cum îşi alegeau cei chemaţi locurile cele mai de sus, le-a spus lor o pildă zicând către dânşii:

8. Când eşti chemat de cineva la nuntă, **nu te aşeza în locul cel mai de sus,** ca nu cumva să fie chemat acolo altul, mai de cinste decât tine,

9. Şi venind cel ce te-a chemat şi pe tine şi pe acela, să-ţi zică: Dă acestuia locul, şi atunci cu ruşine vei începe să şezi în locul cel mai de jos.

10. Ci când vei fi chemat, mergând aşază-te la locul cel mai de jos, ca venind cel ce te-a chemat, să-ţi zică ţie: Prietene, suie-te mai sus! Atunci vei avea cinste înaintea celor ce vor şedea la masă împreună cu tine.

11. Că tot cel ce se înalţă, se va smeri, şi cel ce se smereşte, se va înălţa.

12. Iar celui ce îl chemase pe el i-a zis: Când faci prânz sau cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe fraţii tăi, nici pe rudele tale, nici pe vecinii bogaţi, ca nu cumva şi ei să te cheme pe tine ca să-ţi răsplătească.

13. Ci când faci ospăţ, **chiamă pe săraci,** pe neputincioşi, pe schiopi şi pe orbi.

14. Şi fericit vei fi, că n'au cu ce-ţi răsplăti; dar ţi se va răsplăti ţie întru învierea drepţilor.

15. Şi auzind acestea unul din cei ce erau la masă cu el, a zis: Fericit este cel ce va prânzi în împărăţia lui Dumnezeu!

16. Iar el a zis către dânsul: Un om oare care a făcut **cină mare** şi a chemat pe mulţi.

17. Şi în ceasul cinei a trimis pe sluga sa să spună celor chemaţi: Veniţi, că iată, toate sunt gata!

18. Dar toţi au început a-şi cere iertare, unul câte unul.

---

16. *16—24:* Mat. 22, 2—10.

Cel dintâi a zis: Mi-am cumpărat ţarină şi trebue să mă duc ca s'o văd; rogu-te să mă ierţi.
19. Un altul a zis: Cinci perechi de boi mi-am cumpărat şi merg să-i încerc; rogu-te să mă ierţi.
20. Şi (iarăşi) un altul a zis: M'am însurat, şi de aceea nu pot veni.
21. Şi întorcându-se sluga aceea, a spus stăpânului său acestea. Atunci mâniindu-se stăpânul casei, a zis slugii sale: Ieşi degrabă în uliţele şi răspântiile cetăţii, şi adu aici săracii şi bolnavii şi schiopii şi orbii.
22. Şi (întorcându-se) a zis sluga: Doamne, s'a făcut cum ai poruncit şi tot mai este loc.
23. Atunci a zis stăpânul slugii sale: Ieşi la drum şi la garduri şi-i sileşte să intre, ca să se umple casa mea.
24. Că zic vouă: Nici unul din oamenii cari au fost chemaţi nu va gusta din cina mea.
25. Şi mergeau cu dânsul noroade multe; iar el intorcându-se, le-a zis lor:
26. Oricine vine la mine şi nu urăşte pe tatăl său şi pe muma sa şi pe femeia sa şi pe copii şi pe fraţi şi pe surori, ba chiar şi sufletul său, nu poate fi **ucenicul meu.**
27. Şi cel ce nu-şi poartă crucea sa şi vine după mine, nu poate fi ucenicul meu.

26—27: Mat. 10, 37—38.

28. Că cine dintre voi vrând să zidească un turn, nu stă mai întâi să-şi facă **socoteala cheltuielii,** (să vază) de are cu ce să isprăvească?
29. Pentruca nu cumva puindu-i temelia şi neputându-l isprăvi, toţi cei ce-l vor vedea să înceapă a-l batjocori
30. Şi a zice: Omul acesta a început să zidească şi n'a putut să isprăvească.
31. Sau care împărat, mergând să se bată cu alt împărat, în răsboiu, nu va sta mai întâi la sfat, (ca să vază) de va putea să întâmpine cu zece mii (de ostaşi) pe cel ce vine împotriva lui cu douăzeci de mii?
32. Iar de nu, încă fiind el departe, îi trimite solie şi se roagă de pace.
33. Deci dară, tot aşa fiecare din voi, care nu se lapădă de toate ale sale, nu poate fi ucenicul meu.
34. Bună este **sarea,** dar dacă sarea se va strica, cu ce se va drege?
35. Nici în pământ, nici în gunoi nu mai este de nicio treabă, ci se aruncă afară. Cel ce are urechi de auzit să auză.

15.

Şi s'au apropiat de dânsul toţi vameşii şi păcătoşii, ca să-l asculte.
2. Ci cârteau fariseii şi cărturarii zicând: Acesta primeşte

la sine pe păcătoşi şi stă la
masă cu ei.
3. Atunci a spus lor pilda
aceasta, zicând:
4. Care om dintre voi, a-
vând **o sută de oi** şi pierzând
una din ele, nu lasă pe cele
nouăzeci şi nouă în pustie şi
merge după cea pierdută, până
când o găseşte pe ea?
5. Şi găsindu-o, o ia pe u-
merii săi cu bucurie,
6. Şi venind la casa sa, îşi
chiamă prietenii şi vecinii, şi
le zice: Bucuraţi-vă împreună
cu mine, că am găsit oaia mea
cea pierdută!
7. Iată vă spun, că aşa şi în
cer mai multă bucurie va fi
pentru un păcătos care se po-
căieşte, decât pentru nouăzeci
şi nouă de drepţi, cărora nu le
trebuieşte pocăinţă.
8. Sau care femeie, având
zece drahme, de va pierde
o drahmă, nu aprinde făclia şi
nu mătură casa şi nu caută cu
dinadinsul, până ce o află?
9. Şi aflându-o, îşi chiamă
prietenele şi vecinele şi le zice:
Bucuraţi-vă împreună cu mine,
că am găsit drahma pe care o
pierdusem!
10. Ci vă spun, că tot ast-
fel, bucurie este înaintea înge-
rilor lui Dumnezeu pentru un
păcătos care se pocăieşte.
11. Apoi a zis: **Un om avea
doi feciori.**
12. Şi cel mai tânăr din ei
a zis tatălui său: Tată, dă-mi,
partea de avuţie ce mi se cade.
Şi (tatăl) le-a împărţit lor avuţia.
13. Şi nu după multe zile,
feciorul cel mai tânăr adunân-
du-şi toate, s'a dus într'o ţară
departe şi acolo şi-a risipit a-
vuţia, vieţuind întru desmier-
dări.
14. Dar cheltuind el toate
ale sale, s'a făcut foamete mare
în ţara aceea, şi el a început
a duce lipsă.
15. Atunci, mergând s'a lipit
de unul din locuitorii ţării a-
celeia, iar acesta l-a trimis pe
el în ţarina sa, ca să păzească
porcii.
16. Şi doria să-şi sature pân-
tecele său cu roşcovele ce le
mâncau porcii, dar nimeni nu-i
da lui.
17. Atunci viindu-şi întru
sine, a zis: Câţi argaţi ai ta-
tălui meu sunt îndestulaţi cu
pâine, iar eu pier de foame!
18. Scula-mă-voi şi mă voi
duce la tatăl meu şi voi zice:
Tată, greşit-am la cer şi îna-
intea ta,
19. Şi nu mai sunt vrednic
a mă chema fiul tău; fă-mă ca
pe unul din argaţii tăi.
20. Şi sculându-se a venit la
tatăl său. Şi încă fiind departe,
l-a văzut pe el tatăl său şi i s'a
făcut milă, şi alergând a căzut
pe grumazul lui şi l-a sărutat
pe el.
21. Şi i-a zis lui feciorul:
Tată, greşit-am la cer şi îna-

---

15. *4—7:* Mat. 18, 12—**14.**

intea ta, şi nu mai sunt vred-
nic a mă chema fiul tău.
22. Iar tatăl a zis către slu-
gile sale: Aduceţi degrabă
haina cea mai de frunte şi-l
îmbrăcaţi pe el, şi puneţi inel
în degetul lui şi încălţăminte în
picioarele lui.
23. Şi aducând viţelul cel
îngrăşat îl junghiaţi, ca mân-
când să ne veselim;
24. Că fiul meu acesta
mort era şi a înviat, pierdut
era şi s'a aflat. Şi au început
a se veseli.
25. Iar feciorul lui cel mai
mare era la ţarină. Şi dacă s'a
întors şi s'a apropiat de casă,
a auzit cântece şi jocuri.
26. Şi chemând pe una din
slugi, a întrebat-o: Ce sunt a-
cestea?
27. Iar ea a zis: Fratele tău
s'a întors, şi tatăl tău, pentru-
că l-a primit sănătos, a tăiat
viţelul cel îngrăşat.
28. Şi s'a mâniat (atunci fe-
ciorul cel mare) şi nu voia să
intre. Dar tatăl său ieşind a-
fară, îl chema pe el.
29. El însă răspunzând, a zis
tatălui său: Iată, de atâţia ani
îţi slujesc ţie, şi niciodată po-
runca ta n'am călcat-o, şi mie
nici odată nu mi-ai dat măcar
un ied, ca să mă veselesc cu
prietenii mei.
30. Iar când a venit fiul tău
acesta, care ţi-a mâncat avuţia
cu desfrânatele, ai junghiat
pentru el viţelul cel îngrăşat.
31. Atunci a zis (tatăl): Fiule,
tu pururea eşti cu mine şi toate
ale mele ale tale sunt.
32. Ci (acum) se cădea să
ne veselim şi să ne bucurăm,
că fratele tău acesta mort era
şi a înviat, pierdut era şi s'a
aflat.

16.

Zis-a (Iisus) către ucenicii săi:
Era un om bogat care a-
vea **un iconom,** şi acesta a
fost pârit la el că-i risipeşte a-
vuţiile.
2. Şi chemându-l pe el, i-a
zis: Ce aud de tine? Dă seama
de economia ta, căci (altfel) nu
vei mai putea fi econom.
3. Iar economul a zis întru
sine: Ce voi face? Că stăpâ-
nul meu ia economia dela mine.
Să sap nu pot, să cer mi-e
ruşine.
4. Ştiu ce voi face, de voi
fi scos din economie, ca să mă
primească (alţii) în casele lor.
5. Şi chemând, câte unul,
pe fiecare din datornicii stăpâ-
nului său, a zis celui dintâi:
Cu cât eşti dator stăpânului
meu?
6. Iar el a răspuns: Cu o
sută de măsuri de untdelemn.
Zis-a lui economul: Ia-ţi zapi-
sul tău, şi şezi jos repede şi
scrie: cincizeci.
7. Iar după aceea a zis al-
tuia: Dar tu cu cât eşti dator?
Iar el a răspuns: Cu o sută de
măsuri de grâu. Zis-a lui eco-

nomul: Ia-ţi zapisul tău şi scrie:
optzeci.
8. Şi a lăudat stăpânul pe
economul cel nedrept, că lucrase
cu minte; că fiii veacului aces-
tuia, în felul lor, sunt mai cu-
minţi decât fiii luminii.
9. Drept aceea, vă spun:
Faceţi-vă vouă prieteni, cu bo-
găţia nedreaptă, ca ajungând
voi în lipsă, să vă primească
în corturile cele veşnice.
10. Cel ce este credincios
întru puţin, şi întru multe este
credincios, şi cel ce este ne-
drept întru puţin, şi întru mult
este nedrept.
11. Deci, dacă întru avuţiile
cele nedrepte n'aţi fost credin-
cioşi, pe cele adevărate cine
vi le va încredinţa vouă?
12. Şi dacă întru cele străine
n'aţi fost credincioşi, pe cele ce
sunt ale voastre cine vi le va
da vouă?
13. **Nicio slugă nu poate
sluji la doi domni**; pentrucă
sau pe unul va urî şi pe altul
va iubi, sau de unul se va ţi-
nea şi de altul nu va griji. Nu
puteţi sluji şi lui Dumnezeu şi
lui Mamona.
14. Şi acestea toate le auziau
şi fariseii cari erau iubitori de
argint şi-l batjocoreau pe el.
15. Atunci le-a zis lor: Voi
sunteţi cei ce vă faceţi pe voi
drepţi înaintea oamenilor; dar
Dumnezeu ştie inimile voastre,
că ce este înalt înaintea oame-
nilor, urîciune este înaintea lui
Dumnezeu.
16. **Legea şi prorocii** (au
fost) până la Ioan; de atunci
împărăţia lui Dumnezeu se bine-
vesteşte şi fiecare se sileşte
spre ea.
17. E mai lesne însă să treacă
cerul şi pământul, decât să cază
din lege o cirtă.
18. Tot cel ce-şi lasă femeia
şi-şi ia alta, preacurveşte, şi tot
cel ce ia pe cea lăsată de băr-
bat, preacurveşte.
19. Era odată **un om bogat,**
care se îmbrăca în porfiră şi în
vison, veselindu-se în toate zi-
lele, (slăvit de prieteni).
20. Şi era **şi un sărac, a-
nume Lazăr,** care zăcea la
poarta lui, plin de bube.
21. Şi poftea să se sature
(măcar) cu sfărmiturile care că-
deau dela masa bogatului; şi
câinii venind ii lingeau bu-
bele lui.
22. Şi s'a întâmplat că a mu-
rit săracul, fiind dus de îngeri
în sânul lui Avraam; a murit
apoi şi bogatul şi s'a îngropat.
23. Şi fiind el în muncile ia-
dului, ridicându-şi ochii săi,
vede pe Avraam de departe şi
pe Lazar în sânurile lui.
24. Atunci strigând, el a zis:
Părinte Avraame, miluieşte-mă
şi trimite pe Lazăr să-şi întingă
vârful degetului în apă şi să-mi
răcorească limba, că mă chi-
nuiesc în văpaia aceasta.
25. Iar Avraam a zis: Fiule,
adu-ţi aminte că în viaţa ta ai
luat cele bune ale tale, şi Lazar,
aşijderea, cele rele; iar acum

acesta se mângăie, iar tu te chinuieşti?

26. Şi pe lângă toate acestea, între noi şi între voi s'a aşezat o prăpastie mare, ca cei ce vor vrea să treacă de aici la voi, să nu poată, şi nici cei de acolo să nu treacă la noi.

27. Şi a zis (bogatul): Rogu-te, dar, părinte, să-l trimiţi pe dânsul în casa tatălui meu;

28. Căci am cinci fraţi, să le mărturisească lor, ca să nu vie şi ei la acest loc de muncă.

29. Şi i-a zis Avraam lui: Ei au pe Moise şi pe proroci; să-i asculte pe dânşii.

30. Iar el a zis: Nu, părinte Avraame, ci de va merge la dânşii cineva dintre morţi, se vor pocăi.

31. Şi i-a zis lui, Avraam: Dacă nu ascultă pe Moise şi pe proroci, nu vor crede, măcar de ar învia cineva din morţi.

17.

Zis-a Iisus către ucenicii săi: Este cu neputinţă să nu vie **smintele,** dar vai de acela prin care vin (smintelele)!

2. Mai de folos i-ar fi lui de i s'ar lega de gât o piatră de moară, şi s'ar arunca în mare, decât să smintească pe unul din aceştia mai mici.

3. Luaţi aminte de voi înşivă: De-ţi va greşi ţie fratele tău, ceartă-l, şi de se va pocăi, iartă-l pe el.

4. Şi chiar de şapte ori în zi de-ţi va greşi ţie, şi de şapte ori se va întoarce la tine zicând: căiescu-mă, tu să-l ierţi.

5. Atunci apostolii au zis către Domnul: Sporeşte-ne nouă credinţa!

6. Iar Domnul a zis: De aţi avea **credinţă cât un grăunte de muştar,** aţi zice dudului acestuia: smulge-te şi te sădeşte în mare, şi v'ar asculta.

7. Şi cine din voi, având slugă la arat sau la păscut (vitele), îi va zice când vine acasă din câmp: treci degrab şi te aşează la masă?

8. Oare nu-i va zice lui: Găteşte-mi ca să cinez, şi încingându-te, slujeşte-mi până voi mânca şi voi bea, şi după aceea vei mânca şi vei bea şi tu?

9. Au doară va mulţumi el slugii aceleia că a făcut cele ce i s'au poruncit lui? Pare-mi-se că nu.

10. Aşa şi voi, când veţi face toate cele ce vi s'au poruncit vouă, să ziceţi: **slugi netrebnice** suntem, pentrucă n'am făcut decât ceeace eram datori să facem.

11. Şi s'a întâmplat să meargă Iisus spre Iarusalim şi să treacă prin mijlocul Samariei şi al Galileei.

12. Şi intrând într'un sat, l-au întâmpinat pe el **zece leproşi,** care stăteau departe.

13. Şi ridicând ei glasul, au zis: Iisuse, învăţătorule, miluieşte-ne pe noi!

14. Iar el văzându-i le-a zis: Mergeți și vă arătați preoților. Și pe când mergeau, s'au curățit.

15. Iar unul dintre ei, văzând că s'a vindecat, s'a întors, slăvind pe Dumnezeu cu glas mare.

16. Și a căzut cu fața la pământ, la picioarele lui, mulțumindu-i; și acela era Samarinean.

17. Iar Iisus răspunzând, a zis: Au nu zece s'au curățit? Dar cei nouă unde sunt?

18. Nu s'a aflat să se întoarcă, să dea slavă lui Dumnezeu, fără numai acesta, care-i de neam strein?

19. Și i-a zis lui: Scoală-te și mergi; credința ta te-a mântuit.

20. Și fiind întrebat de farisei, când va veni împărăția lui Dumnezeu, a răspuns lor, zicând: nu va veni împărăția lui Dumnezeu pe văzute.

21. Nici nu vor zice: iată aici, sau iată acolo? Fiindcă, iată, **împărăția lui Dumnezeu înlăuntrul vostru este.**

22. Apoi a zis către ucenici: Veni-vor zile, când veți dori să vedeți una din zilele Fiului Omului și nu veți vedea.

23. Atunci vă vor spune vouă: Iat-o aici sau iat-o acolo, dar să nu mergeți, nici să-l urmați.

24. Că precum fulgerul care fulgeră dintr'o parte de sub cer, luminează toată partea de sub cer, așa va fi și cu Fiul Omului, în ziua lui.

25. Dar întâi trebue să pătimească multe și să fie lepădat de neamul acesta.

26. Așa va fi și **în zilele Fiului Omului**, precum a fost în zilele lui Noe:

27. Mâncau, beau, se însurau și se măritau, până în ziua în care a intrat Noe în corabie și a venit potopul și i-a pierdut pe toți.

28. Așijderea, precum a fost în zilele lui Lot: mâncau, beau, cumpărau, vindeau, sădeau și zideau.

29. Iar în ziua când Lot a ieșit din Sodoma, a plouat din cer foc și pucioasă și i-a pierdut pe toți.

30. Așa va fi în ziua când Fiul Omului se va arăta.

31. In ziua aceea cel ce va fi pe coperiș și lucrurile lui în casă, să nu se pogoare să le ia pe ele; și cel ce va fi în țarină, asemenea să nu se întoarcă înapoi.

32. Aduceți-vă aminte de femeia lui Lot.

33. Oricine va căuta să-și mântuiască sufletul, pierde-l-va pe el și cine-l va pierde, acela viu îl va păstra.

34. Vă spun, că în noaptea aceea vor fi doi într'un pat: unul se va lua și altul se va lăsa.

35. Două vor măcina împreună: una se va lua și alta se va lăsa.

36. Doi vor fi în ţarină: u-
nul se va lua şi altul se va lăsa.
37. Şi grăind a zis lui: Unde
(vor fi acestea), Doamne? Iar
el a zis lor: **Unde va fi hoi-
tul, acolo se vor aduna şi
vulturii.**

18.

Şi le-a mai spus lor o pildă,
că se cade să se roage pu-
rurea şi să nu se lenevească,
zicând:
2. Era într'o cetate **un ju-
decător,** care de Dumnezeu
nu se temea şi de oameni nu
se ruşina.
3. Dar era în cetatea aceea
şi o văduvă; aceasta venea la
dânsul şi zicea: izbăveşte-mă
de pârâşul meu.
4. O vreme oare care el n'a
vrut, dar după aceea a zis în-
tru sine: Deşi de Dumnezeu
nu mă tem şi de oameni nu
mă ruşinez,
5. Totuşi, pentrucă văduva
aceasta îmi face supărare, o voi
izbăvi, ca în sfârşit să nu mă
mai supere cu venirile ei.
6. Deci a zis Domnul: Au-
ziţi ce spune judecătorul ne-
drept?
7. Dar oare Dumnezeu nu
va face izbăvire aleşilor săi,
cari strigă către dânsul ziua şi
noaptea, deşi îndelung îi rabdă
pe dânşii?
8. Zic vouă, că va face lor
izbăvire încurând. Dar când
va veni Fiul Omului, afla-va
el oare credinţă pe pământ?
9. Iar unora cari se socoteau
că sunt drepţi şi se uitau de
sus la ceilalţi, le-a spus pilda
aceasta:
10. Doi oameni s'au suit în
biserică să se roage: unul **fa-
riseu** şi celălalt **vameş.**
11. Fariseul stând, se ruga
întru sine aşa: Dumnezeule,
mulţumescu-ţi că nu sunt ca
ceilalţi oameni: răpitori, ne-
drepţi, preacurvari, sau ca şi
vameşul acesta.
12. Postesc de două ori pe
săptămână, dau zeciuială din
toate câte câştig.
13. Iar vameşul stând departe,
nu îndrăznea nici ochii să şi-i
ridice la cer, ci îşi bătea piep-
tul zicând: Dumnezeule, mi-
lostiv fii mie, păcătosului!
14. Zic vouă, că acesta s'a
pogorît mai îndreptat la casa
sa, decât acela; că tot cel ce
se înalţă pe sine, se va smeri,
iar cel ce se smereşte, se va
înălţa.
15. Şi aduceau la el şi pruncii,
ca să se atingă de dânsul; iar
ucenicii văzând, i-au certat pe ei.
16. Iisus însă chemându-i pe
ei la sine, le-a zis: **Lăsaţi
pruncii să vie la mine** şi nu-i
opriţi, că a unora ca aceştia
este împărăţia lui Dumnezeu.
17. Adevăr zic vouă: Cel
ce nu va primi împărăţia lui

18, *15—17:* Mat. 19, 13—15; Marcu 10, 13—16.

Dumnezeu ca un prunc, nu va intra întrânsa.

18. Atunci l-a întrebat pe el **un dregător**, zicând: Invăţătorule bune, ce voi face ca să moştenesc viaţa veşnică?

19. Iar Iisus i-a zis lui: Ce mă numeşti bun? Nimeni nu este bun fără numai unul Dumnezeu.

20. Ştii poruncile: să nu preacurveşti, să nu ucizi, să nu furi, să nu fii mărturie mincinoasă, cinsteşte pe tatăl tău şi pe muma ta.

21. El însă a zis: Acestea toate le-am păzit din tinereţele mele.

22. Iar Iisus auzind acestea, i-a zis lui: Incă una îţi mai lipseşte: Vinde toate câte le ai şi le împarte săracilor şi vei avea comoară în cer, şi vino după mine.

23. Iar el auzind acestea, s'a întristat, că era bogat foarte.

24. Şi văzându-l Iisus că s'a întristat, a zis: Cât de anevoie vor intra în împărăţia lui Dumnezeu cei ce au avuţii!

25. Că e mai lesne să treacă o cămilă prin urechile acului, decât să intre bogatul în împărăţia lui Dumnezeu.

26. Iar cei ce au auzit (acestea) au zis: Atunci cine poate să se mântuiască?

27. Răspuns-a Iisus: Cele ce sunt cu neputinţă la oameni, sunt cu putinţă la Dumnezeu.

28. Atunci a zis Petru: Iată, **noi am lăsat toate ale noastre** şi am venit după tine.

29. Iar el a zis lor: Adevăr grăiesc vouă: nu este nimeni care să-şi fi lăsat casă, sau părinţi, sau fraţi, sau femeie, sau fii pentru împărăţia lui Dumnezeu,

30. Şi să nu ia cu mult mai mult în veacul de acum, iar în veacul ce va să fie, viaţă veşnică.

31. Şi luând cu sine pe cei doisprezece, a zis către dânşii: Iată ne suim în Ierusalim, şi se vor împlini toate cele scrise prin proroci despre Fiul Omului.

32. Că va fi dat pe mâna păgânilor şi va fi batjocorit şi va fi ocărît şi va fi scuipat.

33. Şi bătându-l îl vor omorî pe el; dar a treia zi va învia.

34. Ei însă n'au înţeles nimic din acestea, şi cuvintele acestea erau ascunse pentru ei, că nu pricepeau cele ce se grăiseră lor.

35. Iar când s'a apropiat Iisus de Ierihon, **un orb** şedea lângă cale, cerşind.

36. Şi auzind el mulţimea trecând, a întrebat: Ce este aceasta?

37. Şi i s'a spus: Trece Iisus Nazarineanul.

38. Atunci a strigat, zicând:

18—30: Mat. 19, 16—29; Marcu 10, 17—30.
20: Ieş. 20, 2—16.1

31—34; Mat. 20, 17—19; Marcu 10, 32—34.
35—43: Mat. 20, 29—34; Marcu 10, 46—52.

Iisuse, fiul lui David, milueşte-mă!

39. Iar cei ce mergeau înainte îl certau, ca să tacă. Dar el cu atât mai vârtos striga: Fiul lui David, milueşte-mă!

40. Atunci Iisus oprindu-se a poruncit să-l aducă la sine; şi apropiindu-se de dânsul l-a întrebat, zicând:

41. Ce voieşti să-ţi fac? Iar el a zis: Doamne, să văz!

42. Zis-a Iisus lui: Vezi! Credinţa ta te-a mântuit.

43. Şi orbul a văzut îndată, şi a mers după Iisus, lăudând pe Dumnezeu. Şi tot poporul care văzuse, preamărea pe Dumnezeu.

19.

Şi intrând (Iisus) în Ierihon, trecea (prin cetate).

2. Şi iată un om, anume **Zaheu,** care era mai marele vameşilor şi era bogat,

3. Căuta să vază pe Iisus cine este, şi nu putea de mulţime, că era mic de stat.

4. Atunci, alergând înainte, s'a suit într'un dud ca să-l vază, că pe acolo avea să treacă.

5. Şi dacă a ajuns la locul acela (Iisus), căutând însuşi, l-a văzut pe dânsul şi a zis: Zahee, grăbeşte de te pogoară, căci astăzi în casa ta mi se cade să fiu.

6. Şi Zaheu s'a pogorît degrabă şi l-a primit pe dânsul cu bucurie.

7. Şi văzând aceasta toţi (au început) a cârti şi a zice: A intrat să găzduiască la un om păcătos.

8. Iar Zaheu stând, a zis către Domnul: Iată, jumătate din avuţia mea, Doamne, o dau săracilor, şi dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit.

9. Zis-a lui, Iisus: Astăzi s'a făcut mântuire casei acesteia, pentrucă şi acesta fiu al lui Avraam este.

10. Că Fiul Omului a venit să caute şi să mântuiască pe cel pierdut.

11. Şi după ce au ascultat ei acestea, Iisus le-a mai spus o pildă, pentrucă era aproape de Ierusalim, şi lor li se părea că încurând va să se arete împărăţia lui Dumnezeu.

12. Deci a zis el: Un om oarecare, de neam bun, s'a dus într'o ţară departe să-şi ia luişi domnie şi să se întoarcă.

13. Şi chemând zece slugi ale sale, le-a dat lor **zece mine,** şi le-a zis: Neguţătoriţi (cu ele) până mă voi întoarce.

14. Iar cetăţenii lui îl urau pe el, şi au trimis solie după dânsul, zicând: Nu voim pe acesta să domnească peste noi!

15. Iar când s'a întors el, luându-şi domnia, a poruncit să se cheme la dânsul slugile cărora le dăduse arginţii, ca să afle cine ce a neguţătorit.

---

19. *11—27:* Mat. 25, 14—30.

16. Şi a venit cel dintâi, zicând: Doamne, mina ta a agonisit zece mine.
17. Şi i-a zis lui (stăpânul): Bine, slugă bună, pentrucă intru puţin ai fost credincios, vei avea putere peste zece cetăţi!
18. A venit apoi al doilea, zicând: Doamne, mina ta a făcut cinci mine.
19. Şi a zis acestuia: Să fii şi tu peste cinci cetăţi!
20. Şi venind al treilea a zis: Doamne, iată mina ta, care am păstrat-o legată în mahramă;
21. Că m'am temut de tine, (ştiind) că eşti om aspru: iei ce n'ai pus şi seceri ce n'ai sămănat.
22. Zis-a lui (stăpânul): Din gura ta te voi judeca, slugă vicleană. Ai ştiut că sunt om aspru, luând ce n'am pus şi secerând ce n'am sămănat.
23. Dar atunci pentruce n'ai dat argintul meu schimbătorilor, ca venind eu să-l fi cerut cu dobândă?
24. Şi celor ce erau de faţă le-a zis: Luaţi dela el mina şi o daţi celui ce are zece mine!
25. Iară ei au zis lui: Doamne, acela are zece mine.
26. (Ci el le-a răspuns): Vă spun vouă, că tot celui ce are i se va da, iar dela cel ce n'are şi ce are se va lua dela dânsul.
27. Iar pe vrăşmaşii mei, cari n'au voit să domnesc peste dânşii, aduceţi-i încoace şi tăiaţi-i în faţa mea!
28. Şi spunând acestea, a mers mai departe, **suindu-se în Ierusalim.**
29. Iar dacă s'a apropiat de Vitfaghe şi de Vitania, (venind) spre muntele ce se cheamă al Maslinilor, a trimis doi din ucenicii săi, zicând:
30. Mergeţi în satul care este înaintea voastră, şi intrând în el veţi găsi un mânz legat, pe care nimeni din oameni n'a şezut niciodată; dezlegaţi-l pe el şi-l aduceţi (aici).
31. Iar de vă va întreba cineva pentruce îl dezlegaţi, aşa să-i spuneţi: Domnului îi trebuieşte.
32. Şi mergând trimişii, au aflat cum li se spusese.
33. Şi dezlegând ei mânzul, au zis stăpânii lui către dânşii: Pentruce dezlegaţi mânzul?
34. Iar el a răspuns: Domnului îi trebuieşte.
35. Şi l-au adus pe el la Iisus, şi aruncându-şi veşmintele lor pe mânz, au pus pe Iisus deasupra lui.
36. Iar pe când mergea, (oamenii) îşi aşterneau veşmintele lor pe cale.
37. Şi apropiindu-se el de pogorişul Muntelui Măslinilor, toată mulţimea ucenilor bucurându-se a început a lăuda pe Dumnezeu cu glas mare, pentru toate minunile ce le văzuseră.
38. Şi ziceau: Bine este cu-

29—38: Mat. 21, 1—9; Marcu 11, 1—10; Ioan 12, 12—16.
38: Ps. 118, 26.

vântat Impăratul care vine
întru numele Domnului; pace
în ceruri şi mărire întru cei
de sus!
39. Şi oarecari farisei din
popor au zis către dânsul: In-
văţătorule, ceartă-ţi ucenicii!
40. Iar el răspunzând a zis
lor: Zic vouă, că de vor tăcea
aceştia, pietrile vor striga.
41. Şi dacă s'a apropiat şi
a văzut cetatea, a plâns de
jalea ei,
42. Zicând: De ai fi cunos-
cut şi tu, măcar în ziua acea-
sta, a ta, cele ce sunt spre
pacea ta! Dar acum, ascunse
sunt ele ochilor tăi.
43. Că vor veni asupra ta
zile, şi vrăşmaşii tăi vor face
şanţ împrejurul tău, şi te vor
împresura şi te vor strâmtora
din toate părţile;
44. Şi te vor face una cu pă-
mântul, pe tine şi pe feciorii
tăi întru tine; şi nu vor lăsa
întru tine piatră pe piatră, pen-
trucă n'ai cunoscut vremea cer-
cetării tale!
45. Şi intrând în biserică, a
început a scoate pe cei ce vin-
deau şi cumpărau întrânsa, zi-
când lor:
46. Scris este: **Casa mea
este casă de rugăciune**, iar
voi aţi făcut-o peşteră de tâlhari.
47. Şi învăţa în toate zilele
în biserică. Iar arhiereii şi căr-
turarii şi bătrânii poporului
căutau să-l piarză pe el.
48. Şi nu aflau ce să-i facă,
pentrucă tot poporul se ţinea
de el, ascultându-l pe dânsul.

20.

Iar într'una din zilele acelea,
pe când Iisus învăţa popo-
rul în biserică şi vestea Evan-
ghelia, au venit arhiereii şi
cărturarii împreună cu bătrânii,
2. Şi grăind către el, au zis:
Spune nouă, **cu ce putere
faci acestea?** Sau cine este
cel ce ţi-a dat ţie puterea a-
ceasta?
3. Iar el răspunzând, a zis
lor: Intreba-vă-voi şi eu un
cuvânt: Spuneţi-mi,
4. Botezul lui Ioan a fost din
cer, sau dela oameni?
5. Atuncia ei judecară întru
sine, zicând: De vom zice: din
cer, ne va zice: pentruce, dar,
n'aţi crezut lui?
6. Iar de vom zice: dela oa-
meni, tot poporul ne va ucide
cu pietre, căci este încredinţat
că Ioan proroc a fost.
7. Deci au răspuns, că nu
ştiu de unde a fost.
8. Atunci le-a zis Iisus lor:
Nici eu nu vă spun vouă cu
ce putere fac acestea.
9. Apoi a început a spune
către popor această pildă: **Un**

45—48: Mat. 21, 12—16; Marcu 11, 15—18; Ioan 2, 13—16; Is. 56, 7; Ier. 7, 11.

20 *1-8:* Mat. 21, 23—27; Marcu 11, 27—33.
9—19: Mat. 21, 33—46; Marcu 12, 1-12; Is. 5, 1.

om a sădit vie şi a dat-o lu-
crătorilor, şi s'a dus departe,
pe multă vreme.
10. Şi la vremea (culesului)
a trimis la lucrători o slugă, ca
să-i dea lui din rodul viei; iar
lucrătorii, bătându-o, au trimis-o
înapoi fără nimic.
11. Atunci a trimis altă slugă;
iar ei au bătut-o şi pe aceea şi
batjocorindu-o, au trimis-o îna-
poi fără nimic.
12. Şi a trimis şi pe a treia,
dar şi pe aceasta rănindu-o au
scos-o afară.
13. Atunci a zis stăpânul
viei: Ce voi face? Trimite-voi
pe fiul meu cel iubit. Doar se
vor ruşina văzându-l pe el.
14. Lucrătorii însă văzându-l,
au cugetat întru sine, zicând:
Acesta este moştenitorul; ve-
niţi să-l ucidem, ca moştenirea
să fie a noastră!
15. Şi scoţându-l afară din
vie, l-au omorît. Ce le va face
deci stâpânul viei?
16. Veni-va şi va pierde pe
lucrătorii aceştia, şi via va da-o
altora. Iar ei auzind, au răs-
puns: Doamne, fereşte!
17. Ci el căutând spre dânşii,
a zis: Atunci ce va să 'nsem-
neze scriptura aceasta: **Piatra**
pe care nu au băgat-o în seamă
ziditorii, aceea a ajuns **în ca-
pul unghiului?**
18. Tot cel ce va cădea peste
piatra aceasta, se va sfărâma;
iar peste care va cădea, îl va
zdrobi.
19. Iar arhiereii şi cărturarii
căutau să puie mâna pe el în
ceasul acela; dar s'au temut de
norod, căci pricepuseră că pen-
tru dânşii spusese pilda aceasta.
20. Ci pândindu-l, au trimis
iscoade, cari prefăcându-se a fi
drepţi, să-l prinză pe el în cu-
vânt, ca să-l dea stăpânirii şi
puterii dregătorului.
21. Deci îl întrebară pe el,
zicând: Invăţătorule, ştim că
grăieşti şi înveţi cu dreptate şi
nu cauţi la faţă, ci într'adevăr
calea lui Dumnezeu înveţi:
22. Cade-se oare să dăm **daj-
die Chesarului** sau nu?
23. Iar el pricepând vicle-
şugul lor, a zis către dânşii:
Ce mă ispitiţi?
24. Arătaţi-mi un dinar. Al
cui chip şi a cui scriptură o
are pe el? Iar ei răspunzând,
au zis: Ale Chesarului.
25. Atunci le-a zis el: Daţi
înapoi, dar, cele ce sunt ale
Chesarului Chesarului, şi cele
ce sunt ale lui Dumnezeu lui
Dumnezeu.
26. Şi nu l-au putut prinde
cu vorba în faţa poporului. Şi
minunându-se de răspunsul lui,
au tăcut.
27. Apropiindu-se apoi unii
din **saduchei cari spun, că nu
este înviere,** l-au întrebat pe el,

17: Ps. 118, 22.

20—26: Mat. 22, 15—22; Marcu 12, 13—17.
27—40: Mat. 22, 23-33, 46; Marcu 12, 18-27, 34; A doua Lege 25, 5-6.

28. Zicând: Invăţătorule, Moise a scris nouă: De va muri fratele cuiva, având femeie, şi acesta va muri fără copii, fratele lui să ia pe femeia aceea şi să ridice urmaşi fratelui său.
29. Deci au fost şapte fraţi; şi cel dintâi luându-şi femeie, a murit fără copii.
30. Şi a luat pe femeia aceea al doilea frate, dar şi acela a murit fără copii.
31. Şi a luat-o pe ea cel de al treilea; şi aşijderea câteşi şapte, şi au murit fără să lase copii.
32. Iar la urmă a murit şi femeia.
33. Deci, la înviere, a căruia dintrânşii va fi femeia? Căci câteşi şapte a avut-o pe ea de femeie.
34. Şi răspunzând Iisus, a zis lor: Fiii veacului acestuia se însoară şi se mărită.
35. Iar cei ce se învrednicesc a dobândi veacul celălalt şi învierea din morţi, nu se însoară, nici se mărită;
36. Că nu mai pot muri, ci sunt asemenea îngerilor, şi fiind fiii învierii, sunt fiii lui Dumnezeu.
37. Iar cum că morţii se vor scula, a arătat-o şi Moise la rug, când numeşte pe Domnul: Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov.
38. Dumnezeu nu este deci al morţilor, ci al viilor; căci întru el toţi sunt vii.
39. Şi răspunzând oarecari din cărturari, au zis: Invăţătorule, bine ai grăit.
40. Şi nu mai îndrăzneau să-l mai întrebe pe el nimic.
41. Atunci a zis către dânşii: Cum spun (cărturarii) că Hristos este **fiul lui David?**
42. Când însuşi David zice în cartea Psalmilor: Zi-a Domnul Domnului meu: şezi de-a-dreapta mea,
43. Până ce voi pune pe vrăşmaşii tăi aşternut picioarelor tale.
44. Deci, David îl numeşte pe el Domn; atunci cum este el fiul lui?
45. Şi pe când asculta tot poporul, Iisus a zis ucenicilor săi:
46. **Păziţi-vă de cărturari,** că le place să umble în haine lungi şi iubesc închinăciunile prin târguri şi scaunele cele mai de sus în sinagoge şi şederile cele dintâi la ospeţe;
47. Ei fură casele văduvelor şi cu făţărie se roagă îndelung; (de aceea) ei vor lua mai multă osândă.

21.

Şi căutând Iisus a văzut pe cei bogaţi aruncându-şi darurile în vistieria bisericii.

37: Ieş. 3, 2, 6.

41–46: Mat. 22, 41—45; Marcu 12, 35—37; Ps. 110, 1.
45–47: Mat. 23, 1. 5—7. 14; Marcu 12, 38—40.
21. *1—4:* Marcu 12, 41—44.

2. Şi a văzut şi pe **o văduvă săracă** aruncând acolo doi bănuţi,
3. Şi a zis: Adevăr zic vouă: această văduvă săracă mai mult a aruncat decât toţi.
4. Pentrucă toţi aceştia din prisosul lor au dat daruri lui Dumnezeu; aceasta însă, din sărăcia ei a aruncat tot ce avea pentru traiu.
5. Şi unii vorbind despre biserică (şi spunând) că este împodobită cu pietre frumoase şi cu podoabe, le-a zis Iisus:
6. Din cele ce vedeţi, vor veni zile când **nu va rămânea piatră pe piatră** care să nu se risipească.
7. Ci l-au întrebat pe el, zicând: Invăţătorule, când vor fi acestea? Şi care este semnul când se vor întâmpla acestea?
8. Iar el a zis: Căutaţi să nu vă amăgiţi, că mulţi vor veni întru numele meu, zicând că eu sunt şi vremea s'a apropiat. Ci să nu mergeţi după ei.
9. Şi când veţi auzi de războaie şi de răsmiriţe, să nu vă spăimântaţi, căci acestea trebue să fie întâi, dar sfârşitul nu va fi îndată.
10. Apoi a zis lor: Se va scula neam peste neam şi împărăţie peste împărăţie,
11. Şi vor fi cutremure mari pe alocurea şi foamete şi ciume şi spaime şi semne mari din cer.
12. Dar mai înainte de toate acestea vor pune mâinile pe voi şi vă vor prigoni, dându-vă în adunări şi în temniţe şi ducându-vă înaintea împăraţilor şi a domnilor, pentru numele meu.
13. Dar aceasta vi se va întâmpla vouă spre (bună) mărturie.
14. Puneţi dar în inimile voastre: Nu vă gândiţi de mai înainte ce veţi răspunde.
15. Că vă voi da eu gură şi înţelepciune, căreia nu-i vor putea grăi nici sta împotrivă toţi cei ce se împotrivesc vouă.
16. Şi veţi fi vânduţi şi de părinţi şi de fraţi şi de rudenii şi de prieteni, şi vor omorî pe unii din voi.
17. Şi veţi fi urîţi de toţi pentru numele meu.
18. Dar păr din capul vostru nu va pieri.
19. Intru răbdarea voastră veţi dobândi sufletele voastre.
20. Iar când veţi vedea Ierusalimul încunjurat de ostaşi, atunci să ştiţi că s'a apropiat pustiirea lui.
21. Atunci cei din Iudeea să fugă la munţi şi cei din Ierusalim să iasă din el, iar cei de prin sate să nu intre întrânsul.
22. Că zilele acestea sunt ale răzbunării, ca să se plinească toate cele scrise.
23. Dar vai de cele ce vor avea în pântece şi de cele ce vor alăpta în zilele acelea! Că nevoia în ţară şi urgia asu-

5—24: Mat. 24, 1—21; Marcu 13, 1—19.
10: Is. 19, 2; 2 Cron. 15, 6.

pra poporului acestuia va fi mare.
24. Şi vor cădea de ascuţişul sabiei şi vor fi duşi robi la toate neamurile, şi Ierusalimul va fi călcat de păgâni, pânăce se vor împlini vremile păgânilor.
25. Şi vor fi semne în soare şi în lună şi în stele, iar neamurile pământului nedumerite vor fi cuprinse de frică, de vuetul mării şi al valurilor.
26. Oamenii vor fi gata să moară de groaza aşteptării celor ce vor să vie asupra lumii. că tăriile cerului se vor clăti.
27. Atunci vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori cu putere şi cu slavă multă.
28. Deci, când acestea vor începe a se săvârşi, căutaţi în sus şi vă ridicaţi capetele, căci se apropie răscumpărarea voastră.
29. Apoi le-a spus lor o pildă: Uitaţi-vă la **smochin** şi la orice copac.
30. Când vedeţi că înfrunzesc, din voi înşivă ştiţi că de acum aproape este vara.
31. Aşa şi voi, când veţi vedea făcându-se acestea, să ştiţi că aproape este împărăţia lui Dumnezeu.
32. Adevăr grăiesc vouă: nu va trece neamul acesta, până când nu vor fi toate acestea.
33. Cerul şi pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece.
34. Ci luaţi aminte de voi înşivă, ca să nu se îngreuieze inimile voastre cu saţiul mâncării şi cu beţia şi cu grijile lumii, şi ziua aceea să vie asupra voastră fără de veste.
35. Căci ca o cursă va veni peste toţi cei ce vieţuiesc pe faţa pământului întreg.
36. **Privegheaţi,** dar, în toată vremea, rugându-vă ca să vă învredniciţi a scăpa de toate cele ce vor să fie şi a sta înaintea Fiului Omului.
37. Şi ziua Iisus învăţa în biserică, iar noaptea ieşind petrecea în muntele ce se cheamă al Maslinilor.
38. Şi tot poporul venea la dânsul în biserică, des-de-dimineaţă, ca să-l asculte pe el.

22.

Şi sea propia praznicul Azimelor, care se chiamă **Paştile.**
2. Iar arhiereii şi cărturarii căutau cum l-ar (putea) pierde pe el; dar se temeau de popor.
3. Atunci satana a intrat în **Iuda** ce se chema Iscariotean ul, care era din numărul celor doisprezece.

24: Dan. 8, 10; 9, 26; 12, 7.
25—28: Mat. 24, 29—30; Marcu 13, 24—26.
27: Dan. 7, 13.
29—33: Mat. 24, 32—35; Marcu 13, 28—31.

22. *1—2:* Mat. 26, 1—5; Marcu 14, 1—2.
3—6: Mat. 26, 14—16; Marcu 14, 10—11; Ioan 13, 2. 27.

4. Şi mergând, a grăit cu arhiereii şi cu căpeteniile, cum să-l vânză lor.

5. Aceştia s'au bucurat şi s'au tocmit cu dânsul să-i dea bani.

6. Iar el s'a învoit şi căuta vreme cu prilej ca să-l vânză pe el lor, fără (să afle) poporul.

7. A venit deci ziua Azimelor, întru care se cădea să se jertfească (mielul) de Paşti.

8. Şi a trimis pe Petru şi pe Ioan, zicând: Mergeţi de gătiţi-ne Paştile, ca să mâncăm.

9. Iar ei au zis lui: Unde voieşti să gătim?

10. Răspuns-a lor: Iată, intrând voi în cetate, vă va întâmpina un om, ducând un vas de lut cu apă; mergeţi după dânsul în casa unde va intra,

11. Şi ziceţi stăpânului casei: Invăţătorul te întreabă: unde este sălaşul întru care să mănânc Paştile cu ucenicii mei?

12. Şi el va arăta vouă un foişor mare aşternut; acolo să gătiţi.

13. Şi ducându-se, au aflat, precum le spusese lor, şi au gătit Paştile.

14. Iar dacă a sosit ceasul, s'a aşezat la masă, şi cei doisprezece apostoli împreună cu el.

15. Şi a zis către ei: Cu dor am dorit să mănânc aceste Paşti împreună cu voi, mai înainte de patima mea.

16. Că zic vouă: De acum nu voi mai mânca din acestea, până când nu se vor plini întru împărăţia lui Dumnezeu.

17. Şi luând paharul, mulţămind a zis: Luaţi acesta şi-l împărţiţi între voi.

18. Că zic vouă: Nu voi mai bea de acum din rodul viţei, până când nu va veni împărăţia lui Dumnezeu.

19. Şi luând pâinea, mulţămind, a frânt şi a dat lor, zicând: **Acesta este trupul meu,** care se dă pentru voi; faceţi aceasta întru pomenirea mea.

20. Aşijderea şi paharul, după ce a cinat, zicând: **Acest pahar este legea cea nouă,** întru sângele meu, care pentru voi se varsă.

21. Dar iată, mâna vânzătorului meu este cu mine la masă.

22. Ci Fiul Omului merge, precum este rânduit; dar vai omului aceluia, prin care se vinde!

23. Atunci ei au început a se întreba unul pe altul, care ar fi dintre ei cel ce va să facă aceasta?

24. Şi s'a făcut între ei şi gâlceavă, care din ei s'ar părea a fi mai mare.

25. Iar el a zis lor: Impăraţii păgânilor îi stăpânesc pe ei şi cei ce-i stăpânesc pe dânşii făcătorii lor de bine se cheamă.

26. Dar la voi să nu fie aşa: **Ci cel ce este mai mare în-**

7—23: Mat. 26, 17—29; Marcu 14, 12—25.

25—26: Mat. 20, 25—27; Marcu 10, 42—44.

tre voi să fie ca cel mai mic; şi cel ce este stăpânitor (să fie) ca cel ce slujeşte.

27. Că cine este mai mare: cel ce şade la masă, sau cel ce slujeşte? Au nu cel ce şade la masă? Ci eu sunt în mijlocul vostru ca cel ce slujeşte.

28. Iar voi sunteţi cei cari aţi rămas cu mine întru ispitele mele.

29. Şi eu vă rânduiesc vouă împărăţie, precum mi-a rânduit mie Tatăl meu,

30. Ca să mâncaţi şi să beţi la masa mea, întru împărăţia mea, şi să şedeţi pe scaune, judecând cele douăsprezece seminţii ale lui Israil.

31. Apoi a zis Domnul: **Simone, Simone,** iată satana v'a cerut pe voi, ca să vă cearnă ca grâul.

32. Eu însă m'am rugat pentru tine, ca să nu piară credinţa ta. Şi tu, oarecând întorcându-te, întăreşte pe fraţii tăi.

33. Iar el a zis lui: Doamne, cu tine sunt gata să merg şi în temniţă şi la moarte.

34. Răspuns-a Iisus lui: Ţie-ţi zic, Petre: nu va cânta astăzi cocoşul mai înainte de a te lepăda de mine de trei ori, (spunând) că nu mă ştii pe mine.

35. Apoi i-a întrebat pe ei: Când v'am trimis pe voi fără de pungă şi fără de traistă şi fără de încălţăminte, avut-aţi oare lipsă de ceva? Răspuns-au ei: De nimic.

36. Zis-a, drept aceea, lor: Acum însă cel ce are pungă, să o ia, aşijderea şi traista; iar cel ce n'are sabie, să-şi vânză haina sa şi să-şi cumpere.

37. Că zic vouă, că trebue să se plinească întru mine şi scriptura care zice: Şi cu cei fără-de-lege s'a socotit; pentrucă cele (rânduite mie) se săvârşesc acum.

38. Iar ei au zis: Doamne, iată aici două săbii! Răspuns-a el lor: Ajunge!

39. Şi ieşind s'a suit, după obiceiu, în **Muntele Maslinilor,** şi ucenicii lui au mers după dânsul.

40. Iar dacă au sosit la locul acesta, a zis lor: Rugaţi-vă, ca să nu intraţi în ispită.

41. Şi el s'a depărtat dela dânşii ca la o aruncătură de piatră, şi îngenunchind se ruga,

42. Zicând: Părinte, de voieşti, să treacă paharul acesta dela mine; însă nu voia mea, ci a ta să se facă.

43. Atunci i s'a arătat lui un înger din cer, întărindu-l pe el.

44. Şi fiind întru nevoinţă, mai cu deadinsul se ruga; şi se făcuse sudoarea lui ca picăturile de sânge cari cad pe pământ.

45. Şi sculându-se dela ru-

31—34: Mat. 26, 31—35; Marcu 14, 27—31; Ioan 13, 36—38.

37: Is. 53, 12.
39—46: Mat. 26, 30. 36—46; Marcu 14, 26. 32—42.

găciune, a venit la ucenici şi
i-a aflat pe ei dormind de în-
tristare.
46. Şi le-a zis lor: Ce dor-
miţi? Sculaţi-vă şi vă rugaţi,
ca să nu intraţi în ispită.
47. Ci încă pe când grăia
el, iată mulţime (de oameni),
iar cel ce se chema Iuda, unul
din cei doisprezece, mergea în
fruntea lor; şi s'a apropiat de
Iisus, ca să-l sărute pe el.
48. Iar Iisus a zis lui: **Iudo,
cu sărutare vinzi pe Fiul
Omului?**
49. Iar cei de pe lângă el,
văzând ce era să se'ntâmple,
i-au zis lui: Doamne, lovi-l-vom
cu sabia?
50. Şi unul dintrânşii a lovit
pe sluga arhiereului şi i-a tăiat
lui urechea cea dreaptă.
51. Iar Iisus răspunzând, a
zis: Lăsaţi, până aici! Şi atin-
gându-se de urechea lui, l-a
vindecat pe el.
52. Apoi a zis celor ce ve-
niseră asupra lui, arhiereilor şi
căpeteniilor bisericii şi bătrâni-
lor: Ca la un tâlhar aţi ieşit
cu săbii şi cu fuşti!
53. In toate zilele am fost cu
voi în biserică şi nu v'aţi ri-
dicat mâinile asupra mea; dar
ceasul acesta este (ceasul) vo-
stru şi stăpânirea întunerecului.
54. Şi prinzându-l pe el, l-au
adus şi l-au băgat în casa ar-
hiereului. Iar Petru mergea de
departe după dânsul.
55. Şi făcând ei foc în mijlo-
cul curţii, au şezut împrejurul
(focului) şi a şezut şi **Petru** îm-
preună cu ei.
56. Şi văzându-l o slujnică
stând în lumina focului şi pri-
vindu-l pe el, a zis: Şi acesta
era cu dânsul.
57. Dar el **s'a lepădat** de
dânsul, zicând: Femeie, nu-l
ştiu pe el!
58. Şi peste puţin văzându-l
altul, a zis: Şi tu eşti dintre ei.
Iar Petru a zis: Omule, nu sunt!
59. Trecând apoi ca un ceas,
altul întărea, zicând: Adevărat,
şi acesta a fost cu el, că şi
el este Galilean.
60. Dar Petru a zis: Omule,
nu ştiu ce spui! Şi îndată, încă
pe când grăia el, a cântat co-
coşul.
61. Atunci întorcându-se
Domnul, s'a uitat la Petru; şi
şi-a adus aminte Petru de cu-
vântul Domnului, cum îi zisese,
că: mai înainte de a cânta co-
coşul, de trei ori te vei lepăda
de mine.
62. Şi ieşind afară Petru, a
plâns cu amar.
63. Iar oamenii cari păzeau
pe Iisus, îl batjocoreau şi îl
băteau.
64. Şi acoperindu-l pe el, îl
loveau peste obraz şi-l întrebau

47—53: Mat. 26, 47—56; Marcu 14, 43—49; Ioan 18, 2—11.
54—62: Mat. 26, 57. 58. 60—75; Marcu 14, 53. 54. 66—72; Ioan 18, 12—18. 25—27.

63—65: Mat. 26, 67—68; Marcu 14, 55—64.

pe el, zicând: Proroceşte, cine
este cel ce te-a lovit?
65. Şi hulindu-l, alte multe
spuneau împotriva lui.
66. Iar dacă s'a făcut ziuă,
s'au adunat bătrânii poporului
şi arhiereii şi cărturarii şi **l-au**
dus pe el în soborul lor,
zicând:
67. Spune nouă de eşti tu
Hristosul? Răspuns-a el lor:
De voi spune vouă, nu veţi
crede;
68. Şi de vă voi întreba
(de ce m'aţi prins), nu-mi veţi
răspunde, nici mă veţi slobozi.
69. Ci de acum Fiul Omu-
lui va şedea de-a-dreapta pu-
terii lui Dumnezeu.
70. Zis-au ei toţi: Aşadar tu
eşti Fiul lui Dumnezeu? Iar el
a zis către ei: Voi ziceţi, că
eu sunt.
71. Atunci au zis ei: Ce
mărturie ne mai trebuie, când
noi înşine am auzit din gura lui?

23.

Şi sculându-se toată mulţimea
lor, l-a dus pe el **la Pilat.**
2. Şi au început a-l pârî, zi-
când: Pe acesta l-am aflat răs-
vrătind neamul nostru şi oprind
a da dajdie Chesarului, spu-
nând că el este Hristos împă-
ratul.

66—71: Mat. 26, 59—66; Marcu 14, 55—64.
69: Dan. 7, 13; Ps. 110, 1.
23. *1—25:* Mat. 27, 2. 11—31; Marcu 15, 1—20; Ioan 18, 29—19, 16.

3. Iar Pilat l-a întrebat pe el,
zicând: Eşti tu împăratul Iu-
deilor? Iar el răspunzând, a zis
lui: Tu zici.
4. Atunci Pilat a zis către
arhierei şi către mulţime: Nicio
vină nu aflu în omul acesta.
5. Iar ei stăruiau, zicând că
întărâtă poporul, învăţând prin
toată Iudeea, începând din Ga-
lileea până aici.
6. Auzind Pilat de Galileea,
a întrebat dacă omul este Ga-
lileean?
7. Şi înţelegând că e din ţi-
nutul lui Irod, l-a trimis pe el
la Irod, care încă era în Ieru-
salim în zilele acelea.
8. Iar Irod văzând pe Iisus,
s'a bucurat foarte; că de multă
vreme dorea să-l vază, pen-
trucă multe auzise de el, şi
nădăjduia să-l vază făcând vreo
minune.
9. Şi l-a întrebat pe el cu
cuvinte multe, dar Iisus nu i-a
răspuns lui nimic.
10. Iar arhiereii şi cărturarii
erau de faţă, pârându-l pe el
cu tot dinadinsul.
11. Atunci Irod împreună cu
ostaşii săi, ca să-l batjocurească
şi să-şi râză de el, l-a îmbră-
cat într'un veşmânt luminat şi
l-a trimis **iarăşi la Pilat.**
12. Şi în ziua aceea Irod şi
Pilat s'au făcut prieteni unul
cu altul; că mai înainte erau
învrăjbiţi între dânşii.
13. Iar Pilat chemând pe ar-
hierei şi pe căpetenii şi po-
porul,

14. A zis către ei: Mi-aţi adus pe omul acesta ca pe cel ce răzvrăteşte poporul; şi iată, l-am întrebat înaintea voastră şi n'am aflat în omul acesta nici o vină din cele cu care-l pârîţi pe el;
15. Ba nici Irod (n'a aflat), căci ni l-a trimis înapoi pe el; iată dar, că nici un lucru vrednic de moarte n'a făcut.
16. Deci, îl voi pedepsi şi-l voi slobozi pe el.
17. Ci trebuia să le slobozească lor de praznic un vinovat.
18. Dar toată mulţimea a strigat, zicând: Ia-l pe acesta şi ne slobozeşte nouă pe Varava!
19. Acesta fusese aruncat în temniţă pentru o zarvă ce se făcuse în cetate şi pentru omor.
20. Şi Pilat a grăit iarăşi către ei, vrând să slobozească pe Iisus.
21. Dar ei strigau zicând: Răstigneşte-l, răstigneşte-l pe el!
22. Atunci el a treia oară a zis către ei: Dar ce rău a făcut acesta? Nici o vină de moarte n'am aflat întru el; deci, pedepsindu-l pe el, îl voi slobozi.
23. Dar ei stăruiau cu gura mare, cerând să se răstignească. Şi glasurile lor au biruit.
24. Deci Pilat a hotărît să se facă după cererea lor.
25. Şi le-a slobozit lor pe cel aruncat în temniţă pentru zarvă şi omor, pe care îl cereau ei; iar pe Iisus l-a dat, precum le-a fost voia.
26. Iar pe când îl duceau, prinzând pe un oarecare Simon Chirineanul, care venia dela câmp, i-au pus crucea în spate, ca să o ducă după Iisus.
27. Şi mergea după el mulţime multă de popor şi de femei, cari plângeau şi se tânguiau pentru dânsul.
28. Iar Iisus întorcându-se către ele, a zis: Fiice ale Ierusalimului, nu mă plângeţi pe mine, ci vă plângeţi pe voi şi pe fiii voştri.
29. Că iată vin zile, în care se va zice: Ferice de cele sterpe şi de pântecele care n'au născut şi de sânii cari n'au alăptat!
30. Atunci vor începe a spune munţilor: Cădeţi peste noi; şi dealurilor: acoperiţi-ne pe noi.
31. Că dacă se fac acestea cu pomul cel verde, ce va fi atunci cu cel uscat?
32. Şi duceau împreună cu el şi pe alţi doi făcători de rele, ca să-i piarză.
33. Iar dacă au ajuns la locul ce se chiamă al Căpăţânii, acolo **l-au răstignit** pe el şi pe făcătorii de rele, unul de-a-dreapta şi altul de-a-stânga.
34. Ci Iisus zicea: Părinte, iartă-le lor, că nu ştiu ce fac. Şi aruncând sorţi au împărţit hainele lui.

30: Osie 10, 8.
33—49: Mat. 21, 33—56; Marcu 15, 22—41; Ioan 19, 17—30.
34: Is. 53, 12; Ps. 22, 19.

35. Ci poporul sta şi privea. Şi căpeteniile împreună cu ei îşi băteau joc de dânsul, zicând: Pe alţii a mântuit; mântuiască-se şi pe sine, de este el Hristosul, alesul lui Dumnezeu!

36. Şi îşi făceau râs de dânsul; şi ostaşii apropiindu-se, i-au adus lui oţet,

37. Şi i-au zis: De eşti tu împăratul Iudeilor, mântuieşte-te pe tine însuţi!

38. Iar deasupra lui (pe cruce) era scris cu slove elineşti şi latineşti şi evreeşti: Acesta este împăratul Iudeilor.

39. Iar unul din tâlharii cei răstigniţi îl hulea pe dânsul, zicând: De eşti tu Hristosul, mântuieşte-te pe tine şi pe noi!

40. Dar celalt răspunzând l-a certat pe el, zicând: Nu te temi tu de Dumnezeu, că în aceeaş osândă eşti?

41. Ci noi (suferim) după dreptate, că luăm cele vrednice după faptele noastre; acesta însă nici un rău n'a făcut.

42. Apoi a zis lui Iisus: Pomeneşte-mă, Doamne, când vei veni întru împărăţia ta.

43. Iar Iisus a zis lui: Adevăr zic ţie; astăzi împreună cu mine vei fi în raiu.

44. Şi era ca la al şaselea ceas, şi întuneric s'a făcut peste tot pământul, până la al nouălea ceas.

45. Şi s'a întunecat soarele şi s'a rupt catapeteasma bisericii prin mijloc.

46. Atunci Iisus strigând cu glas mare, a zis: Părinte, în mâinile tale încredinţez duhul meu; şi zicând acestea **şi-a dat duhul.**

47. Iar sutaşul văzând ceea ce se făcuse, a mărit pe Dumnezeu, zicând: Cu adevărat omul acesta drept a fost!

48. Şi tot poporul care se adunase la această privelişte, văzând cele ce se făcuseră, s'a întors acasă bătându-şi pieptурile.

49. Iar toţi cunoscuţii lui şi femeile cari veniseră după el din Galileea, stăteau departe privind acestea.

50. Şi iată un bărbat, anume Iosif, sfetnic fiind şi om bun şi drept.

51. Acesta era din Arimatia, cetate a Iudeilor, şi nu se însoţise la sfatul şi la fapta lor, că şi el aştepta împărăţia lui Dumnezeu.

52. Acesta venind la Pilat, a cerut trupul lui Iisus,

53. Şi pogorându-l pe el (de pe cruce), l-a înfăşurat în giulgiu şi **l-a pus într'un mormânt** săpat în piatră, întru care nu fusese pus niciodată nimeni.

54. Şi era zi de Vineri şi se lumina spre Sâmbătă.

55. Iar femeile cari veniseră cu dânsul din Galileea, mergând după el, au văzut mor-

---

46: Ps. 31, 6.
50—56: Mat. 27, 57—61; Marcu 15, 42—47; Ioan 19, 38—42.

mântul şi cum se aşezase (în el) trupul lui Iisus.

56. Şi întorcându-se, au pregătit miresme şi miruri; iar Sâmbătă s'au odihnit, după porunca (legii).

24.

Iar în ziua cea dintâi a săptămânii, foarte de dimineaţă, au venit la mormânt, aducând miresmele ce pregătiseră.

2. Şi au aflat piatra răsturnată de pe mormânt.

3. Ci intrând, n'au aflat trupul Domnului Iisus.

4. Dar pe când se mirau ele de aceasta, iată că doi bărbaţi au stătut înaintea lor în veşminte strălucitoare.

5. Şi înfricoşându-se ele şi plecându-şi feţele la pământ, au zis ei către dânsele: Ce căutaţi pe cel viu printre cei morţi?

6. Nu este aici, ci **s'a sculat.** Aduceţi-vă aminte cum v'a grăit vouă, încă fiind în Galileea,

7. Zicând, că Fiul Omului trebuie să se dea în mâinile oamenilor păcătoşi şi să se răstignească, iar a treia zi să învieze.

8. Atunci ele şi-au adus aminte de cuvintele lui.

9. Şi întorcându-se dela mormânt, au spus acestea toate celor unsprezece şi tuturor celorlalţi.

10. Iar cele ce au spus acestea către apostoli erau: Maria Magdalina şi Ioana şi Maria lui Iacov şi celelalte împreună cu dânsele.

11. Ci spusele acestea li se păreau (ucenicilor) ca nişte poveşti şi nu le-au dat lor nicio crezare.

12. Petru însă sculându-se, a alergat la mormânt, şi plecându-se, a văzut giulgiurile singure zăcând; şi s'a dus de acolo, mirându-se întru sine de cele ce se făcuseră.

13. Şi iată, în aceeaş zi doi dintre ei mergeau la un sat, al cărui nume era **Emaus** şi care era departe de Ierusalim ca la şasezeci de stadii.

14. Şi aceştia vorbeau între ei despre toate cele ce se întâmplaseră.

15. Ci pe când vorbeau şi se întrebau, însuşi Iisus s'a apropiat de ei şi a mers împreună cu dânşii.

16. Dar ochii lor se ţineau ca să nu-l cunoască pe el.

17. Atunci a zis Iisus către dânşii: Ce sunt cuvintele acestea cu care vă întrebaţi între voi, mergând, şi (dece) sunteţi trişti?

18. Şi răspunzând unul, care se numea Cleopa, a zis către el: Oare tu singur eşti strein în Ierusalim, de nu ştii cele ce

---

24. *1—12:* Mat. 28, 1—8; Marcu 16, 1—8; Ioan 20, 1—13.

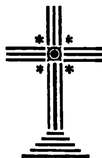
13—35: Marcu 16, 12—13.

s'au petrecut întru el, în zilele
acestea?
19. Şi el i-a întrebat: Care?
Iar ei au răspuns: Cele despre
Iisus Nazarineanul, care era
bărbat proroc, puternic în faptă
şi în cuvânt, înaintea lui Dum-
nezeu şi a tot poporul,
20. Cum l-au dat pe el ar-
hiereii şi căpeteniile noastre să-l
osândească la moarte şi l-au
răstignit pe el.
21. Iar noi nădăjduiam că el
este cel ce va să izbăvească
pe Israil, şi iată, astăzi este a
treia zi de când s'au petrecut
acestea.
22. Ba ne-au spăimântat şi
nişte femei dintr'ale noastre,
cari au fost des-de-dimineaţă la
mormânt,
23. Şi neaflând trupul lui,
s'au intors şi au spus că li s'ar
fi arătat şi nişte îngeri, cari spun
că el este viu.
24. Iar unii din noi s'au dus
la mormânt şi au aflat precum
ziseră femeile, dar pe Iisus nu
l-au văzut.
25. Atunci a zis el către
dânşii: O, nepricepuţilor şi ză-
bavnici cu inima a crede toate
câte au grăit prorocii!
26. Nu trebuia oare, ca Hris-
tos să pătimească acestea şi să
intre întru mărirea sa?
27. Şi începând dela Moise
şi dela toţi prorocii, le-a tâlcuit
lor din toate scripturile cele ce
erau despre el.
28. Şi s'au apropiat de satul
la care mergeau, iar el se făcea
că merge mai departe.
29. Ci ei l-au îndemnat pe
el, zicând: Rămâi cu noi, că
ziua s'a plecat şi către seară
este. Şi a intrat ca să rămâie
cu dânşii.
30. Iar dacă a şezut la masă
împreună cu ei, a luat pâinea
şi binecuvântând şi frângând
a dat lor.
31. Atunci li s'au deschis
ochii şi l-au cunoscut pe el;
dar el s'a făcut nevăzut de
dânşii.
32. Şi au zis unul către altul:
Au nu era lumina noastră a-
prinsă întru noi, când ne grăia
pe cale şi când ne tâlcuia scrip-
turile?
33. Şi sculându-se, în ceasul
acela s'au întors la Ierusalim şi
au aflat adunaţi pe **cei uns-
prezece** şi pe cei ce erau îm-
preună cu dânşii,
34. Cari ziceau că Domnul
s'a sculat cu adevărat şi s'a
arătat lui Simon.
35. Şi ei au povestit cele ce
se petrecuseră pe cale şi cum
l-au cunoscut pe el întru frân-
gerea pâinii.
36. Şi grăind ei acestea, în-
suşi Iisus a stătut în mijlocul
lor şi a zis: Pace vouă!
37. Iar ei, spăimântaţi şi tul-
buraţi fiind, li se părea că văd
duh.
38. Iară el a zis lor: Ce sun-

36—49: Marcu 16, 14—18; Ioan 20, 19—23.

teţi tulburaţi? Şi pentruce se
suie asemenea gânduri în ini-
mile voastre?
39. Vedeţi mâinile şi picioa-
rele mele, că eu însumi sunt;
pipăiţi-mă şi vedeţi că duhul
nu are carne şi oase, precum
mă vedeţi pe mine având.
40. Şi zicând acestea, le-a
arătat lor mâinile şi picioa-
rele.
41. Şi ei încă tot necrezând
de bucurie şi de mirare, le-a
zis lor: Aveţi ceva de mân-
care aici?
42. Iar ei i-au dat lui o bu-
cată de peşte fript şi dintr'un
fagur de miere.
43. Şi luând, a mâncat în
faţa lor.
44. Apoi a grăit către dânşii:
Acestea sunt cuvintele care
le-am grăit către voi, încă pe
eram cu voi, că trebuie să se
plinească toate cele scrise des-
pre mine în legea lui Moise şi
în proroci şi în Psalmi.
45. Atunci le-a deschis min-
tea lor, ca să înţeleagă scrip-
turile.
46. Şi a zis lor: Aşa este
scris şi aşa trebuia să păti-
mească Hristos şi a treia zi să
învieze din morţi,
47. Şi să se propoveduiască
întru numele lui pocăinţa şi
iertarea păcatelor la toate nea-
murile, începând dela Ierusalim.
48. Iară voi sunteţi mărturii
acestora.
49. Şi iată, eu trimit făgă-
duinţa Tatălui meu peste voi.
Ci voi să şedeţi în cetatea Ie-
rusalimului, până ce vă veţi
îmbrăca de sus, cu putere.
50. Apoi i-a scos pe ei afară,
până în Vitania, şi ridicându-şi
mâinile sale, i-a binecuvântat
pe dânşii.
51. Şi binecuvântându-i, a
prins a se depărta de dânşii şi
a **se înălţa la cer.**
52. Iar ei închinându-se lui,
s'au întors la Ierusalim cu bu-
curie mare.
53. Şi erau pururea în bise-
rică, lăudând şi binecuvântând
pe Dumnezeu. Amin.

50–53: Marcu 16, 19.

SFÂNTA EVANGHELIE
DELA
IOAN

1.

La început era Cuvântul şi
Cuvântul era la Dumnezeu
şi Dumnezeu era Cuvântul.
2. Acesta era întru început
la Dumnezeu.
3. Toate printrânsul s'au fă-
cut şi fără de dânsul nimic nu
s'a făcut ce s'a făcut.
4. Intru el era viaţă şi viaţa
era lumina oamenilor.
5. Şi lumina întru întunerec
luminează, şi întunerecul pe
dânsa nu o a cuprins.
6. Fost-a om trimis dela
Dumnezeu, iar numele lui: Ioan.
7. Acesta a venit spre mărtu-
rie, ca să mărturisească de lu-
mină, ca toţi să crează prin-
trânsul.
8. Nu era acela lumina, ci
ca să mărturisească de lumină.
9. Era lumina cea adevărată,
care venind în lume luminează
pe tot omul.
10. In lume era, şi lumea
printrânsul s'a făcut, dar lumea
nu l-a cunoscut pe dânsul.
11. Intru ale sale a venit, şi
ai săi nu l-au primit pe dânsul.
12. Iar celor ce l-au primit
pe dânsul şi cred întru numele
lui, le-a dat putere să se facă
fii ai lui Dumnezeu.
13. Aceştia nu din sânge,
nici din poftă trupească, nici
din poftă bărbătească, ci dela
Dumnezeu s'au născut.
14. **Şi Cuvântul trup s'a
făcut** şi s'a sălăşluit întru noi
şi am văzut mărirea lui, mă-
rire ca a unuia născut din Ta-
tăl, plin de dar şi de adevăr.
15. Ioan mărturisea despre
el şi striga, zicând: Acesta era
despre care am zis, că cel ce
vine după mine a ajuns îna-
intea mea, pentrucă înainte de
mine a fost.
16. Şi din plinătatea lui toţi
am luat, şi dar peste dar.

17. Că legea prin Moise s'a dat, iară darul şi adevărul au venit prin Iisus Hristos.
18. Pe Dumnezeu nu l-a văzut nimeni, niciodată; Fiul cel unul născut, care este în sânul Tatălui, acela a mărturisit.
19. Şi aceasta este **mărturia lui Ioan,** când au trimis Iudeii din Ierusalim preoţi şi leviţi, ca să-l întrebe pe dânsul: Tu cine eşti?
20. Şi a mărturisit şi n'a tăgăduit şi a mărturisit că: Nu sunt eu Hristosul.
21. Şi l-au întrebat (iarăşi): Ce, dar? Ilie eşti tu? Şi a zis: Nu sunt! Prorocul eşti tu? Şi a răspuns: Nu!
22. Atunci i-au zis lui: Cine eşti? Ca să dăm răspuns celor ce ne-au trimis pe noi. Ce spui tu însuţi despre tine?
23. Răspuns-a Ioan: Eu sunt glasul celui ce strigă în pustie: Gătiţi calea Domnului, precum a zis Isaia prorocul.
24. Iar trimişii erau dintre farisei.
25. Apoi l-au întrebat pe el şi i-au zis: Atunci pentru ce botezi, dacă nu eşti tu Hristosul, nici Ilie, nici prorocul?
26. Răspuns-a lor Ioan, grăind: Eu botez cu apă; dar în mijlocul vostru stă (cineva), pe care voi nu-l ştiţi.
27. Acela este cel ce vine după mine, care a ajuns să fie înaintea mea şi căruia nu sunt vrednic să-i desleg cureaua încălţămintei lui.
28. Acestea se petreceau în Vitavara, de ceea parte de Iordan, unde boteza Ioan.
29. A doua zi vede Ioan pe Iisus venind către dânsul şi zice: **Iată Mielul lui Dumnezeu,** care ridică păcatul lumii!
30. Acesta este despre care am zis că: Vine după mine un om, care a ajuns să fie înaintea mea, pentrucă înainte de mine a fost.
31. Şi eu nu l-am ştiut pe el; ci, ca să se arete lui Israil, pentru aceasta am venit eu care botez cu apă.
32. Şi a mărturisit Ioan, zicând: Văzut-am Duhul pogorându-se din cer ca un porumb şi rămâind peste dânsul.
33. Şi eu nu l-am ştiut pe el; ci cel ce m'a trimis pe mine să botez cu apă, acela mi-a spus: Peste care vei vedea Duhul pogorându-se şi rămâind deasupra lui, acela este cel ce botează cu Duh Sfânt.
34. Iar eu am văzut şi am mărturisit că acesta este Fiul lui Dumnezeu.
35. A doua zi iarăşi sta Ioan cu doi din ucenicii săi;
39. Şi văzând pe Iisus care trecea (pe acolo), zise: Iată Mielul lui Dumnezeu!
37. Şi l-au auzit pe el cei doi ucenici grăind, şi au mers după Iisus.
38. Iar dacă s'a întors Iisus

1. *23:* Is. 40, 3.

şi i-a văzut mergând după dân-
sul, a zis lor:
39. Ce căutaţi? Iară ei au
zis lui: Ravvi! – ce se tâlcu-
eşte: Invăţătorule – unde lo-
cueşti?
40. Răspuns-a Iisus: Veniţi
şi vedeţi. (Şi ei) s'au dus şi au
văzut unde locueşte, şi au ră-
mas la el în ziua aceea; şi era
ca la al zecea ceas.
41. Iar unul din cei doi cari
auziseră dela Ioan (despre Iisus)
şi merseseră după dânsul era
Andrei, fratele lui Simon Petru.
42. Acesta a aflat mai întâi
pe **Simon,** fratele său, şi i-a
zis: Am aflat pe Mesia – ce
se tâlcueşte: Hristos!
43. Şi l-a adus pe el la Iisus.
Şi căutând la el Iisus a zis:
Tu eşti fiul lui Iona; tu te vei
chema Chifa – ce se tâlcueşte:
Petru.
44. Iar a doua zi, Iisus a
voit să meargă în Galileea, şi
a aflat pe **Filip;** şi i-a zis lui:
Vino după mine!
45. Şi Filip era din Vitsaida,
din oraşul lui Andrei şi al lui
Petru.
46. Iar Filip a aflat pe **Na-
tanail** şi i-a zis lui: Am aflat
pe acela despre care a scris
Moise în lege şi proroci, pe
Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret!
47. Ci Natanail a zis lui:
Din Nazaret poate fi ceva bun?
Zis-a Filip lui: Vino şi vezi!
48. Şi dacă a văzut Iisus pe
Natanail venind către dânsul,
a zis, despre el: Iată cu ade-
vărat Israilitean întru care nu
este vicleşug!
49. Zis-a Natanail către el:
De unde mă cunoşti? Şi răs-
punzând Iisus i-a zis lui: Mai
înainte, până a nu te chema
pe tine Filip, fiind tu sub smo-
chin, te-am văzut.
50. Răspuns-a Natanail: Ravvi,
tu eşti Fiul lui Dumnezeu, tu
eşti împăratul lui Israil!
51. Iar Iisus grăind i-a zis
lui: Crezi, pentrucă ţi-am spus
că te-am văzut sub smochin?
Mai mari decât acestea vei
vedea!
52. Şi i-a zis lui: Amin, a-
min grăiesc vouă: (De acum)
veţi vedea cerul deschizându-se
şi pe îngerii lui Dumnezeu su-
indu-se şi pogorându-se peste
Fiul Omului.

2.

A treia zi s'a făcut **nuntă în
Cana** Galileei; şi muma
lui Iisus era acolo.
2. Şi a fost chemat la nuntă
şi Iisus cu ucenicii săi.
3. Şi sfârşindu-se vinul, muma
lui Iisus zise către dânsul: Nu
au vin.
4. Zis-a ei Iisus: Ce este mie
şi ţie, femeie? Ceasul meu încă
nu a venit.
5. (Atunci) muma lui zise
slugilor: Orice va spune vouă,
să faceţi.
6. Şi erau acolo şase vase

51: Fac. 28, 12.

de piatră, puse pentru curăţi-
rea Iudeilor, care luau câte
două sau trei vedre.
7. Zise lor Iisus: Umpleţi
vasele cu apă! Şi le-au umplut
până sus.
8. Apoi a zis lor: Scoateţi
acum şi aduceţi nunului. Şi
i-au adus.
9. Şi după ce a gustat nu-
nul apa ce se făcuse vin, şi nu
ştia de unde este, slugile cari
scoseseră apa însă ştiau, nunul
a strigat pe mire.
10, Şi a zis: Orice om pune
întâi vinul cel bun, şi dacă se
îmbată (oaspeţii), atunci pune
pe cel mai prost; tu însă ai
ţinut vinul cel bun până acum.
11. Astfel s'a făcut începu-
tul minunilor lui Iisus în Cana
Galileii, şi s'a arătat mărirea
lui, şi ucenicii lui au crezut
întrânsul.
12. După aceasta s'au pogo-
rît în Capernaum, el şi muma
lui şi fraţii lui şi ucenicii lui,
dar n'au rămas acolo multe zile.
13. Şi Paştile Iudeilor fiind
aproape, **Iisus s'a suit în Ie-
rusalim,**
14. Şi a aflat în biserică pe
cei ce vindeau boi şi oi şi po-
rumbi, şi pe schimbătorii de
bani, şezând (la mesele lor).
15. Atunci făcând biciu din
ştreanguri, i-a scos din biserică
pe toţi şi oile şi boii, iar schim-
bătorilor le-a risipit banii, răs-
turnând mesele lor.
16. Şi a zis celor ce vin-
deau porumbi: Luaţi acestea
de aici şi nu faceţi casa Ta-
tălui meu casă de neguţă-
torie.
17. Atunci şi-au adus aminte
ucenicii lui că este scris: Râvna
casei tale m'a mâncat pe mine.
18. Ci prinzând a grăi Iudeii
i-au zis lui: **Ce semn arăţi
nouă** că (ai dreptul să) faci a-
cestea?
19. Răspuns-a Iisus şi a zis
lor: Surpaţi biserica aceasta şi
în trei zile o voi ridica.
20. Iar Iudeii au zis: In pa-
truzeci şi şase de ani s'a zidit
biserica aceasta, şi tu o vei ri-
dica în trei zile?
21. Ci el vorbea de biserica
trupului său.
22. Deci, când s'a sculat din
morţi, ucenicii lui şi-au adus
aminte că le spusese aceasta şi
au crezut scripturii şi cuvân-
tului ce li-l spusese Iisus.
23. Şi cât a stat în Ierusa-
lim de praznicul Paştilor, mulţi
au crezut întru numele lui, vă-
zând minunile ce le făcea el.
24. Dar însuşi Iisus nu se
încredea întrânşii, pentrucă-i
cunoştea pe toţi,
25. Şi n'avea trebuinţă ca
cineva să-i dea mărturie de-
spre om, căci el ştia ce era
înlăuntrul omului.

---

2. *14—16:* Mat. 21, 12—13; Marcu 11, 15—17; Luca 19, 45—46.

17: Ps. 69, 10.

3.

Şi era printre farisei un om cu numele **Nicodim,** căpetenie a Iudeilor.
2. Acesta a venit noaptea la Iisus şi a zis către dânsul: Ravvi, ştim că dela Dumnezeu ai venit învăţător, că nimeni nu poate face minuni ca cele ce le faci tu, de nu va fi Dumnezeu cu dânsul.
3. Răspuns-a Iisus şi a zis lui: Amin, amin grăiesc ţie: De nu se va naşte cineva de sus, nu va putea vedea împărăţia lui Dumnezeu.
4. Zis-a Nicodim către el: Cum poate omul să se nască, bătrân fiind? Poate el oare să intre a doua oară în pântecele maicii sale şi să se nască?
5. Răspuns-a Iisus: Amin, amin grăiesc ţie: De nu se va naşte cineva din apă şi din Duh, nu va putea intra în împărăţia lui Dumnezeu.
6. Ce este născut din trup, trup este, şi ce este născut din Duh, duh este.
7. Nu te mira că ţi-am zis: Trebuie să vă naşteţi de sus.
8. Vântul suflă unde vrea şi glasul lui îl auzi, dar nu ştii de unde vine şi unde merge; aşa este cu tot cel ce este născut din Duh.
9. Răspuns-a Nicodim şi a zis lui: Cum pot să fie acestea?
10. Răspuns-a Iisus şi a zis lui: Tu eşti învăţătorul lui Israil şi nu le ştii acestea?
11. Amin, amin grăiesc ţie: Noi ştim ce grăim şi ce am văzut mărturisim, şi mărturia noastră nu o primiţi.
12. Dacă cele pământeşti am spus vouă şi nu credeţi, cum veţi crede de voi spune vouă cele cereşti?
13. Nimeni nu s'a suit la cer, fără numai cel ce s'a pogorît din cer, Fiul Omului care este în cer.
14. Şi precum Moise a înălţat şarpele în pustie, aşa trebuie să se înalţe Fiul Omului,
15. Ca tot cel ce crede întrânsul să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică.
16. Pentrucă aşa a iubit Dumnezeu lumea, încât şi pe Fiul său cel unul născut l-a dat, ca tot cel ce crede întrânsul să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică.
17. Pentrucă Dumnezeu n'a trimis pe Fiul său în lume ca să judece lumea, ci ca să se mântuiască lumea prin el.
18. Cel ce crede întrânsul, nu se judecă; iar cela ce nu crede, iată a şi fost judecat, pentrucă n'a crezut în numele unuia născut Fiul lui Dumnezeu.
19. Iar judecata aceasta este, că lumina a venit în lume, iar oamenii au iubit mai mult întunerecul decât lumina, pentrucă faptele lor erau rele.
20. Că tot cel ce face rele urăşte lumina şi nu vine la lumină, ca faptele lui să nu se vădească.
21. Iar cel ce face adevărul,

vine la lumină, ca să se vă-dească faptele lui, că întru Dumnezeu sunt făcute.

22. După acestea venit-a Iisus cu ucenicii săi în pământul Iu-deei; şi a rămas cu ei acolo şi boteza.

23. Iar **Ioan boteza** şi el în Enon, aproape de Salim, că erau acolo ape multe: şi (mulţi) ve-neau şi se botezau;

24. Că Ioan încă nu era închis în temniţă.

25. Atunci s'a stârnit între ucenicii lui Ioan şi un Iudeu o neînţelegere pentru curăţire.

26. Şi au venit la Ioan şi au zis către dânsul: Ravvi, cel ce era cu tine de ceea parte de Iordan şi pentru care tu ai mărturisit, iată botează şi toţi merg la el!

27. Răspuns-a Ioan şi a zis: Nu poate omul lua nimic, de nu-i va fi dat lui din cer.

28. Voi înşivă îmi sunteţi martori că am zis: **Nu sunt eu Hristosul, ci sunt trimis înaintea lui.**

29. Cel ce are mireasă este mire; iar prietenul mirelui, care stă lângă el şi-l ascultă, cu bu-curie se bucură de glasul mi-relui; deci această bucurie a mea s'a plinit.

30. Lui i se cade să crească, iar mie să mă micşorez.

31. Cel ce vine de sus, deasu-pra tuturor este; cel ce este de pe pământ, de pe pământ este şi de pe pământ grăieşte. Cel ce vine din cer, deasupra tuturor este.

32. Şi ce a văzut şi a auzit, aceea mărturiseşte, şi mărturia lui nimeni nu o primeşte.

33. Iar cel ce primeşte măr-turia lui, a întărit că Dumnezeu este adevărat.

34. Că cel trimis de Dum-nezeu, cuvintele lui Dumnezeu grăieşte, că Dumnezeu nu dă duhul cu măsură.

35. Tatăl iubeşte pe Fiul şi toate le-a dat în mâna lui.

36. Cel ce crede în Fiul, are viaţă veşnică; iar cel ce nu ascultă pe Fiul, nu va vedea viaţa, ci mânia lui Dumnezeu va fi peste dânsul.

4.

Deci înţelegând Domnul că fariseii au auzit că el face şi botează mai mulţi ucenici decât Ioan,

2. Măcar că însuşi Iisus nu boteza, ci ucenicii lui,

3. A lăsat Iudeea şi s'a dus iarăşi în Galileea.

4. Şi trebuia să treacă prin Samaria.

5. Deci a ajuns în cetatea Samariei care se cheamă Sihar, aproape de locul pe care Iacov l-a dat lui Iosif, fiul său.

6. Şi era acolo fântâna lui Iacov. Iar Iisus, ostenit fiind de călătorie, şedea, aşa, la fântână. Şi era ca la al şaselea ceas.

7. Atunci a venit **o femeie din Samaria,** ca să ia apă. Zis-a ei Iisus: Dă-mi să beau.

8. Că ucenicii lui se duse-
seră în cetate să cumpere hrană.
9. Deci a zis lui femeia sa-
marineancă: Cum tu, Iudeu
fiind, ceri să bei dela mine,
care sunt samarineancă? Pen-
trucă Iudeii cu Samarinenii nu
se amestecă.
10. Răspuns-a Iisus şi a zis ei:
De-ai fi ştiut darul lui Dum-
nezeu şi cine este cel ce-ţi zice
ţie: dă-mi să beau, tu ai fi ce-
rut dela dânsul şi ţi-ar fi dat
ţie apă vie.
11. Zis-a lui femeia: Doamne,
nici ciutură n'ai şi fântâna este
adâncă, de unde, dar, ai apa
cea vie?
12. Au doară tu eşti mai
mare decât Iacov, părintele no-
stru, care ne-a dat nouă fântâna
aceasta, din care a băut şi el
şi fiii lui şi dobitoacele lui?
13. Răspuns-a Iisus şi a zis
către dânsa: Tot cel ce bea din
apa aceasta va înseta iarăşi;
14. Iar cel ce va bea din apa
care i-o voi da eu, nu va în-
seta în veac; ci apa care i-o
voi da eu se va face întrânsul
isvor de apă săltătoare, spre
viaţa veşnică.
15. Zis-a către dânsul femeia:
Doamne, dă-mi această apă, ca
să nu mai însetez, nici să mai
viu aici ca să scot!
16. Zis-a ei Iisus: Mergi şi
cheamă pe bărbatul tău şi vino
aici!
17. Răspuns-a femeia şi a
zis lui: N'am bărbat. Zis-a ei
Iisus: Bine ai zis că n'ai bărbat,
18. Că cinci bărbaţi ai avut
şi pe care-l ai acum nu-ţi este
bărbat; aceasta bine ai spus-o.
19. Zis-a lui femeia: Doamne,
văd că eşti proroc.
20. Părinţii noştri s'au închi-
nat în muntele acesta, iar voi
ziceţi că în Ierusalim este locul
unde se cade să ne închinăm.
21. Zis-a ei Iisus: Femeie,
crede-mă că va veni vremea,
când nici în muntele acesta, nici
în Ierusalim vă veţi închina
Tatălui.
22. Voi vă închinaţi căruia
nu ştiţi, noi ne închinăm căruia
ştim; că mântuirea este dela
Iudei.
23. Ci va veni vremea, şi
acum este, când închinătorii
cei adevăraţi se vor închina
Tatălui cu duhul şi cu adevă-
rul; că Tatăl astfel de închi-
nători caută.
24. Duh este Dumnezeu, şi
cei ce se închină lui cu duhul
şi cu adevărul se cade să i se
închine.
25. Zis-a lui femeia: Ştim că
va veni Mesia, care se zice
Hristos; când va veni acela,
ne va spune nouă toate.
26. Zis-a ei Iisus: Eu sunt,
cel ce grăiesc cu tine.
27. Atunci au venit şi uce-
nicii lui, şi s'au mirat că vorbea
cu o femeie. Dar nimeni nu l-a
întrebat: Ce voieşti, sau ce gră-
ieşti cu dânsa?
28. Iar femeia lăsându-şi ciu-
tura, s'a dus în cetate şi a zis
oamenilor:

29. Veniţi de vedeţi om care mi-a spus mie toate câte am făcut! Nu cumva acesta e Hristosul?

30. Deci au ieşit din cetate şi veneau către dânsul.

31. Intre acestea însă ucenicii îl rugau pe el, grăind: Invăţătorule, mănâncă.

32. Răspuns-a lor Iisus: Eu am de mâncat o mâncare pe care voi nu o ştiţi.

33. Iar ucenicii grăiau între dânşii: Nu cumva i-a adus lui cineva de mâncare?

34. Zis-a lor Iisus: **Mâncarea mea** este să fac voia celui ce m'a trimis pe mine şi să săvârşesc lucrul lui.

35. Au nu voi ziceţi că patru luni mai sunt şi vine secerişul? Iată, zic vouă: Ridicaţi ochii voştri şi priviţi holdele, că sunt albe, gata de seceriş.

36. Şi cel ce seceră ia plată şi adună roadă întru viaţa de veci, ca să se bucure împreună şi cel ce samănă şi cel ce seceră.

37. Că întru aceasta se adevereşte cuvântul, că **unul este cel ce samănă şi altul cel ce seceră.**

38. Eu v'am trimis pe voi să seceraţi unde voi nu v'aţi ostenit; alţii s'au ostenit şi voi aţi intrat întru osteneala lor.

39. Iar din cetatea aceea mulţi Samarineni au crezut întrânsul, pentru cuvântul femeii care mărturisea: Mi-a spus mie toate câte am făcut!

40. Deci, dupăce au venit Samarinenii la dânsul, l-au rugat să rămâie la ei; şi a rămas acolo două zile.

41. Şi mult mai mulţi au crezut, pentru cuvântul lui.

42. Iar femeii îi ziceau: Nu mai credem acum pentru vorba ta, ci pentrucă înşine am auzit şi ştim, că acesta este cu adevărat Hristos, Mântuitorul lumii.

43. Iar după cele două zile a ieşit de acolo şi s'a dus în Galileea.

44. Că însuşi Iisus a mărturisit că nici un proroc n'are cinste în patria sa.

45. Iar dacă a ajuns în Galileea, l-au primit pe el Galileenii cari văzuseră toate câte făcuse el în Ierusalim, la praznic; că şi ei fuseseră la praznic.

46. Apoi s'a dus Iisus iarăşi în Cana Galileii, unde făcuse apa vin. Şi era **un slujbaş împărătesc,** al cărui fiu era bolnav **în Capernaum.**

47. Acesta auzind că Iisus a venit din Iudeea în Galileea, s'a dus la el şi l-a rugat să se pogoare şi să tămăduiască pe fiul său, care era pe moarte.

48. Atunci Iisus a zis către el: De nu veţi vedea semne şi minuni, nu veţi crede.

49. Zis-a către el omul cel împărătesc: Doamne, pogoară-te până a nu muri fiul meu!

50. Zis-a Iisus lui: Mergi, fiul tău este viu! Şi a crezut omul cuvântului care i-a zis Iisus lui, şi s'a dus.

51. Şi iată, pogorându-se el, slugile lui l-au întâmpinat şi i-au spus, zicând: Fiul tău este viu.

52. Deci i-a întrebat pe ei de ceasul întru care i-a fost mai bine. Iară ei i-au spus că ieri pe la ceasul al şaptelea l-au lăsat frigurile.

53. Deci a cunoscut tatăl că a fost tocmai în ceasul acela, în care-i spusese Iisus: Fiul tău este viu. Şi a crezut el şi toată casa lui.

54. Aceasta a fost a doua minune pe care a făcut-o Iisus iarăşi, după ce venise din Iudeea în Galileea.

5.

După acestea, fiind un praznic al Iudeilor, s'a suit Iisus în Ierusalim.

2. Şi este în Ierusalim scăldătoarea (la poarta) oilor, care evreieşte se chiamă **Vitezda**, cinci pridvoare având.

3. In acelea zăcea mulţime mare de bolnavi: orbi, schiopi, uscaţi, aşteptând mişcarea apei.

4. Căci un înger se pogora la vreme în scăldătoare şi tulbura apa, şi cel ce intra întâi după tulburarea apei se făcea sănătos, ori de ce boală era cuprins.

5. Deci, era acolo un om, bolnav de treizeci şi opt de ani.

6. Văzându-l Iisus zăcând, şi cunoscând că (zăcea) de multă vreme, i-a zis lui: Vrei să fii sănătos?

7. Răspuns-a lui bolnavul: Doamne, om nu am ca să mă bage în scăldătoare când se tulbură apa, aşa că până când merg eu, altul se pogoară înaintea mea.

8. Zis-a lui Iisus: Scoală-te, ia-ţi patul tău şi umblă.

9. Şi îndată s'a făcut sănătos omul şi şi-a luat patul său şi umbla. Ci în ziua aceea era Sâmbătă.

10. Deci ziceau Iudeii către cel vindecat: E Sâmbătă şi nu se cade să-ţi iei patul.

11. Răspuns-a el lor: Cel ce m'a făcut sănătos, acela mi-a zis: Ia-ţi patul tău şi umblă.

12. Deci l-au întrebat pe el: Cine este omul acela care ţi-a zis: Ia-ţi patul tău şi umblă?

13. Dar cel vindecat nu ştia cine este, căci Iisus se strecurase prin mulţimea care era în locul acela.

14. După aceea însă l-a aflat pe el Iisus în biserică şi i-a zis lui: Iată te-ai făcut sănătos, de acum să nu mai greşeşti, ca să nu ţi se întâmple ţie ceva mai rău.

15. Iar omul acela a mers şi a spus Iudeilor că Iisus este cel ce l-a făcut pe el sănătos.

16. Şi de aceea Iudeii îl prigoneau pe Iisus şi căutau să-l omoare, pentrucă făcea Sâmbăta unele ca acestea.

17. Ci le-a răspuns lor Iisus:

Tatăl meu până acum lucrează,
şi eu lucrez.
18. Iar din pricina aceasta
Iudeii căutau mai vârtos să-l
omoare, că nu numai des-
lega Sâmbăta, ci şi despre Dum-
nezeu zicea că-i este Tată, fă-
cându-se pe sine întocmai cu
Dumnezeu.
19. Deci, răspunzând Iisus a
zis lor: Amin, amin grăiesc
vouă: nu poate Fiul să facă
nimic dela sine, de nu va ve-
dea pe Tatăl făcând, că cele
ce face el, acelea le face şi
Fiul.
20. Pentrucă Tatăl iubeşte pe
Fiul, şi toate câte le face el i
le arată lui. Şi lucruri mai mari
decât acestea va arăta lui, ca
voi să vă miraţi.
21. Că precum Tatăl scoală
pe morţi şi-i înviază, aşa şi
Fiul înviază pe cine voieşte.
22. Tatăl nu judecă pe ni-
meni, ci toată judecata a dat-o
Fiului,
23. Ca toţi să cinstească pe
Fiul, precum cinstesc pe Tatăl.
Cine nu cinsteşte pe Fiul, nu
cinsteşte nici pe Tatăl care l-a
trimis.
24. Amin, amin grăiesc vouă:
**Cel ce ascultă cuvintele
mele** şi crede celui ce m'a tri-
mis pe mine, are viaţă veş-
nică şi la judecată nu va veni,
ci s'a mutat din moarte la
viaţă.
25. Amin, amin grăiesc vouă,
că vine ceasul, şi acum este,
când morţii vor auzi glasul
Fiului lui Dumnezeu, şi cari il
vor auzi vor învia.
26. Că precum Tatăl are
viaţă întru sine, aşa a dat şi
Fiului să aibă viaţă întru sine.
27. Şi i-a dat lui putere să
facă judecată, că Fiul Omu-
lui este.
28. Nu vă miraţi de acea-
sta, că vine ceasul întru care
toţi cei din morminte vor auzi
glasul lui,
29. Şi vor ieşi cei ce au făcut
cele bune întru învierea vieţii,
iar cei ce au făcut cele rele
întru învierea judecăţii.
30. Eu nu pot face dela mine
nimic; precum aud, judec, şi
judecata mea este dreaptă; că
nu caut voia mea, ci voia Ta-
tălui celui ce m'a trimis.
31. De mărturisesc eu pen-
tru mine, mărturia mea nu
este adevărată.
32. Altul este cel ce măr-
turiseşte pentru mine, şi ştiu
că adevărată este mărturia pe
care o mărturiseşte pentru mine.
33. Voi aţi trimis la Ioan şi
el a mărturisit adevărul.
34. Iar eu nu dela om iau
mărturia; ci vă grăiesc aces-
tea, ca să vă mântuiţi.
35. Acela era făclia care arde
şi luminează; iar voi aţi voit
să vă veseliţi o clipă măcar,
întru lumina lui.
36. Dar eu am mărturie mai
mare decât a lui Ioan, că lu-
crurile pe care Tatăl mi le-a
dat să le săvârşesc, aceste lu-
cruri pe care eu le fac, mărtu-

risesc pentru mine, că Tatăl m'a trimis.

37. Şi **Tatăl care m'a trimis, el a mărturisit pentru mine.** Nici glasul lui nu l-aţi auzit vreodată, nici chipul lui nu l-aţi văzut.

38. Şi cuvântul lui nu-l aveţi sălăşluit întru voi, că nu credeţi în acela pe care l-a trimis.

39. Cercetaţi scripturile, că vouă vi se pare că întru ele veţi avea viaţă veşnică; şi tocmai acelea sunt cari mărturisesc pentru mine.

40. Şi nu voiţi să veniţi la mine, ca să aveţi viaţă.

41. Mărire dela oameni nu iau.

42. Ci v'am cunoscut că n'aveţi întru voi dragostea lui Dumnezeu.

43. Eu am venit în numele Tatălui meu şi nu m'aţi primit pe mine; de va veni altul în numele său, pe acela îl veţi primi!

44. Cum puteţi voi să credeţi luând unul dela altul mărire, iar pe cea dela unul Dumnezeu nu o căutaţi?

45. Să nu vi se pară că vă voi pârî la Tatăl; are cine să vă pârască pe voi: Moise, întru care aţi nădăjduit.

46. Că de aţi fi crezut lui Moise, mi-aţi fi crezut şi mie, căci el despre mine a scris.

47. Iar dacă scripturilor lui nu credeţi, cum veţi crede cuvintelor mele?

6.

După acestea s'a dus Iisus de ceea parte a mării Galileii, adecă a Tiberiadei.

2. Şi a mers după dânsul popor mult, că vedeau minunile lui pe care le făcea cu cei bolnavi.

3. Şi suindu-se în munte, Iisus a şezut acolo cu ucenicii săi.

4. Şi erau aproape Paştile, praznicul Iudeilor.

5. Deci ridicându-şi Iisus ochii şi văzând că mult norod vine la dânsul, zise către Filip: De unde vom cumpăra pâini, ca să mănânce aceştia?

6. Dar aceasta o spunea ca să-l ispitească pe el, căci el ştia ce avea să facă.

7. Răspuns-a Filip lui: Nici pâini de două sute de dinari nu le va ajunge, ca fiecare dintrânşii să aibă câte puţin.

8. Zis-a către el unul din ucenicii lui, (anume) Andrei, fratele lui Simon Petru:

9. Este aici un copil care are **cinci pâini de orz şi doi peşti;** dar ce sunt acestea pentru atâţia?

10. Atunci a zis Iisus: Faceţi pe oameni să şază. Şi era iarbă multă în locul acela. Deci au şezut bărbaţii, la număr ca la cinci mii.

11. Iar Iisus a luat pâinile şi mulţumind a împărţit ucenici-

---

6. *1—15:* Mat. 14, 13—21; Marcu 6, 32—44; Luca 9, 10—17.

lor, iar ucenicii celor ce şe-
deau; aşijderea şi din peşti cât
au vrut ei.
12. Iar dacă s'au săturat, a
zis ucenicilor săi: Adunaţi făr-
miturile cari au prisosit, ca să
nu se piardă nimic.
13. Deci au adunat şi au
umplut douăsprezece coşuri de
sfărmituri, care au prisosit ce-
lor ce au mâncat din cinci
pâini de orz.
14. Iar oamenii văzând mi-
nunea pe care a făcut-o Iisus,
ziceau: Acesta este cu adevă-
rat prorocul care va să vie
în lume.
15. Dar Iisus înţelegând că
vor să vie şi să-l ia, ca să-l
facă împărat, s'a dus iarăşi în
munte, el singur.
16. Iar dacă s'a făcut seară,
ucenicii lui s'au pogorît la mare.
17. Şi intrând în corabie, au
prins a trece de ceea parte a
mării, spre Capernaum. Şi iată
s'a făcut întunerec şi Iisus încă
nu venise la ei.
18. Şi marea s'a întărâtat,
fiindcă sufla vânt mare.
19. Deci plutind ei ca la
douăzeci şi cinci sau treizeci
de stadii, văzură pe **Iisus um-
blând pe mare** şi apropiin-
du-se de corabie; şi s'au înfri-
coşat.
20. Iar el a zis lor: Eu sunt,
nu vă temeţi!
21. Deci voiau să-l ia pe el
în corabie, dar corabia a sosit
îndată la ţărmul la care mer-
geau.
22. A doua zi mulţimea care
rămăsese de ceea parte a mării
a văzut că altă corabie nu fu-
sese acolo, fără numai una,
întru care intraseră ucenicii lui,
şi cum că Iisus n'a intrat în
corabie împreună cu ucenicii
lui, ci singuri ucenicii lui se
duseseră.
23. Şi alte corăbii veniseră
dela Tiberiada aproape de locul
unde au mâncat pâinea după
mulţămirea Domnului.
24. Deci dacă au văzut cei
din mulţime că Iisus nu este
acolo, nici ucenicii lui, au in-
trat şi ei în corăbii şi au mers
la Capernaum, ca să-l caute
pe Iisus.
25. Şi aflându-l pe el de ceea
parte a mării, i-a zis lui: În-
văţătorule, când ai venit aici?
26. Răspuns-a Iisus lor şi a
zis: Amin, amin grăiesc vouă:
Mă căutaţi pe mine nu pen-
trucă aţi văzut semne, ci pen-
trucă aţi mâncat din pâini şi
v'aţi săturat.
27. Lucraţi nu pentru mân-
carea cea pieritoare, ci pentru
mâncarea aceea care rămâne
spre viaţă veşnică, pe care Fiul
Omului o va da vouă; că pe
el l-a pecetluit Dumnezeu Tatăl.
28. Deci au zis către dânsul:
Ce vom face, ca să săvârşim
lucrurile lui Dumnezeu?
29. Răspuns-a Iisus şi a zis
lor: Acesta este lucrul lui Dum-

16—21; Mat. 14, 22—33; Marcu 6, 45—52.

nezeu, ca să credeţi în acela pe
care l-a trimis.
30. Zis-au, drept aceea, lui:
Dar ce semn faci tu, ca să ve-
dem şi să credem în tine? Ce
lucrezi?
31. Părinţii noştri au mân-
cat mană în pustie, precum
este scris, pâine din cer le-a
dat lor să mănânce.
32. Deci le-a zis lor Iisus:
Amin, amin grăiesc vouă: Nu
Moise v'a dat pâine din cer,
ci Tatăl meu va da vouă din
cer pâinea cea adevărată.
33. Pentrucă pâinea lui Dum-
nezeu este aceea care se po-
goară din cer şi dă lumii viaţă.
34. Deci au zis către dân-
sul: Doamne, dă-ne nouă pu-
rurea pâinea aceasta!
35. Zis-a lor Iisus: **Eu sunt
pâinea vieţii;** cel ce vine la
mine nu va flămânzi, şi cel ce
crede întru mine nu va înseta
niciodată.
36. Ci am zis vouă că m'aţi
şi văzut pe mine şi tot nu
credeţi.
37. Tot ce-mi dă mie Tatăl la
mine va veni, şi pe cel ce vine
la mine nu-l voi scoate afară.
38. Că m'am pogorît din cer,
nu ca să fac voia mea, ci voia
celui ce m'a trimis pe mine.
39. Şi aceasta este voia Ta-
tălui celui ce m'a trimis pe
mine, ca din tot ce mi-a dat
mie pe nimeni să nu pierd, ci
să-l înviez în ziua cea de apoi.
40. Şi aceasta este voia celui
ce m'a trimis pe mine, ca tot
cel ce vede pe Fiul şi crede
în el, să aibă viaţă veşnică, şi
eu să-l înviez pe el în ziua
cea de apoi.
41. Deci cârteau Iudeii îm-
potriva lui, pentrucă spusese:
Eu sunt pâinea care s'a pogo-
rît din cer,
42. Şi ziceau: Au nu este
acesta Iisus, fiul lui Iosif, şi nu-i
ştim oare pe tatăl său şi pe
muma sa? Atunci cum zice el
că: M'am pogorît din cer?
42. Deci răspunzând Iisus,
le-a zis lor: Nu cârtiţi între voi.
44. Nimeni nu poate veni
la mine, de nu-l va trage pe
el Tatăl cel ce m'a trimis pe
mine; şi eu îl voi învia pe el
în ziua cea de apoi.
45. Scris este în proroci: Şi
vor fi toţi învăţaţi de Dum-
nezeu. Deci tot ce aude şi în-
vaţă dela Tatăl, vine la mine.
46. Nu doară că pe Tatăl
l-a văzut cineva, fără numai
cel ce este dela Dumnezeu, a-
cela a văzut pe Tatăl.
47. Amin, amin grăiesc vouă:
Cel ce crede întru mine are
viaţă veşnică.
48. Eu sunt pâinea vieţii.
49. Părinţii voştri au mân-
cat mană în pustie, dar au murit.
50. Pâinea care se pogoară
din cer este aceea, din care
mâncând cineva, nu mai moare.
51. Eu sunt pâinea cea vie,

31: Ieş. 16, 13—14; Ps. 78, 24.

45: Is. 54, 13; Ier. 31, 33—34.

care s'a pogorît din cer; de va
mânca cineva din pâinea a-
ceasta, viu va fi în veci. Iar
pâinea pe care eu o voi da,
trupul meu este, pe care-l voi
da pentru viaţa lumii.
52. Deci se priceau între ei
Iudeii, zicând: Cum poate ace-
sta să-şi dea trupul său, ca să-l
mâncăm?
53. Atunci a zis lor Iisus:
Amin, amin grăiesc vouă: De
nu veţi mânca **trupul Fiului
Omului** şi nu veţi bea **sân-
gele lui,** nu veţi avea viaţă
întru voi.
54. Cel ce mănâncă trupul
meu şi bea sângele meu, are
viaţă vecinică şi eu il voi în-
via pe el în ziua cea de apoi.
55. Că trupul meu cu ade-
vărat mâncare este şi sângele
meu cu adevărat băutură.
56. Cel ce mănâncă trupul
meu şi bea sângele meu întru
mine petrece şi eu întru el.
57. Precum m'a trimis pe
mine Tatăl cel viu, şi eu viez
prin Tatăl; şi cel ce mă mă-
nâncă pe mine şi acela va fi
viu prin mine.
58. Aceasta este pâinea care
s'a pogorît din cer; cel ce va
mânca pâinea aceasta viu va
fi în veac, nu ca părinţii vo-
ştri, cari au mâncat mană şi au
murit.
59. Acestea le-a spus Iisus
în sinagogă, învăţând în Ca-
pernaum.
60. Ci mulţi din ucenicii lui
auzind acestea, au zis: Grea
este această vorbă, cine poate
s'o asculte?
61. Dar Iisus ştiind întru sine
că ucenicii lui cârtesc pentru
aceasta, le-a zis: Aceasta vă
sminteşte pe voi?
62. Dar de veţi vedea pe
Fiul Omului suindu-se unde
era mai înainte?
63. **Duhul este care face
viu,** trupul nu foloseşte nimic.
Cuvintele pe care eu le gră-
iesc vouă sunt duh şi viaţă.
64. Ci sunt unii din voi, cari
nu cred. Căci Iisus ştia dintru
început, cari sunt cei ce nu
cred şi care este cel ce avea
să-l vânză pe el.
65. Şi zise: De aceea am
spus vouă că nimeni nu poate
să vie la mine, de nu-i va fi
dat lui dela Tatăl meu.
66. De atunci mulţi din u-
cenicii lui s'au întors înapoi şi
nu mai umblau cu dânsul.
67. Deci a zis Iisus celor doi-
sprezece: Nu cumva vreţi să
vă duceţi şi voi?
68. Răspuns-a Simon Petru:
Doamne, la cine ne vom duce?
**Tu ai cuvintele vieţii celei
veşnice.**
69. Şi noi am crezut şi am
cunoscut că tu esti Hristosul,
Fiul lui Dumnezeu celui viu.
70. Răspuns-a lor Iisus: Oare
nu v'am ales eu pe voi, doi-
sprezece? Şi unul din voi este
diavol!
71. Iar el grăia de Iuda al
lui Simon Iscarioteanul, căci
acesta avea să-l vânză pe el,

măcar că era unul din cei doi-sprezece.

7.

Şi după acestea umbla Isus în Galileea, că nu voia să mai umble prin Iudeea, pentrucă Iudeii îl căutau pe el să-l omoare.
2. Şi era aproape praznicul Iudeilor, Infigerea Corturilor.
3. Deci au zis către dânsul **fraţii lui**: Treci de aici şi mergi în Iudeea, ca şi ucenicii tăi să vază lucrurile care le faci.
4. Că nimeni nu lucrează întru ascuns, când vrea să fie cunoscut. Dacă faci acestea, arată-te pe tine lumii.
5. Pentrucă nici fraţii lui nu credeau întrânsul.
6. Deci a zis lor Iisus: Vremea mea încă n'a sosit, iar vremea voastră totdeauna este gata.
7. Nu poate lumea să vă urască pe voi, dar pe mine mă urăşte, pentrucă eu mărturisesc de dânsa, că faptele ei sunt rele.
8. Voi mergeţi la praznicul acesta, iară eu încă nu merg la praznicul acesta, că vremea mea încă nu s'a împlinit.
9. Şi acestea zicând lor, a rămas în Galileea.
10. Şi dacă au mers fraţii lui, s'a dus şi el la praznic, dar nu pe faţă, ci ca în taină.
11. Iar Iudeii îl căutau pe el la praznic şi ziceau: Unde este acela?
12. Şi cârtire multă era pentru el între noroade, căci unii ziceau: Este bun, iar alţii ziceau: Nu, ci amăgeşte poporul.
13. Insă de frica Iudeilor nimeni nu grăia de dânsul pe faţă.
14. Iar la înjumătăţirea praznicului s'a suit Iisus în biserică şi învăţa.
15. Şi se mirau Iudeii, zicând: De unde ştie acesta carte fără să fi învăţat?
16. Răspuns-a lor Iisus şi a zis: **Invăţătura mea** nu este a mea, ci a celui ce m'a trimis pe mine.
17. De va voi cineva să facă voia lui, va cunoaşte despre învăţătura aceasta, dacă este dela Dumnezeu sau dacă eu grăiesc dela mine.
18. Cel ce grăieşte dela sine caută mărirea sa, iar cel ce caută mărirea celui ce l-a trimis pe el, acesta adevărat este şi nu este nedreptate întrânsul.
19. Au nu Moise v'a dat vouă legea? Şi nimeni din voi nu ţine legea. Ce căutaţi să mă omorîţi?
20. Răspuns-a mulţimea şi a zis: Ai drac! Cine caută să te omoare?
21. Iar Iisus răspunzând a zis lor: Un lucru am făcut şi toţi vă miraţi de el.
22. Moise v'a dat vouă tăierea împrejur — nu că este dela

Moise, ci dela părinţi – şi Sâm-
băta tăiaţi împrejur pe om.
23. Dacă omul primeşte tăierea
împrejur Sâmbăta, ca să nu se
strice legea lui Moise, pe mine
(pentruce) vă mâniaţi, că om în-
treg am făcut sănătos Sâmbăta?
24. **Nu judecaţi după faţa
(lucrurilor),** ci judecaţi după
dreptate!
25. Deci ziceau unii din Ieru-
salimiteni: Nu este oare acesta
pe care vreau să-l omoare?
26. Şi iată, grăieşte pe faţă
şi nimic nu-i zic lui. Nu cumva
s'au încredinţat căpeteniile că
acesta este Hristosul?
27. Ci pe acesta îl ştim de
unde este, iar când va veni
Hristosul, nimeni nu ştie de
unde este.
28. Deci, învăţând Iisus în bi-
serică, ridică glasul şi zise: Şi
pe mine mă ştiţi de unde sunt
şi (ştiţi) că n'am venit dela mine;
ci adevărat este cel ce m'a tri-
mis şi pe care voi nu-l ştiţi.
29. Iar eu îl ştiu pe el, că
dela el sunt şi el m'a trimis.
30. Şi căutau să-l prinză, dar
nimeni nu şi-a pus pe dânsul
mâinile, căci încă nu venise
ceasul lui.
31. Şi mulţi din popor au
crezut întrânsul şi ziceau: Au
doară când va veni Hristos va
face mai multe minuni decât
face acesta?
32. Şi fariseii au auzit aceste
cârteli ale poporului împotriva
lui Iisus. Atunci arhiereii şi fa-
riseii au trimis pe slujitorii (bi-
sericii), ca să-l prinză pe dânsul.
33. Deci a zis lor Iisus: Incă
puţină vreme mai sunt cu voi,
şi merg apoi la cel ce m'a
trimis pe mine.
34. Căuta-mă-veţi şi nu mă
veţi afla, şi unde sunt eu voi
nu puteţi veni.
35. Deci ziceau Iudeii între
dânşii: Unde va să meargă
acesta, ca să nu-l aflăm pe el?
Va merge oare la cei risipiţi
printre Elini, ca să înveţe (şi)
pe Elini?
36. Ce însemnează cuvintele
acestea pe care le-a spus: Cău-
ta-mă-veţi şi nu mă veţi afla,
şi unde sunt eu voi nu puteţi
veni?
37. Iar în ziua de pe urmă,
(ziua) cea mare a praznicului,
a stătut Iisus (în mijlocul lor)
şi ridicând glasul a zis: **De în-
setează cineva, să vie la
mine şi să bea!**
38. Cel ce crede întru mine,
precum a zis scriptura, râuri
de apă vie vor curge din pân-
tecele lui.
39. Iar aceasta a zis-o pentru
Duhul pe care aveau să-l pri-
mească cei ce cred întru el;
căci încă nu era Duh Sfânt,
pentru că Iisus încă nu se prea-
mărise.
40. Deci mulţi din popor au-
zind cuvintele acestea, ziceau:
Acesta este cu adevărat pro-
rocul.
41. Alţii ziceau: Acesta este
Hristosul. Iar alţii ziceau: Au

doară din Galileea va să vie
Hristos?
42. N'a zis oare scriptura că
din sămânţa lui David şi din
oraşul Vifleem, unde a fost
David, va să vie Hristosul?
43. Şi desbinare s'a făcut
întru norod, pentru el.
44. Iar unii dintrânşii voiau
să-l prinză, dar nimeni nu a
pus mâna pe dânsul.
45. Deci au venit slujitorii
la arhierei şi la farisei. Şi au
întrebat aceştia: Pentru ce nu
l-aţi adus?
46. Răspuns-au lor slujitorii:
**Niciodată nu a grăit vreun om
aşa cum grăieşte acest om!**
47. Atunci au zis fariseii: Nu
cumva aţi fost amăgiţi şi voi?
48. Nu cumva a crezut în-
trânsul şi vreunul din căpetenii
sau din farisei?
49. Ci prostimea aceasta care
nu ştie legea, este blestemată!
50. Zis-a Nicodim, care ve-
nise noaptea la Iisus şi care
era unul dintre dânşii:
51. Oare legea noastră osân-
deşte pe om fără să-l asculte
pe el mai întâi şi fără să cu-
noască ce a făcut?
52. Iar ei răspunzând au zis
lui: Nu cumva şi tu eşti din
Galileea? Caută şi vei vedea
că proroc din Galileea nu s'a
sculat.
53. Apoi s'a dus fiecare la
casa sa.

---

7. *42:* Mih. 5, 1.

8.

Iar Iisus s'a dus în Muntele
Maslinilor.
2. Desdedimineaţă însă iarăşi
a venit în biserică, şi tot po-
porul a venit la dânsul; şi
şezând, îi învăţa pe ei.
3. Atunci cărturarii şi fariseii
au adus la dânsul pe **o fe-
meie prinsă în preacurvie**
şi puind-o în mijloc,
4. Au zis către dânsul: Invă-
ţătorule, pe această femeie am
prins-o aşa, pe faţă, făcând des-
frânare.
5. Iar Moise ne-a poruncit
în lege, pe unele ca acestea să le
ucidem cu pietre. Dar tu ce zici?
6. Şi aceasta o spuneau, ca
să-l ispitească şi ca să aibă ce
cleveti împotriva lui. Iar Iisus
plecându-se jos scria cu dege-
tul pe pământ.
7. Şi neîncetând ei a-l în-
treba pe el, s'a ridicat şi a zis
lor: Cel ce este fără de păcat
între voi, acela să arunce mai
întâi cu piatra în ea.
8. Şi iarăşi plecându-se jos,
scria pe pământ.
9. Iar ei auzind (aceasta) şi
mustrându-se de cuget, au ieşit
unul după altul, începând dela
cei mai bătrâni până la cei
mai din urmă; şi a rămas Iisus
singur şi femeia, stând în mijloc.
10. Atunci ridicându-se Iisus
şi nevăzând pe nimeni, fără nu-
mai pe femeie, i-a zis ei: Femeie,
unde-ţi sunt pârâşii? Au nimeni
nu te-a osândit pe tine?

11. Iar ea a zis: Nimeni, Doamne. Atunci a zis ei Iisus: Nici eu nu te osândesc. Du-te, şi de acum să nu mai păcătuieşti.

12. Deci Iisus a grăit iarăşi, zicând: **Eu sunt lumina lumii;** cel ce vine după mine nu va umbla în întunerec, ci va avea lumina vieţii.

13. Ci fariseii au zis către dânsul: Tu însuţi mărturiseşti de tine; mărturia ta nu este adevărată.

14. Răspuns-a Iisus şi a zis lor: Măcar că eu însumi mărturisesc de mine, mărturia mea adevărată este; că ştiu de unde am venit şi unde merg.

15. Voi judecaţi după trup; eu nu judec pe nimeni.

16. Şi de aş şi judeca eu, judecata mea este adevărată; că nu sunt singur, ci eu şi Tatăl care m'a trimis pe mine.

17. Iar în legea voastră este scris că mărturia a doi oameni este adevărată.

18. Eu sunt cel ce mărturisesc de mine însumi, dar mărturiseşte de mine şi Tatăl care m'a trimis.

19. Deci ziceau către dânsul: Unde este Tatăl tău? Răspuns-a Iisus: Nici pe mine numă ştiţi şi nici pe Tatăl meu.

20. Cuvintele acestea le-a grăit Iisus la vistierie, învăţând în biserică, şi nimeni nu l-a prins, căci încă nu venise ceasul lui.

21. Şi iarăşi a zis lor Iisus: Eu mă duc şi mă veţi căuta pe mine şi nu mă veţi afla, şi veţi muri în păcatul vostru. Unde mă duc eu, voi nu puteţi veni.

22. Deci ziceau Iudeii: Nu cumva vrea să se omoare, de zice: unde mă duc eu, voi nu puteţi veni?

23. Zis-a lor Iisus: Voi sunteţi din cele de jos, **eu sunt din cele de sus**; voi sunteţi din lumea aceasta, eu nu sunt din lumea aceasta.

24. De aceea am spus că veţi muri în păcatele voastre; căci de nu veţi crede că eu sunt, veţi muri în păcatele voastre.

25. Deci l-au întrebat pe el: Tu cine eşti? Răspuns-a lor Iisus: Mai întâi acestea vă spun vouă:

26. Multe am a grăi şi a judeca despre voi. Dar cel ce m'a trimis pe mine adevărat este, şi eu cele ce am auzit dela dânsul, acestea le spun lumii.

27. Dar ei n'au înţeles că le grăia de Tatăl.

28. Deci a zis lor Iisus: Când veţi înălţa pe Fiul Omului, veţi cunoaşte că eu sunt şi că dela mine însumi nu fac nimic, ci precum m'a învăţat pe mine Tatăl, aşa grăiesc.

29. Şi cel ce m'a trimis este cu mine, nu m'a lăsat pe mine

---

8. *17:* A doua Lege 17, 6; 19, 15.

singur, căci eu fac pururea cele
plăcute lui.
30. Grăind el acestea, mulţi
au crezut întrânsul.
31. Atunci a zis Iisus către
Iudeii cari crezuseră 'ntrânsul:
De veţi petrece întru cuvântul
meu, sunteţi cu adevărat uce-
nicii mei.
32. Şi veţi cunoaşte adevărul,
iar **adevărul vă va slobozi
pe voi.**
33. Iară ei i-au răspuns: Noi
suntem sămânţa lui Avraam
şi nici odată n'am fost robii
nimănui, cum zici atunci că:
slobozi veţi fi?
34. Răspuns-a lor Iisus: Amin,
amin grăiesc vouă: tot cel ce
face păcatul, este rob păca-
tului.
35. Şi robul nu rămâne în
casă pe veci, fiul însă rămâne
pe veci.
36. Deci dacă vă va slobozi
pe voi Fiul, cu adevărat vă
veţi fi slobozi.
37. Ştiu că sămânţa lui A-
vraam sunteţi; dar mă cău-
taţi să mă omorîţi, pentrucă
cuvântul meu nu încape în voi.
38. Eu ceeace am văzut la
Tatăl meu grăiesc, iar voi ceeace
aţi văzut la tatăl vostru faceţi.
39. Răspuns-au ei şi au zis
lui: Tatăl nostru este Avraam.
Zis-a lor Iisus: De-aţi fi fiii lui
Avraam, faptele lui Avraam
aţi face.
40. Ci voi acum căutaţi să
mă omorîţi pe mine, care v'am
grăit adevărul pe care l-am
auzit dela Dumnezeu. Avraam
n'a făcut aceasta.
41. Voi faceţi lucrurile tată-
lui vostru. Deci au zis către
dânsul: Noi nu suntem născuţi
din curvie; un tată avem, pe
Dumnezeu.
42. Zis-a lor Iisus: Dacă
Dumnezeu ar fi Tatăl vostru,
m'aţi fi iubit pe mine, căci eu
dela Dumnezeu am ieşit şi am
venit; n'am venit dela mine
însumi, ci el m'a trimis.
43. Pentruce nu înţelegeţi
graiul meu? Pentrucă nu pu-
teţi asculta cuvântul meu.
44. Voi sunteţi din tatăl vo-
stru (care este) diavolul, şi pof-
tele tatălui vostru vreţi să le
faceţi. Acela dintru început u-
cigător de oameni a fost şi în-
tru adevăr n'a stătut, că nu
este adevăr întrânsul. Când
grăieşte minciună, dintru ale
sale grăieşte, căci este minci-
nos şi tată al minciunii.
45. Iar mie, că grăiesc ade-
vărul, nu-mi credeţi.
46. **Cine din voi mă va
vădi pe mine de păcat?** Iar
dacă grăiesc adevărul, pentruce
nu credeţi în mine?
47. Cel ce este dela Dum-
nezeu, graiurile lui Dumnezeu
ascultă; voi însă de aceea nu
le ascultaţi, că nu sunteţi dela
Dumnezeu.
48. Răspuns-au Iudeii şi au
zis lui: Oare nu zicem noi bine
că eşti Samarinean şi ai drac?
49. Răspuns-a Iisus: Eu nu am
drac; ci eu cinstesc pe Tatăl

meu, iar voi mă necinstiţi pe mine.
50. Dar **eu nu caut mărirea mea**; este cine să caute şi să judece.
51. Amin, amin grăiesc vouă: De va păzi cineva cuvântul meu, nu va vedea moartea în veac.
52. Deci au zis Iudeii: Acum ştim bine că ai drac. Avraam a murit şi prorocii (aşijderea), şi tu zici: De va păzi cineva cuvântul meu, nu va gusta moartea în veac.
53. Nu cumva tu eşti mai mare decât părintele nostru Avraam, care a murit? Şi prorocii au murit. Cine te pretinzi tu că eşti?
54. Răspuns-a Iisus: Dacă mă preamăresc eu însumi, preamărirea mea nimic nu este. Tatăl meu este (însă) care mă preamăreşte pe mine, el, care ziceţi că este Dumnezeul vostru,
55. Dar pe care nu l-aţi cunoscut. Ci eu îl cunosc pe el; şi de aş spune că nu-l cunosc, aş fi mincinos, asemenea vouă. Ci eu îl cunosc şi îi păzesc cuvântul.
56. Avraam, părintele vostru, a fost bucuros să vază ziua mea, şi a văzut-o şi s'a bucurat.
57. Zis-au către dânsul Iudeii: Nici cincizeci de ani nu ai încă şi (spui că) ai văzut pe Avraam?
58. Răspuns-a lor Iisus: Amin, amin grăiesc vouă: **Mai înainte de a fi fost Avraam, sunt eu!**
59. Atunci au luat pietre, ca să arunce întrânsul, dar Iisus s'a ferit şi a ieşit din biserică.

9.

Şi trecând Iisus, a văzut **un orb din naştere.**
2. Şi l-au întrebat ucenicii săi zicând: Invăţătorule, cine a păcătuit, acesta sau părinţii lui, de s'a născut orb?
3. Răspuns-a Iisus: Nici acesta n'a păcătuit, nici părinţii lui, ci (s'a născut) ca să se arate lucrurile lui Dumnezeu întrânsul.
4. Mie mi se cade să fac lucrurile celui ce m'a trimis pe mine, până este ziuă; că vine noaptea, când nimeni nu poate să lucreze.
5. Cât sunt în lume, lumină sunt lumii.
6. Zicând acestea, a scuipat jos şi a făcut tină din scuipat şi a uns cu tină ochii orbului.
7. Şi i-a zis: Mergi de te spală în scăldătoarea Siloamului – ce se tâlcuieşte: trimis. deci ducându-se, s'a spălat şi s'a întors văzând.
8. Iar vecinii cei ce-l văzuseră pe el mai înainte că era orb, ziceau: Au nu este acesta cel ce şedea şi cerşea?
9. Şi unii ziceau: Acesta este. Iar alţii ziceau: Samănă cu el. El însă zicea: Eu sunt.
10. Deci îl întrebară pe el: Cum ţi s'au deschis ochii?
11. Răspuns-a el şi a zis: Un om ce se numeşte Iisus a

făcut tină şi a uns ochii mei şi mi-a zis: Mergi la scăldătoarea Siloamului şi te spală; şi mergând şi spălându-mă, am văzut.

12. Şi l-au întrebat (iarăşi): Unde este acela? Zis-a el: Nu ştiu.

13. Atunci au dus la farisei pe cel ce oarecând a fost orb.

14. Şi era Sâmbăta, când a făcut Iisus tina şi a deschis ochii orbului.

15. Deci l-au întrebat pe el şi fariseii, cum a văzut? Iar el a zis lor: Tină a pus pe ochii mei şi m'am spălat şi văz.

16. Deci, ziceau unii din farisei: Acest om nu este dela Dumnezeu, că nu păzeşte Sâmbăta. Alţii ziceau: Cum poate om păcătos să facă minuni ca aceasta? Şi împerechere era între dânşii.

17. Zis-au iarăşi celui ce (fusese) orb: Tu ce zici despre cel ce ţi-a deschis ochii? Răspuns-a el: Este proroc.

18. Iudeii însă n'au crezut despre dânsul că a fost orb şi a văzut, până ce n'au chemat pe părinţii celui ce văzuse.

19. Şi i-au întrebat pe ei, zicând: Acesta este fiul vostru, despre care spuneţi că s'a născut orb? Cum, dar, vede acum?

20. Răspuns-au lor părinţii lui şi au zis: Ştim că acesta este fiul nostru, şi cum că s'a născut orb.

21. Dar cum vede el acum, nu ştim; sau cine i-a deschis ochii lui, noi nu ştim; întrebaţi-l pe dânsul, (căci) este în vârstă, va grăi singur despre sine.

22. Acestea le-au spus părinţii lui, că se temeau de Iudei, pentrucă de curând se sfătuiseră Iudeii, că de va mărturisi cineva că el este Hristosul, să fie scos din sinagogă.

23. De aceea au zis părinţii lui: Intrebaţi-l pe dânsul, (căci) este în vârstă.

24. Deci au chemat a doua oară pe omul care fusese orb şi au zis către el: Dă slavă lui Dumnezeu; noi ştim că omul acesta este păcătos.

25. Iar acela a răspuns şi a zis: De este păcătos, nu ştiu; una ştiu, că orb am fost şi acum văz.

26. Şi i-au zis lui iarăşi: Ce ţi-a făcut? Cum ţi-a deschis ţie ochii?

27. Răspuns-a lor: Acum v'am spus şi n'aţi auzit! De ce voiţi să auziţi încă odată? Nu cumva voiţi să vă faceţi şi voi ucenicii lui?

28. Atunci l-au ocărît pe el şi i-au zis: Tu eşti ucenic al acestuia, iar noi suntem ucenicii lui Moise!

29. Noi ştim că Moise a grăit cu Dumnezeu, iar pe acesta nu-l ştim de unde este.

30. Răspuns-a omul şi a zis lor: Tocmai aici este minunea, că voi nu ştiţi de unde este şi el a deschis ochii mei!

31. Şi ştim că Dumnezeu nu ascultă pe păcătoşi; iar de este cineva cinstitor de Dumnezeu şi face voia lui, pe acesta îl ascultă.

32. Din veac nu s'a auzit să
fi deschis cineva ochii vreunui
orb din naştere.
33. De n'ar fi acesta dela
Dumnezeu, n'ar putea face ni-
mic.
34. Răspuns-au ei şi au zis
lui: Intru păcate te-ai născut
tot, şi tu ne înveţi pe noi? Şi
l-au gonit pe el afară.
35. Auzind Iisus că l-au go-
nit afară şi aflându-l pe dân-
sul, i-a zis: Crezi tu în Fiul
Omului?
36. Răspuns-a el şi a zis:
Cine este, Doamne, ca să crez
întrânsul?
37. Şi i-a zis Iisus lui: L-ai
şi văzut pe el, căci cel ce gră-
ieşte cu tine, acela este.
38. Iar el a zis: Crez, Doamne!
Şi s'a închinat lui.
39. Atunci a zis Iisus: Spre
judecată am venit eu în lumea
aceasta, ca cei ce nu văd să
vază, şi cei ce văd să fie orbi.
40. Şi auzind acestea unii
din fariseii cari erau împreună
cu dânsul, i-au zis: Au doară
şi noi suntem orbi?
41. Zis-a lor Iisus: De aţi fi
orbi, n'aţi avea păcat. Acum
însă ziceţi: Noi vedem. De
aceea păcatul vostru rămâne.

10.

Amin, amin grăiesc vouă:
Cel ce nu intră pe uşă în
staulul oilor, ci sare pe aiurea,
acela este fur şi tâlhar.
2. Iar cel ce intră pe uşă
este **păstorul oilor.**
3. Acestuia portarul îi des-
chide şi oile ascultă de glasul
lui; şi oile sale le cheamă pe
nume şi afară le mână.
4. Iar când îşi scoate oile
sale, merge înaintea lor şi oile
merg după dânsul, căci cunosc
glasul lui.
3. Iar după cel strein nu
merg, ci fug dela dânsul, că
nu cunosc glasul streinilor.
6. Această pildă le-a spus-o
Iisus, dar ei n'au înţeles ce în-
semnau cuvintele lui.
7. Deci le-a zis lor Iisus ia-
răşi: Amin, amin grăiesc vouă:
Eu sunt uşa oilor.
8. Toţi câţi au venit înainte
de mine sunt furi şi tâlhari, şi
oile nu i-au ascultat pe ei.
9. Eu sunt uşa; de va intra
cineva prin mine, se va mân-
tui, şi va intra şi va ieşi şi
păşune va afla.
10. Furul nu vine, fără nu-
mai ca să fure şi să junghie şi
să piarză; eu am venit ca oile
mele viaţă să aibă, şi mai mult
să aibă.
11. **Eu sunt păstorul cel
bun.** Păstorul cel bun sufletul
său şi-l pune pentru oi.
12. Iar năimitul şi care nu
este păstor şi ale căruia nu
sunt oile, vede lupul venind şi
lasă oile şi fuge; şi lupul le
răpeşte şi le risipeşte pe ele.
13. Năimitul fuge, pentrucă
este năimit şi el nu are grija
oilor.

14. Eu sunt păstorul cel bun, şi-mi cunosc (oile) mele şi ele mă cunosc pe mine.

15. Precum mă cunoaşte pe mine Tatăl, şi eu îl cunosc pe Tatăl; şi sufletul îmi pun pentru oi.

16. Mai am şi alte oi, care nu sunt din staulul acesta; şi pe acelea mi se cade să le aduc; şi glasul meu vor auzi, şi **va fi o turmă şi un păstor.**

17. Pentru aceasta mă iubeşte pe mine Tatăl, că eu îmi pun sufletul meu, ca iarăşi să-l iau pe el.

18. Nimeni nu-l ia dela mine, ci eu însumi îl pun pe el. Putere am să-l pun şi putere am să-l iau iarăşi. Porunca aceasta dela Tatăl meu am primit-o.

19. Deci pricire s'a făcut iarăşi între Iudei, pentru cuvintele acestea.

20. Şi mulţi dintrânşii ziceau: Are drac şi este nebun! Pentru ce îl ascultaţi?

21. Alţii ziceau: Aceste cuvinte nu sunt cuvinte de îndrăcit. Au doară poate un drac să deschiză ochii orbilor?

22. Şi s'a întâmplat atunci să fie în Ierusalim (praznicul) sfinţirii (bisericii), şi era iarnă.

23. Şi umbla Iisus în biserică, prin pridvorul lui Solomon.

24. Deci l-au împresurat pe el Iudeii şi i-au grăit lui: Până când ai să ne ţii sufletul la îndoială? De eşti tu Hristosul, spune-ne nouă pe faţă!

25. Răspuns-a lor Iisus: V'am spus vouă şi nu credeţi. Lucrurile pe care le fac întru numele Tatălui meu, acelea mărturisesc pentru mine.

26. Ci voi nu credeţi, pentrucă nu sunteţi din oile mele.

27. Oile mele glasul meu ascultă, şi eu le cunosc şi vin după mine.

28. Şi eu le dau lor viaţă veşnică, şi nu vor pieri în veac şi nimeni nu le va răpi din mâna mea.

29. Tatăl meu, care mi le-a dat mie, este mai mare decât toţi; şi nimeni nu poate să le răpească pe ele din mâna Tatălui meu.

30. **Eu şi Tatăl una suntem.**

31. Deci Iudeii au luat iarăşi pietre, ca să arunce întrânsul.

32. Răspuns-a lor Iisus: Multe lucruri bune am arătat vouă dela Tatăl meu. Pentru care din aceste lucruri aruncaţi în mine cu pietre?

33. Răspuns-au lui Iudeii, zicând: Nu pentru vreun lucru bun aruncăm noi cu pietre în tine, ci pentru hulă şi pentrucă om fiind, te faci pe tine Dumnezeu.

34. Răspuns-a lor Iisus: Oare nu este scris în legea voastră: Eu am zis: dumnezei sunteţi?

35. Dacă pe aceia, către cari

---

10. *16:* Ezech. 34, 23; 37, 24.

34: Ps. 82, 6.

s'a îndreptat cuvântul lui Dum-
nezeu, i-a numit dumnezei – şi
scriptura nu poate fi călcată
în picioare –
36. Oare acela pe care Tatăl
l-a sfinţit şi l-a trimis în lume,
(puteţi) voi spune că grăieşte
hulă, pentrucă a zis: sunt Fiul
lui Dumnezeu?
37. Dacă nu fac lucrurile
Tatălui meu, să nu credeţi în
mine.
38. Iar de le fac, chiar **dacă
nu-mi credeţi mie, credeţi
lucrurilor,** ca să cunoaşteţi şi
să credeţi că Tatăl întru mine
este şi eu întru el.
39. Deci căutau iarăşi să-l
prinză.
40. Şi a mers iarăşi de ceea
parte de Iordan, la locul unde
Ioan botezase mai întâi, şi a
rămas acolo.
41. Şi mulţi veneau la dân-
sul şi ziceau: Ioan n'a făcut
nicio minune; dar toate câte
a spus Ioan despre acesta au
fost adevărate.
42. Şi acolo mulţi au crezut
întrânsul.

11.

Şi era bolnav un oarecare
Lazăr din Vitania, din
satul Mariei şi al surorii sale
Marta.
2. Iar Maria era cea care a
uns pe Domnul cu mir şi a
şters picioarele lui cu părul ca-
pului ei, iar Lazăr cel bolnav
era fratele ei.
3. Deci au trimis surorile la
Iisus, zicând: Doamne, acela
pe care Tu îl iubeşti este bolnav.
4. Iar Iisus auzind, a zis:
Această boală nu este spre
moarte, ci spre mărirea lui
lui Dumnezeu, ca să se prea-
mărească Fiul lui Dumnezeu
printrânsa.
5. Ci Iisus iubea pe Marta
şi pe sora ei şi pe Lazăr.
6. Deci, dacă a auzit că (La-
zăr) este bolnav, a zăbovit două
zile în locul în care era.
7. Apoi, după aceea a zis
ucenicilor: Să mergem iarăşi
în Iudeea.
8. Zis-au lui ucenicii: Invă-
ţătorule, acum te căutau Iudeii
să te ucidă cu pietre, şi iarăşi
te duci acolo?
9. Răspuns-a Iisus: Oare nu
douăsprezece ceasuri sunt într'o
zi? De va umbla cineva ziua,
nu se va împiedeca, pentrucă
vede lumina lumii acesteia.
10. Iar de va umbla cineva
noaptea, se va împiedica, pen-
trucă lumina nu mai este în-
trânsul.
11. Acestea le-a spus, iar
după aceea a zis către ei: La-
zăr, prietenul nostru, a ador-
mit, dar merg să-l deştept pe el.
12. Deci i-au zis ucenicii lui:
Doamne, dacă a adormit, se va
mântui (de boală).
13. Iisus însă vorbea de moar-
tea lui; iar lor li se părea că
(vorbeşte) despre adormirea
somnului.

14. Atunci Iisus le-a vorbit lor deschis: Lazăr a murit.
15. Şi pentru voi mă bucur că n'am fost acolo, ca să credeţi. Ci să mergem la el.
16. Atunci a zis Toma, care se numeşte geamăn, celorlalţi ucenici: Să mergem şi noi, ca să murim cu el.
17. Deci viind Iisus, l-a aflat pe el îngropat de patru zile.
18. Ci Vitania era aproape de Ierusalim ca la cincisprezece stadii.
19. Şi mulţi din Iudei veniseră la Marta şi Maria, ca să le mângâie pe ele pentru (pierderea) fratelui lor.
20. Deci Marta, când a auzit că vine Iisus, a ieşit întru întâmpinarea lui, iar Maria a rămas acasă.
21. Şi a zis Marta către Iisus: Doamne, de ai fi fost aici, fratele meu nu ar fi murit.
22. Dar ştiu că şi acum ori câte vei cere dela Dumnezeu, el îţi va da ţie.
23. Zis-a ei Iisus: Fratele tău va învia.
24. Zis-a lui Marta: Ştiu că va învia, la înviere, în ziua cea de apoi.
25. Zis-a ei Iisus: **Eu sunt învierea şi viaţa:** cel ce crede întru mine, de va şi muri, viu va fi.
26. Şi tot cel ce viază şi crede întru mine, nu va muri în veac. Crezi aceasta?
27. Zis-a lui: Da, Doamne, crez că tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu care a venit în lume.
28. Şi zicând acestea, s'a dus şi a chemat în taină pe Maria, sora sa, zicând: Invăţătorul este aici şi te cheamă.
29. Iar dacă a auzit aceasta, s'a sculat degrab şi a mers la dânsul.
30. Iar Iisus încă nu ajunsese în sat, ci era în locul unde l-a întâmpinat pe el Marta.
31. Ci Iudeii cari erau în casă cu dânsa şi o mângâiau pe ea, văzând pe Maria că s'a sculat degrab şi a ieşit, au mers după dânsa, zicând: Se duce la mormânt, ca să plângă acolo.
32. Deci Maria viind unde era Iisus şi văzându-l, a căzut la picioarele lui, zicând: Doamne, de ai fi fost aici, fratele meu n'ar fi murit.
33. Iar Iisus văzând-o pe dânsa plângând, ca şi pe Iudeii cari veniseră împreună cu dânsa, a suspinat cu duhul şi s'a tulburat întru sine.
34. Şi a zis: Unde l-aţi pus? Zis-au lui: Doamne, vino şi vezi.
35. Şi a lăcrămat Iisus.
36. Deci ziceau Iudeii: Iată, cum îl iubea pe el!
37. Iar unii dintrâşii ziceau: El, care a deschis ochii orbului, nu putea oare să facă să nu moară acesta?
38. Deci Iisus suspinând întru sine iarăşi, s'a dus la mormânt,

care era o peşteră, şi peste ea era o piatră.
39. Zis-a Iisus: Ridicaţi piatra. Răspuns-a lui Marta, sora celui adormit: Doamne, pute, că este mort de patru zile?
40. Zis-a ei Iisus: Nu ţi-am spus oare că, de vei crede, vei vedea mărirea lui Dumnezeu?
41. Deci au ridicat piatra. Iar Iisus şi-a ridicat ochii în sus şi a zis: Părinte, mulţumescu-ţi ţie că m'ai ascultat?
42. Ci eu ştiam că pururea mă asculţi, dar pentru poporul care stă împrejur am grăit, ca să crează că tu m'ai trimis.
43. Şi zicând aceasta a strigat cu glas mare: **Lazăre, vino afară!**
44. Şi a ieşit mortul, mânile şi picioarele fiindu-i legate cu faşe, iar faţa lui era acoperită cu o năframă. Zis-a lor Iisus: Deslegaţi-l şi-l lăsaţi să meargă.
45. Deci mulţi din Iudeii cari veniseră la Maria şi au văzut cele ce a făcut Iisus, au crezut întrânsul.
46. Dar unii din ei s'au dus la farisei şi le-au spus cele ce a făcut Iisus.
47. Atunci arhiereii şi fariseii au adunat sobor şi au zis: Ce ne facem? Căci omul acesta face multe minuni.
48. De-l vom lăsa pe el aşa, toţi vor crede întrânsul şi vor veni Romanii şi vor lua şi ţara şi neamul nostru.
49. Ci unul dintrânşii, **Caiafa,** care era arhiereu în anul acela, a zis lor: Voi nu ştiţi nimic.
50. Nici nu vă gândiţi că este mai de folos să moară un om pentru popor şi să nu piară tot neamul.
51. Iar aceasta nu a spus-o el dela sine, ci fiind arhiereu în anul acela, a prorocit că Iisus va să moară pentru neam.
52. Şi nu numai pentru neam, ci şi ca să adune laolaltă pe fiii cei risipiţi ai lui Dumnezeu,
53. Deci din ziua aceea s'au sfătuit ca să-l omoare pe el.
54. De aceea Iisus nu mai umbla pe faţă printre Iudei; ci s'a dus de acolo într'o lature, aproape de pustie, într'o cetate numită Efraim şi a rămas acolo cu ucenicii săi.
55. Ci erau aproape **Paştile Iudeilor** şi înainte de Paşti mulţi din laturea aceea s'au suit în Ierusalim, ca să se curăţească.
56. Deci (Iudeii) căutau pe Iisus, şi stând în biserică, grăiau între ei: Ce vi se pare vouă? Veni-va oare la praznic?
57. Iar arhiereii şi fariseii dăduseră poruncă, după care oricine va afla unde este, să dea de veste, casă-l prinză pe el.

12.

Iar înainte de Paşti cu şase zile a venit **Iisus în Vitania,**

---

11. *45—53:* Luca, 16, 31.

12. *1—8:* Mat. 26, 6—13; Marcu 14, 3—9.

unde era Lazăr pe care-l în-viase din morţi.

2. Şi acolo i-au făcut cină, şi Marta slujea; iar Lazăr era unul din cei ce şedeau împreună cu dânsul la masă.

3. Deci Maria luând o litră de mir de nard curat, de mult preţ, a uns picioarele lui Iisus şi le-a şters cu părul său, iar casa s'a umplut de mirosul mirului.

4. Atunci a zis unul din ucenicii lui, (anume) Iuda al lui Simon Iscarioteanul, care avea să-l vâză pe el:

5. Pentru ce nu s'a vândut acest mir cu trei sute de dinari şi (banii) să se fie dat săracilor?

6. Dar aceasta a spus-o nu pentru că avea grijă de săraci, ci pentru că era fur, şi purtând pungă lua din ce se punea întrânsa.

7. Zis-a Iisus: Las-o pe ea, că pentru ziua îngropării mele l-a păstrat.

8. Că pe săraci pururea îi aveţi cu voi, dar pe mine nu mă aveţi pururea.

9. Şi mulţimea multă din Iudei aflând că Iisus este acolo, a venit nu numai pentru Iisus, ci şi ca să vază pe Lazăr, pe care-l înviase din morţi.

10. Şi s'au sfătuit arhiereii, ca şi pe Lazăr să-l omoare;

11. Că din pricina lui, mulţi Iudei mergeau şi credeau în Iisus.

12. Iar a doua zi, mulţimea multă care se adunase la praznic, auzind că **Iisus vine în Ierusalim.**

13. A luat stâlpări de finic, şi a ieşit întru întâmpinarea lui, strigând: Osana? Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului, împăratul lui Israil?

14. Şi aflând Iisus un asin, a şezut pe el, precum este scris:

15. Nu te teme, fiica Sionului. Iată împăratul tău vine la tine şezând pe mânzul asinei.

16. Ucenicii lui nu pricepuseră acestea mai înainte; dar după ce s'a preamărit Iisus, atunci şi-au adus aminte că acestea pentru el erau scrise şi acestea lui i s'au făcut.

17. Deci poporul care fusese cu el când a strigat din mormânt pe Lazăr şi l-a sculat pe el din morţi, mărturisea (cum se întâmplaseră lucrurile).

18. De aceea-l şi întâmpina pe el poporul, căci au auzit că le făcuse minunea aceasta.

19. Atunci au zis fariseii între dânşii: Vedeţi că nu folosiţi nimic? Iată, **lumea merge după dânsul!**

20. Ci printre cei ce se suiseră să se închine la praznic erau (şi) oarecare Elini.

21. Aceştia s'au apropiat de Filip care era din Vitsaida Galileii şi l-au rugat pe el, zicând:

12—19: Mat. 21, 1—11; Marcu 11, 1—10; Luca 19, 29—40; Ps. 118, 25—26.
15: Zah. 9, 9.

Domnule, am voi să vedem
pe Iisus.
22. Venit-a Filip şi a spus
lui Andrei, iar Andrei şi Filip
au spus lui Iisus.
23. Iar Iisus a răspuns lor,
zicând: A venit ceasul, ca să
se preamărească Fiul Omu-
lui.
24. Amin, amin grăiesc vouă:
Grăuntele de grâu căzând pe
pământ, de nu va muri, el ră-
mâne singur, iar de va muri,
multă roadă aduce.
25. Cel ce îşi iubesc sufletul
pierde-l-va pe el, iar celce-şi
urăşte sufletul în lumea aceasta,
îl va păstra pe el spre viaţa
veşnică.
26. De-mi slujeşte cineva mie,
mie să-mi urmeze; şi unde voi
fi eu, acolo va fi şi sluga mea.
Şi de-mi va sluji cineva mie,
îl va cinsti pe el Tatăl meu.
27. Acum sufletul meu s'a
tulburat; şi ce voi zice? Pă-
rinte, mântueşte-mă de ceasul
acesta? Ci pentru ceasul acesta
am venit.
28. Părinte, preamăreşte nu-
mele tău. Şi glas din cer s'a
auzit atunci, (zicând): L-am
preamărit şi iarăşi îl voi prea-
mări.
29. Iar norodul care sta şi
auzia, zicea: Tunet a fost! Alţii
ziceau: Înger i-a grăit!
Răspuns-a lor Iisus şi a zis:
Nu pentru mine a fost glasul
acesta, ci pentru voi.

27: Ps. 6, 4; 42, 6.

31. Acum este judecata lumii
acesteia, acum stăpânitorul lu-
mii acesteia se va izgoni.
32. Şi eu, de mă voi înălţa
de pe pământ, pe toţi îi voi
trage la mine.
33. Iar aceasta o zicea, ca
să arate cu ce moarte avea să
moară.
34. Răspuns-a lui mulţimea:
Noi am auzit din lege că Hris-
tos rămâne în veac, şi cum zici
tu că Fiul Omului trebuie să
se înalţe? Cine este acesta Fiul
Omului?
35. Deci a zis lor Iisus: Incă
puţină vreme mai este lumina
cu voi. Umblaţi până când a-
veţi lumina, ca să nu vă cu-
prinză pe voi întunerecul; că
cel ce umblă întru întunerec
nu ştie unde merge.
36. Până când aveţi lumina,
credeţi în lumină, ca să fiţi
fii ai luminii. Acestea a grăit
Iisus, şi mergând s'a ascuns de
dânşii.
37. Dar, deşi făcuse atâtea
minuni înaintea lor, tot nu cre-
deau întrânsul.
38. Ca să se plinească cu-
vântul lui Isaia prorocul ce
zice: Doamne, cine a crezut
celor auzite de noi? Şi: Braţul
Domnului cui s'a descoperit?
39. De aceea nu puteau să
crează, pentru că Isaia a mai zis:
40. Au orbit ochii lor şi a
împietrit inima lor, ca să nu

38: Is. 53, 1.
40: Is. 6, 9—10.

vază cu ochii, nici să înţeleagă
cu inima şi să se întoarcă, şi
eu să-i vindec pe ei.
41. Acestea le-a zis Isaia,
când a văzut mărirea lui şi a
grăit despre dânsul.
42. Insă şi din căpeteniii mulţi
au crezut întrânsul; dar de
teama fariseilor nu-l mărturi-
seau, ca să nu fie scoşi din
sinagogă;
43. Căci iubeau mărirea o-
menească mai mult decât mă-
rirea lui Dumnezeu.
44. Atunci Iisus a strigat şi
a zis: Cel ce crede în mine
nu crede în mine, ci în cel ce
m'a trimis pe mine.
45. **Eu lumină am venit în
lume,** ca tot cel ce crede în
mine să nu rămâie în întune-
rec.
47. Şi de va auzi cineva cu-
vintele mele şi nu va crede,
eu nu-l judec; că n'am ve-
nit ca să judec lumea, ci ca
să mântuiesc lumea.
48. Pe cel ce se lapădă de
mine şi nu primeşte cuvintele
mele are cine să-l judece: Cu-
vântul care l-am grăit, acela îl
va judeca pe el în ziua cea de
apoi.
49. Căci eu n'am grăit dela
mine, ci Tatăl care m'a trimis,
acela mi-a dat poruncă ce să
spun şi ce să grăiesc.
50. Şi ştiu că porunca lui
este viaţă veşnică. Deci cele
ce grăiesc eu, precum mi-a
spus mie Tatăl, aşa le grăiesc.

13.

Iar înainte de praznicul Paşti-
lor, ştiind Iisus că i-a venit
ceasul ca să se mute din lu-
mea aceasta la Tatăl, (a arătat
că) iubind pe ai săi, cari erau
în lume, i-a iubit pe ei până la
sfârşit.
2. Iar **la cină,** când diavo-
lul pusese acum în inima lui
Iuda al lui Simon Iscarioteanul,
gândul vânzării,
3. Ştiind Iisus că Tatăl toate
i le-a dat lui în mână şi cum
că dela Dumnezeu a ieşit şi la
Dumnezeu se duce.
4. S'a sculat dela cină şi des-
brăcându-şi veşmintele şi luând
un ştergar s'a încins (cu el).
5. Apoi turnând apă în spă-
lător, a început a **spăla pi-
cioarele ucenicilor** şi a le
şterge cu ştergarul cu care era
încins.
6. Deci a venit Simon Pe-
tru. Zis-a lui (acesta): Doamne,
voieşti tu oare să-mi speli pi-
cioarele mele?
7. Răspuns-a Iisus şi i-a zis
lui: Ceea ce fac eu, tu nu ştii
acum, dar vei pricepe după
acestea.
8. Zis-a Petru lui: Nu vei
spăla picioarele mele în veac?
Răspuns-a Iisus lui: De nu te
voi spăla pe tine, nu vei avea
parte cu mine.
9. Zis-a Simon Petru: Doamne,
(spală-mi) nu numai picioarele,
ci şi mâinile şi capul!
10. Iar Iisus i-a zis: Cel spă-

lat nu are trebuință să i se spele,
fără numai picioarele, pentrucă
este curat tot. Şi voi sunteţi
curaţi, dar nu toţi.
11. Că ştia pe cel ce avea
să-l vânză; de aceea a zis: Nu
toţi sunteţi curaţi.
12. Deci, după ce a spălat
picioarele lor şi şi-a îmbrăcat
veşmintele sale, şezând iarăşi la
masă le-a zis lor: Inţelegeţi ce
v'am făcut vouă?
13. Voi mă numiţi pe mine
Invăţător şi Domn, şi bine zi-
ceţi, căci sunt.
14. Deci, dacă eu, Domnul
şi Invăţătorul, am spălat picioa-
rele voastre, datori sunteţi şi
voi să spălaţi picioarele unul
altuia.
15. Că pildă am dat vouă,
ca precum am făcut eu, să fa-
ceţi şi voi.
16. Amin, amin zic vouă:
**Nu este sluga mai mare de-
cât stăpânul său,** nici solul
mai mare decât cel ce l-a tri-
mis pe el.
17. După ce ştiţi acestea, fe-
riciţi veţi fi de le veţi face.
18. Nu pentru voi toţi gră-
iesc; eu ştiu pe care i-am ales'
Ci trebuie să se împlinească
scriptura: Cel ce mănâncă îm-
preună cu mine pâine, şi-a ri-
dicat călcâiul asupra mea.
19. Vă spun vouă acum, mai
înainte de a se face, ca atunci,
când se va face, să credeţi că
eu sunt.
20. Amin, amin grăiesc vouă:
Cel ce primeşte pe care-l voi
trimite eu, pe mine mă pri-
meşte; iar cel ce mă primeşte
pe mine, primeşte pe cel ce
m'a trimis pe mine.
21. Acestea zicând Iisus, s'a
tulburat cu duhul şi a mărtu-
risit, şi a zis: Amin, amin gră-
iesc vouă: **unul din voi mă
va vinde.**
22. Deci ucenicii căutau unul
la altul, nepricepându-se de cine
grăieşte.
23. Iar la masă, unul din u-
cenicii lui, pe care-l iubea Iisus,
era culcat pe sânul lui Iisus;
24. Atunci Simon Petru a
făcut semn acestuia să întrebe
cine ar fi (acela) de care gră-
ieşte.
25. Şi acela lipindu-se de
pieptul lui Iisus, l-a întrebat:
Doamne, cine este?
26. Răspuns-a Iisus: Acela
este, căruia eu, întingând pâi-
nea, i-o voi da. Şi întingând
pâinea, a dat-o lui Iuda al lui
Simon Iscarioteanul.
27. Şi atunci, după pâine, a
intrat întrânsul satana. Deci a
zis Iisus lui: Ce vrei să faci,
fă mai de grabă.
28. Şi nimeni din cei ce şe-
deau la masă, n'au priceput
pentru ce i-a zis lui aceasta.
29. Că de vreme ce punga
era la Iuda, unii socoteau că
Iisus îi zice: Cumpără cele ce

---

13. *18:* Ps. 41, 10.

21—30: Mat. 26, 21—25; Marcu 14, 18—21; Luca 22, 21—23.

ne trebuiesc de praznic, sau să
dea ceva săracilor.
30. Deci, după ce a luat el
pâinea, a ieşit îndată; iar când
a ieşit era noapte.
31. Zis-a Iisus: Acum s'a
preamărit Fiul Omului şi Dum-
nezeu s'a preamărit întru el.
32. Dacă s'a preamărit Dum-
nezeu întru el, şi Dumnezeu îl
va preamări pe el întru sine,
şi îndată îl va preamări pe el.
33. Fiilor, încă puţin mai
sunt cu voi. Căuta-mă-veţi şi,
precum am zis Iudeilor, că
unde merg eu voi nu puteţi
veni, vă spun şi vouă:
34. **Poruncă nouă dau
vouă, ca să vă iubiţi unul
pe altul.** Precum eu v'am iu-
bit pe voi, aşa să vă iubiţi şi
voi unul pe altul.
35. Din aceasta vor cunoaşte
toţi că sunteţi ucenicii mei, de
veţi avea dragoste între voi.
36. Zis-a Simon Petru către
Iisus: Doamne, unde mergi?
Răspuns-a Iisus lui: Unde merg
eu, tu nu poţi veni acum după
mine; dar mai târziu vei veni
după mine.
37. Zis-a Petru lui: Doamne,
pentru ce nu pot veni după
tine acum? Sufletul meu îl voi
pune pentru tine.
38. Răspuns-a Iisus lui: Sufle-
tul tău pentru mine-l vei pune?
Amin, amin grăiesc ţie: Nu va
cânta cocoşul, până ce te vei
lepăda de mine de trei ori.

36–38: Mat. 26, 33–35; Marcu 14, 29–31; Luca 22, 31–34.

14.

Să nu se turbure inima voastră.
Credeţi întru Dumnezeu şi
întru mine credeţi.
2. In casa Tatălui meu sunt
multe lăcaşuri; iar de nu, v'aş
fi spus vouă: **merg să vă
gătesc vouă loc.**
3. Şi de mă voi duce să vă
gătesc vouă loc, iarăşi voi veni,
şi vă voi lua la mine, ca unde
sunt eu, să fiţi şi voi.
4. Şi ştiţi unde merg eu, şi
ştiţi şi calea.
5. Zis-a Toma lui: Doamne,
nu ştim unde mergi, şi cum
putem să ştim calea?
6. Zis-a Iisus lui: **Eu sunt
calea, adevărul şi viaţa.** Ni-
meni nu vine la Tatăl, fără
numai prin mine.
7. De m'aţi fi cunoscut pe
mine, şi pe Tatăl meu l-aţi fi
cunoscut; dar de acum îl cu-
noaşteţi şi l-aţi văzut pe el.
8. Zis-a Filip lui: Doamne,
arată-ne nouă pe Tatăl şi ne
va ajunge nouă.
9. Zis-a Iisus lui: De atâta
vreme sunt cu voi şi nu m'ai
cunoscut pe mine, Filipe? Cel
ce m'a văzut pe mine a văzut
pe Tatăl; cum zici tu: arată-ne
nouă pe tatăl?
10. Nu crezi că eu întru
Tatăl şi Tatăl întru mine este?
Graiurile pe care eu le grăiesc
vouă nu le grăiesc dela mine,
ci Tatăl care petrece întru mine,
acela face lucrurile.
11. Credeţi mie, că eu întru

Tatăl şi Tatăl întru mine este;
iar de nu, credeţi mie pentru
lucrurile acestea.
12. Amin, amin grăiesc vouă:
Cel ce crede întru mine, lucru-
rile care le fac eu şi el le va
face, şi mai mari decât acestea
va face, că eu la Tatăl meu
merg.
13. Şi **orice veţi cere întru
numele meu, voi face,** ca să
se preamărească Tatăl întru
Fiul.
14. Orice veţi cere întru
numele meu, eu voi face.
15. De mă iubiţi pe mine,
păziţi poruncile mele.
16. Şi eu voi ruga pe Tatăl
şi alt Mângăitor va da vouă,
ca să rămâie cu voi în veac:
17. Duhul adevărului, pe
care lumea nu-l poate primi,
că nu-l vede, nici nu-l cu-
noaşte pe el; iar voi îl cu-
noaşteţi, căci cu voi petrece
şi cu voi va fi.
18. Nu vă voi lăsa sărmani:
voi veni la voi.
19. Incă puţin şi lumea nu
mă va mai vedea; iar voi mă
veţi vedea, că eu sunt viu şi
voi veţi fi vii.
20. In ziua aceea veţi cu-
noaşte că eu sunt întru Tatăl
meu şi voi întru mine şi eu
întru voi.
21. Cel ce are poruncile mele
şi le păzeşte pe ele, acela mă
iubeşte pe mine; şi cel ce mă
iubeşte pe mine, iubit va fi şi
de Tatăl meu, şi eu îl voi iubi
şi mă voi arăta lui.
22. Zis-a către el Iuda, nu
Iscarioteanul: Doamne, ce poa-
te fi că nouă vreai să te arăţi,
iar nu lumii?
23. Răspuns-a Iisus şi a zis lui:
De mă iubeşte cineva pe mine,
cuvântul meu va păzi şi Tatăl
meu îl va iubi pe el, şi vom veni
la el şi la el ne vom face lăcaş.
24. Cel ce nu mă iubeşte pe
mine, nu păzeşte cuvintele me-
le; dar cuvântul ce-l auziţi nu
este al meu, ci al Tatălui celui
ce m'a trimis pe mine.
25. Acestea am zis vouă,
fiind cu voi.
26. Iar Mângăetorul, **Duhul
cel Sfânt,** pe care-l va trimete
Tatăl întru numele meu, acela
vă va învăţa toate şi vă va
aduce aminte de toate câte am
grăit vouă.
27. Pace las vouă, pacea
mea dau vouă; nu precum dă
lumea, dau eu vouă. Să nu
se tulbure inima voastră, nici
să se spăimânteze.
28. Aţi auzit că v'am spus:
Merg, dar (iarăşi) voi veni la
voi. De m'aţi iubi pe mine,
v'aţi fi bucurat că v'am spus:
merg la Tatăl. Că Tatăl meu
este mai mare decât mine.
29. Iar acum v'am spus (a-
cestea) mai înainte, până a nu
se împlini, ca atunci, când vor
fi, să credeţi
30. Nu voi mai grăi multe
cu voi, că vine stăpânitorul
lumii acesteia, care cu mine
n'are nimic.
31. Ci ca să cunoască lu-

mea că eu iubesc pe Tatăl şi precum mi-a poruncit mie Tatăl, aşa fac. Sculaţi-vă, să mergem de aici.

15.

Eu **sunt viţa cea adevărată** şi Tatăl meu este lucrătorul.

2. Toată viţa care nu aduce roadă întru mine o scoate, şi toată viţa care aduce roadă o curăţeşte, ca mai multă roadă să aducă.

3. Acum, voi sunteţi curaţi pentru cuvântul care l-am grăit vouă.

4. Rămâneţi întru mine şi eu întru voi. Precum viţa nu poate aduce roadă dela sine, de nu va rămânea în bucium, aşa nici voi, de nu veţi rămânea întru mine.

5. Eu sunt buciumul viţei, iar voi mlădiţele; cel ce rămâne întru mine şi eu întru el, acela aduce roadă multă; că **fără de mine nu puteţi face nimic.**

6. Dacă cineva nu rămâne întru mine, se scoate afară ca viţa şi se usucă şi o adună şi în foc o aruncă şi arde.

7. De veţi rămânea întru mine şi cuvintele mele de vor rămânea întru voi, orice veţi vrea veţi cere şi vi se va face vouă.

8. Intru aceasta se va preamări Tatăl meu, de veţi aduce roadă multă şi de vă veţi face ucenicii mei

9. Precum m'a iubit pe mine Tatăl şi eu v'am iubit pe voi; rămâneţi întru dragostea mea.

10. De veţi păzi poruncile mele, veţi rămânea întru dragostea mea, precum eu am păzit poruncile Tatălui meu si rămân întru dragostea lui.

11. Acestea am grăit vouă, ca bucuria mea întru voi să rămâie şi bucuria voastră să fie deplină.

12. Porunca mea aceasta este, ca să vă iubiţi unul pe altul, precum şi eu v'am iubit pe voi.

13. Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca cineva să-şi puie sufletul pentru prietenii săi.

14. **Voi prietenii mei sunteţi,** de veţi face câte vă poruncesc vouă.

15. De acum nu vă mai numesc slugi, că sluga nu ştie ce face stăpânul său, ci v'am numit prieteni, pentrucă toate câte am auzit dela Tatăl meu, am arătat vouă.

16. Nu voi m'aţi ales pe mine, ci eu v'am ales pe voi şi v'am pus să mergeţi şi roadă să aduceţi şi roada voastră să rămâie, ca orice veţi cere dela Tatăl întru numele meu, să vă dea vouă.

17. Acestea poruncesc vouă, ca să vă iubiţi unul pe altul.

18. De vă urăşte pe voi lumea, să ştiţi că pe mine mai înainte decât pe voi m'a urît.

19. De aţi fi din lume, lu-
mea ar iubi pe al său; dar
pentrucă nu sunteţi din lume,
ci eu v'am ales din lume, pen-
tru aceasta lumea vă urăşte.
20. Aduceţi-vă aminte de
cuvintele care am grăit vouă:
**Nu este sluga mai mare
decât stăpânul său.** De m'au
prigonit pe mine, şi pe voi vă
vor prigoni; de au păzit cu-
vântul meu, şi al vostru-l vor
păzi.
21. Ci acestea toate vi le
vor face vouă pentru numele
meu, că nu ştiu pe cel ce m'a
trimis pe mine.
22. De n'aş fi venit şi nu
le-aş fi spus, n'ar avea păcat;
acum însă nu au ce să răs-
pundă pentru păcatul lor.
23. Cel ce mă urăşte pe mine,
şi pe Tatăl meu îl urăşte.
24. De n'aş fi făcut între ei
lucruri pe cari nimeni altul nu
le-a făcut, n'ar avea păcat; a-
cum însă au şi văzut şi (totuşi)
m'au urît şi pe mine şi pe
Tatăl meu.
25. Ci (s'a făcut aceasta) ca
să se plinească cuvântul cel
scris în legea lor: M'au urît în
zadar.
26. Iar când va veni Mân-
găitorul pe care îl voi trimite
vouă dela Tatăl, Duhul ade-
vărului, care dela Tatăl pur-
cede, acela va mărturisi pen-
tru mine.
27. Dar şi voi veţi mărtu-
risi, că dintru început sunteţi
cu mine.

16.

Acestea am grăit vouă, ca să
nu vă sminţiţi.
2. Scoate-vă-vor pe voi din
sinagoge, şi va veni vremea,
ca tot celui ce **vă va ucide
pe voi** să i se pară că aduce
slujbă lui Dumnezeu.
3. Şi acestea vi le vor face
vouă, pentrucă n'au cunoscut
pe Tatăl şi nici pe mine (nu
m'au cunoscut.)
4. Ci acestea am grăit vouă,
ca venind vremea, să vă a-
duceţi aminte de ele, că vi
le-am spus vouă. Nu vi le-am
spus acestea dela început, căci
eram cu voi.
5. Acum însă merg la cel
ce m'a trimis pe mine, şi ni-
meni din voi nu mă întreabă:
Unde mergi?
6. Ci pentrucă am grăit vouă
acestea, întristarea a umplut
inima voastră.
7. Dar adevăr zic vouă: De
folos vă este, ca să mă duc eu:
că de nu mă voi duce, Mân-
găitorul nu va veni la voi,
iar de mă voi duce, vi-l voi
trimite pe dânsul.
8. Şi viind acela, va vădi
lumea de păcat şi de dreptate
şi de judecată.
9. De păcat, că nu crede
întru mine;
10. Iar de dreptate, că merg

---
15. *26:* Ps. 35, 19; 69, 5.

la Tatăl meu şi nu mă veţi
mai vedea;
11. Iar de judecată, că stă-
pânitorul lumii acesteia s'a o-
sândit.
12. Incă multe am a spune
vouă, dar acum nu le puteţi
purta.
13. Ci când va veni acela,
Duhul adevărului, vă va po-
văţui pe voi la tot adevărul;
că nu va grăi dela sine, ci
câte va auzi va grăi, şi va vesti
vouă cele viitoare.
14. Acela pe mine mă va
preamări, că din al meu va
lua şi va vesti vouă.
15. Toate câte are Tatăl ale
mele sunt; de aceea am zis
că din al meu va lua şi va
vesti vouă.
16. Puţin şi nu mă veţi ve-
dea, şi iarăşi puţin şi mă veţi
vedea, că eu merg la Tatăl.
17. Atunci au zis unii din
ucenicii lui, între ei: Ce este
oare ceeace ne spune el nouă:
Puţin şi nu mă veţi vedea, şi
iarăşi puţin şi mă veţi vedea,
şi cum că eu merg la Tatăl
meu?
18. Deci ziceau: Ce este a-
ceasta, ce zice el: puţin? Nu
ştim ce grăieşte.
19. Deci a înţeles Iisus că
vreau să-l întrebe pe el şi a zis
lor: De aceasta vă întrebaţi
între voi, că am zis: puţin şi
nu mă veţi vedea, şi iarăşi
puţin şi mă veţi vedea?
20. Amin, amin grăiesc vouă,
că voi veţi plânge şi vă veţi
tângui, iar lumea se va bucura;
voi vă veţi întrista, dar întris-
tarea voastră întru bucurie se
va întoarce.
21. **Femeia, când naşte,
are întristare,** căci a sosit
ceasul ei; dar dacă a născut
copilul, de bucurie că s'a năs-
cut om în lume, nu-şi mai a-
duce aminte de durere.
22. Aşa şi voi, întristare a-
veţi acum; ci iarăşi vă voi
vedea pe voi şi inima voastră
se va bucura şi bucuria voastră
nimeni nu o va lua dela voi.
23. Iar în ziua aceea nu mă
veţi întreba pe mine nimic.
Amin, amin grăiesc vouă:
Orice veţi cere dela Tatăl în-
tru numele meu, va da vouă.
24. Până acum n'aţi cerut
nimic întru numele meu. Ce-
reţi şi veţi lua, ca bucuria
voastră să fie deplină.
25. In pilde v'am spus vouă
acestea; ci va veni ceasul când
nu voi mai grăi în pilde, ci
pe faţă voi vesti vouă pe Tatăl.
26. In ziua aceea veţi cere în
numele meu; şi nu zic vouă
că voi ruga pe Tatăl pentru
voi,
27. Căci însuşi Tatăl vă iu-
beşte pe voi, pentrucă m'aţi
iubit pe mine şi aţi crezut că
eu dela Dumnezeu am ieşit.
28. Ieşit-am dela Tatăl şi am
venit în lume; (acum) las lu-
mea şi merg iarăşi la Tatăl.
29. Zis-au lui ucenicii: Iată,
acum grăieşti lămurit şi nu ne
spui nicio pildă.

30. Acum vedem că toate le ştii şi n'ai trebuinţă să te mai întrebe cineva. De aceea credem că dela Dumnezeu ai ieşit.

31. Răspunsu-a lor Iisus: Acum credeţi?

32. Iată vine ceasul şi a sosit, ca să vă risipiţi fiecare la ale sale şi pe mine singur să mă lăsaţi. Dar nu sunt singur, că Tatăl meu este cu mine.

33. Acestea am grăit vouă, ca întru mine pace să aveţi. **In lume necaz veţi avea; ci îndrăzniţi, eu am biruit lumea.**

17.

Acestea le-a grăit Iisus, şi ridicându-şi ochii săi la cer a zis: Părinte, sosit-a ceasul: Preamăreşte pe Fiul tău, ca şi Fiul tău să te preamărească pe tine,

2. Precum ai dat lui stăpânire peste toată făptura, ca la toţi pe care i-ai dat lui să le dea viaţă veşnică.

3. Şi viaţa veşnică aceasta este: ca să te cunoască pe tine, unul adevărat Dumnezeu, şi pe Iisus Hristos pe care tu l-ai trimis.

4. Eu te-am preamărit pe tine pe pământ; lucrul care mi l-ai dat ca să-l fac, l-am săvârşit.

5. Şi acum la tine însuţi mă preamăreşte, tu, Părinte, cu slava care am avut-o la tine mai înainte de a fi lumea.

6. Arătat-am numele tău oamenilor pe cari mi i-ai dat mie din lume. Ai tăi erau şi mie mi i-ai dat, şi cuvântul tău au păzit.

7. Acum au cunoscut că toate câte mi-ai dat mie dela tine sunt.

8. Căci cuvintele pe care mi le-ai dat mie, le-am dat lor, iar ei le-au primit şi au cunoscut cu adevărat că dela tine am ieşit, şi au crezut că tu m'ai trimis.

9. Eu pentru aceştia mă rog; nu pentru lume mă rog, ci pentru aceştia, pe cari mi i-ai dat mie, căci ai tăi sunt.

10. Şi toate ale mele ale tale sunt şi ale tale ale mele; şi m'am preamărit întrânsele.

11. Nu mult mai sunt în lume, iar aceştia în lume sunt şi eu la tine viu. Părinte sfinte, păzeşte-i pe dânşii întru numele tău, pe cari mi i-ai dat mie, **ca să fie una, precum suntem şi noi.**

12. Când eram cu ei în lume, eu ii păzeam pe ei întru numele tău. Pe cari mi i-ai dat mie i-am păzit şi nimeni dintrânşii n'a pierit, fără numai fiul pierzării, ca să se plinească scriptura.

13. Iar acum viu la tine, şi acestea le grăiesc în lume, ca bucuria mea deplină s'o aibă întru ei.

14. Eu am dat cuvântul tău lor, dar lumea i-a urît pe ei, căci ei nu sunt din lume, precum eu din lume nu sunt.

15. Nu mă rog ca să-i iei pe ei din lume, ci ca să-i păzeşti pe ei de cel viclean.

16. Ei din lume nu sunt, precum nici eu nu sunt din lume.

17. Sfinţeşte-i pe ei întru adevărul tău; cuvântul tău adevăr este.

18. Precum m'ai trimis pe mine în lume şi eu i-am trimis pe ei în lume.

19. Şi pentru ei eu mă sfinţesc pe mine însumi, ca şi ei să fie sfinţiţi întru adevăr.

20. **Şi nu numai pentru aceştia mă rog,** ci şi pentru cei ce vor crede în mine,

21. Ca toţi să fie una, precum tu, Părinte, întru mine şi eu întru tine, ca şi aceştia întru noi una să fie, ca să crează lumea că tu m'ai trimis.

22. Şi slava care mi-ai dat-o mie, le-am dat-o lor, ca să fie una, precum noi una (suntem).

23. Eu întru ei şi tu întru mine, ca să fie ei desăvârşit una, şi ca să cunoască lumea că tu m'ai trimis şi i-ai iubit pe ei, precum m'ai iubit pe mine.

24. Părinte, cei pe cari mi i-ai dat mie voiesc ca unde sunt eu să fie şi ei împreună cu mine, ca să vază slava mea, care mi-ai dat-o mie, pentrucă mai iubit pe mine mai înainte de întemeierea lumii.

25. Părinte drepte, lumea pe tine nu te-a cunoscut, dar eu te-am cunoscut, şi aceştia încă au cunoscut că tu m'ai trimis.

26. Şi am arătat lor numele tău, şi-l voi arăta, ca dragostea cu care m'ai iubit pe mine să fie întrânşii şi eu întru ei.

18.

Acestea grăind Iisus, a ieşit împreună cu ucenicii săi de ceea parte de părăul Chedrilor, unde era o grădină, în care a intrat el şi ucenicii lui.

2. Şi ştia şi Iuda, cel ce l-a vândut pe el, locul, căci adeseori se aduna Iisus acolo cu ucenicii săi.

3. Deci **Iuda,** luând ostaşi şi slugi dela arhierei şi dela farisei, a venit acolo cu felinare şi cu făclii şi cu arme.

4. Iar Iisus ştiind toate cele ce erau să vie asupra sa, a ieşit şi i-a întrebat: Pe cine căutaţi?

5. Răspuns-au lui: Pe Iisus Nazarineanul. Zis-a lor Iisus: Eu sunt. Şi Iuda, cel ce îl vânduse pe Iisus, sta şi el împreună cu dânşii.

6. Deci, când le-a zis lor: eu sunt, s'au întors înapoi şi au căzut la pământ.

7. Şi i-a întrebat pe ei iarăşi: Pe cine căutaţi? Iară ei au zis: Pe Iisus Nazarineanul.

8. Răspuns-a Iisus şi le-a zis: V'am spus că eu sunt; deci,

---

18. *2—11:* Mat. 26, 47—56; Marcu 14, 43—52; Luca 22, 47—53.

de mă căutaţi pe mine, lăsaţi pe aceştia să se ducă.

9. Pentru ca să se plinească cuvântul (lui Iisus) care a zis: Din cari mi i-ai dat mie, n'am pierdut pe nici unul dintrânşii.

10. Ci **Simon Petru având sabie, a scos-o şi a lovit cu ea pe sluga arhiereului** şi i-a tăiat urechea cea dreaptă. Iar numele slugii era Malh.

11. Şi a zis Iisus lui Petru: Bagă sabia ta în teacă. Paharul care mi l-a dat mie Tatăl, nu-l voi bea oare?

12. Deci oastea şi căpetenia cea peste o mie şi slugile Iudeilor au prins pe Iisus şi l-au legat pe el.

13. Şi l-au dus întâi la **Ana,** pentrucă era socrul lui Caiafa care în anul acela era arhiereu.

14. Şi Caiafa era celce sfătuise pe Iudei că este de folos să moară un om pentru popor.

15. Iar Simon Petru şi celălalt ucenic mergeau după Iisus. Ucenicul acesta era cunoscut arhiereului, şi a intrat împreună cu Iisus în curtea arhiereului.

16. Iar Petru a stătut la uşă, afară. Ieşit-a deci ucenicul celălalt, care era cunoscut arhiereului şi a vorbit cu portăriţa şi a băgat înlăuntru pe Petru.

17. Atunci slujnica portăriţei a zis lui Petru: Nu cumva eşti şi tu din ucenicii omului acestuia? Zis-a el: Nu sunt.

18. Şi slugile şi slujitorii făcuseră foc, căci era frig, şi stăteau şi se încălzeau; şi Petru încă era cu ei stând şi încălzindu-se.

18. Deci arhiereul a întrebat pe Iisus de ucenicii lui şi de învăţătura lui.

20. Răspuns-a Iisus lui: Eu pe faţă am grăit lumii şi totdeauna am învăţat în sinagogă şi în biserică, unde se adună Iudeii, iar pe ascuns n'am grăit nimic.

21. Ce mă întrebi? Intreabă pe cei ce au auzit ce le-am grăit lor; iată aceştia ştiu cele ce am grăit eu.

22. Şi spunând el acestea, una din slugile cari stăteau acolo, a dat lui Iisus o palmă, zicând: Aşa răspunzi arhiereului?

23. Răspuns-a Iisus lui: De am grăit rău, mărturiseşte de rău; iar de am grăit bine, pentruce mă baţi?

24. Deci l-a trimis pe el Ana, legat, la arhiereul **Caiafa.**

25. Iar Simon Petru sta şi se încălzea. Deci l-au întrebat: Nu cumva eşti şi tu din ucenicii lui? Iar el s'a lepădat şi a zis: Nu sunt.

26. Zis-a lui una din slugile arhiereului, rudenie a celui ce i-a tăiat Petru urechea: Au nu te-am văzut eu în grădină cu dânsul?

12—27: Mat. 26, 53—75; Marcu 14, 53—72; Luca 22, 54—71.

27. Şi iarăşi **s'a lepădat Petru;** şi îndată a cântat co-
coşul.
28. Deci au dus pe Iisus
dela Caiafa în divan; şi era dimineaţa, dar ei n'au intrat în divan, ca să nu se spurce, căci aveau să mănânce Paştile.
29. Drept aceea, **ieşit-a Pilat** la ei şi a zis: Ce pâră aduceţi asupra omului acestuia?
30. Răspuns-au ei şi au zis: De n'ar fi fost acesta făcător de rele, nu l-am fi dat pe el ţie.
31. Deci a zis lor Pilat: Luaţi-l şi judecaţi-l pe el după legea voastră. Zis-au lui Iudeii: Nouă nu ne este îngăduit să omorim pe nimeni.
32. Ca să se plinească, ceeace zisese Iisus când a spus, însemnând de ce moarte avea să moară el.
33. Atunci Pilat a intrat iarăşi în divan şi chemând pe Iisus, i-a zis lui: Tu eşti împăratul Iudeilor?
34. Răspuns-a Iisus lui: Dela tine zici tu aceasta, sau alţii ţi-au grăit ţie despre mine?
35. Zis-a Pilat: Au doară eu sunt Iudeu? Neamul tău şi arhiereii te-au dat pe tine mie. Ce ai făcut?
36. Răspuns-a Iisus: **Împărăţia mea nu este din lumea aceasta.** Dacă împărăţia mea ar fi din lumea aceasta, slugile mele s'ar fi nevoit ca să nu fiu dat Iudeilor; iar acum împărăţia mea nu este de aici.
37. Deci a zis Pilat lui: Aşa dar împărat eşti tu? Răspuns-a Iisus: Tu zici că eu sunt împărat. Eu pentru aceasta m'am născut şi pentru aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul. Tot cel ce este din adevăr ascultă glasul meu.
38. Zis-a Pilat lui: Ce este adevărul? Şi aceasta zicând, a ieşit iarăşi la Iudei şi le-a zis: Eu nici o vină nu aflu întrânsul.
39. Dar aveţi obiceiul ca să vă slobozesc la Paşti, pe unul, (din închisoare). Voiţi, deci, să vă slobozesc pe împăratul Iudeilor?
40. Atunci au strigat iarăşi cu toţii, zicând: Nu pe acesta, ci pe Varava! Iar Varava era tâlhar.

19.

Atunci Pilat a luat pe Iisus şi (a poruncit) **să-l biciuiască.**
2. Şi ostaşii împletind cunună de spini, au pus-o în capul lui şi l-au îmbrăcat pe el cu haină de porfiră.
3. Şi apropiindu-se de el ziceau: Bucură-te, împăratul Iudeilor! Şi îi dădeau lui palme.
4. Deci Pilat ieşind iarăşi afară, a zis lor: Iată, vi-l aduc pe el afară, ca să ştiţi că nici o vină nu aflu întrânsul.
5. Deci a ieşit Iisus afară purtând cununa cea de spini

28—19, 15; Mat. 27. 2. 11—30; Marcu 15, 1—19; Luca 23, 1—25.

şi haina cea de porfiră. Zis-a
Pilat către dânşii: **Iată omul!**
6. Iar dacă l-au văzut pe el
arhiereii şi slugile, au strigat,
zicând: Răstigneşte-l, răstigneş-
te-l pe el! Zis-a lor Pilat: Lua-
ţi-l voi şi-l răstigniţi, căci eu
nu aflu nicio vină întrânsul.
7. Răspuns-au lui Iudeii: Noi
avem o lege şi după legea
noastră el trebuie să moară,
că Fiu al lui Dumnezeu s'a
făcut pe sine.
8. Deci, dacă a auzit Pilat
acest cuvânt, mai vârtos s'a
temut.
9. Şi intrând iarăşi în divan,
a zis lui Iisus: De unde eşti
tu? Iar Iisus nu i-a dat nici un
răspuns.
10. Zis-a Pilat lui: Mie nu-mi
răspunzi? Nu ştii oare că putere
am să te răstignesc şi putere
am să te slobozesc?
11. Răspuns-a Iisus: N'ai a-
vea nicio putere asupra mea,
de nu ţi-ar fi fost dată ţie de
sus. De aceea, cel ce m'a dat
ţie mai mare păcat are.
12. Din (clipa) aceasta Pilat
căuta să-l slobozească pe el, dar
Iudeii strigau, zicând: De vei
slobozi pe acesta, nu eşti prie-
ten Chesarului. Tot cel ce se
face pe sine împărat, stă îm-
potriva Chesarului.
13. Deci Pilat auzind cu-
vântul acesta, a scos afară pe
Iisus şi a şezut pe scaunul de
judecată, în locul ce se chiamă
pardosit cu pietre, iar evreieşte
Gavvata.
14. Şi era Vinerea Paştilor,
ca la al şaselea ceas. Zis-a (Pilat)
Iudeilor: Iată împăratul vostru!
15. Iar ei au strigat: Ia-l,
ia-l, răstigneşte-l pe el! Zis-a
lor Pilat: Pe împăratul vostru
să-l răstignesc? Răspuns-au ar-
hiereii: N'avem împărat, fără
numai pe Chesarul!
16. Atunci l-a dat pe el lor
să se răstignească. Şi au luat
pe Iisus şi l-au dus.
17. Şi ducându-şi crucea sa,
a ieşit la locul numit al Căpă-
ţânii, care evreieşte se zice Gol-
gota;
18. Şi acolo **l-au răstignit**
pe el, şi împreună cu ei pe alţi
doi, de o parte şi de alta, iar
în mijloc pe Iisus.
19. Ci Pilat a scris şi titlu
şi l-a pus pe cruce. Şi era scris:
Iisus Nazarineanul Împăratul
Iudeilor.
20. Şi mulţi din Iudei au
cetit acest titlu, căci locul unde
s'a răstignit Iisus era aproape
de cetate. Şi era scris: evreieşte,
elineşte şi latineşte.
21. Atunci arhiereii Iudeilor
au zis lui Pilat: Nu scrie: Îm-
păratul Iudeilor, ci cum că el
a zis: Eu sunt Împăratul Iu-
deilor.
22. Răspuns-a Pilat: Ce-am
scris, am scris.
23. Iar dacă au răstignit pe
Iisus, ostaşii au luat hainele lui
şi le-au făcut patru părţi, fiecă-

---

19. *16—30:* Mat. 27, 31—50; Marcu 15, 20—37; Luca 23, 26—46.

rui ostaş câte o parte, şi cămaşa; iar cămaşa era necusută, ţesută de sus până jos.

24. Deci au grăit între dânşii: Să nu o sfăşiem, ci să aruncăm sorţi pentru dânsa, a cui va să fie; ca să se plinească sciptura ce zice: Impărţit-au hainele mele loruşi, şi pentru cămaşa mea au aruncat sorţi. Deci ostaşii aşa au făcut.

25. Şi stăteau lângă crucea lui Iisus muma lui şi sora mumei lui, Maria lui Cleopa şi Maria Magdalina.

26. Iar Iisus văzând pe maică-sa şi pe ucenicul pe care-l iubia, stând, a zis macii sale: Femeie, iată fiul tău.

27. După aceea a zis ucenicului: Iată muma ta. Şi din ceasul acela ucenicul a luat-o pe dânsa întru ale sale.

28. După aceea, ştiind Iisus că toate s'au săvârşit, ca să se plinească scriptura, a zis: Mi-e sete.

29. Şi era acolo un vas plin cu oţet; iar ei umplând un burete cu oţet şi puindu-l într'o vergea de isop, l-au dus la gura lui.

30. Deci, dacă a luat Iisus oţetul, a zis: **Săvârşitu-s'a.** Şi plecându-şi capul, şi-a dat duhul.

31. Dar petrucă era Vineri, Iudeii, ca să nu rămâie trupurile Sâmbăta pe cruce – căci era mare ziua Sâmbetei aceleia – au rugat pe Pilat să le zdrobească lor fluierele şi să-i ridice.

32. Deci au venit ostaşii şi au zdrobit fluierele celui dintâi şi pe ale celuilalt răstignit împreună cu el.

33. Ci venind la Iisus, dacă au văzut că murise, nu i-au zdrobit fluierele.

34. Atunci unul din ostaşi cu suliţa a împuns coasta lui şi îndată a ieşit sânge şi apă,

35. Şi cel ce a văzut a mărturisit, şi mărturia lui este adevărată şi acela ştie că spune adevărul, ca şi voi să credeţi.

36. Ci s'au făcut acestea, ca să se plinească scriptura: Os dintrânsul nu se va zdrobi.

37. Şi iarăşi altă sriptură zice: Vedea-vor pe care l-au împuns.

38. Iar după acestea Iosif cel din Arimatia – care încă era ucenic a lui Iisus, dar pe ascuns, de frica Iudeilor – a rugat pe Pilat (să-i îngăduie), ca să ia trupul lui Iisus; şi Pilat i-a îngăduit. Şi el a mers şi a luat trupul lui Iisus.

39. Şi a mers şi Nicodim, cel ce venise mai înainte la Iisus noaptea, ducând amestecătură de smirnă şi de aloe, ca la o sută de litre.

40. Şi au luat trupul lui Iisus şi (ungându-l) cu miresme, l-au

24: Ps. 22, 19.
29: Ps. 22, 16.
36: Ieş. 12, 46.
37: Zah. 12, 10.
38—42: Mat. 27, 57—61; Marcu 15, 42—47; Luca 23, 50—55.

înfăşurat în giulgiuri, precum este obiceiul Iudeilor la îngropare.

41\. Iar în locul unde s'a răstignit era grădină, şi în grădină **mormânt nou** întru care nimeni nu fusese pus niciodată.

42\. Deci acolo au pus pe Iisus, pentrucă (era) Vinerea Iudeilor, căci mormântul era aproape.

20.

Iar în cea dintâi zi a săptămânii a venit la mormânt Maria Magdalina, des-de-dimineaţă, încă pe întunerec, şi a văzut piatra luată de pe mormânt.

2\. Deci alergând a venit la Simon Petru şi la celălalt ucenic pe care îl iubea Iisus şi a zis lor: Au luat pe Domnul din mormânt şi nu ştim unde l-au pus.

3\. Deci a ieşit Petru şi celălalt ucenic şi au pornit la mormânt.

4\. Şi alergau amândoi împreună; dar celălalt ucenic alergând mai repede decât Petru, a ajuns mai întâi la mormânt.

5\. Şi plecându-se, a văzut giulgiurile zăcând, dar n'a intrat.

6\. După el a venit şi Simon Petru şi intrând în mormânt, a văzut giulgiurile singure zăcând.

7\. Iar năframa care fusese pe capul lui Iisus nu zăcea împreună cu giulgiurile, ci (era) învăluită deosebi, în alt loc.

8\. Atunci a intrat şi celălalt ucenic, care venise întâi la mormânt, şi a văzut şi a crezut.

9\. Căci ei încă nu ştiau scriptura, că **Iisus trebuia să învieze din morţi**.

10\. Şi s'au întors ucenicii iarăşi la ai lor.

11\. Iar Maria sta la mormânt plângând afară. Şi cum plângea, s'a plecat şi a privit în mormânt.

12\. Şi a văzut doi îngeri în veşminte albe, şezând unul de către cap şi altul de către picioare, unde zăcuse trupul lui Iisus.

13\. Zis-au ei către dânsa: Femeie, de ce plângi? Zis-a ea: (Plâng), că au luat pe Domnul meu şi nu ştiu unde l-au pus pe el.

14\. Şi zicând acestea, s'a întors înapoi şi a văzut pe Iisus stând, dar nu ştia că este Iisus.

15\. Zis-a ei Iisus: Femeie, ce plângi? Pe cine cauţi? Iar ei părându-i-se că este grădinarul, a zis lui: Domnule, dacă l-ai luat tu, spune-mi unde l-ai pus şi eu îl voi lua pe el.

16\. Zis-a ei Iisus: Marie! Şi întorcându-se ea, a zis lui: Ravvuni! – ce se tâlcuieşte: Învăţătorule.

17\. Zis-a ei Iisus: Nu te atinge de mine, că încă nu m'am suit la Tatăl meu. Ci mergi la

---

20. *1—18*: Mat. 28, 1—10; Marcu 16, 1—11; Luca 24, 1—12.

fraţii mei şi le spune lor: Mă sui la Tatăl meu şi Tatăl vostru, la Dumnezeul meu şi Dumnezeul vostru.

18. Apoi Maria Magdalina a venit şi a vestit ucenicilor că a văzut pe Domnul şi că acestea i le-a spus ei.

19. Deci fiind seară în ziua aceea, întâia a săptămânii, şi fiind încuiate uşile (casei) unde erau adunaţi ucenicii de frica iudeilor, venit-a Iisus şi stând în mijlocul lor le-a zis: **Pace vouă!**

20. Şi acestea zicând, le-a arătat lor mâinile şi coasta sa. Şi s'au bucurat ucenicii văzând pe Domnul.

21. Atunci le-a zis lor Iisus iarăşi: Pace vouă! Precum m'a trimis pe mine Tatăl şi eu vă trimit pe voi.

22. Şi acestea zicând, a suflat şi a zis lor: Luaţi Duh Sfânt;

23. Cărora veţi ierta păcatele, le vor fi iertate, şi cărora le veţi ţinea, vor fi ţinute.

24. Ci **Toma,** unul din cei doisprezece, care se zice Geamănul, nu era cu dânşii, când a venit Iisus.

25. Deci au zis ceilalţi ucenici către dânsul: Am văzut pe Domnul! Iar el a zis lor: De nu voi vedea în mâinile lui semnul cuielor şi de nu voi

19–23: Marcu 16, 14—18; Luca 24, 36–49.

pune mâna mea în coasta lui, nu voi crede!

26. După opt zile ucenicii lui erau iarăşi înlăuntru, şi Toma cu dânşii. Venit-a Iisus, fiind uşile încuiate, şi a stătut în mijlocul lor şi a zis: Pace vouă!

27. Apoi a zis lui Toma: Adu-ţi degetul tău încoace şi vezi mâinile mele, şi adu mâna ta şi o pune în coasta mea, şi nu fii necredincios, ci credincios.

28. Şi răspunzând Toma a zis lui: Domnul meu şi Dumnezeul meu!

29. Zis-a Iisus lui: Pentrucă m'ai văzut pe mine, Tomo, ai crezut. **Ferici cei ce n'au văzut şi au crezut!**

30. Şi încă multe alte semne a făcut Iisus înaintea ucenicilor săi, care nu sunt scrise în cartea aceasta.

31. Iar acestea s'au scris, ca să credeţi că Iisus este Hristos, Fiul lui Dumnezeu, şi crezând viaţă să aveţi întru numele lui.

21.

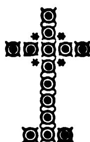
După acestea **Iisus s'a arătat pe sine** iarăşi ucenicilor săi, la marea Tiberiadei; şi s'a arătat aşa:

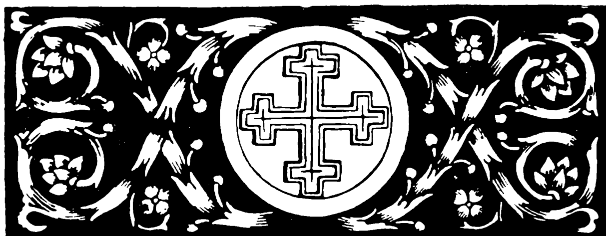
2. Erau împreună Simon Petru şi Toma care se zice Geamănul şi Natanail cel din Cana Galileii şi fiii lui Zevedei şi alţi doi din ucenicii lui.

3. Zis-a lor Simon Petru: Mă duc să pescuiesc. Iară ei

au zis lui: Mergem şi noi îm-
preună cu tine. Şi au ieşit şi
s'au suit în corabie. Dar în
noaptea aceea n'au prins nimic.
4. Iar dacă s'a făcut ziuă,
Iisus stătea pe ţărm; ucenicii
lui însă nu ştiau că este Iisus.
5. Deci a zis lor Iisus: Fiilor,
nu cumva aveţi ceva de mân-
care? Răspuns-au lui: Nu.
6. Iar el a zis lor: Aruncaţi
mreaja în partea dreaptă a co-
rabiei şi veţi afla. Şi au arun-
cat-o şi nu mai puteau să o
tragă pe ea de mulţimea peş-
tilor.
7. Atunci ucenicul acela, pe
care-l iubea Iisus, a zis lui Pe-
tru: Domnul este! Iar Simon
Petru auzind că este Domnul,
şi-a pus haina şi cingătoarea,
căci era gol, şi s'a aruncat în
mare.
8. Iar ceilalţi ucenici au ve-
nit cu corabia, trăgând mreaja
cu peştii, căci nu erau departe
de ţărm, ci (numai) ca la două
sute de coţi.
9. Deci dacă au ieşit la ţărm,
au văzut jeratec întins şi peşte
pus deasupra, şi pâine.
10. Zis-a lor Iisus: Aduceţi
din peştii pe cari i-aţi prins
acum.
11. Şi s'a suit Simon Petru
în corabie şi a tras la uscat
mreaja plină de peşti mari:
o sută cincizeci şi trei; şi atâţia
fiind, nu s'a rupt mreaja.
12. Zis-a lor Iisus: Veniţi de
prânziţi. Şi nimeni din ucenici
nu cuteza să-l întrebe pe el:
Tu cine eşti? – ştiind că este
Domnul.
13. Atunci apropiindu-se
Iisus, a luat pâinea şi le-a dat
lor, aşijderea şi peştele.
14. Aceasta era acum a treia
oară, că Iisus s'a arătat uce-
nicilor săi după ce s'a sculat
din morţi.
15. Deci dacă au prânzit, a
zis Iisus lui Simon Petru: **Si-
mone al lui Iona, mă iubeşti
tu** mai mult decât aceştia?
Răspuns-a (Petru): Da, Doamne,
tu ştii că te iubesc. Zis-a lui:
Paşte mieluşeii mei.
16. Şi l-a întrebat (Iisus) a
doua oară: Simone al lui Iona,
mă iubeşti tu pe mine? Răs-
puns-a lui: Da, Doamne, tu ştii
că te iubesc. Zis-a lui: Paşte
oile mele.
17. Zis-a lui a treia oară:
Simone al lui Iona, mă iubeşti
tu pe mine? Şi s'a mâhnit
Petru, că a treia oară i-a zis
lui: Mă iubeşti tu? Apoi a zis
către Iisus: Doamne, tu toate
le ştii; tu ştii că te iubesc.
Zis-a Iisus lui: Paşte oile mele.
18. Amin, amin grăiesc ţie:
Când erai mai tânăr, te încin-
geai tu însuţi şi umblai unde
voiai; dar când vei îmbătrâni,
vei întinde mâinile tale şi altul
te va încinge şi te va duce
unde tu nu voieşti.
19. Şi aceasta a zis-o, însem-
nând cu ce moarte avea să
preamărească pe Dumnezeu.
Şi acestea grăind, a zis lui:
Vino după mine.

20. Ci întorcându-se Petru,
a văzut venind după el pe
**ucenicul pe care-l iubea Ii-
sus** şi care la cină se culcase
pe pieptul lui şi-l întrebase:
Doamne, cine este cel ce va să
te vânză?
21. Pe acela, văzându-l Pe-
tru, a zis către Iisus: Doamne,
dar cu acesta ce (va fi)?
22. Răspuns-a Iisus lui: De
voi vrea să rămâie acesta până
voi veni, ce ai tu? Tu vino
după mine!
23. Deci a ieşit cuvântul a-
cesta între fraţi, că ucenicul a-
cela nu va muri. Dar Iisus nu
i-a spus lui că nu va muri, ci:
de voi vrea să rămâie acesta
până voi veni, ce ai tu?
24. El este ucenicul care măr-
turiseşte despre acestea şi care a
scris acestea; şi ştim că mărtu-
ria lui este adevărată.
25. Ci sunt şi altele, multe,
pe care le-a făcut Iisus, care
de s'ar fi scris cu deamănun-
tul, mi se pare că nici în lumea
aceasta n'ar încăpea cărţile ce
s'ar fi scris. Amin.

FAPTELE SFINȚILOR APOSTOLI

1.

Teofile, în cartea cea dintâi ți-am scris despre toate câte a făcut și a învățat Iisus, dela început,

2. Până în ziua în care s'a înălțat, dupăce prin Duhul Sfânt a dat poruncă apostolilor, pe cari i-a ales,

3. Și cărora s'a și înfățișat pe sine viu după patima sa, prin multe semne doveditoare, arătându-se lor vreme de patruzeci de zile și grăind cele despre împărăția lui Dumnezeu.

4. Și fiind împreună cu dânșii, le-a poruncit lor să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aștepte făgăduința Tatălui, pe care (precum a spus) ați auzit-o dela mine.

5. Că Ioan a botezat cu apă, iar voi, nu mult după aceste zile, vă veți boteza cu Duhul Sfânt.

6. Atunci cei ce se adunaseră îl întrebară pe dânsul, zicând: Doamne, oare în vremea aceasta vei așeza din nou împărăția lui Israil?

7. Iar el a zis către dânșii: Nu vi s'a dat vouă să știți vremile sau soroacele pe care Tatăl le-a pus întru atotputernicia sa.

8. Ci când va veni Duhul Sfânt peste voi, veți lua putere și-mi veți fi mie martori în Ierusalim și în toată Iudeea și în Samaria și până la marginea pământului.

9. Iar zicând acestea, **s'a înălțat** în fața lor, și un nor l-a luat pe el din ochii lor.

10. Și cum priveau ei la cer când se înălța el, iată, doi bărbați au stătut înaintea lor în vesminte albe.

11. Zis-au aceștia: Bărbați Galileeni, ce stați uitându-vă la cer? Acest Iisus care s'a înălțat dela voi la cer, așa va

veni precum l-aţi văzut pe el
mergând la cer.
12. Atunci, dela muntele ce
se cheamă al Maslinilor, care
este aproape de Ierusalim, cale
de o Sâmbătă, **apostolii s'au
întors în Ierusalim.**
13. Şi dacă au ajuns, s'au
suit în încăperea de sus, unde
şedeau (de obiceiu) Petru, Ia-
cov, Ioan şi Andrei, Filip, To-
ma, Vartolomeiu şi Matei, Ia-
cov al lui Alfeu, Simon Zilotul
şi Iuda al lui Iacov.
14. Toţi aceştia, împreună
cu femeile şi cu Maria, muma
lui Iisus, stăruiau, într'un cuget,
în rugăciune.
15. In zilele acestea sculân-
du-se **Petru** în mijlocul uceni-
cilor – iar numărul poporului
adunat era ca la o sută şi două-
zeci – a zis:
16. Bărbaţilor şi fraţilor, tre-
buia să se împlinească scriptura
aceea care s'a rostit de mai
înainte de Duhul Sfânt, prin
gura lui David, despre Iuda,
care s'a făcut povăţuitor celor
ce au prins pe Iisus.
17. Căci acela (încă) era nu-
mărat împreună cu noi şi fu-
sese ales pentru această slujbă.
18. Şi din plata nedreptăţii
şi-a câştigat o ţarină, dar că-
zând, a plesnit pântecele lui
şi s'au vărsat toate măruntaiele
lui.
19. Iar aceaşta s'a făcut cu-
noscută tuturor celor ce lo-
cuiesc în Ierusalim, încât ţarina
aceea s'a chemat în limba lor
Acheldama, adeca Ţarina Sân-
gelui.
20. Pentrucă scris este în
cartea Psalmilor: Facă-se casa
lui pustie, şi să nu fie cine să
locuiască întrânsa! Şi: dregă-
toria lui să o ia altul!
21. Se cuvine deci, ca unul
din bărbaţii cari se adunau cu
noi în toată vremea întru care
Domnul Iisus a fost cu noi,
22. Incepând dela botezul
lui Ioan şi până în ziua în care
s'a înălţat dela noi, să fie îm-
preună cu noi martor învierii
lui.
23. Şi au pus înainte pe doi,
pe Iosif care se chema Varsava,
numit pe Iust, şi pe Matia.
24. Şi rugându-se (apostolii)
au zis: Tu Doamne, care cu-
noşti inimile tuturor, arată-ne
dintre aceşti doi pe care l-ai ales,
25. Ca să ia soartea slujbei
şi apostoliei acesteia, dintru
care a căzut Iuda, ca să meargă
la locul său.
26. Apoi au aruncat sorţi
pentru ei, şi **soartea a căzut
pe Matia;** şi s'a numărat el
cu cei unsprezece apostoli.

2.

Iar dacă a sosit **ziua prazni-
cului Cincizecimii,** ei erau
adunaţi împreună cu toţii.
2. Şi fără de veste s'a făcut
din cer un huet ca de suflare

---

1. *20:* Ps. 69, 26.
21: Ps. 109, 8.

de vifor, şi a umplut toată
casa unde şedeau ei.
3. Şi li s'au arătat lor, îm-
părţite, limbi ca de foc, şi s'au
lăsat peste fiecare dintrânşii.
4. Şi s'au umplut toţi de
Duhul Sfânt şi au început a
grăi în alte limbi, precum le
da lor Duhul să grăiască.
5. Ci în Ierusalim erau lo-
cuitori Iudei, oameni cucernici,
din toate neamurile cari sunt
sub cer.
6. Ş făcându-se glasul acela,
s'a adunat mulţimea şi s'a um-
plut de uimire, căci fiecare îi
auzia pe ei grăind în limba sa.
7. Şi se spăimântau toţi şi
se mirau, zicând unul către
altul: Nu sunt oare Galileeni
toţi aceştia cari grăiesc?
8. Şi cum (se'ntâmplă că)
auzim fiecare limba noastră,
întru care ne-am născut?
9. Parţii şi Mezii şi Elami-
tenii, şi cei ce locuiesc în Me-
sopotamia, în Iudeea şi în
Capadochia, în Pont şi în Asia.
10. In Frighia şi în Pamfilia,
în Eghipet şi în părţile Libiei
cele de lângă Chirene, şi oaspeţii
din Roma şi Iudeii şi veneticii,
11. Critenii şi Arabii, îi au-
zim grăind în limbile noastre
slăvitele fapte ale lui Dumne-
zeu!
12. Şi se spăimântau toţi şi
se mirau, zicând unul către
altul: Ce va să fie aceasta?
13. Iar alţii ziceau în batjo-
cură: S'au îmbătat de must!
14. Atunci ridicându-se **Pe-
tru** cu cei unsprezece **a prins
a grăi** şi a zice către ei: Băr-
baţi Iudei, şi toţi cei ce locuiţi
în Ierusalim, aceasta să vă fie
ştiută vouă şi să luaţi aminte
la cuvintele mele,
15. Pentrucă aceştia nu sunt
beţi, precum vi se pare vouă,
căci este (abia) al treilea ceas
din zi.
16. Ci aceasta este ceea ce
s'a spus prin prorocul Ioil:
17. In zilele cele de apoi,
zice Domnul, turna-voi din
Duhul meu peste tot trupul,
şi vor proroci feciorii voştri şi
fetele voastre; şi tinerii voştri
vor vedea vedenii şi bătrânii
voştri vor visa visuri.
18. Incă şi peste slugile mele
şi peste slujnicile mele voi tur-
na în zilele acelea din Duhul
meu şi vor proroci.
19. Şi sus în cer voi face
minuni, şi semne jos pe pă-
mânt: sânge şi foc şi ceaţă de
fum.
20. Soarele se va preface
în întunerec şi luna în sânge,
mai înainte de a veni ziua
cea mare şi luminată a Dom-
nului.
21. Şi atunci tot cel ce va
chema numele Domnului, se
va mântui.
22. Bărbaţi israiliteni, ascul-
taţi cuvintele acestea: Pe Iisus
Nazarineanul, bărbat arătat de
Dumnezeu înaintea voastră prin
puterile şi minunile şi semnele

2. *17:* Ioil 3, 1—5.

pe care Dumnezeu le-a făcut printrânsul în mijlocul vostru, precum ştiţi şi voi,

23. Pe acesta, după sfatul cel rânduit şi după prevăzătoarea ştiinţă a lui Dumnezeu, vândut fiind vouă, l-aţi luat şi prin mâinile celor fărădelege răstignindu-l, l-aţi omorît.

24. Dar Dumnezeu l-a înviat, deslegând legăturile morţii, pentrucă nu era cu putinţă să fie el ţinut de moarte.

25. Că David zice despre el: Văzut-am pe Domnul pururea înaintea mea, că de-a-dreapta mea este, ca să nu mă clătesc.

26. Pentru aceasta inima mea s'a veselit, şi s'a bucurat limba mea; ba chiar şi trupul meu se va odihni întru nădejdea,

27. Că nu vei lăsa sufletul meu în iad, nici vei da celui cuvios al tău să vază stricăciunea.

28. Cunoscute ai făcut mie căile vieţii; umplea-mă-vei de veselie cu faţa ta.

29. Bărbaţilor şi fraţilor! Să-mi fie iertat să grăiesc cu îndrăsneală către voi despre patriarhul David, căci el a murit şi s'a îngropat şi mormântul lui este la noi până în ziua de astăzi.

30. Dar el fiind proroc şi ştiind că Dumnezeu i-a făgăduit cu jurământ să ridice din rodul coapselor lui, după trup, pe Hristos, ca să şază pe scaunul lui,

31. Mai înainte văzând, a vestit învierea lui Hristos, (spunând) că nu se va lăsa sufletul lui în iad, nici trupul lui nu va vedea stricăciunea.

32. Pe acest Iisus Dumnezeu l-a înviat, (lucru) pentru care noi toţi suntem martori.

33. Drept aceea, înălţat fiind cu dreapta lui Dumnezeu şi luând dela Tatăl făgăduinţa Duhului Sfânt, a turnat (peste noi) ceea ce voi vedeţi şi auziţi acum.

34. Pentrucă David nu s'a suit la ceruri, dar el zice: Zis-a Domnul Domnului meu, şezi de-a-dreapta mea,

35. Până ce voi pune pe vrăşmaşii tăi aşternut picioarelor tale.

36. Deci, să ştie bine toată casa lui Israil, că pe acest Iisus, pe care voi l-aţi răstignit, Dumnezeu l-a făcut Domn şi Hristos.

37. Şi auzind ei acestea, s'au smerit cu inima şi au zis către Petru şi către ceilalţi apostoli: Ce vom face, bărbaţilor şi fraţilor?

38. Iar Petru a zis către ei: Pocăiţi-vă şi să se boteze fiecare din voi întru numele lui Iisus Hristos spre iertarea păcatelor, şi veţi primi darul Duhului Sfânt.

25: Ps. 16, 8—11.
30: Ps. 89, 4—5; 2 Sam. 7, 12-12; Ps. 132, 11.
31: Ps. 16, 10.
34: Ps. 110, 1.

39. Pentrucă vouă vă este dată făgăduinţa şi copiilor voştri şi tuturor celor de departe, ori pe câţi îi va chema Domnul Dumnezeul nostru.

40. Şi cu alte multe cuvinte mărturisea el (pe Hristos) şi îi îndemna pe dânşii, zicând: Mântuiţi-vă de acest neam îndărătnic!

41. Iar ei primind cu dragoste cuvântul lui, s'au botezat; şi s'au adăogat în ziua aceea ca la trei mii de suflete.

42. Şi stăruiau în învăţătura apostolilor, în împărtăşire şi în frângerea pâinii şi în rugăciuni.

43. Şi era cuprins de frică tot sufletul, căci multe minuni şi semne se făceau prin apostoli.

44. Şi toţi cei ce au crezut erau împreună şi **toate le aveau de obşte.**

45. Şi-şi vindeau moşiile şi averile şi le împărţeau pe ele tuturor, după trebuinţa fiecăruia.

46. Şi în toate zilele stăruiau, într'un cuget, în biserică şi frângeau pâinea prin case, primindu-şi hrana cu bucurie şi cu inimă nevinovată,

47. Lăudând pe Dumnezeu şi fiind bine primiţi de tot poporul. Iar Domnul sporea în fiecare zi obştea cu cei ce se izbăveau.

39: Ioil 3, 5; Is. 57, 19.

3.

Petru şi Ioan s'au suit (odată) împreună în biserică, la rugăciunea dela ceasul al nouălea.

2. Şi (era acolo) **un om oarecare, schiop** fiind din pântecele maicii sale, pe care îl aduceau şi îl aşezau în fiecare zi înaintea bisericii la uşa ce se chema Frumoasă, ca să ceară milostenie dela cei ce intrau în biserică.

3. Acesta văzând pe Petru şi pe Ioan că vrea să intre în biserică, a cerut milostenie.

4. Iar Petru şi Ioan căutând la dânsul, au zis: Uită-te la noi.

5. Iar el căuta la dânşii cu osârdie, aşteptând să primească ceva dela ei.

6. Atunci Petru a zis: Argint şi aur nu am, dar ceea ce am îţi dau: In numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, scoală-te şi umblă!

7. Şi apucându-l pe el de mâna cea dreaptă, la ridicat şi îndată i s'au întărit lui tălpile şi fluierele (picioarelor).

8. Şi sărind a stat (în picioare) şi a început a umbla; şi a intrat în biserică, umalând şi sărind şi lăudând pe Dumnezeu.

9. Şi l-a văzut pe el tot poporul umblând şi lăudând pe Dumnezeu.

10. Şi l-au cunoscut că era cel ce şedea pentru milostenie la uşa cea Frumoasă a bisericii, şi s'au umplut de spaimă şi de

mirare pentru ceea ce i se în-
tâmplase lui.
11. Ci fiindcă schiopul cel
vindecat se ţinea de Petru şi
de Ioan, tot norodul uimit a
alergat la dânşii, în pridvorul
ce se chiamă al lui Solomon.
12. Iar **Petru** văzând aceasta,
a grăit către norod: Bărbaţi
Israiliteni! Ce vă minunaţi de
aceasta, sau ce vă uitaţi la noi,
ca şi cum cu a noastră putere
sau cucernicie l-am fi făcut pe
acesta să umble?
13. Dumnezeul lui Avraam
şi al lui Isaac şi al lui Iacov,
Dumnezeul părinţilor noştri, a
preamărit pe Fiul său Iisus, pe
care voi l-aţi vândut şi v'aţi
lepădat de dânsul în faţa lui
Pilat, care voia să-l lase slo-
bod pe el.
14. Iar voi v'aţi lepădat de
cel sfânt şi drept şi aţi cerut
să vi se dăruiască vouă un
bărbat ucigaş.
15. Aţi omorît pe începăto-
rul vieţii, pe care Dumnezeu
l-a înviat din morţi şi căruia
noi îi suntem martori.
16. Şi pentru credinţa în nu-
mele lui, pe acesta pe care îl
vedeţi şi îl cunoaşteţi, numele
lui Iisus l-a întărit, şi credinţa
cea întru el i-a dat lui această
vindecare deplină înaintea voa-
stră, a tuturor.
17. Dar eu ştiu fraţilor, că
din neştiinţă aţi făcut aceasta,
ca şi mai marii voştri.
18. Ci 'Dumnezeu a plinit
astfel cele vestite de el mai
înainte prin gura tuturor pro-
rocilor săi, (anume) că Hristos
va să pătimească.
19. **Deci, pocăiţi-vă** şi vă
întoarceţi, ca să se şteargă pă-
catele voastre şi să vie vremi
de înseninare dela faţa Dom-
nului,
20. Şi să vă trimită pe Iisus
Hristos cel mai înainte propo-
veduit vouă,
21. Pe care cerul trebuie să-l
primească până la vremea pli-
nirii tuturor celor vestite din
veac de Dumnezeu prin gura
sfinţilor săi proroci.
22. Că Moise a zis: Dom-
nul Dumnezeul vostru va ri-
dica dintre fraţii voştri proroc
ca mine; pe el să-l ascultaţi
întru toate câte va grăi vouă.
23. Şi va fi că tot sufletul
care nu va asculta de prorocul
acela, se va pierde din popor.
24. Şi toţi prorocii cari au
grăit înainte şi după Samuil au
vestit zilele acestea.
25. Voi sunteţi fiii prorocilor
şi ai legământului pe care l-a
făcut Dumnezeu cu părinţii vo-
ştri, când a grăit către Avraam:
Şi întru sămânţa ta se vor bi-
necuvânta toate neamurile pă-
mântului.
26. Şi Dumnezeu, înviind pe
Fiul său, vouă vi l-a trimis pe
el mai întâi să vă binecuvin-
teze, ca să vă întoarceţi fiecare
dela faptele voastre cele rele

---

3. *22:* A doua Lege 18, 15, 19.
25: Fac. 12, 3; 22, 18.

4.

Şi pe când grăiau ei norodu-
lui, au venit la dânşii preoţii
şi mai marele bisericii şi sadu-
cheii,
2. Supăraţi, că ei învăţau
norodul şi vesteau, întru Iisus,
învierea din morţi.
3. Şi punând mâna pe ei **i-au**
pus sub pază până a doua
zi, căci (acum) era seară.
4. Dar mulţi din cei ce au-
ziseră cuvântul au crezut, încât
numărul bărbaţilor (credincioşi)
a sporit la cinci mii.
5. Iar a doua zi s'au adunat
în Ierusalim căpeteniile şi bă-
trânii şi cărturarii,
6. Şi arhiereul Ana şi Caiafa
şi Ioan şi Alexandru, şi câţi e-
rau din neamul arhieresc.
7. Şi puindu-i pe ei în mijloc,
i-au întrebat: Cu ce putere sau
în al cui nume aţi făcut voi
aceasta?
8. Atunci Petru umplându-se
de Duhul Sfânt, a zis către
dânşii: Căpeteniii ale poporu-
lui şi voi bătrânilor!
9. De vreme ce noi suntem
întrebaţi astăzi pentru o facere
de bine cu un om bolnav, prin
cine s'a mântuit acesta,
10. Cunoscut să fie vouă tu-
turor şi la tot poporul lui Israil,
că în numele lui Iisus Hristos
Nazarineanul, pe care voi l-aţi
răstignit şi pe care Dumnezeu
l-a înviat din morţi, prin acela
stă acesta sănătos înaintea voa-
stră!
11. El este piatra care nu s'a
băgat în seamă de voi, zidi-
torii, şi care a ajuns în capul
unghiului.
12. Şi **în nimeni altul nu**
este mântuire, pentrucă nu
este sub cer nici un alt nume
dat oamenilor, întru care să ne
mântuim noi.
13. Şi văzând ei îndrăzneala
lui Petru şi a lui Ioan, şi ştiind că
sunt oameni necărturari şi din
prostime, se mirau (de dânşii).
Dar cu toate că-i ştiau pe ei
că fuseseră cu Iisus,
14. Văzând pe omul cel tă-
măduit stând cu dânşii, nu pu-
teau spune nimic împotriva lor.
15. Ci poruncindu-le să iasă
afară din sobor, vorbeau întru
sine zicând:
16. Ce să facem cu oamenii
aceştia? Că tuturor celor ce
locuiesc în Ierusalim le este
cunoscut că s'a săvârşit de ei
o vădită minune, pe care nu o
putem tăgădui.
17. Ci pentru ca aceasta să
nu se mai lăţească în popor,
cu înfricoşare să le poruncim
lor să nu mai grăiască în nu-
mele acesta nici unuia din oa-
meni.
18. Şi chemându-i pe ei, le-au
poruncit lor ca nici decum să
nu mai grăiască, nici să mai
înveţe în numele lui Iisus.
19. Iar Petru şi Ioan răspun-
zând, au zis către dânşii: Ju-
decaţi de este drept înaintea

---

4. *11:* Ps. 118, 22.

lui Dumnezeu să ascultăm de voi mai mult decât de Dumnezeu.
20. Pentrucă **nu putem să nu vestim noi cele ce am văzut şi am auzit.**
21. Iar ei înfricoşându-i pe dânşii, i-au slobozit, neaflând niciun chip să-i pedepsească pe ei, de teama poporului; căci toţi preamăreau pe Dumnezeu pentru ceea ce se făcuse.
22. Iar omul acela, cu care se făcuse minunea acestei tămăduiri, avea mai mult decât patruzeci de ani.
23. Ci dacă i-au slobozit pe ei, au venit la ai lor şi le-au povestit câte le-au spus lor arhiereii şi bătrânii.
24. Iar ei auzind, toţi într'un cuget au ridicat glas către Dumnezeu şi au zis: Stăpâne, Dumnezeule, cel ce ai făcut cerul şi pământul şi marea şi toate cele ce sunt întrânsele,
25. Tu, prin gura robului tău David, ai zis: Pentru ce s'au întărâtat neamurile şi noroadele au cugetat cele deşarte?
26. Ridicatu-s'au împăraţii pământului şi stăpânitorii s'au adunat împreună împotriva Domnului şi împotriva unsului lui.
27. Căci, cu adevărat s'au adunat, în cetatea aceasta, asupra sfântului tău Fiu Iisus, pe care l-ai uns, Irod şi Pilat din Pont, cu păgânii şi cu noroadele lui Israil,
28. Ca să facă toate câte mâna ta şi sfatul tău de mai înainte au rânduit să fie.
29. Şi acum, Doamne, caută împotriva îngrozirilor lor şi dă robilor tăi să vestească cuvântul tău cu toată îndrăzneala;
30. Intinde mâna ta (asupra lor), ca în numele sfântului tău Fiu Iisus să facă tămăduiri şi semne şi minuni.
31. Şi pe când se rugau ei, s'a clătit locul unde erau adunaţi şi s'au umplut toţi de Duhul Sfânt şi vesteau cu îndrăzneală cuvântul lui Dumnezeu.
32. Iar mulţimea celor ce au crezut avea un singur suflet şi o singură inimă; şi nici unul nu zicea că din averile sale este ceva al său, ci **toate le aveau de obşte.**
33. Iar apostolii mărturiseau cu mare putere de învierea Domnului Iisus, şi mare har era peste ei toţi.
34. Şi nimeni nu era lipsit între ei, căci toţi câţi aveau ţarini sau case, le vindeau şi aducând preţul celor vândute,
35. Il puneau la picioarele apostolilor; şi se da fiecăruia după cum avea trebuinţă.
36. Iar Iosif, cel ce s'a numit de apostoli Varnava – ce se tâlcueşte: Fiul Mângâierii – un levit, Critean de neam,
37. Având o ţarină, a vândut-o şi aducând preţul ei l-a la picioarele apostolilor.

24: Ieş. 20, 11; Ps. 146, 6; Is. 37, 16; Ier. 32, 17.
25: Ps. 2, 1–2.

5.

Iar un om oarecare, anume **Anania, împreună cu Safira** femeia sa, şi-a vândut ţarina.

2. Şi, cu ştirea femeii sale, a ascuns o parte din preţ, iar cealaltă parte aducându-o, a pus-o la picioarele apostolilor.

3. Atunci a zis Petru: Ananio, pentru ce a umplut satana inima ta, să minţi tu Duhului Sfânt şi să ascuzi din preţul ţarinei?

4. Au rămâind (nevândută), nu ţie-ţi rămânea? Şi dacă ai vândut-o, (preţul ei) nu era în stăpânirea ta? Cum ţi-ai pus în inima ta lucrul acesta? N'ai minţit oamenilor, ci lui Dumnezeu.

5. Iar Anania auzind cuvintele acestea, a căzut şi a murit. Şi frică mare îi cuprindea pe toţi cei ce auzeau (de 'ntâmplarea) aceasta.

6. Şi sculându-se cei mai tineri, l-au înfăşat şi scoţându-l afară l-au îngropat pe el.

7. Iar după ce au trecut ca la trei ceasuri, a intrat şi femeia lui (Anania), neştiind ceea ce se 'ntâmplase.

8. Zis-a Petru către ea: Spune-mi mie, cu atât aţi vândut ţarina? Iar ea a răspuns: Da, cu atâta.

9. Ci Petru a întrebat-o (iarăşi): Pentru ce v'aţi vorbit între voi să ispitiţi Duhul Domnului? Iată picioarele celor ce au îngropat pe bărbatul tău sunt la uşă şi te vor scoate afară şi pe tine.

10. Şi (Safira) a căzut îndată la picioarele lui şi a murit. Şi intrând tinerii, au aflat-o moartă şi scoţându-o au îngropat-o lângă bărbatul ei.

11. Şi frică mare a căzut peste toată adunarea şi peste toţi cei ce auzeau acestea.

12. Iar **prin mâinile apostolilor se făceau semne şi minuni multe** întru popor. Şi erau toţi într'un gând în pridvorul lui Solomon.

13. Dar din ceilalţi nimeni nu cuteza să se lipească de ei; poporul însă îi lăuda pe dânşii.

14. Şi tot mai vârtos sporea mulţimea de bărbaţi şi de femei cari credeau în Domnul,

15. Incât scoteau la uliţi pe cei bolnavi şi îi puneau pe paturi şi pe năsălii, ca venind Petru, măcar umbra lui să umbrească pe vreunul dintrânşii.

16. Şi se adunau în Ierusalim şi mulţi din cetăţile cele de primprejur, aducând pe cei bolnavi şi pe cei chinuiţi de duhuri necurate, şi toţi se tămăduiau!

17. Atunci s'a sculat arhiereul şi toţi cei ce erau împreună cu dânsul – aceştia fiind din eresul saducheilor – şi s'au umplut de pizmă.

18. Şi şi-au pus mâinile lor pe apostoli şi i-au băgat pe ei **în temniţa de obşte.**

19. Dar îngerul Domnului a deschis noaptea uşile temniţei şi scoţându-i pe dânşii, a zis:
20. Mergeţi şi stând în biserică grăiţi poporului toate cuvintele vieţii acesteia.
21. Şi auzind acestea, au intrat de dimineaţă în biserică şi au început a învăţa. Ci venind arhiereul şi cei ce erau împreună cu el, au adunat soborul şi pe toţi bătrânii fiilor lui Israil, şi au trimis la temniţă să-i aducă pe dânşii.
22. Dar slugile mergând nu i-au aflat pe ei în temniţă, şi întorcându-se au spus,
23. Zicând: Am găsit temniţa încuiată cu toată grija, iar pe străjeri stând înaintea uşilor; ci deschizând, n'am aflat în lăuntru pe nimeni.
24. Şi auzind cuvintele acestea, mai marele bisericii şi arhiereii se mirară de dânşii, (întrebându-se) ce va să fie aceasta.
25. Viind însă un oarecare, le-a spus lor, zicând: Iată, bărbaţii pe care i-aţi pus în temniţă sunt în biserică, stând şi învăţând poporul.
26. Atunci voievodul bisericii cu slugile lui mergând, i-au adus pe ei, dar nu cu silă, că se temeau de popor să nu-i ucidă cu pietre.
27. Şi aducându-i pe ei, i-au pus în faţa soborului. Atunci arhiereul i-a întrebat,
28. Zicând: Nu v'am poruncit oare cu asprime să nu mai învăţaţi în numele acesta? Şi iată, aţi umplut Ierusalimul cu învăţătura voastră, şi voiţi să aduceţi asupra noastră sângele omului acestuia!
29. Iar Petru şi ceilalţi apostoli răspunzând au zis: **Trebue să ascultăm de Dumnezeu mai mult decât de oameni!**
30. Dumnezeul părinţilor noştri a sculat din morţi pe Iisus, pe care voi l-aţi omorît spânzurându-l pe lemn.
31. Pe acesta Dumnezeu l-a înălţat cu dreapta sa, (ca să fie) Incepător şi Mântuitor, şi să dea lui Israil pocăinţă şi iertare de păcate.
32. Iar martorii cuvintelor acestora suntem noi şi Duhul Sfânt pe care l-a dat Dumnezeu celor ce-l ascultă pe el.
33. Auzind ei (acestea), foarte s'au mâniat şi se sfătuiau să-i omoare pe dânşii.
34. Atunci s'a sculat în sobor un fariseu, anume **Gamaliil,** învăţător de lege, cinstit de tot poporul, şi poruncind să fie scoşi puţin apostolii afară,
35. A zis către dânşii: Bărbaţi Israiliteni, luaţi seama de ce vreţi să faceţi cu oamenii aceştia;
36. Pentrucă mai înainte de zilele acestea s'a sculat Tevda, spunând cumcă el este cineva, şi s'a lipit de el un număr de vreo

---

5. *30:* A doua Lege 21, 22.

patru sute de oameni; dar el a
fost ucis și toți cei ce asculta-
seră de el s'au risipit, iar din
(treaba lor) nimic nu s'a ales.
37. După el, în zilele numă-
rătoarei, s'a sculat Iuda Gali-
leanul, trăgând după sine po-
por mult; dar și acela a pierit
și toți câți îl ascultaseră pe el
s'au risipit.
38. Și acum vă spun: Nu
vă legați de oamenii aceștia,
ci lăsați-i în pace, căci dacă
planul acesta sau lucrul acesta
va fi dela oameni, se va risipi,
39. Iar de este dela Dumne-
zeu, nu-l veți putea risipi – ca
nu cumva să vă faceți luptă-
tori împotriva lui Dumnezeu.
40. Și ascultându-l pe el, au
chemat pe apostoli, și bătân-
du-i, le-au poruncit să nu mai
grăiască în numele lui Iisus și
(apoi) i-au slobozit pe ei.
41. Iar ei s'au dus din fața
soborului, bucurându-se că pen-
tru numele lui s'au învrednicit
a se face de ocară.
42. Și toată ziua în biserică
și prin case **nu încetau a în-
văța și a binevesti pe Iisus
Hristos.**

6.

In zilele acelea înmulțindu-se
ucenicii, eleniștii au prins a
cârti împotriva Evreilor, că vă-
duvele lor erau trecute cu ve-
derea la împărțirea zilnică a
celor de trebuință.
2. Atunci cei doisprezece
chemând mulțimea ucenicilor,
au zis către dânșii: Nu este
bine ca noi, lăsând cuvântul lui
Dumnezeu, să slujim la mese.
3. Drept aceea, fraților, ale-
geți dintre voi **șapte bărbați
cu nume bun,** plini de Duhul
Sfânt și de înțelepciune, pe cari
să-i rânduim la treaba aceasta.
4. Iar noi vom stărui în ru-
găciune și în slujba cuvântului.
5. Și a plăcut cuvântul a-
cesta la toată mulțimea; au și
ales pe Ștefan, bărbat plin de
credință și de Duh Sfânt, și pe
Filip și pe Prohor și pe Nica-
nor și pe Timon și pe Par-
mena și pe Nicolae, Antiohia-
nul de curând întors la credință
dintre păgâni.
6. Pe aceștia i-au pus îna-
intea apostolilor și (apostolii)
rugându-se și-au pus mâinile
peste dânșii.
7. Și cuvântul lui Dumnezeu
creștea, și sporea foarte numă-
rul ucenicilor în Ierusalim; ba
și mulțime multă de preoți se
întorcea la credință.
8. Iar **Ștefan,** plin fiind de
credință și de putere, făcea mi-
nuni și semne mari întru po-
por.
9. Atunci s'au sculat unii
din sinagoga ce se zicea a Li-
bertinilor și a Chirinenilor și a
Alexandrinilor și a celor din
Chilichia și din Asia, și au
prins a se prici cu Ștefan.
10. Dar nu puteau să stea
împotriva înțelepciunii și du-
hului cu care grăia el.

11. Atunci au pus la cale pe nişte oameni să zică: L-am auzit pe el grăind cuvinte de hulă împotriva lui Moise şi a lui Dumnezeu.

12. Şi astfel au întărâtat poporul şi pe bătrâni şi pe cărturari, şi năvălind (asupra lui), l-au luat şi l-au dus înaintea soborului.

13. Şi au pus martori mincinoşi, cari ziceau: Omul acesta nu încetează a grăi cuvinte de hulă împotriva acestui loc sfânt şi a legii;

14. Că l-am auzit pe el zicând că Iisus Nazarineanul va strica locul acesta şi va schimba obiceiurile pe care ni le-a dat nouă Moise.

15. Şi căutând spre el toţi cei ce şedeau în sobor, au văzut faţa lui ca faţa unui înger.

7.

Atunci a zis arhiereul: Oare aşa sunt acestea?

2. Iar el a zis: Fraţilor şi părinţilor, ascultaţi! Dumnezeul măririi s'a arătat părintelui nostru Avraam, când era în Mesopotamia, mai înainte de a locui el în Haran.

3. Şi a zis către dânsul: Ieşi din pământul tău şi din neamul tău şi vino în ţara care ţi-o voi arăta ţie.

4. Atunci ieşind din ţara Haldeilor a locuit în Haran, şi de acolo, după ce a murit tatăl său, l-a mutat pe el în ţara aceasta, în care locuiţi voi acum.

5. Şi nu i-a dat lui moştenire întrânsa nici o urmă de picior, dar i-a făgăduit că i-o va da spre stăpânire lui şi după dânsul, neavând încă fiu, urmaşilor lui.

6. Şi Dumnezeu a grăit aşa: Urmaşii lui vor fi streini în ţară streină şi-i vor robi pe ei şi-i vor chinui patru sute de ani.

7. Dar neamul la care vor sluji ei, îl voi judeca eu, a zis Domnul, şi după acestea vor ieşi şi-mi vor sluji mie în locul acesta.

8. Şi i-a dat lui aşezământul tăierii împrejur; şi aşa a născut pe Isaac şi l-a tăiat împrejur în ziua a opta, şi Isaac a născut pe Iacov şi Iacov pe cei doisprezece patriarhi.

9. Şi patriarhii pizmuind pe Iosif l-au vândut la Egipet, dar Dumnezeu era cu dânsul.

10. Şi l-a scos pe el din toate necazurile lui şi i-a dat lui har şi înţelepciune înaintea lui Faraon împăratul Egipetului, şi l-a pus pe el povăţuitor peste toată casa sa.

11. Şi a venit foamete şi necaz mare peste toată ţara Egipetului şi a Canaanului şi părinţii noştri nu aflau de mâncare.

12. Auzind însă Iacov că în Egipet sunt bucate, a trimis

---

7. *3:* Fac. 12, 1; 48, 4.

5: Fac. 12, 7; 13, 15; 17, 8; 48, 4. Fac. 15, 13-14; Ieş. 2, 22; 12, 40. Ieş. 3, 12.

(acolo) pe părinţii noştri, întâia
oară.
13. Iar a doua oară s'a ară-
tat Iosif fraţilor săi, şi neamul
lui Iosif s'a făcut cunoscut lui
Faraon.
14. Şi trimiţând Iosif, a che-
mat pe tatăl său Iacov cu tot
neamul lui de şaptezeci şi cinci
de suflete.
15. Şi s'a pogorît Iacov în
Egipet şi a murit şi el şi părinţii
noştri.
16. Şi au fost mutaţi în Sihem
şi puşi în mormântul pe care
l-a cumpărat Avraam cu preţ
de argint dela fiii lui Emor, în
Sihem.
17. Ci cu cât se apropia
vremea făgăduinţii, pe care cu
jurământ o făcuse Dumnezeu
lui Avraam, creştea şi se în-
mulţea poporul în Egipet,
18. Până ce s'a sculat alt
împărat care nu cunoştea pe
Iosif.
19. Acesta uneltind împo-
triva neamului nostru, a silit
pe părinţii noştri să-şi lepede
pruncii lor, să nu mai trăiască.
20. In vremea aceea s'a năs-
cut Moise, şi era plăcut lui
Dumnezeu. Trei luni el a fost
hrănit în casa tatălui său.
21. Iar când a fost lepădat,
l-a luat fata lui Faraon şi l-a
crescut pe el ca pe feciorul său.
22. Şi a învăţat Moise toată
înţelepciunea Egiptenilor, şi era
puternic în cuvânt şi în fapte.
33. Iar când a împlinit patru-
zeci de ani, s'a suit în inima
lui (dorul) de a cerceta pe fiii
lui Israil, fraţii săi.
24. Şi văzând pe unul din
ei pătimind strâmbătate, a apă-
rat şi a răzbunat pe cel asu-
prit, omorând pe Egiptean.
25. Ci el gândea că fraţii
săi pricep că Dumnezeu prin
mâna lui le dă lor mântuire;
dar ei n'au priceput.
26. A doua zi s'a ivit în
mijlocul unora cari se sfădeau,
şi i-a îndemnat pe ei la pace,
zicând: Oamenilor, voi sunteţi
fraţi, pentru ce vă asupriţi unul
pe altul?
27. Iar cel ce asuprea pe a-
proapele, l-a împins, zicând:
Cine te-a pus pe tine stăpân
şi judecător peste noi?
28. Ori vreai să mă omori,
precum ai omorît pe Egiptea-
nul?
29. Auzind cuvântul acesta,
Moise a fugit şi a pribegit prin
ţara Madian, unde i s'au năs-
cut doi fii.
30. Iar când a împlinit patru-
zeci de ani (de pribegie), i s'a
arătat în pustia muntelui Sinai
îngerul Domnului, în para fo-
cului unui rug.
31. Şi Moise văzând, s'a mi-
nunat de vedenie, şi apropiin-
du-se ca să vază (ce este), s'a
auzit glasul Domnului către el:
32. Eu sunt Dumnezeul pă-
rinţilor tăi, Dumnezeul lui
Avram şi Dumnezeul lui Isaac
şi Dumnezeul lui Iacov. Şi cu-

32: Ieş. 3, 6.

tremurându-se Moise nu cuteza să privească.

33. Ci Domnul a zis către el: Desleagă încălţămintea picioarelor tale, pentrucă locul pe care stai pământ sfânt este!

34. Am văzut bine suferinţele poporului meu din Egipet şi suspinul lui l-am auzit, şi m'am pogorît ca să-l scot pe el (din robie). Vino, dar, să te trimit în Egipet.

35. Pe acest Moise de care s'au lepădat, zicând: Cine te-a pus pe tine stăpân şi judecător? – pe acesta Dumnezeu, prin mâna îngerului celui ce i s'a arătat lui în rug, l-a trimis domn şi izbăvitor.

36. Acesta i-a scos pe ei, făcând minuni şi semne în pământul Egipetului şi la Marea Roşie şi în pustie, patruzeci de ani.

37. Acesta este Moise, cel ce a zis fiilor lui Israil: Proroc ca mine va ridica vouă Domnul Dumnezeul vostru dintre fraţii voştri, de el să ascultaţi.

38. Acesta este cel ce, când a fost adunarea cea din pustie, cu îngerul care i-a grăit lui pe muntele Sinai şi cu părinţii noştri, a primit cuvintele vieţii, ca să ni le dea nouă.

39. Părinţii noştri însă n'au vrut să asculte de el, ci l-au lepădat şi s'au întors cu inimile lor în Egipet,

40. Zicând lui Aaron: Fă-ne nouă dumnezei cari să meargă înaintea noastră, pentrucă lui Moise acesta, care ne-a scos pe noi din ţara Egipetului, nu ştim ce i s'a întâmplat!

41. Şi au făcut în zilele acelea un viţel şi au adus jertfă idolului şi se veseleau întru lucrurile mâinilor lor.

42. Şi s'a întors Dumnezeu dela dânşii şi i-a lăsat să se închine oştirii cerului, precum este scris în cartea prorocilor: Adusu-mi-aţi oare voi, în casa lui Israil, vite junghiate şi jertfe în cei patruzeci de ani din pustie?

43. Şi aţi luat cortul lui Moloh şi steaua dumnezeului vostru Remfan, chipurile pe care le-aţi făcut ca să vă închinaţi lor. Dar vă voi muta pe voi dincolo de Vavilon!

44. Părinţii noştri aveau în pustie cortul mărturiei, precum a rânduit cel ce a grăit lui Moise, ca să-l facă pe el după asemănarea pe care o văzuse.

45. Pe acesta primindu-l părinţii noştri l-au dus cu Iisus Navi în pământul păgânilor, pe cari Dumnezeu i-a gonit din faţa părinţilor noştri, până în zilele lui David.

46. Acesta a aflat har înaintea lui Dumnezeu şi s'a rugat să afle locaş Dumnezeului lui Iacov.

47. Ci Solomon (a fost celce) i-a zidit lui casă.

33: Ieş. 3, 5.
34: Ieş. 2. 24; 3, 7. 10.
37: A doua Lege 18. 15.
42: Amos 5, 25—27.

48. Dar cel Prea Inalt nu locueşte în locaşuri făcute de mâini (omeneşti), precum zice proorocul:
49. Cerul îmi este scaun şi pământul aşternut picioarelor mele. Ce casă îmi veţi zidi mie? – zice Domnul – sau unde este locul odihnei mele?
50. Au nu mâna mea a făcut toate acestea?
51. Voi cei tari în cerbice şi netăiaţi împrejur la inimă şi la urechi, voi pururea vă împotriviţi Duhului Sfânt! Ca părinţii voştri, aşa (sunteţi) şi voi!
52. Pe care din proroci nu l-au gonit părinţii voştri? Ei au omorît pe cei ce de mai nainte au vestit venirea Celui Drept, ai cărui vânzători şi ucigaşi v'aţi făcut voi acum,
53. Ceice după îndemn îngeresc aţi primit legea şi nu aţi păzit-o pe ea!
54. Şi auzind ei acestea, le crăpa inima (de ciudă) şi scrâşneau din dinţi împotriva lui.
55. Iar Ştefan, plin fiind de Duhul Sfânt, a căutat la cer şi a văzut mărirea lui Dumnezeu şi pe Iisus stând de-a-dreapta lui Dumnezeu.
56. Şi a zis: Iată, văd cerurile deschise şi pe Fiul Omului stând de-a-dreapta lui Dumnezeu!
57. Iar ei strigând cu glas mare, şi-au astupat urechile lor şi toţi într'un gând au năvălit asupra lui.
58. Şi scoţându-l afară din cetate, au început să-l împroaşte cu pietre. Iar martorii şi-au pus hainele lor la picioarele unui tânăr ce se chema **Saul.**
59. Şi pe când ei împroşcau cu pietre pe Ştefan, acesta se ruga şi zicea: Doamne Iisuse, primeşte duhul meu!
60. Apoi îngenunchind, a strigat cu glas mare: **Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta!** Şi zicând acestea a adormit. Iar Saul se învoise la uciderea lui.

8.

Iar în zilele acelea **goană mare** s'a pornit asupra Bisericii din Ierusalim; şi afară de apostoli toţi s'au risipit prin ţinuturile Iudeei şi ale Samariei.
2. Ci nişte oameni cucernici au îngropat pe Ştefan şi l-au plâns pe el cu plângere mare.
3. Iar Saul pustia Biserica, intrând prin case, şi târând pe bărbaţi şi pe femei, îi duceau în temniţă.
4. Cei ce se risipiseră însă, în drumul lor binevesteau cuvântul.
5. (Astfel) **Filip** pogorându-se **într'o cetate a Samariei,** le propoveduia lor pe Hristos.
6. Şi mulţimile luau aminte, într'un cuget, la cele ce le grăia Filip, ascultându-l şi văzând semnele ce le făcea.
7. Pentrucă din mulţi cari

49: Is. 66, 1—2.

aveau duhuri necurate, stri-
gând cu glas mare (duhurile)
ieşeau; şi mulţi slăbănogi şi
schiopi se tămăduiau.
8. Şi s'a făcut bucurie mare
în cetatea aceea.
9. Dar în cetate era un om
oarecare, anume **Simon,** care
de multă vreme **vrăjia** şi a-
măgea popoul Samariei, zicând
că el ar fi cine ştie ce.
10. Şi toţi, dela mic până la
mare, îl ascultau (uimiţi), zi-
când: Acesta este puterea cea
mare a lui Dumnezeu!
11. Şi ascultau de el, pen-
trucă de multă vreme îi amă-
gea pe ei cu vrăjile lui.
12. Iar dacă au crezut lui
Filip, care propoveduia despre
împărăţia lui Dumnezeu şi des-
pre numele lui Iisus Hristos,
s'au botezat bărbaţi şi femei.
13. Atunci a crezut şi Simon
acela, şi botezându-se era veş-
nic cu Filip. Şi văzând minu-
nile cele mari şi semnele ce se
făceau, se mirau peste măsură.
14. Ci auzind apostolii din
Ierusalim, cumcă Samarinenii
au primit cuvântul lui Dum-
nezeu, au trimis la ei **pe Pe-
tru şi pe Ioan,**
15. Cari pogorându-se, s'au
rugat pentru ei, ca să primea-
scă Duhul Sfânt.
16. Pentrucă peste nici unul
din ei nu se pogorîse încă, ci
erau numai botezaţi întru nu-
mele Domnului Iisus.
17. Atunci şi-au pus mâinile
peste ei şi au primit Duhul Sfânt.
18. Şi văzând Simon că prin
punerea mâinilor apostolilor se
dă Duhul Sfânt, le-a adus lor
bani,
19. Zicând: Daţi-mi şi mie
această putere, ca ori pe cine
voi pune mâinile să primească
Duhul Sfânt.
20. Dar Petru a zis către el:
Piei, cu argintul tău cu tot!
Căci ai socotit că darul lui Dum-
nezeu se agoniseşte cu bani.
21. Tu nu ai nici partea, nici
soarta acestei chemări, pentrucă
inima ta nu este dreaptă îna-
intea lui Dumnezeu.
22. Drept aceea, pocăieşte-te
de această răutate a ta şi te
roagă lui Dumnezeu, doar ţi se
va ierta cugetul inimii tale.
23. Căci văd că eşti amar
ca fierea şi (prins) în legăturile
nedreptăţii.
24. Şi răspunzând Simon, a
zis: Rugaţi-vă voi pentru mine
Domnului, ca nimic din cele
ce aţi zis să nu vie asupra mea.
25. Deci mărturisind şi gră-
ind cuvântul Domnului, s'au
întors în Ierusalim, binevestind
în multe sate ale Samarine-
nilor.
26. Iar îngerul Domnului a
grăit către Filip, zicând: Scoa-
lă-te şi mergi spre Miază-zi, la
calea ce se pogoară din Ieru-
salim în Gaza, care este pustie.
27. Şi sculându-se s'a dus.
Şi iată **un Etiopian famen,**
mare dregător al Candachiei,

---

8. *22:* Ps. 78, 37.

împărăteasa Etiopiei, care era peste toată visteria ei și care venise la Ierusalim să se închine,

28. Se întorcea acasă și șezând în căruța sa, cetea pe prorocul Isaia.

29. Iar Duhul a zis lui Filip: Apropie-te și te ține de căruța aceasta.

30. Și alergând Filip l-a auzit cetind pe prorocul Isaia și a zis: Oare înțelegi cele ce citești?

31. Iar el a zis: Cum aș putea înțelege, de nu mă va povățui cineva? Și a rugat pe Filip să se suie și să șază lângă el.

32. Iar locul din scriptură unde cetea era acesta: Ca o oaie s'a adus spre junghiere și ca un miel fără de glas înaintea celui ce-l tunde pe el, așa nu și-a deschis gura sa.

33. Spre smerenie s'a făcut judecata lui, și neamul lui cine-l va spune? Că s'a ridicat de pe pământ viața lui.

34. Și famenul a prins a grăi și a zice lui Filip: Rogu-te, despre cine spune prorocul acesta? Despre sine, sau despre altcineva?

35. Atunci Filip deschizând gura sa și purcezând dela locul acesta al scripturii, a binevestit lui pe Iisus.

36. Și mergând ei pe drum, au ajuns la o apă. Zis-a famenul: Iată apă! Ce mă oprește să mă botez?

37. Filip i-a răspuns: De crezi din toată inima ta, se poate. Iar el a grăit și a zis: Crez că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu.

38. Și a poruncit să stea căruța; și s'au pogorît amândoi în apă, și Filip și famenul, și l-a botezat pe el.

39. Iar dacă au ieșit din apă, Duhul Domnului a răpit pe Filip, și famenul nu l-a mai văzut pe el; și el s'a dus în calea sa, bucurându-se.

40. Iar Filip a fost găsit în Azot. Și (trecând dintr'un loc într'altul), binevestea prin toate cetățile, până a ajuns la Chesareea.

9.

Iar **Saul** suflând încă groază și ucidere împotriva ucenicilor Domnului, s'a dus la arhiereu.

2. Și a cerut dela el scrisori către sinagogele din **Damasc,** ca, de ar afla pe vreunii, fie bărbați, fie femei, cari sunt pe calea aceasta (a credinței în Hristos), să-i aducă legați la Ierusalim.

3. Dar, pe când mergea și se apropia el de Damasc, fără de veste a strălucit peste el o lumină din cer.

4. Și căzând la pământ a auzit un glas zicând: Saule, Saule, de ce mă prigonești?

5. Zis-a el: Cine ești, Doamne? Iar Domnul a zis: Eu sunt

32: Is. 53, 7—8.

Iisus, pe care tu-l prigoneşti. Greu îţi este ţie să loveşti cu piciorul în bold.

6. Şi tremurând de spaimă, a zis el: Doamne, ce voieşti să fac? Iar Domnul a zis către el: Scoală-te, intră în cetate, şi ţi se va spune ţie ce trebue să faci.

7. Iar oamenii, cari mergeau pe cale împreună cu el, stăteau încremeniţi, auzind glasul şi nevăzând pe nimeni.

8. Şi s'a sculat Saul dela pământ şi deschizându-şi ochii săi nu mai vedea nimic. Şi ducându-l de mână, l-au băgat în Damasc.

9. Şi trei zile nu a văzut şi n'a mâncat, nici a băut.

10. Iar în Damasc era un ucenic, anume **Anania.** Şi a zis Domnul către el, în vedenie: Ananio! Iar el a răspuns: Iată-mă, Doamne.

11. Iar Domnul a zis către el: Sculându-te, mergi pe uliţa ce se cheamă Dreaptă, şi caută în casa lui Iuda pe Saul cel din Tars, că iată se roagă.

12. Şi a văzut, în vedenie, pe un bărbat, anume Anania, intrând la el şi puindu-şi mâinile peste el, ca iarăşi să vază.

13. Şi a răspuns Anania: Doamne, auzit-am dela mulţi despre bărbatul acesta, câte rele a făcut sfinţilor tăi din Ierusalim.

14. Ba are putere dela arhierei să lege şi aici pe toţi cari cheamă numele tău.

15. Şi a zis Domnul către el: Mergi, că vas ales îmi este mie acesta, ca să ducă numele meu înaintea neamurilor şi a împăraţilor şi a fiilor lui Israil.

16. Căci eu îi voi arăta câte trebuie să pătimească el pentru numele meu.

17. Şi s'a dus Anania şi a intrat în casă, şi puindu-şi mâinile peste el a zis: Frate Saule, Domnul Iisus, care ţi s'a arătat pe calea pe care veneai, m'a trimis ca să-ţi primeşti vederea şi să te umpli de Duhul Sfânt.

18. Şi îndată a căzut de pe ochii lui ca nişte solzi, şi a văzut îndată şi sculându-se s'a botezat.

19. Apoi luând de mâncare, s'a întărit. Şi a rămas cu ucenicii cei din Damasc câteva zile.

20. Şi îndată a început a propovedui pe Hristos, (zicând) că aceste este Fiul lui Dumnezeu.

21. Şi toţi cei ce-l auzeau se mirau şi ziceau: Nu este oare acesta cel ce prigonea în Ierusalim pe cei ce cheamă numele acesta, şi n'a venit şi aici ca să-i ducă pe ei, legaţi, la arhierei?

22. Iar Saul mai vârtos se întărea şi tulbura pe Iudeii cari locuiau în Damasc, dovedind că acesta este Hristosul.

23. Iar după ce au trecut zile multe, Iudeii s'au sfătuit să-l omoare pe dânsul.

24. Saul a aflat însă de vicleşugul lor. Ci ei păzeau porţile (cetăţii) ziua si noaptea, ca să-l omoare pe el.

25. Dar ucenicii lui luându-l noaptea, l-au slobozit peste zid, lăsându-l jos într'o coşniţă.

26. Şi mergând **Saul în Ierusalim**, încerca să se lipească de ucenici, dar toţi se temeau de el, necrezând că este ucenic.

27. Varnava însă luându-l pe el, l-a dus la apostoli şi le-a spus cum a văzut pe cale pe Domnul şi cum i-a grăit lui şi cum în Damasc a vestit cu îndrăzneală numele lui Iisus.

28. Şi era cu ei în Ierusalim intrând şi ieşind şi vorbind cu îndrăzneală în numele Domnului Iisus.

29. Şi grăia şi se gâlcevea cu eleniştii; iar ei căutau să-l omoare pe el.

30. Şi dacă fraţii au înţeles aceasta, l-au dus pe el în Chesaria, iar (de acolo) l-au trimis la Tars.

31. Bisericile din toată Iudeea şi Galileea şi Samaria aveau pace, întărindu-se şi umblând întru frica Domnului, şi sporind în mângâierile Duhului Sfânt.

32. Ci **Petru** trecând pe la toţi, a venit şi la sfinţii cari locuiau **în Lida**.

33. Şi a aflat acolo pe un om oarecare, anume **Eneea**, care era slăbănog şi zăcea în pat de opt ani.

34. Zis-a Petru lui: Eneea, vindecă-te pe tine Iisus Hristos. Scoală-te şi-ţi strânge patul! Şi îndată s'a sculat.

35. Şi l-au văzut pe el toţi cei ce locuiau în Lida şi în Sarona, cari s'au şi întors la Domnul.

36. Iar **în Iopi** era o ucenîţă, anume **Tavita** – care tâlcuindu-se însemnează Căprioară. Aceasta era plină de fapte bune şi de multe milostenii ce făcea.

37. Dar s'a întâmplat în zilele acelea că s'a înbolnăvit şi a murit. Şi scăldându-o au pus-o în foişor.

38. Ci Lida fiind aproape de Iopi şi ucenicii auzind că Petru este aici, au trimis la dânsul doi oameni, rugându-l să nu pregete a veni până la ei.

39. Şi sculându-se Petru, a mers cu dânşii. Iar dacă a sosit, l-au dus pe el în foişor; şi l-au împreşurat toate văduvele plângând şi arătându-i iile şi vesmintele ce le făcea Căprioara când era cu dânsele.

40. Atunci Petru scoţând afară pe toţi, a îngenunchiat şi s'a rugat. Apoi întorcându-se către trup, a zis: Tavita, scoală-te! Iar ea şi-a deschis ochii şi văzând pe Petru, a şezut.

41. Iară el dându-i mâna, a ridicat-o pe ea şi chemând pe sfinţi şi pe văduve, le-a dat-o vie.

42. Şi s'a auzit aceasta prin toată Iopi. Şi mulţi au crezut în Domnul.

43. Iar Petru a rămas destule zile în Iopi, la un oarecare Simon curelarul.

10.

Era însă **un om în Chesaria, anume Cornelie,** sutaş din ceata (de ostaşi) ce se chema Italica,

2. Cucernic şi temător de Dumnezeu, cu toată casa lui. El făcea milostenii multe poporului şi pururea se ruga lui Dumnezeu.

3. (Odată), cam la al nouălea ceas din zi, a văzut în vedenie aievea pe îngerul lui Dumnezeu intrând la el şi zicându-i: Cornelie!

4. Iar el căutând spre dânsul şi înfricosându-se, a zis: Ce este, Doamne? Şi i-a zis lui: Rugăciunile tale şi milosteniile tale s'au suit spre pomenire înaintea lui Dumnezeu.

5. Şi acum trimite nişte oameni la Iopi şi cheamă pe un oarecare Simon, ce se numeşte Petru.

6. Acesta găzduieşte la unul Simon, curelarul, a cărui casă este lângă mare. Acesta îţi va spune ţie ce trebuie să faci.

7. Iar dacă s'a dus îngerul care grăise cu Cornelie, (acesta) a chemat pe doi din slujitorii săi şi pe un ostaş cucernic din cei ce îi slujeau lui.

8. Şi povestindu-le lor toate, i-a trimis la Iopi.

9. Iar a doua zi, mergând ei pe cale şi apropiindu-se de cetate, în ceasul al şaselea Petru s'a suit în foişor să se roage.

10. Făcându-i-se foame, voia să guste (ceva). Şi pe când i se gătea mâncarea, a căzut peste dânsul uimire,

11. Căci **a văzut cerul deschis** şi pogorându-se peste el un fel de vas, ca o mare faţă de masă, legată în cele patru colţuri şi slobozindu-se pe pământ.

12. In ea se găseau din toate (dobitoacele) cu câte patru picioare şi din hiare şi din cele ce se târăsc pe pământ şi din pasările cerului.

13. Şi a auzit un glas (zicând) către el: Scoală, Petre, junghie şi mănâncă!

14. Iar Petru a zis: Nicidecum, Doamne, că niciodată n'am mâncat nimic din ce este spurcat sau necurat.

15. Ci glasul a grăit către dânsul a doua oară: Cele ce Dumnezeu a curăţit, tu nu le numi spurcate.

16. Şi aceasta s'a petrecut de trei ori; apoi vasul s'a ridicat iarăşi la cer.

17. In vreme ce Petru nu se dumirise încă ce ar putea însemna vedenia care o văzuse, iată că oamenii trimişi de Cornelie (veniseră şi) dupăce întrebaseră de casa lui Simon, se opriseră la poartă.

18. Şi strigând întrebau, de găzduieşte aici Simon cel ce se numeşte Petru.

19. Ci, cum Petru se gândea la vedenie, i-a zis lui Duhul: Iată, te caută trei oameni.

20. Scoală şi te pogoară şi mergi împreună cu ei, nimic îndoindu-te, pentrucă eu i-am trimis.

21. Şi pogorându-se Petru la oamenii trimişi la el de Cornelie, a zis: Iată, eu sunt acela pe care-l căutaţi. Care este pricina pentru care aţi venit?

22. Iar ei au zis: Cornelie sutaşul, bărbat drept şi temător de Dumnezeu şi cu bună mărturie în tot neamul Iudeilor, a luat poruncă dela un înger sfânt să te cheme pe tine la casa sa şi să asculte graiurile tale.

23. Deci, chemându-i înlăuntru Petru i-a ospătat pe dânşii. Iar a doua zi a ieşit cu ei; şi unii din fraţii din Iopi încă au mers cu dânsul.

24. Iar în cealaltă zi au intrat în Chesaria, unde îi aştepta Cornelie împreună cu rudeniile sale şi cu prietenii săi cei mai apropiaţi, pe cari îi adunase.

25. Şi când era să intre Petru, i-a întâmpinat Cornelie şi căzând la picioarele lui, s'a închinat lui.

26. Ci Petru l-a ridicat pe el zicând: Scoală, că şi eu sunt om!

27. Şi vorbind cu el a intrat şi a aflat mulţimea celor ce se adunaseră.

28. Şi a zis către ei: Voi ştiţi că nu se cuvine unui Iudeu să se lipească sau să se apropie de cel de alt neam; şi mie Dumnezeu mi-a arătat, ca pe nici un om să nu-l socotesc spurcat sau necurat.

29. Drept aceea, fiind chemat, fără şovăire am venit. Vă întreb deci: pentru care pricină m'aţi chemat?

30. Răspuns-a Cornelie: Acum patru zile postisem până la ceasul acesta, iar în ceasul al nouălea rugându-mă în casa mea, iată că mă pomenesc înaintea mea cu un bărbat în haină luminată.

31. Şi el mi-a zis: Cornelie, auzitu-ţi-s'a rugăciunea ta, şi milosteniile tale s'au pomenit înaintea lui Dumnezeu.

32. Trimite, dar, la Iopi şi cheamă pe Simon ce se numeşte Petru. Acesta găzduieşte în casa lui Simon curelarul, lângă mare.

33. Deci, numai decât am trimis la tine, şi tu bine ai făcut că ai venit; iar acum noi toţi stăm înaintea lui Dumnezeu, ca să ascultăm toate câte-ţi sunt poruncite ţie dela Domnul.

34. Şi deschizând Petru gura a zis: Cu adevărat înţeleg, că **Dumnezeu nu se uită la faţă.**

35. Dimpotrivă, pe cel ce se teme de el şi face dreptate, oridece neam ar fi, îl primeşte.

36. Cuvântul pe care l-a trimis el fiilor lui Israil, binevestind pace prin Iisus Hristos, acesta este Domnul a toate.

37. Voi ştiţi vestirea ce s'a

făcut prin toată Iudeea, începând din Galileea, după botezul pe care l-a propoveduit Ioan,
38. Despre Iisus cel din Nazaret: cum l-a uns pe el Dumnezeu cu Duhul Sfânt şi cu putere, şi cum a umblat el (pretutindeni) bine făcând şi tămăduind pe toţi cei îndrăciţi, căci Dumnezeu era cu dânsul.
39. Şi noi suntem martori pentru toate câte a făcut el şi în ţara Iudeilor şi în Ierusalim. Pe acesta (Iudeii) l-au omorit, spânzurându-l pe lemn.
40. Dar Dumnezeu l-a înviat pe el a treia zi şi i-a rânduit să se arate,
41. Nu la tot poporul, ci nouă, martorilor celor de mai înainte rânduiţi de Dumnezeu, cari am mâncat şi am băut împreună cu el, după ce a înviat din morţi.
42. Şi ne-a poruncit nouă să propoveduim poporului şi să mărturisim că el este cel rânduit de Dumnezeu judecător al viilor şi morţilor.
43. Despre acesta toţi prorocii mărturisesc, că, prin numele lui, tot cel ce va crede întrânsul va dobândi iertarea păcatelor.
44. Pe când Petru rostea cuvintele acestea, s'a pogorît Duhul Sfânt peste toţi cei ce ascultau cuvântul.
45. Şi credincioşii cei tăiaţi împrejur, cari veniseră cu Petru, s'au mirat că şi peste păgâni s'a vărsat darul Duhului Sfânt.
46. Căci îi auzeau pe ei grăind în limbi şi mărind pe Dumnezeu. Atunci Petru a zis:
47. Poate oare cineva să oprească apa, ca să nu se boteze aceştia cari au primit Duhul Sfânt, ca şi noi?
48. Şi le-a poruncit lor să se boteze întru numele Domnului Iisus Hristos. Atunci l-au rugat pe el să rămână la dânşii câteva zile.

11.

Ci apostolii şi fraţii cari erau în Iudeea au auzit că **şi păgânii au primit cuvântul lui Dumnezeu.**
2. Şi când Petru s'a suit în Ierusalim, cei tăiaţi împrejur au prins a se prici cu el,
3. Zicând: Ai intrat la oameni netăiaţi împrejur şi ai mâncat cu ei!
4. Atunci Petru a început a le povesti pe rând şi a zis:
5. Eu eram în cetatea Iopi şi mă rugam, când (de-odată) am văzut, întru uimirea minţii, o vedenie: un vas, ca o faţă de masă mare, se pogora de cele patru colţuri, slobozindu-se din cer până la mine;
6. Şi căutând la ea şi luând seama, am văzut dobitoace cu câte patru picioare de pe pământ şi hiare şi de cele ce se târăsc, şi păsări de ale cerului.
7. Şi am auzit un glas zicându-mi: Scoală, Petre, junghie şi mănâncă!

8. Şi am zis: Nicidecum,
Doamne, că niciodată n'a in-
trat in gura mea nimic din ce
este spurcat.
9. Ci a doua oară mi-a grăit
mie glasul din cer, zicând:
Cele ce Dumnezeu a curăţit,
tu nu le socoti spurcate.
10. Iar aceasta s'a făcut de
trei ori; şi toate s'au ridicat
iarăşi la cer.
11. Şi iată, îndată sosiră la
casa în care eram, trei oameni
trimişi dela Chesaria la mine.
12. Iar Duhul mi-a zis să
merg împreună cu ei, nimic
îndoindu-mă. Şi au venit îm-
preună cu mine şi aceşti şase
fraţi, şi am intrat în casa omului.
13. Atunci el ne-a povestit
nouă cum a văzut în casa lui
un înger stând şi zicând: Tri-
mite la Iopi să cheme pe Si-
mon cel ce se numeşte Petru.
14. El va grăi către tine gra-
uri întru care te vei mântui
tu şi toată casa ta.
15. Dar când am început a
grăi, s'a pogorît peste ei Duhul
Sfânt, cum (se pogorîse) şi peste
noi la început.
16. Şi mi-am adus aminte
de cuvântul Domnului, cum
zicea: Ioan a botezat cu apă,
iar voi vă veţi boteza cu Du-
hul Sfânt.
17. Deci, dacă Dumnezeu
le-a dat lor acelaş dar ca şi
nouă, pentrucă au crezut în
Domnul Iisus Hristos, cine eram
eu ca să pot opri pe Dum-
nezeu?
18. Şi auzind acestea, s'au
liniştit şi preamăreau pe Dum-
nezeu zicând: Aşa dar şi pă-
gânilor le-a dat Dumnezeu po-
căinţă spre viaţă!
19. Cei ce se risipiseră din
pricina tulburării ce se făcuse
cu prilejul (uciderii) lui Ştefan,
ajunseră până în Fenichia şi în
Chipru şi în Antiohia, dar ni-
mănui nu vestiră cuvântul, fără
numai Iudeilor.
20. Erau însă printre ei şi
nişte oameni din Chipru şi din
Chirene, cari intrând în An-
tiohia grăiau către Elini, bine-
vestind pe Domnul Iisus.
21. Şi mâna Domnului fiind
cu ei, un mare număr (de oa-
meni) au crezut şi s'au întors
la Domnul.
22. Şi cuvântul despre dânşii
a ajuns la urechile bisericii din
Ierusalim; şi au trimis pe Var-
nava, să meargă până la An-
tiohia.
23. Acesta sosind şi văzând
harul lui Dumnezeu, s'a bu-
curat, şi îndemna pe toţi să
rămâie în Domnul, cu toată
osârdia inimilor
24. Căci era bărbat bun şi
plin de Duh Sfânt şi de cre-
dinţă. Şi s'a adaos mult popor
la Domnul.
25. Apoi Varnava s'a dus
în Tars să caute pe Saul. Şi
aflându-l, l-a dus în Antiohia.
26. Şi un an întreg s'au a-
dunat ei în biserică şi au în-
văţat popor mult. Şi ucenicii

în Antiohia s'au numit pentru întâia oară creştini.
27. Iar în zilele acelea s'au pogorît din Ierusalim în Antiohia nişte proroci.
28. Şi sculându-se unul dintrânşii, anume **Agav**, a arătat prin Duhul, că foamete mare va să fie în toată lumea, cum a şi fost în zilele lui Claudie Chesarul.
29. Atunci ucenicii au hotărît ca fiecare, după puterea sa, să trimită ajutor fraţilor celor ce locuiau în Iudeea.
30. Şi aşa au făcut, trimiţând (ajutorul) bătrânilor prin mâna lui Varnava şi a lui Saul.

12.

In vremea aceea **Irod împăratul** a pus mâna pe unii din (credincioşii) bisericii, ca să-i piarză pe ei.
2. Şi **a ucis cu sabia pe Iacov,** fratele lui Ioan.
3. Şi văzând că (aceasta) place Iudeilor, a pus mâna şi pe Petru. Aceasta s'a petrecut în zilele Azimelor.
4. Deci prinzându-l, l-a băgat în temniţă, dându-l la patru străji de câte patru ostaşi, ca să-l păzească pe el, vrând ca după Paşti să-l aducă înaintea poporului.
5. Petru era păzit în temniţă, iar în biserică se făceau neîncetat rugăciuni către Dumnezeu, pentru dânsul.
6. Dar în noaptea aceea, când Irod avea să-l scoată pe el, Petru dormia între doi ostaşi, legat cu două lanţuri, iar străjerii păzeau temniţa, înaintea uşii.
7. Şi iată, îngerul Domnului a venit, iar în casă a strălucit o lumină. Şi lovind pe Petru în coastă, l-a deşteptat, zicând: Scoală-te repede! Şi au căzut lanţurile de pe mâinile lui.
8. Apoi îngerul a zis către el: Incinge-te şi te încalţă cu sandalele tale. Şi a făcut aşa. Apoi a zis: Imbracă-ţi haina ta şi vino după mine.
9. Şi ieşind mergea după el, dar nu ştia că ceeace se făcea de înger este aievea, ci se părea că vede o vedenie.
10. Şi trecând straja cea dintâi şi cea de a doua, a ajuns la poarta de fier care ducea în cetate şi care li s'a deschis singură. Apoi ieşind, au trecut printr'o uliţă şi îndată a pierit îngerul de lângă dânsul.
11. Iar Petru venindu-şi în sine, a zis: Acum ştiu cu adevărat că Domnul a trimis pe îngerul său de m'a scos din mâna lui Irod şi din toate câte aştepta poporul Iudeilor (să mi se'ntâmple).
12. Şi (tot) chibzuind, a ajuns la casa Mariei, maica lui Ioan cel numit Marcu, unde erau adunaţi mulţi şi se rugau.
13. Când Petru a bătut în uşa porţii, o slujnică, anume Rodi, s'a dus să asculte.
14. Şi cunoscând glasul lui

Petru, de bucurie n'a deschis ușa, ci alergând înlăuntru a spus că Petru stă la poartă.

15. Iar ei au zis către dânsa: Nu ești în toată firea. Ci ea stăruia că este așa. Iar ei ziceau: Este îngerul lui.

16. Petru însă bătea mereu în poartă, și deschizându-i l-au văzut pe el și s'au spăimântat.

17. Făcându-le apoi cu mâna semn să tacă, le-a povestit lor în ce chip l-a scos pe el Domnul din temniță. Și a zis: Spuneți acestea lui Iacov și fraților. Și ieșind, s'a dus în alt loc.

18. Și făcându-se ziuă, nu puțină tulburare era între ostași (cari se întrebau): Oare ce să se fi făcut Petru?

19. Iar Irod căutându-l și neaflându-l pe el, a tras la răspundere pe străjeri și a poruncit să-i omoare. Apoi pogorându-se din Iudeea la Chesaria, a rămas acolo.

20. Ci Irod era mânios pe cei din Tir și din Sidon. Atunci ei înțelegându-se împreună, au venit la el, și trăgând de partea lor pe Vlast, cămarașul împăratului, au cerut pace, pentrucă țara lor se hrănia din pământul împărătesc.

21. Și în ziua rânduită, Irod îmbrăcându-se în vesminte împărătești și șezând pe tron, le-a cuvântat lor.

22. Iar poporul striga: (Acesta este) glas dumnezeiesc, nu omenesc!

23. Atunci îngerul Domnului l-a lovit pe el fără de veste, pentru că n'a dat slavă lui Dumnezeu; și **mâncându-l viermii, a murit.**

24. Iar cuvântul lui Dumnezeu creștea și se înmulțea.

25. Ci Varnava și Saul, după ce și-au împlinit slujba, s'au întors din Ierusalim la Antiohia, luând cu ei și pe Ioan cel numit Marcu.

13.

În biserica din **Antiohia** erau niște proroci și învățători, (anume) Varnava și Simon ce se chema Nigher și Luchie Chirineanul și Manain, crescut împreună cu tetrarhul Irod, și Saul.

2. Și pe când slujeau ei Domnului și posteau, le-a zis Duhul Sfânt: **Osebiți-mi mie pe Varnava și pe Saul** pentru lucrul la care i-am chemat pe ei.

3. Atunci postind și rugându-se și puindu-și mâinile peste ei, i-au lăsat să plece.

4. Deci, aceștia fiind trimiși de Duhul Sfânt, s'au pogorît la Seleuchia, iar de acolo au mers cu corabia la **Chipru.**

5. Și ajungând la Salamina, vesteau cuvântul lui Dumnezeu în sinagogele Iudeilor, iar Ioan le era ajutător.

6. Și străbătând ostrovul până la Pafos, au dat de un iudeu vrăjitor, proroc mincinos, al cărui nume era Var-Iisus,

7. Și care era împreună cu

dregătorul **Serghie Paul,** băr-
bat înțelept. Acesta dorind să
auză cuvântul lui Dumnezeu,
a chemat (la sine) pe Varnava
și pe Saul.
8. Iar Elima vrăjitorul –
căci așa se tâlcuiește numele
lui – i se împotrivea, căutând
să abată pe dregător dela cre-
dință.
9. Iar Saul, care se mai nu-
mește și Pavel, plin de Duhul
Sfânt, a căutat la el,
10. Și a zis: O, plinule de
toată viclenia și de toată rău-
tatea, fiu al diavolului și vrăș-
maș a toată dreptatea, când vei
înceta oare a strâmba căile
Domnului cele drepte?
11. Și acum iată, mâna Dom-
nului este asupra ta și vei fi
orb, nevăzând o vreme soa-
rele. Și îndată a căzut peste el
ceață și întunerec; și dibuind
împrejur căuta povățuitori.
12. Atunci văzând dregăto-
rul ceeace se făcuse, a crezut,
mirându-se de învățătura Dom-
nului.
13. Și purcezând dela Pafos,
Pavel și cei ce erau cu dânsul,
au venit în Perghia Pamfiliei.
(Aici) Ioan despărțindu-se de
dânșii, s'a întors în Ierusalim.
14. Iar ei trecând prin Per-
ghia au ajuns în **Antiohia Pi-
sidiei,** și intrând în sinagogă
în ziua Sâmbetei, au șezut.
15. Și după cetirea legii și a
prorocilor, mai marii sinagogei
au trimis la ei, zicându-le: Băr-
baților, și fraților! Dacă aveți
voi vreun cuvânt de mângă-
iere pentru popor, grăiți!
16. Și sculându-se Pavel și
făcându-le semn cu mâna, a
zis: Bărbați Israiliteni și cei care
vă temeți de Dumnezeu, ascul-
tați!
17. Dumnezeul poporului a-
cestuia al lui Israil a ales pe
părinții noștri și a înălțat pe
poporul acesta când era pri-
beag în țara Egipetului și cu
braț înalt i-a scos pe ei din-
trânsa.
18. Și vreme ca de patru-
zeci de ani le-a răbdat nărа-
vurile lor în pustie.
19. Și pierzând șapte nea-
muri în țara Canaanului, pă-
mântul acestora l-a dat lor spre
moștenire.
20. Iar după acestea, ca la
patru sute și cincizeci de ani,
le-au dat lor judecători, până
la Samuil prorocul.
21. Apoi au cerut rege, și
le-a dat lor Dumnezeu patru
zeci de ani pe Saul, feciorul
lui Chis, bărbat din seminția
lui Veniamin.
22. Și lepădându-l pe el, le-a
ridicat lor rege pe David, de-
spre care a și mărturisit: Aflat-
am pe David al lui Iessei,
bărbat după inima mea, care
va face toate voile mele.
23. Din sămânța acestuia,
după făgăduință, Dumnezeu a

---

13. *18:* Ieș. 16, 35; Num. 14, 34;
A doua Lege 1, 31; 7, 1.
22: Ps. 89, 21; Is. 44, 28.

ridicat lui Israil un mântuitor, pe Iisus,

24. După ce Ioan propovăduise, înaintea venirii lui, botezul pocăinţii, la tot poporul lui Israil.

25. Iar dacă şi-a împlinit Ioan călătoria, a zis: Cine mă socotiţi a fi? Nu sunt eu (Mesia). Ci iată vine după mine (unul), căruia nu sunt vrednic să-i desleg încălţămintele picioarelor.

26. Bărbaţilor şi fraţilor, fii ai neamului lui Avraam şi cei cari între voi se tem de Dumnezeu, nouă s'a trimis cuvântul mântuirii acesteia.

27. Pentrucă cei ce locuiesc în Ierusalim şi căpeteniile lor, necunoscându-l pe acesta l-au judecat, împlinind cuvintele prorocilor cari se citesc în toate Sâmbetele.

28. Şi fără să-i fi aflat vreo vină de moarte, au cerut dela Pilat să-l omoare pe el.

29. Şi dacă au săvârşit toate cele ce s'au scris despre el, pogorându-l de pe lemn l-au pus în mormânt.

30. Dar Dumnezeu l-a sculat pe el din morţi.

31. Şi vreme de mai multe zile s'a arătat celor ce se suiseră împreună cu dânsul din Galileea la Ierusalim şi cari acum îi sunt lui martori înaintea poporului.

32. Noi vă binevestim, aşadar, făgăduinţa făcută părinţilor (noştri).

33. Pe aceasta Dumnezeu ne-a împlinit-o nouă, fiilor lor, înviind pe Iisus, precum scris este şi în psalmul al doilea: Fiul meu eşti tu, eu astăzi te-am născut pe tine.

34. Iar cum că l-a înviat din morţi ca să nu se mai întoarcă în stricăciune, (despre aceasta) aşa a zis: Eu vă voi împlini cu credinţă cele făgăduite lui David.

35. Drept aceea şi în alt loc zice: Nu vei lăsa pe cel cuvios al tău să vază stricăciune.

36. Ci David, slujind în vremea sa sfatului dumnezeiesc, a murit şi s'a adaos la părinţii săi văzând stricăciune.

37. Acela, pe care Dumnezeu i-a înviat însă, n'a văzut stricăciunea.

38. Deci cunoscut să vă fie vouă, bărbaţilor şi fraţilor, că prin acesta vi se vesteşte vouă iertarea păcatelor.

39. Şi prin el tot cel ce crede se va îndrepta de toate câte prin legea lui Moise nu v'aţi putut să vă îndreptaţi.

40. Feriţi-vă, dar, ca să nu vie asupra voastră ceea ce s'a zis prin proroci:

41. Cei ce vă semeţiţi, vedeţi şi vă miraţi şi pieriţi, că lucrez un lucru în zilele voastre, lucru pe care nu l-aţi crede de vi l-ar povesti cineva vouă.

33: Ps. 2, 7.
34: Is. 55, 3.
35: Ps. 16, 10.
41: Avac. 1, 5.

42. Iar când au ieşit ei din sinagoga Iudeilor, i-au rugat păgânii, ca şi în Sâmbăta viitoare să le grăiască lor graiurile acestea.

43. Şi împrăştiindu-se adunarea, mulţi din Iudei şi din străinii cucernici au mers după Pavel şi după Varnava, cari le vorbeau îndemnându-i pe ei să rămâie în darul lui Dumnezeu.

44. Iar în cealaltă Sâmbătă mai toată cetatea s'a adunat să auză cuvântul lui Dumnezeu.

45. Şi văzând Iudeii mulţimile, s'au umplut de pismă şi se împotriveau cu hule celor spuse de Pavel.

46. Iar Pavel şi Varnava au zis cu îndrăzneală: Vouă trebuia să vi se vestească întâi cuvântul lui Dumnezeu; dar de vreme ce-l lepădaţi pe el şi vă socotiţi voi înşivă nevrednici de viaţa veşnică, iată ne întoarcem la neamuri.

47. Că aşa ne-au poruncit nouă Domnul: Pusu-te-am pe tine lumină neamurilor, ca să fii spre mântuire până la marginile pământului.

48. Iar neamurile auzind se bucurau şi preamăreau cuvântul Domnului, şi au crezut câţi erau rânduiţi spre viaţă veşnică.

49. Şi se purta cuvântul Domnului prin toată ţara.

50. Iar Iudeii au întărâtat pe femeile cele cucernice şi de cinste şi pe fruntaşii cetăţii, şi ridicând prigoană asupra lui Pavel şi a lui Varnava, i-au scos pe ei din hotarele lor.

51. Iar aceştia scuturând asupra lor praful picioarelor lor, s'au dus în Iconia.

52. Şi ucenicii se umpleau de bucurie şi de Duhul Sfânt.

47: Is. 49. 6.

14.

In **Iconia** s'a întâmplat la fel: (Pavel şi Varnava) au intrat împreună în sinagoga Iudeilor şi aşa au grăit, că din Iudei şi Elini a crezut mulţime multă.

2. Dar Iudeii cari n'au crezut au întărâtat şi au răsvrătit sufletele neamurilor împotriva fraţilor.

3. Ei însă au zăbovit multă vreme propoveduind cu îndrăsneală, întru Domnul, iar acesta adeverea cuvântul darului său cu semnele şi minunile ce le făcea prin mâinile lor.

4. Ci mulţimea cetăţii s'a împărţit: Unii erau cu Iudeii, iar alţii cu apostolii.

5. Când însă păgânii şi Iudeii împreună cu căpeteniile lor s'au ridicat asupra (apostolilor), ca să-i facă de ocară şi să-i ucidă cu pietre,

6. Aceştia înţelegându-le (planul) au fugit în cetăţile Licaoniei, la Listra şi la Dervi şi în ţinutul de primprejur.

7. Şi acolo propoveduiau Evanghelia.

8. **In Listra** şedea un băr-

bat oarecare, neputincios de picioare, schiop fiind din pântecele maicii sale, care niciodată nu umblase.

9. Acesta asculta cum grăia Pavel. Iar Pavel, căutând la el şi văzând că are credinţă ca să se mântuiască,

10. A zis cu glas mare: Scoală (şi stai) drept pe picioarele tale! Şi a sărit şi umbla.

11. Iar noroadele văzând ceea ce făcuse Pavel, şi-au ridicat glasul lor, în limba licaoniană, zicând: Dumnezeii s'au pogorît la noi în chip de oameni!

12. Şi **numeau pe Varnava Joe, iar pe Pavel Ermes,** de vreme ce el era purtătorul cuvântului.

13. Iar preotul lui Joe, al cărui idol era înaintea cetăţii lor, aducând tauri şi cununi la porţi voia împreună cu poporul să le aducă jertfă.

14. Şi auzind aceasta apostolii Varnava şi Pavel şi-au rupt hainele lor, şi sărind în mijlocul mulţimii au strigat

15. Zicând: Oameni (buni), pentru ce faceţi acestea? Noi suntem oameni muritori ca şi voi; noi însă vă binevestim vouă, ca să vă întoarceţi dela cele deşarte spre Dumnezeul cel viu care a făcut cerul şi pământul şi marea şi toate câte sunt întrânsele.

16. Care în veacurile trecute a lăsat toate limbile să umble în căile lor.

17. Totuşi, ca un făcător de bine, nu s'a lăsat pe sine fără mărturie, ci din cer ne dă nouă ploi şi vremi roditoare, umplând de hrană şi de veselie inimile noastre.

18. Şi acestea zicând, abia a potolit mulţimile ca să nu le aducă jertfă.

19. Dela Antiohia şi Iconia au venit însă nişte Iudei, cari întărâtând mulţimile au bătut cu pietre pe Pavel, apoi gândind că a murit, l-au scos afară din cetate.

20. Dar încunjurându-l pe ei ucenicii, s'a sculat şi a intrat în cetate, iar a doua zi a purces împreună cu Varnava spre Dervi.

21. Şi binevestind în cetatea aceea şi făcând mulţi ucenici, s'au întors prin Listra şi Iconia la Antiohia,

22. Intărind sufletele ucenicilor şi rugându-i să rămâie în credinţă şi (arătându-le) că prin multe necazuri se cade să intrăm în împărăţia lui Dumnezeu.

23. Şi **hirotonindu-le preoţi** pentru fiecare biserică, s'au rugat şi au postit şi apoi i-au încredinţat pe ei Domnului întru care au crezut.

24. Şi trecând prin Pisidia au venit în Pamfilia.

25. Şi propoveduind cuvântul în Perghia, s'au pogorît în Atalia.

---

14. *16:* Ieş. 20, 11; Ps. 146, 6; Is. 37, 16; Ier. 32, 17.

26. Iar de acolo au mers cu corabia în Antiohia, unde fuseseră daţi în seama darului lui Dumnezeu, spre lucrul pe care aveau să-l împlinească.

27. Şi viind şi adunând biserica, au vestit câte făcuse cu ei Dumnezeu, şi că el a deschis uşa credinţii pentru păgâni.

28. Şi a zăbovit acolo mai multă vreme, împreună cu ucenicii.

15.

Şi pogorându-se oarecari din Iudeea, învăţau pe fraţi că: de nu vă veţi tăia împrejur după rânduiala lui Moise, nu vă veţi putea mântui.

2. Ci făcându-se de către Pavel şi Varnava pricire şi gâlceavă cu ei, au hotărît ca **Pavel şi Varnava** şi alţi câţiva dintre ei să se ducă pentru întrebarea aceasta la apostolii şi **la bătrânii din Ierusalim.**

3. Deci ei trimişi fiind de biserică, au trecut prin Fenichia şi Samaria povestind despre întoarcerea păgânilor; şi făceau bucurie mare tuturor fraţilor.

4. Iar dacă au ajuns în Ierusalim, au fost primiţi de biserică şi de apostoli şi de bătrâni, şi au vestit toate câte a făcut Dumnezeu cu dânşii.

5. Dar s'au sculat unii din eresul fariseilor cari crezuseră, zicând: Trebuie să-i tăiaţi împrejur pe ei şi să le porunciţi să păzească legea lui Moise.

6. Şi s'au adunat apostolii şi bătrânii ca să cerceteze treaba aceasta.

7. Şi după multă cercetare, sculându-se Petru a zis către dânşii: Bărbaţilor şi fraţilor! Voi ştiţi că Dumnezeu din zilele cele de mai nainte m'a ales dintre voi, ca prin gura mea să auză păgânii cuvântul Evangheliei şi să crează.

8. Şi Dumnezeu, cunoscătorul de inimi, le-a dovedit aceasta, dându-le lor Duhul Sfânt, ca şi nouă,

9. Şi nicio deosebire n'a făcut între noi şi ei, curăţind prin credinţă inimile lor.

10. Acum, dar, ce ispitiţi pe Dumnezeu, (vrând) a pune pe grumazul ucenicilor un jug pe care nici părinţii noştri, nici noi nu l-am putut purta?

11. Ci credem că prin darul Domnului nostru Iisus Hristos ne vom mântui, ca şi aceia.

12. Atunci a tăcut toată mulţimea şi a ascultat pe Varnava şi pe Pavel, cari povesteau câte semne şi minuni a făcut Dumnezeu printrânşii, între păgâni.

13. Iar dacă au tăcut ei, a prins a vorbi Iacob şi a zis: Bărbaţilor şi fraţilor, ascultaţi-mă!

14. Simon a spus cum Dumnezeu a socotit la început să ia dintre neamuri un popor care să-i poarte numele.

15. Şi cu aceasta se potrivesc cuvintele prorocilor, precum este scris:

16. Mă voi întoarce apoi şi voi zidi cortul cel căzut al lui David; şi cele surpate ale lui le voi zidi iarăşi şi le voi drege pe ele,
17. Ca şi ceilalţi oameni să caute pe Domnul şi toate neamurile întru cari se vesteşte numele meu, zice Domnul, cel ce face toate acestea.
18. Lui Dumnezeu din veac îi sunt cunoscute toate lucrurile lui.
19. Drept aceea, eu socotesc să nu supărăm pe cei ce, păgâni fiind, se întorc la Dumnezeu,
20. Ci să le trimitem lor (vorbă) să se ferească de pângăririle idolilor şi de curvie şi de carnea dobitoacelor sugrumate şi de sânge.
21. Pentrucă Moise din vremile cele de demult are în toate cetăţile pe cei ce-l propoveduiesc şi-l cetesc pe el în sinagoge în fiecare Sâmbătă.
22. Atunci **apostolii şi bătrânii împreună cu toată adunarea au hotărît** să aleagă dintre ei câţiva bărbaţi, ca să-i trimită la Antiohia împreună cu Pavel şi cu Varnava. (Şi au ales) pe Iuda cel ce se cheamă Varsava şi pe Sila, bărbaţi povăţuitori între fraţi.
23. Şi le-au dat la mână scrisoarea aceasta: Apostolii şi bătrânii şi fraţii – fraţilor din Antiohia şi Siria şi Chilichia, celor ce sunt dintre păgâni (le spun): Bucuraţi-vă!

15. *16:* Amos 9, 11-12; Ier. 12, 15.

24. De vreme ce am auzit că unii dintre noi, fără să aibă dela noi poruncă, au venit la voi şi v'au tulburat cu cuvinte şi v'au neliniştit sufletele voastre, spunându-vă să vă tăiaţi împrejur şi să păziţi legea,
25. Părutu-ni-s'a nouă, celor ce ne-am adunat, într'un suflet, să alegem câţiva bărbaţi şi să-i trimitem la voi împreună cu iubiţii noştri Varnava şi Pavel,
26. Oameni, cari şi-au dat sufletul lor pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos.
27. Drept aceea, am trimis pe Iuda şi pe Sila, cari şi ei vă vor spune aceleaşi lucruri.
28. Pentrucă Sfântul Duh şi noi am socotit că nicio sarcină să nu se mai puie asupra voastră, afară de cele de trebuinţă şi anume:
29. Să vă feriţi de cele jertfite idolilor şi de sânge şi de carnea dobitoacelor sugrumate şi de curvie. De vă veţi păzi de acestea, bine veţi face. Fiţi sănătoşi!
30. Deci cei trimişi pogorându-se la Antiohia, au adunat mulţimea şi au dat scrisoarea.
31. Şi cetindu-o, s'au bucurat de mângâierea aceasta.
32. Iar Iuda şi Sila, fiind şi ei proroci, au mângâiat prin cuvinte multe pe fraţi şi i-au întărit.
33. Şi zăbovind acolo câtăva vreme, fraţii i-au lăsat să plece cu pace la cei ce-i trimiseseră.

34. Sila însă s'a hotărît să rămâie acolo.
35. Iar Pavel şi Varnava au rămas în Antiohia, învăţând şi binevestind cuvântul Domnului, împreună cu mulţi alţii.
36. După câteva zile a zis Pavel către Varnava: Să ne întoarcem şi să cercetăm pe fraţii noştri prin toate cetăţile întru care am vestit cuvântul Domnului, (ca să vedem) ce mai fac.
37. Varnava voia să ia cu ei şi pe **Ioan cel numit Marcu.**
38. Dar Pavel a zis că pe cel ce s'a despărţit (odată) de ei în Pamfilia şi n'a mers cu dânşii la lucru, să nu-l mai ia cu ei.
39. Drept aceea s'a ivit o neînţelegere între dânşii, aşa că s'au despărţit unul de altul: Varnava, luând pe Marcu a mers cu corabia în Chipru,
40. Iar Pavel, alegându-şi pe Sila, s'a dus, fiind încredinţat de către fraţi harului lui Dumnezeu.
41. Şi trecând prin Siria şi Chilichia a întărit bisericile.

16.

Şi a sosit în Dervi şi în Listra. Şi iată era acolo un ucenic oarecare, anume **Timotei,** fiul unei femei iudee credincioase şi al unui tată elin.
2. Despre acesta fraţii din Listra şi Iconia dedeau mărturii bune.
3. Pavel a dorit ca acesta să meargă împreună cu el. Deci luându-l, l-a tăiat împrejur din pricina Iudeilor cari erau în părţile acelea; că toţi ştiau pe tatăl lui că era elin.
4. Şi străbătând prin cetăţi, le da învăţătură să păzească poruncile rânduite de apostolii şi de bătrânii din Ierusalim.
5. Astfel bisericile se întăreau în credinţă şi sporeau la număr zi de zi.
6. Şi trecând prin Frighia şi prin ţinutul Galatiei, opriţi fiind de Sfântul Duh a vesti cuvântul în Asia,
7. Au venit spre Misia şi voiau să meargă în Bitinia; dar nu i-a lăsat pe ei Duhul.
8. Atunci ocolind Misia s'au pogorît în Troada.
9. Şi noaptea i s'a arătat lui Pavel o vedenie: Un bărbat macedonean sta şi-l ruga pe el zicând: Treci **în Macedonia** şi ne ajută nouă!
10. Iar dacă a văzut el vedenia, îndată am căutat să ieşim în Macedonia, socotind că Domnul ne cheamă pe noi să vestim Evanghelia celor de acolo.
11. Drept aceea, pornind dela Troada am mers drept la Samotrache, iar a doua zi la Neapoli.
12. Şi de acolo **la Filippi,** care e colonie şi este cetatea cea dintâi în partea aceasta a Macedniei. In această cetate am rămas câteva zile.

13. Şi într'o zi de Sâmbătă am ieşit afară din cetate la un râu, unde părea a se face rugăciune; şi şezând, am cuvântat femeilor celor ce se adunaseră.

14. Ci o femeie cinstitoare de Dumnezeu, anume **Lidia,** neguţătoreasă de purpură din cetatea Tiatirei, asculta. Şi Domnul i-a deschis inima ca să ia aminte la cele ce grăia Pavel.

15. Şi dacă s'a botezat ea şi casa ei, s'a rugat zicând: Dacă m'aţi socotit credincioasă Domnului, intraţi în casa mea şi găzduiţi la mine. Şi ne-a înduplecat pe noi.

16. Şi s'a întâmplat că mergând noi la locul de rugăciune, ne-a întâmpinat pe noi **o slujnică având duh pitonicesc,** care cu vrăjile ei aducea câştig mare stăpânilor ei.

17. Aceasta venind după Pavel şi după noi, striga şi zicea: Oamenii aceştia sunt robii Dumnezeului celui Prea Inalt şi vă vestesc vouă calea mântuirii.

18. Şi aceasta a făcut-o mai multe zile de-a-rândul. Ci Pavel s'a supărat şi întorcându-se a zis duhului: In numele lui Iisus Hristos îţi poruncesc ţie să ieşi dintrânsa!

19. Şi văzând stăpânii ei că s'a dus nădejdea câştigului lor, au prins pe Pavel şi pe Sila şi i-au adus în târg, înaintea dregătorilor.

20. Şi ducându-i pe ei la mai marii cetăţii, au zis: Aceşti oameni, fiind Iudei, tulbură cetatea noastră,

21. Şi vestesc obiceiuri pe care nouă, Romani fiind, nu ne este îngăduit a le primi, nici a le face.

22. Şi s'a ridicat gloata asupra lor, iar mai marii cetăţii rupându-le hainele, au poruncit să-i bată cu toiege.

23. Şi după ce le-au dat multe lovituri, **i-au băgat în temniţă** şi au poruncit temnicerului să-i păzească bine.

24. Acesta luând o asemenea poruncă, i-a aruncat pe ei (chiar) în fundul temniţei şi picioarele lor le-a băgat în butuci.

25. Ci pe la miezul nopţii Pavel şi Sila se rugau şi lăudau pe Dumnezeu; iar cei legaţi îi ascultau pe dânşii.

26. Atunci, fără de veste s'a făcut cutremur mare, încât s'au clătit temeliile temniţei şi numai decât s'au deschis toate uşile şi legăturile tuturora s'au deslegat.

27. Şi deşteptându-se temnicerul şi văzând deschise uşile temniţei, scoţând sabia voia să se omoare, socotind că cei legaţi au fugit.

28. Dar Pavel a strigat cu glas mare, zicând: Nici un rău să nu-ţi faci, că toţi suntem aici!

29. Atunci (temnicerul) cerând lumânare a sărit înlăuntru şi tremurând a căzut înaintea lui Pavel şi a lui Sila.

30. Şi scoţându-i pe ei afară,

a zis: Domnilor, ce trebuie să fac ca să mă mântuesc?

31. Iar ei au zis: Crede în Domnul Iisus Hristos şi te vei mântui tu şi casa ta.

32. Şi i-au grăit lui cuvântul Domnului şi tuturor celor din casa lui.

33. Şi luându-i pe ei în ceasul acela al nopţii, le-a spălat ranele şi s'a botezat îndată el şi ai lui.

34. Şi ducându-i pe ei în casa sa, a întins masă şi s'a bucurat cu toată casa sa, crezând în Dumnezeu.

35. Iar după ce s'a făcut ziuă, mai marii cetăţii au trimes pe purtătorii de toiege să spună temnicerului: Dă drumul oamenilor acelora!

36. Şi temnicerul a spus lui Pavel, cuvintele acestea: Mai marii cetăţii au trimis să vă dau drumul; ieşiţi, dar, acum şi mergeţi în pace!

37. Pavel însă a zis către ei: După ce, fiind cetăţeni romani, ne-au bătut pe noi înaintea poporului fără de judecată şi ne-au aruncat în temniţă, acum ne dau drumul pe ascuns? Nu, ci **să vie ei să ne scoaţă!**

38. Atunci purtătorii de toiege au vestit pretorilor graiurile acestea, iar pretorii s'au speriat auzind că sunt cetăţeni romani.

39. Şi venind şi-au cerut iertare dela ei şi scoţându-i (din temniţă) i-au poftit să iasă din cetate.

40. Şi ieşind ei din temniţă au intrat în casa Lidiei, şi văzând pe fraţi, i-au mângâiat pe ei şi au plecat.

17.

Şi trecând prin Amfipoli şi Apolonia, au venit **la Tesalonic,** unde era o sinagogă a Iudeilor.

2. Şi după obiceiul său Pavel a intrat la ei şi în trei Sâmbete le-a vorbit lor din scripturi,

3. Dovedindu-le şi arătându-le că Hristos trebuia să pătimească şi să învieze din morţi şi că acesta este Hristos Iisus, pe care eu vi-l vestesc vouă.

4. Şi unii dintrânşii au crezut şi s'au însoţit cu Pavel şi cu Sila; asemenea şi o mulţime mare de Elini cucernici şi multe femei de frunte.

5. Iar Iudeii cei necredincioşi umflându-se de pismă şi luând lângă ei nişte oameni răi din pleava uliţelor şi făcându-se gloată, **au întărâtat cetatea.** Apoi năvălind asupra casei lui Iason, căutau să-i scoată pe ei înaintea gloatei.

6. Dar neaflându-i, au târît pe Iason şi pe unii din fraţi la mai marii cetăţii, strigând: Sunt aici cei ce au răsturnat lumea toată!

7. Şi Iason i-a primit pe ei. Aceştia toţi lucrează împotriva rânduielilor Chesarului, zicând că este alt împărat, Iisus.

8. Iar norodul şi mai marii cetăţii cari auzeau aceasta s'au tulburat.

9. Ci luând chezăşie dela Iason şi dela ceilalţi, le-a dat drumul.

10. Iar fraţii încă de cu noapte au trimis pe Pavel şi pe Sila **la Veria**; şi ei ajungând (acolo), au intrat în sinagoga Iudeilor.

11. Aceştia erau mai de treabă decât cei din Tesalonic. Ei primiră cuvântul cu toată osârdia şi în toate zilele cercetau scripturile (să se încredinţeze) de sunt acestea aşa.

12. Deci mulţi dintrânşii au crezut, şi nu puţine din femeile cele de cinste ale Elinilor şi din bărbaţi.

13. Dar când au înţeles Iudeii din Tesalonic că Pavel a vestit cuvântul lui Dumnezeu şi în Veria, au venit şi aici ca să tulbure poporul.

14. Atunci fraţii au înduplecat pe Pavel să plece îndată la mare, iar Sila şi Timotei au rămas acolo.

15. Iar cei ce însoţeau pe Pavel l-au petrecut pe el până la Atena, şi luând poruncă (dela el) pentru Sila şi Timotei, ca să vie la el cât mai curând, s'au dus.

16. **In Atena,** aşteptându-i pe ei Pavel s'a întărâtat cu duhul lui, văzând cetatea plină de idoli.

17. Drept aceea zilnic stătea la sfat în sinagogă cu Iudeii şi cu oamenii credincioşi, iar în târg cu cei ce se întâmplau să fie aici.

18. Dar unii din **filosofii epicurei** şi stoici au prins a se prici cu el. Şi unii ziceau: Oare ce vrea să spună acest sămănător de vorbe? Iar alţii (ziceau): Se pare că este vestitor al unor dumnezei străini, pentrucă le vestea lor pe Iisus şi învierea lui.

19. Şi prinzându-l pe el, l-au dus în Areopag, zicând: Am putea şti oare ce este această învăţătură nouă pe care o propoveduieşti tu?

20. Pentrucă lucruri ciudate ne bagi în urechile noastre. Drept aceea, vrem să ştim ce vor să fie acestea.

21. Că toţi Atenienii ca şi străinii cari mergeau la ei, pentru nimic nu aveau atâta răgaz ca pentru a spune sau a asculta ceva nou.

22. Atunci Pavel stând în mijlocul Areopagului a zis: Bărbaţi atenieni, din toate văz că aţi fi nişte oameni foarte evlavioşi.

23. Pentrucă, trecând şi privind locurile voastre de închinăciune, am aflat şi un jertfelnic pe care era scris: **Dumnezeului necunoscut.** Pe acesta, dar, pe care voi îl cinstiţi (fără să-l cunoaşteţi), vi-l vestesc eu vouă.

24. Dumnezeu care a făcut lumea şi toate cele ce sunt întrânsa, fiind Domn al cerului

şi al pământului, nu locuieşte în lăcaşuri făcute de mâini (omeneşti),

25. Nici nu i se slujeşte cu mâini omeneşti, ca şi când ar avea trebuinţă de ceva, de vreme ce tuturor le dă viaţă şi suflare şi toate.

26. El a făcut, dintr'un sânge, tot neamul omenesc, ca să locuiască peste toată faţa pământului, aşezând vremile şi hotarele cele mai înainte rânduite ale vieţuirii lor,

27. Ca să caute pe Domnul, că doară îl vor simţi şi-l vor afla pe el, măcar că el nu este departe de fiecare din noi;

28. Căci întru dânsul viem şi suntem, cum au spus şi unii din poeţii voştri: **Din neamul lui suntem şi noi.**

29. Deci, de vreme ce neamul lui Dumnezeu suntem, nu trebuie să socotim cum că Dumnezeu este asemenea aurului, sau argintului sau pietrei, care este cioplitură a meşteşugului şi a închipuirii omului.

30. Ci Dumnezeu trecând cu vederea anii neştiinţei acesteia, acum porunceşte tuturor oamenilor de pretutindenea să se pocăiască.

31. Pentrucă el a hotărît o zi în care va să judece lumea cu dreptate, prin bărbatul pe care mai înainte l-a rânduit şi pe care, înviindu-l din morţi, l-a adeverit înaintea tuturor.

32. Auzind ei de învierea morţilor, unii au început a-şi bate joc, iar alţii ziceau: Despre asta te vom mai asculta altădată.

33. Şi aşa Pavel a ieşit din mijlocul lor.

34. Totuşi, câţiva oameni crezând, i s'au alăturat lui. Printre aceştia era şi **Dionisie Areopagitul** şi o femeie, anume Damaris, şi alţii împreună cu ei.

18.

După acestea Pavel ieşind din Atena, a venit **în Corint.**

2. Aici aflând pe un iudeu cu numele Achila, de neam din Pont, care de curând venise din Italia, împreună cu Prischila femeia lui – pentrucă Claudie poruncise ca toţi Iudeii să iasă din Roma – s'a dus la ei.

3. Şi fiind de o meserie cu ei, a rămas lângă dânşii şi lucrau (împreună), pentrucă erau cu meşteşugul făcători de corturi.

4. In fiecare Sâmbătă el se pricea în sinagogă, încredinţând pe Iudei şi pe Elini.

5. Iar dacă s'au pogorît Sila şi Timotei din Machedonia, Pavel a început a mărturisi cu toată osârdia Iudeilor, că Iisus este Hristos.

6. Dar ei i se împotriveau şi huleau. Pavel, scuturându-şi hainele a zis atunci către dânşii: Sângele vostru (să vie) asupra capului vostru! Eu nu sunt de vină. De acum mă voi duce la păgâni.

7. Şi mutându-se de acolo, a venit în casa unui cinstitor

de Dumnezeu, anume Tiţie Iust, a cărui casă era alăturea de sinagogă.
8. Iar Crisp, mai marele sinagogei, a crezut în Domnul împreună cu toată casa lui. Şi mulţi din Corinteni auzind (pe Pavel), credeau şi se botezau.
9. Iar Domnul i-a zis lui Pavel noaptea, în vedenie: **Nu te teme, ci grăieşte şi nu tăcea!**
10. Că eu sunt cu tine şi nimeni nu va cerca să-ţi facă ţie vreun rău, pentrucă mult popor am eu în cetatea aceasta.
11. Şi (Pavel) a rămas acolo un an şi şase luni, propovăduind printre ei cuvântul lui Dumnezeu.
12. Dar pe când Galion era proconsul în Ahaia, Iudeii s'au sculat toţi într'o suflare asupra lui Pavel şi l-au dus pe el în divan,
13. Zicând: Acesta îndeamnă pe oameni să cinstească pe Dumnezeu afară din lege!
14. Iar când Pavel a voit să-şi deschiză gura, Galion a zis către Iudei: De-ar fi (vorba) de vreo nedreptate sau de vreo faptă rea, v'aş asculta pe voi, Iudeilor, după cuviinţă.
15. Dar, de vreme ce este vorba de învăţătură şi de nume şi de legea voastră, vedeţi-vă singuri de ele; în acestea eu nu vreau să fiu judecător.
16. Şi i-a gonit pe ei din divan.
17. Atunci toţi Elinii au pus mâna pe Sosten, mai marele sinagogei, şi l-au bătut pe el înaintea divanului. Dar Galion n'avea nicio grijă de (toate) acestea.
18. Iar Pavel, după ce a zăbovit (aici) încă multe zile, şi-a luat rămas bun dela fraţi şi a plecat cu corabia **în Siria,** împreună cu Prischila şi Achila, care şi-a tuns capul în Chenhreea, pentrucă avea (de împlinit) o făgăduinţă.
19. Sosind în Efes, i-a lăsat pe ei acolo, iar el intrând în sinagogă se lua la întrebări cu Iudeii.
20. Şi l-au rugat să rămâie la dânşii mai multă vreme, el însă n'a voit,
21. Ci şi-a luat rămas bun dela ei, zicând: Praznicul ce vine trebuie să-l fac negreşit în Ierusalim, dar mă voi întoarce iarăşi la voi, de va voi Dumnezeu. Şi a plecat dela Efes.
22. Şi pogorându-se (din corabie) la Chesaria, s'a suit (la Ierusalim) şi închinându-se (cu sănătate) adunării, s'a pogorit la Antiohia.
23. Iar după ce a petrecut acolo câtăva vreme, a plecat şi trecând pe rând prin ţinuturile Galatiei şi prin Frighia, a întărit pe toţi ucenicii.
24. Ci un Iudeu oarecare, anume **Apolo,** de neam din Alexandria, bărbat meşter la cuvânt şi tare în scripturi, a venit la Efes.
25. Acesta învăţase calea

Domnului şi fierbând cu duhul, grăia şi învăţa fără sminteală cele despre Domnul, dar cunoştea numai botezul lui Ioan.
26. Acesta a început a grăi cu îndrăzneală în sinagogă. Auzindu-l pe el Achila şi Prischila, l-au luat la ei şi i-au lămurit lui mai cu deamănuntul calea lui Dumnezeu.
27. Iar când a vrut el să plece în Ahaia, fraţii au scris ucenicilor, îndemnându-i să-l primească bine. Şi sosind acolo, mult a ajutat el, cu darul, pe cei ce crezuseră.
28. Pentrucă tare înfrunta el pe Iudei înaintea poporului, arătându-le din scripturi că Iisus este Hristosul.

19.

Pe când Apolo era în Corint, **Pavel,** trecând prin părţile cele de sus (ale Asiei) **a venit la Efes.** Şi aflând aici câţiva ucenici,
2. A zis către ei: Luat-aţi Duh Sfânt după ce aţi crezut? Iar ei au răspuns lui: N'am auzit nici măcar că este Duh Sfânt!
3. Zis-a el către dânşii: Dar (atunci) cu ce v'aţi botezat? Iar ei au răspuns? Cu botezul lui Ioan.
4. Atunci Pavel a zis: Ioan a botezat cu botezul pocăinţii, îndemnând poporul să crează în cel ce avea să vie după dânsul, adecă în Hristos Iisus.
5. Şi auzind, s'au botezat în numele Domnului Iisus.
6. Şi punându-şi Pavel mâinile peste ei, Duhul Sfânt s'a pogorit peste dânşii, încât au început a grăi în limbi şi a proroci.
7. Şi erau de toţi ca la doisprezece oameni.
8. Apoi intrând Pavel în sinagogă, a propoveduit cu îndrăzneală trei luni de zile, cuvântând şi dovedind cele despre împărăţia lui Dumnezeu.
9. Însă de vreme ce unii se îndărătniceau şi nu credeau, grăind de rău calea lui Dumnezeu înaintea poporului, (Pavel) i-a părăsit şi a despărţit (de ei) pe ucenici, propoveduind în şcoala unuia (numit) Tiran.
10. Şi aceasta a ţinut ca la doi ani, încât toţi cei ce locuiau în Asia, Iudei şi Elini, au auzit cuvântul Domnului Iisus.
11. Iar Dumnezeu făcea minuni mari prin mâinile lui Pavel,
12. Încât şi peste bolnavi se puneau măhrămi sau ştergare purtate de el, şi boalele îi lăsau pe ei, iar duhurile cele rele ieşeau dintrânşii.
13. Atunci şi unii din vrăjitorii iudei cari umblau din loc în loc au încercat să cheme peste cei ce aveau duhuri rele numele Domnului Iisus, zicând: Jurămu-vă pe voi cu Iisus, pe care îl propoveduieşte Pavel!
14. Printre cei ce făceau a-

ceasta erau şi **şapte feciori
ai arhiereului iudeu Scheva.**
15. Şi răspunzând duhul cel
rău a zis: Pe Iisus îl cunosc,
şi ştiu cine e Pavel; dar voi
cine sunteţi?
16. Şi aruncându-se asupra
lor omul întru care era duhul
cel rău, i-a biruit pe amândoi
şi i-a bătut aşa de cumplit, în-
cât ei au fugit din casa aceea
goi şi răniţi.
17. Intâmplarea a ajuns să
fie ştiută de toţi Iudeii şi Elinii
cari locuiau în Efes; şi i-a cu-
prins frică pe toţi, iar numele
Domnului Iisus se preamărea.
18. Şi mulţi din cei ce cre-
zuseră veneau de se mărturi-
seau şi vesteau faptele lor.
19. Iar din cei ce se înde-
letniceau cu vrăjitul, mulţi îşi
aduceau cărţile şi le ardeau îna-
intea tuturor ;şi au socotit pre-
ţul (cărţilor) şi au aflat (că ele fă-
ceau) cincizeci de mii de arginţi.
20. Atât de tare crea creştea
şi se întărea cuvântul Domnului.
21. Iar dacă s'au săvârşit a-
cestea, Pavel şi-a pus în gând
să treacă prin Machedonia şi
Ahaia şi să se ducă la Ierusa-
lim, zicând: După ce voi fi
acolo, trebuie să văd şi Roma.
22. Şi trimiţând în Mache-
donia pe doi din cei ce îi slu-
jeau lui, pe Timotei şi pe Erast,
el a mai rămas câtăva vreme
în Asia.
23. In vremea aceea s'a stâr-
nit o tulburare mare pentru ca-
lea Domnului.
24. Căci **un argintar** oare-
care, anume **Dimitrie,** făcea bi-
sericuţe de argint (zeiţei) Ar-
temida şi asta aducea meşte-
rilor nu puţin câştig.
25. Deci adunând pe aceştia
şi pe ceilalţi lucrători de a-
ceeaşi meserie, le-a zis: Fra-
ţilor, ştiţi că din acest meşte-
şug este câştigul nostru.
26. Acum vedeţi şi auziţi,
că Pavel acesta nu numai în
Efes, ci mai în toată Asia, a
sucit capul mulţimii cu îndem-
nurile lui, spunând că cei făcuţi
de mâni omeneşti nu sunt
dumnezei.
27. Iar aceasta nu aduce nu-
mai primejdia ca meseria noa-
stră să ajungă fără căutare, ci
şi ca biserica zeiţei celei mari,
Artemida, să nu mai însem-
neze nimic, ba chiar să se surpe
mărirea ei, a celei cinstite de
toată Asia şi de toată lumea.
28. Şi auzind (ei unele ca
acestea), s'au umplut de mânie
şi strigau, zicând: Mare este
Artemida Efesenilor!
29. Şi toată cetatea s'a um-
plut de tulburare şi s'au în-
dreptat cu toţii spre teatru, tâ-
rind împreună cu ei şi pe ma-
chedonenii Gaie şi Aristarh,
tovarăşi ai lui Pavel.
30. Iar Pavel, vrând să intre
în mulţime, nu l-au lăsat uce-
nicii.
31. Asemenea, unii din mai
marii Asiei, cari îi erau prie-
teni, au trimis la dânsul şi l-au
rugat să nu se arete la teatru.

32. Deci unii strigau una, alţii alta, pentrucă adunarea era tulburată şi cei mai mulţi nu ştiau nici pentru ce se adunaseră.

33. Atunci din mulţime au scos la vedere pe Alexandru, împins înainte de Iudei. Şi făcând semn cu mâna, Alexandru voia să vorbească mulţimii.

34. Dar când au aflat că este iudeu, ca dintr'o singură gură au strigat toţi vreme de vreo două ceasuri: Mare este Artemida Efesenilor!

35. Atunci logofătul potolind mulţimea, a zis: Bărbaţi Efeseni! Cine este omul acela care să nu ştie că cetatea Efesului este paznica bisericii Artemidei, zeiţa cea mare, şi a chipului ei căzut din cer?

36. Deci, aceasta fiind mai presus de orice îndoială, se cuvine să vă astâmpăraţi şi nimic cu nesocotinţă să nu faceţi.

37. Ci voi aţi adus pe oamenii aceştia cari nici furi de cele sfinte nu sunt, nici pe zeiţa voastră n'au hulit-o.

38. Iar dacă Dimitrie şi meşterii cei de o seamă cu el au vreo jalbă împotriva cuiva, (pentru treaba asta) sunt zile de judecată şi dregători: pârască-se unul pe altul.

39. Dacă însă altceva doriţi, vă veţi descurca într'o adunare legiuită.

40. Că din pricina (celor petrecute) azi suntem în primejdie să fim învinuiţi de răzvrătire, pentrucă nu avem nimic cu ce ne-am putea da seama de tulburarea aceasta.

41. Şi zicând acestea, a slobozit adunarea.

20.

După ce a încetat tulburarea, Pavel a chemat pe ucenici şi dându-le sfaturi şi-a luat rămas bun dela ei şi a ieşit să se ducă **în Machedonia.**

2. Şi trecând prin părţile acelea şi mângâind pe ucenici cu multe poveţe, a venit în Elada.

3. Şi a stat (acolo) trei luni. Ci făcându-se uneltiri împotriva lui din partea Iudeilor, a hotărît să se suie în Siria şi s'a socotit să se întoarcă în Machedonia.

4. Până în Asia l-au însoţit: Sosipatru din Veria, Aristarh şi Secund din Tesalonic, Gaie din Dervi şi Timotei, precum şi Tihic şi Trofim din Asia.

5. Aceştia mergând înainte ne-au aşteptat pe noi în Troada.

6. Iar noi, după zilele Azimelor am plecat cu corabia dela Filipi şi în cinci zile am ajuns la ei, **în Troada,** unde am zăbovit şapte zile.

7. Iar în ziua întâia a săptămânii ucenicii adunându-se la frângerea pâinii, vrând să purceadă a doua zi, Pavel le-a vorbit lor şi a lungit cuvântul până la miezul nopţii.

8. Şi erau făclii multe în foi-

şorul de sus, unde ne adunaserăm noi.

9. Şi un tinerel, anume **Eutih**, şezând într'o fereastră, de lunga vorbire a lui Pavel a fost cuprins de un somn greu, şi, doborît de somn, a căzut jos din rândul al treilea al casei şi l-au ridicat mort.

10. Şi pogorându-se Pavel s'a plecat peste el şi îmbrăţişându-l a zis: Nu vă tulburaţi, că sufletul lui este întrânsul!

11. Apoi suindu-se a frânt pâine şi a mâncat şi a vorbit mult cu dânşii până la ziuă, iar după aceea a ieşit.

12. Intr'aceea pe copil l-au adus viu, şi nu puţin s'au mângâiat (cei de faţă).

13. Iar noi venind la corabie, am plecat mai departe spre Asos, ca să luăm de acolo pe Pavel, pentrucă aşa ne poruncise el, vrând să meargă pe jos până acolo.

14. Şi dacă s'a întâlnit cu noi la Asos, l-am luat pe el în corabie şi am venit la Mitilena.

15. Şi de acolo, plutind cu corabia, a doua zi am sosit în faţa Hiosului. Iar în cealaltă zi am ajuns pe coasta ostrovului Samos şi – poposind peste noapte în Troghilion – a doua zi am sosit la Milet.

16. Pavel hotărîse să ocolească Efesul, ca să nu fie cumva silit să zăbovească în Asia; căci se grăbea, de i-ar fi cu putinţă să ajungă de ziua praznicului Cincizecimii la Ierusalim.

17. Insă **din Milet a trimis în Efes** şi a chemat la sine pe bătrânii bisericii.

18. Şi dacă au venit la el, a zis către dânşii: Voi ştiţi că din ziua cea dintâi întru care am pus piciorul în Asia, cu voi am fost în toată (bună) vremea,

19. Slujind Domnului cu toată smerenia şi cu multe lacrimi şi ispite, cari mi s'au întâmplat mie din pricina uneltirilor Iudeilor.

20. (Ştiţi) cum n'am tăinuit nimic din cele de folos, ci v'am vestit vouă şi v'am învăţat pe voi înaintea poporului şi prin casele (voastre),

21. Indemnând pe Iudei şi pe Elini la pocăinţă înaintea lui Dumnezeu şi la credinţa întru Domnul nostru Iisus Hristos.

22. Şi iată acum, că legat fiind cu duhul mă duc la Ierusalim, neştiind cele ce mi se vor întâmpla mie acolo,

23. Fără numai că Duhul cel Sfânt mărturiseşte prin cetăţi, zicând că legături şi necazuri mă aşteaptă pe mine.

24. Eu însă nimic nu bag în seamă, nici nu pun vreun preţ pe viaţa mea, fără numai să săvârşesc viaţa mea cu bucurie, (împlinind) slujba care am primit-o dela Domnul Iisus, ca să vestesc Evanghelia darului lui Dumnezeu.

25. Şi acum iată, eu ştiu că voi toţi pe la cari am trecut propoveduind împărăţia lui Dumnezeu, nu veţi mai vedea faţa mea.

26. De aceea vă mărturisesc vouă în ziua de astăzi că sunt curat de sângele tuturor.
27. Pentrucă nu m'am ferit ca să vă vestesc vouă tot sfatul lui Dumnezeu.
28. Drept aceea **luați aminte de voi și de toată turma** întru care Duhul Sfânt v'a pus pe voi episcopi, ca să păstoriți Biserica lui Dumnezeu pe care a câștigat-o cu sângele său.
29. Că eu știu aceasta, că după ducerea mea vor intra lupi între voi, cari nu vor cruța turma.
30. Și dintre voi înșivă se vor scula oameni grăind îndărătnicii, ca să tragă pe ucenici după dânșii.
31. De aceea privegheați, aducându-vă aminte că trei ani ziua și noaptea n'am încetat să vă învăț cu lacrimi pe fiecare din voi.
32. Și acum vă încredințez pe voi, fraților, lui Dumnezeu și cuvântului darului său, care poate să vă zidească tot mai mult și să vă dea moștenirea împreună cu toți cei sfințiți.
33. Argintul, sau aurul, sau haina nimănuia n'am poftit.
34. Voi singuri știți că pentru trebuințele mele și ale celor ce sunt împreună cu mine au muncit mânile acestea.
35. Intru toate v'am dat vouă pildă, că ostenindu-vă așa se cade să ajutați pe cei slabi și să vă aduceți aminte de cuvântul Domnului Iisus, căci el a zis: **Mai fericit este a da decât a lua.**
36. Zicând acestea, Pavel și-a plecat genunchii săi și s'a rugat împreună cu ei toți;
37. Și multă plângere s'a făcut între ei și căzând pe grumazii lui Pavel, îl sărutau pe el,
38. Mâhniți fiind mai ales pentru cuvântul care l-a fost spus, că nu vor mai vedea fața lui. Apoi l-au petrecut pe el la corabie.

21.

Și după ce ne-am luat rămas bun, purcezând pe mare am mers drept și am ajuns la Cos, iar a doua zi la Rodos și de acolo la Patara.
2. Și aflând o corabie care mergea în Finichia, suindu-ne întrânsa am plecat (mai departe).
3. Când însă ne-am ivit la Chipru, l-am lăsat pe el în stânga și ne-am dus spre Siria, pogorându-ne în Tir, căci corabia avea să-și descarce acolo povara.
4. Și aflând niște ucenici, am rămas acolo șapte zile. Ci ei îi spuneau lui Pavel, prin Duhul, să nu se suie la Ierusalim.
5. Iar când am împlinit zilele acestea, am ieșit și am purces la drum, iar ei toți, împreună cu femeile și cu copiii, ne-au petrecut până afară din cetate. Și pe țărm plecându-ne genunchii, ne-am rugat.

6. Apoi despărţindu-ne unii de alţii noi am intrat în corabie, iar ei s'au întors întru ale lor.

7. Făcându-ne calea pe apă, am sosit dela Tir la Ptolemaida, unde am îmbrăţişat pe fraţi şi am rămas la ei o zi.

8. Iar a doua zi ieşind noi, am ajuns **în Chesaria**, şi intrând în casa lui Filip binevestitorul, unul din cei şapte (diaconi), am rămas la el.

9. Acesta avea patru fete fecioare (cari erau) prorociţe.

10. Şi zăbovind noi acolo mai multe zile, s'a pogorît din Iudeea un oarecare proroc, anume **Agav**.

11. Şi viind la noi, a luat brâul lui Pavel şi legându-şi mânile şi picioarele, a zis: Acestea zice Duhul Sfânt: Pe bărbatul al cui este brâul acesta, aşa îl vor lega în Ierusalim Iudeii şi îl vor da pe el în mânile păgânilor.

12. Şi dacă am auzit acestea, l-am rugat şi noi şi cei de acolo, ca să nu se suie la Ierusalim.

13. Ci Pavel ne-a răspuns zicând: Ce faceţi de plângeţi şi îmi rupeţi inima? Căci eu gata sunt pentru numele Domnului Iisus nu numai să fiu legat, ci şi să mor în Ierusalim!

14. Şi neputându-l îndupleca, ne-am liniştit şi am zis: Fie voia Domnului.

15. După zilele acestea, pregătindu-ne ne-am suit la Ierusalim.

16. Şi au venit împreună cu noi şi unii din ucenicii din Chesaria, ducându-ne la un oarecare Mnason Chipriotul, vechiu ucenic, la care ne-am sălăşluit.

17. Apoi sosind **la Ierusalim,** fraţii ne-au primit pe noi cu bucurie.

18. Iar a doua zi Pavel a mers împreună cu noi la Iacov, şi toţi bătrânii s'au strâns (acolo).

20. Iar ei auzind, au dat slavă lui Dumnezeu şi au zis: Vezi, frate, câte mii de Iudei s'au supus credinţii şi toţi sunt plini de râvnă pentru lege.

21. Despre tine însă ei au auzit că înveţi pe toţi Iudeii cei dintre păgâni să se lapede de Moise, spunându-le să nu-şi taie împrejur pe fiii lor, nici să nu mai umble după obiceiurile (noastre).

22. Ce este, dar, de făcut? De bună seamă mulţimea va auzi că ai venit şi se va aduna.

23. Fă deci ceeace-ţi vom spune ţie: Sunt la noi patru bărbaţi, cari au făcut o făgăduinţă.

24. Ia-i pe aceştia, curăţeşte-te împreună cu ei şi cheltuieşte pentru ei ca să-şi tunză capul. Astfel ei vor înţelege cu toţii, că din cele ce au auzit despre tine nimic nu este adevărat, ci şi tu umbli păzind legea.

25. Cât despre păgânii cari au crezut, noi le-am trimis scrisoare, poruncindu-le să se fe-

rească de cele jertfite idolilor şi de sânge şi de carnea dobitoacelor sugrumate şi de curvie.

26. Atunci Pavel luând cu sine pe bărbaţii aceia, s'a curăţit împreună cu ei, iar a doua zi a intrat în biserică să vestească plinirea zilelor curăţirii, când va trebui să se aducă jertfa pentru fiecare dintrânşii.

27. Dar când era să se împlinească cele şapte zile, **Iudeii** cei din Asia, văzându-l pe el în biserică, **au întărâtat poporul** şi punând mâna pe el.

28. Au început să strige: Bărbaţi israiliteni, ajutaţi-ne! Acesta este omul care pretutindenea învaţă pe toţi împotriva poporului şi a legii şi a locului acestuia. Ba a băgat în biserică şi pe nişte Elini, spurcând acest loc sfânt.

29. Căci ei văzuseră pe Trofim Efeseanul cu el prin oraş şi socoteau că Pavel l-a băgat în biserică.

30. Şi s'a mişcat toată cetatea, şi poporul dând năvală a prins pe Pavel şi l-a tras afară din biserică şi s'au închis îndată uşile.

31. Dar când căutau ei să-l omoare pe el, a venit veste la căpitanul oastei, cum că tot Ierusalimul s'a tulburat.

32. Acesta luând îndată ostaşi şi sutaşi, a alergat la ei, iar ei văzând pe căpitanul şi pe ostaşi, au încetat a mai bate pe Pavel.

33. Şi apropiindu-se **căpitanul, l-a apucat pe el şi a poruncit să-l lege** cu două lanţuri. Apoi l-a întrebat cine este şi ce a făcut.

34. Dar din gloată unii strigau una, alţii strigau alta. Şi astfel, căpitanul neputând să înţeleagă adevărul din pricina tulburării, a poruncit să-l ducă pe Pavel în cetăţuie.

35. Ci când a ajuns la trepte, Pavel a trebuit să fie dus pe sus de ostaşi, din pricina îngrămădirii poporului.

36. Pentrucă gloate multe mergeau după el, strigând: Ucideţi-l!

37. Dar când era să-l bage în cetăţuie, Pavel a zis către căpitan: Îmi este oare îngăduit a-ţi spune ceva? Iar el i-a răspuns: Ştii elineşte?

38. Oare nu eşti tu Eghipteanul care mai deunăzi a stârnit o răsvrătire şi a scos în pustie pe cei patru mii de tâlhari?

39. Zis-a Pavel: Eu sunt om iudeu din Tarsul Chilichiei, cetăţean al unei cetăţi nu de puţină însemnătate. Rogu-te deci să-mi îngădui ca să grăiesc norodului.

40. Şi îngăduindu-i-se, Pavel a stat pe trepte şi a făcut norodului (semn) cu mâna. Apoi făcându-se linişte mare, Pavel a grăit în limba evreiască, zicând:

22.

Fraţilor şi părinţilor, ascultaţi acum **cuvântul meu de apărare** faţă de voi!

2. Şi auzind ei că le grăieşte în limba evreiască, au făcut şi mai multă linişte. Iar el a zis:

3. Eu sunt bărbat iudeu, născut în Tarsul Chilichiei, dar am crescut în cetatea aceasta, la picioarele lui Gamaliil, învăţând cu de-a-măruntul legea părintească, plin fiind de râvnă pentru Dumnezeu, precum sunteţi şi voi cu toţii astăzi.

4. Ci eu am gonit chiar până la moarte această învăţătură, legând şi dând spre temniţă bărbaţi şi femei,

5. Precum (poate) mărturisi de mine şi arhiereul şi toată bătrânimea. Căci dela ei luând şi cărţi către fraţi m'am dus în Damasc, ca şi pe cei de acolo să-i aduc legaţi la Ierusalim, spre a fi pedepsiţi.

6. Ci s'a întâmplat că pe când mergeam şi mă apropiam de Damasc, pe la amiază, fără de veste a strălucit împrejurul meu o lumină mare din cer.

7. Şi am căzut la pământ şi am auzit un glas zicându-mi: Saule, Saule, de ce mă prigoneşti?

8. Iar eu am răspuns: Cine eşti, Doamne? Şi el a zis către mine: Eu sunt Iisus Nazarineanul, pe care tu îl prigoneşti.

9. Cei ce erau împreună cu mine au văzut lumina şi s'au înfricoşat, dar glasul celui ce-mi vorbea mie nu l-au auzit.

10. Atunci am zis: Ce să fac, Doamne? Iar Domnul mi-a răspuns: Sculându-te, mergi în Damasc şi acolo ţi se va grăi ţie despre toate câte sunt rânduite ţie să le faci.

11. Şi fiindcă de slava luminii aceleia nu vedeam, am mers la Damasc dus de mână de cei ce erau împreună cu mine.

12. Acolo un oarecare Anania, bărbat bine credincios după lege şi cinstit de toţi Iudeii cari locuiesc în Damasc,

13. A venit la mine şi stând lângă mine, mi-a zis: Frate Saule, vezi iarăşi! Şi eu în clipa aceea am căutat spre el.

14. Iar el a zis: Dumnezeul părinţilor noştri te-a ales pe tine, ca să cunoşti voia lui şi să vezi pe Cel Drept şi să auzi glas din gura lui.

15. Căci îi vei fi lui mărturie înaintea tuturor oamenilor pentru cele ce ai văzut şi ai auzit.

16. Şi acum ce mai aştepţi? Scoală-te şi te botează şi îţi spală păcatele tale, chemând numele Domnului.

17. Iar când m'am întors la Ierusalim şi mă rugam în biserică, am căzut întru uimire,

18. Şi l-am văzut pe el zicând către mine: Grăbeşte-te şi ieşi degrab din Ierusalim, că nu vor primi mărturia ta cea pentru mine.

19. Şi eu am zis: Doamne,

ei ştiu că eu băgam în temniţe şi băteam prin sinagoge pe cei ce credeau întru tine;

20. Şi când se vărsa sângele muceniculuî tău Ştefan şi eu eram de faţă, încuviinţând uciderea lui şi păzind hainele celor ce îl ucideau pe el.

21. Ci el a zis către mine: Mergi, că eu te voi trimite departe, printre neamuri!

22. Şi l-au ascultat pe Pavel până la cuvântul acesta. (Aici însă) au ridicat glasul lor şi au zis: Curăţă-l de pe pământ pe unul ca acesta, că nu se cade să trăiască!

23. Şi pe când strigau astfel smulgându-şi hainele şi aruncând praf în văzduh,

24. Căpitanul a poruncit să-l ducă pe el în cetăţuie şi a poruncit să-l bată cu biciul, ca să afle pentru care pricină răcnesc aşa împotriva lui,

25. Iar când l-au întins pe el ca să-l bată, Pavel a zis către sutaşul care era de faţă: **Oare vă este îngăduit să bateţi pe un cetăţean roman şi (încă) nejudecat?**

26. Şi auzind sutaşul, s'a dus şi a spus căpitanului, zicând: Ia seama ce faci, că omul acesta este cetăţean roman.

27. Şi venind la el căpitanul, l-a întrebat: Spune-mi, eşti tu cetăţean roman? Iar el a răspuns: Da!

28. Zis-a căpitanul: Eu cu multă cheltuială am dobândit cetăţenia aceasta. Iar Pavel a zis: Ba eu m'am născut aşa!

29. Deci cei ce erau gata să-l bată s'au depărtat îndată dela el, iar căpitanul aflând că Pavel e cetăţean roman, s'a spăimântat, că spusese să-l lege pe el.

30. A doua zi vrând să cunoască adevărul pentru care e pârît de Iudei, l-a slobozit pe el din legături şi a poruncit să vie arhiereii şi tot soborul lor, şi aducând pe Pavel l-a pus înaintea lor.

23.

Iar Pavel căutând spre sobor, a zis: Bărbaţilor şi fraţilor! Eu cu deplin cuget curat am vieţuit înaintea lui Dumnezeu până în ziua de astăzi.

2. Ci arhiereul Anania a poruncit celor ce şedeau lângă el să-l bată peste gură.

3. Atunci Pavel a zis către el: Bate-te-ar Dumnezeu, perete văruit! Că tu şezi să mă judeci după lege şi împotriva legii porunceşti să mă bată.

4. Iar cei ce stăteau înainte au zis: Pe arhiereul lui Dumnezeu îl blestemi?

5. Iar Pavel a zis: N'am ştiut, fraţilor, că este arhiereu; că scris este: Pe mai marele poporului tău să nu-l grăieşti de rău.

---

23. *3:* Ezech. 13, 10—15; Lev. 19, 15.
5: Ieş. 22, 27.

6. Ci Pavel cunoscând că o parte (din ei) sunt saduchei, iar alţii farisei, a strigat în sobor: Bărbaţilor şi fraţilor! Eu sunt fariseu, fiu de fariseu, şi pentru nădejdea în învierea morţilor mă judec (acum).

7. Şi spunând el aceasta, s'a făcut tulburare între farisei şi saduchei şi adunarea s'a desbinat,

8. Pentrucă saducheii zic cumcă nu este înviere, nici înger, nici duh, iar fariseii le mărturisesc pe amândouă.

9. Şi s'a făcut zarvă mare; şi sculându-se cărturarii din partea fariseilor, se priceau şi ziceau: Nici un rău nu aflăm în omul acesta. Deci, de i-a grăit lui duh sau înger, să nu ne împotrivim lui Dumnezeu.

10. Şi multă gâlceavă făcându-se, căpitanul s'a temut, nu cumva să sfâşie ei pe Pavel. De aceea a poruncit ostaşilor să se pogoare şi să-l smulgă din mijlocul lor şi să-l ducă în tabără.

11. Iar în noaptea următoare Domnul i s'a arătat şi i-a zis: Indrăsneşte, Pavele, că precum ai mărturisit de mine în Ierusalim, aşa ţi se cade să mărturiseşti şi în Roma!

12. Iar după ce s'a făcut ziuă, adunându-se **oarecari Iudei, sau jurat** să nu mănânce, nici să nu bea, pânăce nu vor omorî pe Pavel.

13. Şi cei ce făcuseră jurământul acesta erau mai mulţi de patruzeci.

14. Aceştia mergând la arhierei şi la bătrâni, au zis: Cu blestem ne-am legat să nu gustăm nimic, până ce nu vom omorî pe Pavel.

15. Deci, acum voi împreună cu adunarea vestiţi pe căpitanul oastei, ca mâine să-l pogoare pe el la voi, ca şi cum aţi avea de gând să-i ispitiţi mai cu deamănuntul pricina lui; iar noi, mai înainte de a se apropia, suntem gata să-l omorîm pe el.

16. Şi auzind de uneltirea aceasta, feciorul surorii lui Pavel s'a dus, şi intrând în tabără a vestit pe Pavel.

17. Şi chemând Pavel pe unul din sutaşi, a zis: Pe tinerelul acesta du-l la căpitanul, pentrucă are să-i spuie ceva.

18. Deci luându-l pe el sutaşul, l-a dus la căpitanul oastei şi a zis: Pavel cel întemniţat m'a chemat şi m'a rugat să aduc pe tinerelul acesta la tine, căci are să-ţi spuie ceva.

19. Iar căpitanul luându-l de mână s'a dus cu el la oparte şi l-a întrebat: Ce ai să-mi spui mie?

20. Iar el a zis: Iudeii s'au vorbit să te roage, ca mâine să pogori pe Pavel în sobor, ca şi cum ar avea de gând să-l ispitească pe el mai cu deamănuntul.

21. Dar tu să nu-i asculţi pe ei, pentrucă îl pândesc mai

mult de patruzeci de înşi, cari s'au jurat să nu mănânce nici să bea până nu-l vor omorî pe el; şi acum sunt gata şi aşteaptă făgăduinţa ta.

22. Atunci căpitanul a slobozit pe tinerelul, poruncindu-i: Nimănui să nu spui că mi-ai arătat aceste (lucruri).

23. Apoi chemând pe doi sutaşi, le-a zis: pregătiţi două sute de ostaşi (pedeştri) şi şaptezeci de călăraşi şi două sute de suliţaşi ca să meargă, la ciasurile trei din noapte, la Chesaria.

24. Să aveţi gata şi nişte dobitoace, ca puind pe Pavel să-l scăpaţi (ducându-l) **la Felix Procuratorul.**

25. Apoi a scris o carte cu următorul cuprins:

26. Claudie Lisie, lui Felix, Prea puternicului procurator: Multă sănătate!

27. Pe omul acesta l-au prins Iudeii şi voiau să-l omoare. Ci venind eu cu oaste şi aflând că este cetăţean roman, l-am scos (din mâinile lor).

28. Apoi vrând să ştiu pricina pentru care îl pârăsc pe el, l-am dus înaintea soborului lor.

29. Am aflat însă că el e pârit pentru întrebări privitoare la legea lor şi nu are nicio vină vrednică de moarte sau de legături.

30. Ci vestindu-mi-se că Iudeii ar urzi niscai planuri viclene împotriva lui, l-am trimis îndată la tine, poruncind şi pârâşilor să spuie înaintea ta toate câte au împotriva lui. Fii sănătos!

31. Deci ostaşii, după cum li se poruncise lor, luând pe Pavel l-au adus noaptea la Antipatrida.

32. A doua zi, lăsând pe călăraşi să meargă cu el, ei s'au întors în tabăra lor.

33. Sosind **la Chesaria,** călăraşii au dat cartea, procuratorului înfăţişându-i şi pe Pavel.

34. Procuratorul cetind (cartea), l-a întrebat (pe Pavel) din ce ţinut este, şi aflând că este din Chilichia,

35. A zis: Te voi asculta, când vor veni şi pârâşii tăi. Apoi a poruncit să fie pus sub pază, în divanul lui Irod.

24.

Peste cinci zile a venit arhiereul Anania cu bătrânii şi cu un oarecare ritor, anume Tertil, şi s'au plâns procuratorului împotriva lui Pavel.

2. Iar când a fost chemat acesta, **Tertil a început a-l pârî** pe el, zicând: Multă pace am dobândit prin tine şi multe îmbunătăţiri s'au făcut neamului acestuia prin a ta purtare de grijă.

3. Aceasta o mărturisim cu deplină mulţumită, în toată vremea şi în tot locul, Preaputernice Felixe!

4. Dar, ca să nu te ostenesc prea mult, te rog să ai bunătatea şi să asculţi puţinele noastre cuvinte.

5. Am aflat (anume) că omul acesta este o ciumă şi un urzitor de zarvă printre toţi Iudeii din toată lumea; şi (tot el este) unul din mai marii eresului Nazarinenilor.

6. El a încercat să spurce chiar şi biserica; de aceea l-am şi prins şi am vrut să-l judecăm după legea noastră.

7. Dar venind căpitanul de oaste Lisie, l-a luat cu multă silnicie din mâinile noastre,

8. Poruncind pârîşilor lui să vie la tine. De-l vei lua la rost, vei putea singur afla dela el toate învinuirile pe care i le aducem lui.

9. Iar Iudeii împreună adevereau, zicând cum că acestea aşa sunt.

10. Atunci Procuratorul făcându-i lui semn să grăiască, **Pavel a răspuns:** Ştiindu-te pe tine că de mulţi ani eşti judecător neamului acestuia, îmi voi apăra mai fără sfială pricina mea.

11. Tu poţi afla uşor că nu sunt mai mult de douăsprezece zile, de când m'am suit la Ierusalim, ca să mă închin.

12. Şi nici în biserică nu m'au aflat pe mine pricindu-mă cu cineva, sau făcând tulburare în norod sau în sinagogi sau în cetate.

13. Nici nu pot dovedi cele cu cari mă pârăsc acum.

14. Aceasta însă ţi-o mărturisesc ţie, că după calea pe care ei o numesc eres, aşa slujesc Dumnezeului părinţilor mei şi cred toate cele scrise în lege şi în proroci,

15. Având nădejde în Dumnezeu, precum ei înşişi aşteaptă, cum că va să fie învierea morţilor, a drepţilor şi a nedrepţilor (deopotrivă).

16. Deci, eu întru aceasta mă nevoiesc pururea, ca să am faţă de Dumnezeu şi faţă de oameni un cuget fără prihană.

17. Şi după mulţi ani am venit să aduc neamului meu milostenii şi prinoase.

18. Cu acest prilej nişte Iudei din Asia m'au aflat, după curăţire, în biserică, dar nu cu gloată, nici cu gâlceavă.

19. Ei trebuia să fie de faţă înaintea ta şi să pârască, dacă aveau ceva împotriva mea.

20. Sau apoi să spuie aceştia de au aflat în mine vreo strâmbătate, când am stat înaintea soborului,

21. Afară de cuvântul acela pe care l-am rostit cu tărie, stând între ei, că pentru învierea morţilor sunt judecat astăzi de voi.

22. Dar Felix, cunoscând cu deamănuntul învăţătura aceasta, i-a amânat pe ei zicând: Când va veni Lisie căpitanul de oaste, voi hotărî asupra pricinei voastre.

23. Şi a poruncit sutaşului să ţie pe Pavel sub pază, dar să-i lase odihnă şi pe nimeni dintre ai lui să nu oprească a-i sluji sau a veni la el.

24. Iar după câteva zile venind Felix cu **Drusila** femeia sa, care era jidovoaică, a chemat pe Pavel şi l-a ascultat pe el asupra credinţei întru Hristos Iisus.

25. Când a vorbit însă despre dreptate, despre înfrânare şi despre judecata ce va să fie, Felix s'a înfricoşat şi a răspuns: Du-te acum; când voi afla vreme, te voi chema.

26. Dar el nădăjduia că i se vor da lui bani de către Pavel; de aceea îl chema pe el adeseori şi vorbea cu el.

27. Ci dacă s'au împlinit doi ani, s'a pus în locul lui Felix, **Porchie Fist.** Şi vrând Felix să facă pe placul Iudeilor, a lăsat pe Pavel în închisoare.

25.

Trei zile după ce a intrat în ţinutul său, Fist s'a suit dela Chesaria la Ierusalim.

2. Atunci arhiereii şi cei mai de frunte ai Iudeilor s'au înfăţişat cu jalbele lor împotriva lui Pavel şi s'au rugat de el,

3. Şi i-au cerut, ca un hatâr, să-l trimită la Ierusalim, căci urziseră planul viclean să-l ucidă pe drum.

4. Dar Fist a răspuns că Pavel e bine păzit în Chesaria şi că el însuşi are să meargă acolo degrab.

5. Deci – zise el – împuterniciţii voştri să vie cu mine, şi de este ceva rău în omul acesta, pârască-l pe el.

6. După ce a zăbovit la ei nu mai mult decât opt sau zece zile, s'a pogorît în Chesaria, şi a doua zi şezând în divan a poruncit să-l aducă pe Pavel.

7. Şi viind el, Iudeii cari veniseră din Ierusalim au stătut împrejurul lui, aducând asupra lui Pavel multe şi grele învinuiri pe cari nu puteau să le dovedească.

8. Iar Pavel apărându-se, a zis: Eu n'am greşit cu nimic nici împotriva legii Iudeilor, nici împotriva bisericii, nici împotriva Chesarului.

9. Fist însă, vrând să facă pe placul Iudeilor, răspunzând a zis către Pavel: Voieşti să te sui în Ierusalim şi să fii judecat acolo înaintea mea pentru aceste lucruri?

10. Răspuns-a Pavel: Eu stau în divanul Chesarului; aici se cade să fiu judecat! Iudeilor nici o nedreptate nu le-am făcut, precum prea bine ştii şi tu.

11. Dacă am făcut vreo nedreptate sau ceva vrednic de moarte, eu nu mă feresc de moarte; dar dacă din cele cu cari mă pârăsc aceştia nimic n'am făcut, nimeni nu are dreptul să mă dea în mâna lor. **Cer să fiu judecat de Chesarul!**

12. Atunci Fist, învoindu-se cu soborul, a răspuns: Ai cerut să fii judecat de Chesarul, la Chesarul vei merge!

13. După câteva zile **Agripa împăratul şi Verniche** s'au pogorît în Chesaria, ca să se închine cu sănătate lui Fist.

14. Şi zăbovind acolo mai multe zile, Fist i-a vorbit împăratului despre Pavel, zicând: Este aici un bărbat oarecare, lăsat de Felix în închisoare,

15. Impotriva căruia, când am fost în Ierusalim, arhiereii şi bătrânii Iudeilor s'au înfăţişat înaintea mea, cerându-mi să-l osândesc pe el.

16. Ci eu le-am răspuns că Romanii n'au obiceiul să dea pe vreun om la pierzare, până când cel pârît n'are de faţă pe pârîşii lui şi nu i se dă vreme să se apere împotriva învinuirilor.

17. Deci adunându-se ei aici, fără nicio zăbavă, a doua zi, am şezut în scaunul de judecată şi am poruncit să fie adus omul.

18. Dar pârîşii din jurul lui nu i-au adus nicio învinuire din cele presupuse de mine,

19. Ci aveau cu el numai nişte pricini pentru credinţa lor şi pentru un oarecare mort, Iisus, despre care Pavel zicea că este viu.

20. Nedumerindu-mă însă asupra pricinei acesteia, l-am întrebat de voieşte să meargă la Ierusalim, ca acolo să i se judece pricina lui.

21. Dar Pavel cerând să fie lăsat la judecata Măriei Sale, am poruncit să fie păzit până îl voi trimite pe el la Chesarul.

22. Atunci Agripa a zis către Fist: Aş voi să auz şi eu pe omul acela. Răspuns-a Fist: Il vei auzi mâine.

23. Deci a doua zi Agripa şi Vereniche au venit cu mare alaiu şi au intrat în palatul divanului împreună cu căpitanii şi cu bărbaţii cei mai de frunte ai cetăţii; iar la porunca lui Fist a fost adus şi Pavel.

24. Zis-a Fist: Mărite Agripo şi voi toţi cei ce sunteţi împreună cu noi, iată-l pe acela, pentru care toată mulţimea Iudeilor s'a rugat în Ierusalim şi aici, strigând că nu trebuie să mai trăiască.

25. Eu însă am înţeles că n'a făcut nimic vrednic de moarte şi el singur cerând judecata Chesarului, am socotit să-l trimit pe el (la dânsul).

26. Despre împricinat n'am nimic adeverit, ceeace i-aş putea scriei Măriei Sale. De aceea l-am adus la voi, şi mai vârtos înaintea ta, Mărite Agripo, ca după cercetare să am ce-i scrie.

27. Că mi se pare o treabă fără rost, să trimit un om legat şi să nu arăt învinuirile ce i se aduc lui.

26.

Zis-a Agripa către Pavel: Ţi se
îngăduie ţie să vorbeşti sin-
gur pentru tine. Atunci **Pavel**
întinzându-şi mâna, **s'a apărat**
aşa:
2. Mă socotesc fericit, Mă-
rite Agripo, că am putinţa să
mă apăr astăzi înaintea ta, de
toate cu cari sunt pârît de Iudei,
3. Cu atât mai vârtos, cu cât
tu cunoşti toate obiceiurile şi
pricinile dintre Iudei. De aceea
te rog să mă asculţi cu îngă-
duinţă.
4. Viaţa mea din tinereţe, pe
care dela început am petrecut-o
în mijlocul neamului meu în
Ierusalim, o cunosc toţi Iudeii;
5. De vor vrea să mărturi-
sească, ei mă ştiu pe mine de
mult, că după eresul cel prea
cu cercare al legii noastre am
trăit ca fariseu.
6. Şi acuma stau înaintea
judecăţii pentru nădejdea în
făgăduinţa făcută de Dumne-
zeu către părinţii noştri,
7. La care slujind neîncetat
ziua şi noaptea nădăjduiesc să
ajungă cele douăsprezece se-
minţii ale noastre. Pentru acea-
stă nădejde sunt pârît de Iudei,
Mărite Agripo!
8. Socotiţi oare drept un lu-
cru de necrezut, ca Dumnezeu
să învieze pe morţi?
9. Ce e drept, şi mie mi s'a
părut că împotriva numelui lui
Iisus Nazarineanul trebue să fac
multe.
10. Ceeace am şi făcut în Ie-
rusalim; căci luând împuterni-
cire dela arhierei, pe mulţi sfinţi
i-am închis în temniţă şi când
îi omorau pe ei, eu îmi dam
învoirea.
11. Şi îi munceam pe ei de
multe ori prin toate sinagogile
şi îi sileam să hulească; şi mult
înverşunându-mă împotriva lor,
îi goneam până şi prin cetăţile
cele dinafară.
12. Astfel, mergând la Da-
masc cu împuternicire şi cu o
ceată de oameni dela arhierei,
13. Pe la amiază am văzut
pe cale, Mărite (Agripo), o lu-
mină din cer, mai strălucitoare
decât a soarelui, strălucind îm-
prejurul meu şi al celor ce
mergeau împreună cu mine.
14. Atunci, căzând la pământ
am auzit cu toţii un glas zi-
când către mine şi grăind în
limba evreiască: Saule, Saule,
de ce mă prigoneşti? Greu îţi
este să loveşti cu piciorul îm-
potriva boldului!
15. Iar eu am zis: Cine eşti,
Doamne! Şi el a răspuns: Eu
sunt Iisus pe care tu îl prigo-
neşti.
16. Ci scoală-te şi stai pe
picioarele tale, că spre aceasta
m'am arătat ţie, ca să te aleg
slugă şi martor al celor ce le-ai
văzut şi al celor ce-ţi voi a-
răta ţie.
17. Te voi izbăvi pe tine de
poporul (iudeu) şi de păgânii
la care te trimit,
18. Ca să le deschizi ochii

lor, să se întoarcă dela întunerec la lumină şi dela puterea satanei la Dumnezeu, şi prin credinţa cea întru mine să primească iertarea păcatelor şi parte cu cei sfinţiţi.

19. Drept aceea, Mărite Agripo, nu am fost neascultător faţă de cereasca vedenie.

20. Ci mai întâi celor din Damasc şi din Ierusalim, apoi din toată ţara Iudeei şi păgânilor le-am propoveduit să se pocăiască şi să se întoarcă la Dumnezeu, săvârşind fapte vrednice de pocăinţă.

21. Pentru aceasta Iudeii prinzându-mă în biserică, au încercat să mă omoare.

22. Dar dobândind ajutorul cel dela Dumnezeu, stau până în ziua aceasta, mărturisind la mic şi la mare şi negrăind nimic afară de cele ce şi prorocii şi Moise au prorocit că vor să fie,

23. Anume, că Hristos va să pătimească şi că el mai întâi se va scula din morţi şi va vesti lumină poporului (iudeu) şi păgânilor.

24. Spunând acestea Pavel întru apărarea sa, Fist a zis cu glas mare: Eşti nebun, Pavele! Invăţătura ta cea multă te duce la nebunie!

25. Nu sunt nebun, prea puternice Fiste, ci grăiesc cuvintele adevărului şi ale înţelepciunii.

26. Că despre acestea ştie şi Măria Sa, în faţa căruia o să vorbesc fără sfială, încredinţat fiind că nimic din acestea nu i-a rămas neştiut, pentrucă acestea nu s'au petrecut în vreun ungher.

27. Crezi tu, Mărite Agripo, în proroci? Ştiu că crezi.

28. Atunci Agripa către Pavel: Incă puţin şi o să mă induplеci a mă face creştin!

29. Iar Pavel a zis: Eu rog pe Dumnezeu, ca mai curând sau mai târziu nu numai tu, ci şi toţi cei ce mă ascultă pe mine astăzi să se facă precum sunt şi eu, afară doar de lanţurile acestea.

30. Atunci s'a sculat regele şi procuratorul şi Vereniche şi cei ce şedeau împreună cu ei;

31. Şi despărţindu-se, grăiau unul către altul zicând: **Omul acesta n'a făcut nimic vrednic de moarte sau de lanţuri.**

32. Iar Agripa a zis către Fist: Omul acesta putea fi slobozit, dacă n'ar fi cerut judecata Chesarului.

27.

Iar dacă s'a hotărît ca să mergem **pe apă în Italia,** au dat pe Pavel şi pe alţi câţiva întemniţaţi în grija unui sutaş, anume Iulie, din cohorta (numită) împărătească.

2. Şi intrând într'o corabie dela Adramit, am plecat, vrând să mergem pe lângă coasta

Asiei, fiind cu noi şi Aristarh, Machedoneanul din Tesalonic.

3. A doua zi am ajuns la Sidon. Şi Iulie arătându-se cu iubire de oameni faţă de Pavel, i-a îngăduit să meargă pe la prieteni şi să primească purtarea lor de grijă.

4. Purcezând de acolo, am ajuns lângă Chipru, pentrucă vânturile erau împotrivă.

5. Şi trecând marea Chilichiei şi a Pamfiliei, am sosit în Mira Lichiei.

6. Acolo sutaşul aflând o corabie din Alexandria, care mergea în Italia, ne-a suit întrânsa.

7. Multe zile plutind cu zăbavă şi abia ajungând lângă Cnid, fiindcă nu ne lăsa vântul, am trecut sub Crit, pe lângă Salmona;

8. Apoi, străbătând cu greutate, am ajuns la un loc ce se chema Limanuri Bune, de care era aproape Lasia.

9. Trecuse multă vreme şi călătoria era împreunată acum cu primejdii, pentrucă trecuse şi postul. Pavel îi îndemna,

10. Zicându-le lor: Bărbaţilor, văz că această călătorie va fi cu necaz şi cu multă primejdie nu numai pentru povară şi pentru corabie, ci şi pentru vieţile noastre.

11. Dar sutaşul se încredea mai mult în cârmaciu şi în căpitanul corabiei decât în cele ce grăia Pavel.

12. Nefiind limanul bun de iernat, cei mai mulţi au hotărît să plece de acolo şi dacă s'ar putea să ajungem să iernăm în Finica, un liman al Critului, aşezat spre Miază-zi-Apus şi spre Miază-noapte-Apus.

13. Şi începând să sufle vânt de Miază-zi, au crezut că vor putea să-şi împlinească planul şi ridicând anghira au vâslit dealungul Critului.

14. Dar nu după multă vreme s'a năpustit asupra ostrovului un **vânt vijelios,** ce se chiamă Evrachilon.

15. Deci corabia fiind smulsă şi neputând merge împotriva vântului, ne-am lăsat în voia valurilor.

16. Şi pe când treceam pe lângă un ostrov mic, ce se chema Clavdi, cu greu am putut prinde luntrea (de scăpare).

17. Şi ridicându-o, s'au folosit de otgoane şi au încins corabia şi temându-se să nu fie împinsă spre Sirt, au desfăcut pânzale şi s'au lăsat purtaţi de vânt.

18. Şi fiind foarte învăluiţi de vifor, a doua zi au aruncat (o parte) din povara corabiei.

19. Iar a treia zi, cu mâinile lor au aruncat şi uneltele corabiei.

20. Mai multe zile nici soarele nici stelele nu s'au arătat şi viforul cumplit bântuia mereu, încât pierdusem orice nădejde de scăpare.

21. Şi după ce răbdară multă

foame, Pavel stând în mijlocul lor, a zis: Oameni (buni), trebuia să mă ascultaţi pe mine, să nu fi purces din Crit, şi (atunci) n'aţi fi îndurat necazul acesta şi paguba.

22. Acum însă vă îndemn să fiţi cu inimă bună, că nici un suflet nu va pieri dintre voi, fără numai corabia.

23. Pentrucă astă noapte mi s'a arătat îngerul Dumnezeului meu, căruia-i slujesc,

24 Zicându-mi: Nu te teme, Pavele! Tu trebuie să stai înaintea Chesarului, şi iată, Dumnezeu ţi-a dăruit ţie pe toţi cei ce sunt în corabie cu tine.

25. Drept aceea, fiţi cu inimă bună, oameni buni, căci eu am încredere în Dumnezeu, că aşa va fi precum mi s'a spus mie.

26. Şi trebuie să fim aruncaţi într'un ostrov.

27. Iar dacă s'a împlinit a patrusprezecea noapte de când rătăceam noi pe marea Adriei, pe la miezul nopţii corăbierilor li se părea că se apropie de un ţărm.

28. Şi slobozind măsura, au aflat douăzeci de stânjeni, iar trecând ceva mai departe au măsurat iarăşi şi au aflat cincisprezece stânjeni.

29. Drept aceea, temându-se ca nu cumva să dăm de niscai locuri prundoase, au aruncat patru anghire dela partea din urmă a corabiei şi aşteptau să se facă ziuă.

30. Când însă corăbierii căutând să fugă din corabie au slobozit luntrea în mare, prefăcându-se că vor să sloboadă şi anghirele dela pisc,

31. Pavel a zis sutaşului şi ostaşilor: De nu rămân aceştia în corabie, voi nu veţi putea scăpa.

32. Atunci ostaşii au tăiat funiile luntrii şi au lăsat-o să cază.

33. Iar până să se facă ziuă, Pavel i-a rugat pe toţi să mănânce, zicând: Sunt patrusprezece zile astăzi, de când n'aţi mâncat şi de când stăruiţi în nemâncare.

34. De aceea vă rog să mâncaţi, căci aceasta este spre scăparea voastră; (vă spun) că nici unuia din voi un păr din cap nu-i va cădea.

35. Şi zicând acestea, a luat pâine, a mulţămit lui Dumnezeu înaintea tuturor şi frângând, a început a mânca.

36. Şi îmbărbătându-se cu toţii, au luat şi ei de au mâncat.

37. Iar în corabie eram, de toţi, două sute şaptezeci şi şase suflete.

38. Şi săturându-se, au uşurat corabia, aruncând grâul în mare.

39. Iar dacă s'a făcut ziuă, n'au cunoscut pământul, dar zăreau mai departe un sân de mare având ţărm de nisip, la care se sfătuiau să scoaţă, de ar fi cu putinţă, corabia.

40. Şi ridicând anghirele, le-au slobozit în mare; aşijderea au

slăbit funiile cârmelor şi ridi-când pânzele cele mici după vântişorul care sufla, se sileau spre ţărm.

41. Şi nimerind într'o făşie de nisip, corabia s'a înţepenit: piscul dinainte, înfipt în nisip, sta neclătit, iar partea dinapoi se sfărma de urgia valurilor.

42. Atunci ostaşii au făcut sfat să omoare pe cei legaţi, ca să nu înnoate cineva şi să scape.

43. Ci sutaşul vrând să fe-rească pe Pavel, le-a zădărni-cit planul şi a poruncit, ca cei ce ştiu să înnoate, să sară mai întâi în mare şi să iasă la uscat,

44. Iar ceilalţi, care pe scân-duri, care pe altceva din co-rabie. Şi aşa au scăpat cu toţii la ţărm.

28.

Şi dacă am scăpat, am cunos-cut că ostrovul se cheamă **Malta.**

2. Iar varvarii ne-au arătat nu puţină iubire de oameni; căci făcând foc ne-au primit pe noi pe toţi la ei, pentru ploaia şi frigul ce era.

3. Şi Pavel strângând multe găteje şi puindu-le pe foc, o viperă ieşind dela căldură s'a prins de mâna lui.

4. Şi dacă au văzut varvarii vipera spânzurând de mâna lui, ziseră unii către alţii: Omul a-cesta trebuie să fie un ucigaş, care scăpând din valuri drep-tatea lui Dumnezeu nu l-a lăsat să mai trăiască.

5. Ci Pavel scuturând vi-pera în foc, nici un rău n'a pătimit.

6. Ei însă aşteptau să se umfle sau să cază mort de pripă. Ci aşteptând ei mult şi văzând că nu i se întâmplă nici un rău, întorcându-se ziceau că este Dumnezeu.

7. Şi în apropierea locului aceluia se găseau moşiile **mai marelui ostrovului, anume Poplie,** care primindu-ne, trei zile ne-a găzduit pe noi cu toată prietenia.

8. Şi s'a întâmplat că tatăl lui Poplie zăcea, cuprins fiind de friguri şi de urdinare cu sânge. Iar Pavel intrând la el şi rugându-se, şi-a pus mâinile peste el şi l-a tămăduit.

9. Iar după această vindecare, şi alţii cari aveau boale în o-strovul acela veneau şi se vin-decau.

10. Aceştia cu multă cinste ne-au cinstit pe noi, iar când am purces (la drum), ne-au dat toate cele ce ne erau de trebuinţă.

11. După trei luni am por-nit cu o corabie din Alexan-dria, care iernase în ostrov şi care avea semnul Dioscurilor.

12. Şi sosind în Siracusa, am zăbovit acolo trei zile.

13. De acolo, încunjurând, am ajuns la Righia; şi peste o

zi suflând vântul de Miază-zi, a doua zi am sosit la Potioli.

14. Aici am aflat fraţi cari ne-au rugat să rămânem la ei şapte zile. Şi aşa **am venit la Roma.**

15. Fraţii de acolo auzind despre noi, au ieşit întru întâmpinarea noastră până la forul lui Apie şi la Tritaverne. Iar Pavel văzându-i pe ei, a mulţumit lui Dumnezeu şi s'a îmbărbătat.

16. Dacă am sosit la Roma, sutaşul a dat pe cei legaţi în seama voievodului oastei, iar lui Pavel i s'a îngăduit să locuiască deosebi, cu ostaşul care îl păzea pe el.

17. Şi după trei zile Pavel a chemat pe mai marii Iudeilor. Şi adunându-se ei, a zis către dânşii: Bărbaţilor şi fraţilor! Măcar că eu n'am făcut nimic împotriva poporului (nostru) sau a obiceiurilor părinteşti, legat fiind în Ierusalim m'au dat în mâinile Romanilor,

18. Cari judecându-mă, voiau să mă slobozească, pentrucă nu aveam nicio vină de moarte.

19. Ci împotrivindu-se Iudeii, am fost silit a cere judecata Chesarului, dar nu că aş avea vreo pâră împotriva neamului meu.

20. De aceea v'am şi chemat să vă văz şi să vorbesc cu voi, căci pentru nădejdea lui Israil sunt legat cu aceste lanţuri.

21. Iar ei au zis către dânsul: Noi nici scrisori despre tine n'am primit în Iudeea, nici vreunul din fraţi n'a venit să ne vestească sau să ne spună ceva rău despre tine.

22. Dar am dori să auzim dela tine ceea ce gândeşti; căci despre eresul acesta ştim noi că pretutindenea se vorbeşte împotriva lui.

23. Deci, rânduindu-i-se o zi, au venit la dânsul la gazdă mai mulţi. Şi Pavel le-a lămurit şi le-a mărturisit, de dimineaţa până seara, împărăţia lui Dumnezeu, dovedindu-le lor cele despre Iisus, din legea lui Moise şi din proroci.

24. Şi unii credeau cele ce le spunea, iar alţii nu credeau.

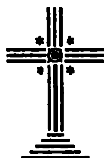
25. Şi neunindu-se unii cu alţii, s'au dus. Atunci Pavel a spus un cuvânt: Bine a grăit Duhul Sfânt prin prorocul Isaia către părinţii noştri,

26. Zicând: Du-te la poporul acesta şi spune-i: Cu auzul veţi auzi şi nu veţi înţelege, şi cu ochii veţi privi şi nu veţi vedea.

27. Că s'a învârtoşat inima poporului acestuia şi cu urechile greu aude, şi ochii săi şi-a închis, ca nu cumva să vază cu ochii şi cu urechile să auză şi cu inima să înţeleagă, şi să se întoarcă şi să-i tămăduiesc pe ei.

28. Drept aceea, cunoscut să vă fie vouă, că mântuirea lui

Dumnezeu s'a trimis păgâni-
lor; şi ei vor asculta.
29. Şi după ce a spus el a-
cestea, Iudeii au ieşit, pricin-
du-se mult între olaltă.
30. Iar Pavel a rămas doi
ani deplini în casă ţinută cu
cheltuiala sa, primind pe toţi
cari veneau la dânsul,
31. Şi propovedujnd împă-
răţia lui Dumnezeu şi învăţând
cele (de cuviinţă) despre Dom-
nul Iisus Hristos, cu toată în-
drăsneala şi fără opreală.

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
CĂTRE ROMANI

1.

Pavel, sluga lui Iisus Hristos, chemat de el apostol, ales spre (vestirea) Evangheliei lui Dumnezeu,

2. Pe care a făgăduit-o mai înainte, prin prorocii săi, în sfintele scripturi,

3. Despre Fiul său, născut din sămânța lui David, după trup,

4. Și rânduit Fiu al lui Dumnezeu întru putere, după duhul sfințeniei, prin învierea din morți: deci, despre Iisus Hristos, Domnul nostru,

5. Prin care am luat darul și apostolia, ca în numele lui să aduc la ascultarea credinței toate neamurile,

6. Printre cari sunteți și voi, cei chemați ai lui Iisus Hristos,

7. Tuturor celor ce sunteți în Roma, iubiți ai lui Dumnezeu și chemați sfinți: **Dar vouă și pace** dela Dumnezeu, Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos!

8. Mai întâi mulțumesc Dumnezeului meu prin Iisus Hristos pentru voi toți, pentrucă **credința voastră este vestită în toată lumea.**

9. Căci martor îmi este Dumnezeu căruia slujesc cu duhul meu întru Evanghelia Fiului său, că neîncetat vă pomenesc pe voi,

10. Cerând necontenit în rugăciunile mele, să am odată, cu voia lui Dumnezeu, prilejul ca să viu la voi.

11. Că doresc să vă văz pe voi, ca să vă împărtășesc vouă ceva dar duhovnicesc spre întărirea voastră;

12. Ori, mai bine, ca să mă mângăi împreună cu voi prin credința care este deopotrivă a voastră și a mea.

13. Ci nu voiesc să nu știți voi, fraților, că de multe ori

am dorit să viu la voi, dar am
fost împiedecat până acum ca
să am ceva roadă şi între voi,
ca şi între celelalte neamuri.
14. Căci dator sunt Elinilor
şi varvarilor şi înţelepţilor şi
neînţelepţilor.
15. Aşa că, din partea mea,
eu doresc să vă vestesc Evan-
ghelia şi vouă celor din Roma.
16. Căci eu **nu mă ruşinez
de Evanghelia lui Hristos,**
pentrucă ea este puterea lui
Dumnezeu spre mântuirea tu-
turor celor ce cred: mai întâi
Iudeilor şi apoi Elinilor.
17. Căci întru dânsa se des-
copere dreptatea lui Dumnezeu
din credinţă şi pentru credinţă,
precum este scris: iară dreptul
din credinţă va fi viu.
18. Iar mânia lui Dumnezeu
se descopere din cer peste toată
păgânătatea şi peste nedreptatea
oamenilor, cari ţin adevărul în
legăturile nedreptăţii.
19. Pentrucă ceeace se poate
cunoaşte despre Dumnezeu, este
cunoscut de dânşii, căci Dum-
nezeu le-a arătat lor.
20. Că **cele nevăzute ale
lui (Dumnezeu),** veşnica lui
putere şi dumnezeire, **se văd**
lămurit dela începutul lumii **în
făpturile lui,** ca ei să fie fără
desvinovăţire.
21. De vreme ce, cunoscând
pe Dumnezeu, nu ca pe Dum-
nezeu l-au slăvit şi nu l-au
mulţumit, ci au rătăcit întru
cugetele lor, şi inima lor cea
neînţelegătoare s'a întunecat.
22. Socotindu-se a fi înţelepţi,
au înnebunit.
23. Şi au schimbat mărirea
lui Dumnezeu celui nestricăcios
cu închipuirile omului celui
stricăcios şi ale păsărilor şi ale
(dobitoacelor) cu patru picioare
şi ale celor ce se târăsc.
24. De aceea Dumnezeu i-a
şi dat pe ei poftelor necurate
ale inimii lor, ca întreolaltă să-şi
spurce trupurile lor,
25. Ei, cari **au întors ade-
vărul lui Dumnezeu întru
minciună** şi s'au închinat şi au
slujit făpturii, iar nu Făcătoru-
lui care este binecuvântat în
veci. Amin.
26. De aceea Dumnezeu i-a
dat pe ei (pradă) unor patimi
de ocară, căci femeile lor au
schimbat fireasca rânduială cu
ceea ce este împotriva firii;
27. Aşijderea şi bărbaţii, pă-
răsind fireasca folosire a părţii
femeieşti, s'au aprins întru pofta
lor unul spre altul, bărbaţi cu
bărbaţi săvârşind ruşinea, şi
astfel şi-au luat în ei înşişi răs-
plata ce li se cuvinea pentru
rătăcirea lor.
28. Şi precum n'au găsit cu
cale să păstreze pe Dumnezeu
în cugetele lor, aşa i-a dat
pe ei Dumnezeu în (voia) minţii
lor netrebnice, ca să facă cele
ce nu se cuvin,

---

1. *17:* Avac. 2, 4.

23: Ier. 10, 14; Ps. 106, 20; A doua Lege 4, 15—19; Inţ. 12, 24.

29. Şi să se umple de toată
nedreptatea, de curvie, de vi-
clenie, de lăcomie, de răutate,
de pismă, de ucidere, de sfadă,
de înşelăciune, de năravuri rele,
30. (Şi să fie) pâritori, grăi-
tori de rău, uritori de Dum-
nezeu, ocăritori, semeţi, lăudă-
roşi, scornitori de rele, neascul-
tători de părinţi,
31. Neînţelegători, călcători
de cuvânt, neiubitori, nemi-
lostivi.
32. Aceştia ştiind hotărîrea lui
Dumnezeu, cum că cei ce fac
unele ca acestea sunt vrednici
de moarte, nu numai că le fac,
ci încă şi laudă pe făptuitori.

2.

De aceea fără cuvânt de apă-
rare eşti tu, omule, care ju-
deci (pe altul). Căci **întru ceea
ce judeci pe altul pe tine
însuţi te osândeşti,** de vreme
ce tu, cel ce judeci, săvârşeşti
aceleaşi lucruri.
2. Şi noi ştim că judecata lui
Dumnezeu este după adevăr
asupra celor ce fac unele ca
acestea.
3. Şi socoteşti oare, o, omule,
care judeci pe cei ce fac unele
ca acestea, dar le faci şi tu
însuţi, că vei scăpa de judecata
lui Dumnezeu?
4. Sau nesocoteşti tu bogăţia
bunătăţii lui şi a îngăduinţii şi
a îndelungii lui răbdări, nepri-
cepând că bunătatea lui Dum-
nezeu te cheamă la pocăinţă?
5. Ci prin împietrirea ta şi
prin inima ta cea nepocăită îţi
aduni ţie mânie pentru ziua
mâniei şi a descoperirii dreptei
judecăţi a lui Dumnezeu,
6. Care va răsplăti fiecăruia
după faptele sale:
7. (Adecă) celor ce prin stă-
ruinţă în lucrul cel bun caută
slavă şi cinste şi nestricăciune:
cu viaţa veşnică,
8. Iar celor ce caută zavistie
şi nu se supun adevărului, ci
se pleacă nedreptăţii: cu mânie
şi cu urgie.
9. Deci, necaz şi strâmtorare
(va fi) peste tot sufletul omului
făcător de rele, mai întâi peste
Iudeu, apoi peste Elin;
10. Iar slavă şi cinste şi pace
peste tot cel ce face binele, mai
întâi peste Iudeu, apoi peste Elin.
11. Că **la Dumnezeu nu este
făţărie.**
12. Deci, câţi fără de lege au
greşit, fără de lege vor şi pieri;
iar câţi cu lege au greşit, după
lege se vor judeca.
13. Pentrucă nu auzitorii legii
sunt drepţi înaintea lui Dum-
nezeu, ci plinitorii legii se vor
îndrepta.
14. Căci, când păgânii cari
n'au lege, din fire plinesc po-
runcile legii, ei neavând lege,
singuri îşi sunt lege,
15. Arătând (prin aceasta) că
porunca legii este scrisă în ini-
mile lor; iar aceasta o mărtu-
riseşte cugetul lor şi gândurile
lor cari se învinovăţesc sau se
desvinovăţesc întreolaltă,

16. Ceea ce se va vădi în ziua când Dumnezeu va judeca cele ascunse ale oamenilor, după Evanghelia mea, prin Iisus Hristos.

17. Iată, tu te numeşti Iudeu, şi te razimi pe lege şi te lauzi cu Dumnezeu;

18. Tu cunoşti voia lui şi ai învăţat din lege să ştii alege cele de folos,

19. Şi te socoteşti a fi povăţuitor orbilor, lumină celor dintru întunerec,

20. Indreptător celor fără de minte, învăţător pruncilor, având în lege icoana ştiinţei şi a adevărului.

21. Deci, **tu care înveţi pe altul, pe tine însuţi nu te înveţi.** Tu care propoveduieşti să nu fure, furi;

22. Tu, care zici să nu preacurvească, preacurveşti; tu care urăşti idolii, furi cele sfinte;

23. Tu care te lauzi cu legea, prin călcarea legii necinsteşti pe Dumnezeu!

24. Că din pricina voastră se huleşte numele lui Dumnezeu printre neamuri, precum este scris.

25. Tăierea împrejur foloseşte, dacă plineşti legea; dacă însă eşti călcător de lege, tăierea ta împrejur se face netăiere împrejur.

26. Drept aceea, dacă cel netăiat împrejur va păzi poruncile legii, netăierea lui împrejur nu i se va socoti oare drept tăiere împrejur?

27. Şi aşa, cel netăiat împrejur după fire, plinind legea, te va judeca pe tine care ai scriptura şi tăierea împrejur, dar eşti călcător de lege.

28. Că nu cel ce se arată pe dinafară este (adevăratul) Iudeu; şi nici (adevărata) tăiere împrejur nu este cea din afară, (făcută) în trup.

29. Ci cel ce este pe dinlăuntru, acela este Iudeu, iar **(adevărata) tăiere împrejur este a inimii,** în duh, iar nu în slovă. Lauda acestuia nu este dela oameni, ci dela Dumnezeu.

3.

Atunci. cu ce e mai bun Iudeul? Sau care este folosul tăierii împrejur?

2. Este mare în toate privinţele: mai întâi, că lor s'au încredinţat cuvintele lui Dumnezeu.

3. Că ce este dacă unii n'au crezut? Au doară necredinţa lor va nimici credinţa lui Dumnezeu?

4. Nicidecum. Ci Dumnezeu rămâne credincios, iar oamenii toţi mincinoşi, precum este scris: Ca să fii găsit drept întru cuvintele tale şi să biruieşti când vei fi judecat.

5. De vreme ce însă nedrep-

---

2. *24:* Is. 52, 5; Ezech. 26, 20.

3. *4:* Ps. 116, 11; Ps. 51, 6.

tatea noastră întăreşte dreptatea lui Dumnezeu, ce vom zice? Nu cumva Dumnezeu este nedrept când îşi arată mânia? – Omeneşte grăiesc.
6. Nicidecum. Căci atunci cum va judeca Dumnezeu lumea?
7. Că de vreme ce adevărul lui Dumnezeu prin minciuna mea a prisosit spre slava lui, atunci de ce se mă judece el ca pe un păcătos?
8. Şi nu (ar trebui oare) să facem cele rele, ca să vie cele bune? – Precum suntem huliţi şi precum zic unii că am învăţa noi. Osândirea acestora dreaptă este.
9. Aşadar ii întrecem cu ceva pe ei? Nicidecum. Pentrucă mai înainte am învinuit şi pe Iudei şi pe Elini, că toţi sunt sub păcat.
10. Precum este scris: Nu este drept nici unul:
11. Nu este cine să înţeleagă, nu este cine să caute pe Dumnezeu.
12. Toţi s'au abătut, împreună s'au făcut netrebnici; nu este cine să facă binele, nu este niciunul.
13. Mormânt deschis este gâtlejul lor; cu limbile lor viclenesc; venin de aspidă este pe buzele lor.
14. Gura lor este plină de blesteme şi de amărăciune;

11: Ps. 14, 1–3; Ps. 53, 2–4.
13: Ps. 5, 10; 140, 4.
14: Ps. 10, 7.

15. Grăbite sunt picioarele lor să verse sânge.
16. Pustiire şi necaz este în căile lor,
17. Şi calea păcii nu au cunoscut-o.
18. In ochii lor nu este frica lui Dumnezeu.
19. Noi ştim însă că toate câte porunceşte legea, celor ce sunt sub lege le porunceşte, ca toată gura să se astupe şi toată lumea să fie vinovată înaintea lui Dumnezeu.
20. Pentrucă din faptele legii niciun om nu se va îndrepta înaintea lui, de vreme ce **prin lege vine cunoştinţa păcatului.**
21. Căci iată, dreptatea lui Dumnezeu, cea mărturisită de şi de proroci, s'a arătat acum afară de lege.
22. Dreptatea lui Dumnezeu (s'a arătat) prin credinţa în Iisus Hristos la toţi şi peste toţi cei ce cred; că nu este osebire.
23. Pentrucă toţi au păcătuit şi s'au lipsit de slava lui Dumnezeu.
24. Şi **în dar sunt îndreptaţi,** cu harul lui, prin răscumpărarea cea întru Hristos Iisus,
25. Pe care l-a rânduit Dumnezeu drept jertfă de ispăşire prin credinţa în sângele lui, pentru iertarea păcatelor celor mai înainte făcute,

15: Is. 59, 7–8.
18–19: Ps. 36, 2.

26. In vremea îndelungei
răbdări a lui Dumnezeu, ca să
se arate dreptatea lui în vremea
de acum, dovedindu-se pe sine
drept şi îndreptând pe cel ce
este din credinţa în Iisus.
27. Deci, unde este pricina
de laudă? S'a înlăturat. Prin
care lege? A faptelor? Nu, ci
prin legea credinţei.
28. Socotim deci că din cre-
dinţă se va îndrepta omul, fără
faptele legii.
29. Au doară Dumnezeu este
numai al Iudeilor, nu şi al pă-
gânilor? Fără îndoială, şi al pă-
gânilor.
30. Pentrucă unul este Dum-
nezeu care va îndrepta prin
credinţă pe cei tăiaţi împrejur,
şi pe cei netăiaţi împrejur (ia-
răşi) prin credinţă.
31. Dar înlăturăm noi oare
prin credinţă legea? Nicide-
cum, ci întărim legea.

4.

Ce vom zice dară că a do-
bândit după trup părintele
nostru **Avraam?**
2. Dacă Avraam s'a îndrep-
tat prin fapte, are laudă, dar
nu la Dumnezeu.
3. Că ce zice scriptura? Şi A-
vraam a crezut lui Dumnezeu
şi i s'a socotit lui întru dreptate.
4. **Celui ce lucrează, plata
nu i se socoteşte ca dar, ci
ca un drept.**

4. *3:* Fac. 15, 6.

5. Iar celui ce nu lucrează,
ci crede întru cel ce îndrep-
tează pe cel necredincios, cre-
dinţa lui i se socoteşte întru
dreptate.
6. Precum şi David numeşte
fericit pe omul căruia Dumne-
zeu îi socoteşte dreptatea fără
de fapte, (zicând):
7. Fericiţi cărora s'au iertat
fărădelegile şi cărora s'au aco-
perit păcatele!
8. Fericit bărbatul căruia
Domnul nu-i va socoti păcatul!
9. Deci, fericirea aceasta este
ea oare numai pentru cei tăiaţi
împrejur, sau şi pentru cei ne-
tăiaţi împrejur? – de vreme ce
zicem că lui Avraam i s'a socotit
credinţa întru dreptate.
10. Dar cum i s'a socotit lui?
Când era tăiat împrejur, sau
când era netăiat împrejur? Nu
când era tăiat împrejur, ci când
era netăiat împrejur.
11. Iar semnul tăierii împre-
jur l-a luat ca o pecete a drep-
tăţii pentru credinţa ce o va
avea când era netăiat împrejur,
ca să fie el părintele tuturor ce-
lor ce cred, nefiind tăiaţi îm-
prejur, şi să li se socotească şi
lor întru dreptate,
12. Şi, în acelaş timp, părinte
al celor tăiaţi împrejur. Dar nu
al celor ce sunt numai tăiaţi
împrejur, ci şi umblă pe urmele
credinţei părintelui nostru A-
vraam, din vremea în care era
netăiat împrejur.

7: Ps. 32, 1—2.

13. Că nu prin lege a primit Avraam şi seminţia lui făgăduinţa că va moşteni lumea, ci prin **dreptatea cea din credinţă.**
14. Că dacă moştenitorii sunt cei ce au legea, zadarnică s'a făcut credinţa şi s'a stricat făgăduinţa.
15. Pentrucă legea naşte mânie; dar unde nu este lege, acolo nu este nici călcare de lege.
16. De aceea (moştenirea) este din credinţă, ca să fie din dar şi ca făgăduinţa să rămâie stătătoare la toţi urmaşii, nu numai la cei ce au legea, ci şi la cei ce au credinţa lui Avraam, care este părintele nostru al tuturora,
17. Precum este scris: Părinte al multor neamuri te-am pus înaintea lui Dumnezeu, în care a crezut, care înviază pe cei morţi şi chiamă la fiinţă cele ce nu sunt.
18. Avraam cu nădejde împotriva nădejdii a crezut că va fi tată al multor neamuri, după cum i s'a spus: Aşa va fi sămânţa ta.
19. Şi n'a slăbit în credinţă văzându-şi trupul său cel amorţit, că era aproape de o sută de ani, şi pântecele cel amorţit al Sarei,
20. Şi nu s'a îndoit cu necredinţă în făgăduinţa lui Dumnezeu, ci s'a întărit în credinţă, dând slavă lui Dumnezeu,
21. Încredinţat fiind că ce i-a făgăduit (Dumnezeu), puternic este să şi împlinească.
22. De aceea credinţa lui i s'a socotit întru dreptate.
23. Dar nu s'a scris numai pentru el, că i s'a socotit lui întru dreptate,
24. Ci şi pentru noi, cărora va să ni se socotească, nouă, celor ce credem întru cel ce a sculat din morţi pe Iisus Hristos, Domnul nostru,
25. Care s'a dat (morţii) pentru păcatele noastre şi s'a sculat pentru îndreptarea noastră.

5.

Drept aceea, îndreptaţi fiind din credinţă, pace avem cu Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos.
2. Crezând în el, am dobândit şi apropiere la darul acesta, întru care stăm, şi ne lăudăm întru nădejdea măririi lui Dumnezeu.
3. Şi nu numai atât, ci ne lăudăm şi întru necazuri, bine ştiind că necazul naşte răbdare,
4. Iar răbdarea încercare, iar încercarea nădejde,
5. Iar **nădejdea nu ruşinează,** pentrucă dragostea lui

17: Fac. 17, 5.
19: Fac. 15, 5.
22: Fac. 15, 6.
25: Is. 53, 4—5.

Dumnezeu s'a revărsat în inimile noastre prin Duhul Sfânt care ni s'a dat nouă.

6. Pentrucă Hristos, încă pe când noi eram neputincioşi, la plinirea vremii a murit pentru cei necredincioşi.

7. Cu greu va muri cineva (chiar) pentru un drept. Incă pentru un (om) bun s'ar mai putea hotărî cineva să moară.

8. Ci Dumnezeu şi-a dovedit dragostea sa către noi prin aceea, că Hristos a murit pentru noi când eram încă păcătoşi.

9. Deci cu atât mai vârtos acum, îndreptaţi fiind prin sângele lui, ne vom mântui printrânsul de mânia (lui Dumnezeu).

10. Căci dacă, vrăşmaşi fiind noi, ne-am împăcat cu Dumnezeu prin moartea Fiului său, cu atât mai vârtos, după ce ne-am împăcat, ne vom mântui prin viaţa lui.

11. Dar nu numai atât, ci ne şi lăudăm cu Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos, prin care am dobândit acum împăcarea.

12. De aceea, precum printr'un om a intrat păcatul în lume şi prin păcat moartea şi aşa moartea a trecut la toţi oamenii, pentrucă în acela toţi păcătuiseră, –

13. Căci păcatul era în lume şi înainte de lege, dar nefiind legea, păcatul nu se socotea.

14. Ci moartea a domnit dela Adam până la Moise şi peste cei ce n'au păcătuit, după asemănarea greşelii lui Adam, care era chipul celui ce avea să vie.

15. Dar nu e cu greşala, cum e cu darul. Căci **dacă prin greşala unuia au murit mulţi, cu atât mai vârtos harul lui Dumnezeu şi darul prin harul unui om, Iisus Hristos, va prisosi pentru mulţi.**

16. Şi, în roadurile lui, darul nu seamănă cu păcatul unuia; pentrucă păcatul unuia duce la osândă, iar darul care iartă multe greşale, la îndreptare.

17. Că de vreme ce pentru greşala unuia moartea a domnit prin unul, cu atât mai vârtos cei ce au primit belşugul harului şi al darului dreptăţii vor domni întru viaţă prin unul, Iisus Hristos.

18. Aşa dar, precum prin greşala unuia toţi oamenii au fost osândiţi, aşa şi prin îndreptarea unuia tuturor oamenilor s'a dat dreptul la viaţă.

19. Căci precum prin neascultarea unui om s'au făcut mulţi păcătoşi, aşa prin ascultarea unuia mulţi se vor face drepţi.

20. Insă a venit legea şi a înmulţit greşala. Dar unde s'a înmulţit păcatul, acolo a prisosit harul,

21. Pentruca, precum păcatul a domnit spre moarte, aşa şi harul să domnească, prin

dreptate, spre viață veșnică, prin Iisus Hristos, Domnul nostru.

6.

Ce vom zice dară? Rămânea-vom în păcat, ca să se înmulțească darul?

2. Nicidecum! Căci noi cari am murit păcatului, cum vom mai trăi întrânsul?

3. Nu știți oare că toți câți întru Iisus Hristos ne-am botezat, întru moartea lui ne-am botezat?

4. Deci, prin botez ne-am îngropat împreună cu el în moarte, ca precum Hristos s'a sculat din morți prin slava Tatălui, așa și noi întru înnoirea vieții să umblăm.

5. Că de vreme ce ne-am împreunat cu el întru asemănarea morții lui, așa părtași vom fi și învierii lui,

6. Bine știind, că omul nostru cel vechiu s'a răstignit împreună cu dânsul, ca să se strice trupul păcatului și să nu mai fim noi robii păcatului.

7. Pentrucă cel ce a murit s'a slobozit de păcat.

8. Și **dacă am murit împreună cu Hristos, credem că împreună cu el vom și vețui,**

9. Știind că Hristos, după ce a înviat din morți, nu mai moare, că moartea nu-l mai stăpânește pe dânsul.

10. Că moartea îndurată de el a fost moartea păcatului, odată pentru totdeauna; iar viața pe care o trăiește el, o trăiește lui Dumnezeu.

11. Așa și voi socotiți-vă că sunteți morți păcatului și vii lui Dumnezeu întru Iisus Hristos, Domnul nostru.

12. Să nu stăpânească deci păcatul în trupul vostru cel muritor, ca să ascultați de poftele lui,

13. Nici să vă faceți mădularele voastre arme ale nedreptății păcatului; ci vă înfățișați înaintea lui Dumnezeu ca niște înviați din morți și mădularele voastre ca niște arme ale dreptății lui Dumnezeu.

14. Pentrucă păcatul nu vă mai stăpânește pe voi, că nu mai sunteți sub lege, ci sub har.

15. Atunci? Păcătui-vom oare fiindcă nu suntem sub lege, ci sub har? Nicidecum.

16. Au nu știți că de vă dați cuiva spre ascultare ca robi, robi sunteți celui de care ascultați? (Adecă) sau păcatului spre moarte, sau ascultării (de Dumnezeu) spre dreptate.

17. Ci mulțumim lui Dumnezeu, că (deși) ați fost robi ai păcatului, acum ați ascultat din inimă de povața învățăturii, căreia v'ați dăruit,

18. Și izbăvindu-vă de păcat, v'ați făcut robi dreptății.

19. Omenește grăiesc, pentru slăbiciunea firii voastre. Precum v'ați făcut mădularele voastre roabe necurăției și fără-

delegii spre fărădelege, tot aşa
vă faceţi acum mădularele voa-
stre roabe dreptăţii spre sfin-
ţenie.
20. Căci când eraţi robi pă-
catului, eraţi slobozi faţă de
dreptate.
21. Şi ce roade aţi avut a-
tunci? Roade de cari acum vă
ruşinaţi, pentrucă sfârşitul lor
este moartea.
22. Iar acum, când v'aţi iz-
băvit de păcat şi v'aţi făcut
robi lui Dumnezeu, aveţi roada
voastră întru sfinţenie, iar sfâr-
şitul: viaţa veşnică.
23. Pentrucă **plata păcatu-
lui este moartea,** iar darul
lui Dumnezeu este viaţă veş-
nică întru Iisus Hristos, Dom-
nul nostru.

7.

Au nu ştiţi, fraţilor, doară
grăiesc unor cunoscători
ai legii, că legea are stăpânire
peste om numai câtă vreme el
trăieşte?
2. Că femeia măritată e le-
gată prin lege de bărbatul său,
cât el trăieşte; iar de i-a murit
bărbatul, s'a deslegat de legea
bărbatului.
3. Drept aceea, dacă trăind
bărbatul ei se mărită cu alt
bărbat, preacurvă se cheamă;
iar dacă-i moare bărbatul, slo-
bodă este de lege, ca să nu fie
preacurvă mărităndu-se cu alt
bărbat.
4. Aşa şi voi, fraţii mei, aţi
murit faţă de lege prin trupul
lui Hristos, ca să fiţi ai altuia,
ai celui ce a înviat din morţi,
ca să aducem roadă lui Dum-
nezeu.
5. Căci când eram în trup,
patimile păcatelor, cele (arătate)
în lege, lucrau întru mădularele
noastre, ca să aducem roade
morţii.
6. Acum însă, când am murit
faţă de legea de care eram le-
gaţi, suntem slobozi, ca să slu-
jim (lui Dumnezeu) în duhul
cel nou, iar nu în slova veche.
7. Ce vom zice, dară? Este
oare legea păcat? Nicidecum?
Dar păcatul nu l-am cunoscut,
fără numai prin lege. Că pofta
nu aş fi ştiut-o, de n'ar fi zis
legea: Să nu pofteşti!
8. Ci prilej luând păcatul
prin poruncă, a stârnit în mine
tot felul de pofte. Că fără lege
păcatul este mort.
9. Şi eu am trăit cândva fără
lege, dar când a venit po-
runca, păcatul a înviat,
10. Iar eu am murit. Şi po-
runca cea dată mie spre viaţă,
s'a arătat a-mi fi spre moarte.
11. Pentrucă păcatul, luând
porneală dela poruncă, m'a a-
măgit şi m'a omorit prin ea.
12. Drept aceea, **legea este
sfântă şi porunca e sfântă
şi dreaptă şi bună.**
13. Atunci, oare, ce era bun
mi s'a făcut mie moarte? Nici-
decum! Ci păcatul, ca să se

---

7. *7:* Ieş. 20, 17.

arate păcat, mi-a adus moarte
prin ce era bun, pentruca pă-
catul, prin poruncă, să se facă
peste măsură de păcătos.
14. Că ştim că legea este
duhovnicească, dar eu sunt
trupesc, vândut păcatului.
15. Pentrucă nu ştiu ce fac;
că nu fac ceea ce voiesc, ci toc-
mai ceea ce urăsc, aceea fac.
16. Iar dacă fac ceea ce nu
voiesc, laud legea că este bună.
17. Ci acum nu eu fac a-
cestea, ci păcatul care locuieşte
în mine.
18. Pentrucă ştiu că în mine,
adecă în trupul meu, nu lo-
cuieşte ce este bun. Că de voit
îl voiesc, dar de făcut nu fac
binele.
19. Pentrucă nu fac binele
pe care-l voiesc, ci răul pe
care nu-l voiesc, acela îl fac.
20. Iar dacă fac ceea ce nu
voiesc, iată, nu fac eu acea-
sta, ci păcatul care locuieşte în
mine.
21. Drept aceea, aflu în mine,
cel care vreau să fac binele,
legea, că ce este rău se leagă
de mine.
22. Că, după omul cel din-
lăuntru, mă bucur de legea lui
Dumnezeu.
23. Dar **văd în mădularele
mele altă lege oştindu-se
împotriva legii minţii mele**
şi dându-mă rob legii păcatu-
lui care este în mădularele mele.
24. Ticălos om sunt eu! Cine
mă va izbăvi de acest trup a-
ducător de moarte?
25. Mulţumesc lui Dumne-
zeu: prin Iisus Hristos Dum-
nezeul nostru! Deci dară, eu
însumi, cu mintea mea, slujesc
legii lui Dumnezeu, iar cu tru-
pul, legii păcatului.

8.

Drept aceea, **nicio osândă
nu mai apasă acum a-
supra celor ce sunt întru
Hristos Iisus.**
2. Că legea duhului vieţii
întru Hristos Iisus m'a izbăvit
de legea păcatului şi a morţii.
3. Pentrucă ceea ce legea nu
a putut, căci era slabă faţă de
trup, a săvârşit Dumnezeu tri-
miţând, pentru păcat, pe Fiul
său în trup asemănător tru-
pului păcătos, şi osândind pă-
catul,
4. Ca dreptatea legii să se
plinească întru noi cari nu um-
blăm după trup, ci după duh.
5. Că cei ce umblă după
trup, la cele trupeşti se gân-
desc, iar cei ce umblă după
duh, la cele duhovniceşti.
6. Ci poftele trupului sunt
moarte, iar poftele duhului,
viaţă şi pace.
7. Pentrucă poftele trupului
sunt vrăşmaşe lui Dumnezeu,
că legii lui Dumnezeu nu se
supun, pentrucă nici nu pot.
8. Şi cei ce sunt în trup nu
pot plăcea lui Dumnezeu.
9. Voi însă nu sunteţi în
trup, ci în duh, că Duhul lui
Dumnezeu locuieşte întru voi.

Iar dacă cineva nu are duhul lui Hristos, acela nu este al lui.

10. Ci de este Hristos întru voi, atunci trupul este mort pentru păcat, iar duhul este viu, pentru sfinţenie.

11. Iar dacă duhul celui ce a sculat pe Iisus Hristos din morţi locuieşte întru voi, atunci el va face vii şi trupurile voastre cele muritoare, pentru duhul lui care locuieşte întru voi.

12. Drept aceea, fraţilor, nu trupului suntem datori, ca să vieţuim după trup.

13. Că de vieţuiţi după trup, veţi muri; iar de veţi omorî cu duhul faptele trupului, veţi fi vii.

14. Pentrucă toţi câţi (se lasă) purtaţi de Duhul lui Dumnezeu, aceştia sunt fii ai lui Dumnezeu.

15. Doar n'aţi primit iarăşi duhul robiei, ca să vă temeţi, ci aţi primit duhul înfierii întru care strigăm: Avva, Părinte!

16. Insuşi Duhul acesta mărturiseşte împreună cu duhul nostru că suntem fii ai lui Dumnezeu.

17. Deci, dacă suntem fii, suntem şi moştenitori; moştenitori, adică ai lui Dumnezeu şi împreună moştenitori ai lui Hristos, de vreme ce pătimim împreună cu dânsul, ca împreună cu dânsul să ne şi preamărim.

18. Şi eu socotesc că **pătimirile vremii de acum nu se pot asemăna cu slava cea viitoare** care va să se descopere nouă.

19. Că dorul făpturii aşteaptă cu nerăbdare descoperirea fiilor lui Dumnezeu.

20. Că făptura nu de bună voie s'a supus deşertăciunii, ci din pricina celui ce a supus-o pe ea,

21. Cu nădejdea, că şi făptura aceasta va fi izbăvită din robia stricăciunii, ca să se bucure de mărita slobozenie a fiilor lui Dumnezeu.

22. Căci ştim că toată făptura împreună suspină şi împreună zace în durerile naşterii, până acum.

23. Şi nu numai atât, ci şi noi, cari avem pârga Duhului, noi singuri suspinăm întru noi, aşteptând înfierea, izbăvirea trupului nostru.

24. Că prin nădejdea (aceasta) ne-am mântuit. Insă nădejdea care se vede nu mai este nădejde; că ceea ce vede cineva, la ce ar mai şi nădăjdui?

25. Iar dacă nădăjduim ceea ce nu vedem, aşteptăm cu răbdare.

26. Aşijderea şi Duhul ne întăreşte întru slăbiciunile noastre, căci noi nu ştim (nici) să ne rugăm cum se cuvine; ci singur Duhul se roagă pentru noi cu suspinuri negrăite.

27. Iar cel ce ispiteşte inimile ştie care este cugetul Duhului, că după voia lui Dumnezeu se roagă pentru sfinţi.

28. Şi ştim că **celor ce iubesc pe Dumnezeu şi sunt chemaţi după voia lui, toate li se lucrează spre bine.**

29. Că pe cari mai înainte i-a cunoscut, mai înainte i-a şi hotărît să fie asemenea chipului Fiului său, ca el să fie cel intâi născut între mulţi fraţi.

30. Iar pe cari mai înainte i-a hotărît, pe aceştia i-a şi chemat; şi pe cari i-a chemat, pe aceştia i-a şi îndreptat; iar pe cari i-a îndreptat, pe aceştia i-a şi preamărit.

31. Ce vom zice dară, la acestea? De este Dumnezeu pentru noi, cine este împotriva noastră?

32. Pentrucă cel ce nu a cruţat pe Fiul său, ci l-a dat pe el pentru noi toţi, cum nu ne va dărui nouă împreună cu el şi toate (celelalte)?

33. Cine va ridica pâră împotriva aleşilor lui Dumnezeu, când Dumnezeu este cel ce îndreptează?

34. Cine va osândi, când Hristos este cel ce a murit, ba mai bine care a înviat şi stă de-a-dreapta lui Dumnezeu, rugându-se pentru noi?

35. **Cine ne va despărţi pe noi de dragostea lui Hristos?** Oare necazul, sau strâmtorarea, sau prigoana, sau foametea, sau golătatea, sau nevoia, sau sabia?

36. (Căci) precum este scris: Pentru tine suntem omorîţi toată ziua; socotitu-ne-am ca nişte oi de junghiere.

37. Ci întru toate acestea suntem biruitori cu puterea celui ce ne-a iubit pe noi.

38. Pentrucă încredinţat sunt că nici moartea, nici viaţa, nici îngerii, nici căpeteniile, nici puterile, nici cele de acum, nici cele viitoare,

39. Nici înălţimea, nici adâncul, nici altă făptură oarecare nu poate să ne despărţească pe noi de dragostea lui Dumnezeu, cea întru Hristos Iisus, Domnul nostru.

9.

Adevărul spun întru Hristos, nu mint, şi martor îmi este cugetul meu întru Duhul Sfânt,

2. Că mare îmi este întristarea şi neîncetată durerea inimii mele.

3. Pentrucă **aş dori să fiu lepădat eu însumi dela Hristos pentru fraţii mei,** (pentru) rudele mele după trup,

4. Cari sunt Israiltenii, a cărora este înfierea şi slava şi aşezămintele şi rânduiala legii şi slujba (dumnezeească) şi făgăduinţele;

5. Ai căror sunt părinţii şi din cari este Hristos după trup, cel ce este peste toate, Dumnezeu binecuvântat în veci, Amin.

---

8. *36:* Ps. 44, 23.

6. Ci nu ca şi cum ar putea să cadă cuvântul lui Dumnezeu. Că nu toţi cari sunt din Israil sunt şi Israiliteni.

7. Nici pentrucă sunt sămânţa lui Avram, sunt toţi şi fii; că s'a zis: Intru Isaac ţi-va fi sămânţa ta.

8. Adecă nu fiii trupului sunt fiii lui Dumnezeu, ci cei ce sunt fiii făgăduinţei, aceia se vor socoti urmaşi.

9. Căci cuvântul făgăduinţei acesta este: Voi veni pe vremea aceasta şi Saara va avea un fiu.

10. Dar nu numai atât, ci (s'a întâmplat la fel) şi cu Reveca, zămislind ea (gemeni) dela părintele nostru Isaac.

11. Căci încă nefiind ei născuţi, nici făcând ceva bine sau rău, ca rânduiala lui Dumnezeu cea după alegere să nu rămâie atârnătoare de fapte, ci de cel ce chiamă,

12. I s'a zis ei: Cel mai mare va sluji celui mai mic!

13. Precum este scris: Pe Iacob l-am iubit, iar pe Isaac l-am urît.

14. Ce vom zice dară? Nu cumva este nedreptate la Dumnezeu? Nicidecum!

15. Că lui Moise aşa i-a grăit: Milui-voi pe care vreau să-l miluiesc şi îndura-mă-voi de care vreau să mă îndur.

16. Aşa dar (miluirea) nu atârnă nici de cel ce voieşte, nici de cel ce aleargă (după ea), ci de Dumnezeu, cel ce miluieşte.

17. Că zice scriptura, lui Faraon: Chiar spre aceasta te-am ridicat, ca să arăt întru tine puterea mea şi ca să se vestească numele meu peste tot pământul.

18. Aşadar, pe cine voieşte îl miluieşte, iar pe cine voieşte îl împietreşte.

19. Dar, îmi vei zice: Atunci pentru ce mai osândeşti? Că voii lui cine-i poate sta împotrivă?

20. Ci, **o omule, tu cine eşti, de-i ceri socoteală lui Dumnezeu?** Poate oare vasul să zică celui ce l-a făcut pe el: Pentru ce m'ai făcut aşa?

21. Nu este oare olarul stăpân peste lut, ca din aceeaş frământătură să facă un vas de cinste, iar altul de necinste?

22. Şi (ce este) dacă Dumnezeu vrând să-şi arate mânia şi să-şi descopere puterea sa, a suferit întru multă răbdare vasele mâniei sale gătite spre pierzanie?

23. Şi (ce-i) dacă vrea să-şi arate bogăţia slavei sale asupra vaselor milei, de mai nainte gătite spre slavă,

---

9. *7:* Fac. 21, 12.
9: Fac. 18, 10.
12: Fac. 25, 23.
13: Mal. 1, 2—3.
15: Ieş. 33, 19.
17: Ieş. 9, 16.
20: Is. 45, 9.
21: Ier. 18, 6.

24. Adecă asupra noastră, pe cari ne-a şi chemat, nu numai dintre Iudei, ci şi dintre păgâni,

25. Precum zice la Osie: Chema-voi pe cel ce nu este poporul meu, poporul meu, şi pe cea neiubită, iubită.

26. Şi va fi că în locul unde s'a zis lor: Voi nu sunteţi poporul meu, acolo se vor chema fii ai lui Dumnezeu celui viu.

27. Iar Isaia strigă despre Israil: Dacă numărul fiilor lui Israil va fi ca nisipul mării, numai rămăşiţa se va mântui.

28. Pentrucă repede şi deplin va săvârşi Domnul pe pământ ceea ce a horărit.

29. Şi precum a zis mai înainte Isaia: Dacă Domnul Savaot nu ne-ar fi cruţat nouă sământă, am fi ajuns ca Sodoma şi cu Gomora ne-am fi asemănat.

30. Ce vom zice dar? Păgânii cari nu umblau după dreptate, au dobândit dreptatea, însă dreptatea cea din credinţă,

31. Iar Israil, umblând după legea dreptăţii, n'a dobândit-o (pe aceasta).

32. Pentruce? Pentrucă (n'a umblat după ea) prin credinţă, ci prin faptele legii; şi s'a poticnit de piatra poticnirii,

33. Precum este scris: Iată pun în Sion piatră de poticnire şi piatră de sminteală; şi **tot cel ce va crede întru el, nu se va ruşina.**

25: Osia 2, 25.
26: Osia 2, 1.
27: Is. 10, 22—23.
29: Is. 1, 9.

10.

Fraţilor, dorinţa inimii mele şi rugăciunea mea către Dumnezeu este, ca ei să se mântuiască.

2. Pentrucă, martor le sunt eu: au râvnă pentru Dumnezeu, dar nu cu pricepere.

3. Că necunoscând dreptatea lui Dumnezeu şi căutând să-şi puie (în locul ei) dreptatea lor, dreptăţii lui Dumnezeu nu s'au supus.

4. Că **sfârşitul legii este Hristos,** spre îndreptare tot celui ce crede.

5. Intr'adevăr Moise scrie despre îndreptarea care vine din lege, că omul care o va împlini, viu va fi printrânsa.

6. Despre dreptatea cea din credinţă însă aşa grăieşte: Să nu zici întru inima ta: Cine se va sui în cer? – adecă să pogoare pe Hristos.

7. Sau: Cine se va pogorî întru adânc? – adecă să ridice pe Hristos din morţi.

8. Dar ce zice scriptura? Aproape este de tine cuvântul, în gura ta şi în inima ta, adecă cuvântul credinţei pe care o propoveduim.

9. Că de vei mărturisi cu

10. *5:* Lev. 18, 5.
6: A doua Lege, 30, 12—13.
8: A doua Lege 30, 14.

gura ta pe Domnul Iisus şi vei
crede cu inima ta că Dumne-
zeu l-a ridicat pe el din morţi,
te vei mântui.
10. Căci cu inima credem ca
să ne îndreptăm, iar cu gura
mărturisim ca să ne mântuim.
11. Pentrucă zice scriptura:
Tot cel ce crede în el, nu se
va ruşina.
12. Că **nu se face osebire
între Iudeu şi Elin,** pentrucă
acelaş este Domnul tuturor, şi
el îmbogăţeşte pe toţi cei ce-l
cheamă pe el.
13. Că oricine va chema
numele Domnului se va mântui.
14. Dar cum vor chema pe
acela întru care n'au crezut?
Şi cum vor crede în acela de
care n'au auzit? Şi cum vor
auzi fără de propoveduitor?
15. Şi cum vor propovedui,
de nu se vor trimite? Precum
este scris: Cât sunt de frumoase
picioarele celor ce vestesc pa-
cea, ale celor ce vestesc cele
bune!
16. Ci nu toţi au ascultat
de Evanghelie. Că zice Isaia:
Doamne, cine a crezut cele au-
zite dela noi?
17. Deci, credinţa vine din
auzire, iar auzirea din cuvân-
tul lui Dumnezeu.
18. Ci întreb: Oare n'au au-
zit? Dimpotrivă: In tot pămân-

11: Is. 28, 16.
13: Ioil. 3, 5.
15: Is. 52, 7.
16: Is. 53, 1.
18: Ps. 19, 5.

tul a ieşit vestirea lor şi la mar-
ginile lumii au ajuns cuvin-
tele lor.
19. Şi (iarăşi) întreb: Oare
n'a înţeles Israil? Moise răs-
punde cel dintâi: Eu voi întă-
râta râvna voastră prin cel ce
nu este poporul meu, şi cu un
popor neînţelegător vă voi mâ-
nia pe voi.
20. Iar Isaia îndrăzneşte şi
zice: Aflatu-m'au cei ce nu
m'au căutat şi arătatu-m'am
celor ce nu au întrebat de mine.
21. Iar către Israil zice: Toată
ziua am întins mâinile mele
către poporul cel neascultător
şi îndărătnic.

11.

Intreb, deci: Oare lepădat-a
Dumnezeu pe poporul său?
Nicidecum! Că şi eu sunt Israil-
tean, din sămânţa lui Avraam,
din neamul lui Veniamin.
2. **Dumnezeu n'a lepădat
pe poporul său** pe care de
mai nainte l-a cunoscut. Nu
ştiţi oare ce zice scriptura de-
spre Ilie? (Iată) cum se jeluia
el lui Dumnezeu, împotriva lui
Israil, zicând:
3. Doamne, pe prorocii tăi
i-au omorît şi altarele tale le-au
surpat, şi eu am rămas singur
şi acum caută (să-mi ia) viaţa.

19: A doua Lege 32, 21.
20: Is. 65, 1.
21: Is. 65, 2.
11. *2:* 1 Reg. 19, 10. 14.

4. Dar ce-i spune lui dum-
nezeescul răspuns? Păstratu-
mi-am mie şapte mii de bărbaţi
cari nu şi-au plecat genunchii
înaintea lui Vaal.
5. Tot aşa şi în vremea de
acum s'a păstrat o rămăşiţă,
după alegerea darului.
6. Iar de este după dar, nu
mai este după fapte; căci alt-
fel darul n'ar mai fi dar.
7. Atunci ce-i? Israil n'a do-
bândit ce a căutat; iar cei aleşi
au dobândit; şi ceilalţi s'au îm-
pietrit.
8. Precum este scris: Datu-
le-a lor Dumnezeu duh de to-
ropeală, ochi ca să nu vază şi
urechi ca să nu auză, până în
ziua de astăzi.
9. Şi David zice: Facă-se
masa lor cursă şi laţ spre po-
ticnirea şi răsplata lor;
10. Intunece-se ochii lor, ca
să nu vază, şi spinarea lor gâr-
bovească-se pentru totdeauna!
11. Intreb, deci: Oare po-
ticnitu-s'au ca să cază (pentru
totdeauna)? Nicidecum! Ci prin
poticnirea lor a venit mântui-
rea păgânilor, ca să râvnească
la (mântuirea) lor.
12. Dacă însă poticnirea lor
este bogăţie pentru lume şi
împuţinarea lor bogăţie pentru
păgâni, cu cât mai mult ar fi:
venirea tuturor (la credinţă)!
13. Căci vă grăiesc vouă,
păgânilor (veniţi la credinţă):
Tocmai fiindcă sunt apostol al
neamurilor îmi slăvesc slujba
mea,
14. Că doar voi izbuti să
stârnesc râvna celor din nea-
mul meu şi să mântuiesc pe
vreunii dintrânşii.
15. Căci dacă lepădarea lor
a adus împăcare lumii, ce va
fi primirea lor, dacă nu o (a-
devărată) înviere din morţi?
16. **Pentrucă de este sfântă
pârga, (sfântă) este şi fră-
mântătura; şi de este sfântă
rădăcina, (sfinte) sunt şi ra-
murile.**
17. Iar dacă unele din ramuri
s'au frânt, iar tu, maslin sălba-
tec, te-ai altoit în locul lor şi
te-ai făcut părtaş rădăcinii şi
mustului maslinului,
18. Nu te lăuda faţă de ra-
muri. Iar de te lauzi, (să ştii că)
nu tu ţii rădăcina, ci rădăcina
(te ţine) pe tine.
19. Dar vei zice: Frântu-s'au
ramurile, ca să mă altoiesc eu.
20. Bine. Ele s'au frânt pen-
tru necredinţă. Nu te trufi deci,
ci teme-te;
21. Că dacă Dumnezeu n'a
cruţat ramurile cele fireşti, nu
te va cruţa nici pe tine.
22. Vezi, dar, bunătatea şi
asprimea lui Dumnezeu: Aspri-
mea lui faţă de cei ce au căzut,
şi bunătate faţă de tine, de vei
rămânea în (această) bunătate.
Iar de nu, şi tu vei fi tăiat.
23. Dar de nu vor rămânea
în necredinţă, şi aceia se vor

4: 1 Reg. 19, 18.
8: Is. 29, 10; A doua Lege 29, 3.
9: Ps. 69, 23—24.

altoi, căci puternic este Dumnezeu să-i altoiască iarăşi.
24. Că dacă tu te-ai tăiat din maslinul cel din fire sălbatec şi în chip nefiresc te-ai altoit în maslinul cel bun, cu atât mai vârtos aceştia, cari sunt fireşti, se vor altoi în maslinul lor.
25. Pentrucă nu voiesc să nu ştiţi voi, fraţilor, taina aceasta, ca să nu vă încredeţi în înţelepciunea voastră; căci împietrirea unei părţi din Israil s'a făcut (numai) până ce va intra deplin numărul păgânilor;
26. Aşa că tot Israilul se va mântui, precum este scris: Veni-va din Sion izbăvitorul şi va abate necredinţa dela Iacov;
27. Şi acesta este legământul meu cu ei, când voi ridica păcatele lor.
28. (Judecaţi) după Evanghelie, adevărat că ei sunt vrăşmaşi, din pricina voastră; dar după alegere, ei sunt iubiţi, pentru părinţii lor.
29. Căci **Dumnezeu nu-şi mai ia înapoi darurile sale** şi chemarea.
30. Că precum voi neascultători aţi fost cândva de Dumnezeu, iar acum aţi fost miluiţi prin necredinţa acestora,
31. Aşa şi aceştia, acum sunt neascultători, ca prin miluirea voastră şi ei să se miluiască.
32. Pentru că Dumnezeu i-a încuiat pe toţi întru neascultare, ca pe toţi să-i miluiască.
33. O **adâncul bogăţiei şi al înţelepciunii şi al ştiinţei lui Dumnezeu! Cât de necuprinse sunt judecăţile lui şi cât de neurmate căile lui!**
34. Căci: cine a cunoscut gândul Domnului? Sau cine a fost sfetnicul lui?
35. Sau cine i-a dat lui (ceva) mai înainte, ca să i se răsplătească?
36. Pentrucă dintrânsul şi printrânsul şi întrânsul sunt toate. A lui este mărirea în veci. Amin.

12.

Rogu-vă, dar, pe voi, fraţilor, pentru îndurările lui Dumnezeu, să vă puneţi înainte trupurile voastre ca o jertfă vie, sfântă, bine plăcută lui Dumnezeu şi ca o înţeleaptă slujbă a voastră.
2. Să nu vă asemănaţi chipului veacului acestuia, ci să vă schimbaţi prin înnoirea minţii voastre, ca să cunoaşteţi care este voia lui Dumnezeu, ce este bun şi plăcut şi desăvârşit.
3. Că în vârtutea darului ce mi s'a dat mie spun tuturor celor ce sunt între voi, să nu năzuiască mai sus decât li se cade să năzuiască; ci fiecare să cugete cu mintea întreagă,

---

26: Ps. 14, 7; Is. 59, 20; Ier. 31, 33—34.

34: Is. 40, 13; Iov 15, 8; Ier. 23, 18.

după măsura credinţei pe care i-a împărţit-o Dumnezeu.
4. Că precum într'un trup avem multe mădulare şi mădularele n'au toate aceeaş lucrare,
5. Aşijderea şi noi, cei mulţi, **un trup suntem întru Hristos şi fiecare din noi suntem mădulare unul altuia.**
6. Având însă daruri de multe feluri, după harul care ne este dat nouă, (să le întrebuinţăm cu 'nţelepciune): Având (darul) prorociei, (să prorocim), după măsura credinţei;
7. Având (darul) slujbei, să stăruim în slujbă; având (darul) propoveduirii, să propoveduim;
8. Având (darul) îndemnării, să îndemnăm. De suntem împărţitori, să împărţim întru nevicleşug; de suntem ispravnici, întru osârdie să stăruim; de suntem miluitori, să miluim cu inimă bună.
9. Dragostea voastră să fie nefăţarnică. Urîţi răul şi lipiţi-vă de bine.
10. Iubiţi-vă unii pe alţii cu dragoste frăţească, iar în cinstire daţi-vă întâietate unii altora.
11. In osârdie fiţi nelenevoşi, arzând cu duhul şi slujind Domnului.
12. Bucuraţi-vă întru nădejde, întru necazuri fiţi răbdători, în rugăciune stăruitori.
13. Luaţi parte la trebuinţele sfinţilor; fiţi gata să primiţi pe streini.
14. Binecuvântaţi pe cei ce vă prigonesc pe voi, binecuvântaţi şi nu blestămaţi.
15. Bucuraţi-vă cu cei ce se bucură şi plângeţi cu cei ce plâng.
16. Uniţi-vă în cugete unii cu alţii, nu năzuiţi la (locurile) cele înalte, ci umblaţi după cele smerite. Nu vă ţineţi înţelepţi întru voi înşivă.
17. Nu răsplătiţi nimănuia cu rău pentru rău, ci îngrijiţi-vă de binele tuturor oamenilor.
18. Dacă se poate, din partea voastră trăiţi în pace cu toţi oamenii.
19. Nu vă răzbunaţi voi singuri, iubiţilor, ci daţi loc mâniei (lui Dumnezeu). Că scris este: A mea este răzbunarea; eu voi răsplăti, zice Domnul.
20. Drept aceea, de flămânzeşte vrăşmaşul tău, dă-i să mănânce; de însetează, adapă-l pe el; căci făcând acesta cărbuni de foc vei grămădi pe capul lui.
21. **Nu te lăsa biruit de rău, ci biruieşte răul cu binele.**

13.

Tot sufletul să se supuie stăpânirilor celor mai înalte, că nu este stăpânire

---

12. *17:* Is. 5, 21; Prov. 3, 4.
19; Lev. 19, 18; A doua Lege 32, 35; Prov. 25, 21—22.

fără numai dela Dumnezeu, iar cele ce sunt, dela Dumnezeu sunt rânduite.

2. De aceea, cel ce se împotriveşte stăpânirii, rânduielii lui Dumnezeu se împotriveşte; iar cei ce se împotrivesc, osândă îşi vor lua loruşi.

3. Că dregătorii nu sunt frică pentru fapta cea bună, ci pentru cea rea. Deci, voieşti să nu-ţi fie frică de stăpânire? Fă binele şi vei avea laudă dela dânsa.

4. Căci dregătorul este slujitor al lui Dumnezeu spre binele tău. Iar de faci rău, teme-te; că nu în zadar poartă sabia. Căci el este slujitor al lui Dumnezeu şi izbânditorul mâniei lui asupra celui ce face răul.

5. De aceea trebuie să vă supuneţi nu numai de frica mâniei, ci şi din (îndemnul) cugetului.

6. Că de aceea plătiţi şi dăjdii; pentrucă (dregătorii) sunt slujitori ai lui Dumnezeu, îndeletnicindu-se statornic cu aceasta.

7. Daţi, dar, tuturor cele cu care sunteţi datori: celui cu dajdia, dajdie; celui cu vama, vamă; celui cu frica, frică; celui cu cinstea, cinste.

8. Nimănui cu nimic nu fiţi datori, fără numai cu iubirea unii către alţii; că **cel ce iubeşte pe aproapele a împlinit legea.**

9. Pentrucă: Să nu curveşti, să nu ucizi, să nu furi, să nu fii mărturie mincinoasă, să nu pofteşti – şi oricare altă poruncă în acest cuvânt se cuprinde: Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi.

10. Dragostea nu face rău aproapelui; drept aceea, dragostea este plinirea legii.

11. Şi aceasta, pentrucă înţelegeţi (porunca) vremii, că acum este ceasul să ne trezim din somn, căci acum mântuirea este mai aproape de noi decât când am crezut.

12. Noaptea a trecut, iar ziua s'a apropiat; **să lepădăm dar lucrurile întunericului şi să ne îmbrăcăm în armele luminii.**

13. Să umblăm ca (la lumina) zilei, nu în ospeţe şi în beţii, nu întru curvii şi întru fapte de ruşine, nu întru pricire şi pizmă.

14. Ci vă îmbrăcaţi întru Domnul nostru Iisus Hristos şi purtarea de grijă a trupului să nu o prefaceţi în pofte.

14.

Pe cel slab în credinţă primiţi-l (cu dragoste), nu ispitindu-i gândurile.

2. Că unul crede că (poate) să mănânce de toate, iar cel slab mănâncă legume.

---

13. *9:* Lev. 20, 13–17.
10: Ieş. 19, 18.

3. **Cel ce mănâncă pe cel ce nu mănâncă să nu-l defăimeze;** iar cel ce nu mănâncă pe cel ce mănâncă să nu-l osândească; pentrucă Dumnezeu l-a primit şi pe dânsul.

4. Tu cine eşti ca să judeci pe sluga altuia? Inaintea Domnului său stă sau cade. Şi va sta, căci Dumnezeu e puternic a-l face pe dânsul să stea.

5. Unul osebeşte zilele întreolaltă, iar altul judecă toate zilele la fel. Fiecare cu mintea să se încredinţeze.

6. Cel ce socoteşte ziua (legată), pentru Domnul o socoteşte; şi cel ce nu o socoteşte (legată), pentru Domnul nu o socoteşte. Cel ce mănâncă, pentru Domnul mănâncă, pentrucă mulţumeşte lui Dumnezeu; şi cel ce nu mănâncă, pentru Domnul nu mănâncă şi mulţumeşte şi el lui Dumnezeu.

7. Că nimeni din noi nu trăieşte pentru sine şi nimeni nu moare pentru sine.

8. Că de trăim, pentru Domnul trăim, şi de murim, pentru Domnul murim; deci, ori de trăim, ori de murim, ai Domnului suntem.

9. Că Hristos pentru aceasta a murit şi a înviat, ca să domnească şi peste cei morţi şi peste cei vii.

10. Atunci, tu de ce judeci pe fratele tău? Sau tu, de ce defăimezi pe fratele tău? Că toţi vom sta înaintea judecăţii lui Hristos.

11. Pentrucă scris este: Viu sunt eu, zice Domnul. Tot genunchiul se va pleca înaintea mea şi toată limba va mărturisi pe Dumnezeu.

12. Aşa dar fiecare din noi îşi va da seama de sine înaintea lui Dumnezeu.

13. Deci, să nu ne mai judecăm unii pe alţii, ci mai vârtos aveţi grija aceasta să nu daţi fratelui vostru pricină de poticnire sau de sminteală.

14. Eu ştiu şi sunt încredinţat întru Domnul Iisus că nimic nu este spurcat întru sine, fără numai celui ce i se pare ceva că e spurcat, pentru acela este spurcat.

15. Ci dacă fratele tău se mâhneşte pentru vreo mâncare, iată, nu mai umbli după cum (cere) dragostea. Nu pierde cu mâncarea ta pe acela, pentru care a murit Hristos.

16. Să nu se hulească, dar, lucrul vostru cel bun.

17. Căci **împărăţia lui Dumnezeu nu este mâncare şi băutură, ci dreptate şi pace şi bucurie întru Duhul Sfânt.**

18. Iar cel ce slujeşte lui Hristos întru acestea, este bine plăcut lui Dumnezeu şi lăudat de oameni.

19. Să căutăm cele ce sunt ale păcii şi cele ce sunt spre zidirea cea dintre noi.

20. Nu strica pentru mâncare lucrul lui Dumnezeu. Că

---

14. *11:* Is. 45, 23.

toate sunt curate; ci rău este pentru omul care prin mâncarea sa sminteşte pe altul.

21. Mai bine este să nu mănânci carne şi să nu beai vin, nici (să faci lucruri) de care fratele tău se poticneşte, sau se sminteşte, sau slăbeşte în credinţă.

22. Tu ai credinţă? Păstreaz-o pentru tine insuţi, înaintea lui Dumnezeu. Fericit este cel ce nu se judecă singur întru ceea ce alege!

23. Iar cel ce se îndoieşte cu gândul, dacă mănâncă se osândeşte, pentrucă nu a lucrat din credinţă; şi **tot ce nu este din credinţă, este păcat.**

15.

N**oi, cei tari, datori suntem să purtăm slăbiciunile celor neputincioşi** şi nu nouă să plăcem.

2. Fiecare din noi să facă ce este bine spre plăcere aproapelui, spre zidirea lui.

3. Căci şi Hristos nu luişi singur a căutat să placă, ci precum este scris: Ocările celor ce te ocărăsc pe tine au căzut asupra mea.

4. Iar câte s'au scris mai înainte, spre învăţătura noastră s'au scris, ca prin răbdare şi mângâierea scripturilor nădejde să avem.

5. Şi Dumnezeul răbdării şi al mângâierii să vă dea vouă putinţa să fiţi uniţi în cugete, întreolaltă, întru Hristos Iisus,

6. Ca toţi într'un suflet şi cu o gură să preamăriţi pe Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos.

7. Deci dar, primiţi-vă unii pe alţii precum şi Hristos v'a primit pe voi întru mărirea lui Dumnezeu.

8. Căci vă spun că Iisus Hristos s'a făcut slujitor al tăierii împrejur pentru adevărul lui Dumnezeu, ca să întărească făgăduinţele date părinţilor.

9. Iar păgânii preamăresc pe Dumnezeu pentru mila lui, precum este scris: Pentru aceasta te voi preamări între neamuri, Doamne, şi voi lăuda numele tău.

10. Şi iarăşi zice (scriptura): Veseliţi-vă, neamuri, cu poporul lui!

11. Şi iarăşi: Lăudaţi pe Domnul toate neamurile, lăudaţi-l pe el toate popoarele!

12. Iar Isaia zice şi el: Din rădăcina lui Iese va odrăsli cel ce se va scula să domnească peste neamuri, şi întru acela vor nădăjdui neamurile.

13. Iar Dumnezeul nădejdii să vă umple pe voi de toată bucuria şi pacea, întru credinţă, ca să prisosească nădejdea voastră prin puterea Duhului Sfânt.

---

15. *3:* Ps. 69, 10.
9: Ps. 18, 50.
10: A doua Lege 32, 43.
11: Ps. 117, 1.
12: Is. 11, 10.

14. Cât despre mine, eu sunt încredinţat, fraţii mei, că sunteţi plini de bunătate şi de toată ştiinţa, putându-vă povăţui unii pe alţii.
15. Ci v'am scris vouă mai cu îndrăsneală, fraţilor, spre a vă mai aduce aminte (de unele lucruri), în puterea darului ce mi s'a dat mie de Dumnezeu,
16. Ca să fiu slujitor al lui Iisus Hristos printre păgâni, slujind cu sfinţenie Evangheliei lui Dumnezeu, pentru ca jertfa neamurilor să fie bine primită, sfinţită întru Duhul Sfânt.
17. Drept aceea, întru Hristos Iisus pot să mă laud cu slujba mea către Dumnezeu.
18. Că n'aş cuteza să spun că a fost ceva pe care Hristos să nu-l fi săvârşit prin mine, spre aducerea (la credinţă) a neamurilor, cu cuvântul şi cu fapta,
19. Cu puterea semnelor şi a minunilor, cu puterea Duhului lui Dumnezeu, aşa în cât din Ierusalim şi din împrejurimile lui până în Iliric am plinit propoveduirea Evangheliei lui Hristos.
20. Şi astfel m'am nevoit să binevestesc nu acolo unde numele Hristos era cunoscut, ca să nu zidesc pe temelie streină,
21. Ci, precum este scris: Aceia, cărora nu li s'a vestit despre el, îl vor vedea, şi cei ce n'au auzit despre dânsul, îl vor înţelege.

21: Is. 52, 15.

22. De aceea, am şi fost de atâtea ori împiedecat să viu la voi.
23. Acum însă, ne mai având loc în aceste laturi, şi având de mulţi ani dorinţă să viu la voi,
24. (Voi veni) când voi merge în Ispania, că nădăjduiesc să vă văz pe voi în trecere şi să fiu călăuzit acolo de voi, după ce mai întâi mă voi fi îndulcit în parte cu tovărăşia voastră.
25. Acum **merg în Ierusalim ca să duc ceva daruri sfinţilor.**
26. Că Machedonia şi Ahaia a binevoit să strângă ceva ajutoare pentru săracii sfinţilor din Ierusalim.
27. Au binevoit, dar le şi sunt datori lor. Că de vreme ce păgânii s'au împărtăşit de cele duhovniceşti ale lor, datori sunt şi ei să le slujească lor cu cele trupeşti.
28. După ce îmi voi fi împlinit această (sarcină) şi le voi fi încredinţat această roadă (a milei), voi merge pe la voi, în Ispania.
29. Şi ştiu că venind la voi, voi veni cu belşugul binecuvântării lui Hristos.
30. Ci vă rog pe voi, fraţilor, pentru Domnul nostru Iisus Hristos şi pentru dragostea Duhului Sfânt, ca împreună cu mine să vă luptaţi, rugându-vă pentru mine lui Dumnezeu,

31. Ca să mă izbăvesc de
cei necredincioşi din Iudeea, şi
ca dania mea să fie bine pri-
mită de sfinţii din Ierusalim,
32. Incât, dacă va vrea Dum-
nezeu, cu bucurie să viu la
voi şi să mă mângâi împreună
cu voi.
33. Iar Dumnezeul păcii să
fie cu voi, cu toţi. Amin.

16.

Vă încredinţez vouă pe **Fivi**,
sora noastră, care este slu-
jitoarea bisericii în Chenhreea,
2. Ca să o primiţi pe ea întru
Domnul, după cum se cuvine
(să fie primiţi) sfinţii şi să o
ajutaţi întru toate câte i-ar tre-
bui; că şi ea a ajutat pe mulţi,
şi chiar pe mine.
3. **Spuneţi închinăciune**
Prischilei şi lui Achila, îm-
preună lucrătorii mei întru Hri-
stos Iisus,
4. Cari pentru viaţa mea şi-au
pus (în primejdie) grumazii lor,
şi cărora nu numai eu le mul-
ţumesc, ci şi toate bisericile
păgânilor,
5. Şi celor ce se adună în
casa lor. Spuneţi închinăciune
lui Epenet, iubitului meu, care
este pârga Asiei întru Hristos.
6. Spuneţi închinăciune Ma-
riamei, care s'a ostenit mult
pentru noi.
7. Spuneţi închinăciune lui
Adronic şi lui Iunie, rudele
mele şi tovarăşii mei de tem-
niţă, cari sunt vestiţi între apo-
stoli şi cari mai înainte de mine
au fost întru Hristos.
8. Spuneţi închinăciune lui
Amplie, iubitul meu întru Dom-
nul.
9. Spuneţi închinăciune lui
Urban, împreună lucrătorul no-
stru întru Hristos, şi lui Stahie
iubitul meu.
10. Spuneţi închinăciune lui
Apeli cel încercat întru Hristos.
Spuneţi închinăciune celor ce
sunt din casa lui Aristovul.
11. Spuneţi închinăciune lui
Irodion, ruda mea. Spuneţi în-
chinăciune celor ce sunt din
ai lui Narchis, cari sunt întru
Domnul.
12. Spuneţi închinăciune Tri-
fenei şi Trifosei, cari s'au oste-
nit întru Domnul. Spuneţi în-
chinăciune Persidei celei iubite,
care mult s'a ostenit întru Dom-
nul.
13. Spuneţi închinăciune lui
Ruf cel ales întru Domnul şi
mumei lui şi a mea.
14. Spuneţi închinăciune lui
Asincrit, lui Flegon, lui Ermie,
lui Patrova, lui Erma şi fraţilor
celor ce sunt împreună cu ei.
15. Spuneţi închinăciune lui
Filolog şi Iuliei, lui Nireu şi
surorii lui şi lui Olimpan şi tu-
turor sfinţilor celor ce sunt îm-
preună cu ei.
16. Inchinaţi-vă unii altora
cu sărutare sfântă. Inchină-se
vouă toate bisericile lui Hristos.
17. Şi vă rog pe voi, fraţi-
lor, **să vă păziţi de cei ce**
fac desbinări şi sminteli îm-

potriva învăţăturii pe care aţi primit-o; să vă feriţi de ei.

18. Pentrucă unii ca aceştia nu slujesc Domnului nostru Iisus Hristos, ci pântecelui lor, şi prin cuvinte blânde şi prin momeli înşală inimile celor nevinovaţi.

19. Ci ascultarea voastră a ajuns (să fie cunoscută) de toţi. Drept aceea mă bucur de voi şi doresc să fiţi înţelepţi la bine şi proşti la rău.

20. Iar Dumnezeul păcii va zdrobi în curând pe satana sub picioarele voastre. Darul Domnului nostru Iisus Hristos, cu voi!

21. Inchină-se vouă Timotei, tovarăşul meu de lucru, şi Luchie şi Iason şi Sosipatru, rudele mele.

22. Inchinu-mă vouă întru Domnul şi eu, Terţie, cel ce am scris această carte.

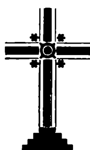
23. Inchină-se vouă Gaie, gazda mea şi a toată adunarea. Inchină-se vouă Erast, vistiernicul cetăţii şi fratele Cuart.

24. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi, cu toţi. Amin.

25. Iar celui ce poate să vă întărească pe voi în evanghelia mea şi în propoveduirea lui Iisus Hristos, după descoperirea tainei celei ascunse din veci,

26. Iar acum arătată prin scripturile prorocilor, din porunca veşnicului Dumnezeu, şi vestită tuturor neamurilor, spre aducerea lor la credinţă,

27. Lui Dumnezeu celui singur înţelept, lui fie, prin Iisus Hristos, mărirea în veci. Amin.

ÎNTÂIA CARTE
A SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
CĂTRE CORINTENI

1.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos, chemat prin voia lui Dumnezeu, şi fratele Sosten,

2. Bisericii lui Dumnezeu, celei care este în Corint, (credincioşilor) celor sfinţiţi întru Hristos Iisus şi celor chemaţi (să fie) sfinţi, precum şi tuturor celor ce, în orice loc s'ar găsi, cheamă numele Domnului nostru Iisus Hristos, al lor şi al nostru:

3. Dar vouă şi pace dela Dumnezeu Tatăl nostru şi dela Domnul Iisus Hristos.

4. Cât despre voi, mulţumesc Dumnezeului meu pururea pentru darul lui Dumnezeu ce vi s'a dat vouă prin Iisus Hristos;

5. Căci prin el v'aţi îmbogăţit deplin întru tot cuvântul (învăţăturii) şi întru toată ştiinţa,

6. Precum s'a întărit întru voi şi mărturisirea lui Hristos,

7. Încât nu sunteţi lipsiţi de niciun dar, acum când aşteptaţi arătarea Domnului nostru Iisus Hristos.

8. El vă va şi întări pe voi până la sfârşit, ca să fiţi nevinovaţi în ziua Domnului nostru Iisus Hristos.

9. Credincios este Dumnezeu, prin care aţi fost chemaţi la împărtăşirea Fiului său Iisus Hristos, Domnul nostru.

10. Şi vă rog pe voi, fraţilor, pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos, ca toţi să grăiţi la fel şi să nu fie între voi desbinări, ci să fiţi uniţi în gânduri şi în cugete.

11. Pentru că mi s'a vestit despre voi, fraţilor, de nişte oameni de-ai lui Hloe, că **printre voi sunt certuri.**

12. Adecă vreau să vă spun că fiecare din voi zice: Eu sunt al lui Pavel; eu sunt al lui Apolo; eu sunt al lui Chifa; iar eu sunt al lui Hristos.

13. Au doară s'a împărţit Hristos? Au doară Pavel s'a răstignit pentru voi? Sau întru

numele lui Pavel v'ați bote-
zat?
14. Mulțumesc lui Dumne-
zeu, că nici pe unul din voi
n'am botezat, fără numai pe
Crisp și pe Gaie,
15. Ca să nu zică cineva că
am botezat în numele meu.
16. Am botezat și casa lui
Stefana; încolo nu știu să mai
fi botezat pe altcineva.
17. Că Hristos nu m'a tri-
mis pe mine ca să botez, ci ca
să vestesc Evanghelia, dar nu
întru înțelepciunea cuvântului,
ca să nu rămână zadarnică
crucea lui Hristos.
18. Pentrucă **cuvântul crucii
pentru cei peritori este ne-
bunie,** iar pentru noi, cei ce
ne mântuim, este puterea lui
Dumnezeu.
19. Că scris este: Pierde-
voi înțelepciunea înțelepților și
știința celor învățați o voi le-
păda.
20. Unde este înțeleptul?
Unde este cărturarul? Unde este
ispititorul veacului acestuia?
N'a arătat oare Dumnezeu că
înțelepciunea lumii acesteia este
nebunie?
21. Că de vreme ce lumea
prin înțelepciunea ei n'a cu-
noscut pe Dumnezeu, bine a
voit Dumnezeu să mântuiască
pe cei ce cred prin nebunia
propovăduirii.
22. Pentrucă Iudeii cer semne,
iar Elinii caută înțelepciune;
23. Ci noi propovăduim pe
Hristos cel răstignit, sminteală
pentru Iudei și pentru Elini ne-
bunie,
24. Dar pentru cei chemați,
fie Iudei, fie Elini, pe Hristos,
puterea și înțelepciunea lui
Dumnezeu.
25. Pentrucă nebunia lui
Dumnezeu mai înțeleaptă este
decât înțelepciunea oamenilor,
și slăbiciunea lui Dumnezeu
mai tare este decât puterea oa-
menilor.
26. Intr'adevăr, priviți la che-
marea voastră, fraților, că nu
sunteți mulți înțelepți din fire,
nici mulți puternici, nici mulți
de bun neam.
27. Ci **Dumnezeu și-a ales
pe cele nebune ale lumii,
ca să rușineze pe cei înțe-
lepți** și Dumnezeu și-a ales pe
cele slabe ale lumii, ca să ru-
șineze pe cele tari;
28. Și Dumnezeu și-a ales pe
cele de neam prost și pe cele
nebăgate în seamă ale lumii și
pe cele ce nu sunt, ca să strice
pe cele ce sunt,
29. Ca nici un om să nu se
laude înaintea lui.
30. Dela el sunteți, așa dară,
voi întru Hristos Iisus, care s'a
făcut pentru noi înțelepciune
dela Dumnezeu și dreptate și
sfințire și răscumpărare,
31. Ca, precum este scris:
Cel ce se laudă, întru Domnul
să se laude.

1. *19:* Is. 29, 14.

31: Ier. 9, 22—23.

2.

Eu însumi, fraţilor, când am venit la voi, am venit să vă vestesc vouă mărturia lui Dumnezeu, dar nu cu meşteşugul cuvântului şi al înţelepciunii.

2. Că n'am voit să ştiu altceva între voi, fără numai pe Iisus Hristos, şi pe acesta răstignit.

3. Aşa am şi fost la voi: Intru slăbiciune şi întru frică şi întru cutremur mare.

4. Invăţătura şi propoveduirea mea nu s'au făcut întru cuvintele meşteşugite ale înţelepciunii omeneşti, ci întru arătarea Duhului şi a puterii,

5. Ca credinţa voastră să nu se întemeieze pe înţelepciunea omenească, ci pe puterea lui Dumnezeu.

6. Inţelepciune propoveduim şi noi celor desăvârşiţi; dar nu înţelepciunea veacului acestuia, nici a pieritoarelor stăpâniri ale veacului acestuia,

7. Ci vestim înţelepciunea lui Dumnezeu, cea tainică şi ascunsă, pe care a rânduit-o Dumnezeu mai înainte de veci, spre slava noastră,

8. Pe care niciuna din stăpânirile veacului acestuia nu a cunoscut-o; că de ar fi cunoscut-o, n'ar fi răstignit pe Domnul slavei.

9. Ci, precum este scris: **Cele ce ochiul n'a văzut, nici urechea n'a auzit, nici la inima omului nu s'au suit,** acestea le-a gătit Dumnezeu pentru cei ce-l iubesc pe dânsul.

10. Nouă însă ni le-a descoperit Dumnezeu prin Duhul său; că Duhul toate le pătrunde, până şi adâncurile lui Dumnezeu.

11. Că cine din oameni ştie ale omului, fără numai duhul omului care este întrânsul? Aşa şi ale lui Dumnezeu nimeni nu le ştie, fără numai Duhul lui Dumnezeu.

12. Noi însă n'am luat duhul lumii, ci duhul cel dela Dumnezeu, ca să cunoaştem cele dăruite nouă de Dumnezeu.

13. Acestea le şi grăim, dar nu cu vorbe învăţate dela înţelepciunea omenească, ci cu de cele învăţate dela Duhul Sfânt, lămurind (oamenilor) duhovniceşti lucrurile duhovniceşti.

14. Omul cel trupesc nu primeşte cele ce sunt dela Duhul lui Dumnezeu, pentrucă acestea nebunie sunt pentru dânsul (şi nu le poate înţelege), căci acestea se judecă duhovniceşte.

15. Omul cel duhovnicesc însă toate le judecă, iar pe el nimeni nu-l judecă.

16. Pentrucă cine a cunoscut gândul Domnului, ca să-l invețe pe el? **Noi însă avem mintea lui Hristos.**

---

2. *9:* Is. 64, 3.

16: Is. 40, 13.

3.

Ci eu, fraţilor, n'am putut să
vă grăiesc vouă ca unor
(oameni) duhovniceşti, ci ca u-
nor oameni trupeşti, ca unor
prunci întru Hristos.
2. Cu lapte v'am hrănit pe
voi, nu cu bucate, căci încă
nu puteţi (mânca) şi încă nici
acum nu puteţi.
3. Pentrucă tot trupeşti sunteţi.
Că dacă este între voi pizmă şi
certuri de desbinări, nu sunteţi
oare trupeşti şi nu umblaţi oare
ca nişte oameni (de rând)?
4. Căci, când cineva zice:
Eu sunt al lui Pavel, iar altul:
Eu sunt al lui Apolo, nu sun-
teţi oare oameni (slabi)?
5. Dar cine este Pavel şi cine
este Apolo? (Nu sunt decât)
nişte slujitori prin cari aţi crezut,
fiecare precum i-a dat Domnul.
6. Eu am sădit, Apolo a
udat; dar creşterea Dumnezeu
a făcut-o.
7. De aceea nici cel ce să-
deşte este ceva, nici cel ce
udă, ci numai Dumnezeu care
dă creşterea.
8. Cel ce sădeşte şi cel ce
udă sunt deopotrivă, şi fieca-
re-şi va lua plata sa după oste-
neala sa.
9. Pentrucă noi suntem îm-
preună lucrătorii lui Dumne-
zeu, zidirea lui Dumnezeu.
10. Eu, după harul ce-mi
este dat mie de Dumnezeu, ca
un meşter înţelept, am pus te-
melia; iar altul a zidit pe ea. Ci
fiecare să ia seama cum zideşte.
11. Căci **altă temelie ni-
meni nu poate să puie, afară
de cea care este pusă şi
care este Iisus Hristos.**
12. Iar de zideşte cineva pe
această temelie aur, argint, pie-
tre scumpe, lemne, fân, ori
trestie,
13. Lucrul fiecăruia se va
vedea; il va arăta ziua Dom-
nului, căci în foc se va dovedi
şi focul va lămuri cum va fi
lucrul fiecăruia.
14. Şi dacă lucrul celui ce a
zidit va rămânea, plată va lua.
15. Iar dacă lucrul lui va
arde, se va păgubi; el se va
mântui totuşi, însă aşa ca prin foc.
16. Au nu ştiţi că sunteţi bise-
rica lui Dumnezeu şi Duhul lui
Dumnezeu locuieşte întru voi?
17. **De va strica cineva
biserica lui Dumnezeu, stri-
ca-l va Dumnezeu pe acela;**
pentrucă biserica lui Dumne-
zeu este sfântă, şi (aceasta) sun-
teţi voi.
18. Nimeni pe sine să nu se
înşele: De i se pare cuiva între
voi că este înţelept în veacul
acesta, să se facă nebun, ca să
fie înţelept.
19. Pentrucă înţelepciunea
lumii acesteia este nebunie îna-
intea lui Dumnezeu. Că scris
este: El prinde pe cei înţelepţi
întru vicleşugul lor.
20. Şi iarăşi: Domnul cu-
noaşte gândurile înţelepţilor că
sunt deşerte.
21. Drept aceea, nimeni să

19

nu se laude cu oamenii, că
toate sunt ale voastre:
22. Şi Pavel şi Apolo şi Chifa
şi lumea şi viaţa şi moartea şi
cele de acum şi cele viitoare,
toate sunt ale voastre;
23. Iar voi sunteţi ai lui Hris-
tos, iar Hristos al lui Dumezeu.

4.

**Aşa să ne socotească pe
noi oamenii ca pe nişte
slujitori ai lui Hristos** şi isprav-
nici ai tainelor lui Dumnezeu.
2. Iar la ispravnici, ceea ce
se caută mai mult este ca să
fie cineva găsit credincios.
3. Cât despre mine, mie prea
puţin îmi pasă cum mă jude-
caţi voi, sau cum (mă judecă)
ceilalţi oameni; ba nici eu în-
sumi nu mă judec pe mine.
4. Pentrucă nu mă ştiu vi-
novat cu nimic; dar nu întru
aceasta mă simt drept, ci (în
aceea) că cel ce mă judecă pe
mine este Domnul.
5. Drept aceea, nu judecaţi
nimic înainte de vreme, adecă
până ce nu va veni Domnul
care va scoate la lumină cele
ascunse în întuneric şi va arăta
sfaturile inimilor; şi atunci fie-
care va avea dela Dumnezeu
lauda (cuvenită).
6. Ci acestea le-am spus, fra-
ţilor, despre mine şi despre A-
polo, pentru voi, pentru ca din
pilda noastră să învăţaţi şi să
nu gândiţi mai mult decât este
scris, şi să nu vă mândriţi u-
nul faţă de altul.
7. Că cine te alege pe tine
(dintre alţii)? Şi ce ai, ce n'ai
fi primit? Iar dacă ai primit,
pentru ce te lauzi ca şi cum
n'ai fi primit?
8. Iată, sunteţi sătui! Iată
v'aţi îmbogăţit! Fără de noi
aţi ajuns, domni! O, măcar de
aţi fi ajuns ca să domnim şi
noi împreună cu voi!
9. Căci mi se pare că Dum-
nezeu pe noi apostolii ne-a a-
rătat ca pe cei mai de pe urmă
oameni, ca pe nişte osândiţi
la moarte, pentrucă priveliştе
ne-am făcut lumii: şi îngerilor
şi oamenilor.
10. **Noi suntem nebuni
pentru Hristos,** iar voi înţe-
lepţi întru Hristos. Noi slabi,
iar voi tari; voi slăviţi, iar noi
de ocară.
11. Până în ceasul de acum
flămânzim şi însetoşăm şi sun-
tem pribegi,
12. Şi ostenim, lucrând cu
mâinile noastre. Ocăriţi fiind,
grăim de bine, prigoniţi fiind,
răbdăm;
13. Huliţi fiind, mângâiem.
Ne-am făcut gunoiul lumii, le-
pădătură suntem pentru toţi,
până acum.
14. Nu vă scriu acestea ca
să vă înfrunt, ci ca să vă po-
văţuiesc ca pe nişte fii iubiţi
ai mei.
15. Că de aţi avea zece mii
de dascăli întru Hristos, însă
nu (aveţi) mulţi părinţi, căci

întru Hristos Iisus eu v'am născut pe voi prin Evanghelie.
16. Rogu-vă, dar, ca mie să-mi urmaţi.
17. Pentru aceasta am trimis la voi pe Timotei, care este fiul meu iubit şi credincios întru Domnul. El vă va aduce vouă aminte căile mele cele ce sunt întru Hristos, precum învăţ eu pretutindenea în orice biserică.
18. Pentrucă nevenind eu la voi, unii s'au semeţit.
19. Ci voi veni la voi degrab, de va vrea Domnul, şi voi cunoaşte atunci nu cuvântul celor ce s'au semeţit, ci puterea lor.
20. Că împărăţia lui Dumnezeu nu stă în vorbe, ci în putere.
21. Ce voiţi? Să viu la voi cu toiag, sau cu dragoste şi cu duhul blândeţii?

5.

Se aude că între voi este desfrânare şi anume o **desfrânare** cum nici printre păgâni nu se pomeneşte, ca cineva să aibă pe femeia tatălui său.
2. Iar voi v'aţi semeţit, în loc să fi plâns mai bine, ca să se scoată din mijlocul vostru cel ce a săvârşit o faptă ca aceasta!
3. Eu însă nefiind la voi cu trupul, dar cu duhul fiind de faţă acolo, iată, aşa am judeca şi cum aş fi fost de faţă, pe cel ce a făcut una ca aceasta:
4. Intru numele Domnului nostru Iisus Hristos, adunându-vă împreună cu duhul meu, cu puterea Domnului nostru Iisus,
5. Să daţi satanei pe unul ca acela, spre peirea trupului, ca sufletul să se mântuiască în ziua Domnului Iisus.
6. Semeţia voastră nu este bună. Nu ştiţi oare că puţin aluat dospeşte toată frământătura?
7. **Curăţiţi, dar, aluatul cel vechiu, ca să fiţi frământătură nouă,** precum şi sunteţi fără de aluat. Că mielul nostru de Paşti, Hristos, pentru noi s'a jertfit.
8. De aceea să prăznuim nu cu aluatul cel vechiu, nici cu aluatul răutăţii şi al vicleşugului, ci cu azimile curăţiei şi ale adevărului.
9. Scrisu-v'am în scrisoarea mea, să nu vă amestecaţi cu desfrânaţii;
10. Insă nu cu toţi desfrânaţii lumii acesteia, sau cu lacomii sau cu răpitorii, sau cu slujitorii idolilor, căci atunci ar trebui să ieşiţi din lumea aceasta.
11. Ci eu v'am scris să nu vă amestecaţi cu vreunul care, numindu-se frate, este (totuşi) desfrânat, sau lacom, sau slujitor idolilor, sau ocăritor, sau beţiv, sau răpitor; cu unul ca

acesta nici să nu mâncaţi îm-
preună.
12. Că ce am eu să judec
pe cei dinafară? Insă pe cei
din lăuntru oare nu îi jude-
caţi voi?
13. Iar pe cei dinafară îi va
judeca Dumnezeu. Deci, scoa-
teţi afară pe cel rău dintre voi.

6.

Indrăzneşte oare cineva din
voi, având vreo **pâră îm-
potriva altuia,** să se judece
la cei necredincioşi şi nu la
cei sfinţi?
2. Nu ştiţi oare că sfinţii vor
judeca lumea? Şi dacă voi veţi
judeca lumea, sunteţi oare ne-
vrednici să judecaţi pricini
atât de mici?
3. Au nu ştiţi că noi vom
judeca pe îngeri? Cu cât mai
vârtos, dar, cele lumeşti?
4. Deci, de aveţi judecăţi
lumeşti, pe cei nebăgaţi în
seamă din biserică să-i puneţi
să judece!
5. V'o spun aceasta, ca să
vă ruşinaţi. Intr'adevăr, nu este
între voi niciun înţelept care
să poată judeca pricinile dintre
fraţi?
6. Ci frate cu frate se ju-
decă, şi aceasta înaintea celor
necredincioşi!
7. Destul de ruşine pentru
voi că aveţi judecăţi unii cu
alţii. Pentru ce nu suferiţi mai
bine strâmbătatea? Pentru ce
nu răbdaţi mai bine paguba?
8. Ci voi înşivă faceţi strâm-
bătate şi aduceţi pagubă; şi
încă fraţilor voştri!
9. **Au nu ştiţi că nedrepţii
nu vor moşteni împărăţia
lui Dumnezeu?** Nu vă amă-
giţi: nici curvarii, nici sluji-
torii idolilor, nici precurvarii,
nici malahiţii, nici sodomiţii,
10. Nici furii, nici lacomii,
nici beţivii, nici ocărîtorii, nici
răpitorii, nu vor moşteni îm-
părăţia lui Dumnezeu.
11. Şi aşa aţi fost unii! Ci
v'aţi spălat, ci v'aţi sfinţit, ci
v'aţi îndreptat întru Duhul
Dumnezeului nostru.
12. **Toate îmi sunt slo-
bode, dar nu toate-mi sunt
de folos;** toate-mi sunt slo-
bode, dar eu nu mă voi lăsa
biruit de nimic.
13. Bucatele sunt pentru pân-
tece, iar pântecele pentru bu-
cate. Dar Dumnezeu va strica
şi pe unul şi pe celelalte. Tru-
pul însă nu este pentru des-
frânare, ci pentru Domnul, şi
Domnul este pentru trup.
14. Dumnezeu, care a sculat
din morţi pe Domnul, ne va
scula şi pe noi cu puterea sa.
15. Au nu ştiţi că trupurile
voastre sunt mădularele lui
Hristos? Lua-voi deci mădu-
larele lui Hristos spre a le face
mădulare ale desfrânării? Fe-
rească Domnul!
16. Sau nu ştiţi că cel ce se
lipeşte de-o desfrânată se face

---

6. *16:* Fac. 2, 24.

un trup (cu ea)? Căci s'a zis: Vor fi amândoi un trup.

17. Iar cel ce se lipeşte de Domnul este un duh cu el.

18. Fugiţi de desfrânare! Căci ori ce păcat pe care-l săvârşeşte omul este afară de trup; iar desfrânatul păcătueşte în însuşi trupul său.

19. Au nu ştiţi că **trupul vostru este lăcaş al Duhului Sfânt** care locueşte întru voi şi pe care-l aveţi dela Dumnezeu? Şi (nu ştiţi) că nu sunteţi ai voştri?

20. Căci sunteţi cumpăraţi cu preţ mare! Preamăriţi, dar, pe Dumnezeu în trupul vostru.

7.

Iar la cele ce mi-aţi scris (vă răspund): **Bine este pentru om să nu se atingă de femeie.**

2. Dar pentru a (se feri) de desfrânare, fiecare bărbat să-şi aibă femeia sa şi fiecare femeie să-şi aibă bărbatul său.

3. Bărbatul datornica dragoste să-i dea femeii; aşijderea şi femeia bărbatului.

4. Femeia nu este stăpână pe trupul său, ci bărbatul; aşijderea, nici bărbatul nu este stăpân pe trupul său, ci femeia.

3. Nu vă lipsiţi unul de altul, fără numai prin buna învoială, până la o vreme, ca să vă îndeletniciţi cu postul şi cu rugăciunea, şi iarăşi să fiţi împreună, ca să nu vă ispitească pe voi satana, din pricina neînfrânării voastre.

6. Aceasta o spun însă ca un sfat, iar nu ca o poruncă.

7. Pentrucă aş dori, ca toţi oamenii să fie cum sunt eu. Ci fiecare îşi are darul său dela Dumnezeu: unul aşa, altul într'alt fel.

8. Iar celor necăsătoriţi şi văduvelor le spun: Bine este de vor rămânea ca mine.

9. Dacă însă nu se vor putea înfrâna, să se căsătorescă; fiindcă mai bine este să se căsătorească decât să arză.

10. Iar celor căsătoriţi le poruncesc, nu eu, ci Domnul: Femeia de bărbat să nu se despartă.

11. Iar de se va despărţi, să nu se mai mărite, sau să se împace cu bărbatul său. Şi nici bărbatul să nu-şi lase femeia.

12. Iar celorlalţi eu le spun, nu Domnul: Dacă vreun frate are femeie care nu crede, şi ea va voi să vieţuiască cu el, să nu o lase pe ea.

13. Şi femeia, de are bărbat care nu crede, şi acela va voi să vieţuiască cu dânsa, să nu-l lase pe el.

14. Pentrucă bărbatul necredincios se sfinţeşte prin femeia credincioasă, şi femeia necredincioasă se sfinţeşte prin bărbatul credincios. Altfel, fiii voştri ar fi necuraţi; iar acum sunt sfinţi.

15. Dacă însă cel ce nu crede vrea să se despartă, despartă-se.

In asemenea împrejurări nu este robit fratele sau sora; că spre pace ne-a chemat pe noi Dumnezeu.
16. Căci de unde ştii tu, femeie, că-ţi vei mântui bărbatul? Sau de unde ştii tu, bărbate, că-ţi vei mântui femeia?
17. Insă fiecare, precum i-a dat Dumnezeu; **fiecare precum l-a chemat Domnul, aşa să rămână.** Aşa poruncesc în toate bisericele.
18. De este cineva chemat, fiind tăiat împrejur, să nu se ascunză. Este cineva chemat întru netăierea împrejur? Să nu se taie împrejur.
19. Tăierea împrejur nu este nimic, şi netăierea împrejur (tot) nimic nu este; ci paza poruncilor lui Dumnezeu (este totul).
20. Fiecare să rămâie în starea în care (era când) a fost chemat.
21. Ai fost chemat fiind rob? Nu te grijì! Ci chiar dacă poţi să fii slobod, rămâi mai bucuros aşa.
22. Că robul chemat întru Domnul, slobodul Domnului este; aşijderea şi cel ce este chemat slobod, este robul lui Hristos.
23. **Sunteţi cumpăraţi cu preţ mare! Nu vă faceţi robi oamenilor.**
24. Fraţilor, fiecare întru ce a fost chemat, întru aceea să rămâie înaintea lui Dumnezeu.
25. Cât **despre fecioare,** nu am poruncă dela Domnul. Vă dau însă sfat, ca un miluit dela Domnul ca să fiu vrednic de crezare.
26. Socotesc, dar, că aceasta este bine pentru nevoia ceasului de acum: Bine este pentru ori cine să fie aşa (cum se găseşte).
27. Legatu-te-ai cu femeie? Nu căuta deslegare. Deslegatu-te-ai de femeie? Nu căuta femeie.
28. Dacă însă te însori, nu greşeşti; şi fata, dacă se mărită, nu greşeşte. Dar unii ca aceştia vor avea necaz în trupul lor. Iar eu aş dori să vă cruţ pe voi.
29. Aceasta v'o spun, fraţilor, că de acum vremea este scurtă; aşa că şi cei ce au femei să fie ca şi cum n'ar avea;
30. Şi cei ce plâng, ca şi cum n'ar plânge; şi cei ce se bucură, ca şi cum nu s'ar bucura; şi cei ce cumpără, ca şi cum n'ar stăpâni;
31. Şi cei ce se folosesc cu lumea aceasta, ca şi cum nu s'ar folosi; că **chipul lumii acesteia trece.**
32. Şi eu aş vrea, ca voi să fiţi fără de grijă. Cel necăsătorit se grijeşte de ale Domnului, cum să placă Domnului,
33. Iar cel căsătorit se grijeşte de ale lumii, cum să placă femeii.
34. Femeia măritată se deosebeşte de fecioară. Cea nemăritată se grijeşte de ale Domnului, cum să placă Domnului,

ca să fie sfântă şi cu trupul şi cu sufletul; iar cea măritată se grijeşte de ale lumii, cum să placă bărbatului.

35. Şi aceasta o spun spre folosul vostru; nu ca să vă pun cătuşi, ci ca să slujiţi Domnului cu bună cuviinţă şi fără sminteală.

36. Iar de i se pare cuiva că ar fi o necinste pentru fecioara sa să-şi treacă tinereţele şi astfel trebuie să se mărite, facă ce voieşte, că nu greşeşte, mărite-se.

37. Dar cine are inimă neclintită şi nu e strâmtorat de nicio nevoie, ci fiind stăpân pe voia sa, a hotărît întru inima sa să păzească fecioria fetei sale, bine face.

38. Deci dar, cel ce îşi mărită fata bine face, iar cel ce nu o mărită şi mai bine face.

39. Femeia este legată prin lege câtă vreme bărbatul ei trăieşte. Iar dacă-i moare bărbatul, slobodă este să se mărite cu cine vrea, dar numai întru Domnul.

40. Ci după sfatul meu este mai fericită dacă va rămânea aşa; şi mi se pare că şi eu am duhul lui Dumnezeu.

8.

Cât **despre cele ce se jertfesc idolilor,** ştim că toţi avem cunoştinţă. Insă cunoştinţa semeţeşte, iar dragostea zideşte.

2. De i se pare cuiva că ştie ceva, încă n'a ajuns să cunoască precum se cade a cunoaşte.

3. Iar de iubeşte cineva pe Dumnezeu, acela cunoscut este de dânsul.

4. Despre mâncarea cărnurilor dela jertfele idoleşti ştim că idolul nimica nu este în lume şi cum că nu este alt Dumnezeu, fără numai unul.

5. Pentrucă deşi sunt unii cari se zic dumnezei, fie în cer, fie pe pământ, căci sunt din belşug şi dumnezei şi domni,

6. Noi însă nu avem decât un singur Dumnezeu, Tatăl, dintru care sunt toate şi noi întru dânsul; şi un singur Domn, Iisus Hristos, prin care sunt toate şi noi printrânsul.

7. Ci nu toţi au cunoştinţa aceasta. De aceea unii, după obişnuinţa lor de până acum (să crează în) idoli, mănâncă din cele jertfite idolilor ca din jertfe cu adevărat idoleşti, şi cugetul lor fiind slab, se spurcă.

8. Dar mâncarea nu ne va duce pe noi mai aproape de Dumnezeu. Că nici de vom mânca nu câştigăm, nici de nu vom mânca nu ne păgubim.

9. Vedeţi însă, ca nu cumva această slobozenie a voastră să fie sminteală pentru cei slabi.

10. Că de te va vedea cineva pe tine, care ai cunoştinţă, şezând în capiştea idolilor, oare ştiinţa lui slabă

fiind, nu se va îndemna să mănânce din jertfele idoleşti?

11. Şi, din pricina cunoştinţei tale, va pieri fratele tău cel slab, pentru care a murit Hristos!

12. Şi astfel, greşind împotriva fraţilor şi lovind în cugetul lor cel slab, împotriva lui Hristos greşiţi.

13. Drept aceea, dacă mâncarea sminteşte pe fratele meu, nu voi mânca în veac carne, ca să nu smintesc pe fratele meu.

9.

Au doară nu sunt apostol? Au doară nu sunt slobod? Au doară nu l-am văzut pe Iisus Hristos, Domnul nostru? Au doară voi nu sunteţi lucrul meu întru Domnul?

2. Dacă altora nu le sunt apostol, vouă însă vă sunt; că **voi sunteţi pecetea apostoliei mele întru Domnul.**

3. Apărarea mea împotriva celor ce mă judecă pe mine aceasta este.

4. N'avem oare dreptul să mâncăm şi să bem?

5. N'avem oare dreptul să luăm cu noi de femeie pe o soră a noastră, ca şi ceilalţi apostoli, ca şi fraţii Domnului, ca şi Chifa?

6. Oare numai eu singur şi Varnava n'avem dreptul să nu lucrăm?

7. **Cine slujeşte vreodată în oaste cu leafa sa?** Sau cine sădeşte vie şi din roada ei nu mănâncă? Sau cine paşte turmă şi din laptele ei nu mănâncă?

8. Şi oare numai după judecata omenească spun eu acestea? Oare legea nu spune şi ea acelaş lucru?

9. Căci în legea lui Moise este scris: Să nu legi gura boului care treieră. Au doară de boi se grijeşte Dumnezeu aici?

10. Nu cumva cu adevărat pentru noi grăieşte? Negreşit că pentru noi s'a scris: Cel ce ară, întru nădejde e dator să are; şi cel ce treieră, întru nădejdea că va să aibă parte de roadă.

11. Dacă noi v'am semănat vouă cele duhovniceşti, oare mare lucru este de vom secera din ale voastre cele trupeşti?

12. Dacă alţii au acest drept asupra voastră, cu cât mai vârtos noi! Dar noi nu ne-am folosit de dreptul acesta; ci toate le răbdăm, ca să nu aducem vreo zăticnire Evangheliei lui Hristos.

13. Au nu ştiţi că cei ce lucrează cele sfinte, din (prinoasele) bisericii mănâncă, şi cei ce slujesc altarului, din ale altarului se împărtăşesc?

14. Aşa a rânduit Domnul şi pentru cei ce propoveduiesc Evanghelia, ca din Evanghelie să trăiască.

---

9. *9:* A doua Lege 25, 4.

15. Eu însă nu m'am folosit cu nimic din acestea şi nu v'am scris acestea, ca tot aşa să mi se facă şi mie. Că mai bine aş muri decât să-mi zădărnicească cineva această laudă a mea.

16. Că de vestesc Evanghelia nu am cu ce să mă laud; pentrucă o mare datorie zace asupra mea; şi **vai mie de nu voi binevesti!**

17. Fără îndoială, de fac aceasta de bună voie, voi avea răsplată; dar dacă o fac din silă, atunci nu-mi împlinesc decât dregătoria mie încredinţată.

18. Care este deci răsplata mea? Aceea că vestind Evanghelia fără de plată, nu mă folosesc de dreptul pe care mi-l dă Evanghelia.

19. Căci slobod fiind faţă de toţi, tuturor m'am făcut rob, ca să dobândesc pe cât mai mulţi.

20. Iudeilor m'am făcut ca un Iudeu, ca să dobândesc pe Iudei; celor de sub lege, ca un supus legii, măcar că eu nu sunt sub lege, ca să dobândesc pe cei de sub lege;

21. Celor fără de lege ca un fără de lege (m'am făcut), măcar că având legea lui Hristos, eu nu sunt fără de legea lui Dumnezeu, ca să dobândesc pe cei fără de lege;

22. Celor neputincioşi m'am făcut ca un neputincios, ca să dobândesc pe cei neputincioşi. **Tuturor toate m'am făcut, ca ori cum măcar pe unii să-i mântuiesc.**

23. Ci toate le fac pentru Evanghelie, ca să mă fac părtaş la ea.

24. Au nu ştiţi că cei ce aleargă în locurile de întreceri aleargă toţi, dar numai unul ia darul? Deci, alergaţi aşa, ca să luaţi darul.

25. Insă tot cel ce se luptă, de toate se înfrânează. Şi ei (o fac) ca să ia o cunună stricăcioasă; iar noi (luptăm ca să luăm) una nestricăcioasă.

26. Drept aceea, eu aşa alerg şi nu orbeşte. **Mă lupt cu pumnul, dar nu ca unul care bate văzduhul**;

27. Ci îmi strunesc trupul meu şi îl robesc ascultării, ca nu cumva altora propoveduind, eu însumi să mă găsesc netrebnic.

10.

Fraţilor, nu voiesc să nu ştiţi voi că părinţii noştri toţi au fost sub nor şi toţi au trecut prin mare.

2. Şi prin Moise toţi s'au botezat în nor şi în mare,

3. Toţi au mâncat aceeaş mâncare duhovnicească,

4. Şi toţi au băut aceeaş duhovnicească băutură; căci au băut din duhovniceasca piatră care avea să vie. Iară **piatra era Hristos.**

5. Dar cei mai mulţi dintre ei nu au fost bineplăcuţi lui

Dumnezeu şi au căzut în
pustie.
6. Acestea însă au fost pen-
tru noi, ca să nu fim poftitori
de rele, precum au fost aceia.
7. Nici slujitori idolilor să
nu vă faceţi ca unii dintrânşii,
precum este scris: Şezut-a po-
porul să mănânce şi să bea şi
s'a sculat să joace.
8. Nici să curvim, precum
au curvit unii din ei, şi au
căzut într'o zi douăzeci şi trei
de mii;
9. Nici să ispitim pe Dom-
nul, precum l-au ispitit unii din
ei, şi au pierit de şerpi;
10. Nici să cârtiţi, precum
au cârtit unii dintre ei, şi au
pierit de (mânia) Pierzătorului.
11. Acestea toate s'au în-
tâmplat ca pilde pentru ei, dar
s'au scris spre învăţătura noa-
stră, a celor ce am ajuns sfâr-
şitul veacurilor.
12. De aceea, **celui ce i se
pare că stă, să ia aminte
să nu cază.**
13. Pe voi nu v'a ajuns, fără
numai ispită omenească. Dar
bun este Dumnezeu: el nu vă
va lăsa pe voi să fiţi ispitiţi
peste puterile voastre, ci odată
cu ispita va găti şi sfârşitul ei,
ca s'o puteţi suferi.
14. Drept aceea, iubiţii mei,
fugiţi de slujirea idolilor!
15. Vă vorbesc ca unor în-
ţelepţi. Chibzuiţi asupra celor
ce vi le spun:
16. **Paharul binecuvântării,**
pe care-l binecuvântăm, nu este
oare împărtăşirea cu sângele lui
Hristos? Pâinea pe care o frân-
gem nu este oare împărtăşirea
cu trupul lui Hristos?
17. Căci o pâine, un trup
suntem noi cei mulţi, pentrucă
toţi ne împărtăşim dintr'o pâine.
18. Priviţi la Israilul cel tru-
pesc: Cei ce mănâncă jertfele
nu sunt oare părtaşi alta-
rului?
19. Dar spun eu (prin acea-
sta) că idolul este ceva, sau
ceeace se jertfeşte idolului este
ceva?
20. Nu, ci eu spun, că cele
ce jertfesc păgânii, dracilor le
jertfesc şi nu lui Dumnezeu. Şi
nu voiesc să vă faceţi voi păr-
taşi dracilor.
21. Nu puteţi bea şi paharul
Domnului, şi paharul dracilor;
nu puteţi fi părtaşi mesei Dom-
nului şi mesei dracilor.
22. Intărâta-vom oare pe
Domnul spre mânie? Nu cumva
suntem mai tari decât el?
23. **Toate îmi sunt slo-
bode, dar nu toate îmi fo-
losesc**; toate îmi sunt slobode,
dar nu toate zidesc.
24. Nimeni să nu caute (nu-
mai) de ale sale, ci fiecare şi
de ale altuia.
25. Mâncaţi tot ce se vinde
în măcelărie, nimic cercetând
pentru cugetul vostru.
26. Căci al Domnului este

---

10. *7:* Ieş. 32, 6.

26: Ps. 24, 1.

pământul şi toate câte sunt în-
trânsul.
27. Iar dacă cineva din cei
necredincioşi vă cheamă pe voi
la masă şi voiţi să mergeţi,
mâncaţi orice vi se pune îna-
inte, nimic cercetând pentru
cugetul vostru.
28. Dar dacă vă spune vouă
cineva: Aceasta este carne jert-
fită idolilor? – să nu mâncaţi,
de dragul celui ce v'a spus şi
pentru cugetul lui.
29. Nu e vorba deci de cu-
getul tău, ci de al celuilalt. Şi
pentru ce să dau prilej ca slo-
bozenia mea să fie judecată de
cugetul altuia?
30. Dacă mănânc şi mulţu-
mesc, de ce să fiu hulit pentru
ceeace mulţumesc?
31. Aşadară, fie că mâncaţi,
fie că beţi, fie că faceţi alt-
ceva, toate spre mărirea lui
Dumnezeu să le faceţi.
32. Nu fiţi sminteală nici
pentru Iudei, nici pentru Elini,
nici pentru biserica lui Dum-
nezeu.
33. Precum şi eu întru toate
mă silesc să plac tuturor, ne-
căutând folosul meu, ci al ce-
lor mulţi, ca să se mântuiască.

11.

Urmaţi-mi mie, precum şi eu
urmez lui Hristos.
2. Ci vă laud pe voi, fraţi-
lor, că de toate ale mele vă
aduceţi aminte şi ţineţi preda-
niile precum vi le-am dat vouă.
3. Şi voiesc să ştiţi, că **Hris-
tos este capul oricărui băr-
bat, iar bărbatul este capul
femeii**; iar capul lui Hristos
este Dumnezeu.
4. Tot bărbatul care se roagă
sau proroceşte cu capul aco-
perit, îşi ruşinează capul său.
5. Iar toată femeia care se
roagă sau proroceşte cu capul
desvelit, îşi ruşinează capul său,
căci tot una este ca şi cum ar
fi rasă.
6. Pentrucă dacă femeia nu-şi
acopere capul, să se şi tunză;
iar dacă femeii îi e ruşine a se
tunde sau a se rade, să se a-
copere.
7. Că bărbatul nu este da-
tor să-şi acopere capul, el fiind
chipul şi slava lui Dumnezeu.
Femeia însă este slava bărba-
tului.
8. Că nu bărbatul este (luat)
din femeie, ci femeia din bărbat.
9. Şi nu bărbatul s'a făcut
pentru femeie, ci femeia pen-
tru bărbat.
10. De aceea femeia este da-
toare să aibă acoperitoare de
cap, pentru îngerii (cari sunt
de faţă).
11. Totuşi, întru Domnul nici
femeia nu e fără bărbat, nici
bărbatul nu e fără femeie.
12. Pentrucă precum femeia
este din bărbat, aşa şi bărba-
tul este prin femeie, şi toate
sunt dela Dumnezeu.
13. Judecaţi înşivă: Cuvine-se
oare ca femeia să se roage lui
Dumnezeu neacoperită pe cap?

14. Au nu şi singură firea vă învaţă pe voi, că dacă bărbatul îşi lasă părul, spre necinstea lui este?

15. Iar femeia de-şi lasă părul, spre slava lui este, de vreme ce părul este dat ei în loc de acoperitoare.

16. Iar de voieşte cineva să se pricească asupra acestei pricini, (să se ştie că) noi nu avem un obiceiu ca acesta şi nici biserica lui Dumnezeu.

17. Poruncindu-vă acestea, nu vă laud; că nu spre mai bine, ci spre mai rău vă adunaţi.

18. Că mai întâi, când vă adunaţi în biserică aud că se fac între voi desbinări; şi în parte o cred.

19. Pentrucă **trebuie să fie între voi şi eresuri, ca cei lămuriţi să iasă la iveală.**

20. Apoi, dacă vă adunaţi laolaltă, nu se cheamă că mâncaţi cina Domnului.

21. Căci fiecare se sileşte să-şi mănânce repede merindea lui, aşa că unul este flămând, iar altul este beat.

22. N'aveţi oare case, ca să mâncaţi şi să beţi? Sau vreţi să batjocoriţi biserica lui Dumnezeu şi să ruşinaţi pe cei lipsiţi? Ce să vă spun? Să vă laud? Pentru aceasta nu vă laud.

23. Căci eu am primit dela Domnul ceea ce v'am dat şi vouă: Că Domnul Iisus, în noaptea în care a fost vândut, a luat pâine,

24. Şi mulţumind a frânt şi a zis: (Luaţi, mâncaţi), **acesta este trupul meu** care (se frânge) pentru voi; aceasta să faceţi întru pomenirea mea.

25. Aşijderea şi paharul, după cină, zicând: **Acest pahar este legea cea nouă** întru sângele meu; aceasta să faceţi de câte ori veţi bea, întru pomenirea mea.

26. Căci de câte ori veţi mânca pâinea aceasta şi veţi bea paharul acesta, moartea Domnului vestiţi, până când va veni.

27. Drept aceea, oricine cu nevrednicie va mânca pâinea aceasta, sau va bea paharul Domnului, vinovat va fi de trupul şi sângele Domnului.

28. Ispitească-se deci omul pe sine şi aşa să mănânce din pâine şi să bea din pahar.

29. Pentrucă cel ce mănâncă şi bea cu nevrednicie, osândă luişi mănâncă şi bea, nesocotind trupul (Domnului).

30. De aceea mulţi dintre voi sunt neputincioşi şi bolnavi, şi mulţi mor.

31. Că de ne-am judeca noi pe noi înşine, n'am fi judecaţi.

32. Dar judecându-ne Domnul, ne ceartă, ca să nu fim osândiţi cu lumea.

33. Deci dar, fraţii mei, când vă adunaţi să mâncaţi, aşteptaţi-vă unii pe alţii.

34. Iar dacă cineva este flămând, să mănânce acasă, ca să nu vă adunaţi spre osândă.

Celelalte pricini le voi rândui
când voi veni.

12.

Nu voiesc însă, fraţilor, să
nu aveţi cunoştinţă şi **despre darurile duhovniceşti.**
2. Ştiţi că, pe când eraţi
păgâni, vă duceaţi către idolii
cei fără de glas, ca şi cum aţi
fi fost traşi.
3. De aceea vă arăt vouă,
că precum nimeni grăind în
duhul lui Dumnezeu nu zice:
Anatema să fie Iisus - tot aşa
nimeni nu poate numi pe Iisus
Domn, fără numai întru Duhul
Sfânt.
4. Darurile sunt felurite, dar
Duhul este acelaş.
5. Şi slujbele sunt felurite,
dar Domnul este acelaş.
6. Şi lucrările sunt felurite,
dar e acelaş Dumnezeu care
lucrează toate întru toţi.
7. Ci arătarea Duhului se dă
fiecăruia spre folosul (obştesc).
8. Căci unuia prin Duhul
Sfânt i se dă cuvântul înţelepciunii, iar altuia prin acelaş Duh,
cuvântul cunoştinţei;
9. Şi unuia prin acelaş Duh
(i se dă) credinţă; iar altuia prin
acelaş Duh darul tămăduirilor;
10. Unuia puterea de a face
minuni, iar altuia prorocie; unuia darul osebirii duhurilor,
iar altuia (darul grăirii) în felurite limbi, şi (iarăşi) altuia tălmăcirea limbilor;
11. Şi toate acestea le lucrează unul şi acelaş Duh, împărţind fiecăruia deosebi, precum voieşte.
12. Că precum trupul unul
este şi are mădulare multe şi
toate mădularele unui trup,
multe fiind, alcătuiesc un singur trup, aşa şi Hristos.
13. Pentrucă noi toţi ne-am
botezat într'un Duh (ca să fim)
un trup, fie Iudei, fie Elini, fie
robi, fie slobozi; şi toţi dintr'un
duh ne-am adăpat.
14. Dar nici trupul nu este
alcătuit dintr'un singur mădular, ci din multe.
15. De ar zice piciorul: Pentrucă nu sunt mână, nu sunt
din trup - au doară de aceea
nu ar mai fi el din trup?
16. Şi de ar zice urechea:
Pentrucă nu sunt ochiu, nu sunt
din trup - au doară de aceea
nu ar mai fi ea din trup?
17. Dacă tot trupul ar fi
ochiu, unde ar fi auzul? Şi
dacă tot (trupul) ar fi auz, unde
ar fi mirosul?
18. Astfel, Dumnezeu a aşezat mădularele (toate) şi pe fiecare dintrânsele în trup, precum a voit.
19. Că de ar fi toate un mădular, unde ar fi trupul?
20. **Astfel mădularele sunt
multe, trupul însă e unul
singur.**
21. Nu poate ochiul să zică
mânei: N'am trebuinţă de tine.
Sau iarăşi: capul (nu poate zice)
picioarelor: N'am trebuinţă de
voi.

22. Dimpotrivă, mădularele trupului care se socotesc a fi mai slabe, sunt mai trebuincioase;

23. Şi celor cari ne par mai de necinste în trup, acestora le dăm mai multă cinste; şi cele nesocotite ale noastre cu mai multă cinste le îmbrăcăm.

24. Iar cele de cinste ale noastre n'au trebuinţă. Ci Dumnezeu a tocmit trupul aşa, că celor mai de jos le-a dat mai multă cinste,

25. Ca să nu fie desbinare în trup, ci să se grijească mădularele unul de altul.

26. Deci, dacă un mădular pătimeşte, toate mădularele împreună pătimesc; iar dacă un mădular se cinsteşte, toate mădularele se bucură împreună cu el.

27. **Voi sunteţi trupul lui Hristos** şi (fiecare) în parte mădulare.

28. Şi Dumnezeu i-a pus în biserică pe unii mai întâi: apostoli, al doilea proroci, al treilea dascăli, după aceea pe cei cu puterea (de a face (minuni, apoi pe cei cu darul tămăduirilor, al milosteniilor, al cârmuirii şi al grăirii în limbi.

29. Deci, oare toţi sunt apostoli? Sau toţi proroci? Sau toţi dascăli? Sau toţi făcători de minuni?

30. Sau toţi au darul tămăduirilor? Sau toţi grăiesc în limbi? Sau toţi tălmăcesc?

31. Voi însă râvniţi darurile cele mai bune. Şi eu vă mai arăt o cale, pe cea mai bună (din toate).

13.

De aş grăi în limbi omeneşti şi îngereşti, iar dragoste nu am, făcutu-m'am aramă sunătoare şi chimval răsunător.

2. Şi de aş avea (darul) prorociei, şi de aş cunoaşte toate tainele şi toată ştiinţa, şi de aş avea atâta credinţă, încât să mut şi munţii, iar dragoste nu am, nimica nu sunt.

3. Şi de aş împărţi toată avuţia mea, şi de aş da trupul meu să-l arză, şi dragoste nu am, nimic nu-mi foloseşte.

4. Dragostea îndelung rabdă, se milostiveşte; dragostea nu pizmuieşte, nu se semeţeşte, nu se trufeşte.

5. Nu se poartă cu necuviinţă, nu caută ale sale, nu se întărâtă, nu se gândeşte la rău;

6. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr;

7. Toate le sufere, toate le crede, toate le nădăjduieşte, toate le rabdă.

8. **Dragostea niciodată nu piere.** Prorociile vor înceta; limbile vor amuţi; cunoştinţa va pieri (şi ea).

9. Pentrucă frântură este cunoaşterea noastră şi prorocia noastră este frântură.

10. Ci când va veni ceea ce-i
desăvârşit, atunci ce este frân-
tură va înceta.
11. Când eram prunc, grăiam
ca un prunc, simţeam ca un
prunc, gândeam ca un prunc;
iar dacă m'am făcut bărbat,
am lepădat cele pruncești.
12. Acum vedem nedesluşit,
ca prin oglindă; atuncia însă,
faţă către faţă. Acum cunosc
în parte; atunci însă voi cu-
noaşte (desăvârşit), precum cu-
noscut sunt şi eu.
13. Ci acum rămân aceste
trei: Credinţa, nădejdea (şi) dra-
gostea. Dar mai mare între ele
este dragostea.

14.

Urmaţi dragostea şi râvniţi
celelate (daruri) duhovni-
ceşti, dar mai vârtos ca să pro
rociţi.
2. Pentrucă **cel ce grăieşte
în limbă (dăruită),** nu grăieşte
oamenilor, ci lui Dumnezeu;
că nimeni nu-l înţelege, ci el
cu duhul grăieşte taine.
3. Iar cel ce proroceşte gră-
ieşte oamenilor spre zidire şi
îndemnare şi mângăiere.
4. Cel ce grăieşte în limbă, se
zideşte pe sine, iar cel ce pro-
roceşte, zideşte biserica.
5. Eu doresc ca voi toţi să
grăiţi în limbi, dar mai vârtos
să prorociţi; că cel ce proro-
ceşte este mai mare decât cel
ce grăieşte în limbi, afară nu-
mai dacă va şi tălmăci, ca bi-
serica să se zidească.
6. Acum, fraţilor, de-aş veni
la voi grăind în limbi, ce v'aş
folosi vouă, dacă nu v'aş spune
vreo descoperire, sau vreo cu-
noştinţă, sau vreo prorocie, sau
vreo învăţătură?
7. Că nici la sculele neîn-
sufleţite cari dau glas - fie fluier,
fie alăută - de nu vor da sunete
osebite, nu se va cunoaşte de
e glasul fluierului sau cântarea
alăutei.
8. Căci **dacă trâmbiţa va
da sunet nelămurit, cine se
va găti de luptă?**
9. Aşa şi voi, dacă prin
limbă nu veţi da cuvinte cu
bun rost, cum se va înţelege
ce aţi grăit? Veţi fi ca unii cari
grăiesc în văzduh.
10. Sunt în lume cine ştie
câte feluri de limbi, dar nici-
una dintrânsele nu este fără de
înţeles.
11 Deci, de nu voi şti rostul
limbii, voi fi strein pentru cel
ce grăieşte, şi cel ce grăieşte
va fi strein pentru mine.
12. Aşa şi voi, de vreme ce
sunteţi râvnitori după daruri
duhovniceşti, căutaţi ca să pri-
sosiţi în ele spre zidirea bise-
ricii.
13. Drept aceea, cel ce gră-
ieşte în limbă, să se roage ca
să poată şi tălmăci.
14. Pentrucă de mă voi ruga
în limbă, duhul meu se roagă,
mintea mea însă fără de roadă
rămâne.

15. Atunci ce voi face? Ruga-mă-voi cu duhul, ruga-mă-voi însă şi cu mintea; cânta-voi cu duhul, cânta-voi însă şi cu mintea.

16. Pentrucă de vei binecuvânta cu duhul, cel ce stă în rândul neştiutorilor cum va zice: Amin, după mulţumirea ta, de vreme ce el nu ştie ce zici?

17. Mulţumirea ta poate fi bună, dar celălalt nu se zideşte.

18. Mulţumesc Dumnezeului meu, că grăiesc în limbă (dăruită) mai mult decât voi toţi.

19. Dar **în biserică voiesc mai bine să grăiesc cinci cuvinte cu înţeles, ca să-i învăţ şi pe alţii, decât zece mii de cuvinte în limbă (neînţeleasă).**

20. Fraţilor, nu fiţi prunci la minte, ci fiţi prunci la răutate, iar la minte fiţi desăvârşiţi.

21. In lege este scris: In limbi streine şi cu buze streine voi grăi poporului acestuia, şi nici aşa nu mă va asculta pe mine, zice Domnul.

22. Drept aceea, limbile sunt semn nu pentru cei credincioşi, ci pentru cei necredincioşi; prorocia însă nu (slujeşte) necredincioşilor.

23. Deci, de s'ar aduna la un loc toată biserica şi toţi ar grăi în limbi şi ar intra şi de cei neînvăţaţi sau necredincioşi, n'ar zice oare că sunteţi nebuni?

24. Iar de ar proroci toţi, şi ar intra vreun necredincios sau neînvăţat, de toţi s'ar mustra şi de toţi s'ar judeca;

25. Şi aşa cele ascunse ale inimii lui s'ar descoperi şi căzând cu faţa la pământ s'ar închina lui Dumnezeu, zicând: Cu adevărat Dumnezeu este în mijlocul vostru.

26. Atunci ce este (de făcut), fraţilor? Când vă adunaţi la olaltă, unul are un psalm, altul are o învăţătură, altul are ceva de grăit în limbă, altul are o tălmăcire: Toate acestea spre zidire să se facă.

27. Dacă e să grăiască cineva în limbă, să fie câte doi sau cel mult câte trei, şi pe rând, iar unul să tălmăcească;

28. De nu va fi tălmăcitor, să tacă în biserică şi să grăiască numai pentru sine şi pentru Dumnezeu.

29. Şi prorocii să grăiască doi sau trei, iar ceilalţi să judece.

30. De va avea însă vreunul din cei ce şed o descoperire, cel dintâi să tacă.

31. Toţi puteţi proroci, dar câte unul, ca toţi să ia învăţătură şi toţi să se mângâie.

32. Şi duhurile prorocilor se supun prorocilor.

33. Că **Dumnezeu nu este al neorânduielii, ci al păcii.** Ca în toate bisericile sfinţilor,

---

14. *21:* A doua Lege 28, 49; Is. 28, 11—12.

25: Zah. 8, 23.

34. **Femeile voastre să tacă în adunări,** că nu li s'a îngăduit să grăiască, ci să fie plecate, precum zice şi legea.
35. Iar dacă voiesc să înveţe ceva, să-şi întrebe pe bărbaţii lor acasă; căci e necuviincios ca femeia să grăiască în adunare.
36. Au dela voi a purces cuvântul lui Dumnezeu? Sau numai la voi a ajuns?
37. De i se pare cuiva că este proroc sau om duhovnicesc, să înţeleagă că cele ce vi le scriu sunt poruncile Domnului.
38. Iar dacă cineva nu înţelege, să nu înţeleagă.
39. Deci, fraţilor, râvniţi prorocia şi grăirea în limbi să n'o opriţi.
40. Dar toate după cuviinţă şi după rânduială să se facă.

15.

Vă arăt vouă, fraţilor, Evanghelia pe care am binevestit-o vouă, pe care aţi primit-o şi întru care staţi,
2. Şi prin care vă mântuiţi, dacă o ţineţi cum am binevestit-o vouă; căci altfel numai în zadar aţi crezut.
3. V'am dat vouă, înainte de toate, ceea ce am şi primit, cum că Hristos a murit pentru păcatele noastre, după scripturi,
4. Şi cum că s'a îngropat şi a înviat a treia zi, după scripturi,
5. Şi cum că s'a arătat lui Chifa, apoi celor doisprezece.
6. După aceea s'a arătat de odată la peste cinci sute de fraţi, dintre cari cei mai mulţi sunt în viaţă până acum, iar unii au adormit.
7. După aceea s'a arătat lui Iacov, apoi tuturor apostolilor.
8. Iar mai pe urmă decât la toţi mi s'a arătat şi mie, ca unui născut fără de vreme.
9. Căci eu sunt cel mai mic dintre apostoli şi nu sunt vrednic să mă numesc apostol, pentrucă am prigonit biserica lui Dumnezeu.
10. Ci cu darul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt; şi darul lui care este întru mine n'a fost zadarnic; ba m'am ostenit mai mult decât ei toţi; însă nu eu, ci darul lui Dumnezeu care este cu mine.
11. Deci, ori eu, ori ei, aşa propoveduim şi aşa aţi crezut.
12. Iar de vreme ce Hristos se propoveduieşte că s'a sculat din morţi, cum zic unii din voi că nu este înviere a morţilor?
13. Dacă nu este înviere a morţilor, atunci nici Hristos n'a înviat.
14. Iar **dacă Hristos n'a înviat, zadarnică este atunci propoveduirea noastră, zadarnică este şi credinţa voastră.**
15. Ba ne dovedim şi martori mincinoşi ai lui Dumnezeu; căci împotriva lui Dumnezeu

am mărturisit că a înviat pe
Hristos, pe care nu l-a înviat,
dacă morţii nu se vor scula.
16. Că de nu se vor scula
morţii, nici Hristos nu s'a sculat;
17. Iar dacă Hristos nu s'a
sculat, zadarnică este credinţa
voastră: sunteţi încă în păca-
tele voastre.
18. Aşijderea pierduţi sunt
şi cei ce au adormit întru Hri-
stos.
19. Şi dacă nădăjduim întru
Hristos numai pentru viaţa a-
ceasta, suntem mai de plâns
decât toţi oamenii.
20. Hristos însă s'a sculat din
morţi, începătura învierii celor
adormiţi făcându-se.
21. Căci de vreme ce prin-
tr'un om a venit moartea, tot
printr'un om şi învierea mor-
ţilor.
22. Şi **precum întru Adam
toţi mor, aşa întru Hristos
toţi vor învia.**
23. Dar fiecare la rândul său:
Inceputul e Hristos; după aceea,
la venirea lui (vor învia) cei
ce sunt ai lui Hristos.
24. Apoi (va urma) sfârşitul,
când el va da împărăţia lui
Dumnezeu şi Tatăl, când va
surpa orice domnie şi orice
stăpânire şi putere.
25. Pentrucă lui i se cade să
domnească până ce va pune
pe toţi vrăşmaşii săi sub pi-
cioarele sale.
26. Cel mai de pe urmă
vrăşmaş care se va surpa va
fi moartea.
27. Căci toate le-a supus sub
picioarele lui. Iar când zice că
toate sunt supuse lui, este vă-
dit că afară de cel ce i-a supus
lui toate.
28. Iar când se vor supune
lui toate, atunci şi Fiul însuşi
se va supune Celui ce i-a su-
pus lui toate, ca Dumnezeu să
fie totul întru toate.
29. Altfel, ce vor face cei
ce se botează pentru morţi,
dacă morţii nicidecum nu se
vor scula? De ce se mai bo-
tează pentru ei?
30. Şi noi, de ce ne mai
primejduim în fiecare ceas?
31. **Zilnic mă dau morţii.**
V'o spun, fraţilor, pe mărirea
pe care o am pentru voi întru
Hristos Iisus, Domnul nostru.
32. Dacă numai ca un om
(pentru viaţa sa) m'am luptat
cu hiarele din Efes, care îmi
este folosul? Dacă morţii nu
se vor scula, să mâncăm şi să
bem, căci mâine vom muri!
33. Nu vă amăgiţi: Tovără-
şiile rele strică obiceiurile bune.
34. Treziţi-vă cu adevărat şi
nu greşiţi, căci unii dintre voi
nu cunosc pe Dumnezeu; o
spun spre ruşinea voastră.
35. Va zice însă cineva:
Cum se vor scula morţii? Şi
cu ce trup vor veni?

15. *25:* Ps. 110, 1.
26: Ps. 8, 7.
32: Is. 22, 13.

36. Nebune! **Ceeace sameni tu nu înviază, de nu va muri!**
37. Şi ce semeni nu semeni trupul care va să fie, ci numai grăuntele gol, de se întâmplă de grâu, sau de altceva din celelalte.
38. Iar Dumnezeu îi dă trup precum voieşte: fiecărei seminţe trupul ei.
39. Nu toate trupurile sunt la fel, ci altul este trupul oamenilor şi altul trupul dobitoacelor şi altul al peştilor şi altul al pasărilor.
40. Sunt trupuri cereşti şi trupuri pământeşti; dar alta este slava celor cereşti şi alta a celor pământeşti.
41. Alta este strălucirea soarelui şi alta strălucirea lunei şi alta a stelelor. Că stea de stea se osebeşte prin strălucire.
42. Aşa este şi cu învierea morţilor. Samănă-se întru stricăciune, scula-se-va întru nestricăciune;
43. Samănă-se întru necinste, scula-se-va întru mărire; samănă-se întru slăbiciune, scula-se-va întru putere;
44. Samănă-se trup pământesc, scula-se-va trup duhovnicesc. Este trup pământesc, este şi trup duhovnicesc.
45. Aşa şi este scris: Făcutu-s'a omul cel dintâi, Adam, cu suflet viu, iar Adam cel de pe urmă cu duh de viaţă dătător.
46. Dar nu cel duhovnicesc este întâi, ci cel pământesc, apoi cel duhovnicesc.
47. Omul cel dintâi, fiind luat din pământ, este pământesc; omul cel de al doilea este din cer.
48. Cum este cel pământesc, aşa sunt şi cei pământeşti; şi cum este cel ceresc, aşa sunt şi cei cereşti.
49. Şi precum am purtat chipul celui pământesc, aşa vom purta şi chipul celui ceresc.
50. Dar aceasta încă v'o spun, fraţilor, că trup şi sânge nu pot să moştenească împărăţia lui Dumnezeu; nici stricăciunea nu va moşteni nestricăciunea.
51. Iată, taină spun vouă: Nu toţi vom adormi, dar toţi ne vom schimba.
52. Intr'o clipă, într'o clipeală a ochiului, când (va suna) trâmbiţa cea de apoi. Pentrucă trâmbiţa va suna şi morţii se vor scula nestricaţi, iar noi ne vom schimba.
53. Că **trupul acesta stricăcios trebuie să se îmbrace întru nestricăciune** şi trupul acesta muritor să se îmbrace întru nemurire.
54. Iar când acest trup stricăcios se va îmbrăca întru nestricăciune şi acest trup muritor se va îmbrăca întru nemurire, atunci se va plini cuvântul care este scris: Inghiţitu-s'a moartea întru biruinţă.

45: Fac. 2, 7.

55. Unde-ţi este, moarte,
boldul tău? Unde-ţi este, ia-
dule, biruinţa ta?
56. Boldul morţii este păca-
tul, iar puterea păcatului este
legea.
57. Ci, să mulţumim lui
Dumnezeu, care ne-a dăruit
nouă biruinţa prin Domnul no-
stru Iisus Hristos!
58. Drept aceea, iubiţii mei
fraţi, fiţi tari, neclătiţi, sporind
întru lucrul Domnului pururea,
bine ştiind că osteneala voastră
nu este zadarnică înaintea Dom-
nului.

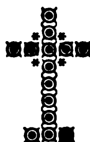
16.

Cât **despre adunarea de
milostenii** pentru sfinţi, să
faceţi şi voi aşa precum am
rânduit bisericilor Galatiei.
2. In ziua întâia a săptămânii
fiecare din voi să puie la o
parte şi să adune atât cât se va
îndura, ca să nu se facă adu-
narea abia atunci când voi
veni.
3. Iar când voi veni, pe cari
îi veţi socoti îi voi trimite cu
scrisori, să ducă darul vostru
la Ierusalim.
4. Şi de va fi cu cuviinţă
să merg şi eu, vor merge îm-
preună cu mine.
5. La voi însă voi veni când
voi trece prin Machedonia;
că prin Machedonia am să
trec.

55: Is. 25, 8; Osie 13, 14.

6. Şi poate că voi zăbovi la
voi mai mult, sau voi ierna,
ca voi să mă petreceţi ori unde
voi merge.
7. Că nu voiesc să vă văz
pe voi acum, numai în treacăt,
ci nădăjduiesc să zăbovesc la
voi câtăva vreme, de-mi va
îngădui Domnul.
8. In Efes voi rămânea până
la praznicul Cincizecimii.
9. Că **mi s'a deschis mie
o uşă mare spre folosinţă,**
dar şi protivnicii sunt mulţi.
10. Când va veni Timotei,
luaţi seama să fie la voi fără
frică, pentrucă lucrul Domnului
lucrează, ca şi mine.
11. Deci, nimeni pe el să
nu-l defaime, ci să-l petreceţi
cu pace, ca să vie la mine,
căci îl aştept pe el împreună
cu fraţii.
12. Cât despre fratele Apolo,
mult l-am rugat să vie la voi
cu fraţii, dar nici de cum nu
i-a fost voia să vie acum. Va
veni însă când va găsi cu cale.
13. Privegheaţi, **fiţi stator-
nici în credinţă, îmbărbăta-
ţi-vă, întăriţi-vă.**
14. Toate ale voastre întru
dragoste să se petreacă.
15. Şi vă rog pe voi, fraţi-
lor: Cunoaşteţi pe cei din casa
lui Stefana (şi ştiţi) că ei sunt
pârga Ahaiei şi înşişi spre slujba
sfinţilor s'au rânduit.
16. Unora ca aceştia să vă
plecaţi şi voi, precum şi tuturor
celor ce lucrează şi se ostenesc
împreună.

17. Mă bucur de venirea lui Ştefana şi a lui Fortunat şi a lui Ahaic, căci aceştia au plinit lipsa voastră.
18. Ei au odihnit duhul meu şi al vostru. Drept aceea, pe unii ca aceştia să-i cinstiţi.
19. Inchină-se vouă bisericile Asiei. Vă îmbrăţişează pe voi întru Domnul, din toată inima, Achila şi Prischila împreună cu biserica din casa lor.
20. Inchină-se vouă toţi fraţii. Inchinaţi-vă unul altuia cu sărutare sfântă.
21. Inchinăciunea mea (v'o scriu) cu mâna mea, a lui Pavel.
22. Cel ce nu iubeşte pe Domnul să fie anatema! Maranata!
23. Darul Domnului nostru Iisus Hristos, cu voi!
24. Dragostea mea cu voi, cu toţi, întru Hristos Iisus! Amin.

A DOUA CARTE
A SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
CĂTRE CORINTENI

1.

Pavel, prin voia lui Dumnezeu apostol al lui Iisus Hristos şi Timotei fratele: bisericii lui Dumnezeu care este în Corint şi tuturor sfinţilor din toată Ahaia.

2. Dar vouă şi pace dela Dumnezeu Tatăl nostru şi dela Domnul nostru Iisus Hristos!

3. Bine este cuvântat Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Părintele îndurărilor şi Dumnezeul a toată mângâierea,

4. Cel ce ne mângâie pe noi întru tot necazul nostru, ca prin mângâierea cu care înşine suntem mângâiaţi de Dumnezeu să putem şi noi mângâia pe cei ce sunt întru tot necazul.

5. Că precum prisosesc patimile lui Hristos întru noi, aşa prin Hristos prisoseşte şi mângâierea noastră.

6. Deci, de pătimim necaz este pentru mângâierea şi mântuirea voastră; de ne mângâiem este pentru a voastră mângâiere, care se săvârşeşte prin răbdarea aceloraşi patimi pe care le suferim şi noi.

7. Şi nădejdea noastră în voi este neclătinată, ştiind că precum sunteţi părtaşi patimilor noastre, aşa şi mângâierii.

8. Nu voim să nu ştiţi voi, fraţilor, de **necazul ce ni s'a făcut nouă în Asia,** că peste măsură şi peste putinţă am fost îngreuiaţi, încât n'aveam nădejde nici să mai scăpăm cu viaţă.

9. Ci noi înşine ne credeam osândiţi la moarte, ca să nu ne mai punem nădejdea în noi, ci în Dumnezeu, cel ce înviază pe cei morţi.

10. El ne-a izbăvit pe noi dintr'o moarte ca aceasta şi ne izbăveşte şi nădăjduim că ne va mai izbăvi,

11. Ajutându-ne cu rugăciunile voastre şi voi, ca pentru darul ce ni s'a dat, prin gura multora, de mulţi să se aducă mulţumită pentru noi.

12. Căci lauda noastră aceasta este: mărturia cugetului nostru că am vieţuit în lume, şi mai ales între voi, întru drep-

tate şi întru sfinţenie, nu întru
înţelepciune pământească, ci
întru harul lui Dumnezeu.
13. Că nu vă scriem vouă
altceva, fără numai cele ce ce-
tiţi şi înţelegeţi; şi nădăjduiesc
că până la sfârşit veţi înţelege
deplin,
14. Precum ne-aţi şi înţeles
în parte, că noi suntem lauda
voastră, iar voi lauda noastră,
în ziua Domnului nostru Iisus.
15. Cu această încredere vo-
iam mai întâi să viu la voi, ca
să aveţi o a doua bucurie:
16. (Voiam) să trec pe la voi
în Machedonia şi din Mache-
donia iarăşi să viu la voi, ca
pe urmă să fiu petrecut de voi
în Iudeea.
17. Deci, aceasta cugetând,
purtatu-m'am eu oare cu uşu-
rătate? Sau sunt oare gându-
rile mele trupeşti, încât (vor-
bele mele) să însemneze (de
odată) da şi nu?
18. Ci, pe Dumnezeu cel
credincios, **cuvântul nostru
către voi n'a fost da şi nu!**
19. Că fiul lui Dumnezeu,
Iisus Hristos, cel propoveduit
între voi de noi, (adecă) de
mine, de Siluan şi de Timotei,
n'a fost da şi nu, ci întru el a
fost numai da!
20. Că toate făgăduinţele
lui Dumnezeu întru el sunt da,
de aceea şi rostim, tot întru el,
amin, spre slava lui Dumnezeu.
21. Iar cel ce ne întăreşte
pe noi şi pe voi întru Hristos şi
ne-a uns pe noi, este Dumnezeu,
22. Care ne-a şi pecetluit pe
noi, dându-ne arvuna Duhului
întru inimile noastre.
23. Eu însă chem pe Dum-
nezeu martor asupra sufletului
meu, că (numai) ca să vă cruţ
pe voi n'am venit până acum
în Corint.
24. Nu că doară am avea
stăpânire peste credinţa voa-
stră, dar suntem împreună lu-
crătorii bucuriei voastre; căci
sunteţi neclintiţi în credinţă.

2.

Aşa am judecat întru mine,
ca să nu viu iarăşi cu în-
tristare la voi.
2. Dar de vă întristez eu pe
voi, cine este cel ce mă vese-
leşte pe mine, fără numai cel
întristat de mine?
3. Iar aceasta v'am scris-o,
ca, dacă voi veni, nu cumva
să am întristare dela cei ce s'ar
cădea să mă bucure, încredin-
ţat fiind că bucuria mea este
şi a voastră, a tuturor.
4. Căci cu multă întristare şi
durere a inimii şi cu multe la-
crimi am scris vouă, nu ca să
vă întristaţi, ci ca să cunoaşteţi
dragostea pe care o am din
belşug pentru voi.
5. Iar dacă **unul a pricinuit
întristare,** nu pe mine m'a în-
tristat, ci măcar în parte, ca să
nu spun prea mult, pe voi pe toţi.
6. Pentru unul ca acesta a-
junge pedeapsa aceasta (dată)
de cei mai mulţi.

7. Aşa încât voi, dimpotrivă, mai bine să-l iertaţi şi să-l mângâiaţi, nu cumva unul ca acesta să fie doborît de prea multă mâhnire.

8. De aceea vă îndemn să-l întăriţi pe el în dragostea voastră.

9. Că pentru aceasta v'am şi scris, ca să cunosc cugetul vostru şi (să văd) dacă sunteţi ascultători întru toate.

10. Dacă iertaţi cuiva ceva, şi eu îi iert, că şi eu de-am iertat ceva, pentru voi am iertat în faţa lui Hristos,

11. Ca să nu dăm câştig satanei, căci amăgirile lui nu ne sunt neştiute.

12. Când am sosit în Troada pentru Evanghelia lui Hristos, măcar că uşă mare mi se deschisese mie de Domnul,

13. N'am avut odihnă în sufletul meu, pentrucă nu am aflat (acolo) pe fratele meu Tit, ci luându-mi rămas bun dela dânşii, am mers în Machedonia.

14. Drept aceea, mulţumim lui Dumnezeu, celui ce ne face pe noi pururea biruitori întru Hristos şi revarsă prin noi mireasma cunoştinţii sale în tot locul!

15. Că pentru Dumnezeu **noi suntem mireazma lui Hristos** printre ceice se mântuesc şi printre ceice pier:

16. Unora adecă mireasmă de moarte spre moarte, iar altora mireasmă de viaţă spre viaţă. Dar cine este vrednic de aceasta?

17. Pentrucă nu suntem ca cei mulţi, cari amestecă cuvântul lui Dumnezeu, ci ca din curăţia inimii, ca dela Dumnezeu, înaintea lui Dumnezeu, aşa grăim întru Hristos.

3.

Incepe-vom oare iarăşi a spune cine suntem noi? Nu cumva ne trebuiesc, ca unora, scrisori de laudă către voi, sau dela voi?

2. Scrisoarea noastră sunteţi voi; (ea e) scrisă în inimile noastre, e ştiută şi cetită de toaţi oamenii.

3. Ea vă arată că sunteţi scrisoarea lui Hristos slujită de noi, scrisă nu cu cerneală, ci cu Duhul lui Dumnezeu celui viu, nu în table de piatră, ci în tablele de carne ale inimii.

4. O încredere ca aceasta avem noi în Dumnezeu prin Hristos!

5. Nu că am fi în stare a cugeta ceva noi înşine, ca venind dela noi, ci vrednicia noastră este dela Dumnezeu,

6. Care ne-a şi învrednicit pe noi să fim slujitori ai legii celei nouă; nu ai slovei, ci ai duhului, că **slova omoară, iar duhul face viu.**

7. Iar dacă slujirea aducătoare de moarte, cea cu slove săpate în piatră, s'a făcut cu atâta

---

3. *3:* Ieş. 24, 12; 31, 18; 34, 1; Prov. 3, 3; 7, 5; Ezech. 11, 19; 36, 26; Ier. 31, 33.

slavă, încât fiii lui Israil nu puteau să caute la faţa lui Moise din pricina slavei, care era totuşi trecătoare, a feţii lui,

8. Atunci cu cât mai plină de slavă trebuie să fie slujirea duhului!

9. Căci dacă slujirea osândei a fost slăvită, cu atât mai bogată în slavă trebuie să fie slujirea dreptăţii!

10. Ba, (judecând) din această parte, slava aceea nici nu era slavă faţă de această slavă covârşitoare.

11. Şi dacă ceea ce e trecător a fost slăvit, cu atât mai slăvit va fi ceea ce este netrecător.

12. Drept aceea, având o nădejde ca aceasta, noi grăim cu toată îndrăzneala,

13. Şi nu facem ca Moise, care-şi punea zăbranic pe faţa sa, ca fiii lui Israil să nu vază sfârşitul (slavei) celei trecătoare.

14. Ci mintea lor s'a învârtoşat, căci până astăzi la citirea Legii celei vechi acelaş zăbranic rămâne neridicat, de şi prin Hristos el a fost ridicat.

15. Şi până astăzi, când se citeşte Moise, zace un zăbranic pe inimile lor.

16. Dar când se vor întoarce la Domnul, zăbranicul se va lua.

17. Domnul este Duhul; şi **unde este Duhul Domnului, acolo este slobozenie.**

18. Ci noi toţi, cei ce cu faţă descoperită răsfrângem ca o oglindă slava Domnului, ne prefacem în acelaş chip, (trecând) din slavă în slavă, cum ne-a rânduit Duhul Domnului.

4.

De aceea, miluiţi fiind cu o slujbă ca aceasta, nu ne pierdem nădejdea,

2. Ci lepădându-ne de cele ascunse şi ruşinoase, nu umblăm întru vicleşug, nici nu amestecăm cuvântul lui Dumnezeu, ci arătând adevărul ne facem cunoscuţi cugetului tuturor oamenilor, înaintea lui Dumnezeu.

3. Iar dacă Evanghelia noastră mai este acoperită, este acoperită pentru cei pieritori,

4. Intru cari dumnezeul veacului acestuia a orbit minţile necredincioşilor, ca să nu le lumineze lor lumina Evangheliei măririi lui Hristos, care este chipul lui Dumnezeu.

5. Că nu pe noi ne propoveduim, ci pe Hristos Iisus, Domnul; iar noi suntem slujitorii voştri prin Iisus.

6. Pentrucă Dumnezeu care a zis: Strălucească din întunerec lumina! - acela a luminat şi inimile noastre, ca să strălucească cunoştinţa slavei lui Dumnezeu pe faţa lui Iisus Hristos.

7. Dar **comoara aceasta o avem în vase de lut,** ca să

13: Ieş. 34, 33. 35.
16: Ieş. 16, 7. 10; 24, 17.

se vază că mărimea puterii
este dela Dumnezeu, iar nu
dela noi.
8. Din toate părţile suntem
strâmtoraţi, dar nu striviţi;
suntem in mare cumpănă, dar
nu desnădăjduiţi;
9. Prigoniţi, dar nu părăsiţi;
doborîţi la pământ, dar nu
prăpădiţi;
10. **In toată vremea pur-
tăm în trup moartea Dom-
nului Iisus,** ca şi viaţa lui
Iisus să se arate în trupul nostru.
11. Căci noi, cei vii, pururea
suntem gata de moarte pentru
Iisus, ca şi viaţa lui Iisus să
se arate în trupul nostru cel
muritor,
12. Incât moartea lucrează
întru noi, iar viaţa întru voi.
13. Avem însă acelaş Duh
al credinţei, precum este scris:
Crezut-am, de aceea am şi
grăit; şi noi credem, de aceea
şi grăim,
14. Ştiind că cel ce a înviat
pe Domnul Iisus, şi pe noi ne
va învia prin Iisus şi ne va
pune împreună cu voi.
15. Că toate sunt în folosul
vostru, pentru ca darul înmul-
ţindu-se, în mulţi să prisosească
mulţumirea spre slava lui Dum-
nezeu.
16. De aceea nu slăbim în-
tru nădejde; ci **măcar că o-
mul nostru cel din afară se
strică, cel dinlăuntru însă
se înnoieşte din zi în zi.**
17. Pentrucă necazul nostru
cel trecător şi uşor, nemăsurată
şi veşnică slavă ne agoniseşte
nouă,
18. Ca unora cari nu privim
la cele ce se văd, ci la cele ce
nu se văd; că cele ce se văd
sunt trecătoare; iar cele ce nu
se văd sunt veşnice.

5.

Ci noi ştim că de se va
surpa casa noastră cea pă-
mântească, a cortului acestuia,
**avem în ceruri o (altă) zidire
dela Dumnezeu,** casă veşnică,
nefăcută de mână.
2. De aceea suspinăm în a-
cest (cort), dorind să ne îm-
brăcăm întru locaşul nostru cel
ceresc,
3. Că doar ne vom găsi îm-
brăcaţi şi nu goi.
4. Că noi, cei ce suntem
în cortul acesta, suspinăm în-
greuiaţi; pentrucă nu voim să
ne desbrăcăm, ci să ne îmbră-
căm, ca ceea ce este muritor
să se înghiţă de viaţă.
5. Dar cel ce ne-a făcut pe
noi spre aceasta, este Dumne-
zeu care ne-a dat nouă arvuna
Duhului.
6. Drept aceea îndrăzneală
avem pururea, bine ştiind că
până petrecem în trup, umblăm
departe de Domnul;
7. Căci azi umblăm prin cre-
dinţă, iar nu prin vedere.
8. Dar avem nădejde şi sun-
tem mai bucuroşi să ne des-

4, *13:* Ps. 116, 10.

părţim de trup şi să ne sălăşluim la Domnul.

9. De aceea, fie că petrecem în el, fie că ne despărţim (de el), ne silim să fim bine plăcuţi lui.

10. Pentru că noi toţi trebuie să ne înfăţişem înaintea scaunului de judecată a lui Hristos, ca fiecare după faptele sale cele săvârşite în trup să primească (răsplata) bună sau rea.

11. Ştiind, aşa dar, frica Domnului, ne silim să aducem pe oameni la adevăr. Lui Dumnezeu îi suntem cunoscuţi; nădăjduim că şi în cugetele voastre cunoscuţi suntem.

12. Nu ne arătăm pe noi iarăşi cine suntem, ci vă dăm prilej de laudă pentru noi, ca să-l aveţi faţă de cei ce se laudă cu faţa, iar nu cu inima.

13. Că de ne-am ieşit din minţi, este pentru Dumnezeu, iar de suntem în toată firea, pentru voi suntem.

14. Pentrucă dragostea lui Hristos ne stăpâneşte pe noi, cari credem că dacă unul a murit pentru toţi, iată, dar, toţi au murit;

15. Ci el a murit pentru toţi, ca cei ce viază să nu mai vieze loruşi, ci celui ce a murit pentru ei şi a înviat.

16. De aceea, noi nu mai ştim de acum pe nimeni după trup; iar de am şi cunoscut pe Hristos după trup, de acum nu-l mai cunoaştem.

17. Deci, **oricine este întru Hristos, este făptură nouă;** cele vechi au trecut: iată toate s'au făcut nouă.

18. Ci toate sunt dela Dumnezeu, care ne-a împăcat pe noi luişi prin Iisus Hristos şi ne-a dat nouă să slujim împăcării.

19. Pentrucă Dumnezeu era întru Hristos şi a împăcat lumea cu sine, ne mai socotind păcatele ei şi dându-ne nouă cuvântul împăcării.

20. Drept aceea, în locul lui Hristos vă 'ndemnăm, ca şi cum Dumnezeu v'ar îndemna prin noi; în locul lui Hristos vă rugăm să vă împăcaţi cu Dumnezeu.

21. Pentrucă pe cel ce n'a cunoscut păcatul, l-a făcut păcat, ca întru dânsul noi să dobândim dreptatea lui Dumnezeu.

6.

Iar noi fiind împreună lucrătorii lui, vă îndemnăm, să nu primiţi în deşert darul lui Dumnezeu.

2. Că zice: La vreme potrivită te-am ascultat şi în ziua mântuirii te-am ajutat; iată, acum este vremea potrivită, iată acum este ziua mântuirii.

3. Nicio sminteală, întru nimic, să nu dăm, ca **slujba noastră să fie fără prihană.**

4. Ci întru toate să ne punem

---

6. *2:* Is. 49, 8.

înainte ca slujitori ai lui Dumnezeu; întru multă răbdare, întru necazuri, întru nevoi, întru strâmtorări,

5. Intru bătăi, în temniţe, în prigoniri, în osteneli, în privegheri, în posturi.

6. Intru curăţie, întru cumințenie, întru îndelungă răbdare, întru bunătate, în Duhul Sfânt, în dragoste nefăţarnică.

7. Intru cuvântul adevărului, întru puterea lui Dumnezeu prin armele dreptăţii cele de-a-dreapta şi cele de-a-stânga.

8. Prin cinste şi prin necinste, prin grăire de rău şi prin laudă; ca nişte înşelători (suntem socotiţi), de şi (suntem) iubitori de adevăr.

9. Ca nişte necunoscuţi, de şi cunoscuţi, ca nişte morţi, de şi iată suntem vii, ca nişte pedepsiţi, dar nu şi omorîţi;

10. Ca nişte întristaţi, de şi pururea ne bucurăm; ca nişte săraci, de şi pe mulţi îmbogăţim; ca cei ce nu au nimic, de şi toate le avem.

11. Gura noastră s'a deschis către voi, o Corintenilor, inima noastră s'a lărgit.

12. In inima noastră nu sunteţi strâmtoraţi, ci inimile voastre sunt strâmte (pentru noi).

13. Ca unor copii vă grăiesc: Lărgiţi-vă şi voi inimile, plătind cu aceeaş plată.

14. **Nu vă înjugaţi la jug strein cu cei necredincioşi;** că ce părtăşie are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce părtăşie are lumina cu întunerecul?

15. Sau ce potrivire este între Hristos şi Veliar? Sau ce parte are credinciosul cu cel necredincios?

16. Ce legătură are biserica lui Dumnezeu cu idolii? Că **voi sunteţi biserica lui Dumnezeu celui viu,** precum a zis Dumnezeu: Voi locui întru ei şi voi umbla între ei şi le voi fi lor Dumnezeu şi ei îmi vor fi mie popor.

17. De aceea, ieşiţi din mijlocul lor şi vă osebiţi, zice Domnul, şi de necurăţie să nu vă atingeţi şi eu vă voi primi pe voi.

18. Şi vă voi fi vouă Tată, şi voi îmi veţi fi mie fii şi fete, zice Domnul Atotţiitorul.

7.

Deci, având aceste făgăduinţe, iubiţilor, să ne curăţim pe noi de toată spurcăciunea trupului şi a duhului, desăvârşind sfinţenia noastră întru frica lui Dumnezeu.

2. Cuprindeţi-ne pe noi (în inimile voastre)! Pe nimeni n'am nedreptăţit, nimănuia pagubă nu i-am făcut, pe nimeni n'am înşelat.

3. Nu o spun ca să vă osândesc pe voi, căci mai înainte

16: Is. 52, 11; Ier. 51, 45; Ezech. 20, 34. 41; A doua Lege 26, 12; 2 Sam. 7, 8. 14; Is. 43, 6; Ier. 31, 9; 32, 38; Osie 1, 10; Amos 4, 13.

am spus că sunteţi în inima noastră, ca să murim sau să trăim împreună.

4. **Mare-mi este încrederea întru voi,** mare îmi este lauda pentru voi! Umplutu-m'am de mângâiere! Şi cu tot necazul meu, sunt copleşit de bucurie!

5. Că venind noi în Machedonia, nici o odihnă n'a avut trupul nostru, ci am fost strâmtoraţi din toate părţile: dinafară războiu, dinlăuntru frică.

6. Ci Dumnezeu, cel ce mângâie pe cei smeriţi, ne-a mângâiat pe noi cu venirea lui Tit.

7. Şi nu numai cu venirea lui, ci şi cu mângâierea cu care a fost mângâiat de voi; căci ne-a spus nouă dorirea voastră, plângerea voastră, râvna voastră pentru mine, încât eu cu atât mai mult m'am bucurat.

8. Pentrucă de v'am şi întristat pe voi prin scrisoarea mea, nu mă căiesc, măcar că mi-a părut rău, căci văd că scrisoarea aceea v'a întristat, de şi numai vremelnic.

9. Acum mă bucur, nu pentrucă v'aţi întristat, ci pentrucă v'aţi întristat spre pocăinţă. Că v'aţi întristat după Dumnezeu, ca să nu vă păgubiţi întru nimic de către noi.

10. Pentrucă întristarea cea după Dumnezeu lucrează pocăinţa spre mântuire, fără părere de rău; iar întristarea cea după lume lucrează moarte.

11. Că iată, singură această întristare a noastră după Dumnezeu câtă sârguinţă a lucrat întru voi, câtă apărare şi mânie (împotriva vinovatului) câtă frică şi dorinţă, câtă râvnă şi pedeapsă! Intru toate v'aţi arătat că sunteţi curaţi în această pricină.

12. Deci, de v'am şi scris vouă, nu (v'am scris) pentru cel ce a nedreptăţit, nici pentru cel ce a fost nedreptăţit, ci ca să se vădească grija voastră cea pentru noi, înaintea lui Dumnezeu.

13. De aceea ne-am mângâiat cu mângâierea voastră; dar şi mai vârtos ne-am bucurat de bucuria lui Tit, căci duhul lui s'a odihnit din partea voastră a tuturora.

14. Căci ori cât m'am lăudat cu voi înaintea lui, n'am rămas de ruşine; şi precum toate întru adevăr le-am grăit vouă, aşa şi lauda noastră cea către Tit, adevărată s'a arătat.

15. Şi inima lui este cu atât mai mult la voi, cu cât îşi aduce aminte de ascultarea voastră a tuturora şi de cum l-aţi primit pe el cu frică şi cu cutremur. Mă bucur deci, că în toate mă pot încrede în voi.

8.

Fraţilor, vă facem cunoscut darul lui Dumnezeu cel dăruit bisericilor din Machedonia.

2. Căci în mijlocul încercărilor multe, belşugul de bucurie

şi sărăcia lor cea cumplită a sporit bogăţia dărniciei lor.

3. Căci martor sunt eu însumi, că după puterea lor şi chiar peste puterea lor au dat bucuros.

4. Şi ne-au rugat pe noi cu stăruinţă să le primim darul şi părtăşia la ajutorarea sfinţilor.

5. Ci nu numai precum nădăjduiam, dar singuri pe sine s'au dat întâi Domnului, apoi, prin voia lui Dumnezeu, (ni s'au dăruit) şi nouă.

6. Atunci am rugat pe Tit, ca binefacerea pe care a început-o printre voi (atât de frumos), aşa să o şi isprăvească.

7. Şi precum prisosiţi întru toate: întru credinţă şi întru cuvânt, întru cunoştinţă şi întru toată sârguinţa şi dragostea voastră cea către noi, aşa să prisosiţi şi întru această facere de bine.

8. Nu vă spun aceasta ca şi cum v'aş da o poruncă, ci prin râvna altora (doresc) să pun la încercare curăţia dragostei voastre.

9. Cunoaşteţi doar îndurarea Domnului nostru Iisus Hristos: că **bogat fiind, el a sărăcit pentru voi, ca şi voi, cu sărăcia lui, să vă îmbogăţiţi.**

10. Şi întru aceasta vă dau un sfat, spre folosul vostru, al celor cari nu nu numai aţi dorit, ci aţi şi voit să începeţi aceasta încă din anul trecut.

11. Duceţi acum la îndeplinire fapta, ca precum v'a fost osârdia vrerii, aşa să vă fie şi a plinirii din cele ce aveţi.

12. Că dacă este osârdie, darul este bine primit după cât are cineva, iar nu după cât nu are.

13. Pentrucă nu e vorba ca alţii să fie uşuraţi, iar voi îngreuiaţi, ci ca să fie potriveală.

14. Astăzi prisosul vostru împlineşte lipsa lor, iar mâinile prisosul lor va să împlinească lipsa voastră, aşa încât să fie potriveală.

15. Precum este scris: **Celui cu mult nu i-a prisosit şi celui cu puţin nu i-a lipsit.**

16. Dar mulţumită lui Dumnezeu, celui ce a dat în inima lui Tit aceeaş osârdie pentru voi.

17. Căci a primit îndemnul meu şi fiind plin de osârdie a venit la voi de bună voie.

18. Şi împreună cu el am trimis şi pe fratele a cărui laudă pentru vestirea Evangheliei este lăţită în toate bisericile.

19. Dar nu numai atât, ci el este şi ales de biserici ca să ne însoţească în călătorie, cu darul acesta, adunat de noi spre mărirea Domnului şi după dorinţa noastră.

20. Ne-am ferit prin aceasta, ca să nu ne defaime pe noi cineva în această îmbelşugată adunare de daruri, săvârşită de noi.

8, *15:* Ieş. 16, 18.

21. Căci purtăm grijă de cele bune nu numai înaintea Domnului, ci şi înaintea oamenilor.
22. Şi împreună cu ei am trimis încă pe un frate al nostru, a cărui osârdie am încercat-o în multe şi de multe ori, şi care acum este şi mai osârduitor pentru încrederea multă ce are în voi.
23. Cât despre **Tit,** el este părtaşul şi împreună lucrătorul meu între voi; iar ceilalţi fraţi ai noştri: ei sunt trimişii bisericilor şi mărirea lui Hristos.
24. Drept aceea, lor să le arătaţi, în faţa bisericilor, dovada dragostei voastre şi a laudei noastre cea pentru voi.

9.

Cât despre adunarea milosteniilor pentru sfinţi, este de prisos a vă mai scrie vouă.
2. Că ştiu bunăvoinţa voastră, pentru care mă laud cu voi către Machedoneni: Că Ahaia este gata din anul trecut, şi râvna voastră pe foarte mulţi i-a îndemnat.
3. Iară pe fraţi i-am trimis, ca lauda noastră cea despre voi în partea aceasta să nu fie deşartă, ci, precum am zis, să fiţi gata,
4. Ca nu cumva, când vor veni Machedonenii împreună cu mine, să vă afle nepregătiţi şi să ne ruşinăm noi, ca să nu zicem voi, de încrederea noastră.
5. Drept aceea, am socotit a fi de trebuinţă să rugăm pe fraţi, ca să vie la voi mai de vreme, şi să pregătească darurile voastre cele făgăduite de mai înainte, ca ele să fie gata ca o binecuvântare, iar nu ca un bir.
6. Aceasta însă s'o ştiţi: **Cel ce samănă cu zgârcenie, cu zgârcenie va şi secera,** iar cel ce samănă întru binecuvântare, întru binecuvântare va şi secera.
7. Fiecare să dea precum s'a hotărît întru inima sa, nu cu părere de rău, sau de silă; că **pe dătătorul de bună voie îl iubeşte Dumnezeu.**
8. Şi puternic este Dumnezeu să înmulţească tot darul întru voi, ca întru toate, pururea, toată îndestularea având, să prisosiţi întru tot lucrul cel bun,
9. Precum este scris: Împărţit-a, dat-a săracilor; dreptatea lui rămâne în veac.
10. Iar cel ce dă sămânţă sămănătorului şi pâine spre hrana lui, va înmulţi sămânţa voastră, şi va face să crească roadele dreptăţii voastre,
11. Ca întru toate să vă îmbogăţiţi spre toată binefacerea, care aduce prin noi mulţumită lui Dumnezeu.

---

9. *8:* Prov. 22, 8; 1 Cron. 29, 17.
9: Ps. 112, 9.
10: Is. 55, 10.
11: Osie 10, 12.

12. Căci slujirea darului acestuia nu numai că împlineşte lipsurile sfinţilor, ci revarsă şi belşug de mulţumiri (aduse) lui Dumnezeu.

13. Că prin mărturia acestei binefaceri ei preamăresc pe Dumnezeu pentru ascultarea de Evanghelia lui Hristos, cea mărturisită de voi, şi pentru bunătatea cu care îi împărtăşiţi pe ei şi pe toţi (din ale voastre),

14. Şi se roagă pentru voi şi vă iubesc pentru darul lui Dumnezeu care a prisosit întru voi.

15. Mulţumită lui Dumnezeu pentru darul său cel negrăit!

10.

Eu însumi, Pavel, vă îndemn pe voi, pentru blândeţele şi pentru bunătatea lui Hristos, eu, care fiind de faţă între voi sunt smerit, iar departe fiind de voi, sunt îndrăzneţ faţă de voi.

2. Ci vă rog să nu mă siliţi, ca şi fiind de faţă să folosesc îndrăzneala de care socotesc că mă voi folosi împotriva unora cari cred că noi umblăm după cele trupeşti.

3. Că de şi umblăm în trup, nu ne oştim trupeşte.

4. Căci **armele noastre de luptă nu sunt trupeşti,** ci (sunt) în stare, prin Dumnezeu, să surpe întărituri!

5. Noi surpăm izvodirile minţii şi orice înălţare ce se ridică împotriva cunoaşterii lui Dumnezeu, şi robim tot gândul spre ascultarea lui Hristos.

6. Şi suntem gata să pedepsim toată neascultarea, atunci când ascultarea voastră va fi deplină.

7. Uitaţi-vă la cele de aproape: Dacă cineva este încredinţat întru sine că este al lui Hristos, acela să gândească iarăşi întru sine, că precum este el, aşa şi noi ai lui Hristos suntem.

8. Că chiar de mă voi lăuda ceva mai mult cu puterea pe care ne-a dat-o Domnul spre zidirea, iar nu spre surparea voastră, nu voi rămânea de ruşine.

9. Dar să nu mă arăt, ca şi cum aş vrea să vă spăimântez pe voi cu scrisorile mele.

10. Că scrisorile lui, zic ei, sunt grele şi tari; iar înfăţişarea lui trupească este slabă, şi cuvântul lui de nimic.

11. Cel ce vorbeşte astfel, să ştie că precum suntem în cuvintele scrisorilor noastre, când lipsim, aşa suntem şi în fapte, când suntem de faţă.

12. Noi nu îndrăznim să ne numărăm sau să ne asemănăm cu cei ce se laudă pe sine singuri; că cei ce se măsoară cu ei înşişi şi se aseamănă cu ei înşişi, sunt nişte nepricepuţi.

13. Noi însă nu ne vom lăuda peste măsură, ci după

măsura hotarului pe care ni
l-a măsurat nouă Dumnezeu
ca să ajungem până la voi.
14. Deci, nu ne întindem
peste măsura noastră, ca şi
cum n'am fi ajuns până la voi,
pentrucă până la voi am ajuns
cu Evanghelia lui Hristos.
15. Nu ne lăudăm cu cele
ce sunt peste măsură, adică cu
osteneli streine; ci nădăjduim
că sporind credinţa voastră ne
vom mări întru voi tot mai
mult, dar după hotarul mă-
surat nouă,
16. Ca să propoveduim
Evanghelia şi în părţile cele
de dincolo de voi, dar fără să
ne lăudăm cu lucrul găsit gata,
pe hotar strein.
17. Iar cel ce se laudă, întru
Domnul să se laude.
18. Că **nu cel ce se laudă
pe sine este vrednic, ci
acela pe care Domnul îl
laudă.**

11.

O, de mi-aţi îngădui puţină
nebunie! Dar mi-aţi şi
îngăduit.
2. Că vă râvnesc pe voi cu
râvnă dumnezeiască, pentrucă
v'am logodit unui bărbat, lui
Hristos, ca să vă pun înaintea
lui ca pe o fecioară neprihă-
nită.
3. Dar mă tem, ca nu cumva
precum şarpele a amăgit pe
Eva cu vicleşugul său, aşa să
vă strice şi cugetele voastre
(abătându-le) dela curăţia cea
întru Hristos.
4. Căci dacă venind cineva
ar începe să propoveduiască
un alt Iisus, pe care eu nu l-am
propoveduit, sau dacă aţi primi
alt duh, care nu l-aţi primit,
sau altă evanghelie, pe care
n'aţi primit-o, cum v'aţi mai
supune!
5. Dar eu socotesc că **întru
nimic nu sunt mai pre jos
decât apostolii cei mai mari.**
6. Căci măcar că sunt neis-
cusit la vorbă, dar nu sunt ne-
iscusit la ştiinţă; ci pretutinde-
nea întru toate v'am dovedit-o
vouă.
7. Păcătuit-am oare, că sme-
rindu-mă pe mine ca voi să
vă înălţaţi, în dar v'am vestit
vouă Evanghelia lui Dumne-
zeu?
8. Alte biserici am prădat,
primind dela ele plată spre a
sluji vouă, şi venind la voi şi
fiind lipsit, n'am fost nimănuia
povară.
9. Că lipsurile mele le-au
împlinit fraţii cei veniţi din Ma-
chedonia; şi întru toate m'am
ferit să vă fiu povară şi mă
voi feri.
10. Pe adevărul lui Hristos
care este întru mine: lauda a-
ceasta nu mi se va răpi mie
în laturile Ahaiei!
11. Pentru ce? Oare pentrucă
nu vă iubesc pe voi? Dumne-
zeu ştie!

---

10. *17:* Ier. 9, 22–23.

12. Iar ceea ce fac, voi mai face, ca să tai pricina celor ce poftesc pricină; ca întru ceea ce se laudă, să fie dovediţi ca şi noi.

13. Căci unii ca aceştia sunt apostoli mincinoşi, lucrători vicleni, cari îşi închipuiesc că sunt apostoli ai lui Hristos.

14. Şi nu-i de mirare, căci **însuşi satana se preface în înger al luminii.**

15. Nu este deci lucru mare, dacă şi slujitorii lui se prefac că sunt slujitori ai dreptăţii; dar sfârşitul le va fi după faptele lor.

16. Iarăşi zic: Să nu mă socotească cineva că sunt nebun; iar de nu, primiţi-mă măcar ca pe un nebun, ca să mă laud şi eu cât de puţin.

17. Ceea ce grăiesc despre această laudă nu grăiesc după Domnul, ci aşa, ca din nebunie.

18. De vreme ce mulţi se laudă după trup, mă voi lăuda şi eu.

19. Pentrucă voi înţelepţi fiind, bucuros suferiţi pe cei nebuni.

20. Că de vă robeşte cineva, de vă jefuieşte cineva, de se trufeşte cineva, de vă bate cineva peste obraz, voi suferiţi.

21. Spre ruşinarea mea o spun: Aici noi ne-am arătat slabi. Dar în orice ar îndrăzni cineva să se laude – vorbesc ca un nebun – îndrăznesc şi eu!

22. Sunt ei Iudei? Şi eu. Sunt ei Israiliteni? Şi eu. Sunt ei sământă a lui Avraam? Şi eu.

23. Sunt ei slujitori ai lui Hristos? Ca un nebun (ce sunt) o spun: Cu atât mai mult eu! In ostenele mai mult, întru bătăi peste măsură, în temniţă adeseori, în primejdie de moarte de multe ori.

24. Dela Iudei de cinci ori câte patruzeci fără de una am luat;

25. De trei ori cu toiege am fost bătut, odată cu pietre am fost împroşcat, de trei ori s'a sfărâmat corabia cu mine, o noapte şi o zi întru adânc am petrecut;

26. In călătorii de multe ori (am fost) în primejdii pe râuri, în primejdii din partea tâlharilor, în primejdii din partea rudeniilor, în primejdii din partea păgânilor, în primejdii în cetăţi, în primejdii în pustie, în primejdii pe mare, în primejdii între fraţii cei mincinoşi.

27. Intru osteneală şi întru necazuri, în priveghieri de multe ori, în foame şi în sete, în posturi adeseori, în frig şi în golătate.

28. Afară de aceste (necazuri) din afară, zilnic rabd năvala oamenilor asupra mea şi port grija tuturor bisericilor.

29. Cine este neputincios şi eu să nu mă simt neputincios cu el? **Cine se sminteşte (în credinţă) şi eu să nu mă aprind?**

30. De se cuvine să mă laud,
întru neputinţele mele mă voi
lăuda.
31. Dumnezeu şi Tatăl Dom-
nului nostru Iisus Hristos, cel
ce este binecuvântat în veci,
ştie că nu mint!
32. In Damasc dregătorul
regelui Areta a pus să păzească
cetatea Damascului, vrând să
mă prinză;
33. Şi pe o fereastră am fost
slobozit într'o coşniţă peste zid
şi am scăpat din mâinile lui.

12.

Trebuie să mă laud – dar cui
îi foloseşte? Că voi veni
la vedenii şi la descoperiri ale
Domnului.
2. Cunosc un om întru Hri-
stos, care mai înainte cu pa-
trusprezece ani – de a fost în
trup, nu ştiu; sau de a fost
afară de trup, nu ştiu; Dum-
nezeu ştie! – **a fost răpit
până în al treilea cer.**
3. Şi ştiu că acest om – dacă
a fost în trup, nu ştiu; sau dacă
a fost afară de trup, nu ştiu;
Dumnezeu ştie! –
4. A fost răpit în raiu şi a
auzit cuvinte de nespus, cari
nici nu-i este îngăduit omului
să le rostească.
5. Cu unul ca acesta mă voi
lăuda; iar cu mine nu mă voi
lăuda, fără numai întru nepu-
tinţele mele.
6. Ci chiar de-aş voi să mă
laud, nu voi fi un nepriceput,
căci voi grăi adevărul. Dar
mă feresc, ca să nu cugete ci-
neva de mine mai mult decât
ceea ce vede sau aude dela
mine.
7. Şi, ca să nu mă semeţesc
cu măreţia acestor descoperiri,
**datu-mi-s'a mie un bold în
trup,** un înger al satanei, ca
să mă bată peste obraz, să nu
mă semeţesc.
8. Pentru aceasta de trei ori
am rugat pe Domnul, ca să-l
depărteze dela mine.
9. Dar mi-a zis mie: Iţi este
de ajuns darul meu, că pu-
terea mea întru neputinţă se
desăvârşeşte. Deci, mă voi
lăuda mai bucuros întru ne-
putinţele mele, ca să locuiască
întru mine puterea lui Hristos.
10. De aceea mă bucur întru
neputinţe, întru defăimări, întru
nevoi, întru prigoane, întru
strâmtorări pentru Hritos, căci
**când sunt slab, atunci sunt
tare.**
11. Lăudatu-m'am ca un ne-
bun? Voi m'aţi silit. Căci de
voi mi se cădea să fiu lăudat,
pentru că nu sunt cu nimic
mai pre jos decât apostolii cei
mai mari, măcar că eu nimica
nu sunt.
12. Că semnele apostoliei
mele s'au arătat întru voi în
tot felul de suferinţe, în semne,
în minuni şi în puteri.
13. (Intr'adevăr) cu ce sun-
teţi mai prejos decât celelalte
biserici, fără numai cu aceea

că eu nu v'am fost o povară? Iertaţi-mi nedreptatea aceasta.
14. Iată, gata sunt a treia oară să viu la voi, şi nu vă voi îngreuia pe voi, că nu caut ale voastre, ci pe voi; pentrucă **nu fiii sunt datori să agonisească pentru părinţi, ci părinţii pentru fii.**
15. Deci, eu prea bucuros voi cheltui şi mă voi cheltui şi pe mine pentru sufletele voastre, măcar că iubindu-vă mai mult, eu sunt iubit de voi mai puţin.
16. Ci fie! Eu nu v'am îngreuiat pe voi, dar fiind isteţ, v'am prins cu vicleşug.
17. Folositu-m'am oare cu ceva dela voi prin vreunul din cei ce i-am trimis la voi?
18. Am rugat pe Tit (să meargă la voi) şi împreună cu el am trimis şi pe un frate. Au doară v'a luat ceva Tit? N'am umblat noi oare întru acelaş duh? Şi nu pe aceleaşi urme (am călcat)?
19. Voi credeţi mereu că ne desvinovăţim înaintea lui Dumnezeu, întru Hristos; şi toate acestea (le grăim), iubiţii mei, pentru zidirea voastră.
20. Căci mă tem, ca nu cumva, de voi veni, să vă aflu pe voi precum nu voiesc, şi eu să fiu aflat de voi precum nu voiţi: Mă tem să nu aflu (la voi) pricири, pisme, mânii, sfezi, clevetiri, şoapte, semeţiri, neorânduieli.
21. (Mă tem) ca nu cumva, venind la voi, Dumnezeul meu să mă smerească iarăşi înaintea voastră şi să plâng pe mulţi din cei ce au păcătuit mai înainte şi nu s'au pocăit de necurăţia şi desfrânarea şi netrebnicia la care s'au dedat.

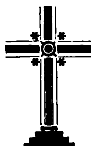
13.

Iată, viu la voi a treia oară. **Prin gura a două sau trei mărturii se va statornici orice pricină.**
2. Am spus mai înainte, când am fost de faţă la voi a doua oară, şi acum spun iarăşi de cu vreme, nefiind de faţă, celor ce mai înainte au păcătuit şi tuturor celorlalţi, că de voi veni încă odată, nu voi mai fi cruţător.
3. De vreme ce căutaţi o dovadă că cel ce grăieşte întru mine este Hristos – el nu este neputincios întru voi, ci puternic.
4. Căci, de s'a şi răstignit întru neputinţă, prin puterea lui Dumnezeu însă este viu. Aşa şi noi, suntem neputincioşi întru el, dar prin puterea lui Dumnezeu vom fi vii împreună cu dânsul, în inimile voastre.
5. Pe voi înşivă vă ispitiţi, dacă sunteţi întru credinţă; pe voi înşivă vă puneţi la încercare. Sau nu vă cunoaşteţi pe

---

13. *1:* A doua Lege 19, 15.

voi înşivă, că Iisus Hristos este
întru voi? Afară numai dacă
nu sunteţi nişte netrebnici.
6. Nădăjduesc însă că veţi
cunoaşte că noi nu suntem ne-
trebnici.
7. Ci ne rugăm lui Dum-
nezeu să nu faceţi nici un rău;
nu ca noi să ne arătăm lămu-
riţi, ci ca voi să faceţi binele,
iar noi să fim ca nişte ne-
trebnici.
8. Că **noi nu putem ni-
mic împotriva adevărului;**
pentru adevăr însă putem.
9. Noi ne bucurăm când
suntem slabi; iar voi să fiţi tari.
Pentru aceasta ne şi rugăm:
pentru desăvârşirea voastră.
10. De aceea vă scriu ace-
stea, fiind departe, ca atunci
când voi fi de faţă să nu fo-
losesc asprimea după puterea
care mi-a dat-o mie Domnul
spre zidire, iar nu spre sur-
pare.
11. De încheiere, bucura-
ţi-vă, fraţilor! Desăvârşiţi-vă,
mângâiaţi-vă, uniţi-vă în cu-
get, vieţuiţi în pace şi Dum-
nezeul dragostei şi al păcii va
fi cu voi.
12. Inchinaţi-vă unul altuia
cu sărutare sfântă.
13. Inchină-vi-se vouă toţi
sfinţii.
14. Darul Domnului nostru
Iisus Hristos şi dragostea lui
Dumnezeu şi împărtăşirea Sfân-
tului Duh să fie cu voi cu toţi!

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE GALATENI

1.

Pavel apostolul, nu dela oameni, nici prin om, ci prin Iisus Hristos şi prin Dumnezeu Tatăl, care l-a înviat pe el din morţi,

2. Şi toţi fraţii cari sunt împreună cu mine, bisericilor Galatiei:

3. Dar vouă şi pace dela Dumnezeu Tatăl şi dela Domnul nostru Iisus Hristos,

4. Cel ce s'a dat pe sine pentru păcatele noastre, ca să ne scoaţă pe noi din acest veac rău, după voia lui Dumnezeu şi a Tatălui nostru,

5. Căruia se cuvine slava în vecii vecilor. Amin.

6. Mă mir că aşa de repede vă mutaţi dela cel ce v'a chemat pe voi prin darul lui Hristos, la altă evanghelie,

7. Care nici nu este altă, fără numai sunt unii (oameni) cari vă tulbură pe voi şi voiesc să întoarcă pe dos Evanghelia lui Hristos.

8. Ci **chiar dacă noi înşine sau un înger din cer v'ar vesti vouă altă evanghelie decât aceea pe care eu v'am vestit-o, să fie anatema!**

9. Precum am zis mai înainte, şi acum zic iarăşi: Oricine vă va binevesti altceva decât ceea ce aţi primit, să fie anatema!

10. Caut eu oare plăcerea oamenilor, sau a lui Dumnezeu? Umblu eu oare să plac oamenilor? Că de aş căuta plăcerea oamenilor, n'aş fi sluga lui Hristos.

11. Vă vestesc deci, fraţilor, că Evanghelia propoveduită de mine nu este după om.

12. Că nici nu am luat-o, nici nu am învăţat-o dela oameni, ci din descoperirea lui Iisus Hristos.

13. Că aţi auzit (de bună
seamă) de purtarea mea de o-
dinioară întru credinţa iudai-
cească, (anume) că peste măsură
prigoneam biserica lui Dumne-
zeu şi o surpam pe ea.
14. Şi spoream în credinţa
iudaicească mai mult decât mulţi
din cei de o vârstă cu mine din
neamul meu, foarte râvnitor
fiind părinteştilor mele obiceiuri.
15. Dar când cel ce m'a ales
din pântecele maicii mele bine
a voit şi m'a chemat prin da-
rul său,
16. Ca să descopere pe Fiul
său întru mine, ca să-l bine-
vestesc pe el printre păgâni,
nu m'am grăbit să mă sfătu-
iesc cu niscai oameni,
17. Nici nu m'am suit la
Ierusalim la apostolii cei mai
înainte de mine, ci m'am dus
în Arabia, şi iarăşi m'am întors
la Damasc.
18. Apoi după trei luni m'am
suit la Ierusalim să văz pe Petru
şi am rămas la el cincisprezece
zile;
19. Iar pe altul din apostoli
n'am văzut, fără numai pe Ia-
cov fratele Domnului.
20. In cele ce vă scriu vouă,
iată, vă (încredinţez) înaintea
lui Dumnezeu că nu mint.
21. După aceea am venit în
părţile Siriei şi ale Chilichiei.
22. După faţă eram necu-
noscut bisericilor Iudeei, celor
întru Hristos;
23. Ci numai auzeau spu-
nându-se: Cel ce ne prigonea
pe noi cândva, acum bineves-
teşte credinţa pe care oarecând
o pierdea.
24. Şi slăveau pe Dumnezeu
pentru mine.

2.

Apoi, după patrusprepece ani
m'am suit iarăşi la Ieru-
salim împreună cu Varnava,
luând cu noi şi pe Tit.
2. Şi, având o descoperire,
m'am suit şi le-am arătat lor
Evanghelia pe care o propo-
veduiesc între păgâni, îndeo-
sebi celor mai aleşi (apostoli),
ca nu cumva să alerg sau să fi
alergat înzadar.
3. Ci nici Tit, care era cu
mine şi era Elin, n'a fost silit
să se taie împrejur.
4. Iar **fraţilor mincinoşi,**
cari intraseră pe ascuns să is-
codească slobozenia noastră, pe
care o avem întru Hristos Iisus
şi să ne facă robi (legii),
5. Nici măcar un ceas nu
ne-am supus, ca adevărul E-
vangheliei să rămâie (neclintit)
întru voi.
6. Cât despre cei ce soco-
teau a fi ceva – nu-mi pasă
de ceea ce erau ei mai înainte,
fiindcă Dumnezeu nu caută la
faţa omului – aceştia nu au
adaos nimic (la Evanghelia mea).
7. Ci dimpotrivă, văzând că
mie mi s'a încredinţat Evan-
ghelia pentru cei netăiaţi îm-
prejur, precum lui Petru cea
pentru cei tăiaţi împrejur, –

8. Căci cel ce l-a trimis pe Petru să binevestească printre cei tăiaţi împrejur, m'a trimis şi pe mine printre păgâni –

9. Şi cunoscând darul cel dăruit mie, Iacov şi Chifa şi Ioan, cari sunt socotiţi a fi stâlpi (ai bisericii), mi-au dat mie şi lui Varnava dreapta tovărăşiei, ca noi să propoveduim între păgâni, iar ei între cei tăiaţi împrejur.

10. Ei ne-au pretins numai să ne aducem aminte de cei săraci, ceea ce m'am şi nevoit a face.

11. Dar **când a venit Petru în Antiohia, pe faţă i-am stat împotrivă,** căci era vrednic de înfruntare.

12. Pentrucă înainte de a veni oarecari trimişi dela Iacov, mânca împreună cu păgânii; iar dacă au venit, se ferea şi se osebea pe sine, temându-se de cei tăiaţi împrejur.

13. Şi împreună cu el s'au făţărit şi ceilalţi Iudei, încât şi Varnava a fost târît în făţăria lor.

14. Ci dacă am văzut că nu umblă drept, după adevărul Evangheliei, am zis lui Petru înaintea tuturor: Dacă tu, Iudeu fiind, vieţuieşti ca păgânii, iar nu ca Iudeii, pentru ce sileşti pe păgâni să vieţuiască după datinile Iudeilor?

15. Noi suntem din fire Iudei, iar nu păcătoşi din păgânătate.

16. Dar ştiind că omul nu se îndreptează din faptele legii, ci numai prin credinţa în Iisus Hristos, am crezut şi noi întru Iisus Hristos, ca să ne îndreptăm din credinţa în Hristos, iar nu din faptele legii, că din faptele legii nu se va îndrepta nimeni.

17. Dacă însă căutând să ne îndreptăm întru Hristos, ne-am afla noi înşine păcătoşi, este oare Hristos slujitor păcatului? Nicidecum?

18. Căci dacă zidesc din nou cele ce am dărâmat, călcător de poruncă mă adeveresc pe mine.

19. Pentrucă eu prin lege am murit pentru lege, ca să vieţuiesc pentru Dumnezeu.

20. **Impreună cu Hristos m'am răstignit,** aşa că de acum nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăieşte întru mine. Şi dacă trăiesc acum în trup, trăiesc prin credinţa în Fiul lui Dumnezeu, care m'a iubit şi s'a dat pe sine pentru mine.

21. Eu nu lapăd darul lui Dumnezeu; căci dacă dreptatea vine prin lege, atunci Hristos înzadar a murit.

3.

O, Galateni fără de minte, cine v'a ademenit pe voi să nu vă supuneţi adevărului, voi, în ochii cărora Iisus Hri-

---

2. *16:* Ps. 143, 2.

stos a fost zugrăvit ca răstignit între voi.

2. Numai aceasta voiesc să aflu dela voi: Din faptele legii aţi primit voi Duhul, sau din ascultarea credinţei?

3. Atât de fără de minte sunteţi? Incepând cu Duhul, acum sfârşiţi cu trupul?

4. Oare înzadar aţi pătimit atâtea? Cu adevărat (pare că înzadar)!

5. Cel ce vă dă vouă Duhul şi face minuni întru voi, oare din faptele legii (le face), sau din ascultarea credinţei?

6. Precum este scris: Avraam a crezut lui Dumnezeu şi i s'a socotit lui întru dreptate.

7. Să ştiţi, dar, că cei ce sunt din credinţă, aceia sunt fiii lui Avraam.

8. Şi scriptura văzând mai înainte că Dumnezeu din credinţă îndreptează neamrile, mai înainte a binevestit lui Avraam: Intru tine se vor binecuvânta toate neamurile.

9. Drept aceea, cei ce sunt din credinţă sunt binecuvântaţi împreună cu credinciosul Avraam.

10. Căci câţi sunt din faptele legii sunt sub blestem. Că scris este: Blestemat este tot cel ce nu stăruie întru săvârşirea tuturor celor scrise în cartea legii.

11. Iar cum că prin lege nu se îndreptează nimeni înaintea lui Dumnezeu, este învederat, pentrucă: Dreptul din credinţă va fi viu.

12. Legea însă nu este din credinţă, dar omul care o plineşte va fi viu printrânsa.

13. **Hristos ne-a răscumpărat pe noi din blestemul legii,** făcându-se pentru noi blestem – pentrucă scris este: Blestemat este tot cel spânzurat pe lemn –

14. Ca prin Hristos Iisus binecuvântarea lui Avraam să se reverse peste neamuri şi pentru ca prin credinţă să primim Duhul cel făgăduit.

15. Fraţilor, omeneşte grăind, o diată întărită după lege, măcar că-i lucru omenesc, n'o mai desface nimeni, nici nu-i mai adaogă ceva.

16. Iar făgăduinţele s'au făcut lui Avraam şi seminţei lui. Nu zice însă: Şi seminţelor, ca de mai multe, ci ca de una; şi seminţei tale, care este Hristos.

17. Voiesc să spun, aşa dară, că diata cea mai înainte întărită de Dumnezeu nu poate fi stricată de lege, care a venit abia după patru sute şi treizeci de ani, încât făgăduinţa să-şi piarză puterea.

---

3. *6:* 15, 6.
8: Fac. 12, 3; 18, 18.
10: A doua Lege 27, 26.
11: Avac. 2, 4.
12: Lev. 18, 5.
13: A doua Lege 21, 33.
16: Fac. 12, 7; 13, 15; 17, 7; 22, 18; 24, 7.

18. Căci dacă moştenirea este din lege, nu mai este din făgăduinţă; iar lui Avraam prin făgăduinţă i-a dăruit Dumnezeu (moştenirea).
19. Atunci ce rost mai are legea? Ea s'a adăogat pentru călcările de porunci. S'a adăogat legea, până când avea să vie sămânţa, căreia i se făcuse făgăduinţa, rânduită fiind prin îngeri, în mâna mijlocitorului.
20. Iar mijlocitorul nu este al unuia, Dumnezeu însă unul este.
21. Aşadară, este oare legea împotriva făgăduinţelor lui Dumnezeu? Nici decum! Că de s'ar fi dat o lege în stare să dea viaţă, cu adevărat dreptatea ar veni din lege.
22. Ci scriptura toate le-a închis sub păcat, pentruca făgăduinţa din credinţa în Iisus Hristos să se dea celor ce cred.
23. Inainte de venirea credinţei noi eram sub paza legii, închişi fiind până la credinţa care avea să se descopere.
24. De aceea legea ne-a fost nouă învăţătoare spre Hristos, ca din credinţă să ne îndreptăm.
25. Iar dacă a venit credinţa, nu mai suntem sub învăţător.
26. Că toţi sunteţi fiii lui Dumnezeu, prin credinţa întru Iisus Hristos.
27. **Câţi în Hristos v'aţi botezat, în Hristos v'aţi îmbrăcat.**
28. Nu mai este Iudeu nici Elin; nu mai este rob nici slobod; nu mai este parte bărbătească nici femeiască, pentrucă voi toţi sunteţi una întru Hristos Iisus.
29. Iar dacă sunteţi ai lui Hristos, iată sunteţi sămânţă a lui Avraam şi moştenitori, după făgăduinţă.

4.

Ci eu vă spun: Câtă vreme moştenitorul este prunc, întru nimic nu se osebeşte de rob, măcar că este stăpân peste toate;
2. Căci este sub epitropi şi economi până la vremea cea rânduită de tatăl său.
3. Aşa şi noi, **când eram prunci, eram robiţi stihiilor lumii.**
4. Iar când a venit plinirea vremii, trimis-a Dumnezeu pe Fiul său cel născut din femeie, născut sub lege.
5. Ca pe cei de sub lege să-i răscumpere, iar noi să primim înfierea.
6. Şi fiindcă sunteţi fii, trimis-a Dumnezeu pe Duhul Fiului său în inimile voastre, care strigă: Avva! Părinte!
7. De aceea tu nu mai eşti rob, ci fiu; iar de eşti fiu, eşti şi moştenitor prin harul lui Dumnezeu.
8. Atunci, necunoscând pe Dumnezeu, slujeaţi celor ce nu sunt dumnezei din fire.
9. Iar acum, după ce aţi

cunoscut pe Dumnezeu, şi mai vârtos după ce aţi fost cunoscuţi de Dumnezeu, cum vă întoarceţi iarăşi la stihiile cele slabe şi sărace, cărora voiţi să le slujiţi din nou?

10. Păziţi zilele şi lunile şi sărbătorile şi anii?

11. Mă tem de voi, să nu mă fi ostenit la voi înzadar.

12. Rogu-vă pe voi, fraţilor, fiţi precum sunt eu, că şi eu am fost precum sunteţi voi. Cu nimic nu m'aţi supărat.

13. Ştiţi doară că întru slăbiciunea trupului eram, când v'am binevestit vouă întâi.

14. Şi încercarea întru care era trupul meu nu aţi defăimat-o, nici nu v'aţi scârbit de ea, ci m'aţi primit ca pe un înger al lui Dumnezeu, ca pe Hristos Iisus.

15. Unde este deci fericirea voastră? Căci vă mărturisesc vouă, că, de era cu putinţă, ochii voştri vi i-aţi fi scos şi mi i-aţi fi dat mie.

16. Drept aceea, făcutu-m'am oare vrăşmaşul vostru, pentrucă v'am spus vouă adevărul?

17. Aceia vă râvnesc pe voi, dar nu după cuviinţă, vor să vă osebească pe voi, ca să le urmaţi lor.

18. Ci bine este a râvni pururea lucrul cel bun, nu numai când sunt de faţă la voi.

19. **Copiii mei, pentru cari sufăr din nou durerile naşterii,** până ce Hristos va lua chip întru voi,

20. Aş dori să fiu acum la voi şi să-mi schimb glasul meu, căci nu vă mai înţeleg!

21. Spuneţi-mi, voi cari voiţi să fiţi sub lege, nu auziţi legea?

22. Scris este, doară, că Avraam doi feciori a avut: unul din roabă, iar altul din femeie slobodă.

23. Dar cel din roabă s'a născut după trup, cel din femeia slobodă însă s'a născut din făgăduinţă.

24. Acestea au altă înţelegere! Căci aceste (femei) sunt cele două Legi: Una de pe muntele Sinai, care naşte spre robie, este Agar;

25. Agar însemnează muntele Sinai din Arabia, şi asemenea este Ierusalimului de acum, care stă în robie cu fiii săi;

26. Iar Ierusalimul cel de sus este slobod, şi este maica noastră a tuturor.

27. Pentrucă scris este: Veseleşte-te cea stearpă, care nu naşti! Glăsuieşte şi strigă tu care n'ai durerile naşterii, că mai mulţi sunt fiii celei părăsite decât ai celei ce are bărbat!

28. Iar noi, fraţilor, după Isaac, fii ai făgăduinţei suntem.

29. Ci precum atunci cel ce se născuse după trup prigonea pe cel ce se născuse după duh, tot aşa şi acum.

4, *27:* Is. 54, 1.

30. Dar ce zice scriptura?
Izgoneşte pe roabă şi pe fiul
ei, că fiul roabei nu va mo-
şteni împreună cu fiul celei
slobode.
31. Drept aceea, fraţilor, nu
suntem fii ai roabei, ci ai celei
slobode.

5.

Stăruiţi deci în slobozenia cu
care Hristos ne-a slobozit
pe noi, şi nu vă lăsaţi prinşi
din nou în jugul robiei.
2. Iată, eu, Pavel, vă spun
vouă: De vă veţi tăia împre-
jur, Hristos nu vă va folosi
vouă nimic.
3. Şi iarăşi i-o spun ori cui
se taie împrejur, că este dator
să plinească toată legea.
4. Voi cei ce voiţi să vă în-
dreptaţi prin lege, v'aţi despărţit
de Hristos; aţi căzut din dar.
5. Iar noi aşteptăm cu duhul,
prin credinţă, nădejdea drep-
tăţii!
6. Căci întru Hristos Iisus
nici tăierea împrejur, nici ne-
tăierea împrejur nu poate ni-
mic, ci credinţa care lucrează
prin dragoste.
7. Eraţi pe drumul cel bun.
Cine v'a oprit să vă supuneţi
adevărului?
8. Induplecarea aceasta nu
este dela cel ce v'a chemat pe voi.
9. **Puţin aluat dospeşte
toată frământătura.**
10. Eu am încredere în voi
întru Domnul, că nu veţi cugeta
altfel; iar cel ce vă tulbură pe
voi, oricine ar fi, va purta o-
sânda.
11. Cât despre mine, fraţilor,
dacă mai propoveduiesc tăie-
rea împrejur, pentru ce aş mai
fi prigonit? Atunci sminteala
crucii a încetat.
12. O, de s'ar tăia de tot (nu
numai împrejur) cei ce vă răz-
vrătesc pe voi!
13. Ci voi, fraţilor, aţi fost
chemaţi la slobozenie. Numai
să nu socotiţi slobozenia voa-
stră drept prilej de păcat, ci
prin dragoste să slujiţi unul
altuia.
14. Că toată legea într'un
cuvânt se cuprinde, adecă: Să
iubeşti pe aproapele tău ca pe
tine însuţi.
15. Iar de vă muşcaţi unul
pe altul şi vă mâncaţi, căutaţi
să nu vă mistuiţi unul pe altul.
16. De aceea vă spun: Um-
blaţi duhovniceşte şi (atunci)
poftele trupului nu le veţi mai
împlini.
17. Că poftele trupului po-
trivnice sunt Duhului, iar ale
Duhului sunt potrivnice tru-
pului. Şi acestea se împotri-
vesc întreolaltă, ca să nu fa-
ceţi ceea ce voiţi.
18. Iar de vă purtaţi cu Du-
hul, nu sunteţi sub lege.
19. **Faptele trupului,** sunt
cunoscute. Ele sunt acestea:

30: Fac. 21, 10, 12.

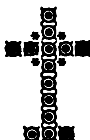
5. *15:* Lev. 19, 18.

preacurvia, necurăţia, destră-
bălarea,
20. Slujirea idolilor, ferme-
cătoriile, vrajbele, sfezile, za-
vistiile, mâniile, gâlcevile, des-
binările, osebirile,
21. Pismuirile, uciderile, be-
ţiile, petrecerile fără măsură şi
altele asemenea acestora. Pre-
cum v'am spus mai înainte,
vă spun şi acum: cei ce fac
unele ca acestea nu vor moş-
teni împărăţia lui Dumnezeu.
22. Dimpotrivă, **roada Du-
hului** este dragostea, bucuria,
pacea, îndelunga răbdare, bu-
nătatea, facerea de bine, cre-
dinţa,
23. Blândeţele, înfrânarea
poftelor; împotriva unora ca
acestea nu este lege.
24. Iar cei ce sunt ai lui Hris-
tos, şi-au răstignit trupul îm-
preună cu patimile şi cu poftele.
25. De trăim cu Duhul, cu
Duhul să şi umblăm.
26. Să nu umblăm după
mărire deşartă, întărâtându-ne
şi pismuindu-ne unii pe alţii.

6.

Fraţilor, de va şi cădea vreun
om, fără de veste, în vreo
greşală, voi cei duhovniceşti
îndreptaţi pe unul ca acela cu
duhul blândeţelor, păzindu-te
pe tine însuţi, ca să nu cazi în
ispită.
2. **Purtaţi sarcinile unii
altora şi aşa pliniţi legea
lui Hristos.**
3. Căci de socoteşte cineva că
este ceva, nimica fiind, acela
se amăgeşte pe sine.
4. Ispitească-şi fiecare faptele
sale, şi atunci întru sine îşi va
avea lauda, iar nu în altul.
5. Că fiecare îşi va purta
sarcina sa.
6. Cel ce primeşte cuvântul
(Evangheliei) să împărtăşească
pe cel ce învaţă din toate bu-
nurile sale.
7. Nu vă amăgiţi, Dumne-
zeu nu poate fi batjocorit: **Ce
va sămăna omul, aceea va
şi secera.**
8. Cel ce samănă în trupul
său, din trup va secera strică-
ciune; iar cel ce samănă întru
Duhul, din Duhul va secera
viaţă veşnică.
9. Şi să fim neosteniţi în să-
vârşirea binelui, că nelene-
vindu-ne, la vreme potrivită
vom şi secera.
10. Aşa dar, până când avem
vreme **să facem bine tutu-
ror, dar mai ales celor de
o credinţă cu noi.**
11. Vedeţi cu ce slove mari
v'am scris vouă chiar cu mâna
mea!
12. Cei ce vor să se laude
cu trupul, aceia vă silesc să
vă tăiaţi împrejur, numai ca să
nu pătimească prigoană pentru
crucea lui Hristos.
13. Pentrucă nici singuri cei
ce se taie împrejur nu păzesc
legea, ci voiesc ca voi să vă
tăiaţi împrejur, ca în trupul
vostru să se laude.

14. Eu însă nu voiesc să mă
laud fără numai în crucea Dom-
nului nostru Iisus Hristos, prin
care lumea s'a răstignit pentru
mine şi eu pentru lume.
15. Căci întru Hristos Iisus
nici tăierea împrejur, nici ne-
tăierea împrejur nu preţuieşte
nimic, ci făptura cea nouă.
16. Şi câţi vor umbla după
dreptarul acesta, pace şi milă
peste ei şi peste Israilul lui
Dumnezeu!
17. Iar de aci înainte nimeni
să nu-mi mai facă supărare,
căci eu ranele Domnului Iisus
le port pe trupul meu.
18. Darul Domnului nostru
Iisus Hristos cu duhul vostru,
fraţilor! Amin.

CARTEA
SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
CĂTRE EFESENI

1.

Pavel, prin voia lui Dumnezeu apostol al lui Iisus Hristos, sfinţilor celor ce sunt în Efes şi credincioşilor întru Domnul Hristos Iisus:

2. Dar vouă şi pace dela Dumnezeu Tatăl nostru şi dela Domnul Iisus Hristos!

3. **Bine este cuvântat Dumnezeu** şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, care ne-a binecuvântat pe noi în locaşurile cele cereşti, cu tot felul de binecuvântări duhovniceşti întru Hristos,

4. Precum ne-a ales pe noi întru dânsul mai înainte de întemeierea lumii, ca să fim noi sfinţi şi fără de prihană înaintea lui,

5. Mai înainte rânduindu-ne pe noi, întru a sa dragoste, spre înfierea cea prin Iisus Hristos, după bunăvoinţa voii sale,

6. Spre lauda măririi darului său, cu care ne-a dăruit pe noi prin Fiul său cel iubit,

7. Intru care prin sângele lui avem răscumpărarea şi iertarea păcatelor, după bogăţia darului lui,

8. Pe care l-a făcut să prisosească întru noi spre toată înţelepciunea şi priceperea,

9. Arătându-ne nouă taina voii sale, după bunăvoinţa sa, precum mai înainte a hotărît întru sine,

10. Spre întocmirea plinirii vremilor, ca toate să le adune iarăşi întru Hristos, şi cele din ceruri şi cele de pe pământ, întrânsul,

11. Intru care ne-am făcut şi moştenitori, hotărîţi fiind mai înainte, după rânduiala celui ce toate le lucrează după sfatul voii sale,

12. Ca să fim noi spre lauda măririi sale, noi cari mai ina-

inte am nădăjduit întru Hri-
stos.
13. In el şi voi, după ce
aţi auzit cuvântul adevărului,
Evanghelia mântuirii voastre,
în el crezând, v'aţi pecetluit
cu Duhul cel Sfânt al făgă-
duinţii,
14. Care este arvuna moş-
tenirii noastre spre răscumpă-
rarea celor dobândiţi de el,
spre lauda măririi lui.
15. Drept aceea, şi eu au-
zind de credinţa voastră întru
Domnul Iisus şi de dragostea
voastră către toţi sfinţii,
16. Nu încetez a mulţumi
(lui Dumnezeu) pentru voi,
pomenindu-vă în rugăciunile
mele,
17. Ca Dumnezeul Domnu-
lui nostru Iisus Hristos, **Tatăl
slavei, să vă dea vouă du-
hul înţelepciunii** şi al desco-
peririi, spre cunoaşterea lui,
18. Şi să vă lumineze ochii
minţii voastre, ca să ştiţi voi
care este nădejdea la care v'a
chemat şi care este bogăţia
slavei moştenirii lui păstrată
pe seama sfinţilor,
19. Şi care este mărimea ne-
mărginită a puterii lui întru
noi cei ce credem, după lu-
crarea puterii tăriei sale,
20. Pe care a arătat-o întru
Hristos, sculându-l pe el din
morţi şi punându-l să şază de-a-
dreapta sa întru cele cereşti,
21. Mai presus decât toată
începătoria şi stăpânirea şi pu-
terea şi domnia şi decât tot
numele ce se numeşte, nu nu-
mai în veacul acesta, ci şi în
cel ce va să vie.
22. Şi toate le-a supus sub
picioarele lui, şi mai pre sus
de toate **l-a dat pe el cap
Bisericii,**
23. Care este trupul lui, pli-
nirea celui ce împlineşte toate
întru toţi.

2.

Ci voi eraţi morţi prin gre-
şalele şi păcatele voastre,
2. Intru cari aţi umblat
cândva după veacul lumii a-
cesteia, după voia domnului
celui ce stăpâneşte văzduhul, a
duhului celui ce lucrează acum
întru fiii neascultării.
3. Intre aceştia şi noi toţi
am petrecut oarecând, după
poftele trupului nostru, făcând
voile trupului şi ale simţurilor;
şi eram din fire fii ai mâniei,
ca şi ceilalţi.
4. Dar Dumnezeu, bogat
fiind întru milă, pentru multa
sa dragoste cu care ne-a iubit
pe noi,
5. Măcar că eram morţi prin
păcatele noastre, **ne-a înviat
împreună cu Hristos.** – In
dar sunteţi mântuiţi! –
6. Şi împreună cu dânsul
ne-a sculat şi ne-a pus să şe-
dem întru cele cereşti prin
Hristos Iisus,
7. Ca să arate în veacurile

---

1. *22:* Ps. 8, 7.

viitoare bogăţia cea mare a darului său, prin bunătatea arătată nouă, întru Hristos Iisus.
8. Căci în dar sunteţi mântuiţi, prin credinţă; şi aceasta nu dela voi, ci este darul lui Dumnezeu.
9. Nu din fapte, ca să nu se laude cineva.
10. Pentrucă a lui făptură suntem, zidiţi întru Hristos Iisus spre fapte bune, pe care Dumnezeu mai înainte le-a gătit, ca să umblăm întru ele.
11. De aceea, aduceţi-vă aminte că odinioară voi păgânii cu trupul, cari vă chemaţi netăiaţi împrejur de către cei ce se cheamă tăiaţi împrejur, cu tăiere împrejur făcută în trup, de mână,
12. In vremea aceea eraţi fără de Hristos, înstreinaţi de obştea lui Israil şi streini de aşezămintele făgăduinţei, fără nădejde şi fără de Dumnezeu în lume.
13. Iar acum, întru Hristos Iisus, voi cari oarecând eraţi departe, aproape v'aţi făcut prin sângele lui Hristos.
14. Pentrucă **el este pacea noastră,** el care a făcut din două lumi una, surpând zidul despărţitor dela mijloc, adecă vrajba,
15. Stricând în trupul său legea poruncilor cu învăţăturile ei, ca întru sine pe amândoi să-i zidească într'un om nou, făcând pace;
16. Şi pe amândoi să-i împace cu Dumnezeu într'un singur trup, prin crucea cu care el a omorît vrajba.
17. Şi venind a vestit pace vouă: şi celor de departe şi celor de aproape.
18. Căci printrânsul avem, şi unii şi alţii, apropierea în acelaş Duh, către Tatăl.
19. Drept aceea, de acum nu mai sunteţi streini şi veneticí, ci sunteţi cetăţeni împreună cu sfinţii, şi casnici ai lui Dumnezeu,
20. Zidiţi fiind pe temelia apostolilor şi a prorocilor, piatra cea din capul unghiului fiind însuşi Iisus Hristos.
21. Intru el orice zidire se ţine laolaltă şi creşte întru locaş sfânt, întru Domnul.
22. Intru el sunteţi zidiţi şi voi împreună, ca să fiţi locaş al lui Dumnezeu în Duhul.

3.

De aceea, eu Pavel, legatul lui Iisus Hristos pentru voi păgânii,
2. De veţi fi auzit de iconomia darului lui Dumnezeu care mi s'a dat mie pentru voi:
3. Că prin descoperire mi s'a arătat mie taina, precum am scris mai înainte pe scurt,
4. De unde cetind, puteţi cunoaşte ştiinţa mea despre taina lui Hristos,
5. Care nu s'a arătat fiilor oamenilor în alte veacuri, precum s'a descoperit acum sfin-

ţilor lui apostoli şi proroci, prin Duhul:

6. Anume că **păgânii sunt împreună moştenitori** (cu Iudeii) şi împreună un trup şi împreună părtaşi făgăduinţei lui întru Hristos prin Evanghelie,

7. Căreia m'am făcut slujitor după dăruirea harului lui Dumnezeu, care mi s'a dat mie prin lucrarea puterii lui.

8. Mie, celui mai mic decât toţi sfinţii, mi s'a dat darul acesta, ca să vestesc păgânilor bogăţia lui Hristos, cea nepătrunsă,

9. Şi să lămuresc tuturor care este iconomia tainei celei din veci ascunse întru Dumnezeu, ziditorul a toate,

10. Pentru ca înţelepciunea lui Dumnezeu, cea de multe feluri, să se facă ştiută acum prin biserică, începătoriilor şi domniilor întru cele cereşti.

11. După hotărîrea cea mai înainte de veci, pe care a plinit-o întru Hristos Iisus, Domnul nostru,

12. Intru care avem, prin credinţă în el, îndrăzneală să ne apropiem de Dumnezeu cu deplină nădejde.

13. De aceea, vă rog pe voi să nu vă pierdeţi curajul întru necazurile mele cele pentru voi, căci ele sunt slava voastră.

14. Pentru aceasta îmi plec genunchii înaintea Tatălui,

15. Dela care îşi ia numele orice făptură din cer şi de pe pământ,

16. Ca să vă dea vouă, după bogăţia slavei sale, **să vă întăriţi cu putere prin Duhul său întru omul cel dinlăuntru,**

17. Ca Hristos să se sălăşluiască, prin credinţă, întru inimile voastre,

18. Incât, inrădăcinaţi şi întemeiaţi fiind întru dragoste, să puteţi cunoaşte împreună cu toţi sfinţii, care este lăţimea şi lungimea şi adâncul şi înălţimea,

19. Şi să cunoaşteţi dragostea lui Hristos cea mai presus de cunoştinţă, ca să vă umpleţi de toată plinătatea lui Dumnezeu.

20. Iar celui ce prin puterea care lucrează întru noi poate face nemăsurat mai mult decât cele ce cerem sau cugetăm,

21. Aceluia fie slava în Biserică, întru Hristos Iisus, în toate neamurile, din veac în veac. Amin.

4.

Drept aceea, rogu-vă pe voi, eu, legatul întru Domnul, să umbaţi cu vrednicie, după chemarea cu care sunteţi chemaţi,

2. Cu toată smerenia şi blândeţea, cu îndelungă răbdare, îngăduindu-vă unii pe alţii cu dragoste,

3. Nevoindu-vă a păzi unirea Duhului întru legătura păcii,

4. Un trup, un Duh sunteţi, precum şi chemaţi sunteţi într'o nădejde a chemării voastre;

5. **Un Domn, o credinţă, un botez.**

6. Un Dumnezeu şi Tatăl tuturor, care este peste toate şi prin toate şi întru toţi.

7. Iar fiecăruia din noi s'a dat darul după măsura dărniciei lui Hristos.

8. Pentru aceea zice: Suitu-s'a în înălţime, robit-a robime şi a dat daruri oamenilor.

9. Iar aceea că s'a suit — ce însemnează, fără numai că s'a şi pogorît la cele mai de jos laturi ale pământului?

10. Cel ce s'a pogorît, acela este care s'a şi suit mai presus de toate cerurile, ca toate să le umple.

11. Şi el a pus pe unii apostoli, iar pe alţii proroci, iar pe alţii evanghelişti, iar pe alţii păstori şi dascăli,

12. Spre desăvârşirea sfinţilor, la lucrul slujbei celei spre zidirea trupului lui Hristos,

13. Până când vom ajunge toţi la unirea credinţei şi a cunoştinţei Fiului lui Dumnezeu, la starea bărbatului desăvârşit, după măsura deplină a vârstei lui Hristos,

14. Ca să **nu mai fim prunci,** (lăsându-ne) învăluiţi şi purtaţi de orice vânt al învăţăturii, de viclenia oamenilor şi de iscusinţa lor plină de înşelăciune,

15. Ci petrecând cu adevărat întru dragoste, să creştem în toate spre el, care este capul, Hristos.

16. Din el tot trupul bine alcătuit şi încheiat prin toate legăturile întăritoare îşi face creşterea spre zidirea sa însăşi, întru dragoste, potrivit lucrării măsurate fiecărui mădular.

17. Drept aceea, aceasta v'o spun şi v'o mărturisesc întru Domnul: Voi să nu mai umblaţi precum umblă celelalte neamuri, întru deşertăciunea minţii lor,

18. Intunecaţi fiind la cuget şi înstreinaţi de viaţa lui Dumnezeu, din pricina necunoştinţei care este întru ei şi din pricina împietririi inimei lor.

19. Ei căzând în nesimţire s'au dat pe sine destrăbălării spre a săvârşi cu nesaţ tot felul de necurăţie.

20. Voi însă nu aşa aţi cunoscut pe Hristos.

21. De vreme ce l-aţi auzit pe el şi aţi învăţat dela dânsul aşa cum este adevărul întru Iisus:

22. Să lepădaţi voi chipul vieţuirii de mai înainte a omului celui vechiu, care se strică prin poftele cele amăgitoare,

23. Şi să vă înnoiţi în duhul cugetului vostru,

24. Imbrăcându-vă în **omul cel nou,** făcut după (chipul

---

4. *8:* Ps. 68, 19.

lui) Dumnezeu întru dreptatea
şi sfinţenia adevărului.
25. Drept aceea, lepădând
minciuna, grăiţi adevărul fie-
care cu aproapele său, că
suntem unul altuia mădulare.
26. La mânie nu păcătuiţi;
**soarele să nu apuie peste
mânia voastră.**
27. Nu daţi loc diavolului.
28. Cel ce a furat, să nu mai
fure, ci mai vârtos să se oste-
nească lucrând binele cu mâi-
nile sale, ca să aibă să dea
celui lipsit.
29. Cuvânt urît să nu iasă
din gura voastră, ci numai de
cel bun, spre zidire unde este
trebuinţă, ca să aducă har celor
ce ascultă.
30. Şi să nu întristaţi pe
Duhul cel sfânt al lui Dum-
nezeu, cu care v'aţi pecetluit
pentru ziua răscumpărării.
31. Toată amărăciunea şi
mânia şi iuţimea şi strigarea
şi hula, împreună cu toată rău-
tatea să o lepădaţi dela voi.
32. Şi fiţi unul cu altul buni,
milostivi, iertând unul altuia,
precum şi Dumnezeu v'a iertat
vouă întru Hristos.

5.

Fiţi dar următori lui Dum-
nezeu, ca nişte fii iubiţi,
2. Şi umblaţi întru dragoste,
precum şi Hristos ne-a iubit
pe noi şi s'a dat pe sine pen-
tru noi, prinos şi jertfă lui
Dumnezeu întru miros cu bună
mireasmă.
3. **Iar curvia şi toată ne-
curăţia sau lăcomia nici să
se pomenească între voi,**
precum se cuvine sfinţilor,
4. Nici măscăriciune, nici
vorbă nebunească, nici glume
cari nu se cuvin, ci mai vâr-
tos mulţumită.
5. Căci aceasta s'o ştiţi, că
nici un curvar sau necurat sau
lacom, care este slujitor idoli-
lor, n'are moştenire întru îm-
părăţia lui Hristos şi a lui Dum-
nezeu.
6. Nimeni să nu vă amă-
gească pe voi cu vorbe de-
şarte, că pentru acestea vine
mânia lui Dumnezeu peste fiii
neascultării.
7. Deci, nu vă faceţi păr-
taşi cu aceştia.
8. Altă dată eraţi întunerec,
iar acum sunteţi lumină întru
Domnul. Umblaţi ca fii ai lu-
minii!
9. Că roada Duhului este
întru toată bunătatea şi drep-
tatea şi adevărul.
10. Cercaţi ce este bine plă-
cut Domnului.
11. Nu vă amestecaţi cu
faptele cele fără de roadă ale
întunerecului, ci mai vârtos să
le osândiţi.
12. Că cele ce se fac întru
ascuns de către dânşii ruşine
este a le şi grăi.
13. Iar toate câte se osân-

25: Zah. 8, 16.
26: Ps. 4, 5.
5. *2:* Ieş. 29, 18.

desc, ies la iveală prin lumină, că tot ce se vădeşte este lumină.

14. Pentru aceea zice: **Deşteaptă-te cel ce dormi şi te scoală din morţi şi te va lumina Hristos.**

15. Drept aceea, luaţi seama să umblaţi cu pază, nu ca nişte neînţelepţi, ci ca cei înţelepţi,

16. Răscumpărând vremea, că zilele rele sunt.

17. De aceea, nu fiţi nepricepuţi, ci înţelegeţi care este voia Domnului.

18. Şi nu vă îmbătaţi de vin, întru care este curvia, ci vă umpleţi de Duhul.

19. Vorbiţi întreolaltă în psalmi şi laude şi în cântări duhovniceşti, lăudând şi cântând Domnului întru inimile voastre,

20. Şi mulţumind pururea pentru toate în numele Domnului nostru Iisus Hristos, lui Dumnezeu şi Tatălui.

21. Supuneţi-vă unul altuia întru frica lui Hristos.

22. **Femeilor, supuneţi-vă bărbaţilor voştri,** ca Domnului.

23. Că bărbatul este capul femeii, precum şi Hristos este capul Bisericii, trupul său, al cărui mântuitor este.

24. Ci precum Biserica se supune lui Hristos, aşa şi femeile (să se supuie) bărbaţilor lor întru toate.

25. **Bărbaţilor, iubiţi-vă femeile voastre,** precum şi Hristos a iubit Biserica şi s'a dat pe sine pentru dânsa,

26. Ca să o sfinţească prin cuvânt, curăţind-o prin baia botezului,

27. Ca s'o puie înainte luişi Biserică slăvită, neavând nicio întinăciune, nici prihană sau altceva de acest fel, ci să fie sfântă şi fără de prihană.

28. Aşadar, datori sunt bărbaţii să-şi iubească femeile lor, cum îşi iubesc trupurile lor. Cel ce îşi iubeşte femeia sa, pe sine se iubeşte.

29. Că nimenea nu şi-a urît vreodată trupul său, ci-l hrăneşte şi-l încălzeşte pe el, precum Hristos Biserica;

30. Pentrucă suntem mădulare ale trupului lui, din carnea lui şi din oasele lui.

31. De aceea va lăsa omul pe tatăl său şi pe muma sa şi se va lipi de femeia sa şi vor fi amândoi un trup.

32. **Taina aceasta este mare;** iar eu grăiesc despre Hristos şi despre Biserică.

33. Deci dară, şi voi, fieştecare, aşa să-şi iubească femeia sa, ca pe sine însuşi, iar femeia să se teamă de bărbat.

6.

Fiilor, ascultaţi pe părinţii voştri întru Domnul, căci aceasta este cu dreptate.

31: Fac. 2, 24.

2. Cinsteşte pe tatăl tău şi pe muma ta – aceasta este porunca cea dintâi întru făgăduinţă –
3. Ca să-ţi fie ţie bine şi să trăieşti ani mulţi pe pământ.
4. Şi voi, **părinţilor, nu întărâtaţi la mânie pe fiii voştri,** ci îi creşteţi pe ei întru învăţătura şi povaţa Domnului.
5. **Slugilor, ascultaţi de stăpânii voştri** cei după trup, cu frică şi cu cutremur, întru curăţia inimii voastre, ca şi de Hristos,
6. Nu slujindu-le numai înaintea ochilor, ca cei ce vor să placă oamenilor, ci ca slugile lui Hristos, făcând din suflet voia lui Dumnezeu,
7. Slujindu-le cu bunăvoinţă, ca Domnului, iar nu ca oamenilor,
8. Ştiind fiecare – fie rob, fie slobod – că orice bine va face îl va lua îndărăt dela Domnul.
9. Şi voi, **stăpânilor, la fel să vă purtaţi cu slugile voastre,** domolindu-vă asprimea, ştiind că Domnul lor este şi al vostru în ceruri; şi la el nu este făţărie.
10. Deci, fraţii mei, întăriţi-vă întru Domnul şi întru puterea tăriei lui.
11. Imbrăcaţi-vă întru toate armele lui Dumnezeu, ca să puteţi sta împotriva meşteşugirilor diavolului.
12. Că lupta noastră nu este împotriva trupului şi a sângelui, ci împotriva începătoriilor şi a domniilor şi a stăpânitorilor întunerecului veacului acestuia, împotriva duhurilor răutăţii celor de sub cer.
13. De aceea, **luaţi toate armele lui Dumnezeu,** ca să puteţi sta împotrivă în ziua cea rea, şi toate biruindu-le, să staţi în picioare.
14. Drept aceea, ţineţi-vă bine, încingându-vă mijlocul vostru cu adevărul şi îmbrăcându-vă cu zaua dreptăţii,
15. Şi încălţându-vă picioarele întru gătirea Evangheliei păcii.
16. Peste toate luaţi pavăza credinţei cu care veţi putea stinge toate săgeţile cele aprinse ale vicleanului.
17. Şi coiful mântuirii să-l luaţi, şi **sabia Duhului,** care este cuvântul lui Dumnezeu.
18. Faceţi tot felul de rugăciuni şi de cereri, rugându-vă în toată vremea în Duhul vostru, şi stăruiţi întru aceasta cu toată răbdarea, rugându-vă pentru toţi sfinţii,
19. Şi pentru mine, să mi se dea mie cuvânt, ca deschizându-mi gura mea, cu îndrăzneală să arăt taina Evangheliei,
20. Al cărei vestitor în lanţuri sunt, ca să grăiesc despre ea cu îndrăzneală, precum mi se cuvine a grăi.

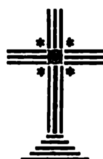
6. *2:* Ieş. 20, 12.
3: A doua Lege 5, 16.
14: Is. 11, 5; 59, 17.

21. Iar ca să ştiţi şi voi cele despre mine şi ce fac, toate vi le va arăta vouă Tihic, iubitul nostru frate şi credincios slujitor întru Domnul.

22. Pentru aceasta l-am şi trimis la voi, ca să ştiţi cele despre noi şi să mângăie inimile voastre.

23. Pace fraţilor şi dragoste cu credinţă dela Dumnezeu Tatăl şi dela Domnul Iisus Hristos.

24. Darul fie cu toţi cari iubesc cu statornică dragoste pe Domnul nostru Iisus Hristos!

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
CĂTRE FILIPENI

1.

Pavel şi Timotei, slugile lui Iisus Hristos, tuturor sfinţilor întru Hristos Iisus, celor ce sunt în Filipi, împreună cu episcopii şi diaconii:

2. Dar vouă şi pace dela Dumnezeu Tatăl nostru şi dela Domnul Iisus Hristos.

3. Mulţumesc Dumnezeului meu ori de câte ori îmi aduc aminte de voi,

4. Că pururea, în toate rugăciunile mele, mă rog pentru voi toţi, cu bucurie,

5. Pentru împărtăşirea voastră întru (vestirea) Evangheliei, din ziua dintâi până acum,

6. Incredinţat fiind chiar prin aceasta, că cel ce a început întru voi lucrul cel bun, îl va şi sfârşi, până la ziua lui Iisus Hristos.

7. Am tot dreptul să cuget astfel despre voi toţi, pentrucă atât în lanţurile mele cât şi în apărarea şi adeverirea Evangheliei vă port la inimă pe voi toţi cari sunteţi părtaşi aceluiaş dar ca şi mine.

8. Căci martor îmi este Dumnezeu că **vă doresc pe voi toţi cu duioşia lui Iisus Hristos.**

9. Şi de aceasta mă rog, ca dragostea voastră tot mai mult mai şi mai mult să prisosească întru cunoştinţă şi întru toată priceperea,

10. Ca preţuind voi cele ce sunt mai de folos, să fiţi curaţi şi fără de sminteală în ziua lui Hristos,

11. Plini fiind de roadele dreptăţii care sunt prin Iisus Hristos, spre slava şi lauda lui Dumnezeu.

12. Şi voiesc să ştiţi voi, fraţilor, că cele ce s'au întâmplat cu mine mai vârtos întru sporirea Evangheliei s'au întors,

13. Aşa că lanţurile mele cele pentru Hristos s'au făcut cunoscute în tot divanul şi la toţi ceilalţi.
14. Şi cei mai mulţi din fraţii întru Domnul, îmbărbătaţi de lanţurile mele, şi mai mult îndrăznesc a grăi cuvântul fără de frică.
15. Adevărat că unii din pismă şi din dor de pricire propoveduiesc pe Hristos, dar alţii – din bunăvoinţă.
16. Aceştia vestesc pe Hristos din iubire (pentru mine), ştiind că spre apărarea Evangheliei sunt pus,
17. Iar ceilalţi din iubire de ceartă, nu cu gând curat, socotind să îngreuieze legăturile mele.
18. Ce este dar? Nimic altceva, decât că în tot chipul, **fie din făţărie, fie de adevăr, Hristos se propoveduieşte**; şi întru aceasta mă bucur şi mereu mă voi bucura.
19. Pentrucă ştiu că aceasta îmi va fi mie spre mântuire prin rugăciunile voastre şi cu ajutorul Duhului lui Iisus Hristos.
20. Cred şi nădăjduiesc că întru nimic nu mă voi ruşina, ci sunt încredinţat că şi acum ca în totdeauna Hristos se va preamări în trupul meu, fie prin viaţă, fie prin moarte.
21. Că **pentru mine viaţa este Hristos, iar moartea un câştig.**
22. Dacă însă a vieţui în trup înseamnează roadă pentru lucrul meu, nu ştiu ce să aleg.
23. Pentrucă sunt prins din două părţi: Doresc a mă slobozi (de trup), spre a fi împreună cu Hristos – şi aceasta este mai de folos (pentru mine).
24. Dar a rămânea în trup este mai de folos pentru voi.
25. Şi aceasta cugetând, ştiu că voi rămânea şi împreună voi petrece cu voi cu toţi, spre sporirea şi spre bucuria credinţei voastre,
26. Pentru ca lauda voastră să sporească întru Hristos Iisus prin mine, când voi veni iarăşi la voi.
27. Numai să umblaţi cu vrednicie, după Evanghelia lui Hristos, încât eu, fie că voi veni şi vă voi vedea, fie că nu voi fi de faţă la voi, să aud despre voi, că staţi într'un duh şi într'o simţire, împreună nevoindu-vă pentru credinţa Evangheliei,
28. Şi nefiindu-vă teamă întru nimic de cei potrivnici; pentru ei aceasta va fi un semn al pierzaniei, iar pentru voi, al mântuirii. Şi aceasta este dela Dumnezeu.
29. Că vouă vi s'a dăruit, pentru Hristos, nu numai să credeţi întru el, ci să şi pătimiţi pentru dânsul,
30. Luptând aceeaş luptă pe care (altădată) aţi văzut-o la mine şi pe care auziţi (că o duc) şi astăzi.

2.

Deci, de este vreo mângâiere întru Hristos, de este vreo bunăvoire a dragostei, de este vreo împărtăşire a Duhului, de este vreo milostivire şi îndurare,

2. **Pliniţi bucuria mea, aceeaş gândind, aceeaş dragoste având, un suflet fiind, una cugetând.**

3. Nimic să nu faceţi din duh de învrăjbire sau de mărire deşartă; ci cu smerenie fiecare pe celălalt să-l socotească a fi mai de cinste decât el însuşi.

4. Nimeni să nu caute numai de ale sale, ci fiecare să caute şi de ale altuia.

5. **Să aveţi în voi simţirea care a fost şi întru Hristos Iisus,**

6. Care chipul lui Dumnezeu fiind, nu a ţinut ca la o pradă la fiinţa sa cea întocmai cu Dumnezeu,

7. Ci s'a deşertat pe sine, chip de rob luând şi făcându-se asemenea oamenilor şi la înfăţişare arătându-se ca un om.

8. S'a smerit pe sine, făcându-se ascultător până la moarte.

9. Pentru aceasta şi Dumnezeu l-a preaînălţat pe dânsul şi i-a dăruit lui nume, care este mai presus de orice nume,

10. Ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece: al celor cereşti şi al celor pământeşti şi al celor de desubt.

11. Şi să mărturisească toată limba, că Domn este Iisus Hristos, întru mărirea lui Dumnezeu Tatăl.

12. Deci, iubiţii mei, precum pururea m'aţi ascultat, nu numai când eram de faţă, ci cu mult mai vârtos acum când sunt departe, cu frică şi cu cutremur să desăvârşiţi mântuirea voastră.

13. Că Dumnezeu este cel ce lucrează întru voi, ca să voiţi şi ca să lucraţi după bunăvoinţa lui.

14. Toate să le faceţi fără de cârtire şi fără de îndoială,

15. Ca să fiţi fără de prihană şi curaţi, fii nevinovaţi ai lui Dumnezeu în mijlocul unui neam îndărătnic şi răsvrătit, întru care străluciţi ca nişte luminători în lume,

16. Ţinând cuvântul vieţii, ca să-mi fie spre laudă în ziua lui Hristos, că nu în deşert am alergat, nici în deşert m'am ostenit.

17. Ci chiar de mi-aş vărsa sângele pentru jertfa şi prinosul credinţei voastre, mă bucur şi mă voi bucura împreună cu voi cu toţi.

18. Aşijderea şi voi să vă bucuraţi şi să fiţi fericiţi împreună cu mine.

19. Ci nădăjduiesc întru Domnul Iisus, că fără de zăbavă îl voi trimite la voi pe Timotei, ca şi eu să-mi fac inimă bună, aflând veşti despre voi,

20. Că n'am pe nimeni altul de o simţire cu mine, care să se grijească de voi cu atâta tragere de inimă.
21. Fiindcă toţi de ale lor caută, iar nu de ale lui Iisus Hristos.
22. Iar credinţa lui încercată o cunoaşteţi, că precum (slujeşte) fiul unui tată, aşa a slujit împreună cu mine întru vestirea Evangheliei.
23. Pe acesta nădăjduiesc, dar, să-l trimit în curând, după ce voi vedea ce are să fie cu mine.
24. Dar am nădejdea întru Domnul, că şi eu voi veni la voi fără de zăbavă.
25. Am socotit însă de nevoie a trimite la voi pe **Epafrodit,** fratele şi împreună lucrătorul şi împreună luptătorul meu, şi al vostru trimis şi slujitor trebuinţelor mele,
26. De vreme ce dorea să vă vază pe voi pe toţi şi era mâhnit, pentrucă aţi aţi auzit că a fost bolnav.
27. Căci a şi fost bolnav aproape de moarte, dar Dumnezeu l-a miluit pe el, şi nu numai pe el, ci şi pe mine, ca să nu am întristare peste întristare.
28. Deci l-am trimis pe el mai degrabă, ca văzându-l iarăşi să vă bucuraţi, iar eu să fiu mai puţin mâhnit.
29. Drept aceea, primiţi-l pe el întru Domnul cu toată bucuria şi pe unii ca aceştia întru cinste să îi aveţi,
30. Că pentru lucrul lui Hristos a fost aproape de moarte, puindu-şi viaţa în primejdie, ca să plinească lipsa voastră în slujba cea către mine.

3.

Mai departe, fraţii mei, bucuraţi-vă întru Domnul. A vă scrie vouă acestea mie nu-mi este lene, iar vouă vă este de folos.
2. Păziţi-vă de câini, păziţi-vă de lucrătorii cei răi, păziţi-vă de tăiere!
3. Că tăierea împrejur suntem noi, cei ce cu duhul slujim lui Dumnezeu şi ne lăudăm întru Hristos Iisus şi nu ne încredem în trup.
4. Măcar că eu aş putea să mă încred şi în trup. De i se pare cuiva că se poate încrede în trup, eu cu atât mai mult!
5. Căci am fost tăiat împrejur a opta zi, (şi sunt) **din neamul lui Israil, din seminţia lui Veniamin, Evreu din Evrei, iar după lege fariseu;**
6. După râvnă: gonitor al Bisericii; după dreptatea cea din lege: fără prihană.
7. Dar cele ce îmi erau mie câştig, acestea le-am socotit pentru Hristos (a fi) pagubă.
8. Ci mai presus de toate le socotesc pagubă faţă de înălţimea cunoştinţii lui Hristos Iisus, Domnul meu, pentru care

m'am păgubit de toate şi le socotesc (a fi) gunoaie, ca să dobândesc pe Hristos,

9. Şi să mă aflu întru el, nu cu dreptatea mea cea din lege, ci cu aceea care este din credinţa în Hristos şi care este dela Dumnezeu, prin credinţă:

10. Ca să-l cunosc pe el şi puterea învierii lui şi împărtăşirea patimilor lui şi să mă fac asemenea lui în moarte,

11. Ca să ajung cumva şi la învierea morţilor.

12. Nu că aş fi luat (răsplata), sau că aş fi desăvârşit. Ci gonesc, că doar voi ajunge s'o prind, pentrucă şi eu am fost prins de Hristos Iisus.

13. Fraţilor, eu încă nu mă socotesc să fi ajuns!

14. Ci numai una fac: cele dinapoi uitându-le, spre cele dinainte mă întind. **Alerg la semn, la răsplata chemării de sus a lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus.**

15. Deci, câţi suntem desăvârşiţi, aceasta să gândim; iar dacă întru ceva alt fel gândiţi, Dumnezeu vă va lumina pe voi şi în aceea.

16. Dar, de unde am ajuns, să mergem înainte cu acelaş pas.

17. Urmaţi-mi mie, fraţilor, şi vă uitaţi la cei ce umblă după pilda noastră.

18. Pentrucă mulţi — despre cari de multe ori v'am grăit vouă, iar acum plângând vă grăiesc despre ei — umblă ca nişte vrăşmaşi ai crucii lui Hristos.

19. Sfârşitul acestora este pieirea. Dumnezeul lor este pântecele, iar slava lor este întru ruşine, că nu cugetă decât la cele pământeşti.

20. Lăcaşul nostru însă este în ceruri, de unde şi aşteptăm pe Mântuitorul, pe Domnul nostru Iisus Hristos,

21. Care va schimba chipul trupului nostru celui smerit, făcându-l asemenea trupului slavei sale, cu puterea ce-o are el să le supuie luişi toate.

4.

Deci, fraţii mei iubiţi şi doriţi, bucuria şi cununa mea, rămâneţi statornici întru Domnul, iubiţilor!

2. Rog pe Evodia şi rog pe Sintihi, aceleaşi gânduri să le aibă întru Domnul.

3. Ba te rog şi pe tine, tovarăşul meu credincios, ajută-le lor cari s'au nevoit pentru Evanghelie, împreună cu mine şi cu Climent şi cu ceilalţi împreună lucrători ai mei, ale căror nume scrise sunt în cartea vieţii.

4. Bucuraţi-vă pururea întru Domnul şi iarăşi zic, bucuraţi-vă.

5. Blândeţele voastre să se facă ştiute tuturor oamenilor. Domnul este aproape.

6. Nu vă îngrijoraţi de nimic, ci prin rugă şi cereri cu

mulţumită să arătaţi lui Dum-
nezeu dorinţele voastre.
7. Şi pacea lui Dumnezeu
care covârşeşte toată mintea,
va păzi inimile voastre şi cu-
getele voastre întru Hristos
Iisus.
8. Incolo, fraţii mei, **câte
sunt adevărate, câte sunt
cinstite, câte sunt drepte,
câte sunt curate, câte sunt
iubite, câte sânt de bună
laudă, ori ce faptă bună şi
ori ce laudă: la acestea să
vă gândiţi.**
9. Cele ce aţi învăţat şi aţi
luat şi aţi auzit şi aţi văzut la
mine, acestea să le faceţi – şi
Dumnezeul păcii va fi cu voi.
10. Ci m'am bucurat mult
întru Domnul, că iată, purta-
rea voastră de grijă cea pen-
tru mine a înflorit din nou.
Aţi avut-o şi până acuma, dar
n'aţi putut-o dovedi.
11. Nu o spun ca şi când
aş fi în lipsă, căci eu m'am
deprins să fiu îndestulat cu
ce am.
12. Ştiu să trăiesc smerit şi
ştiu să trăiesc în belşug. Intru
tot şi întru toate am învăţat
să fiu şi sătul şi flămând şi în
belşug şi în lipsă.
13. **Toate le pot întru
Hristos cel ce mă întăreşte.**
14. Insă bine aţi făcut că v'aţi
făcut părtaşi necazului meu.
15. Voi, Filipenilor, ştiţi bine
că la începutul propoveduirii
mele, când am plecat din Ma-
chedonia, nici o biserică nu s'a
întovărăşit cu mine prin darea
şi adunarea de daruri, fără nu-
mai voi singuri.
16. Că şi în Tesalonic odată
şi a doua oară mi-aţi trimis
cele de trebuinţă.
17. Nu că doară aş umbla
după darul vostru, ci umblu
după rodul care să prisosească
spre folosul vostru.
18. Acum am de toate şi
am şi de prisos. Sunt îndes-
tulat, primind dela Epafrodit
cele trimise de voi, miros cu
bună mireasmă, jertfă primită,
bine plăcută lui Dumnezeu.
19. Iar Dumnezeul meu să
plinească orice lipsă a voastră
după bogăţia slavei sale, prin
Hristos Iisus.
20. Iar lui Dumnezeu şi Ta-
tălui nostru fie slavă în vecii
vecilor. Amin.
21. Spuneţi închinăciune în-
tru Hristos Iisus tuturor sfin-
ţilor. Inchină-se vouă fraţii cari
sunt împreună cu mine.
22. Inchină-se vouă toţi
sfinţii, mai ales cei din casa
Chesarului.
23. Darul Domnului nostru
Iisus Hristos să fie cu duhul
vostru!

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
CĂTRE COLOSENI

1.

Pavel, prin voia lui Dumnezeu apostol al lui Iisus Hristos şi Timotei fratele,

2. Sfinţilor şi credincioşilor fraţi întru Hristos, cari sunt în Colose: dar vouă şi pace dela Dumnezeu Tatăl şi dela Domnul nostru Iisus Hristos.

3. Mulţumim lui Dumnezeu şi Tatălui Domnului nostru Iisus Hristos, rugându-ne pururea pentru voi,

4. Căci **am auzit despre credinţa voastră** cea întru Hristos Iisus şi despre dragostea ce aveţi către toţi sfinţii,

5. Pentru nădejdea cea gătită vouă în ceruri, pe care aţi auzit-o mai înainte în cuvântul adevărului Evangheliei.

6. Aceasta a ajuns la voi, precum în toată lumea, şi aduce roadă şi sporeşte ca şi în voi, din ziua în care aţi auzit şi aţi cunoscut cu adevărat darul lui Dumnezeu.

7. Astfel aţi învăţat dela Epafra, iubitul nostru împreună lucrător, care pentru voi este credincios slujitor al lui Hristos,

8. Şi care ne-a şi arătat nouă dragostea voastră cea întru Duhul.

9. Drept aceea şi noi, din ziua în care am auzit acestea, nu încetăm să ne rugăm pentru voi şi să cerem ca să vă umpleţi de cunoştinţa voii lui, întru toată înţelepciunea şi priceperea duhovnicească,

10. Şi să umblaţi cu vrednicie (în căile) Domnului, plăcându-i întru toate, aducând roadă întru tot lucrul bun şi sporind în cunoştinţa lui Dumnezeu,

11. Şi întărindu-vă toate puterile cu tăria măririi lui, toate să le suferiţi cu îndelungă răbdare şi cu bucurie,

12. Mulţămind Tatălui celui ce v'a învrednicit pe voi să aveţi parte de moştenirea sfinţilor, întru lumină.

13. El ne-a izbăvit pe noi din stăpânirea întunerecului şi ne-a mutat în împărăţia Fiului iubirii sale,

14. Intru care avem răscumpărarea şi iertarea păcatelor, prin sângele lui.

15. El este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, născut mai înainte de toată făptura.

16. Că printrânsul s'au zidit toate, cele din ceruri şi cele de pe dământ, cele văzute şi cele nevăzute, fie scaunele, fie domniile, fie începătoriile, fie stăpânirile. Toate printrânsul şi pentru dânsul s'au zidit.

17. Şi el este mai înainte decât toate şi toate întrânsul sunt aşezate,

18. **Şi el este capul trupului, (adecă) al Bisericii.** El este începutul, întâiul născut din morţi, ca el să fie întru toate cel dintâi.

19. Că întru el bine a voit Dumnezeu să se sălăşluiască toată desăvârşirea,

20. Şi ca printrânsul toate să le împace cu sine, cele de pe pământ şi cele din ceruri, făcând pace prin sângele crucii sale.

21. (Aşa) şi pe voi, cari altădată eraţi înstreinaţi şi vrăşmaşi şi cu mintea către lucruri rele, iată acum v'a împăcat,

22. Prin moartea (Fiului său) în trupul cărnii, ca să vă aibă pe voi înaintea sa sfinţi fără de prihană şi nevinovaţi,

23. De veţi rămânea întemeiaţi întru credinţă, întăriţi şi nemişcaţi din nădejdea Evangheliei pe care aţi auzit-o, care s'a propoveduit la toată zidirea cea de sub cer, şi al cărei slujitor m'am făcut eu, Pavel.

24. Acum mă bucur întru suferinţele mele pentru voi şi împlinesc în trupul meu lipsurile năcazurilor lui Hristos pentru trupul lui care este Biserica,

25. Al cărei slujitor m'am făcut eu, după slujba pe care mi-a dat-o mie Dumnezeu pentru voi, ca să vă vestesc deplin cuvântul lui Dumnezeu:

26. **Taina cea din veci ascunsă şi de neamuri (neştiută),** iar acum descoperită sfinţilor săi,

27. Cărora Dumnezeu a voit să le arate ce bogăţie de slavă este pentru neamuri taina aceasta, adecă Hristos (cel sălăşluit) întru voi, nădejdea slavei.

28. Pe acesta îl propoveduim noi, sfătuind şi învăţând pe tot omul întru toată înţelepciunea, ca să înfăţişem pe tot omul desăvârşit întru Hristos.

29. Spre aceasta mă şi ostenesc, luptându-mă cu ajutorul puterii lui care lucrează cu tărie întru mine.

2.

Ci voiesc să ştiţi voi cât de mare luptă am pentru voi şi pentru cei din Laodicheea şi pentru toţi câţi n'au văzut faţa mea în trup,

2. Ca să se mângâie inimile lor, uniţi fiind întru dragoste şi îmbogăţindu-se în încredinţarea deplină a înţelegerii şi a cunoştinţei tainei lui Dumnezeu, Tatăl lui Hristos,

3. Intru care sunt ascunse toate visteriile înţelepciunii şi ale cunoştinţei.

4. Şi aceasta v'o spun, ca nimeni să nu vă amăgească pe voi cu vorbe ademenitoare.

5. Că de şi cu trupul sunt departe, dar cu duhul sunt împreună cu voi, bucurându-mă şi văzând bunărânduiala voastră şi tăria credinţei voastre întru Hristos.

6. Deci, precum aţi primit pe Hristos Iisus Domnul, întrânsul să şi umblaţi,

7. Inrădăcinaţi şi zidiţi fiind întrânsul şi întărindu-vă întru credinţă, precum aţi învăţat, prisosind întru ea cu mulţămită.

8. **Luaţi seama să nu vă fure pe voi cineva cu filosofia şi cu înşelăciunea deşartă,** după predania omenească, după stihiile lumii şi nu după Hristos.

9. Căci întrânsul locuieşte, trupeşte, toată plinătatea dumnezeirii.

10. Şi voi sunteţi deplini întrânsul, care este capul a toată domnia şi stăpânirea.

11. Intru el sunteţi şi tăiaţi împrejur cu tăiere împrejur nefăcută de mână, prin desbrăcarea trupului păcătos al cărnii, prin tăierea împrejur a lui Hristos;

12. (Pentrucă) îngropaţi fiind împreună cu el prin botez, v'aţi şi sculat împreună cu el prin credinţa în puterea lui Dumnezeu, cel ce l-a sculat pe el din morţi.

13. Ci pe voi, cari eraţi morţi întru păcate şi întru netăierea împrejur a trupului vostru, încă v'a înviat împreună cu dânsul, iertându-vă vouă toate greşalele,

14. Ştergând cu poruncile (Evangheliei) zapisul ce era asupra noastră şi care era potrivnic nouă; pe acela l-a luat şi l-a pironit pe cruce.

15. El a dezbrăcat (de putere) domniile şi stăpânirile (pământului), pe cari biruindu-le prin cruce, le-a făcut de ocară.

16. Deci, **nimeni să nu vă judece pe voi pentru mâncare, sau pentru băutură,** sau pentru vreo sărbătoare, sau lună nouă, sau Sâmbătă,

17. Care sunt umbra celor viitoare; iar trupul (acestei umbre) este al lui Hristos.

18. Nimeni să nu vă amăgească pe voi prin făţarnică smerenie sau prin slujirea îngerilor, sau semeţindu-se cu

cele ce n'a văzut şi umflându-se în deşert cu mintea sa cea trupească.

19. Neţinând la unirea cu capul, dela care tot trupul, prin încheieturi şi legături, îşi primeşte tăria şi tocmirea şi creşterea (după voia) lui Dumnezeu.

20. Dacă aţi murit împreună cu Hristos pentru stihiile lumii, pentru ce, dar, ca şi cum aţi vieţui în lume, ţineţi obiceiuri (ca acestea):

21. Nu te atinge! Nu gusta! Nu pipăi!

22. Acestea toate sunt menite pieirii prin întrebuinţarea lor după poruncile şi învăţăturile oamenilor.

23. Ele au, ce e drept, faima înţelepciunii, ca fiind slujbă de bună voie şi smerenie şi necruţare a trupului, dar nu au alt preţ decât (să slujească) spre săturarea trupului.

3.

Deci dară, dacă v'aţi sculat împreună cu Hristos, căutaţi cele de sus, unde este Hristos şezând de-a-dreapta lui Dumnezeu.

2. **Gândiţi-vă la cele de sus, iar nu la cele pământeşti.**

3. Că voi aţi murit şi viaţa voastră este ascunsă cu Hristos în Dumnezeu.

4. Când se va arăta Hristos, viaţa voastră, atunci şi voi vă veţi arăta împreună cu dânsul întru slavă.

Drept aceea, omorîţi mădularele voastre cele pământeşti: curvia, necurăţia, patima, pofta cea rea şi lăcomia care este slujire la idoli,

6. Pentru care vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării,

7. Cu cari aţi umblat şi voi cândva, când vieţuiaţi întru acele (păcate).

8. Acum însă lepădaţi şi voi toate acestea: mânia, iuţimea, răutatea, hula şi tot cuvântul de ruşine din gura voastră.

9. Nu grăiţi minciună unul către altul, ci desbrăcându-vă de omul cel vechiu şi de faptele lui,

10. Imbrăcaţi-vă întru cel nou, care se înnoieşte prin cunoştinţă, după chipul celui ce l-a zidit pe el.

11. Aici nu mai este Elin sau Iudeu, tăiere împrejur sau netăiere împrejur, varvar sau Schit, rob sau slobod; ci toate, şi întru toate Hristos.

12. Deci, îmbrăcaţi-vă ca nişte aleşi ai lui Dumnezeu, sfinţi şi iubiţi, întru milostivirile îndurării, întru bunătate, întru smerenie, întru blândeţe, întru îndelunga răbdare,

13. Suferind unul pe altul şi iertând unul altuia, de are cineva pâră împotriva cuiva; precum Hristos v'a iertat vouă, aşa şi voi (să vă iertaţi unii altora).

14. Dar peste toate acestea îmbrăcaţi-vă întru dragoste, care este legătura desăvârşirii.

15. Şi pacea lui Dumnezeu să domnească în inimile voastre, căci prin ea sunteţi chemaţi să fiţi un singur trup. Fiţi mulţumitori.

16. Cuvântul lui Hristos să locuiască în voi cu toată îmbelşugarea. Invăţaţi-vă şi întăriţi-vă unul pe altul cu toată înţelepciunea, cu psalmi şi cu cântări duhovniceşti cântând cu bucurie întru inimile voastre mulţumiri Domnului.

17. Şi orice faceţi cu cuvântul sau cu lucrul, **toate întru numele Domnului Iisus să le faceţi,** prin el mulţumind lui Dumnezeu şi Tatălui.

19. **Bărbaţilor**, iubiţi-vă femeile voastre şi nu fiţi amarnici cu ele.

20. **Copiilor,** ascultaţi de părinţii voştri întru toate; că aceasta este bine plăcut înaintea Domnului.

21. **Părinţilor,** nu vă întărâtaţi împotriva fiilor voştri, ca să nu-şi piarză nădejdea.

22. **Slugilor,** ascultaţi întru toate de stăpânii voştri cei trupeşti, nu slujindu-le numai de ochii lumii, ca nişte făţarnici, ci din inimă curată şi cu frica lui Dumnezeu.

23. Şi orice faceţi din suflet să faceţi, ca Domnului, iar nu ca oamenilor,

24. Bine ştiind că dela Domnul veţi lua răsplata moştenirii. Slujiţi Domnului Hristos.

25. Iar cel ce face nedreptate, aceluia cu nedreptatea ce a făcut i se va plăti; că (la Dumnezeu) nu este părtinire.

4.

Stăpânilor, să daţi slugilor ce este cu dreptul şi ce este cu tocmeală, ştiind că şi voi aveţi Domn în ceruri.

2. Stăruiţi în rugăciune, privegheaţi întru ea cu mulţumită!

3. Aşijderea rugaţi-vă şi pentru noi, ca Dumnezeu să ne deschiză nouă uşa cuvântului, să vestim taina lui Hristos, pentru care şi sunt legat,

4. Şi să o arăt pe ea, precum mi se cuvine a grăi.

5. Umblaţi cu chibzuială cu cei ce sunt afară (de Biserică). Răscumpăraţi vremea.

6. Cuvântul vostru să fie totdeauna plăcut, dres cu sare, ca să ştiţi cum trebuie să răspundeţi fiecăruia.

7. Cele despre mine toate vi le va spune vouă Tihic, iubitul meu frate şi credincios slujitor şi împreună lucrător întru Domnul.

8. Chiar pentru aceasta l-am şi trimis la voi, ca să afle veşti despre voi şi să mângâie inimile voastre.

9. (L-am trimis) împreună cu Onisim, credinciosul şi iubitul nostru frate, care este dintre voi. Ei vă vor spune vouă toate cele de aici.

10. Inchină-se vouă Aristarh, cel împreună cu mine robit, şi Marcu, nepotul lui Varnava, pentru care aţi primit porunci; când va veni la voi, să-l primiţi bine pe dânsul.

11. Şi Iisus ce se cheamă Iust. Din tăierea împrejur numai aceştia sunt împreună lucrătorii mei pentru împărăţia lui Dumnezeu, şi ei au fost mângăierea mea.

12. Inchină-se vouă Epafra, care este dintre voi, sluga lui Hristos care se nevoieşte pururea pentru voi în rugăciunile sale, ca să fiţi desăvârşiţi şi plini de tot ce este după voia lui Dumnezeu.

13. Căci mărturisesc de dânsul, că are râvnă multă pentru voi şi pentru cei din Laodicheea şi din Ierapoli.

14. Inchină-se vouă Luca, doftorul cel iubit, şi Dima.

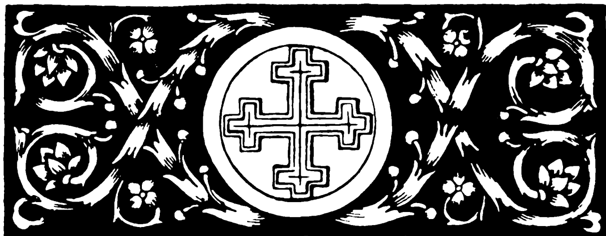
15. Spuneţi închinăciune fraţilor celor din Laodicheea şi lui Nimfa şi bisericii din casa lui.

16. Şi după ce se va ceti epistolia aceasta de către voi, faceţi ca să se cetească şi în biserica Leodichenilor, iar **cea din Laodicheea** să o cetiţi şi voi.

17. Şi spuneţi lui Arhip: Vezi de-ţi împlineşte (bine) slujba pe care ai primit-o dela Domnul.

18. Inchinăciunea (e scrisă) cu mâna mea, a lui Pavel. Aduceţi-vă aminte de lanţurile mele! Darul fie cu voi!

INTÂIA CARTE
A SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
CĂTRE TESALONICHENI

1.

Pavel şi Siluan şi Timotei, bi-
sericii Tesalonichenilor în-
tru Dumnezeu Tatăl şi Dom-
nul Iisus Hristos: Dar vouă şi
pace!
2. Mulţumim lui Dumnezeu
pururea pentru voi toţi, când
vă pomenim pe voi în rugă-
ciunile noastre,
3. Şi ne aducem aminte îna-
intea lui Dumnezeu şi a Tată-
lui nostru, de lucrul credinţei
voastre şi de osteneala drago-
stei şi de statornicia nădejdii
întru Domnul nostru Iisus Hri-
stos.
4. Noi ştim, de Dumnezeu
iubiţi fraţi, că aţi fost aleşi.
5. Că **propoveduirea noa-
stră nu s'a făcut la voi nu-
mai întru cuvânt, ci şi întru
putere** prin Duhul sfânt şi în-
tru deplină încredinţare, pre-
cum (înşivă) ştiţi în ce chip
am fost între voi, pentru voi.
6. Iar voi v'aţi făcut urmă-
tori nouă şi Domnului, pri-
mind cuvântul întru necazuri
multe, dar cu bucuria Duhului
sfânt,
7. Incât v'aţi făcut pildă tu-
turor celor ce cred în Mache-
donia şi Ahaia.
8. Pentrucă dela voi s'a ve-
stit cuvântul Domnului nu nu-
mai în Machedonia şi Ahaia,
ci credinţa voastră cea întru
Dumnezeu s'a lăţit în toate lo-
curile, încât nu trebuie să mai
grăim noi ceva,
9. Că toţi povestesc ce fel
de primire am aflat la voi şi
cum v'aţi întors la Dumnezeu
dela idoli, slujind Dumnezeu-
lui celui viu şi adevărat,
10. Şi aşteptând pe Fiul său
din ceruri, pe care l-a înviat
din morţi, pe Iisus, care ne iz-
băveşte pe noi de mânia cea
viitoare.

2.

Că voi ştiţi, fraţilor, că venirea noastră la voi n'a fost zadarnică;

2. Ci după ce am pătimit şi am fost ocărîţi, precum ştiţi, în Filipi, am îndrăsnit întru Dumnezeul nostru să grăim către voi Evanghelia lui Dumnezeu, cu multă nevoinţă.

3. Pentrucă propoveduirea noastră nu era din înşelăciune, nici din vreun gând necurat, nici din vicleşug;

4. Ci precum am fost găsiţi de Dumnezeu vrednici a ni se încredinţa Evanghelia, aşa grăim: Nu căutând a plăcea oamenilor, ci lui Dumnezeu celui ce cearcă inimile noastre.

5. Căci – Dumnezeu îmi este martor – niciodată nu ne-am arătat printre voi cu vorbe de linguşire, precum ştiţi, nici cu gând de câştig;

6. Nici nu am căutat slava oamenilor, nici dela voi, nici dela alţii, măcar că puteam, ca nişte apostoli ai lui Hristos, să ne purtăm cu voi mai aspru.

7. Ci noi ne-am purtat cu blândeţe în mijlocul vostru, ca o îngrijitoare care-şi încălzeşte pe fiii săi.

8. Astfel noi, din iubire pentru voi, eram bucuroşi a vă da vouă nu numai Evanghelia lui Dumnezeu, ci şi sufletele noastre, atât ne eraţi de dragi.

9. Vă aduceţi aminte, fraţilor, de ostenelile şi de nevoinţele noastre; căci lucrând ziua şi noaptea, ca să nu îngreuiem pe vreunul din voi, v'am propoveduit Evanghelia lui Dumnezeu.

10. Voi înşivă sunteţi martori, şi Dumnezeu, cu câtă cuvioşie şi dreptate şi neprihănire ne-am purtat printre voi cei credincioşi.

11. Precum bine ştiţi, **ca un părinte pe fiii săi, aşa v'am povăţuit** şi v'am mângâiat pe fiecare din voi,

12. Şi v'am îndemnat să umblaţi cu vrednicie înaintea lui Dumnezeu, care v'a chemat pe voi la împărăţia şi la slava sa.

13. Drept aceea şi noi neîncetat mulţumim lui Dumnezeu, că voi luând cuvântul lui Dumnezeu cel auzit dela noi, nu aţi luat un cuvânt omenesc, ci precum este cu adevărat, cuvântul lui Dumnezeu, care şi lucrează întru voi cei ce credeţi.

14. Căci voi, fraţilor, v'aţi făcut următori bisericilor lui Dumnezeu celor ce sunt în Iudeea, întru Hristos Iisus; pentrucă şi voi aceleaşi aţi pătimit dela cei de un neam cu voi, ca şi ele dela Iudei,

15. Cari şi pe Domnul Iisus l-au omorît şi pe prorocii lor, şi pe noi ne-au prigonit, şi lui Dumnezeu nu-i sunt plăcuţi, şi tuturor oamenilor se împotrivesc.

16. Ei ne opresc pe noi să

propoveduim păgânilor ca să
se mântuiască, umplând astfel
pururea măsura păcatelor lor.
Dar, în sfârşit, a ajuns asupra
lor mânia (lui Dumnezeu).
17. Noi însă, fraţilor, rămâ-
ind despărţiţi de voi până as-
tăzi cu trupul, dar nu cu inima,
mai mult ne-am sârguit, cu
mare dor, să vedem faţa voa-
stră.
18. De aceea am vrut să
venim la voi, mai ales eu, Pa-
vel, şi odată şi a doua oară,
dar ne-a împiedecat satana.
19. Căci care este nădejdea
noastră, sau bucuria, sau cu-
nuna de laudă, dacă nu veţi
fi voi înaintea Domnului no-
stru Iisus Hristos, întru a lui
venire?
20. Cu adevărat voi sunteţi
slava noastră şi bucuria noa-
stră.

3.

Drept aceea, ne mai putând
răbda, am hotărît să ră-
mânem singuri în Atena,
2. Şi am trimis pe Timotei,
fratele nostru şi slujitorul lui
Dumnezeu şi ajutătorul nostru
întru Evanghelia lui Hristos,
ca să vă mângâie pe voi şi să
vă întărească întru credinţa
voastră,
3. Ca nici unul să nu se
clătească din pricina necazuri-
lor de acum. Căci singuri ştiţi
că spre aceasta suntem puşi.
4. Pentrucă şi când am fost la
voi v'am spus vouă de mai
nainte că vom avea necazuri,
precum ştiţi că s'a şi întâmplat.
5. Drept aceea şi eu, nerăb-
dător fiind, am trimis ca să
cunosc credinţa voastră, ca nu
cumva să vă fi ispitit pe voi
ispititorul şi osteneala noastră
să fie zadarnică.
6. Acum însă, venind Ti-
motei dela voi la noi şi adu-
cându-ne veşti bune despre
credinţa şi dragostea voastră
şi că aveţi bună amintire de
noi pururea, dorind să ne ve-
deţi pe noi, precum şi noi pe
voi,
7. Pentru aceasta, cu tot ne-
cazul şi nevoia noastră, ne-am
mângâiat, fraţilor, pentru cre-
dinţa voastră.
8. Căci acum noi suntem
vii, dacă voi staţi neclintiţi în-
tru Domnul.
9. Că ce mulţumită vom
putea da lui Dumnezeu pentru
voi, pentru toată bucuria cu
care ne bucurăm pentru voi,
înaintea Dumnezeului nostru?
10. **Noaptea şi ziua ne ru-
găm peste măsură,** ca să ve-
dem faţa voastră şi să împli-
nim lipsurile credinţei voastre.
11. Iar însuşi Dumnezeu şi
Tatăl nostru şi Domnul nostru
Iisus Hristos să îndrepteze ca-
lea noastră către voi!
12. Şi pe voi să vă îmbo-
găţească Domnul şi să vă facă
să prisosiţi în dragostea unuia
către altul şi către toţi, precum
suntem şi noi către voi,

13. Să întărească inimile
voastre ca să fiţi fără de pri-
hană întru sfinţenie înaintea lui
Dumnezeu şi Tatălui nostru,
la venirea Domnului nostru
Iisus Hristos, cu toţi sfinţii săi.

4.

Mai departe, vă poftim pe
voi, fraţilor, şi vă îndem-
năm întru Domnul Iisus, pre-
cum aţi luat dela noi povaţă
în ce chip se cuvine vouă să
umblaţi ca să plăceţi lui Dum-
nezeu, aşa să prisosiţi mereu.
2. Pentrucă ştiţi ce porunci
v'am dat vouă prin Domnul
Iisus.
3. Căci aceasta este voia lui
Dumnezeu: sfinţirea voastră,
ca **să vă feriţi de desfrâ-
nare.**
4. Să ştie fiecare din voi
să-şi stăpânească vasul său în-
tru sfinţenie şi cinste,
5. Nu întru patima poftelor,
ca păgânii cari nu cunosc pe
Dumnezeu.
6. Să nu fiţi nedrepţi şi la-
comi în trebile voastre cu fraţii,
de vreme ce Domnul este răs-
bunător pentru toate acestea,
precum v'am spus vouă şi mai
înainte şi v'am dat dovezi.
7. Că nu ne-a chemat pe
noi Dumnezeu la necurăţie, ci
la sfinţenie.
8. Drept aceea, cel ce de-
făimează nu defăimează un om,
ci pe Dumnezeu care v'a dat
vouă Duhul său cel sfânt.

9. Iar despre iubirea de fraţi
nu trebue să vă mai scriu
vouă; că voi înşivă sunteţi
învăţaţi dela Dumnezeu, ca să
vă iubiţi unul pe altul.
10. Şi aceasta o şi faceţi faţă
de toţi fraţii din toată Mache-
donia. Ci vă rugăm pe voi
fraţilor, să faceţi şi mai mult!
11. Nevoiţi-vă a trăi în li-
nişte, ca să vă faceţi datoria şi
să lucraţi cu mâinile voastre,
precum am poruncit vouă.
12. Umblaţi cuviincios cu cei
din afară, şi de nimic să nu
aveţi trebuinţă.
13. Ci nu voiesc să nu ştiţi
voi, fraţilor, **despre cei ce au
adormit,** ca să nu vă întris-
taţi ca ceilalţi, cari n'au nădejde.
14. Pentrucă de credem că
Iisus a murit şi a înviat, tot
aşa (credem că) Dumnezeu pe
cei adormiţi întru Iisus adu-
ce-i-va împreună cu el.
15. Aceasta v'o spunem
vouă după cuvântul Domnu-
lui, că noi cei vii, cari vom
fi rămaşi la venirea Domnului,
nu vom întrece întru nimic pe
cei adormiţi.
16. Căci însuşi Domnul, după
porunca dată cu glasul Ar-
hanghelului şi cu trâmbiţa lui
Dumnezeu, se va pogorî din
cer, şi cei morţi întru Hristos
vor învia întâi.
17. După aceea, noi cei vii
cari vom fi rămaşi, împreună
cu dânşii vom fi răpiţi în nori,
întru întâmpinarea Domnului,

în văzduh; şi aşa pururea cu Domnul vom fi.

18. Drept aceea, mângăiaţi-vă unii pe alţii cu cuvintele acestea.

5.

Iar de **vremea şi sorocul (venirii)**, fraţilor, nu aveţi trebuinţă să vă scriem vouă.

2. Căci înşivă ştiţi prea bine că ziua Domnului va veni aşa, ca un fur noaptea.

3. Atunci când vor zice: Pace şi linişte! atunci fără de veste va veni peste dânşii pieirea, aşa cum vin durerile facerii peste (femeea) însărcinată, şi nu vor scăpa.

4. Voi însă, fraţilor, nu sunteţi întru întunerec, ca să vă apuce ziua aceea ca un fur.

5. Ci voi toţi sunteţi fii ai luminii şi fii ai zilei; nu suntem ai nopţii, nici ai întunerecului.

6. Drept aceea, să nu dormim ca şi ceilalţi, ci să priveghiem şi să fim treji.

7. Pentrucă cei ce dorm, noaptea dorm, şi cei ce se îmbată, noaptea se îmbată.

8. Iar **noi ai zilei fiind, să fim treji**, îmbrăcându-ne în zaua credinţei şi a dragostei şi în coiful nădejdii de mântuire.

9. Că nu ne-a pus pe noi Dumnezeu spre mânie, ci spre dobândirea mântuirii prin Domnul nostru Iisus Hristos,

10. Care a murit pentru noi, ca noi, fie că veghiem, fie că dormim, împreună cu el să vieţuim.

11. De aceea, mângăiaţi-vă unul pe altul şi zidiţi-vă unul pe altul, precum şi faceţi.

12. Vă mai rugăm, fraţilor, să cinstiţi pe cei ce se ostenesc pentru voi şi pe mai marii voştri întru Domnul şi pe cei ce vă învaţă pe voi;

13. Să le arătaţi lor osebită dragoste, pentru lucrul lor. Trăiţi în pace unii cu alţii.

14. Dar vă rugăm pe voi, fraţilor: Dojeniţi pe cei fără de rânduială, mângăiaţi pe cei dosădiţi, sprijiniţi pe cei neputincioşi, fiţi îndelung răbdători către toţi.

15. Luaţi seama să nu răsplătească cineva cuiva răul cu rău, ci pururea cele bune să le căutaţi şi unul către altul, şi către toţi.

16. Bucuraţi-vă pururea.

17. Rugaţi-vă neîncetat.

18. Mulţumiţi pentru toate, căci aceasta este voia lui Dumnezeu întru Hristos Iisus, pentru voi.

19. Duhul să nu-l stingeţi.

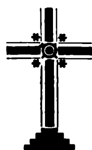
20. Prorociile să nu le defăimaţi.

21. **Toate să le ispitiţi; ce este bun să ţineţi.**

22. Feriţi-vă de orice lucru rău.

23. Iar Dumnezeul păcii să vă sfinţească pe voi desăvârşit, şi duhul vostru şi sufletul şi trupul să se păzească fără

de prihană la venirea Domnului nostru Iisus Hristos.
24. Credincios este cel ce v'a chemat pe voi. El va şi împlini.
25. Fraţilor, rugaţi-vă pentru noi.
26. Fraţilor, spuneţi închinăciune tuturor, cu sărutare sfântă.
27. Juru-vă pe voi întru Domnul, ca să se citească epistolia aceasta tuturor sfinţilor fraţi.
28. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi. Amin.

A DOUA CARTE A SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE TESALONICHENI

1.

Pavel şi Siluan şi Timotei, bisericii Tesalonichenilor întru Dumnezeu Tatăl nostru şi întru Domnul Iisus Hristos:

2. Dar vouă şi pace, dela Dumnezeu Tatăl nostru şi dela Domnul Iisus Hristos.

3. Fraţilor, datori suntem să mulţumim lui Dumnezeu purarea pentru voi, precum se cuvine, că mult creşte credinţa voastră şi dragostea unuia către altul se înmulţeşte în fiecare din voi.

4. Aşa încât şi noi înşine ne lăudăm cu voi în bisericile lui Dumnezeu pentru statornicia şi credinţa voastră în toate prigonirile şi necazurile pe care le suferiţi.

5. Este un semn al dreptei judecăţi a lui Dumnezeu, că **sunteţi vrednici de împărăţia lui Dumnezeu pentru care şi pătimiţi,**

6. De vreme ce cu dreptate este la Dumnezeu să răsplătească cu necaz celor ce vă necăjesc pe voi,

7. Iar vouă, celor necăjiţi, să vă dea odihnă cu noi, atunci când se va arăta din cer Domnul Iisus cu îngerii puterii sale,

8. In văpaie de foc, şi când va face răsbunare împotriva celor ce nu cunosc pe Dumnezeu şi a celor ce nu ascultă de Evanghelia Domnului nostru Iisus Hristos.

9. Unii ca aceştia vor lua pedeapsă pieirea veşnică dela faţa Domnului şi dela slava puterii lui,

---

1. *8:* Is. 66, 15; Ier. 10, 25; Ps. 79, 6.
9: Is. 2, 10. 19. 21.

10. In ziua aceea, când va
veni să se preamărească întru
sfinţii săi şi să fie primit cu
uimire de către toţi credin-
cioşii, pentrucă aţi crezut măr-
turiei noastre (date) între voi.
11. De aceea ne şi rugăm
pururea pentru voi, ca Dum-
nezeul nostru să vă facă vred-
nici de chemarea sa şi să pli-
nească, întru putere, toată bună-
voinţa voastră spre bunătate
şi tot lucrul credinţei voastre,
12. Ca să se preamărească
numele Domnului nostru Iisus
Hristos întru voi şi voi întru
el, după darul Dumnezeului
nostru şi al Domnului Iisus
Hristos.

2.

Iar **despre venirea Domnu-
lui** nostru Iisus Hristos şi
despre a noastră adunare cu
dânsul, vă rugăm pe voi, fra-
ţilor,
2. Să nu vă clătiţi prea de-
grab din cugetul vostru, nici
să vă spăimântaţi – nici de
vreun duh, nici de vreun cu-
vânt, nici de vreo epistolie, ca
şi cum ar fi trimisă de noi,
cum că ar fi şi sosit ziua lui
Hristos.
3. Să nu vă amăgească pe
voi nimeni nici într'un chip.
Că (ziua aceea) nu va veni
până ce nu va veni mai întâi
căderea dela credinţă şi nu se
va arăta omul păcatului, fiul
pierzării,
4. Potrivnicul, care se va
înălţa mai presus de tot ce se
cheamă Dumnezeire sau sfin-
ţenie, aşa încât va şedea în
Biserica lui Dumnezeu, dân-
du-se pe sine drept Dumnezeu.
5. Nu vă aduceţi aminte
oare, că încă fiind la voi v'am
spus vouă aceste lucruri?
6. Şi acum ştiţi ce-l opreşte
ca să nu se arate el decât la
vremea sa.
7. Căci iată taina fărădelegii
este la lucru, numai cât cel ce
o ţine în loc acum trebuie să
fie dat la o parte.
8. Şi atunci se va arăta cel
fără-de-lege, pe care Domnul
Iisus îl va ucide cu suflarea
gurii sale şi îl va pierde cu
strălucirea venirii sale.
9. Venirea aceluia va fi, prin
lucrarea satanei, însoţită de tot
felul de puteri, de semne şi de
minuni ale minciunii,
10. Şi de amăgiri minci-
noase, pentru cei pieritori, pen-
trucă n'au primit dragostea de
adevăr ca să se mântuiască.
11. De aceea, Dumnezeu le
va trimite lor puteri să-i înşele,
ca ei să crează minciunii,
12. Ca să se osândească toţi
cei ce n'au crezut adevărului,
ci au iubit nedreptatea.
13. Iar noi, datori suntem

10: Ps. 89, 7; 68, 39; Is. 49, 3; 2, 11. 17.

2. *4:* Dan. 11, 36; Ezech. 28, 2. *8:* Is. 11, 4; Iov 4, 9.

pururea, fraţilor iubiţi de Domnul, a mulţumi lui Dumnezeu pentru voi, că Dumnezeu v'a ales pe voi dintru început spre mântuire întru sfinţirea Duhului şi întru credinţa adevărului,

14. La care v'a chemat pe voi prin Evanghelia noastră, spre dobândirea slavei Domnului nostru Iisus Hristos.

15. Drept aceea, fraţilor, **staţi neclintiţi şi ţineţi predaniile** pe care le-aţi învăţat, fie prin cuvânt, fie prin epistolia noastră.

16. Iar însuşi Domnul nostru Iisus Hristos şi Dumnezeu Tatăl nostru, care ne-a iubit pe noi şi ne-a dat, prin darul său, mângâiere veşnică şi bună nădejde,

17. Să mângâie inimile voastre şi să vă întărească pe voi în tot cuvântul şi lucrul cel bun.

3.

Mai departe, rugaţi-vă, fraţilor, pentru noi, ca Evanghelia Domnului să se lăţească şi să se slăvească, aşa ca la voi,

2. Şi ca să ne izbăvim de oamenii răi şi vicleni; căci credinţa nu este a tuturor.

3. Dar credincios este Domnul. El vă va întări pe voi şi vă va păzi de cel viclean.

4. Cât despre voi, nădăjduim întru Domnul că cele ce poruncim vouă le faceţi şi le veţi face.

5. Domnul să îndrepteze inimile voastre spre dragostea lui Dumnezeu şi spre răbdarea lui Hristos!

6. Fraţilor, vă poruncim vouă, întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, **să vă feriţi de tot fratele care umblă fără rânduială** şi nu după predania primită dela noi.

7. Că voi înşivă ştiţi cum trebuie să ne urmaţi nouă; că noi n'am umblat fără de rânduială între voi,

8. Nici n'am mâncat în dar pâine dela nimeni; ci întru osteneală şi nevoinţă am lucrat noaptea şi ziua, ca să nu îngreuiem pe nimeni din voi.

9. Nu doar că n'avem puterea aceasta, ci ca să vă dăm o pildă în noi, cum să ne urmaţi nouă.

10. Că şi când eram la voi – această poruncă v'am dat-o: **Dacă cineva nu voieşte să lucreze, nici să nu mănânce.**

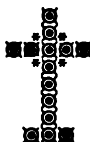
11. Auzim însă că pe la voi umblă unii fără de rânduială, nelucrând nimic, ci ţinându-se numai de iscodiri.

12. Unora ca aceştia le poruncim şi îi îndemnăm întru Domnul nostru Iisus Hristos, ca să-şi mănânce pâinea lor muncind în linişte.

13. Dar voi fraţilor, nu slăbiţi în a face bine.

14. Iar de nu ascultă cineva de cuvântul nostru din episto-

lia aceasta, pe acela să-l în-
semnaţi şi să nu vă însoţiţi cu
el, ca să se ruşineze.
15. Să nu-l socotiţi însă ca
pe un vrăşmaş, ci să-l sfătuiţi
ca pe un frate.
16. Iar Domnul păcii să
vă dea vouă pace pururea în
toate. Domnul să fie cu voi cu
toţi!
17. **Inchinăciunea mea (scri-
să) cu mâna mea,** a lui Pa-
vel; acesta este semnul meu
în orice epistolie. Aşa scriu.
18. Darul Domnului nostru
Iisus Hristos cu voi cu toţi!

INTÂIA CARTE A SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE TIMOTEI

1.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos, după porunca lui Dumnezeu Mântuitorul nostru şi a lui Iisus Hristos, nădejdea noastră.

2. Lui Timotei, adevăratului fiu întru credinţă: dar, milă şi pace dela Dumnezeu Tatăl nostru şi dela Hristos Iisus, Domnul nostru.

3. Când am plecat în Machedonia te-am rugat să rămâi în Efes, ca să sfătuieşti pe unii să nu înveţe învăţături streine,

4. Nici să ia aminte la basme şi la spiţe de neamuri fără de sfârşit, cari stârnesc mai mult certuri decât (întăresc) rânduirea lui Dumnezeu cea întru credinţă.

5. **Ţinta poruncii este dragostea** din inimă curată şi din cuget bun şi din credinţă nefăţarnică.

6. Ci unii rătăcind dela acestea, s'au întors la cuvinte deşarte.

7. Vrând să fie învăţători de lege, nu se pricep nici ce să grăiască, nici ce să dovedească.

8. Ştim că **legea este bună dacă o ţine omul după lege**;

9. (Dar trebuie să mai ştim) că legea nu este pusă pentru omul drept, ci pentru cei fărădelege şi nesupuşi, pentru cei necredincioşi şi păcătoşi, pentru cei necuvioşi şi spurcaţi, pentru ucigaşii de tată şi de mumă, pentru ucigaşii de oameni,

10. Pentru curvari, pentru sodomiţi, pentru tâlhari, pentru mincinoşi, pentru cei ce se jură strâmb şi pentru tot ce se împotriveşte învăţăturii sănătoase,

11. După Evanghelia slavei fericitului Dumnezeu, care mi s'a încredinţat mie.

12. Mulţumesc celui ce m'a întărit pe mine, lui Hristos Iisus Domnul nostru, că m'a socotit vrednic şi m'a pus în slujba sa,

13. Pe mine cel ce mai înainte eram hulitor şi prigonitor

şi ocăritor. Ci am fost miluit, că din neştiinţă am lucrat întru necredinţa mea.

14. Dar s'a înmulţit harul Domnului nostru, prin credinţa şi dragostea cea întru Hristos Iisus.

15. Vrednic de încredere şi de toată primirea este cuvântul că Hristos Iisus a venit în lume să mântuiască pe cei păcătoşi, dintre cari cel dintâi sunt eu.

16. Şi tocmai pentru aceasta am fost miluit, ca întru mine întâi să-şi arate Iisus Hristos toată îndelunga răbdare, drept pildă celor ce aveau să crează întrânsul spre viaţa cea veşnică.

17. Împăratului veacurilor, celui nemuritor şi nevăzut, singurului Dumnezeu, fie cinstea şi slava în vecii vecilor. Amin!

18. Fiule Timotei, această poruncă ţi-o încredinţez ţie, după prorociile cari s'au făcut mai înainte despre tine, ca să te lupţi, după povaţa lor, **lupta cea bună,**

19. Având credinţa şi cugetul bun, pe care unii lepădându-le, corabia credinţii lor s'a sfărâmat.

20. Dintru aceştia sunt Imeneu şi Alexandru, pe cari i-am dat satanei, ca să înveţe a nu mai huli.

2.

Rogu-vă deci, înainte de toate, să **faceţi rugăciuni, cereri, mijlociri şi mulţumite pentru toţi oamenii.**

2. Pentru împăraţi şi pentru toţi cari sunt în dregătorii, ca să petrecem viaţă lină şi cu odihnă întru toată cuvioşia şi buna cuviinţă.

3. Căci aceasta este lucru bun şi primit înaintea lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru,

4. Care voieşte ca toţi oamenii să se mântuiască şi să vie la cunoştinţa adevărului.

5. Pentrucă unul este Dumnezeu, unul este şi mijlocitorul între Dumnezeu şi între oameni, omul Iisus Hristos.

6. Care s'a dat pe sine preţ de răscumpărare pentru toţi, precum s'a adeverit la vremea sa.

7. Spre aceasta sunt pus eu propovedultor şi apostol – adevăr grăiesc, nu mint – învăţător păgânilor, întru credinţă şi întru adevăr.

8. Voiesc, dar, să se roage bărbaţii întru tot locul, ridicând mâini curate, fără mânie şi fără gâlceavă.

9. Aşijderea şi **femeile să se îmbrace cuviincios,** cu sfială şi cu bună socoteală, nu împodobindu-se cu împletiturile părului, sau cu aur, sau cu mărgăritare, sau cu haine scumpe,

10. Ci împodobindu-se cu fapte bune, precum se cuvine unor f_mei cari s'au dăruit evlaviei.

11. Femeia întru tăcere să înveţe, cu toată ascultarea.

12. Nu îngăduiesc femeii să

invețe, nici să-și stăpânească bărbatul, ci să stea liniștită;
13. Căci Adam s'a zidit întâi, apoi Eva.
14. Și nu Adam s'a amăgit, ci femeia fiind amăgită s'a săvârșit călcarea poruncii.
15. Dar se va mântui (și ea) prin nașterea de prunci, de va petrece întru smerenie, întru credință, întru dragoste și întru sfințenie.

3.

Adevărat este cuvântul, că de poftește cineva episcopie, bun lucru poftește.
2. **Se cade însă episcopului să fie fără de prihană,** bărbat al unei femei, treaz, întreg la minte, cucernic, primitor de streini, destoinic să învețe.
3. Nebețiv, negrabnic a bate, ci blând, nesfadnic, neiubitor de argint,
4. Bine chivernisindu-și casa sa, având copii ascultători și plini de toată bunăcuviința.
5. Căci dacă cineva a sa casă nu știe să și-o chivernisească, cum va purta grijă de biserica lui Dumnezeu?
6. Episcopul să nu fie de curând botezat, ca să nu se trufească și să cază în osânda diavolului.
7. Mai trebuie să aibă mărturie bună dela cei din afară, ca să nu cază în ocară și în cursa diavolului.
8. Așijderea, diaconii să fie cucernici, nu îndoiți la cuvânt; nebăutori de vin mult, neagonisitori de câștig urit,
9. Ci având taina credinței întru cuget curat.
10. Aceștia mai întâi să se ispitească, și de vor fi fără de prihană, să se diaconească.
11. Așijderea, femeile lor să fie cucernice, neclevetitoare, neîmbute, treze, credincioase întru toate.
12. Diaconii să fie bărbați ai unei femei, bine chivernisindu-și copiii și casele lor.
13. Că cei ce slujesc bine, bună treaptă își agonisesc loruși și multă îndrăzneală în credința cea întru Hristos Iisus.
14. Acestea ți le scriu ție, nădăjduind să viu la tine fără zăbavă;
15. Iar de voi zăbovi, să știi cum trebuie să te porți în casa lui Dumnezeu, care este biserica Dumnezeului celui viu, stâlp și întărire adevărului.
16. Și **cu adevărat mare este taina creștinătății:** Dumnezeu s'a arătat în trup, s'a îndreptat în Duhul, a fost văzut de îngeri, a fost propoveduit între neamuri, a fost crezut în lume și s'a înălțat întru slavă.

4.

Duhul însă grăiește lămurit, că în vremile cele de apoi unii se vor depărta dela credință, luând aminte la duhurile

cele înşelătoare şi la învăţătu-
rile cele drăceşti,
2. Ale celor ce întru făţărie
grăiesc minciuni şi cari sunt
înfieraţi în cugetele lor.
3. Ei opresc (pe oameni) să
se căsătorească şi să guste din
unele bucate pe care Dumne-
zeu le-a făcut ca să se împăr-
tăşească (din ele) cu mulţumită
cei credincioşi şi cei ce au cu-
noscut adevărul.
4. De vreme ce orice făp-
tură a lui Dumnezeu este bună
şi nimic nu este de lepădat,
dacă se ia cu mulţumită,
5. Că se sfinţeşte prin cu-
vântul lui Dumnezeu şi prin
rugăciune.
6. De vei spune fraţilor a-
cestea toate, vei fi slugă bună
a lui Iisus Hristos (şi te vei a-
răta) hrănit cu cuvintele cre-
dinţei şi ale bunei învăţături
pe care ai urmat-o.
7. Iar **de basmele cele lu-
meşti şi băbeşti te fereşte,**
şi te deprinde pe tine cu buna
cucernicie.
8. Că deprinderea trupească
este puţin folositoare, iar
buna cucernicie întru toate
e de folos, având făgăduinţa
vieţii de acum şi a celei vii-
toare.
9. Adevărat este cuvântul
acesta şi vrednic de toată pri-
mirea.
10. Că pentru aceasta ne
ostenim şi ne luptăm. Pentru
că ne-am pus nădejdea în Dum-
nezeul cel viu, care este Mân-
tuitorul tuturor oamenilor şi
mai vârtos al celor credincioşi.
11. Acestea să le porunceşti
şi să le înveţi.
12. **Tinereţele tale nimeni
să nu le defaime,** ci te fă
pildă credincioşilor cu cuvân-
tul, cu purtarea, cu dragostea,
cu credinţa, cu curăţia.
13. Până ce voi veni, de-
prinde-te cu cetitul, cu povă-
ţuirea, cu învăţătura.
14. Nu nesocoti harul care
este întru tine, care ţi s'a dat
prin prorocie, cu punerea mâi-
nilor preoţiei.
15. La acestea să cugeţi,
spre acestea să năzueşti, ca
pricopseala ta să fie vădită
pentru toţi.

5.

**Pe cel bătrân să nu-l în-
frunţi,** ci să-l îndemni ca
pe un părinte; pe cei mai ti-
neri, ca pe nişte fraţi;
2. Pe bătrâne, ca pe nişte
maici; pe tinere, ca pe nişte
surori, întru toată curăţia.
3. Pe văduve cinsteşte-le,
pe cele cu adevărat văduve.
4. Iar dacă vreo văduvă are
copii sau nepoţi, ei să înveţe
mai întâi a-şi chivernisi casa
lor întru evlavie şi a da cin-
stire părinţilor, pentrucă aşa
este bine şi primit înaintea lui
Dumnezeu.
5. Cea cu adevărat văduvă
şi singură nădăjduieşte în Dum-

nezeu şi petrece în rugăciuni şi în cereri ziua şi noaptea.
6. Iar ceea care iubeşte desfătarea, este moartă de vie.
7. Spune-le şi acestea, ca să fie fără de prihană.
8. Iar dacă cineva nu poartă grijă de ai săi şi mai vârtos de ai casei sale, de credinţă s'a lepădat şi este mai rău decât cel necredincios.
9. Văduva pusă între văduve să nu aibă mai puţin de şasezeci de ani şi să fi fost femeia unui singur bărbat,
10. Şi (să fie) cunoscută după faptele ei cele bune: fie că a crescut feciori, fie că a primit pe streini, fie că a spălat picioarele sfinţilor, fie că a ajutat celor necăjiţi, fie că a fost gata la tot lucrul bun.
11. Iar de văduvele cele tinere te fereşte; căci când se înfierbântă împotriva lui Hristos, vor să se mărite,
12. Şi-şi adună osândă, pentrucă şi-au călcat făgăduinţa cea dintâi.
13. Pe lângă aceasta deprinzându-se la lenevie, umblă din casă în casă; şi nu numai (că sunt) leneşe, ci şi limbute şi iscoditoare, grăind cele ce nu se cade.
14. Drept aceea, hotărăsc ca cele tinere să se mărite, să nască fii, să-şi vază de case, ca să nu dea protivnicului nicio pricină de ocară.
15. Că iată unele s'au întors, ca să meargă după satana.
16. Iar dacă vreun credincios sau vreo credincioasă are văduve în casă, să le ajute, ca să nu se îngreuieze biserica, ci să poată ajuta pe cele cu adevărat văduve.
17. **Preotii cei ce-şi ţin bine dregătoria, de îndoită cinste să se învrednicească,** mai ales cei ce se ostenesc întru cuvânt şi învăţătură.
18. Că zice scriptura: Să nu legi gura boului care treieră. Şi: Vrednic este lucrătorul de plata sa.
19. Impotriva preotului nu primi pâră, fără numai cu doi sau cu trei martori.
20. Pe cei ce păcătuiesc mustră-i în faţa tuturor, ca şi ceilalţi să aibă frică.
21. Juru-te înaintea lui Dumnezeu şi a Domnului Iisus Hristos şi a îngerilor lui celor aleşi, ca să păzeşti acestea fără prejudecată şi nimic să nu faci cu părtinire.
22. Mâinile prea degrab pe nimeni să nu ţi le pui, nici să nu te faci părtaş la păcate streine. Păzeşte-te curat.
23. De acum nu mai bea numai apă, ci foloseşte şi puţin vin pentru stomacul tău şi pentru desele tale slăbiciuni.
24. Păcatele unor oameni sunt vădite şi merg mai înainte la judecată, iar ale altora se vădesc mai târziu.

---

5. *18:* A doua Lege 25, 4; 24, 15.

25. Aşijderea şi faptele cele bune se vădesc, şi nici cele ce sunt altfel nu se pot ascunde.

6.

Câţi se găsesc sub jugul robiei, să-şi socotească pe stăpânii lor vrednici de toată cinstea, ca să nu fie hulit numele lui Dumnezeu şi învăţătura.

2. Cei ce au stăpâni credincioşi, să nu-i defaime pentrucă sunt fraţi, ci mai vârtos să le slujească, pentrucă primitorii bunei lor slujiri sunt credincioşi şi iubiţi. La acestea să-i înveţi şi să-i îndemni.

3. Iar de învaţă cineva altfel şi nu urmează cuvintele cele sănătoase ale Domnului nostru Iius Hristos şi învăţătura cea după buna credinţă,

4. Acela s'a trufit, neştiind nimic, ci bolnăvindu-se de boala întrebărilor şi a vorbăriei din care se naşte pizma, pricirea, hulele, prepusurile cele viclene,

5. Gâlcevile cele deşarte ale oamenilor celor stricaţi la minte şi lipsiţi de adevăr, cari socotesc că evlavia este mijloc de agoniseală.

6. Da, evlavia şi mulţumirea este o agoniseală mare.

7. Că n'am adus în lume nimic, după cum nici nu putem scoate ceva din ea.

8. Ci având hrană şi îmbrăcăminte, cu acestea să fim îndestulaţi.

9. Cei ce vor să se îmbogăţească însă cad în ispite şi în curse şi în multe pofte fără de socoteală şi vătămătoare, cari cufundă pe oameni în osândă şi în pierzanie.

10. Că **rădăcina tuturor răutăţilor este iubirea de argint**; iar cei ce au poftit-o, au rătăcit dela credinţă, gătindu-şi ei înşişi multe dureri.

11. Ci tu, o omule al lui Dumnezeu, fugi de acestea şi urmează dreptatea, evlavia, credinţa, dragostea, răbdarea, blândeţele.

12. Luptă-te lupta cea bună a credinţei, prinde-te de viaţa cea veşnică la care eşti chemat şi pentru care ai dat mărturia cea bună înaintea multor martori.

13. Poruncescu-ţi înaintea lui Dumnezeu, care toate le aduce la viaţă, şi înaintea lui Hristos Iisus, care înaintea lui Pilat din Pont a dat mărturia cea bună,

14. Să păzeşti porunca nespurcată şi nevinovată, până la arătarea Domnului nostru Iisus Hristos,

15. Pe care, la vremea sa, o va arăta fericitul şi singurul Stăpân, Împăratul împăraţilor şi Domnul domnilor,

16. Care singur are nemurire şi locuieşte întru lumina neapropiată, pe care nu l-a văzut nimeni din oameni, nici nu poate să-l vază şi căruia (i se cuvine) cinstea şi stăpânirea veşnică. Amin.

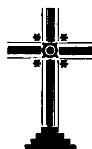
17. **Celor bogaţi în veacul de acum porunceşte-le să nu se trufească,** nici să-şi pule nădejdea în avuţia cea nestătătoare, ci în Dumnezeul cel viu, care ne dă nouă toate din belşug, spre desfătare,

18. Indeamnă-i să facă ce este bine, să se îmbogăţească întru fapte bune, să fie darnici şi milostivi,

19. Agonisindu-şi temelie bună loruşi pentru veacul viitor şi să dobândească viaţa veşnică.

20. O, Timotee, lucrul cel încredinţat ţie păzeşte-l, depărtându-te de graiurile cele deşarte şi lumeşti şi de gâlcevile ştiinţei cele mincinoase,

21. La care dedându-se unii, au rătăcit dela credinţă. Darul fie cu voi!

A DOUA CARTE A SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE TIMOTEI

1.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos, prin voia lui Dumnezeu, ca să vestesc făgăduința vieții care este întru Hristos Iisus,

2. Lui Timotei, iubitului fiu: Dar, milă și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Hristos Iisus Domnul nostru!

3. Mulțumesc lui Dumnezeu, căruia-i slujesc din strămoși, cu cuget curat, că neîncetat îmi aduc aminte de tine în rugăciunile mele, ziua și noaptea,

4. Și aducându-mi aminte de lacrămile tale, doresc să te văz, ca să mă umplu de bucurie.

5. Imi mai aduc aminte de credința ta cea nefățărită, care s'a sălășluit mai întâi în bunica ta Loida și în maică-ta Evnichia, și încredințat sunt că și întru tine.

6. Pentru care pricină te îndemn **să aprinzi darul lui Dumnezeu care este întru tine** prin punerea mâinilor mele.

7. Că nu ne-a dat nouă Dumnezeu duhul temerii, ci al puterii și al dragostei și al înțelepciunii.

8. **Deci, nu te rușina de mărturisirea Domnului** nostru, nici de mine care sunt legat pentru el, ci cu ajutorul lui Dumnezeu pătimește împreună cu mine pentru Evanghelie.

9. El ne-a mântuit pe noi și ne-a chemat cu chemare sfântă, nu după faptele noastre, ci după bună voia sa și după darul care s'a dat nouă întru Hristos Iisus mai înainte de toți vecii.

10. Iar acum s'a vădit prin arătarea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, care a surpat moartea și a adus la lumină viața și nemurirea prin Evanghelie,

11. Pentru care sunt pus eu propoveduitor și apostol și învățător neamurilor.

12. Din această pricină și pătimesc eu acestea; dar nu mă rușinez, că știu cui am

crezut şi sunt încredinţat că puternic este să păzească odorul meu, până în ziua aceea.
13. Ţine-te de pilda învăţăturii celei sănătoase, pe care ai auzit-o dela mine, întru credinţa şi dragostea care este în Hristos Iisus.
14. Odorul bun ce ţi s'a încredinţat, să-l păzeşti prin Duhul cel sfânt care locuieşte întru noi.
15. Ştii că m'au părăsit toţi cei din Asia; printre ei este şi Fighel şi Ermoghen.
16. Dea Domnul milă casei lui Onisifor, că de multe ori m'a odihnit, neruşinându-se de lanţurile mele.
17. Ba venind în Roma, mai cu osârdie m'a căutat, până ce m'a aflat.
18. Dea-i lui Domnul, să afle milă la Domnul în ziua aceea. Iar cât mi-a slujit el în Efes, tu mai bine o ştii decât oricine.

2.

Tu, fiul meu, întăreşte-te deci în darul care este întru Hristos Iisus.
2. Şi cele ce ai auzit dela mine în faţa multor martori, acestea le încredinţează oamenilor credincioşi, cari vor fi destoinici să înveţe şi pe alţii.
3. Iar **tu pătimeşte ca un bun ostaş al lui Iisus Hristos.**
4. Nici un ostaş nu se încurcă în lucruri lumeşti, (dacă vrea) să placă voievodului oastei.
5. Şi chiar de se luptă cineva (la întreceri), nu se încununează, dacă nu se luptă după lege.
6. Plugarul care se osteneşte se cade să mănânce mai întâi din roadă.
7. Inţelege cele ce îţi grăiesc! Domnul să-ţi dea înţelegere întru toate!
8. Adu-ţi aminte de Domnul Iisus Hristos, care a înviat din morţi şi este din sămânţa lui David, după Evanghelia mea,
9. Intru care pătimesc până la lanţuri, ca un făcător de rele. Dar **cuvântul lui Dumnezeu nu se poate lega.**
10. De aceea toate le rabd pentru cei aleşi, ca şi ei să dobândească mântuirea care este întru Hristos, împreună cu slava cea veşnică.
11. Adevărat este cuvântul: Dacă am murit împreună cu Hristos, împreună cu el vom şi învia.
12. Dacă răbdăm (împreună cu el), vom şi împărăţi; de ne vom lepăda de el, şi el se va lepăda de noi;
13. De-i suntem necredincioşi, el rămâne credincios, pentrucă el nu se poate lepăda de sine.
14. La acestea să-i îndemni, punându-le la inimă înaintea lui Dumnezeu să nu se dedea la priciri pentru vorbe cari nu

sunt de nici un folos, fără numai spre surparea ascultătorilor.
15. Nevoieşte-te să te arăţi pe tine însuţi lămurit înaintea lui Dumnezeu, lucrător neprihănit, drept îndreptând cuvântul adevărului.
16. Iar de cuvintele deşarte şi lumeşti te fereşte; că ele sporesc numai păgânătatea (în oameni).
17. Şi cuvântul acestor (oameni) se lăţeşte ca pecinginea. Dintre ei sunt Imeneu şi Filit,
18. Cari au rătăcit dela adevăr, zicând că învierea s'a şi făcut, şi clatină astfel credinţa unora.
19. Insă temelia cea tare a lui Dumnezeu neclătită rămâne, având pecetea aceasta: Cunoscut-a Domnul pe cei ce sunt ai lui. Şi să se depărteze de nedreptate tot cel ce numeşte numele Domnului.
20. **Intr'o casă mare nu sunt numai vase de aur şi de argint, ci şi de lemn şi de lut**; şi unele sunt de cinste, iar altele de necinste.
21. Deci, de se va curăţi cineva de aceste (patimi), va fi vas de cinste, sfinţit şi de bună treabă stăpânului, gătit spre tot lucrul cel bun.
22. Iar de poftele tinereşti să fugi şi urmează dreptatea, credinţa, dragostea, pacea, cu toţi cei ce cheamă pe Domnul cu inimă curată.
23. Fereşte-te de pricirile cele nebune şi neînţelepte, ştiind că ele nasc vrăjbi.
24. Şi slugii Domnului nu i se cade să stea de vrajbă, ci să fie blând cu toţi (oamenii), destoinic să înveţe, răbdător,
25. Certând cu blândeţe pe cei ce stau împotrivă, că poate le va da lor Dumnezeu pocăinţă, ca să cunoască adevărul,
26. Şi să se izbăvească din cursa diavolului, în care au fost prinşi spre a (plini) voia lui.

3.

Să ştii însă că **în zilele de apoi vor veni vremi cumplite.**
2. Că oamenii vor fi iubitori de sine, iubitori de argint, măreţi, trufaşi, hulitori, neascultători de părinţi, nemulţumitori, necuvioşi,
3. Lipsiţi de dragoste, neînduplecaţi la pace, clevetitori, neînfrânaţi, plini de cruzime, neiubitori de bine,
4. Vânzători, obraznici, îngâmfaţi, iubitori de desfătări mai mult decât iubitori de Dumnezeu,
5. Având doar chipul cucerniciei, iar puterea ei tăgăduindu-o. De aceştia te fereşte.
6. Că din aceştia sunt cei ce se vâră prin case şi ademenesc femeiuştele cele îngreuiate de

---

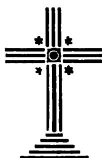
2. *19:* Num. 16, 5. 26; Is. 26, 13; 28, 16—17.

păcate şi stăpânite de multe
feluri de pofte.
7. Aceştia pururea învaţă,
dar niciodată nu pot ajunge la
cunoştinţa adevărului.
8. Şi după cum Ianis şi Iam-
vris s'au împotrivit lui Moise,
aşa şi aceştia stau împotriva
adevărului ca nişte oameni
stricaţi la minte şi nelămuriţi
în credinţă.
9. Ci nu vor ajunge mai
departe, căci nebunia se va
vădi înaintea tuturor, cum s'a
întâmplat şi cu aceia.
10. Tu însă ai urmat învă-
ţăturii mele, strădaniei mele,
voinţei mele, credinţei mele, în-
delungii mele răbdări, drago-
stei mele, îngăduinţei mele,
11. Prigonirilor (şi) pătimi-
rilor care mi s'au făcut mie în
Antiohia, în Iconia, în Listra.
Câte prigoane n'am răbdat eu –
şi din toate m'a izbăvit Domnul!
12. Toţi câţi cu bună cucer-
nicie voiesc să vieţuiască întru
Hristos Isus, vor fi prigoniţi.
13. Iar oamenii răi şi vicleni,
cari înşală şi pe ei înşişi se în-
şală, pururea se vor pricopsi
în rău.
14. Tu însă rămâi întru cele
ce te-ai învăţat, întru cele ce
ţi s'au încredinţat, ştiind dela
cine ai luat învăţătură;
15. Că din pruncie cunoşti
sfintele scripturi cari pot să te
înţelepţească spre mântuire prin
credinţa cea întru Hristos Iisus.
16. **Toată scriptura este
insuflată de Dumnezeu** şi de
folos spre îndreptare, spre în-
ţelepţirea care duce la dreptate,
17. Ca omul lui Dumnezeu
să fie desăvârşit şi gata la orice
lucru bun.

4.

Drept aceea, te jur înaintea
lui Dumnezeu şi a Dom-
nului Iisus Hristos, care va să
judece viii şi morţii, la arătarea
sa în împărăţia sa:
2. **Propovedueşte cuvân-
tul,** stărueşte asupra lui cu
vreme şi fără vreme, mustră,
ceartă, îndeamnă cu toată în-
delunga răbdare şi cu învă-
ţătura.
3. Că va veni vremea când
învăţătura cea sănătoasă nu o
vor primi, ci după poftele lor
îşi vor alege loruşi învăţători
cari să le gâdile auzul,
4. Şi-şi vor întoarce urechile
dela adevăr, plecându-se spre
basme.
5. Tu însă fii treaz întru toate,
sufere răul, fă lucrul evanghe-
listului, **slujba ta fă-o deplin.**
6. Că iată eu sunt gata de
jertfă şi vremea despărţirii mele
s'a apropiat.
7. **Lupta cea bună m'am
luptat, am ajuns la capătul
drumului, păzind credinţa.**
8. De acum mă aşteaptă pe
mine cununa dreptăţii, pe care
mi-o va da mie Domnul, jude-
cătorul cel drept, în ziua aceea;
şi nu numai mie, ci şi tuturor
celor ce au iubit arătarea lui.

9. Sileşte-te să vii la mine
curând;
10. Că Dima, iubind veacul
de acum, m'a părăsit şi s'a dus
la Tesalonic, Crischent în Ga-
latia, Tit în Dalmaţia.
11. Numai Luca mai este cu
mine. Pe Marcu să-l iei şi să-l
aduci cu tine, căci îmi va fi
de mare folos la slujbă.
12. Pe Tihic l-am trimis la Efes.
13. Când vei veni **să aduci
felonul** pe care l-am lăsat în
Troada la Carp, precum **şi căr-
ţile,** mai ales cele de piele.
14. Alexandru căldărarul mi-a
făcut multe rele. Plătească-i
Domnul după faptele lui!
15. Păzeşte-te şi tu de el,
căci s'a împotrivit cu înverşu-
nare cuvintelor noastre.
16. La întâia mea apărare
nimeni n'a fost cu mine, ci toţi
m'au părăsit. Să nu li se soco-
tească lor (aceasta)!
17. Dar Domnul a fost cu
mine şi m'a întărit, ca propo-
veduirea să se desăvârşească
prin mine şi toate neamurile
să auză Evanghelia; iar eu am
scăpat din gura leului.
18. Domnul mă va isbăvi
de tot lucrul rău şi mă va
mântui în împărăţia sa cea ce-
rească. Lui fie slava în vecii
vecilor. Amin!
19. Spune închinăciune Pris-
chilei şi lui Achila şi casei lui
Onisifor.
20. Erast a rămas în Corint,
iar pe Trofim l-am lăsat în Milet,
fiind bolnav.
21. Sileşte-te să vii înainte
de a începe iarna. Inchină-se
ţie Euvul şi Pudenchie şi Lin
şi Claudia şi toţi fraţii.
22. Domnul Iisus Hristos să
fie cu duhul tău! Darul să fie
cu voi!

CARTEA
SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
CĂTRE TIT

1.

Pavel, sluga lui Dumnezeu şi apostol al lui Iisus Hristos, pentru credinţa aleşilor lui Dumnezeu şi pentru cunoştinţa adevărului cel după buna cucernicie,

2. (Intemeiate) pe nădejdea vieţii veşnice, făgăduite de nemincinosul Dumnezeu, mai înainte de anii vecilor.

3. El şi-a arătat, la vremea sa, cuvântul său prin propoveduirea încredinţată mie după porunca Mântuitorului nostru Dumnezeu –

4. Lui Tit, adevăratului meu fiu după credinţa noastră, a amândurora: dar, milă şi pace dela Dumnezeu Tatăl şi dela Domnul Iisus Hristos, Mântuitorul nostru.

5. Pentru aceasta te-am lăsat pe tine în Creta, ca să îndreptezi cele ce lipsesc şi să aşezi preoţi prin cetăţi, precum ţi-am poruncit,

6. De este cineva fără de prihană, bărbat al unei femei, având fii credincioşi şi neînvinuiţi pentru desfrânare sau neascultători.

7. Că se **cuvine episcopului să fie fără de prihană,** ca un ispravnic al lui Dumnezeu, neîngâmfat, nemânios, nebeţiv, negrabnic a bate, neagonisitor de dobândă urîtă;

8. Ci iubitor de streini, iubitor de bine, întreg la minte, drept, cuvios, înfrânat,

9. Ţinându-se de cuvântul cel adevărat al învăţăturii, ca să fie în stare a cârmui (pe oameni) cu învăţătura cea sănătoasă şi a se oşti cu cei potrivnici.

10. Căci sunt mulţi neascultători, grăitori îndeşert şi amă-

gitori, mai ales din cei tăiaţi împrejur.

11. Acestora trebuie să le astupi gura, pentrucă ei răstoarnă toate casele, învăţând pentru dobândă urîtă cele ce nu se cade.

12. Zis-a unul dintrânşii, un proroc de-al lor: **Cretanii sunt pururea mincinoşi,** hiare rele, pântece leneşe.

13. Mărturia aceasta este adevărată. Pentru care pricină ceartă-i pe ei aspru, ca să fie sănătoşi în credinţă,

14. Neluând aminte la basmele jidoveşti şi la născocirile oamenilor, cari îşi întorc faţa dela adevăr.

15. Toate sunt curate pentru cei curaţi; iar pentru cei necuraţi şi necredincioşi nimic nu este curat, ci li s'a spurcat şi mintea şi cugetul lor.

16. Ei mărturisesc (cu vorba) că îl cunosc pe Dumnezeu, iar cu faptele îl tăgăduiesc, fiind urâcioşi şi nesupuşi şi nedestoinici pentru orice lucru bun.

2.

Ci tu grăieşte cele ce se potrivesc cu învăţătura cea sănătoasă.

2. **Bătrânii** să fie treji, cucernici, întregi la minte, sănătoşi în credinţă, în dragoste, în răbdare.

3. Aşijderea şi bătrânele să aibă îmbrăcăminte potrivită cu sfinţenia; să fie neclevetitoare, nerobite de beţie, învăţătoare de bine,

4. Ca să înţelepţească pe cele tinere să-şi iubească bărbaţii, să-şi iubească copiii.

5. Să fie înfrânate, curate, gospodine bune, plecate bărbaţilor lor, ca să nu se defaime cuvântul lui Dumnezeu.

6. Pe cei **tineri** aşijderea îi îndeamnă să fie cumpătaţi.

7. Intru toate arată-te pe tine pildă de fapte bune: în învăţătură, în curăţie, în cinste,

8. In cuvânt sănătos şi fără de prihană, ca cel protivnic să se ruşineze, neavând de spus nimic rău despre voi.

9. Indeamnă pe **slugi** să se supuie stăpânilor lor, să le fie bine plăcuţi întru toate şi să nu li se împotrivească.

10. Să nu fure, ci să le arate credinţă bună întru toate, ca să fie întru toate o podoabă a învăţăturii Mântuitorului nostru Dumnezeu.

11. Că harul lui Dumnezeu cel mântuitor s'a arătat tuturor oamenilor,

12. Invăţându-ne pe noi să lepădăm păgânătatea şi poftele cele lumeşti şi să vieţuim în veacul de acum întru cuvioşie, întru dreptate şi în bunăcredinţă,

13. Şi să aşteptăm fericita nădejde şi arătarea măriragain marelui Dumnezeu şi a Mântuitorului nostru Iisus Hristos,

14. Care s'a dat pe sine pentru noi, ca să ne izbăvească de toată fără-de-legea şi să-şi curăţească luişi popor ales, râvnitor de fapte bune.

15. Acestea să le grăieşti; îndeamnă şi mustră cu toată puterea. Nimeni pe tine să nu te defaime.

3.

Adu-le aminte lor să se supuie stăpânirilor şi dregătorilor, să asculte, să fie gata spre tot lucrul bun;

2. Să nu hulească pe nimeni, să fie nesfadnici şi liniştiţi, arătând toată blândeţea către toţi oamenii.

3. Că şi noi am fost oarecând fără de minte, neascultători, rătăciţi, slujind poftelor şi multor feluri de desfătări, vieţuind întru răutate şi pismă, fiind uriţi şi urându-ne unii pe alţii.

4. Dar când s'a arătat bunătatea şi iubirea de oameni a Mântuitorului nostru Dumnezeu,

5. Nu pentru faptele dreptăţii pe care le-am făcut noi, ci după a lui milă ne-a mântuit pe noi prin **baia naşterii celei de a doua** şi a înnoirii Duhului Sfânt,

6. Pe care l-a vărsat din belşug peste noi, prin Iisus Hristos, Mântuitorul nostru,

7. Ca îndreptându-ne prin harul lui, să ne facem moştenitori, după nădejdea vieţii celei veşnice.

8. Adevărat este cuvântul, şi vreau să mărturiseşti acestea, pentru ca cei ce au crezut în Dumnezeu să aibă grijă să se silească spre fapte bune. Că acestea sunt bune şi de folos oamenilor.

9. Iar de pricirile cele nebune şi de spiţe de neamuri şi de gâlcevi şi de sfezile cele pentru lege te fereşte, că sunt nefolositoare şi deşarte.

10. **De omul eretic, după întâia şi a doua mustrare te fereşte,**

11. Ştiind că unul ca acesta s'a răsvrătit şi păcătuieşte, fiind singur de sine osândit.

12. Când voi trimite la tine pe Artemon sau pe Tihic, sileşte-te să vii la mine la Nicopoli, pentru că acolo am socotit să iernez.

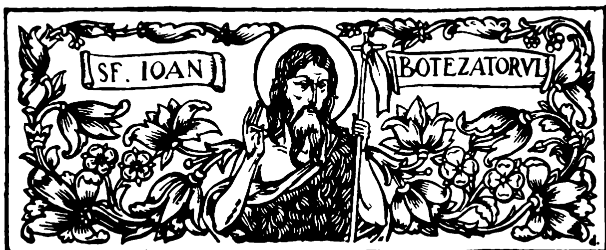
13. Pe Zina cel cunoscător al legii şi pe Apolo să-i găteşti de drum de cu vreme, ca nimic să nu le lipsească.

14. Şi să se înveţe şi ai noştri, să poarte grijă de faptele cele bune spre îndestularea nevoilor lor, ca să nu rămâie fără de roadă.

15. Inchină-se ţie toţi cei ce sunt cu mine. Spune închinăciune celor ce ne iubesc pe noi întru credinţă. Darul fie cu voi cu toţi! Amin.

---

2. *14:* Ps. 130, 8; Ieş. 19, 5; A doua Lege 14, 2; Ezech. 37, 23.

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
CĂTRE FILIMON

1.

Pavel, legatul lui Iisus Hristos, şi Timotei fratele, lui Filimon, iubitului şi împreună lucrătorului nostru.

2. Şi sorei noastre Apia şi lui Arhip, ostaşul cel împreună cu noi, şi bisericii din casa ta:

3. Dar vouă şi pace dela Dumnezeu Tatăl nostru şi dela Domnul nostru Iisus Hristos!

4. Mulţumesc pururea Dumnezeului meu, de câte ori te pomenesc în rugăciunile mele,

5. Căci am auzit despre dragostea ta şi despre credinţa ce o ai către Domnul Iisus şi către toţi sfinţii.

6. (Şi mă rog) ca părtăşia ta la credinţă lucrătoare să se facă prin cunoştinţa a tot binele ce se face la voi, întru Hristos Iisus.

7. Că mult ne-am bucurat şi ne-am mângăiat cu dragostea ta, pentrucă inimile sfinţilor s'au odihnit prin tine, frate.

8. De aceea, măcar că întru Hristos aş avea tot dreptul să-ţi poruncesc ţie ceea ce se cuvine,

9. Pentru cuvântul dragostei însă mai bine te rog, aşa cum sunt eu, bătrânul Pavel, iar acum şi legatul lui Iisus Hristos.

10. **Te rog, dar, pentru fiul meu, pe care l-am născut fiind eu în lanţuri, pentru Onisim,**

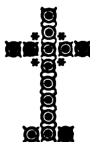
11. Care altădată nu-ţi era de nicio treabă, iar acum şi ţie şi mie foarte trebuitor.

12. L-am trimis înapoi la tine, iar tu **primeşte-l pe el, ca pe inima mea.**

13. Voiam să-l ţiu la mine, ca în locul tău să-mi slujească întru legăturile Evangheliei,

14. Dar fără voia ta nimic n'am voit să fac, pentru ca fapta ta cea bună să nu fie ca din silă, ci ca de bună voie.

15. Că poate pentru aceasta
s'a despărţit pe o vreme, ca
veşnic să fie al tău,
16. De acum însă nu ca un
rob, ci mai presus de rob, ca
un frate iubit, mai ales mie,
dar cu atât mai vârtos ţie, şi
după trup şi întru Domnul.
17. Deci, de mă socoteşti pe
mine frate, primeşte-l pe el cum
m'ai primi) pe mine.
18. Iar de te-o fi păgubit cu
ceva, sau iţi este dator ceva,
mie să mi-o pui în socoteală!
19. Eu, Pavel, am scris cu
mâna mea: eu voi plăti, ca să
nu-ţi mai spun că şi tu îmi eşti
dator — cu tine însuţi.
20. Aşa, frate! Să mă folosesc şi
eu de tine întru Domnul! Odih-
neşte inima mea întru Hristos!
21. Increzându-mă în ascul-
tarea ta, ţi-am scris (acestea),
bine ştiind că şi mai presus decât
grăiesc vei face.
22. Deodată (cu aceasta) pre-
găteşte-mi gazdă; căci nădăj-
duiesc că prin rugăciunile voa-
stre mă voi dărui vouă.
23. Inchină-se ţie Epafras cel
robit împreună cu mine pentru
Hristos Iisus,
24. (Ca şi) Marcu, Aristarh,
Dima şi Luca, tovarăşii mei de
lucru.
25. Darul Domnului nostru
Iisus Hristos cu duhul vostru!
Amin.

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
CĂTRE EVREI

1.

După ce în multe rânduri şi
în multe chipuri a grăit
odinioară **Dumnezeu** părinţilor
noştri, prin proroci, în zilele
acestea mai de pe urmă **ne-a**
grăit nouă prin Fiul (său),
2. Pe care l-a pus moştenitor a toate şi prin care a făcut
şi veacurile,
3. (Fiul), care este strălucirea
slavei şi chipul fiinţei lui, şi
care toate le ţine cu cuvântul
puterii sale, şi după ce a făcut
curăţirea păcatelor noastre, a
şezut de-a-dreapta măririi întru
cele înalte.
4. El s'a făcut cu atât mai
bun decât îngerii, cu cât a
moştenit un nume mai osebit
decât dânşii.
5. Căci căruia dintre îngeri
i-a zis cândva Dumnezeu: Fiul
meu eşti tu, eu astăzi te-am
născut? Şi iarăşi: Eu îi voi fi
lui Tată şi el îmi va fi mie Fiu?
6. Şi iarăşi, când aduce pe
cel întâi născut în lume, zice:
Şi să se închine lui toţi îngerii
lui Dumnezeu!
7. Despre îngeri se spune:
Cel ce face din îngerii săi (suflare) de vânt, iar din slugile
sale pară de foc,
8. Iar despre Fiul (se zice):
Scaunul tău, Dumnezeule, stă
în veacul veacului şi toiagul
dreptăţii este toiagul împărăţiei tale.
9. Iubit-ai dreptatea şi ai urît
fără-de-legea; pentru aceea te-a
uns pe tine, Dumnezeule, Dumnezeul tău, cu untul de lemn
al bucuriei, mai mult decât pe
părtaşii tăi.

---

1. *5:* Ps. 2, 7; 2. Sam. 7, 14.

6: A doua Lege 32, 43; Ps. 97, 7.
7: Ps. 104, 4.
8: Ps. 45, 7—8.

10. Şi: Intru început tu,
Doamne, pământul l-ai înte-
meiat şi cerurile sunt lucrul
mâinilor tale.
11. Ele vor pieri, iar tu ră-
mâi, şi toate ca o haină se
vor învechi;
12. Ca pe un veşmânt le
vei aduna pe ele şi se vor
schimba. Tu însă eşti acelaş şi
anii tăi nu se vor sfârşi.
13. Şi căruia dintre îngeri
i-a zis (Dumnezeu) vreodată:
Şezi de-a-dreapta mea, până
când voi pune pe vrăşmaşii
tăi aşternut picioarelor tale?
14. Oare nu toţi (îngerii)
sunt duhuri slujitoare, trimise
ca să slujească celor ce vor
moşteni mântuirea?

2.

De aceea se cuvine să luăm
aminte cu atât mai vârtos
la cele auzite, ca nu cumva
să cădem.
2. Că de vreme ce cu-
vântul cel vestit prin îngeri a
avut tărie şi orice călcare de
poruncă şi neascultare a pri-
mit dreaptă răsplătire,
3. Cum vom scăpa noi, dacă
vom nesocoti o mântuire atât
de mare, care luându-şi înce-
putul prin vestirea Domnului,
s'a adeverit întru noi prin cei
ce au auzit-o,
4. Şi a fost întărită de Dum-
nezeu cu semne şi cu minuni
şi cu multe feluri de puteri şi
cu darurile Duhului Sfânt, îm-
părţite după voia lui?
5. Că nu îngerilor a supus
Dumnezeu lumea viitoare, de-
spre care grăim.
6. Ci undeva a mărturisit ci-
neva, zicând: Ce este omul,
că-ţi aduci aminte de el? Sau
Fiul Omului, că-l cercetezi
pe el?
7. Numai pentru scurtă vre-
me l-ai micşorat pe el faţă de
îngeri; cu mărirea şi cu cinste
l-ai încununat pe el.
8. Toate le-ai supus sub pi-
cioarele lui. Dacă însă i-a su-
pus lui toate, nimic n'a lăsat
lui nesupus. Dar acum încă
nu vedem că toate i-au fost
supuse lui.
9. Ci pe cel ce pentru pu-
ţină vreme s'a micşorat faţa
de îngeri, îl vedem încununat
cu slavă şi cu cinste pentru
patima morţii lui, aşa că prin
darul lui Dumnezeu el a gustat
moartea pentru toţi.
10. Pentrucă se cădea ca
acela, pentru care sunt toate,
prin care sunt toate şi care pe
mulţi fii i-a adus la mărire,
să desăvârşească prin suferinţe
pe începătorul mântuirii lor.
11. Că şi **cel ce sfinţeşte
şi cei ce se sfinţesc din
unul sunt toţi**; pentru care

10: Ps. 102, 26—28.
13: Ps. 110, 1.

2. *6:* Ps. 8, 5—7.
9: Ps. 8, 5—7.

pricină nu se ruşinează a-i
numi (pe ei) fraţi,
12. Zicând: Spune-voi nu-
mele tău fraţilor mei, în mij-
locul adunării te voi lăuda.
13. Şi iarăşi: Eu voi nădăj-
dui întrânsul. Şi iarăşi: Iată eu
şi pruncii cari mi i-a dat mie
Dumnezeu.
14. Deci, de vreme ce pruncii
s'au făcut părtaşi trupului şi
sângelui, şi el asemenea s'a
făcut părtaş acelora, ca prin
moarte să surpe pe cel ce are
stăpânire peste morţi, adecă pe
diavolul,
15. Şi să izbăvească pe cei ce
erau ţinuţi în robia fricei de
moarte, toată viaţa.
16. Căci cu adevărat nu pe
îngeri i-a luat în grija sa, ci
sămânţa lui Avraam a luat-o
în grija sa.
17. Drept aceea, dator era
să se asemene întru toate fra-
ţilor, ca să fie **arhiereu mi-
lostiv şi credincios înain-
tea lui Dumnezeu,** pentru is-
păşirea păcatelor poporului.
18. Căci întru cât, ispitit
fiind, el însuşi a pătimit, poate
să ajute şi celor ce se ispitesc.

3.

De aceea, fraţilor sfinţi, cari
sunteţi părtaşi chemării
celei cereşti, **priviţi la trimi-
sul şi arhiereul mărturisirii
noastre, la Iisus Hristos** (şi
vedeţi),
2. Cât de credincios a fost
el celui ce l-a zidit pe el, ca
şi Moise, în toată casa lui
(Dumnezeu).
3. Pentrucă acesta s'a în-
vrednicit de mai multă slavă
decât Moise, după cum cel ce
a zidit casa mai multă cinste
are decât casa însăşi.
4. Căci orice casă se zideşte
de cineva; iar cel ce le-a zidit
toate este Dumnezeu.
5. Moise a fost credincios
în toată casa lui (Dumnezeu),
ca o slugă, ca să mărturi-
sească cele ce aveau să fie
descoperite,
6. Iar Hristos (este) ca un
fiu în casa sa. Şi casa lui sun-
tem noi, de vom păstra până
la sfârşit neclătită îndrăzneala
şi nădejdea cu care ne lăudăm.
7. Drept aceea, precum zice
Duhul Sfânt: Astăzi, de veţi
auzi glasul lui,
8. Nu vă învârtoşaţi inimile
voastre, ca pe vremea răsvră-
tirii, ca în ziua ispitirii în pustie,
9. Unde m'au ispitit părinţii
voştri cercându-mă, şi au văzut
lucrurile mele vreme de patru-
zeci de ani.
10. De aceea m'am mâniat
pe neamul acesta şi am zis:
Pururea ei rătăcesc cu inima
şi n'au cunoscut căile mele.

12: Ps. 22, 23.
13: Is. 8, 17; Is. 8, 18; 2 Sam. 22, 3.

3. *2:* Num. 12, 7.
5: Num. 12, 7.
8: Ps. 95, 7—11; Ieş. 17, 7; Num. 20, 2—5; Num. 14, 21—23.

11. Drept aceea, m'am jurat
întru mânia mea: Nu vor intra
întru odihna mea!
12. Luaţi seama, fraţilor, nu
cumva să fie în vreunul din
voi inima vicleană a necre-
dinţei, ca să se depărteze dela
Dumnezeul cel viu.
13. Ci vă îndemnaţi unii pe
alţii în fiecare zi, până ce
putem zice: astăzi – ca nime-
nea din voi să nu se învârto-
şeze cu înşelăciunea păcatului.
14. Că ne-am făcut păr-
taşi lui Hristos, numai de vom
păstra până la sfârşit neclătită
învoiala (făcută) cu el la în-
ceput,
15. Precum se zice: Astăzi
de veţi auzi glasul lui, nu vă
învârtoşaţi inimile voastre, ca
pe vremea răsvrătirii.
16. Şi cari din auzitori au
făcut răsvrătirea (împotriva lui
Dumnezeu)? Oare nu toţi cari
au ieşit din Egipet cu Moise?
17. Şi pe cine s'a mâniat el
vreme de patruzeci de ani?
Oare nu pe cei ce au păcătuit
şi ale căror oase au căzut în
pustie?
18. Şi împotriva cui s'a jurat
el să nu intre întru odihna lui,
fără numai împotriva celor ne-
ascultători?
19. Vedem deci, că ei n'au
putut să intre, din pricina ne-
credinţei lor.

15: Ps. 95, 8.
16: Ieş. 17, 1.
17: Num. 14, 29.
18: Num. 14, 22.

4.

Să ne temem deci, ca nu
cumva având încă făgă-
duinţa, să intrăm întru odihna
lui şi să se pomenească vre-
unul din voi că a întârziat.
2. Pentru că şi nouă ni s'a
binevestit ca şi acelora. Ace-
lora, însă nu le-a folosit cuvân-
tul auzit, că cei ce l-au auzit
nu l-au întâmpinat cu credinţă.
3. Ci noi, cari am crezut,
intrăm în odihnă, precum a zis:
Juratu-m'am întru mânia mea:
nu vor intra întru odihna mea,
măcar că lucrurile erau sfâr-
şite dela întemeierea lumii!
4. Că aşa a grăit el undeva
despre ziua a şaptea: Şi s'a
odihnit Dumnezeu în ziua a
şaptea de toate lucrurile sale.
5. Iar aici, încă odată: Nu
vor intra întru odihna mea!
6. Deci, de vreme ce a ră-
mas ca unii să intre întrânsa,
iar aceia, cărora mai înainte
li s'a binevestit, pentru necre-
dinţa lor n'au intrat,
7. Dumnezeu a hotărît din
nou o zi, un: astăzi, zicând
prin (gura lui) David, după
atâţia ani, precum s'a zis mai
sus: De veţi auzi glasul lui as-
tăzi, nu vă învârtoşaţi inimile
voastre.
8. Că dacă Iisus (Navi) le-ar

4. *1:* Ps. 95, 11.
3: Ps. 95, 11.
4: Fac. 2, 2.
6: Ps. 95, 11.
7: Ps. 95, 7—8.

fi adus acelora odihnă, n'ar
mai fi grăit după aceea, de o
altă zi.
9. Drept aceea, poporului lui
Dumnezeu i-a mai rămas o zi
de odihnă,
10. Pentrucă cel ce a intrat
întru odihna lui, acela s'a o-
dihnit şi el de lucrurile sale;
precum s'a odihnit Dumnezeu
de ale sale.
11. Să ne nevoim deci a in-
tra întru odihna aceea, ca să
nu cază cineva, după aceeaş
pildă, în neascultare.
12. Că **viu şi lucrător este
cuvântul lui Dumnezeu şi
mai ascuţit decât orice sa-
bie cu două tăişuri** şi stră-
bate până la despărţitura dintre
suflet şi duh, dintre încheieturi
şi măduvă, şi este judecător al
simţirilor şi gândurilor inimii.
13. Şi nu este nicio făptură
ascunsă înaintea lui, ci toate
sunt goale şi descoperite îna-
intea ochilor lui, şi lui avem
să-i dăm socoteală.
14. Drept aceea, având ar-
hiereu mare, care a străbătut
cerurile, pe Iisus, Fiul lui Dum-
nezeu, să ne ţinem cu tărie
mărturisirea.
15. Că n'avem un arhiereu
care să nu poată pătimi îm-
preună cu neputinţele noastre,
ci unul care, ca şi noi, este
ispitit întru toate, afară de păcat.
16. Deci, să ne apropiem cu
îndrăzneală de scaunul darului,
ca să luăm milă şi să aflăm
har, spre ajutor la vreme po-
trivită.

5.

Căci orice arhiereu, luat fiind
dintre oameni, pentru oa-
meni este pus, spre cele ce sunt
către Dumnezeu, ca să aducă
daruri şi jertfe pentru păcate;
2. El poate fi îngăduitor cu
cei neştiutori şi rătăciţi, de
vreme ce şi el este cuprins de
neputinţe.
3. De aceea, dator este să
aducă (jertfe) atât pentru pă-
catele poporului cât şi pentru
ale sale.
4. Şi nimeni nu-şi ia (singur)
luişi cinstea aceasta, fără nu-
mai cel chemat de Dumnezeu,
ca şi Aaron.
5. Aşa şi Hristos nu (singur)
şi-a luat luişi slava de arhiereu,
ci (o are dela) cel ce a grăit
către dânsul: Fiul meu eşti tu,
eu astăzi te-am născut.
6. Precum zice şi în alt loc:
**Tu eşti preot în veac după
rânduiala lui Melhisedec.**
7. In zilele când era în trup,
el a adus cereri şi rugăciuni
cu strigăt puternic şi cu lacrimi
către cel ce putea să-l mântu-
iască pe dânsul din moarte; şi
a fost auzit pentru buna sa
cucernicie.
8. Măcar că era fiu, din cele

10: Fac. 2, 2.

5. *5:* Ps. 2, 7.
6: Ps. 110, 4.

ce a pătimit el a învăţat ascultarea,
9. Şi desăvârşindu-se, s'a făcut pricină de mântuire veşnică tuturor celor ce-l ascultă pe el.
10. Şi a fost numit de Dumnezeu arhiereu după rânduiala lui Melhisedec.
11. Despre aceasta multe am avea de grăit, dar e cu anevoie de tălmăcit, de vreme ce v'aţi făcut greoi la pricepere.
12. Că judecând după vreme, ar trebui să fiţi învăţători; vouă însă vă trebuieşte să vă învăţăm iarăşi cele dintâi începuturi ale cuvintelor lui Dumnezeu, şi aţi ajuns ca cei ce au trebuinţă de lapte, iar nu de hrană vârtoasă.
13. Că tot cel ce se hrăneşte cu lapte nu este ştiutor al cuvântului dreptăţii, pentrucă este prunc.
14. Iar hrana cea vârtoasă este pentru cei desăvârşiţi, cari prin obişnuinţă şi-au deprins simţurile să osebească binele de rău.

6.

De aceea lăsând la o parte începuturile învăţăturii lui Hristos, **să ne îndreptăm spre cele desăvârşite** şi să nu începem din nou a pune temelie învăţăturii despre pocăinţa de faptele cele moarte, despre credinţa în Dumnezeu,
2. Despre botezuri, despre punerea mâinilor, despre învierea morţilor şi despre judecata cea veşnică.
3. Şi aceasta o vom face, de va fi cu voia lui Dumnezeu.
4. Că este cu neputinţă celor ce s'au luminat odată şi au gustat darul cel ceresc şi s'au făcut părtaşi Duhului Sfânt,
5. Şi au gustat cuvântul cel bun al lui Dumnezeu şi puterile veacului celui viitor,
6. Şi apoi au căzut, să se înnoiască iarăşi spre pocăinţă, pentrucă ei răstignesc a doua oară loruşi pe Fiul lui Dumnezeu şi-l batjocoresc pe el.
7. Pământul care se adapă cu ploaia care cade adeseori asupra lui şi rodeşte verdeaţa cea folositoare pentru cei ce-l lucrează, primeşte binecuvântarea dela Dumnezeu;
8. Iar cel care rodeşte spini şi ciulini este netrebnic, aproape de blestem şi sfârşitul lui va fi arderea.
9. Cât despre voi, iubiţilor, măcar că grăim aşa, suntem încredinţaţi că vă siliţi spre lucruri mai bune, cari aduc izbăvire.
10. Că Dumnezeu nu este nedrept, ca să uite lucrul vostru şi osteneala din dragoste pe care aţi arătat-o pentru numele lui, slujind încă (şi astăzi) sfinţilor.
11. Dorim însă, ca fiecare

10: Ps. 110, 4.

din voi să arate până la sfârşit
aceeaş sârguinţă, spre adeve-
rirea nădejdii,
12. Ca să nu fiţi leneşi, ci
următori celor ce prin credinţă
şi prin îndelunga răbdare mo-
ştenesc făgăduinţele.
13. Că Dumnezeu, când a
dat făgăduinţa lui Avraam, de
vreme ce nu avea pe cine să
se jure, mai mare decât el, s'a
jurat pe sine însuşi,
14. Zicând: Cu adevărat bi-
necuvântând te voi binecu-
vânta şi înmulţind te voi în-
mulţi.
15. Şi aşa, răbdând înde-
lung, (Avraam) a dobândit fă-
găduinţa.
16. Pentru că oamenii se
jură pe cel ce e mai mare şi
jurământul este chezăşia şi sfâr-
şitul oricărei neînţelegeri din-
tre ei.
17. De aceea, Dumnezeu
vrând să arate şi mai mult
moştenitorilor făgăduinţii ne-
schimbarea hotărîrii sale, a pus
la mijloc jurământul,
18. Ca prin două lucruri ce
nu se pot schimba, întru cari
cu neputinţă este să minţească
Dumnezeu, noi cei ce căutăm
scăpare să avem o îmbărbă-
tare a ţinea cu putere la **nă-
dejdea** ce ne este pusă înainte.
19. Ea **este pentru noi ca
o anghiră a sufletului,** tare
şi neclintită străbătând până
dincolo de catapeteasmă,
20. Unde ca un înainte mer-
gător al nostru a intrat Iisus,
fiind făcut arhiereu în veac,
după rânduiala lui Melhisedec.

7.

Căci acest **Melhisedec, îm-
păratul Salemului, preo-
tul lui Dumnezeu** cel Prea Inalt
– care a întâmpinat pe Avraam
când se întorcea dela înfrân-
gerea împăraţilor şi l-a bine-
cuvântat pe el,
2. Şi căruia Avraam i-a dat
şi zeciuială din toate – însem-
nează mai întâi: împăratul drep-
tăţii, iar apoi: împăratul Sale-
mului, adecă împăratul păcii.
3. Fără tată, fără mumă, fără
spiţă de neam, neavând nici în-
ceput al zilelor, nici sfârşit al
vieţii, el se asamănă Fiului lui
Dumnezeu şi rămâne pururea
preot.
4. Vedeţi, dar, cât este de
mare acesta, căruia şi patriar-
hul Avraam i-a dat zeciuială
din prada sa (de răsboiu).
5. Şi cei din fiii lui Levi, cari
primesc preoţia, poruncă au
după lege să ia zeciuială dela
popor, adecă dela fraţii lor,
măcar că şi aceia au ieşit din
coapsele lui Avraam.
6. Iar Melhisedec, care nu
se trage din neamul lor, a luat
zeciuială dela Avraam şi a

---

6. *14:* Fac. 22, 16—17.

20: Ps. 110, 4.
7. *1:* Fac. 14, 17—20.

binecuvântat pe cel ce avea făgăduinţele.

7. Fără nicio împotrivire, cel mai mic primeşte binecuvântarea celui mai mare.

8. Şi aici iau zeciuială nişte oameni muritori, acolo însă, unul mărturisit că este viu.

9. Şi, ca să zicem aşa, prin Avraam a dat zeciuială şi Levi, cel ce însuşi lua zeciuială.

10. Că el era încă în coapsele tătâne-său, când l-a întâmpinat pe dânsul Melhisedec.

11. Aşadară, dacă desăvârşirea s'ar fi făcut prin preoţia leviţilor, că poporul pe temeiul acesteia a primit legea, ce trebuinţă mai era să se ridice alt preot după rânduiala lui Melhisedec şi să nu se zică după rânduiala lui Aaron?

12. Aşa că, schimbându-se preoţia, trebuie schimbată şi legea.

13. Pentru că acela despre care se spun acestea, se trage din altă seminţie, din care nimeni nu s'a apropiat de jertfelnic.

14. Ştiut este doară, că Domnul nostru a răsărit din Iuda, iar despre preoţia acestei seminţii Moise nu pomeneşte nimic.

15. Şi aceasta se vede încă şi mai lămurit (din aceea), că de vreme ce se ridică alt preot, după rânduiala lui Melhisedec.

16. El nu după legea poruncii trupeşti s'a făcut, ci după puterea vieţii celei nepieritoare.

17. Că mărturiseşte despre el (scriptura): Tu eşti preot în veac, după rânduiala lui Melhisedec.

18. Astfel, pentru neputinţa şi zădărnicia ei, porunca dată mai înainte se surpă –

19. Pentru că legea nimic n'a desăvârşit – şi în locul ei se dă o mai bună nădejde, prin care ne apropiem de Dumnezeu.

20. Şi fiindcă nu fără de jurământ s'a făcut (Iisus preot), iar aceia fără de jurământ s'au făcut preoţi,

21. Acesta însă cu jurământul celui ce i-a zis: Juratu-s'a Domnul şi nu-i va părea rău: Tu eşti preot în veac după rânduiala lui Melhisedec.

22. De aceea Iisus s'a făcut chezaşul unui aşezământ mai bun.

23. Apoi se făceau mai mulţi preoţi, pentru că moartea îi împiedeca să rămâie.

24. Acesta însă, rămânând în veac, are o preoţie care nu mai trece asupra altuia.

25. De aceea şi poate mântui desăvârşit pe cei ce vin, prin el, la Dumnezeu, fiind pururea viu ca să se roage pentru dânşii.

26. **Un arhiereu ca acesta se şi cuvenea să avem: cuvios, fără răutate, fără pri-**

17: Ps. 110, 4.
21: Ps. 110, 4.

hană, osebit de cei păcătoşi şi mai înalt decât cerurile,
27. Care n'are nevoe, ca alţi arhierei, să aducă jertfe în toate zilele, întâi pentru păcatele sale, apoi pentru ale poporului, căci aceasta a făcut-o odată, aducându-se jertfa pe sine.
28. Legea pune ca arhierei oameni împovăraţi cu neputinţe, iar cuvântul jurământului venit în urma legii, (îl pune) pe Fiul cel desăvârşit în veacul veacului.

8.

Din cele spuse, lucrul de căpetenie este că avem arhiereu ca acesta, care a şezut de-a-dreapta scaunului măririi, în ceruri.
2. (El este) slujitorul altarului şi al cortului celui adevărat, pe care l-a înfipt Domnul şi nu omul.
3. Orice arhiereu se pune ca să aducă daruri şi jertfe; de aceea trebuia să aibă şi acesta ceva ce să aducă.
4. De ar fi pe pământ, nici n'ar fi preot, pentrucă aici sunt (preoţi) cari aduc daruri, după lege,
5. Şi cari slujesc chipului şi umbrei celor cereşti, precum i s'a zis lui Moise când era să facă cortul: Vezi, zice (Domnul), toate să le faci după chipul care ţi s'a arătat ţie în munte.
6. Acum însă el a primit o slujbă cu atât mai înaltă, cu cât **este şi mijlocitorul unui aşezământ mai bun,** întemeiat pe mai bune făgăduinţe.
7. Căci dacă cel dintâi ar fi fost fără de prihană, nu s'ar fi căutat loc pentru cel de al doilea.
8. Ba chiar îi mustra pe dânşii, zicând: Iată, vor veni zile, zice Domnul, şi voi face cu casa lui Israil şi cu casa lui Iuda un nou aşezământ.
9. Nu ca aşezământul pe care l-am făcut cu părinţii lor, în ziua când i-am apucat de mână ca să-i scot din pământul Egiptului; căci ei n'au rămas credincioşi aşezământului meu, şi eu i-am părăsit pe ei, zice Domnul.
10. Ci acesta este aşezământul care-l voi da casei lui Israil după zilele acelea, zice Domnul: Pune-voi legile mele în cugetele lor şi în inimile lor le voi scrie, şi voi fi Dumnezeul lor şi ei vor fi poporul meu.
11. Şi nu va mai învăţa fiecare pe vecinul său şi fiecare pe fratele său, zicând: Cunoaşte pe Domnul; că toţi mă vor şti, dela cel mic până la cel mare?
12. Că voi fi milostiv cu nedreptăţile lor şi fărădelegile lor nu le voi mai pomeni.

---

8. *2:* Num. 24, 6.
5: Ieş. 25, 40.
8: Ier. 31, 31—34.

13. Dar când a zis: un nou așezământ – a învechit pe cel dintâi; iar **ce se învechește și îmbătrânește, este aproape de pieire.**

9.

Adevărat că și așezământul cel dintâi avea îndreptări pentru slujba dumnezeiască și un jertfelnic pământesc.

2. Pentrucă s'a făcut **cortul.** In el se afla mai întâi sfeșnicul și masa și pâinile punerii înainte. Partea aceasta se numea Sfânta.

3. Iar după a doua catapeteazmă era locul ce se chema Sfânta Sfintelor;

4. Aici era cădelnița de aur, și sicriul legii, ferecat peste tot cu aur, întru care era năstrapa de aur, în care se păstra mana și toiagul lui Aaron ce odrăslise, și tablele legii.

5. Deasupra lui erau heruvimii slavei, cari umbreau altarul. Despre aceasta însă nu vorbim acum cu deamăruntul.

6. Așa fiind întocmite acestea, în partea cea dintâi a cortului intrau pururea preoții, când făceau slujbele.

7. In cea de a doua însă singur arhiereul, numai odată pe an, și nu fără de sânge, pe care-l aducea pentru sine și pentru păcatele poporului.

8. Prin aceasta Duhul cel sfânt arăta, că încă nu era deschisă calea către Sfânta Sfintelor, de vreme ce încă sta cortul cel dintâi.

9. El era chipul vremii de acum întru care se aduc daruri și jertfe cari nu pot desăvârși cugetul celui ce slujește.

10. Acestea sunt legiuiri pământești despre mâncări și băuturi și despre tot felul de spălări rânduite (să rămână) numai până la vremea îndreptării.

11. Ci **Hristos, arhiereul bunătăților celor viitoare,** a venit trecând prin cortul cel mai mare și cel mai desăvârșit, nu făcut de mână, adică nu din zidirea aceasta.

12. El a intrat o singură dată în Sfânta Sfintelor, și nu cu sânge de țapi și de viței, ci cu sângele său, dobândind răscumpărare veșnică.

13. Pentrucă de vreme ce sângele taurilor și al țapilor și cenușa de junci, stropind pe cei spurcați, îi sfințește spre curățirea trupului,

14. Cu cât mai vârtos sângele lui Hristos care prin Duhul cel veșnic pe sine s'a adus jertfă fără de prihană lui Dumnezeu, nu va curăți cugetul vostru de faptele cele moarte, ca să slujiți Dumnezeului celui viu?

15. Și de aceea este el mijlocitorul așezămâtului celui nou, ca prin moartea lui cea săvârșită spre răscumpărarea greșalelor de sub așezământul dintâi, cei chemați să primească făgăduința moștenirii veșnice.

13: Ier. 31, 31.

16. Căci **unde este o diată, acolo trebuie neapărat să fie (vădită) moartea celui ce face diata.**
17. Pentrucă diata are putere numai după moarte, de vreme ce până când cel ce face diata trăieşte, nici o putere nu are.
18. De aceea nici aşezământul cel dintâi nu s'a prăznuit fără de sânge.
19. Căci după ce Moise a vestit toate poruncile legii înaintea poporului întreg, luând sânge de viţei şi de ţapi, cu apă şi cu lână roşie şi cu isop, a stropit cartea şi întreg poporul,
20. Zicând: Acesta este sângele aşezământului pe care vi l-a dat vouă Dumnezeu.
21. A stropit apoi cu sânge şi cortul şi toate vasele cele de slujbă.
22. După lege aproape toate se curăţesc cu sânge şi fără de vărsare de sânge nu se dă iertare.
23. Trebuia, dar, ca chipurile celor din ceruri cu aceste (jertfe) să se curăţească; iar cele cereşti, ele înşile: cu jertfe mai bune decât acestea.
24. Căci Hristos nu a intrat în Sfânta Sfintelor făcută de mâini, care era numai chipul celei adevărate, ci chiar în cer, ca să se arate acum înaintea lui Dumnezeu, pentru noi.
25. Şi nu (a intrat) ca de multe ori să se aducă pe sine jertfă, ca arhiereul care intră în Sfânta Sfintelor cu sânge strein, în fiecare an.
26. Altfel, trebuia să pătimească de mai multe ori dela întemeierea lumii. Ci el s'a arătat o singură dată, la sfârşitul veacurilor, ca prin jertfa sa să surpe păcatul.
27. Şi precum este rânduit oamenilor odată să moară, iar după aceea (să urmeze) judecata,
28. Aşa şi Hristos, după ce a fost adus odată jertfă, ca să ridice păcatele multora, a doua oară fără de păcat se va arăta celor ce îl aşteaptă pe el, spre mântuire.

10.

In adevăr, **legea având umbra bunătăţilor celor viitoare,** iar nu însuşi chipul lucrurilor, cu aceleaşi jertfe cari se aduc în fiecare an, fără'ncetare, niciodată nu poate să-i facă desăvârşiţi pe cei ce vin (la ele).
2. Altfel ar fi încetat a se mai aduce, pentrucă cei ce slujesc (jertfa), fiind odată curăţiţi, n'ar mai avea nicio ştiinţă de păcate.
3. Printrânsele însă, pomenirea păcatelor se face în fiecare an.
4. Căci este cu neputinţă ca sângele de tauri şi de ţapi să ridice păcatele.

---

9. *20:* Ieş. 24, 6. 8.

5. Drept aceea, intrând in lume, zice: Jertfă şi prinoase n'ai voit, dar mi-ai pregătit un trup.
6. Arderile de tot şi jertfele pentru păcat nu ţi-au plăcut.
7. Atunci am zis: Iată viu – în sulul cărţii este scris despre mine – ca să fac voia ta, Dumnezeule!
8. Iar când zice mai sus: Jertfe şi prinoase şi arderi de tot, cari se duc după lege pentru păcate, n'ai voit, nici ai poftit,
9. Atunci mai zice: Iată viu, ca să fac voia ta, Dumnezeule! El ridică (astfel) pe cele dintâi, ca să puie în locul lor pe cea de a doua.
10. Intru această voie suntem noi sfinţiţi odată pentru totdeauna prin jertfa trupului lui Iisus Hristos.
11. Şi fiecare preot stă în toate zilele slujind şi aducând aceleaşi jertfe de multe ori, ca unele ce nu pot niciodată să cureţe păcatele;
12. Acesta însă, aducând o singură jertfă pentru păcate, a şezut pentru totdeauna de-a-dreapta lui Dumnezeu,
13. Aşteptând până ce vrăşmaşii lui se vor pune aşternut picioarelor lui.
14. Că printr'o singură jertfă, a desăvârşit pentru totdeauna pe cei ce se sfinţesc.

10. *5:* Ps. 40, 7—9.
13: Ps. 110, 1.

15. Dar şi Duhul Sfânt ne mărturiseşte nouă (despre aceasta); căci dupăce a zis:
16. Acesta este aşezământul pe care îl voi face cu dânşii după zilele acelea, zice Domnul: Da-voi legile mele în inimile lor şi în cugetele lor le voi scrie pe ele.
17. Apoi mai zice: Şi păcatele lor şi fărădelegile lor nu le voi mai pomeni.
18. Iar unde este iertarea acestora, nu mai este jertfă pentru păcate.
19. Drept aceea, fraţilor, având îndrăsneală să intrăm în Sfânta Sfintelor, prin sângele lui Iisus,
20. Pe calea cea nouă şi vie pe care ne-a deschis-o nouă din nou, prin catapeteasmă, adecă prin trupul său,
21. Şi având un preot mare peste casa lui Dumnezeu,
22. Să ne apropiem cu adevărată inimă şi cu deplină credinţă, curăţindu-ne inimile de orice cuget rău şi spălându-ne trupul cu apă curată,
23. **Să păstrăm nesmintită mărturisirea nădejdii,** că credincios este cel ce a făgăduit,
24. Şi să ţinem seamă unul de altul îndemnându-ne la dragoste şi la fapte bune.
25. Şi nepărăsind adunarea noastră, precum au unii obiceiul, ci să ne povăţuim unul pe altul, şi aceasta cu atât mai

16: Ier. 31, 33–34.

mult, cu cât vedeţi că se a-
propie ziua.
26 Că dacă păcătuim noi
de bună voie, după ce am luat
cunoştinţă de adevăr, nu mai
rămâne jertfă pentru păcate,
27. Ci o aşteptare înfricoşată
a judecăţii şi iuţimea focului
care va să mistuie pe cei pro-
tivnici.
28. Dacă cel ce s'a lepădat
de legea lui Moise e ucis fără
de milă prin (mărturia a) doi
sau trei martori:
29. Gândiţi-vă, cu cât mai
amară pedeapsă va lua cel ce
a călcat în picioare pe Fiul lui
Dumnezeu, nesocotind sângele
legământului cu care s'a sfin-
ţit şi batjocorind duhul darului?
30. Că ştim pe cel ce a zis:
A mea este răzbunarea, eu voi
răsplăti? Şi iarăşi: Domnul va
judeca pe poporul său.
31. **Înfricoşat lucru mai
este a cădea în mâinile Dum-
nezeului celui viu!**
32. Drept aceea, aduceţi-vă
aminte de zilele cele de de-
mult, întru cari, după ce aţi fost
luminaţi, aţi dus lupta cea grea
a suferinţelor:
33. Pe de-o-parte întru ocări
şi necazuri făcându-vă înşi-vă
priveală, pe de altă parte fă-
cându-vă părtaşi celor ce pă-
timesc unele ca acestea.
34. Că v'a fost milă şi de
cei din temniţe, primind cu
bucurie să fiţi jefuiţi de averile
voastre, fiindcă ştiaţi că aveţi
voi în ceruri o mai bună şi
nepieritoare avere.
35. Nu lepădaţi, dar, încre-
derea voastră, care are mare
răsplătire.
36. Că aveţi trebuinţă de
răbdare, ca, făcând voia lui
Dumnezeu, să luaţi ce vi s'a
făgăduit.
37. Că foarte puţin mai este,
şi cel ce este să vie va veni
şi nu va zăbovi.
38. Dreptul prin credinţă va
fi viu, dar de se va îndoi ci-
neva, sufletul meu nu-l va iubi
pe dânsul.
39. Ci noi nu suntem dintre
cei ce se îndoiesc spre pieire,
ci dintre cei ce cred spre a
dobândi viaţa.

11.

Iar **credinţa este aşteptarea
lucrurilor nădăjduite şi a-
deverirea celor nevăzute.**
2. Pentru ea au stat mărturie
cei de demult.
3. Prin credinţă pricepem că
s'au întemeiat veacurile cu cu-
vântul lui Dumnezeu, de s'au
făcut din cele nevăzute cele ce
se văd.
4. Prin credinţă Avel a adus
lui Dumnezeu o mai bună jertfă
decât Cain, prin ea a luat el
mărturia că e drept, întru cât
Dumnezeu a fost martorul da-

30: A doua Lege 32, 35—36; Ps. 135, 14.

37: Is. 26, 20; Avac. 2, 3—4.

rurilor lui şi prin ea grăieşte el şi azi, măcar că a murit.
5. Prin credinţă s'a mutat Enoh ca să nu vază moartea, şi nu s'a mai aflat, pentrucă îl mutase pe el Dumnezeu, căci înainte de mutarea lui primise mărturia că a bine plăcut lui Dumnezeu.
6. **Fără de credinţă nu este deci cu putinţă să fim bine plăcuţi lui Dumnezeu,** că cel ce se apropie de Dumnezeu trebuie să crează că el dă răsplată celor ce-l caută pe dânsul.
7. Prin credinţă a cunoscut Noe cele ce încă nu se vedeau şi temându-se a făcut corabie spre mântuirea casei sale; prin ea a osândit el lumea şi s'a făcut moştenitor dreptăţii celei din credinţă.
8. Prin credinţă Avraam, fiind chemat, a ascultat de a ieşit la locul pe care avea să-l ia spre moştenire şi a ieşit neştiind unde merge.
9. Prin credinţă s'a aşezat în pământul făgăduinţei, ca într'un pământ strein, locuind în corturi cu Isaac şi cu Iacov, cei dimpreună moştenitori ai aceleiaşi făgăduinţe;
10. Căci aştepta cetatea cu temeliile tari, al cărei meşter şi lucrător este Dumnezeu.
11. Prin credinţă însăşi Sarra, fiind stearpă şi trecută în zilele ei, a primit putere să zămislească fiu, de vreme ce a socotit că este credincios cel ce făgăduise.
12. De aceea, dintr'un singur (om), şi încă şi acela fiind sfârşit (cu viaţa), s'au născut mulţi ca stelele cerului şi ca nisipul cel fără de număr de pe ţărmul mării.
13. Intru credinţă au murit aceştia toţi, încă până a nu primi făgăduinţele, ci văzându-le numai de departe şi întâmpinându-le cu bucurie şi mărturisind că ei sunt streini şi pribegi pe pământ.
14. Iar cei ce grăiesc unele ca acestea arată că-şi caută patrie loruşi.
15. Şi de şi-ar fi adus aminte de (patria) aceea dintru care ieşiseră, ar fi avut vreme să se întoarcă.
16. Ei însă doreau una mai bună, adecă una cerească; de aceea Dumnezeu nu se ruşinează de dânşii ca să se numească Dumnezeul lor, că le-a gătit lor cetate.
17. Prin credinţă a adus Avraam, când a fost ispitit, pe Isaac, jertfă; şi el, cel ce primise făgăduinţele, aducea doar pe fiul său unul născut!
18. El, căruia i se zisese: Intru Isaac vei avea tu sămânţă.
19. Căci credea că Dumnezeu este puternic să-l învieze şi din

11. *5:* Fac. 5, 24.

12: Fac. 15, 5; 22, 17; 32, 13; Ps. 39, 13; 1 Cron. 29, 15; Fac. 23, 4; 47, 9.
18: Fac. 21, 12.

morţi; drept aceea, l-a şi primit pe acela ca pe o asemănare (a lui Hristos).
20. Prin credinţa despre cele viitoare a binecuvântat Isaac pe Iacov şi pe Isav.
21. Prin credinţă Iacov, când era pe moarte, a binecuvântat pe fiecare din fiii lui Iosif şi s'a închinat sprijinindu-se pe vârful toiagului său.
22. Prin credinţă Iosif, la moartea sa, a pomenit despre ieşirea fiilor lui Israil şi a dat porunci pentru oasele sale.
23. Prin credinţă, când s'a născut Moise, trei luni a fost ascuns de părinţii săi, căci l-au văzut prunc frumos şi nu s'au temut de porunca împăratului.
24. Prin credinţă Moise, făcându-se mare, nu s'a lăsat a se numi fiul fetei lui Faraon,
25. Alegând mai bine să pătimească cu poporul lui Dumnezeu, decât să se bucure de dulceaţa păcatului cea trecătoare;
26. Căci socotea că ocara lui Hristos este o bogăţie mai mare decât visteriile Egipetului, pentrucă el se uita la răsplătire.
27. Prin credinţă a părăsit el Egipetul, netemându-se de urgia împăratului, căci văzând odinioară pe cel nevăzut, a rămas statornic.
28. Prin credinţă a aşezat el Paştile şi stropirea cu sânge, pentru ca pierzătorul întâi născuţilor să nu se atingă de dânşii.
29. Prin credinţă a trecut el Marea Roşie ca pe uscat, lucru pe care încercând să-l facă Egiptenii, s'au înnecat.
30. Prin credinţă zidurile Ierusalimului au căzut, după ce au fost încunjurate (vreme de) şapte zile.
31. Prin credinţă Raav, desfrânata, fiindcă primise cu pace iscoadele, n'a pierit împreună cu cei neascultători.
32. Dar ce să mai spun? Că nu-mi ajunge vremea să grăiesc despre Ghedeon şi Barac, despre Samson şi Ieftae, despre David şi Samuil şi despre proroci,
33. Cari prin credinţă au biruit împărăţii, au făcut dreptate, au dobândit făgăduinţele, au astupat gurile leilor,
34. Au stins puterea focului, au scăpat de ascuţişul sabiei, s'au întărit din slăbiciune, au fost tari în răsboale, au întors taberile vrăjmaşilor în fugă.
35. Femeile, prin înviere, şi-au primit iarăşi pe morţii lor. Ci unii au fost munciţi, neprimind izbăvirea, ca să dobândească mai bună înviere.
36. Alţii au îndurat batjocuri şi bătăi, ba şi lanţuri şi temniţă.
37. Au fost ucişi cu pietre, au fost herestruiţi, au fost supuşi la cazne, au murit ucişi de sabie, în cojoace şi în piei de capre au pribegit, răbdând

---

22: Fac. 47, 31; 48, 15—16.

lipsuri, strâmtorări şi (tot felul de) răutăţi.

38. Ei, de cari lumea nu era vrednică, au rătăcit în pustii şi în munţi şi în peşteri şi în crepăturile pământului.

39. Ci toţi aceştia, cari au fost încercaţi în credinţă, n'au primit făgăduinţa,

40. Pentrucă Dumnezeu hotărînd dinainte ceva mai bun pentru noi, (n'a voit) ca ei să dobândească fără de noi desăvârşirea.

12.

Drept aceea şi noi, **având atâta nor de mărturii** împrejurul nostru, să lepădăm orice sarcină şi păcatul care ne împresoară atât de lesne, şi cu stăruinţă să alergăm în lupta de întrecere care ne stă înainte,

2. Căutând la Iisus, începătorul şi plinitorul credinţei, care pentru bucuria ce era pusă înaintea lui a suferit crucea, neţinând seamă de ocară, şi a şezut de-a-dreapta scaunului lui Dumnezeu.

3. Gândiţi-vă deci la cel ce a răbdat dela păcătoşi, asupra sa, o împotrivire ca aceea, ca să nu vă osteniţi şi să nu slăbiţi cu duhurile voastre.

4. Căci în lupta voastră împotriva păcatului încă nu aţi suferit până la sânge.

5. Şi aţi uitat îndemnul care vi se face vouă ca unor fii: Fiul meu, nu defăima certarea Domnului, nici nu slăbi când eşti mustrat de dânsul,

6. Că **pe care îl iubeşte Domnul îl ceartă,** şi bate cu varga pe tot fiul pe care îl primeşte.

7. De veţi suferi certarea, ca şi cu nişte fii va umbla cu voi Dumnezeu; căci este oare fiu pe care tatăl să nu-l certe?

8. Iar de sunteţi fără de certarea de care toţi au parte, atunci sunteţi copii din desfrânare, iar nu fii (adevăraţi).

9. Apoi, dacă părinţii noştri cei trupeşti ne-au certat şi (totuşi) i-am cinstit pe dânşii, oare nu ne vom supune cu atât mai vârtos Tatălui nostru cel sufletesc, ca să fim vii?

10. Pentrucă aceia ne pedepseau pe noi precum găseau ei de bine, şi pentru puţine zile; iar acesta (ne ceartă) spre folosul nostru, ca să ne împărtăşim de sfinţenia lui.

11. La început toată mustrarea ni se pare că nu este de bucurie, ci de mâhnire; dar pe urmă ea aduce celor pedepsiţi printrânsa roadele păcii şi ale dreptăţii.

12. De aceea îndreptaţi mâinile voastre cele slăbite şi genunchii voştri cei slăbănogiţi,

13. Şi faceţi cărări drepte picioarelor voastre, ca cel

---

12. *5:* Prov. 3, 11—12.

12: Is. 35, 3; Prov. 4, 26.

schiop să nu se poticnească, ci mai vârtos să se vindece.
14. Căutaţi cu toţii pacea şi sfinţenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul,
15. Socotind ca nimeni să nu rămâie fără darul lui Dumnezeu şi ca nu cumva, odrăslind vreo rădăcină veninoasă, să vă facă vătămare şi prin ea mulţi să se molipsească.
16. Să nu fie cineva desfrânat sau necuviincios ca Isav, care pentru o mâncare şi-a vândut dreptul de întâi născut.
17. Pentrucă ştiţi că vrând să moştenească după aceea binecuvântarea, el n'a mai fost primit, de vreme ce nu a mai găsit prilej de pocăinţă, măcar că a căutat-o cu lacrimi.
18. Voi nu v'aţi apropiat nici de muntele ce se putea pipăi, nici de focul care ardea, nici de nor, nici de ceaţă, nici de vifor,
19. Nici de glasul trâmbiţei, nici de răsunetul cuvintelor pe care cei ce l-au auzit s'au rugat ca să nu li se mai sune;
20. Că nu mai puteau suferi ceea ce li se spunea: Pentrucă măcar o hiară de s'ar atinge de munte, va fi ucisă cu pietre, sau va fi atinsă cu săgeata,
21. Şi atât de înfricoşată era arătarea, încât Moise a zis: Spăimântatu-m'am şi mă cutremur!
22. Ci voi v'aţi apropiat de muntele Sionului şi de cetatea Dumnezeului celui viu, **Ierusalimul cel ceresc,** şi de zeci de mii de îngeri slăvitori,
23. Şi de adunarea celor întâi născuţi cari sunt scrişi în ceruri, şi de Dumnezeu, judecătorul tuturor, şi de duhurile drepţilor celor desăvârşiţi;
24. Şi de Iisus mijlocitorul aşezământului celui nou şi de sângele stropirii, care grăieşte mai bine decât al lui Avel.
25. Vedeţi să nu vă lepădaţi de cel ce grăieşte, căci dacă aceia, neascultând de cel ce grăia pe pământ, n'au scăpat de pedeapsă, cu mult mai vârtos nu vom scăpa noi, neascultând de cel ce grăieşte din cer,
26. Al cărui glas atunci a cutremurat pământul, iar acum a făgăduit unele ca acestea: Incă odată clăti-voi nu numai pământul, ci şi cerul.
27. Iar prin aceea că zice: Incă odată – arată schimbarea lucrurilor celor ce se clătesc, ca unele ce sunt făcute, ca să rămâie cele ce nu se clătesc.
28. Drept aceea, noi primind o împărăţie neclătită, să fim mulţumitori şi aşa să-i slujim lui Dumnezeu cu bună

15: A doua Lege 29, 17.
20: Ieş. 19, 13.
22: A doua Lege 9, 19.
26: Agheu 2, 6.

plăcere, cu bună cucernicie şi cu sfială.

29. Că **Dumnezeul nostru este foc mistuitor.**

13.

Stăruiţi în iubirea de fraţi.

2. Iubirea de streini să nu o uitaţi, că printrânsa unii, fără să ştie, au găzduit pe îngeri.

3. Aduceţi-vă aminte de cei legaţi, ca şi cum aţi fi legaţi cu dânşii, şi de cei munciţi, ca şi cum aţi fi un trup cu ei.

4. **Cinstită să fie nunta întru toate şi patul nespurcat;** iar pe curvari şi pe preacurvari îi va judeca Dumnezeu.

5. Să nu aveţi năravul iubirii de argint, ci vă îndestulaţi cu cele ce aveţi; că însuşi (Dumnezeu) a zis: Nu te voi părăsi, nici te voi lăsa.

6. De aceea avem îndrăzneala să zicem: Domnul este ajutorul meu şi nu mă voi teme! Ce poate să-mi facă mie omul?

7. **Aduceţi-vă aminte de mai marii voştri** cari v'au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu şi privind cum şi-au sfârşit viaţa, să le urmaţi credinţa.

8. Iisus Hristos şi ieri şi astăzi şi în veci este acelaş.

9. Nu vă lăsaţi ademeniţi de învăţăturile streine cele de multe feluri. Că bine este să vă întăriţi inima cu darul, iar nu cu mâncările, din care nu s'au folosit cei ce au umblat cu ele.

10. Noi avem un altar dintru care nu au dreptul să mănânce cei ce slujesc cortului.

11. Pentru că trupurile dobitoacelor, al căror sânge se aduce de către arhiereu în Sfânta Sfintelor, pentru curăţirea păcatelor, se ard afară de tabără.

12. De aceea şi Iisus, ca să sfinţească poporul cu sângele său, a pătimit afară de poartă.

13. Aşa dar să ieşim la dânsul afară de tabără şi să purtăm ocara lui.

14. Că **nu avem aici cetate stătătoare, ci o căutăm pe cea care va să fie.**

15. Printrânsul, dar, să aducem jertfă de laudă lui Dumnezeu, adecă roada buzelor cari preamăresc numele lui.

16. Şi facerea de bine şi dărnicia să nu le uitaţi; că jertfe ca acestea sunt bine plăcute lui Dumnezeu.

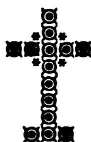
17. Ascultaţi de învăţătorii voştri şi vă supuneţi lor, pentrucă ei priveghează pentru sufletele voastre, ca unii cari vor avea să dea seamă, ca aceasta cu bucurie să o facă, iar nu suspinând; căci (altfel) nu vă e de folos.

---

13. *5:* A doua Lege 31, 6, 8; Osie 1, 5.
6: Ps. 118, 6.

11: Lev. 16, 27.
15: Lev. 7, 12; 2 Cron. 29, 31; Ps. 50, 14. 23; Is. 57, 19. Osie 14, 3.

18. Rugaţi-vă pentru noi;
căci suntem încredinţaţi că a-
vem un cuget curat, voind ca
întru toate cinstit să vieţuim.
19. Şi vă rog stăruitor să
faceţi aceasta mai ales ca fără
de zăbavă să mă întorc la voi.
20. Iar Dumnezeul păcii, cel
ce prin sângele aşezământului
celui veşnic a sculat din morţi
pe Domnul nostru Iisus, pe
păstorul cel mare al oilor.
21. Să vă întărească pe voi
întru tot lucrul bun, ca să fa-
ceţi voia lui şi să lucreze întru
noi ce este plăcut înaintea lui
prin Iisus Hristos, căruia fie
slava în vecii vecilor. Amin.
22. Şi vă rog pe voi, fraţi-
lor, să primiţi acest cuvânt de
sfătuire, căci pe scurt v'am scris
vouă.
23. Să ştiţi că fratele Timo-
tei este slobod. De va veni
mai curând, vă voi vedea pe
voi împreună cu el.
24. Spuneţi închinăciune tu-
turor mai marilor voştri şi tu-
turor sfinţilor. Inchină-se vouă
cei din Italia.
25. Darul fie cu voi cu toţi!
Amin.

CARTEA SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL IACOV

1.

Iacov, sluga lui Dumnezeu şi a Domnului Iisus Hristos, celor douăsprezece seminţii care sunt întru risipire: Voie bună!

2. Fraţii mei, când treceţi prin tot felul de ispite, vă bucuraţi din toată inima,

3. Ştiind că cercarea credinţei voastre lucrează răbdare.

4. Dar răbdarea să aibă lucrare desăvârşită, ca să fiţi desăvârşiţi şi întregi şi fără nicio meteahnă.

5. Iar de este cineva dintre voi lipsit de înţelepciune, să ceară dela Dumnezeu, care dă tuturor fără semeţie şi fără înfruntare; şi i se va da lui.

6. Să ceară însă cu credinţă, neîndoindu-se întru nimic. Pentrucă **cel ce se îndoieşte este asemenea valului mării,** care se aruncă şi se învăluieşte de vânturi.

7. Să nu gândească omul acela că va lua ceva dela Domnul,

8. Dacă e bărbat îndoit la suflet şi nestatornic întru toate căile sale.

9. Iar fratele cel smerit laude-se întru înălţimea sa,

10. Şi cel bogat întru smerenia sa; că floarea ierbii va trece.

11. Răsărit-a soarele cu arşiţa lui şi a uscat iarba şi floarea ei a căzut şi frumuseţea ei a pierit; aşa se va veşteji şi bogatul în căile sale.

12. Fericit bărbatul care rabdă ispita; căci lămurit făcându-se, va lua cununa vieţii, pe care a făgăduit-o Dumnezeu celor ce îl iubesc pe el.

13. Nimeni fiind ispitit să nu spună că Dumnezeu îl ispiteşte; că Dumnezeu nu poate fi is-

---

1. *10:* Is. 40, 6—7.

pitit de rele, și nici el nu ispitește pe nimeni.

14. Ci fiecare este ispitit de pofta sa insăși, fiind tras și amăgit.

15. După aceea, pofta zămislind naște păcat; iar păcatul săvârșindu-se naște moarte.

16. Nu vă înșelați, frații mei prea iubiți!

17. **Toată darea cea bună și tot darul desăvârșit de sus este,** pogorându-se dela părintele luminilor, la care nu este schimbare sau umbră de mutare.

18. El, după voia sa ne-a născut pe noi prin cuvântul adevărului, ca să fim noi ca o pârgă a făpturilor lui.

19. Drept aceea, frații mei prea iubiți, tot omul să fie grabnic la ascultare și zăbavnic la vorbă, zăbavnic la mânie;

20. Că mânia omului nu duce la dreptatea lui Dumnezeu.

21. De aceea, lepădând toată spurcăciunea și prisosința răutății, întru blândețe să primiți cuvântul cel sădit în voi, care poate să mântuiască sufletele voastre.

22. Și **fiți făcătorii cuvântului, iar nu numai ascultătorii lui,** amăgindu-vă pe voi înșivă.

23. Pentru că cel ce ascultă cuvântul și nu-l împlinește pe el, unul ca acesta asemenea este omului care își privește în oglindă fața sa firească:

24. Dacă s'a privit, s'a dus și îndată și-a uitat cum era.

25. Iar cel ce privește în legea cea desăvârșită a slobozeniei și stăruiește întrânsa ca un plinitor cu fapta, nu numai ca un ascultător uituc, acela va fi fericit pe urma faptelor sale.

26. De i se pare cuiva între voi că este cucernic și nu-și înfrânează limba sa, ci își înșală inima, cucernicia lui este zadarnică.

27. Cucernicia curată și neprihănită înaintea lui Dumnezeu și Tatăl aceasta este: să cercetăm pe cei orfani și pe văduve întru necazurile lor și să ne păzim pe noi neîntinați de lume.

2.

Frații mei, **nu căutați la fața (oamenilor),** voi cari aveți credința în Domnul nostru Iisus Hristos cel slăvit.

2. Că de va intra în adunarea voastră un om cu inel de aur și cu haină strălucitoare și va intra și un om sărac cu haină proastă,

3. Și veți căuta la cel ce poartă haina cea strălucitoare și veți zice: Tu șezi aici, iar săracului îi veți zice: Tu stăi acolo, sau șezi aici la picioarele mele,

4. N'ați făcut oare osebire între voi, și nu v'ați făcut oare judecători cu gânduri rele?

5. Ascultaţi, fraţii mei prea iubiţi: Au nu Dumnezeu i-a ales pe săracii lumii acesteia, (ca să fie) bogaţi în credinţă şi moştenitori ai împărăţiei pe care a făgăduit-o celor ce îl iubesc pe el?

6. Iar voi aţi necinstit pe cel sărac. Oare nu bogaţii vă asupresc pe voi şi nu ei vă târăsc pe la judecăţi?

7. Oare nu ei hulesc numele cel bun cu care vă chemaţi?

8. Dacă însă împliniţi legea cea împărătească după scriptură: Să iubeşti pe aproapele tău, ca pe tine însuţi, bine faceţi;

9. Iar de vă uitaţi la faţa omului, faceţi păcat şi veţi fi osândiţi de lege, ca nişte călcători de lege.

10. Pentrucă cine va păzi toată legea şi va greşi împotriva unei (porunci), s'a făcut vinovat faţă de toate.

11. Că cel ce a zis: Să nu curveşti, a zis şi: Să nu ucizi. Şi dacă nu curveşti, dar ucizi, te-ai făcut călcător al legii.

12. Aşa să grăiţi şi aşa să lucraţi, ca unii cari aveţi să fiţi judecaţi prin legea slobozeniei.

13. Că judecata este fără milă pentru cei ce nu fac milă; mila însă biruieşte asupra judecăţii.

14. Ce folos, fraţii mei, de ar zice cineva că are credinţă, iar fapte nu are? Poate oare credinţa să-l mântuiască pe dânsul?

15. Că dacă un frate sau o soră sunt goi şi lipsiţi de hrana cea de toate zilele,

16. Şi va zice lor careva dintre voi: Mergeţi în pace, încălziţi-vă şi vă săturaţi, şi nu le-ar da lor cele de trebuinţă trupului, ce folos ar avea?

17. Aşa şi credinţa, dacă nu are fapte, singură este moartă.

18. Ci va zice cineva: Tu ai credinţă, iar eu am fapte; arată-mi credinţa ta fără faptele tale, şi eu îţi voi arăta credinţa mea din faptele mele

19. Tu crezi că Dumnezeu este unul, şi bine faci; dar **şi dracii cred şi se cutremură.**

20. Vreai, dar, să înţelegi, o omule deşert, că credinţa fără de fapte moartă este?

21. Avraam, părintele nostru, oare nu din fapte s'a îndreptat, suind pe Isaac, fiul său, pe jertfelnic?

22. Vezi că credinţa lucra împreună cu faptele lui, iar din fapte s'a desăvârşit credinţa.

23. Şi s'a împlinit scriptura care zice: Şi a crezut Avraam lui Dumnezeu şi i s'a socotit lui întru dreptate şi prieten al lui Dumnezeu s'a chemat.

24. Vedeţi, dar, că din fapte se îndreptează omul, iar nu numai din credinţă.

---

2. *8:* Lev. 19, 18.
11: Ieş. 20, 13—14.

23: Fac. 15, 6; Is. 41, 8.

25. Aşijderea şi Raav, desfrânata, nu din fapte s'a îndreptat ea oare, primind pe iscoade şi scoţându-le pe altă cale?

26. Deci, **precum trupul fără de duh este mort, asa si credinţa fără defapte este moartă.**

3.

Nu fiţi mulţi dascăli, fraţii mei, ştiind că mai mare osândă va să luăm.

2. Că în multe feluri greşim toţi. Dar de nu greşeşte cineva cu cuvântul, este bărbat desăvârşit, în stare să-şi înfrâneze tot trupul.

3. Iată şi cailor le punem frâie în guri, ca să ni-i supunem nouă, şi le cârmuim tot trupul lor.

4. Iată şi corăbiile, ori cât de mari ar fi şi de orice vânturi puternice ar fi împinse, se cârmuiesc cu o prea mică cârmă încotro voieşte pornirea cârmaciului.

5. Aşa şi **limba: este mădular mic, dar cu mari lucruri se laudă.** Iată, puţin foc şi cât codru poate aprinde!

6. Limba încă este un foc, o lume a nedreptăţii! Limba este aşezată între mădularele noastre, aşa încât spurcă tot trupul şi aprinde tot cursul vieţii, dacă ea însăşi s'a aprins (odată) de Gheenă.

7. Că toată firea: a hiarelor şi a păsărilor şi a celor ce se târăsc şi a jivinilor de mare se domoleşte şi s'a domolit de firea omenească.

8. Dar limba nimeni din oameni nu poate să o domolească. Ea este răutate neînfrânată; e plină de otravă aducătoare de moarte.

9. Cu ea binecuvântăm pe Dumnezeu şi Tatăl şi cu ea blestemăm pe oameni, cari sunt făcuţi după asemănarea lui Dumnezeu.

10. Din aceeaş gură iese binecuvântarea şi blăstămul. Nu trebuie, fraţii mei, să fie aşa.

11. **Curge oare din vâna aceluias izvor apa dulce şi apa amară?**

12. Au doară poate, fraţii mei, smochinul să facă măsline, sau viţa de vie smochine? Aşa nici un izvor sărat nu poate da apă dulce.

13. Cine este între voi înţelept şi priceput? Să-şi arate faptele sale din buna lui purtare şi din blândeţele înţelepciunii.

14. Iar de aveţi râvnă amară şi poftă de ceartă întru inimile voastre, nu vă lăudaţi, nici minţiţi împotriva adevărului.

15. Inţelepciunea aceasta nu vine de sus, ci este pământească, trupească, drăcească.

16. Pentru că unde este zavistie şi poftă de ceartă, acolo este neorânduială şi tot lucrul rău.

17. Iar înţelepciunea cea de sus, întâi este curată, apoi paş-

nică, blândă, plecată, plină de milă şi de roduri bune, nepărtinitoare şi nefăţarnică.

18. Iar roada dreptăţii se samănă spre pacea făcătorilor de pace.

4.

De unde vin războaiele şi sfezile dintre voi? Au nu de aici, din desmierdările voastre care se oştesc întru mădularele voastre?

2. Poftiţi şi nu aveţi; ucideţi şi pismuiţi şi nu puteţi dobândi; vă sfădiţi şi vă războiţi; şi nu aveţi pentru că nu cereţi.

3. Cereţi şi nu primiţi, pentru că cereţi rău, ca să cheltuiţi întru desmierdările voastre.

4. Preacurvarilor şi preacurvelor! Nu ştiţi oare că dragostea lumii acesteia este duşmănie faţă de Dumnezeu? Deci, oricine va vrea să fie prieten lumii, se face vrăşmaşul lui Dumnezeu.

5. Au vi se pare că în deşert zice scriptura: Duhul care locuieşte întru noi vă iubeşte cu zulie?

6. Ci mai mare dar dă. Pentru aceea zice: **Domnul celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriţi le dă har.**

7. Drept aceea, supuneţi-vă lui Dumnezeu. Staţi împotriva diavolului şi el va fugi dela voi.

8. Apropiaţivă de Dumnezeu şi el se va apropia de voi. Curăţiţi-vă mânile, păcătoşilor, şi vă îndreptaţi inimile voastre, cei îndoiţi la suflet.

9. Simţiţi-vă jalea; lăcrămaţi şi plângeţi! Râsul vostru în plâns să se întoarcă şi bucuria voastră întru tânguire.

10. Smeriţi-vă înaintea lui Dumnezeu şi el vă va înălţa pe voi.

11. Nu vă grăiţi de rău unul pe altul, fraţilor. Că cel ce grăieşte de rău pe fratele său, sau judecă pe fratele său, grăieşte de rău legea şi judecă legea; iar dacă judeci legea, nu eşti plinitorul legii, ci judecătorul (ei).

12. Unul este legiuitorul şi judecătorul, care poate să mântuiască şi să piarză; iar tu cine eşti, de judeci pe altul?

13. Veniţi acum cei ce ziceţi: Astăzi sau mâine vom merge în cetatea aceea şi vom petrece acolo un an şi vom neguţători şi vom câştiga,

14. Voi cari nu ştiţi ce se va întâmpla mâine! Că **ce este viaţa voastră? Abur este, care se arată puţin şi apoi piere.**

15. In loc să ziceţi: De va vrea Domnul şi vom fi vii, vom face aceasta sau aceea.

16. Iar acum în trufia voastră vă lăudaţi. Toată lauda de felul acesta este rea.

17. Drept aceea, cel ce se pricepe a face bine şi nu face, păcătuieşte.

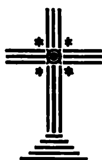
4. *6:* Prov. 3, 34; Iov 22, 29.

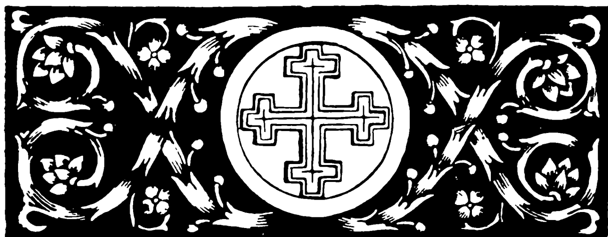
5.

Veniţi acum, bogaţilor, plângeţi şi vă tânguiţi
de necazurile ce vor să fie a-
supra voastră.
2. Bogăţia voastră a putrezit
şi hainele voastre le-au mâncat
moliile.
3. Aurul vostru şi argintul
au ruginit şi rugina lor va fi
mărturie asupra voastră şi va
mânca trupurile voastre ca fo-
cul. Aţi strâns comori în zilele
cele de apoi!
4. Iată, plata oprită de voi
dela lucrătorii cari au secerat
ţarinile voastre, strigă; şi stri-
gătele secerătorilor au intrat în
urechile Domnului Savaot.
5. Desfătatu-v'aţi pe pământ
şi v'aţi desmierdat; îngrăşat-aţi
inimile voastre ca pentru ziua
junghierii.
6. Osândit-aţi, omorît-aţi pe
cel drept, măcar că nu s'a pus
împotriva voastră.
7. Drept aceea, fiţi îndelung
răbdători, fraţii mei, până la **ve-
nirea Domnului.** Iată plugarul
aşteaptă roada cea scumpă a
pământului, îndelung răbdând
pentru dânsa, până ce ia ploaie
timpurie şi târzie.
8. Deci, îndelung să răbdaţi
şi voi, întărindu-vă inimile voa-
stre, că venirea Domnului s'a
apropiat.
9. Nu oftaţi unul împotriva
altuia, fraţilor, ca să nu fiţi o-
sândiţi; iată judecătorul stă îna-
intea uşilor.
10. Luaţi, fraţilor, pildă de
suferinţă şi de îndelungă răb-
dare pe prorocii cari au grăit
în numele Domnului.
11. Iată, fericim pe cei ce au
răbdat: Aţi auzit de răbdarea
lui Iov şi aţi văzut sfârşitul
dăruit lui de Domnul; că mult
milostiv şi îndurat este Dom-
nul.
12. Iar mai înainte de toate,
fraţii mei, să nu vă juraţi nici
pe cer nici pe pământ, nici cu
orice alt jurământ; ci să fie
vouă ce este aşa, aşa, şi ce este
nu, nu, ca să nu cădeţi în o-
sândă.
13. **De pătimeşte cineva
între voi, să se roage.** De
este cineva vesel, să cânte.
14. De este cineva bolnav
între voi, să cheme preoţii bi-
sericii şi să se roage pentru el,
ungându-l pe dânsul cu unt-
delemn, întru numele Dom-
nului.
15. Şi rugăciunea credinţei
va mântui pe cel bolnav şi-l
va ridica pe el Domnul, şi de
va fi făcut păcate, i se vor
ierta lui.
16. Mărturisiţi-vă unul altuia
păcatele şi vă rugaţi unul pen-
tru altul, ca să vă vindecaţi.
Că mult poate rugăciunea cea
fierbinte a dreptului.
17. Ilie era om asemenea
nouă, cu slăbiciuni, şi s'a rugat

---
5. *5:* Lev. 19, 13; A doua Lege 24, 15; Is. 5, 9.
6: Ier. 12, 3.

stăruitor să nu ploaie; şi n'a
plouat pe pământ trei ani şi
şase luni.
18. Şi iarăşi s'a rugat şi cerul
a dat ploaie şi pământul a odră-
slit roada sa.
19. Fraţii mei, de va rătăci
cineva dintre voi dela adevăr
şi-l va întoarce cineva,
20. Să ştie că cel ce a întors
pe păcătos dela rătăcirea căii
lui, îşi va mântui sufletul din
moarte şi va acoperi mulţime
de păcate.

INTÂIA CARTE SOBORNICEASCĂ
A SFÂNTULUI APOSTOL PETRU

1.

Petru, apostol al lui Iisus Hristos, celor ce trăiesc risipiţi în Pont, în Galatia, în Capadochia, în Asia şi Bitinia,

2. Aleşi după cea mai înainte cunoştinţă a lui Dumnezeu Tatăl şi sfinţiţi prin Duhul, spre ascultarea şi stropirea cu sângele lui Iisus Hristos: Darul şi pacea să prisosească!

3. **Binecuvântat să fie Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, care, după mare mila sa, prin învierea lui Iisus Hristos din morţi, ne-a născut pe noi a doua oară spre nădejde vie,**

4. Spre moştenire nestricăcioasă şi neîntinată şi nevestejită, păstrată în ceruri pentru voi,

5. Cari sunteţi păziţi cu puterea lui Dumnezeu prin credinţă spre mântuirea gata să se arate în vremea de apoi.

6. Intru aceasta vă bucuraţi, măcar că ar trebui să fiţi trişti, încercaţi fiind de multe feluri de ispite, pentru puţină vreme.

7. Ca lămurirea credinţei voastre, cea cu mult mai scumpă decât aurul cel pieritor şi totuşi prin foc lămurit, să se afle spre laudă şi cinste şi slavă la arătarea lui Iisus Hristos,

8. Pe care nevăzându-l îl iubiţi şi întru care vă bucuraţi cu bucurie negrăită şi prea slăvită,

9. Luând (astfel) preţul credinţei voastre, mântuirea sufletelor.

10. Această mântuire au căutat-o şi au cercat-o prorocii cari au prorocit despre harul care avea să vie asupra voastră,

11. Cercetând vremea şi împrejurările pe care le arăta lor Duhul lui Hristos cel dintrânşii, când le mărturisea de mai înainte despre patimile lui Hristos şi

despre slava ce avea să vină după acelea.

12. Lor li s'a descoperit că nu lor înşişi, ci nouă aveau să ne slujească cele ce acum s'au vestit vouă întru Duhul Sfânt cel trimis din cer, spre care îngerii doresc să stea să privească.

13. De aceea, încingând coapsele cugetului vostru şi trezindu-vă, nădăjduiţi desăvârşit spre harul care se aduce vouă la arătarea lui Iisus Hristos.

14. Ca fii ai ascultării, nu vă mai dedaţi la poftele cele de mai nainte, din vremea neştiinţei voastre,

15. Ci, după Sfântul care v'a chemat pe voi, fiţi şi voi sfinţi întru toată petrecerea vieţii.

16. Că scris este: Fiţi sfinţi, că eu sfânt sunt.

17. Şi dacă chemaţi Tată pe cel ce judecă fără părtinire după faptele fiecăruia, petreceţi întru frică vremelnicia vieţii voastre,

18. Ştiind că nu cu lucruri pieritoare, cu argint sau cu aur v'aţi izbăvit din viaţa voastră cea deşartă, care vă era dată dela părinţi,

19. Ci cu scump sângele lui Hristos, mielul cel nevinovat şi fără prihană,

20. Care a fost rânduit mai înainte de întemeierea lumii, dar care s'a arătat în anii cei mai de pe urmă pentru voi,

21. Cei ce printrânsul aţi crezut în Dumnezeu care l-a înviat pe el din morţi şi i-a dat lui mărire, ca credinţa şi nădejdea să vă fie în Dumnezeu.

22. Curăţind deci sufletele voastre cu ascultarea adevărului prin Duhul, spre nefăţarnică iubire de fraţi, iubiţi-vă unul pe altul cu inimă curată şi cu tot dinadinsul.

23. Că voi aţi fost născuţi din nou, nu din sămânţă stricăcioasă, prin cuvântul lui Dumnezeu celui viu care rămâne în veac.

24. Pentru că **toată făptura este ca iarba şi toată mărirea omului ca floarea ierbii.** Uscatu-s'a iarba, şi floarea a căzut.

25. Iar cuvântul Domnului rămâne în veac. Şi acesta este cuvântul cel ce bine s'a vestit întru voi.

2.

Deci, lepădând toată răutatea şi tot vicleşugul şi făţăriile şi pismele şi toate clevetirile,

2. Ca nişte prunci de curând născuţi să iubiţi laptele cel duhovnicesc şi curat al cuvântului, ca printrânsul să creşteţi spre mântuire,

3. De vreme ce aţi gustat că este bun Domnul.

---

1. *16:* Lev. 19, 2.

24: Is. 40. 6—7.

4. Apropiindu-vă de el, cel ce este piatra cea vie, cu adevărat nebăgată în seamă de oameni, dar aleasă şi preţuită de Dumnezeu.

5. Şi voi înşivă, ca nişte pietre vii, să vă zidiţi casă duhovnicească, preoţie sfântă, ca să aduceţi jertfe duhovniceşti plăcute lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos.

6. Pentrucă scris este în scriptură: Iată pun în Sion piatra din capul unghiului, aleasă, scumpă, şi cel ce va crede întrânsa nu se va ruşina.

7. Drept aceea, pentru voi cari credeţi, ea este preţioasă, iar pentru cei necredincioşi, piatra care nu au băgat-o în seamă zidltorii, dar care a ajuns în capul unghiului, este piatră de poticnire şi piatră de sminteală,

8. De care se poticnesc cei cari nu s'au supus cuvântului, spre care au şi fost puşi.

9. Iar **voi sunteţi neam ales,** preoţie împărătească, neam sfânt, popor rânduit să vestească bunătăţile celui ce v'a chemat pe voi dintru întuneric la minunata sa lumină.

10. Voi cari odinioară nu eraţi popor, acum sunteţi poporul lui Dumnezeu, (voi) cari odinioară nu aveaţi parte de milă, acum sunteţi miluiţi.

11. Iubiţilor, rogu-vă, ca pe nişte streini şi rătăcitori (în lume), să vă feriţi de poftele cele trupeşti care se oştesc împotriva sufletului.

12. **Purtaţi-vă bine printre neamuri,** ca celce acum vă clevetesc pe voi ca pe nişte făcători de rele, văzând faptele voastre cele bune, să preamărească pe Dumnezeu în ziua cercetării lor.

13. Deci, supuneţi-vă oricărei stăpâniri omeneşti, pentru Domnul, fie împăratului, ca celui ce este mai presus,

14. Fie dregătorilor, ca celor ce sunt trimişi de el spre pedepsirea făcătorilor de rele şi spre lauda făcătorilor de bine.

15. Căci aşa este voia lui Dumnezeu, ca voi, făcând bine, să înfundaţi gura oamenilor celor fără de minte,

16. Ca cei slobozi şi nu ca şi cum aţi avea slobozenia numai ca acoperemânt al răutăţii, ci ca nişte robi ai lui Dumnezeu.

17. Pe toţi să-i cinstiţi! Frăţia iubiţi! De Dumnezeu vă temeţi! Cinstiţi pe împăratul!

18. **Slugilor,** supuneţi-vă stăpânilor cu toată frica, nu numai celor blânzi şi buni, ci şi celor urâcioşi.

19. Pentrucă aceasta este plăcut înaintea lui Dumnezeu, dacă cu gândul la el rabdă cineva scârbă, pătimind pe nedrept.

20. Căci ce laudă este (aceea), dacă greşind şi fiind bătuţi răb-

---

2. *4:* Ps. 34, 9; Ps. 118, 22.
6: Is. 28, 16.
8: Is. 8, 14.
9: Ieş. 19, 6.
10: Osie 2, 25.

dați? Ci dacă bine făcând pă-
timiți și răbdați, aceasta este
plăcut înaintea lui Dumnezeu.
21. Și spre aceasta sunteți
chemați, că și Hristos a pătimit
pentru noi, lăsându-ne pildă,
ca să pășim pe urmele lui:
22. Nici un vicleșug nu s'a
aflat în gura lui, a celuice n'a
săvârșit nici un păcat.
23. Ocărît fiind, el n'a răs-
puns cu ocări; chinuit fiind, n'a
îngrozit (pe oameni), ci i-a lă-
sat (în seama) celui ce judecă
cu dreptate.
24. El păcatele noastre le-a
ridicat în trupul său pe lemn,
ca noi, murind păcatelor, să
viețuim dreptății. Cu rana lui
v'ați vindecat!
25. Pentrucă erați ca niște
oi rătăcite; acum însă v'ați în-
tors la păstorul și la păzitorul
sufletelor voastre.

3.

Așijderea și voi, **femeilor,**
supuneți-vă bărbaților vo-
ștri, căci chiar dacă unii nu se
supun Cuvântului, prin viața
femeilor, fără de cuvânt, vor
fi dobândiți (mântuirii),
2. Văzând deaproape viața
voastră cea curată și cu frica
(lui Dumnezeu).
3. **Podoaba voastră să fie
nu cea din afară,** a împletirii
părului, a podoabelor de aur,
sau a hainelor scumpe,
4. Ci (să fie) omul cel as-
cuns al inimii, cu nestricăciu-
nea duhului celui blând și lin,
care este de mult preț înaintea
lui Dumnezeu.
5. Că așa se împodobeau
odinioară și sfintele femei cari
nădăjduiau în Dumnezeu, ple-
cându-se bărbaților lor,
6. Precum Sara asculta pe
Avraam și-l numea pe el domn.
Voi sunteți fiicele Sarei, dacă
faceți binele și nu vă tulburați
de nicio frică.
7. **Bărbaților, așijderea,
viețuiți înțelepțește cu fe-
meile voastre,** ca și cu niște făp-
turi mai slabe, dându-le cinste,
ca unor părtașe la moștenirea
darului vieții, ca să nu vă ză-
ticniți în rugăciunile voastre.
8. In sfârșit, toți să fiți într'un
gând, milostivi, iubitori de frați,
îndurători, blânzi, smeriți.
9. Nu răsplătiți cu rău pen-
tru rău, sau cu ocară pentru
ocară, ci dimpotrivă, binecu-
vântați, știind că spre aceasta
sunteți chemați, ca să moșteniți
binecuvântarea.
10. Că cel ce voiește să iu-
bească viața și să vază zile
bune, (acela) să-și oprească limba
sa dela rău și buzele sale să nu
grăiască vicleșug.
11. Să se ferească de rău și
să facă bine; să caute pacea și
s'o urmeze pe ea.

22: Is. 53, 9.
25: Is. 53, 6; Ezech. 34, 5.

3. *10;* Ps. 34, 13—17.

12. Pentrucă ochii Domnului sunt peste cei drepţi şi urechile lui spre rugăciunea lor, iar faţa Domnului este împotriva celor ce fac rele.

13. Şi cine vă va face vouă rău, de veţi fi următori binelui?

14. Ci chiar **de veţi pătimi pentru dreptate, fericiţi veţi fi.** De frica lor însă să nu vă temeţi, nici să vă tulburaţi;

15. Ci pe Domnul Hristos să-l sfinţiţi întru inimile voastre, şi să fiţi gata pururea a da răspuns la tot cel ce vă cere socoteală despre nădejdea voastră, însă cu blândeţe şi cu bună cuviinţă,

16. Având cuget curat, ca (tocmai) întru ceea ce vă clevetesc pe voi, să se ruşineze cei ce grăiesc de rău viaţa voastră cea bună întru Hristos.

17. Căci, dacă aşa vrea Dumnezeu, este mai bine să pătimim făcând cele bune, decât făcând cele rele.

18. Pentrucă şi Hristos a pătimit odată pentru păcate. El, cel drept, (a pătimit) pentru cei nedrepţi, pentru ca omorându-se cu trupul şi înviind cu duhul, pe noi să ne aducă la Dumnezeu.

19. Cu duhul pogorându-se a propoveduit duhurilor cari erau în temniţă,

20. Şi cari odinioară fuseseră nesupuse îndelungii răbdări lui Dumnezeu, în zilele lui Noe, când se făcea corabia, întru care numai puţine, adică opt suftete, s'au mântuit prin apă.

21. Aşa şi pe voi, lucrul cel închipuit, (prin apă, adecă) botezul vă mântueşte, nu ca spălarea spurcăciunii celei trupeşti, ci ca îndreptarea cugetului celui bun către Dumnezeu, prin învierea lui Iisus Hristos,

22. Care este de-a-dreapta lui Dumnezeu, după ce s'a suit la cer şi căruia i se supun îngerii şi stăpânirile şi puterile.

4.

Aşa dar, precum Hristos a pătimit pentru noi cu trupul, înarmaţi-vă şi voi cu acelaş gând, pentrucă cel ce a pătimit cu trupul, a rupt cu păcatul,

2. Ca cealaltă vreme să nu o mai petreacă în trupul poftelor omeneşti, ci după voia lui Dumnezeu.

3. Destul vă este că în vremea trecută a vieţii voastre aţi făcut voia păgânilor, umblând întru necurăţii, întru pofte, întru beţii, întru ospeţe, întru petreceri cu băuturi şi întru urîte slujiri idoleşti.

4. Din pricina aceasta se minunează că nu vă mai adunaţi cu ei la aceeaş desfrânare şi vă hulesc pe voi.

5. Ci ei îşi vor da seama înaintea celui ce este gata să judece viii şi morţii.

6. Căci spre aceasta s'a bine-

14: Is. 8, 12.

vestit şi morţilor, ca să fie judecaţi cu trupul, ca oameni, dar să vieze, după Dumnezeu, cu duhul.

7. S'a apropiat însă sfârşitul a toate; deci fiţi cu mintea întreagă şi priveghiaţi întru rugăciuni.

8. Mai presus de toate să aveţi multă dragoste unii către alţii, căci **dragostea acoperă mulţime de păcate.**

9. Fiţi între voi iubitori de oaspeţi fără cârtire.

10. Slujiţi fiecare cu darul pe care l-aţi primit spre folosul tuturor, ca nişte buni chivernisitori ai darului celui de multe feluri al lui Dumnezeu.

11. De grăieşte, cineva, (graiul lui) să fie ca graiul lui Dumnezeu; de slujeşte cineva, (slujba lui) să fie ca din puterea pe care o dă Dumnezeu, pentru ca întru toate să se slăvească Dumnezeu prin Iisus Hristos, căruia fie slava şi stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

12. Iubiţilor, să nu vă miraţi de focul care s'a aprins întru voi şi care s'a trimis spre ispitirea voastră, ca şi cum vi s'ar întâmpla vouă ceva strein,

13. Ci întrucât **vă faceţi părtaşi patimilor lui Hristos,** bucuraţi-vă, ca şi întru arătarea slavei lui să vă bucuraţi şi să vă veseliţi.

14. De sunteţi ocărâţi pentru numele lui Hristos, fericiţi sunteţi, că duhul slavei şi al lui Dumnezeu odihneşte peste voi.

15. Nimeni dintre voi să nu pătimească din pricina că ar fi ucigaş, sau fur, sau făcător de rele, sau râvnitor de lucruri streine.

16. Iar de pătimeşte ca un creştin, să nu se ruşineze, ci să preamărească pe Dumnezeu pentru partea aceasta.

17. Că vremea este a se începe judecata dela casa lui Dumnezeu; iar dacă începe întâi dela noi, atunci care va fi sfârşitul celor ce se împotrivesc Evangheliei lui Dumnezeu?

18. Şi de vreme ce dreptul abia se mântuieşte, ce va fi cu cel necredincios şi păcătos?

19. De aceea, şi cei ce pătimesc după voia lui Dumnezeu, să-şi încredinţeze lui, credinciosului ziditor, sufletele lor, săvârşind fapte bune.

5.

Pe **bătrânii** cei dintre voi îi rog, ca unul ce sunt împreună bătrân şi mărturisitor al patimilor lui Hristos şi părtaş al slavei celei ce va să se descopere:

2. **Păstoriţi turma lui Dumnezeu** cea dată vouă, purtând grijă de dânsa, nu din silă, ci

---

4. *8:* Prov. 10, 12.
14: Is. 11, 2.

18: Prov. 11, 31.

de bună voie, nu pentru agonisell urite, ci cu osârdie;

3. Nici ca şi cum aţi fi stăpâni peste moştenirea (lui Dumnezeu), ci pilde făcându-vă turmei.

4. Şi când se va arăta Maimarele păstorilor, veţi lua cununa slavei, cea neveştejită.

5. Aşijderea **şi voi cei tineri, supuneţi-vă celor bătrâni.** Şi toţi unii faţă de alţii îmbrăcaţi-vă întru smerenie, de vreme ce Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriţi le dă har.

6. Drept aceea, smeriţi-vă sub mâna cea tare a lui Dumnezeu, ca să vă înalţe pe voi la vremea sa.

7. Toată grija voastră aruncaţi-o asupra lui, căci el are grijă de voi.

8. Fiţi treji, priveghiaţi; căci potrivnicul vostru, diavolul, umblă răcnind ca un leu şi căutând pe cine să înghiţă.

9. Staţi-i împotrivă cu credinţă tare, ştiind că aceleaşi patimi se întâmplă fraţilor voştri celor din lume.

10. Iar Dumnezeul a tot harul, care ne-a chemat la mărirea sa cea veşnică prin Hristos Iisus, acela, după ce veţi fi pătimit puţin, vă va face desăvârşiţi, vă va întări, vă va face puternici, vă va întemeia.

11. A lui fie slava şi stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

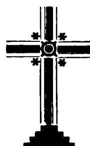
12. V'am scris aceste puţine cuvinte prin Siluan, credinciosul vostru frate, precum socotesc, ca să vă îndemn şi să vă mărturisesc că acesta este darul cel adevărat al lui Dumnezeu, întru care staţi.

13. Inchină-se vouă aleşii din Vavilon şi fiul meu Marcu.

14. Inchinaţi-vă unul altuia cu sărutarea dragostei. Pace vouă tuturor, celor întru Hristos!

---

5. *5:* Prov. 3, 34.
7: Ps. 55, 23.

A DOUA CARTE SOBORNICEASCĂ
A SFÂNTULUI APOSTOL PETRU

1.

Simon Petru, slugă și apostol al lui Iisus Hristos, celor ce prin dreptatea Dumnezeului nostru și a Mântuitorului Iisus Hristos au dobândit aceeaș credință de preț ca și a noastră:

2. Să prisosească darul și pacea voastră prin cunoașterea lui Dumnezeu și a lui Iisus Hristos Domnul nostru.

3. Dumnezeiasca lui putere ne-a dăruit toate cele ce sunt spre viață și spre buna cucernicie, prin cunoașterea celui ce ne-a chemat pe noi cu slava și cu bunătatea sa.

4. Cu aceasta, făgăduințe scumpe și mari ni s'au dăruit nouă, ca prin acestea să vă faceți părtași dumnezeiești firi și să fugiți de stricăciunea poftelor celor lumești.

5. Așa și voi, să puneți din partea voastră fapta bună, iar la fapta bună cunoștința;

6. La cunoștință înfrânarea, iar la înfrânare răbdarea, iar la răbdare buna cucernicie,

7. La cucernicie iubirea de frați, iar la iubirea de frați dragostea.

8. Căci având acestea întru voi și înmulțindu-se, nu vă vor lăsa pe voi deșerți, nici fără de roadă întru cunoașterea Domnului nostru Iisus Hristos.

9. Iar celui ce-i lipsesc acestea, acela este orb, și, nevăzând departe, uită de curățirea păcatelor lui de demult.

10. De aceea, fraților, **nevoiți-vă mai vârtos ca să întăriți chemarea și alegerea voastră,** căci făcând acestea nu veți greși niciodată.

11. Pentrucă așa vi se va deschide largă intrarea în împărăția cea veșnică a Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

12. Drept aceea, nu mă voi lenevi a vă aduce aminte vouă

purure a de acestea, măcar că
le ştiţi şi sunteţi întăriţi întru
adevărul în care staţi.
13. Totuşi, până când sunt
în acest cort, mi se pare că
este drept să vă ţiu treji prin
aducerea aminte,
14. Ştiind că fără de zăbavă
voi părăsi cortul (trupului), pre-
cum mi-a arătat mie Domnul
nostru Iisus Hristos.
15. Dar mă voi nevoi, ca şi
după plecarea mea pururea să
vă puteţi aduce aminte de a-
ceste lucruri.
16. Că nu urmând unor
basme meşteşugite am vestit
vouă puterea şi venirea Dom-
nului nostru Iisus Hristos, ci
**noi înşine am văzut slava
lui.**
17. Că el a primit dela Dum-
nezeu Tatăl cinste şi slavă, când
din înălţimea slavei a venit
către dânsul glas ca acesta:
Acesta este Fiul meu cel iubit
întru care bine am voit!
18. Şi noi am auzit acest
glas pogorîndu-se din cer, când
eram în muntele cel sfânt.
19. Şi astfel cu atât mai a-
devărat este cuvântul cel pro-
rocesc, la care bine faceţi dacă
luaţi aminte, ca la o lumină ce
străluceşte într'un loc întune-
cos, până se va lumina de ziuă
şi luceafărul va răsări în ini-
mile voastre.
20. Dar aceasta trebuie s'o
ştiţi mai întâi, că nicio proro-
cie a scripturii nu se deleagă
după bunul plac al fiecăruia.
21. Pentru că nu prin voia
oamenilor s'a făcut vreodată
prorocire, ci oamenii cei sfinţi
ai lui Dumnezeu au grăit pur-
taţi fiind de Duhul Sfânt.

2.

Însă au fost şi **proroci min-
cinoşi** întru popor, precum
şi între voi vor fi învăţători
mincinoşi cari vor strecura (în
oameni) eresuri de pierzare şi
lepădându-se de stăpânul cel
ce i-a răscumpărat pe dânşii,
îşi vor aduce loruşi grabnică
pieire.
2. Şi mulţi se vor lua după
rătăcirea lor, prin care se va
huli calea adevărului.
3. Din lăcomie vă vor amăgi
pe voi cu vorbe viclene. Dar
osânda lor rostită încă de de-
mult nu zăboveşte şi pierzarea
lor nu dormitează.
4. Că de vreme ce Dumne-
zeu n'a cruţat pe îngerii cari
au greşit, ci legându-i cu lan-
ţurile întunericului din iad, i-a
dat să fie păziţi până la jude-
cată,
5. Şi dacă nu a cruţat lumea
cea dintâi, ci a păzit numai pe
Noe, ca al optulea mărturisitor
al dreptăţii, când a adus poto-
pul asupra celor necredincioşi,
6. Şi dacă cetăţile Sodomei
şi Gomorei, osândindu-le sur-
pării, le-a prefăcut în cenuşă,
pildă puindu-le celor ce vor să
mai petreacă întru nelegiuire,
7. Iar pe dreptul Lot care era

necăjit pentru petrecerea sa
printre nişte oameni înverşu-
naţi în fără-de-lege, l-a izbăvit,
8. Pentru că dreptul acesta
vieţuind între dânşii, şi văzând
şi auzind faptele lor cele fără-
de lege, îşi muncea sufletul în
fiecare zi:
9. (Atunci de bună seamă)
**ştie Domnul să izbăvească
de ispită pe cei binecredin-
cioşi,** iar pe cei nedrepţi să-i
păstreze pentru ziua judecăţii,
ca să fie daţi muncilor,
10. Iar mai vârtos pe cei ce
se iau după îndemnul cărnii,
după poftele cele spurcate, şi
de domniile de sus nu ţin seamă.
Fiind îndrăzneţi şi obraznici,
hulesc cele de sus şi nu se cu-
tremură,
11. Câtă vreme îngerii, cari
sunt mai tari şi mai puternici,
nu aduc asupra lor judecată
cu hulă înaintea Domnului.
12. Aceştia, ca nişte dobi-
toace necuvântătoare, născute
să fie vânate şi stârpite, hulind
cele ce nu înţeleg, întru stri-
căciunea lor vor pieri,
13. Luând plata nedreptăţii.
Că ei găsesc plăcere în des-
fătarea cea de fiecare zi. Spur-
caţii şi necuraţii aceştia se os-
pătează cu voi şi se desmiardă
întru înşelăciunile lor.
14. Ochii lor sunt plini de
preacurvie şi nesătui de păcat;
ei amăgesc sufletele cele slabe;
inima lor e dedată la lăcomie
şi sunt fiii blestemului.
15. Lăsând calea cea dreaptă
au rătăcit apucând pe calea lui
Valaam, fiul lui Vosor, care
plata nedreptăţii a iubit;
16. Dar el a fost mustrat
pentru fără-de-legea sa: Dobito-
cul necuvântător, grăind cu
glas omenesc, a oprit nebunia
proorocului.
17. Aceştia sunt **izvoare
fără de apă, nori purtaţi de
vifor,** cărora li se păstrează
întunericul cel de nepătruns.
18. Pentru că rostind (vorbe)
semeţe şi deşarte, amăgesc cu
pofte trupeşti şi cu înverşunări
pe cei ce abia au scăpat de cei
ce vieţuiesc în rătăcire.
19. Ei le făgăduiesc sloboze-
nia, iar ei înşişi sunt robi ai stri-
căciunii; pentru că cine de ce
este biruit, de aceea e şi robit.
20. Căci dacă, după ce au
scăpat de spurcăciunile lumii
prin cunoaşterea Domnului şi
Mântuitorului nostru Iisus Hri-
stos, iarăşi se încurcă în acestea
şi sunt biruiţi, atunci cele de
pe urmă ale lor s'au făcut mai
rele decât cele dintâi.
21. Pentru că mai bine era
pentru ei să nu fi cunoscut
calea dreptăţii, decât, după ce
au cunoscut-o, să se întoarcă
înapoi dela sfânta poruncă ce
li s'a dat lor.
22. Dar s'a împlinit cu ei
adevărul din zicătoare: **Câi-
nele se întoarce la vărsă-
tura sa şi porcul scăldat se
tăvăleşte în mocirlă.**

---

2. *22:* Prov. 26, 11.

3.

Aceasta este acum, iubiţilor, **a doua carte** pe care v'o scriu vouă şi prin care cu aducerea aminte caut să trezesc judecata voastră cea sănătoasă,
2. Ca să vă aduceţi aminte de graiurile cele mai nainte grăite de sfinţii proroci şi de porunca Domnului şi Mântuitorului nostru (dată vouă) prin apostolii voştri.
3. Mai întâi aceasta s'o ştiţi, că vor veni în zilele cele de apoi batjocoritori cari vor umbla după poftele lor,
4. Şi vor zice: Unde este făgăduinţa venirii lui? Că de când au adormit părinţii, toate au rămas aşa precum au fost la începutul zidirii.
5. Dar ei se fac a nu şti că prin cuvântul lui Dumnezeu cerul şi pământul au fost (făcute) de mult, din apă şi prin apă.
6. Deaceea lumea cea de atunci a pierit înnecată în apă.
7. Iar cerurile acestea şi pământul de acum cu acelaş cuvânt sunt păstrate focului din ziua judecăţii şi a pieirii oamenilor celor necredincioşi.
8. Iar aceasta una să nu se tăinuiască de voi, iubiţilor, că **o zi înaintea Domnului este ca o mie de ani, şi o mie de ani ca o zi.**

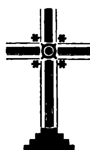
3. *8*: Ps. 89, 4.

9. Domnul nu va zăbovi să-şi împlinească făgăduinţa, precum socotesc unii că e zăbavă; ci el îndelung ne rabdă pe noi, nevrând să piară vreunul, ci să vie toţi la pocăinţă.
10. Va veni însă ziua Domnului ca un fur; atunci cerurile se vor surpa cu huet; stihiile, arzând, se vor desface şi pământul, cu toate lucrurile de pe el, va arde.
11. Deci, dacă toate acestea se vor strica, atunci cât de mult trebuie să stăruiţi voi întru sfinţenie şi întru buna cucernicie,
12. Aşteptând şi dorind să vie mai degrabă ziua lui Dumnezeu, pentru care cerurile, arzând, se vor strica şi stihiile, aprinzându-se, se vor topi!
13. Că noi aşteptăm, după făgăduinţa lui, **ceruri nouă şi pământ nou, întru care să locuiască dreptatea.**
14, De aceea, iubiţilor, aşteptând acestea, nevoiţi-vă să fiţi aflaţi de el în pace, nespurcaţi şi neprihăniţi.
15. Şi îndelunga răbdare a Domnului nostru drept mântuire să o socotiţi, precum v'a scris vouă şi **iubitul nostru frate Pavel,** după înţelepciunea ce i s'a dat lui,
16. Şi precum grăieşte el despre acestea în toate cărţile sale. In acestea sunt unele lucruri cu anevoie de înţeles, pe care cei neştiutori şi neîntăriţi

le răstălmăcesc, ca şi pe celelalte scripturi, spre a lor pierzare.

17. Deci, voi, iubiţilor, cunoscând acestea de mai înainte, păziţi-vă, ca nu cumva să fiţi ademeniţi de rătăcirea celor fără de lege şi să se clatine tăria voastră.

18. Ci să creşteţi în harul şi cunoştinţa Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos. A lui fie slava, acum şi în ziua veacului! Amin.

INTÂIA CARTE SOBORNICEASCĂ
A SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

1.

Ce era dintru început, ce am văzut cu ochii noştri, ce am privit şi mâinile noastre au pipăit, **despre cuvântul vieţii,** (aceea vă vestim).

2. Şi viaţa s'a arătat şi am văzut-o şi mărturisim şi vă vestim vouă viaţa cea de veci, care era la Tatăl şi s'a arătat nouă.

3. Ce am văzut şi am auzit, aceea vă vestim, ca şi voi să aveţi împărtăşire cu noi; şi împărtăşirea noastră este cu Tatăl şi cu Fiul său, Iisus Hristos.

4. Şi acestea vi le scriem, ca bucuria voastră să fie deplină.

5. Şi aceasta este vestea care am auzit-o dela dânsul şi v'o vestim vouă, că **Dumnezeu este lumină** şi nici un întuneric nu este întrânsul.

6. De vom zice că avem împărtăşire cu dânsul şi umblăm în întuneric, minţim şi nu facem adevărul;

7. Iar de vom umbla în lumină, precum el este în lumină, împărtăşire avem unii cu alţii şi sângele lui Iisus Hristos, Fiul lui, ne curăţeşte pe noi de tot păcatul.

8. De vom zice că nu avem păcat, pe noi înşine ne amăgim şi adevărul nu este întru noi;

9. Iar de ne vom mărturisi păcatele noastre, atunci el, fiind credincios şi drept, ne va ierta nouă păcatele şi ne va curăţi pe noi de toată nedreptatea.

10. De vom zice că nu am păcătuit, mincinos îl facem pe dânsul şi cuvântul lui nu este întru noi.

2.

Fiii mei, acestea vi le scriu vouă, ca să nu păcătuiţi. Iar dacă va păcătui cineva, (să ştie că) avem mângăitor către Tatăl, pe **Iisus Hristos cel drept.**

2. El este jertfa de curăţire pentru păcatele noastre, şi nu

numai pentru ale noastre, ci
şi pentru ale lumii întregi.
3. Şi întru aceasta ştim că
l-am cunoscut pe dânsul, dacă
vom păzi poruncile lui.
4. Cel ce zice: L-am cunoscut
pe dânsul şi poruncile lui nu le
păzeşte, este mincinos şi întru
el nu este adevărul.
5. Iar cel ce va păzi cuvân-
tul lui, în acela cu adevărat
dragostea lui Dumnezeu este
deplină. După aceasta cunoa-
ştem că suntem întrânsul.
6. Cel ce zice că petrece
întrânsul, este dator, precum
acela a umblat, şi el aşa să
umble.
7. Iubiţilor, nu vă scriu vouă
poruncă nouă, ci o poruncă
veche, pe care aţi avut-o dintru
început. Porunca cea veche
este cuvântul pe care l-aţi auzit.
8. Ci totuşi, poruncă nouă
vă scriu vouă, care este ade-
vărată întrânsul şi întru voi, că
**întunerecul a trecut şi iată,
răsare lumina cea adevă-
rată.**
9. Cel ce zice că este întru
lumină şi urăşte pe fratele său,
acela până acum tot în întu-
nerec este.
10. Iar cel ce iubeşte pe fra-
tele său, întru lumină petrece
şi nu este sminteală întrânsul.
11. Cel ce urăşte pe fratele
său, întru întunerec umblă şi
nu ştie încotro merge, că în-
tunerecul a orbit ochii lui.
12. Vă scriu vouă, fiilor, că
s'au iertat păcatele voastre,
pentru numele lui.
13. Vă scriu vouă, părinţilor,
că aţi cunoscut pe cel ce este
dintru început. Vă scriu vouă,
tinerilor, că aţi biruit pe cel
viclean. Vă scriu vouă, copii-
lor, că aţi cunoscut pe Tatăl.
14. V'am scris vouă, părin-
ţilor, că aţi cunoscut pe cel ce
este dintru început. V'am scris
vouă, tinerilor, că sunteţi tari şi
cuvântul lui Dumnezeu petrece
întru voi şi aţi biruit pe cel
viclean.
15. Nu iubiţi lumea, nici cele
din lume. De iubeşte cineva
lumea, dragostea Tatălui nu
este întrânsul.
16. Pentrucă tot ce este în
lume, (adecă) pofta trupului şi
pofta ochilor şi trufia vieţii, nu
sunt dela Tatăl, ci sunt din
lume.
17. Şi lumea trece, cu pofta
ei (cu tot), iar cel ce face voia
lui Dumnezeu, rămâne în veac.
18. Fiilor, este vremea de
apoi, şi precum aţi auzit că
vine Antihrist, iar acum mulţi
antihrişti s'au ivit: de aici cu-
noaştem că este vremea de apoi.
19. Dintre noi au ieşit, dar
nu erau dintre ai noştri; că
de ar fi fost dintre ai noştri,
ar fi rămas cu noi; ci (au ieşit)
ca să se arate că nu toţi sunt
dintre ai noştri.
20. Iar voi aveţi ungere dela
Cel Sfânt şi toate le ştiţi.
21. Nu v'am scris vouă ca
şi cum n'aţi cunoaşte adevărul,

ci ca unora cari îl cunoaşteţi şi ştiţi că nici o minciună nu vine din adevăr.

22. Cine este mincinosul, fără numai cel ce tăgăduieşte că Iisus este Hristos? El este Antihrist, care tăgăduieşte pe Tatăl şi pe Fiul.

23. Tot cel ce tăgăduieşte pe Fiul nu are nici pe Tatăl; iar cel ce mărturiseşte pe Fiul are şi pe Tatăl.

24. Drept aceea, ce aţi auzit dintru început, întru voi să rămâie. De va rămânea întru voi ce aţi auzit dintru început, şi voi veţi rămânea în Fiul şi în Tatăl.

25. Şi aceasta este făgăduinţa pe care el însuşi ne-a făgăduit-o nouă: viaţa veşnică.

26. Acestea le-am scris vouă pentru cei ce vă amăgesc pe voi.

27. Iar ungerea pe care aţi primit-o dela dânsul întru voi rămâne şi nu aveţi trebuinţă să vă înveţe pe voi cineva; ci precum ungerea aceasta vă învaţă pe voi despre toate şi ea este adevărată şi nu este mincinoasă, rămâneţi întru el aşa cum v'a învăţat pe voi.

28. Drept aceea, fiilor, rămâneţi întru el, ca să avem îndrăsneală când se va arăta şi nu ne ruşinăm de dânsul, la venirea lui.

29. Dacă ştiţi că este drept, mai ştiţi că tot cel ce face dreptate dela el s'a născut.

3.

Vedeţi ce fel de dragoste ne-a dat nouă Tatăl, să ne numim fii ai lui Dumnezeu! Şi suntem. Dacă nu ne cunoaşte pe noi lumea, (nu ne cunoaşte) pentru că nici pe el nu l-a cunoscut.

2. Iubiţilor, **acum sunteţi fiii lui Dumnezeu,** dar încă nu ni s'a arătat ce vom fi. Ştim însă că atunci când se va arăta, vom fi asemenea lui, pentru că îl vom vedea pe el precum este.

3. Şi tot cel ce are nădejdea aceasta întrânsul, se curăţeşte pe sine, precum şi el este curat.

4. Tot cel ce săvârşeşte păcatul calcă şi legea, căci păcatul este călcarea legii.

5. Şi voi ştiţi că el s'a arătat, ca să ridice păcatele noastre şi păcat întru el nu este.

6. Tot cel ce petrece întrânsul nu păcătuieşte; şi tot cel ce face păcatul nu l-a văzut nici nu l-a cunoscut pe el.

7. Fiilor, nimeni să nu vă amăgească pe voi; cel ce face dreptate este drept, precum şi acela drept este.

8. Cel ce face păcatul este din diavolul, că diavolul dintru început păcătuieşte. Spre aceasta s'a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului.

9. Tot cel născut din Dumnezeu nu face păcat, pentrucă

sămânța lui Dumnezeu rămâne
întrânsul și nu poate păcătui,
pentru că din Dumnezeu s'a
născut.
10. Intru aceasta cunoaștem
pe fiii lui Dumnezeu și pe fiii
diavolului; tot cel ce nu face
dreptate nu este din Dumnezeu,
nici cel ce nu iubește pe fra-
tele său.
11. Că aceasta este vestirea
care ați auzit-o dintru început,
ca să ne iubim unul pe altul.
12. Nu precum Cain, care
era din cel viclean, și a ucis
pe fratele său. Și pentru care
pricină l-a ucis pe el? Pentru
că faptele lui erau rele, iar ale
fratelui său erau drepte.
13. Nu vă mirați, frații mei,
de vă urăște pe voi lumea.
14. Noi știm că am trecut
din moarte la viață, pentrucă
iubim pe frați. Cel ce nu iu-
bește pe fratele său, petrece în
moarte.
15. Tot cel ce urăște pe fra-
tele său este ucigaș de oameni;
și știți că nici un ucigaș de
oameni nu are viață de veci
care să rămâie întrânsul.
16. Intru aceasta am cunos-
cut dragostea (lui Dumnezeu),
că **el și-a pus sufletul său
pentru noi. Și noi datori
suntem să punem sufletul
pentru frați.**
17. Iar cel ce are bogăția
lumii acesteia și vede pe fratele
său având trebuință și își în-
chide inima sa față de dânsul,
cum rămâne în acela dragostea
lui Dumnezeu?
18. Fiii mei, să nu iubim nu-
mai cu cuvântul, sau cu limba,
ci cu fapta și cu adevărul.
19. (Că) întru aceasta vom
cunoaște că suntem din adevăr
și vom avea odihna inimilor
noastre, înaintea lui.
20. Intr'adevăr, de ne arată
vinovați inima noastră, Dumne-
zeu mai mare este decât inima
noastră și (el) toate le știe.
21. Iubiților, de nu ne va
arăta vinovați inima noastră,
avem îndrăsneala către Dum-
nezeu,
22. Și orice vom cere, vom
primi dela dânsul, pentrucă
păzim poruncile lui și facem
cele plăcute înaintea lui.
23. Iar porunca lui aceasta
este, ca să credem întru nu-
mele lui Iisus Hristos, Fiului
lui, și să ne iubim unul pe al-
tul, precum ne-a dat nouă po-
runcă.
24. Cel ce păzește poruncile
lui, acela petrece întrânsul și
el întru acela; și că el petrece
în noi, aceasta o cunoaștem
din Duhul pe care l-a dat nouă.

4.

Iubiților, să nu credeți oricărui
duh, ci să ispitiți duhurile,
de sunt dela Dumnezeu; **pen-
trucă mulți proroci minci-
noși au ieșit în lume.**
2. Intru aceasta să cunoașteți
Duhul lui Dumnezeu: Tot du-

hul care mărturiseşte pe Iisus Hristos, venit în trup, este dela Dumnezeu.

3. Şi tot duhul care nu mărturiseşte pe Iisus, nu este dela Dumnezeu, ci acela este al lui Antihrist, de care aţi auzit că va veni, şi acum iată că el este în lume.

4. Fiilor, voi dela Dumnezeu sunteţi şi i-aţi biruit pe aceia, că este mai mare cel ce este întru voi, decât cel ce este în lume.

5. Aceia sunt din lume; de aceea grăiesc ca din lume şi lumea îi ascultă pe dânşii.

6. Noi suntem din Dumnezeu. Cel ce cunoaşte pe Dumnezeu, pe noi ne ascultă, iar cel ce nu este din Dumnezeu, nu ne ascultă pe noi. Din aceasta cunoaştem duhul adevărului şi duhul rătăcirii.

7. Iubiţilor, **să ne iubim unul pe altul, că dragostea este dela Dumnezeu** şi tot cel ce iubeşte este născut din Dumnezeu şi cunoaşte pe Dumnezeu.

8. Cel ce nu iubeşte, nu cunoaşte pe Dumnezeu, pentrucă Dumnezeu este dragoste.

9. In aceasta s'a arătat dragostea lui Dumnezeu întru noi, că Dumnezeu pe Fiul său cel unul născut l-a trimis în lume, ca printrânsul viaţă să avem.

10. Iar dragostea întru aceasta este, că noi nu am iubit pe Dumnezeu, ci el ne-a iubit pe noi şi a trimis pe Fiul său jertfă de curăţire pentru păcatele noastre.

11. Iubiţilor, dacă Dumnezeu aşa ne-a iubit pe noi, atunci şi noi datori suntem să ne iubim unul pe altul.

12. Pe Dumnezeu nu l-a văzut nimeni, niciodată. De ne iubim unul pe altul, Dumnezeu întru noi petrece şi dragostea lui este desăvârşită întru noi.

13. Intru aceasta cunoaştem că întrânsul petrecem şi el întru noi, că din Duhul său ne-a dat nouă.

14. Şi noi am văzut şi mărturisim că Tatăl a trimis pe Fiul, Mântuitor lumii.

15. Oricine mărturiseşte că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu întru acela petrece şi acela întru Dumnezeu.

16. Şi noi am cunoscut şi am crezut dragostea pe care Dumnezeu o are către noi. Dumnezeu este dragoste şi cel ce petrece în dragoste, în Dumnezeu petrece şi Dumnezeu întrânsul.

17. Aşa s'a desăvârşit în noi dragostea, ca îndrăsneală să avem în ziua judecăţii; că precum este el, aşa suntem şi noi în lumea aceasta.

18. **In dragoste frică nu este**; că dragostea cea desăvârşită goneşte frica; pentrucă frica umblă cu pedeapsa, iar cel ce se teme, nu este deplin întru dragoste.

19. Noi îl iubim pe el, pen-

tru că el ne-a iubit mai întâi pe noi

20. De va zice cineva: Iubesc pe Dumnezeu, iar pe fratele său îl urăşte, este mincinos; pentrucă **cel ce nu iubeşte pe fratele său, pe care-l vede, cum poate să iubească pe Dumnezeu, pe care nu-l vede?**

21. Şi noi această poruncă o avem dela dânsul: Cel ce iubeşte pe Dumnezeu să iubească şi pe fratele său.

5.

Tot cel ce crede că Iisus este Hristos, din Dumnezeu este născut; şi tot cel ce iubeşte pe cel ce a născut, iubeşte şi pe cel ce s'a născut dintrânsul.

2. Intru aceasta cunoaştem că iubim pe fiii lui Dumnezeu, că iubim pe Dumnezeu şi păzim poruncile lui.

3. Că aceasta este dragostea lui Dumnezeu, ca să păzim poruncile lui; şi poruncile lui nu sunt grele.

4. Că tot cel născut din Dumnezeu biruieşte lumea; şi aceasta este biruinţa care biruieşte lumea: credinţa noastră.

5. Cine este cel ce biruieşte lumea, fără numai cel ce crede că Iisus este Fiul lui Dumnezeu?

6. Acesta este cel care a venit prin apă şi prin sânge, Iisus Hristos. Nu numai prin apă, ci prin apă şi prin sânge. Şi duhul este cel ce mărturiseşte, că Duhul este adevărul.

7. Căci **trei sunt cari mărturisesc (în cer:** Tatăl, Cuvântul şi Duhul Sfânt, şi aceştia trei una sunt.

8. Şi trei sunt cari mărturisesc pe pământ): Duhul şi apa şi sângele, şi aceştia trei la fel mărturisesc.

9. De primim mărturia oamenilor, mărturia lui Dumnezeu este mai mare; şi aceasta este mărturia lui Dumnezeu, că a mărturisit pentru Fiul său.

10. Cel ce crede în Fiul lui Dumnezeu, are mărturia întru sine; cel ce nu crede lui Dumnezeu, mincinos l-a făcut pe dânsul, pentrucă n'a crezut în mărturia pe care a mărturisit-o Dumnezeu pentru Fiul său.

11. Şi aceasta este mărturia, că Dumnezeu ne-a dat nouă viaţă veşnică şi această viaţă întru Fiul lui este.

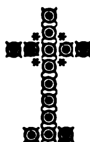
12. **Cel ce are pe Fiul, are viaţa, iar cel ce nu are pe Fiul lui Dumnezou, nu are viaţa.**

13. Acestea le-am scris vouă, celor ce credeţi în numele Fiului lui Dumndzeu, ca să ştiţi că aveţi viaţa veşnică şi ca să credeţi în numele Fiului lui Dumnezeu.

14. Şi aceasta este îndrăsneala ce o avem către dânsul, că de vom cere ceva după voia lui, el ne ascultă pe noi.

15. Şi dacă ştim că ne ascultă pe noi, orice-i vom cere, ştim

că vom avea (împlinite) cere-
rile pe care le-am cerut dela
dânsul,
16. De va vedea cineva pe
fratele său păcătuind – păcat
nu de moarte – să se roage,
şi Dumnezeu îi va da lui viaţă,
(adecă) celor ce nu păcătuiesc
de moarte. Este şi păcat de
moarte; nu pentru acela zic
să se roage.
17. Toată nedreptatea este
păcat, dar nu este păcat de
moarte.
18. Ştim că tot cel născut
din Dumnezeu nu păcătuieşte;
ci Cel ce s'a născut din Dum-
nezeu se păzeşte pe sine şi cel
rău nu se atinge de el.
19. Noi ştim că suntem din
Dumnezeu şi că toată lumea
zace sub puterea celui rău.
20. Dar ştim şi aceea că Fiul
lui Dumnezeu a venit şi ne-a
dat nouă pricepere, ca să cu-
noaştem pe Dumnezeul cel a-
devărat şi să fim întru el, (a-
decă) întru Iisus Hristos, Fiul
lui. Acesta este Dumnezeul cel
adevărat şi viaţa cea veşnică.
21. **Fiilor, păziţi-vă de i-
doli.**

A DOUA CARTE SOBORNICEASCĂ
A SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

1.

Bătrânul, alesei Doamne şi fiilor ei, pe cari eu îi iubesc întru adevăr; şi nu numai eu, ci şi toţi cari au cunoscut adevărul,

2. Pentru adevărul care petrece întru noi şi cu noi va fi în veac:

3. Dar, milă şi pace fie cu voi dela Dumnezeu Tatăl şi dela Domnul Iisus Hristos, Fiul Tatălui, întru adevăr şi întru dragoste!

4. M'am bucurat foarte, că am aflat pe unii din fiii tăi umblând întru adevăr, precum am luat poruncă dela Tatăl.

5. Şi acum te rog, Doamnă, nu ca şi cum ţi-aş scrie poruncă nouă, ci pe care o avem dintru început, ca să ne iubim unul pe altul.

6. Şi aceasta este dragostea, ca să umblăm după poruncile lui. Şi aceasta este porunca, precum aţi auzit dintru început, ca **să umblaţi întru dragoste.**

7. Pentru că au intrat în lume mulţi amăgitori, cari nu mărturisesc că Iisus Hristos a venit în trup. Acesta este amăgitorul şi Antihristul.

8. Păziţi-vă pe voi înşivă, ca să nu pierdeţi cele ce aţi lucrat, ci să luaţi plată desăvârşită.

9. Tot cel ce calcă porunca şi nu rămâne în învăţătura lui Hristos, nu are pe Dumnezeu; iar cel ce rămâne în învăţătura lui Hristos, acela are şi pe Tatăl şi pe Fiul.

10. Oricine va veni la voi şi nu va aduce învăţătura aceasta, să nu-l primiţi în casă şi să nu-i ziceţi lui: Bucură-te!

11. Că cel ce îi va zice lui: Bucură-te – se va face părtaş faptelor lui celor rele.

12. Multe având a vă scrie vouă, nu am voit să le scriu pe hârtie şi cu cerneală; ci nădăjduiesc că voi veni la voi, ca să vă grăiesc gură către gură, ca bucuria noastră să fie deplină.

13. Inchină-se ţie fiii surorii tale celei alese.

A TREIA CARTE SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

1.

Bătrânul, lui Gaie cel iubit, pe care eu îl iubesc într'adevăr.

2. Iubitule, mă rog (lui Dumnezeu) ca să sporeşti întru toate şi să fii sănătos, precum sporeşte sufletul tău.

3. Pentrucă foarte m'am bucurat, când au venit fraţii şi au mărturisit despre adevărul tău, precum tu întru adevăr umbli.

4. Eu nu am mai mare bucurie decât aceea: ca să auz că fiii mei umblă întru adevăr.

5. Iubitule, cu credinţă faci orice lucrezi pentru fraţi şi pentru cei streini,

6. Cari au mărturisit despre dragostea ta înaintea bisericii. Bine vei face de îi vei petrece pe ei precum se cuvine (după voia) lui Dumnezeu.

7. Că pentru numele lui au plecat la drum, neluând nimic dela păgâni.

8. Noi, dar, suntem datori să primim pe unii ca aceştia, ca să fim împreună lucrătorii adevărului.

9. Am scris bisericii, dar **Diotrefis,** căruia îi place să le fie lor căpetenie, nu ne primeşte pe noi.

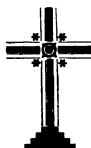
10. De aceea, când voi veni, voi pomeni de faptele care le face hulindu-ne pe noi cu vorbe rele, şi neîndestulindu-se cu acestea, nici el însuşi nu primeşte pe fraţi, nici pe cei ce ar voi (să primească) nu-i lasă, ba şi din biserică îi scoate.

11. Iubitule, nu urma răului, ci binelui. **Cel ce face bine este din Dumnezeu,** iar cel ce face rău n'a văzut pe Dumnezeu.

12. Despre Dimitrie mărturi-

sesc toţi şi însuşi adevărul; şi
noi îi dăm mărturie, şi voi ştiţi că
mărturia noastră este adevărată.
13. Multe aveam a-ţi scrie;
dar nu voiesc să ţi le scriu cu
cerneală şi cu condeiu.

14. Ci nădăjduesc să te văz
fără zăbavă şi să grăim gură
către gură. Pace ţie! Inchină-se
ţie prietenii. Spune închină-
ciuni prietenilor, fiecăruia după
cum îl cheamă.

CARTEA SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL IUDA

1.

Iuda, slugă a lui Iisus Hristos şi frate al lui Iacov – celor chemaţi, cari sunt sfinţiţi întru Dumnezeu Tatăl şi păziţi de Iisus Hristos:

2. Milă vouă şi pace şi dragoste să prisosească (între voi)!

3. Iubiţilor, fiindcă m'am nevoit cu tot dinadinsul să vă scriu despre mântuirea noastră cea de obşte, trebuinţă am avut să vă scriu vouă, îndemnându-vă să luptaţi pentru credinţa dată sfinţilor odată (pentru totdeauna).

4. Că **s'au furişat (printre voi) nişte oameni necredincioşi,** cari de mai nainte au fost scrişi spre această osândă, cari schimbă darul Dumnezeului nostru în desfrânare şi tăgăduiesc pe singurul nostru stăpân şi Domn, pe Iisus Hristos.

5. Voiesc deci să vă aduc aminte, vouă cari ştiaţi odată aceasta, că Domnul, după ce a scos pe popor din pământul Egiptului, mai pe urmă a pierdut pe cei ce nu au crezut.

6. Şi pe îngerii cari nu şi-au păzit vrednicia, ci şi-au părăsit lăcaşul lor, îi ţine în întunerec, în legăturile cele veşnice, ca să fie judecaţi în ziua cea mare.

7. Precum Sodoma şi Gomora şi cetăţile cele dimprejurul lor, care în acelaş chip curveau şi umblau după trup strein, stau înainte ca pildă, fiind pedepsite cu focul cel veşnic,

8. Aşa va fi şi cu aceşti visători cari îşi spurcă trupul şi lapădă şi hulesc cele înalte.

9. Nici Arhanghelul Mihail, când s'a luat la ceartă cu diavolul pentru trupul lui Moise, n'a îndrăsnit să aducă judecată de hulă, ci a zis: Certe-te pe tine Domnul!

10. Iar aceştia hulesc cele ce nu cunosc şi cele ce, ca nişte

dobitoace necuvântătoare, ştiu
din fire, în acelea îşi află pieirea.
11. Vai lor! Că au apucat
pe calea lui Cain şi pentru mită
s'au lăsat ademeniţi ca Valaam
şi pier în îndărătnicia lui Core!
12. Aceştia sunt ca nişte pete
de necurăţie la mesele voastre
frăţeşti, (unde) împreună cu voi
se ospătează, îngrăşându-se fără
ruşine. (Sunt) nori fără de apă,
purtaţi de vânturi, pomi tom-
natici, neroditori, de două ori
uscaţi şi desrădăcinaţi,
13. Valuri sălbatice de mare
spumegându-şi ruşinea lor, stele
rătăcitoare, a căror negură în-
tunecată rămâne în veac.
14. Despre aceştia a prorocit
şi Enoh, al şaptelea dela Adam,
zicând: Iată, vine Domnul cu
zecile de mii de sfinţi ai săi,
15. Ca să facă judecată îm-
potriva tuturor şi să mustre pe
toţi necredincioşii de toate fap-
tele păgânătăţii lor, cu care au
făcut fără-de-lege, şi de toate
cuvintele lor cele aspre, care
le-au grăit împotriva lui păcă-
toşii cei necredincioşi!
16. Aceştia sunt cârtitori cari
nu se mulţumesc cu nimica şi
cari umblă după poftele lor, cu
păgânătate şi cu călcare de
lege, şi gurile lor grăiesc vorbe
semeţe, linguşind pe oameni
pentru vreun folos.

11: Fac. 4, 7; Num. 22, 22.

17. Voi însă, iubiţilor, adu-
ceţi-vă aminte de cuvintele care
vi s'au spus mai înainte de către
apostolii Domnului nostru Iisus
Hristos.
18. Căci v'au spus vouă că
în vremea de apoi vor fi bat-
jocoritori cari vor umbla după
poftele lor cele necurate.
19. Aceştia sunt cei ce fac
desbinări şi sunt oameni tru-
peşti, neavând Duhul (Sfânt).
20. Ci voi, iubiţilor, întru
sfântă credinţa voastră zidin-
du-vă şi întru Duhul Sfânt ru-
gându-vă,
21. Pe voi singuri **întru
dragostea lui Dumnezeu să
vă păziţi,** aşteptând mila Dom-
nului nostru Iisus Hristos, spre
viaţa cea veşnică.
22. Unora, de se vor clă-
tina, arătaţi-le milă;
23. Iar pe alţii mântuiţi-i cu
frică, răpindu-i din foc, urând
până şi haina cea spurcată de
trupul lor.
24. Iar celui ce poate să vă
păzească pe voi de orice că-
dere şi să vă puie înaintea sla-
vei sale, fără de prihană şi plini
de bucurie,
25. Singurului Dumnezeu şi
Mântuitor al nostru prin Iisus
Hristos, Domnul nostru: Slavă,
preamărire, stăpânire şi putere,
mai înainte de tot veacul şi
acum şi întru toţi vecii! Amin.

APOCALIPSUL SFÂNTULUI IOAN DE DUMNEZEU CUVÂNTĂTORUL

1.

Descoperirea lui Iisus Hristos, pe care i-a dat-o Dumnezeu, ca să arate robilor săi cele ce trebue să fie degrab, şi pe care (el) a arătat-o, trimiţându-o prin îngerul său, robului său Ioan.

2. Acesta a mărturisit cuvântul lui Dumnezeu şi mărturia lui Iisus Hristos şi toate câte a văzut.

3. Fericit este cel ce ceteşte şi cei ce ascultă cuvintele prorociei acesteia şi păzeşte cele scrise întrânsa, că vremea este aproape.

4. Ioan, celor şapte biserici cari sunt în Asia: Dar vouă şi pace dela cel ce este şi cel ce era şi cel ce vine, şi dela cele şapte duhuri care sunt înaintea scaunului lui,

5. Şi dela Iisus Hristos, martorul cel credincios, cel întâi născut din morţi şi stăpânul împăraţilor pământului, care ne-a iubit pe noi şi cu sângele său ne-a spălat păcatele noastre,

6. Şi ne-a făcut împăraţi şi preoţi lui Dumnezeu, Tatăl său. Lui fie slava şi puterea în vecii vecilor. Amin.

7. Iată, el vine cu norii, şi-l va vedea pe el tot ochiul şi cei ce l-au împuns şi vor plânge din pricina lui toate seminţiile pământului. Aşa. Amin.

8. **Eu sunt Alfa şi Omega,** începutul şi sfârşitul, zice Domnul, Atotţiitorul, cel ce este, cel ce era şi cel ce vine.

9. Eu, Ioan, fratele vostru şi părtaş la necazul şi la împărăţia şi la răbdarea întru Iisus

---

1, *5:* Ps. Is. 89. 28. 38; 130, 8; Is. 40, 2.
6: Ieş. 19, 6; Is. 61, 6.
7: Dan. 7, 13; Zah. 12, 10.

Hristos, fost-am în ostrovul ce se numeşte Patmos, pentru cuvântul lui Dumnezeu şi pentru mărturisirea lui Iisus.

10. Fost-am (acolo) răpit de Duhul într'o zi de Duminecă şi am auzit în urma mea un glas mare ca de trâmbiţă,

11. Zicând: Ceea ce vezi scrie în carte şi o trimite celor şapte biserici din Asia: la Efes şi la Smirna şi la Pergam si la Tiatira şi la Sardes şi la Filadelfia şi la Laodicheea.

12. Şi m'am întors să văz glasul care vorbea cu mine, şi întorcându-mă am văzut şapte sfeşnice de aur.

13. Şi în mijlocul celor şapte sfeşnice (am văzut) pe cineva asemenea Fiului Omnlui, îmbrăcat cu haină lungă şi încins pe sub piept cu brâu de aur.

14. Iar capul lui şi părul lui erau albe ca lâna cea albă, ca zăpada, şi ochii lui erau ca para focului.

15. Picioarele lui erau asemenea aramei de Livan, ca şi cum ar fi fost arse în cuptor, iar glasul lui ca huetul apelor mari.

16. In mâna lui cea dreaptă avea şapte stele şi din gura lui ieşia o sabie ascuţită cu două tăişuri şi faţa lui era ca soarele când străluceşte în toată puterea lui.

17. Şi dacă l-am văzut pe el, am căzut la picioarele lui ca un mort. El însă şi-a pus mâna sa cea dreaptă peste mine şi mi-a zis: Nu te teme! Eu sunt cel dintâi şi cel de pe urmă,

18. Şi cel ce sunt viu. Mort am fost şi iată sunt viu în vecii vecilor, şi am cheile morţii şi ale iadului.

19. Scrie deci cele ce ai văzut şi cele ce sunt şi cele ce au să fie după acestea:

20. Taina celor şapte stele care le-ai văzut în dreapta mea şi a celor şapte sfeşnice de aur (aceasta este): **Cele şapte stele sunt îngerii celor şapte biserici,** iar cele şapte sfeşnice sunt cele şapte biserici.

2.

Scrie îngerului **bisericii din Efes:** Acestea zice cel ce ţine cele şapte stele în dreapta sa, cel ce umblă în mijlocul celor şapte sfeşnice de aur:

2. Ştiu faptele tale şi osteneala ta şi răbdarea ta şi cum că nu poţi suferi pe cei răi şi ai ispitit pe cei ce se zic pe sine apostoli şi nu sunt; şi i-ai aflat pe ei mincinoşi.

3. Şi ai pătimit şi ai răbdat şi te-ai ostenit pentru numele meu, şi nu ai încetat (a pătimi).

4. Ci nu-mi place că ai părăsit dragostea ta cea dintâi.

13: Ezech. 1, 26; 8, 2; 9, 2. 11. Dan. 7, 13; 10, 5-6. Dan. 7, 9; 10, 6.
15: Ezech. 1, 24; 43, 2.
16: Jud. 5, 31.

17: Is. 44, 6; 48, 12. Dan. 8, 18; 10, 15—19.

5. Drept aceea, adu-ţi aminte de unde ai căzut şi te pocăieşte şi fă faptele cele de mai înainte; iar de nu, viu la tine curând şi voi mişca sfeşnicul tău din locul lui, de nu te vei pocăi.

6. Dar ai această (parte bună), că urăşti faptele Nicolaiţilor, pe care şi eu le urăsc.

7. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserici: Celui ce va birui îi voi da să mănânce din pomul vieţii, care este în mijlocul raiului lui Dumnezeu.

8. Ingerului **bisericii din Smirna** scrie-i: Acestea zice cel dintâi şi cel de pe urmă, care a murit şi a înviat:

9. Ştiu faptele tale şi necazul tău şi sărăcia ta, măcar că eşti bogat, şi hula din partea celor ce se zic pe sine Iudei şi nu sunt, ci sinagogă a satanei.

10. Nici decum să nu te temi de cele ce ai să pătimeşti; că iată, diavolul va să arunce (pe unii) din voi în temniţă, ca să vă cerce; şi veţi avea necaz zece zile. **Fii credincios până la moarte şi-ţi voi da ţie cununa vieţii.**

11. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserici: Cel ce biruieşte nu va fi atins de moartea cea de a doua.

12. Ingerului **bisericii din Pergam** scrie-i: Aceasta zice cel ce are sabia ascuţită de amândouă părţile:

13. Ştiu faptele tale şi că unde locuieşti, acolo este scaunul satanei; şi ştii numele meu şi n'ai lepădat credinţa mea în zilele lui Antipa, martorul meu credincios, care a fost ucis la voi, unde locuieşte satana.

14. Dar am ceva şi împotriva ta, căci ai acolo (pe unii) cari ţin învăţătura lui Valaam, care a învăţat pe Valac să puie sminteală înaintea fiilor lui Israil, ca să mănânce din cele jertfite idolilor şi să facă desfrânare.

15. Astfel ai şi tu de cei ce ţin învăţătura Nicolaiţilor, pe care eu o urăsc.

16. Pocăieşte-te; iar de nu, viu la tine curând şi voi face cu ei răsboiu, cu sabia gurii mele.

17. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserici: Celui ce biruieşte îi voi da (să mănânce) din mana cea ascunsă şi îi voi da lui o piatră albă şi în piatră va fi scris un nume nou, pe care nimeni nu-l ştie, fără numai cel ce îl primeşte.

18. Ingerului **bisericii din Tiatira** scrie-i: Acestea zice Fiul lui Dumnezeu, cel ce are ochii ca para focului şi picioarele asemenea aramei de Livan.

19. Ştiu faptele tale şi dra-

---

2. *7:* Fac. 2, 9; 3, 22, 24. Ezech. 31, 8.
8: Is. 44, 6; 48, 12.
10: Dan. 1, 12, 14.
14: Num. 31, 16; 25, 1—2.
17: Ps. 78, 24; Is. 62, 2; 65, 15.
18: Dan. 10, 6.

gostea şi slujba şi credinţa şi răbdarea ta, şi ştiu că faptele tale cele de pe urmă sunt mai multe decât cele dintâi.

20. Dar am ceva împotriva ta: că laşi pe femeia Iezavela, care se zice pe sine proorociţă, să înveţe şi să amăgească pe robii mei să mănânce din cele jertfite idolilor şi să facă desfrânare.

21. Şi i-am dat vreme să se pocăiască de desfrânările ei, dar nu s'a pocăit.

22. Iată, eu o arunc pe ea la pat şi pe cei ce fac desfrânare cu ea, în necaz mare, de nu se vor pocăi de faptele lor.

23. Şi pe fiii ei îi voi ucide cu moarte, şi vor cunoaşte toate bisericile că eu sunt cel care cerc rărunchii şi inimile şi voi da vouă, fiecăruia, după faptele voastre.

24. Iar vouă celorlalţi din Tiatira, cari n'au învăţătura aceasta şi cari - după cum spun ei - n'au cunoscut adâncurile satanei, vouă vă zic: Nu voi pune pe voi altă greutate.

25. Însă, ceeace aveţi ţineţi până voi veni.

26. Şi celui ce biruieşte şi celui ce păzeşte până la sfârşit faptele mele îi voi da stăpânire peste neamuri.

27. Şi le va păstori pe ele cu toiag de fier şi ca pe nişte vase de lut le va zdrobi, precum şi eu am luat (putere) dela Tatăl meu.

28. Şi-i voi da lui steaua cea de dimineaţă.

29. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserici.

3.

Îngerului bisericii din Sardes scrie-i: Acestea zice cel ce are şapte duhuri ale lui Dumnezeu şi cele şapte stele: Ştiu faptele tale, că trăieşti cu numele, dar tu eşti mort.

2. Priveghează şi întăreşte ce a mai rămas şi ce era gata să moară; că n'am aflat faptele tale desăvârşite înaintea lui Dumnezeu.

3. Drept aceea, adu-ţi aminte de cele ce ai primit şi ai auzit, şi le ţine şi te pocăieşte. Iar de nu vei priveghia, voi veni asupra ta ca furul, şi nu vei şti în care ceas voi veni asupra ta.

4. Dar ai şi în Sardes puţine nume cari nu şi-au întinat hainele lor şi cari vor umbla împreună cu mine în de cele albe, căci sunt vrednice.

5. Cel ce biruieşte se va îmbrăca în haine albe şi nu voi şterge numele lui din cartea vieţii, şi voi mărturisi numele lui înaintea Părintelui meu şi înaintea îngerilor lui.

21: 1 Reg. 16, 31; 2 Reg. 9, 22. Num. 25, 1—2.
23: Ps. 7, 10; 62, 13. Ier. 11, 20; 17, 10.
27: Ps. 2, 8—9.

3. *5:* Ieş. 32, 32—33. Ps. 69, 29.

6. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserici.

7. Ingerului **bisericii din Filadelfia** scrie-i: Acestea zice cel sfânt, cel adevărat, care are cheia lui David, cel ce deschide şi nimeni nu va inchide, şi inchide şi nimeni nu va deschide:

8. Ştiu faptele tale; iată, am pus inaintea ta o uşă deschisă şi nimeni nu poate să o inchiză pe ea; căci mică putere ai, dar ai păzit cuvântul meu şi n'ai tăgăduit numele meu.

9. Iată, îţi dau din sinagoga satanei dintre cei ce se zic pe sine a fi Iudei şi nu sunt, ci mint; iată, ii voi face pe ei să vie şi să se inchine inaintea picioarelor tale, şi vor cunoaşte că te-am iubit pe tine.

10. Pentrucă ai păzit cuvântul răbdării mele, şi eu te voi păzi pe tine de ceasul ispitei ce va să vie peste toată lumea, ca să cerce pe cei ce locuiesc pe pământ.

11. Iată, viu curând; ţine ce ai, ca nimeni să nu ia cununa ta.

12. Pe cel ce biruieşte il voi face stâlp in biserica Dumnezeului meu, şi nu va mai ieşi afară; şi voi scrie pe el numele Dumnezeului meu şi numele cetăţii Dumnezeului meu, al Ierusalimului celui nou care se pogoară din cer dela Dumnezeul meu, şi numele meu cel nou.

13. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserici.

14. Iar ingerului **bisericii din Laodicheea** scrie-i: Acestea zice cel ce este Amin, martorul cel credincios şi adevărat, începutul zidirii lui Dumnezeu:

15. Ştiu faptele tale, că **nu eşti nici rece, nici fierbinte.** O, de ai fi rece sau fierbinte!

16. Dar fiindcă nu eşti nici rece nici fierbinte, ci căldicel, te voi vărsa din gura mea.

17. Pentrucă tu zici: Sunt bogat şi m'am imbogăţit şi de nimic nu am lipsă! – şi nu ştii că tu eşti ticălos şi mişel şi sărac şi orb şi gol!

18. Sfătuiescu-te să cumperi dela mine aur lămurit in foc, ca să te imbogăţeşti, şi haine albe ca să te imbraci şi să nu se arate ruşinea goliciunii tale, şi alifie, ca să-ţi ungi ochii tăi şi să vezi.

19. Eu pe câţi ii iubesc ii mustru şi-i pedepsesc. Râvneşte, dar te şi pocăieşte.

20. **Iată stau la uşă şi bat**; de va auzi cineva glasul meu şi va deschide uşa, voi intra la el şi voi cina cu el şi el cu mine.

21. Celui ce biruieşte ii voi da să şază cu mine pe scaunul meu, precum şi eu am biruit şi am şezut cu Tatăl meu pe scaunul lui.

7: Is. 22, 22. Iov 12, 14.

9: Is. 60, 13; 49, 23; 45, 14; 66, 23; 43, 4.

12: Ezech. 48, 35. Is. 62, 2; 65, 15.

14: Ps. 89, 38. Prov.8, 22.

19: Prov. 3, 12.

22. Cel ce are urechi, să
auză ce zice Duhul către bi-
serici.

4.

După acestea am privit, şi iată
o uşă deschisă în cer şi
glasul ca de trâmbiţă pe care-l
auzisem mai înainte vorbind
cu mine, îmi zicea: Suie-te aici
şi îţi voi arăta ţie cele ce tre-
bue să fie după acestea.
2. Şi îndată am fost răpit de
Duh; şi iată **un scaun era pus
în cer, iar pe scaun: cel ce
şedea.**
3. Şi cel ce şedea era la ve-
dere asemenea pietrei de iaspis
şi de sardiu, iar împrejurul
scaunului era un curcubeu, la
vedere asemenea smaragdului.
4. Şi împrejurul scaunului:
douăzeci şi patru de scaune, şi
pe scaune am văzut şezând
douăzeci şi patru de bătrâni
îmbrăcaţi cu haine albe şi având
pe capetele lor cununi de aur.
5. Şi din scaun ieşiau ful-
gere şi tunete şi glasuri, şi şapte
făclii de foc ardeau înaintea
scaunului, care sunt cele şapte
duhuri ale lui Dumnezeu.
6. Şi înaintea scaunului era
o mare, ca de sticlă, asemenea
cleştarului şi în mijlocul scau-
nului: patru fiinţe pline de ochi,
şi dinainte şi dinapoi.
7. Şi fiinţa cea dintâi era
asemenea leului, a doua fiinţă
era asemenea viţelului, a treia
fiinţă avea faţă ca de om, iar
a patra fiinţă era asemenea
vulturului ce sboară.
8. Şi cele patru fiinţe, având
fiecare câte şase aripi împre-
jurul lor şi fiind pline de ochi,
nu au odihnă nici ziua, nici
noaptea, ci strâgă: Sfânt, sfânt,
sfânt e Domnul Dumnezeu,
Atotţiitorul, cel ce era şi cel
ce este şi cel ce vine!
9. Şi când fiinţele acestea dă-
deau slavă şi cinste şi mulţu-
mită celui ce şade pe scaun,
celui ce este viu în vecii vecilor,
10. Cei douăzeci şi patru de
bătrâni cădeau înaintea celui
ce şade pe scaun şi se închi-
nau celui ce este viu în vecii
vecilor, şi punându-şi cununile
lor înaintea scaunului, ziceau:
11. **Vrednic eşti, Doamne,
să primeşti slava şi cinstea
şi puterea,** că tu ai zidit toate,
şi după voia ta s'au zidit şi
sunt (toate)!

5.

Apoi am văzut în dreapta
celui ce şedea pe scaun
o carte scrisă pe dinlăuntru

---

4. *2:* Ezech. 1, 26; 10, 1. Is. 6, 1. Ps. 47, 9.
5: Ieş. 19, 16. Ezech. 1, 13.
6: Ezech. 1, 5. 18. 22. 26; 10. 1. Is. 6, 1. Ezech. 1, 10; 10, 14.
8: Is. 6, 2. 3; 41, 4. Ezech. 1, 18; 10, 12. Amos. 4, 13. Ieş. 3, 14.
10: Is. 6, 1. Ps. 47, 9. Dan. 4, 31; 6, 26; 12, 7.
5. *1:* Is. 6. 1; 29, 11. Ps. 47, 9. Ezech. 2, 9–10.

şi pe dinafară, pecetluită cu şapte peceţi.
2. Şi am văzut un înger puternic, strigând cu glas mare: Cine este vrednic să deschiză cartea şi să deslege peceţile ei?
3. Şi nimeni în cer, nici pe pământ, nici sub pământ nu putea să deschiză cartea, nici să se uite în ea.
4. Şi mult am plâns eu că nimeni nu s'a aflat vrednic să deschiză şi să cetească în carte şi nici să se uite întrânsa.
5. Ci unul din bătrâni îmi zice: Nu plânge, căci iată, a biruit leul cel din seminţia lui Iuda, rădăcina lui David şi (poate) să deschiză cartea şi să deslege cele şapte peceţi ale ei.
6. Atunci am privit, şi iată în mijlocul scaunului şi al celor patru fiinţe şi în mijlocul bătrânilor, un Miel stând ca şi cum ar fi fost junghiat, având şapte coarne şi şapte ochi, cari sunt cele şapte duhuri ale lui Dumnezeu, trimise în tot pământul.
7. Şi a venit şi a luat cartea din dreapta celui ce şedea pe scaun.
8. Şi când a luat cartea, cele patru fiinţe şi cei douăzeci şi patru de bătrâni au căzut înaintea Mielului, având fiecare alăute şi năstrăpi de aur pline cu tămâie, pe care sunt rugăciunile sfinţilor.
9. Şi cântau o cântare nouă, zicând: **Vrednic eşti să iei cartea şi să deschizi peceţile ei, că te-ai (lăsat) junghiat şi ai răscumpărat lui Dumnezeu, cu sângele tău,** oameni din toate seminţiile şi limbile şi popoarele şi neamurile,
10. Şi i-ai făcut pe ei împăraţi şi preoţi ai Dumnezeului nostru şi vor domni pe pământ.
11. Şi am văzut şi am auzit glas de îngeri mulţi împrejurul scaunului şi fiinţelor şi bătrânilor, şi numărul lor era milioane de milioane şi mii de mii.
12. Şi ziceau cu glas mare: Vrednic este Mielul cel junghiat să ia puterea şi bogăţia şi înţelepciunea şi tăria şi cinstea şi slava şi binecuvântarea!
13. Şi toată făptura care este în cer şi pe pământ şi sub pământ şi cele ce sunt în mare şi toate cele ce sunt întrânsele le-am auzit zicând: Celui ce şade pe scaun şi Mielului fie binecuvântarea şi cinstea şi slava şi puterea, în vecii vecilor!
14. Şi cele patru fiinţe ziceau: Amin! Iar (cei douăzeci şi patru de) bătrâni au căzut şi s'au închinat.

6.

Şi am văzut când a deschis Mielul una din cele şapte peceţi, şi am auzit pe

5: Fac. 49, 9—10. Is. 11, 1. 10.
6: Is. 53, 7; 11, 2. Zah. 4, 10.

11: 1 Reg. 22, 19. Dan. 7, 10.

una din cele patru ființe zicând
cu glas ca de tunet: Vino!
2. Și m'am uitat, și iată un
cal alb, și cel ce ședea pe el
avea un arc; și s'a dat lui cu-
nună și a pornit ca un birui-
tor, ca să biruiască.
3. Și când a deschis a doua
pecete, am auzit pe a doua
ființă zicând: Vino!
4. Și a ieșit alt cal, roib; și
celui ce ședea pe el s'a dat să
ia pacea de pe pământ, ca oa-
menii să se junghie unul pe
altul; și s'a dat lui o sabie mare.
5. Și când a deschis pece-
tea a treia, am auzit pe a treia
ființă, zicând: Vino! Și m'am
uitat, și iată un cal negru, și
cel ce ședea pe el avea o cum-
pănă în mâna sa.
6. Și am auzit în mijlocul
celor patru ființe un glas, zi-
când: O măsură de grâu pe
un dinar și trei măsuri de orz
pe un dinar! Dar de untde-
lem și de vin să nu te atingi.
7. Și când a deschis pece-
tea a patra, am auzit glasul
celei de-a patra ființe, zicând:
Vino!
8. Și m'am uitat, și iată un
cal galben, și numele celui ce
ședea pe el era: Moartea, și
împreună cu ea era iadul. Și
s'a dat lor putere peste a patra
parte a pământului, ca să o-
moare cu sabie și cu foamete
și cu moarte și cu hiarele pă-
mântului.
9. Și când a deschis a cin-
cea pecete, am văzut sub jert-
felnic sufletele celor junghiați
pentru cuvântul lui Dumnezeu
și pentru mărturia ce au dat-o.
10. Și strigau cu glas mare,
zicând: Până când, Stăpâne
sfinte și adevărate, nu vei ju-
deca și nu vei răsbuna sân-
gele nostru față de cei ce lo-
cuiesc pe pământ?
11. Și fiecăruia i s'au dat
veșminte albe și li s'a zis lor
să aștepte în liniște încă pu-
țină vreme, până ce tovarășii
lor de robie și frații lor cari
aveau să fie omorîți ca și ei,
vor plini (numărul).
12. Și am privit, când a des-
chis pecetea a șasea, și iată s'a
făcut cutremur mare și soarele
s'a făcut negru ca un sac de
păr și luna s'a făcut ca de sânge;
13. Și stelele cerului au că-
zut pe pământ, precum smo-
chinul își lapădă smochinele
cele crude ale lui, când este
scuturat de vânt mare.
14. Și cerul s'a dat la o parte
ca o hârtie care se face sul,
și toți munții și toate ostroa-
vele s'au mișcat din locurile lor.
15. Și împărații pământului

6. *8:* Osie 13, 14. Ezech. 5, 12; 14, 21; 29, 5; 33, 27; 34, 28. Ier. 14, 12; 15, 3.

10: Zah. 1, 12. Ps. 79, 5. 10. A doua Lege 32, 43. Fac. 4, 10. 2 Reg. 9, 7. Osie 4, 1.

12: Is. 13, 10. Ezech. 32, 7—8. Ioil 3, 3—4. Is. 34, 4.

15: Ps. 48, 5; 2, 2. Is. 24, 21; 34, 2. Ier. 4, 29. Is. 2, 10. 19.

şi domnii şi bogaţii şi căpitanii şi cei puternici şi toţi robii şi toţi cei slobozi s'au ascuns în peşteri şi în crepăturile munţilor.

16. Şi au zis munţilor şi pietrelor: Cădeţi peste noi şi ne ascundeţi pe noi de faţa celui ce şade pe scaun şi de mânia Mielului!

17. Căci a venit ziua cea mare a mâniei lui, şi cine poate s'o sufere?

7.

După acestea am văzut patru îngeri stând la cele patru unghiuri ale pământului şi ţinând cele patru vânturi ale lui, ca să nu sufle vânt pe pământ, nici peste mare, nici peste vreun copac.

2. Şi am mai văzut un alt înger ridicându-se dela Răsăritul soarelui, având pecetea lui Dumnezeu celui viu şi strigând cu glas mare celor patru îngeri, cărora li s'a dat să vateme pământul şi marea,

3. Şi zicând: Nu vătămaţi pământul, nici marea, nici copacii, până ce nu vom pecetlui în frunte pe robii Dumnezeului nostru.

4. Şi am auzit numărul celor pecetluiţi: o sută patruzeci şi patru de mii pecetluiţi, din toate seminţiile fiilor lui Israil.

5. Din seminţia lui Iuda douăsprezece mii de pecetluiţi; din seminţia lui Ruvin douăsprezece mii de pecetluiţi; din seminţia lui Gad douăsprezece mii de pecetluiţi;

6. Din seminţia lui Aşir douăsprezece mii de pecetluiţi; din seminţia lui Neftalim douăsprezece mii ce pecetluiţi; din seminţia lui Manase dousprezece mii de pecetluiţi;

7. Din seminţia lui Simeon douăsprezece mii de pecetluiţi; din seminţia lui Levi douăsprezece mii de pecetluiţi; din seminţia lui Isahar douăsprezece mii de pecetluiţi;

8. Din seminţia lui Zavulon douăsprezece mii de pecetluiţi; din seminţia lui Iosif douăsprezece mii de pecetluiţi; din seminţia lui Veniamin douăsprezece mii de pecetluiţi.

9. După acestea m'am uitat, şi iată **gloată multă,** pe care nimeni nu putea să o numere, **din toate neamurile şi seminţiile şi noroadele şi limbile,** stând înaintea scaunului şi înaintea Mielului, îmbrăcaţi în vesminte albe şi având ramuri de finic în mâinile lor.

10. Şi strigau cu glas mare, zicând: Mântuirea este dela Dumnezeul nostru, cel ce şade pe scaun, şi dela Mielul!

11. Şi toţi îngerii stăteau împrejurul scaunului şi al bătrânilor şi al celor patru fiinţe,

---

16: Osie 10, 8. Is. 6, 1. Ps. 47, 9.
17: Ioil 2, 11; 3, 41. Mal. 3, 2.
7. *1:* Ezech. 7, 2; 37, 9. Dan. 7, 2. Zah. 6, 5.
4: Ezech. 9, 4. 6.

şi au căzut pe feţele lor şi s'au închinat lui Dumnezeu,
12. Zicând: Amin! Binecuvântarea şi slava şi înţelepciunea şi mulţumita şi cinstea şi puterea şi tăria Dumnezeului nostru în vecii vecilor. Amin!
13. Iar unul din cei bătrâni a prins a grăi şi a-mi zice: Cine sunt aceştia îmbrăcaţi cu vesmintele cele albe şi de unde au venit?
14. Şi i-am zis lui: Doamne, tu ştii. Şi mi-a zis mie: Aceştia sunt cei ce vin din necazul cel mare. Ei şi-au spălat vesmintele lor, nălbindu-şi-le în sângele Mielului.
15. De aceea sunt înaintea scaunului lui Dumnezeu şi-i slujesc ziua şi noaptea, în biserica lui, şi cel ce şade pe scaun se va sălăşlui întrânşii.
16. Nu vor mai flămânzi, nici vor mai înseta, nici va mai cădea peste ei soarele şi nici o arşiţă.
17. Căci Mielul, cel ce stă în mijlocul scaunului, îi va paşte pe ei şi îi va povăţui la izvoarele apei vieţii şi Dumnezeu va şterge toată lacrima din ochii lor.

8.

Şi când a deschis **pecetea a şaptea,** s'a făcut tăcere în cer, ca la o jumătate de ceas.
2. Şi am văzut pe cei şapte îngeri cari stau înaintea lui Dumnezeu, şi li s'a dat lor şapte trâmbiţe.
3. Şi a venit un alt înger şi a stat înaintea jertfelnicului, având cădelniţă de aur; şi i s'a dat lui tămâie multă, ca să o puie, cu rugăciunile tuturor sfinţilor, pe jertfelnicul cel de aur, care este înaintea scaunului.
4. Şi fumul tămâiei s'a suit cu rugăciunile sfinţilor, din mâna îngerului, înaintea lui Dumnezeu.
5. Atunci îngerul a luat cădelniţa şi a umplut-o din focul jertfelnicului şi a aruncat iar pe pământ; şi s'au pornit glasuri şi tunete şi fulgere şi cutremure de pământ.
6. Şi cei şapte îngeri cari aveau cele **şapte trâmbiţe,** s'au gătit ca să trâmbiţeze.
7. Şi a trâmbiţat îngerul cel dintâi; şi s'a făcut grindină şi foc amestecat cu sânge şi au căzut pe pământ şi a ars a treia parte din copaci şi toată iarba verde.
8. Şi a trâmbiţat al doilea înger; şi ca un munte mare încins în flăcări s'a prăbuşit în mare şi a treia parte din mare s'a făcut sânge.
9. Şi a murit a treia parte din

14: Dan. 12, 1. Fac. 49, 11.
16: Is. 49, 10. Ezech. 34, 23. Ier. 2, 13; 31, 16. Ps. 23, 2. Is. 25, 8.

8. *3:* Amos 9, 1.
4: Ps. 141, 2.
5: Lev. 16, 12. Ieş. 19, 16. Ezech. 10, 2.
7: Ezech. 38, 22. Ioil 3, 3. Ieş. 9, 23—26.
8: Ier. 51, 25. Ieş. 7, 20—21.

fǎpturile însufleţite cari trăiesc în mare şi a treia parte din corăbii a pierit (în ape).
10. Şi a trâmbiţat al treilea înger; şi a căzut din cer o stea mare, arzând ca o făclie, şi a căzut peste a treia parte din râuri şi peste izvoarele apelor.
11. Şi numele stelei era Pelin; şi a treia parte din ape s'a făcut ca pelinul şi mulţi din oameni au murit de ape, căci se făcuseră amare.
12. Şi a trâmbiţat al patrulea înger; şi s'a rânit a treia parte a soarelui şi a treia parte a lunei şi a treia parte a stelelor, încât s'a întunecat a treia parte a lor, şi a treia parte din zi nu era luminată, şi noaptea aşijderea.
13. Am văzut şi am auzit apoi un vultur sburând prin mijlocul cerului şi strigând cu glas mare: **Vai, vai, vai, celor ce locuiesc pe pământ,** din pricina celorlalte glasuri de trâmbiţă ale celor trei îngeri, cari au să mai trâmbiţeze!

9.

Şi a trâmbiţat al cincilea înger; şi am văzut o stea căzând din cer pe pământ, şi i s'a dat cheia fântânii adâncului.
2. Şi a deschis fântâna adâncului şi fum s'a suit din fântână, ca fumul unui cuptor mare, şi s'a întunecat soarele şi văzduhul de fumul fântânii.
3. Şi din fum au ieşit lăcuste pe pământ, şi li s'a dat lor putere precum au putere scorpiile pământului.
4. Şi s'a zis lor să nu vatăme iarba pământului şi nici un fel de verdeaţă şi nici un fel de copac, fără numai pe oamenii cari nu au pecetea lui Dumnezeu pe frunţile lor.
5. Şi li s'a (mai) poruncit să nu îi omoare pe ei, ci numai să-i chinuiască cinci luni; şi chinul lor era ca chinul scorpiei când înţapă pe om.
6. Şi în zilele acelea oamenii vor căuta moartea şi nu o vor afla, şi vor pofti să moară şi moartea va fugi de ei.
7. Şi înfăţişarea lăcustelor era ca unor cai gătiţi de răsboiu. Pe capetele lor aveau cununi ca de aur, iar feţele lor erau ca feţele oamenilor.
8. Şi aveau păr ca părul femeilor şi dinţii lor erau ca ai leilor.
9. Şi aveau zale ca zalele cele de fier, iar huetul aripelor lor era ca huetul unei mulţimi de care cu mulţi cai, cari aleargă la răsboiu.
10. Şi cozile lor erau ca ale scorpiilor şi bolduri erau în co-

---

10: Is. 14, 12. Dan. 8, 10.
9. *2:* Fac. 19, 28. Ieş. 19, 18. Ioil 2, 2. 10.

3: Ieş. 10, 12. 15.
4: Ezech. 9, 4.
6: Iov 3, 21.
7: Ioil 2, 4.
8: Ioil 1, 6.
9: Ioil 2, 5.

zile lor; şi aveau puterea să
vateme pe oameni cinci luni.
11. Şi aveau peste ele un
împărat: pe îngerul adâncului
– care evreieşte se cheamă Av-
vadon, iar elineşte se cheamă
Apolion.
12. Intâiul vai a trecut, dar
iată că mai vin după el încă
două vaiuri.
13. Şi a trâmbiţat al şaselea
înger; şi au auzit un glas din
cele patru cornuri ale jertfel-
nicului celui de aur, care este
înaintea lui Dumnezeu,
14. Zicând îngerului al şase-
lea, care avea trâmbiţă: Des-
leagă pe cei patru îngeri legaţi
la râul cel mare al Eufratului.
15. Şi s'au deslegat cei patru
îngeri cari erau gătiţi spre cea-
sul şi luna şi ziua şi anul (a-
cela), ca să omoare a treia
parte din oameni.
16. Şi numărul oştilor călă-
rimii era două milioane de mi-
lioane, căci am auzit numă-
rul lor.
17. Şi aşa am văzut în ve-
denie caii şi pe cei ce şedeau
pe ei având zale ca de foc şi
ca de iachint şi ca de pu-
cioasă; şi capetele cailor erau
erau asemenea capetelor leilor
şi din gurile lor ieşia foc şi
fum şi pucioasă.
18. De aceste trei bătăi – de
foc şi de fum şi de pucioasă,
ce ieşiau din gurile lor – a
pierit a treia parte din oameni.

15: Fac. 15, 18. A doua Lege 1, 7. Ios. 1, 4.

19. Pentrucă puterea cailor
este în gura lor şi în cozile
lor; căci cozile lor sunt ase-
menea şerpilor, având capete,
şi cu acestea vatămă.
20. Dar ceilalţi oameni, cari
n'au murit de ranele acestea,
nu s'au pocăit de faptele mâi-
nilor lor, ca să nu se închine
dracilor şi idolilor celor de aur
şi de argint şi de aramă şi de
piatră şi de lemn, cari nu pot
nici să vază, nici să auză, nici
să umble.
21. Şi nu s'au pocăit de u-
ciderile lor, nici de fermecăto-
riile lor, nici de desfrânările
lor, nici de furtişagurile lor.

10.

Şi am văzut alt înger puter-
nic, pogorându-se din cer,
învăluit în nor şi având un
curcubeu pe capul lui şi faţa
lui ca soarele şi picioarele lui
ca stâlpii de foc,
2. Şi în mâna sa avea **o
carte deschisă.** Şi a pus pi-
ciorul lui cel drept pe mare,
iar cel stâng pe pământ,
3. Şi a strigat cu glas mare,
precum răcneşte leul; şi când
a strigat el, cele şapte tunete
şi-au slobozit glasurile lor.
4. Iar când au răsunat glasu-
rile celor şapte tunete, voiam
să scriu, dar am auzit un glas
din cer, zicându-mi: Pecetlu-

20: Is. 2, 8; 17, 8. Dan. 5, 4. 23. Ps. 115, 4; 135, 15.
10. *4:* Dan. 8, 26; 12, 4. 9.

eşte cele ce au grăit cele şapte
tunete şi nu le scrie!
5. Şi îngerul pe care l-am
văzut stând pe mare şi pe pă-
mânt, si-a ridicat mâna spre cer,
6. Şi s'a jurat pe cel ce este
viu în vecii vecii vecilor, care
a zidit cerul şi cele ce sunt
întrânsul, şi pământul şi cele
ce sunt întrânsul, şi marea şi
cele ce sunt întrânsa, că nu
va mai fi vreme,
7. Ci în zilele când va glăsui
îngerul al şaptelea, când va
avea să trâmbiţeze, se va să-
vârşi taina lui Dumnezeu, pre-
cum bine a vestit el robilor
săi, prorocilor.
8. Şi glasul care l-am auzit
din cer a vorbit cu mine iarăşi
zicându-mi: Mergi de ia cartea
cea deschisă în mâna îngerului
ce stă pe mare şi pe pământ.
9. Şi m'am dus la înger şi
am zis către dânsul: Dă-mi
cartea. Iar el mi-a zis: Ia-o
şi-o mănâncă pe ea, şi va a-
mărî pântecele tău, dar în gura
ta va fi dulce ca mierea.
10. Şi am luat cartea din
mâna îngerului şi am mâncat-o
pe ea; şi era în gura mea
dulce ca mierea, şi după ce am
mâncat-o, s'a amărît pântecele
meu.
11. Apoi mi-a zis: Tu tre-
buie să proroceşti din nou la
popoare şi la neamuri şi la
limbi şi la mulţi împăraţi.

5: A doua Lege 32, 40. Fac. 14, 19. 22. Neem. 9, 6. Ieş. 20, 11. Ps. 146, 6. Dan. 12, 7.

7: Amos 3, 7. Dan. 9, 6. 10. Zah. 1, 6.

9: Ezech. 2, 8; 3, 1—3.

11: Ier. 1, 10; 25, 30. Dan. 3, 4; 7, 14.

11.

Şi mi s'a dat o trestie ase-
menea unui toiag şi mi s'a
zis: Scoală-te şi măsoară **bi-
serica lui Dumnezeu** şi jert-
felnicul şi pe cei ce se închină
întrânsa.
2. Şi curtea cea dinafară de
biserică las-o şi n'o măsura,
căci a fost dată păgânilor cari
vor călca cetatea cea sfântă
patruzeci şi două de luni.
3. Şi voi da putere celor
doi martori ai mei, şi vor pro-
roci o mie două sute şasezeci
de zile, îmbrăcaţi fiind în saci.
4. Aceştia sunt cei doi ma-
slini şi cele două sfeşnice cari
stau înaintea Domnului pă-
mântului.
5. Şi de va vrea cineva să-i
vateme pe ei, foc va ieşi din
gura lor şi va mistui pe vrăş-
maşii lor; şi de va vrea cineva
să-i vateme pe ei, acela va
trebui să fie ucis.
6. Aceştia au putere să în-
chiză cerul, ca să nu ploaie
în zilele prorociei lor, şi pu-
tere au peste ape să le pre-

11. *4:* Zah. 4, 3. 11—14. 2 Reg. 1, 10. 2 Sam. 22, 9. Ier. 5, 14.

6: 1 Reg. 17, 1. Ieş. 7, 17. 19-20. 1 Sam. 4, 8.

facă în sânge şi să bată pă-
mântul cu fel de fel de bătăi,
ori de câte ori vor voi.
7. Şi dacă vor sfârşi cu măr-
turia lor, fiara care va ieşi din
adânc va face războI cu ei şi
îi va birui şi îi va omori pe ei.
8. Şi trupurile lor vor zăcea
în uliţa cetăţii celei mari, care
duhovniceşte se chiamă So-
doma şi Egipet, unde s'a răs-
tignit şi Domnul lor.
9. Şi (mulţi) din popoare şi
din seminţii şi din limbi şi din
neamuri vor vedea trupurile
lor trei zile şi jumătate şi nu
vor lăsa să le puie în mor-
minte.
10. Şi cei ce locuiesc pe pă-
mânt se vor bucura de moar-
tea lor şi se vor veseli şi-şi vor
trimite daruri unii altora, pen-
trucă aceşti doi proroci au chi-
nuit pe cei ce locuiesc pe pă-
mânt.
11. Şi după cele trei zile şi
jumătate, duh de viaţă dela
Dumnezeu a intrat în ei şi au
stătut pe picioarele lor; şi frică
mare a căzut peste cei ce se
uitau la dânşii.
12. Şi s'a auzit un glas mare
din cer, zicând: Suiţi-vă aici!
Şi s'au suit în cer, pe nor, şi
vrăşmaşii se uitau la dânşii.
13. Şi în ceasul acela s'a fă-
cut cutremur mare şi a zecea
parte din cetate a căzut, şi au
pierit în cutremurul acela şapte
mii de oameni, iar ceilalţi s'au
înfricoşat şi au dat slavă Dum-
nezeului cerului.
14. Al doilea vai a trecut;
dar iată vine degrab al treilea
vai.
15. Şi a trâmbiţat al şapte-
lea înger; şi glasuri puternice
au prins a răsuna din cer, zi-
când: Impărăţia lumii s'a făcut
a Domnului nostru şi a Hristo-
sului său! Şi el va domni în
vecii vecilor.
16. Şi cei douăzeci şi patru
de bătrâni cari şed înaintea lui
Dumnezeu, pe scaunele lor, au
căzut pe feţele lor şi s'au în-
chinat lui Dumnezeu,
17. Zicând: **Mulţumimu-ţi,
Doamne Dumnezeule, Atot-
ţiitorule, cel ce eşti şi cel ce
erai şi cel ce vii, că ţi-ai
luat puterea ta cea mare şi
ai început să domneşti.**
18. Mâniatu-s'au păgânii, dar
a venit mânia ta şi vremea ju-
decăţii morţilor, ca să dai răs-
plată robilor tăi, prorocilor şi
sfinţilor şi celor ce se tem de
numele tău, celor mici şi celor
mari, şi să pierzi pe cei ce pierd
pământul.
19. Atunci s'a deschis bise-
rica lui Dumnezeu în cer şi s'a
arătat sicriul legământului lui
în biserica lui, şi s'au pornit
fulgere şi glasuri şi tunete şi
cutremur şi grindină mare.

7: Dan. 7, 3. 7. 21.
11: Ezech. 37, 5. 10. Fac. 15, 12.
19: 1 Reg. 8, 1. 6. 2 Cron. 5, 7. Ieş. 9, 24; 19, 16.

12.

Şi s'a arătat în cer un semn mare: **o femeie îmbrăcată cu soarele,** şi luna era sub picioarele ei, iar pe capul ei (avea) cunună din douăsprezece stele.

2. Şi era însărcinată şi striga, chinuindu-se şi muncindu-se ca să nască.

3. Şi alt semn s'a arătat în cer: Iată **un balaur** mare, roşu, având şapte capete şi zece coarne şi pe capetele lui şapte cununi.

4. Coada lui târa a treia parte din stelele cerului şi le-a aruncat pe pământ. Şi balaurul a stat înaintea femeii care voia să nască, pentru ca, dacă va naşte, să mănânce pe fiul ei.

5. Şi a născut un fiu de parte bărbătească, şi el avea să pască toate neamurile cu toiag de fier. Şi a fost răpit fiul ei la Dumnezeu şi la scaunul lui.

6. Iar femeia a fugit în pustie, unde avea loc gătit de Dumnezeu, ca să o hrănească pe ea acolo, o mie două sute şaizeci de zile.

7. Şi s'a făcut răsboiu în cer: Mihail şi îngerii lui se luptau cu balaurul; şi balaurul cu îngerii lui au ţinut lupta,

8. Dar nu au biruit şi nici loc nu s'a mai aflat pentru ei în cer.

9. Şi balaurul cel mare, şarpele cel vechiu, care se cheamă diavolul şi satana, cel ce înşală toată lumea, a fost aruncat pe pământ, şi împreună cu el au fost aruncaţi şi îngerii lui.

10. Şi au auzit un glas puternic, grăind din cer: **Acum a sosit mântuirea şi puterea şi împărăţia Dumnezeului nostru şi puterea Hristosului lui;** că pârîşul fraţilor noştri, cel ce îi pâra pe ei înaintea Dumnezeului nostru ziua şi noaptea, a fost aruncat.

11. Iar aceştia l-au biruit pe el cu sângele Mielului şi cu cuvântul mărturiei lor şi nu şi-au cruţat viaţa lor nici dela moarte.

12. De aceea, bucuraţi-vă ceruri şi cei ce locuiţi întrânsele! Ci vai (de tine), pământule şi (de tine), mare! Că s'a pogorît la voi diavolul cu mânie mare, ştiind că puţină vreme mai are.

13. Şi când a văzut balaurul că a fost aruncat pe pământ, a început a prigoni pe femeia care a născut pe fiul cel de parte bărbătească.

14. Dar femeii i s'au dat două aripi, de ale vulturului celui mare, ca să sboare în pustie la locul său, unde e hrănită o vreme, ferită de faţa şarpelui.

15. Atunci şarpele a slobozit din gura sa după femeie apă, ca un râu, ca râul s'o ducă pe ea.

---

12. *3:* Is. 66, 7. Miha 4, 10. Dan. 7, 7.
5: Ps. 2, 9.
7: Dan. 10, 13. 21; 12. 1.
14: Dan. 7, 25; 12, 7.

16. Dar pământul a ajutat
femeii, că pământul şi-a des-
chis gura sa şi a înghiţit râul
pe care îl slobozise balaurul,
din gură.
17. Şi balaurul s'a mâniat
pe femeie şi s'a dus să facă
răsboiu cu ceilalţi din seminţia
ei, cari păzesc poruncile lui
Dumnezeu şi ţin cu tărie la
mărturia lui Iisus.
18. Iar eu stăteam pe nisipul
mării.

13.

Şi am văzut suindu-se din
mare **o hiară care avea
zece coarne şi şapte capete,**
şi pe coarnele ei zece steme şi
pe capetele ei nume de hulă.
2. Şi hiara pe care am vă-
zut-o era asemenea pardosului,
şi picioarele ei (erau) ca ale
ursului şi gura ei ca gura leului;
şi balaurul i-a dat puterea sa şi
scaunul său, şi stăpânire mare.
3. Şi am văzut unul din ca-
petele ei ce era ca înjunghiat de
moarte; dar rana ei cea de
moarte s'a vindecat şi tot pă-
mântul s'a mirat (uitându-se)
la hiară.
4. Şi s'a închinat balaurului
celui ce a dat putere hiarei;
apoi s'a închinat hiarei, zicând:
Cine poate să se lupte cu ea?
5. Şi s'a dat ei gură care
grăia cu trufie şi cu huliri; şi
s'a dat ei stăpânire să lucreze
patruzeci şi două de luni.

---
13. *2:* Dan. 7, 4—6.

6. Şi şi-a deschis gura sa
spre hulă asupra lui Dumne-
zeu, ca să hulească numele lui
şi lăcaşul lui şi pe cei ce lo-
cuiesc în cer.
7. Şi s'a dat ei să facă răs-
boiu cu sfinţii şi să-i biruiască
pe ei; şi s'a dat ei stăpânire
peste toată seminţia şi poporul
şi limba şi neamul.
8. Şi se vor închina ei toţi
cei ce locuiesc pe pământ, ale
căror nume nu sunt scrise dela
întemeierea lumii în cartea
vieţii Mielului celui înjunghiat.
9. De are cineva urechi, să
auză!
10. **Cel ce duce în robie,
în robie merge, şi cel ce u-
cide cu sabia, de sabie tre-
buie să fie ucis.** Aici este
răbdarea şi credinţa sfinţilor.
11. Şi am văzut **altă hiară
suindu-se de pe pământ; şi
avea două coarne** asemenea
mielului şi grăia ca un balaur.
12. Şi toată stăpânirea hiarei
celei dintâi o are în mâini, îna-
intea ei; şi face pământul şi pe
cei ce locuiesc pe dânsul, ca să
se închine hiarei celei dintâi, a
cărei rană de moarte se vin-
decase.
13. Şi face semne mari, până
şi foc să se pogoare din cer
pe pământ, înaintea oamenilor.
14. Şi amăgeşte pe cei ce
locuiesc pe pământ prin sem-
nele care i s'a dat să facă îna-

7: Dan. 7, 21.
8: Dan. 12, 1. Ps. 69, 29. Is. 53,
7. Ier. 15, 2.

intea hiarei, zicând celor ce
locuiesc pe pământ să facă
chipul hiarei celei ce a fost
rănită de sabie şi care trăieşte.
15. Şi s'a dat ei (putere) să
sălăşluiască duh în chipul hia-
rei, ca chipul hiarei să grăiască
şi să facă să fie ucişi toţi câţi
nu se vor închina chipului
hiarei.
16. Şi-i sileşte pe toţi – pe cei
mici şi pe cei mari şi pe cei
bogaţi şi pe cei săraci şi pe cei
slobozi şi pe cei robiţi – să-şi
puie semn pe mâna lor cea
dreaptă, sau pe frunţile lor,
17. Ca nimeni să nu poată
cumpăra sau vinde, fără numai
cel ce are semnul, adecă nu-
mele hiarei, sau numărul nu-
melui ei.
18. Aici este înţelepciunea:
Cel ce are minte, socotească
numărul hiarei, că numărul
este nume de om şi **numărul
este şase sute şasezeci şi
şase.**

14.

Şi m'am uitat, şi **iată Mielul
stând pe muntele Sionu-
lui** şi cu el o sută patruzeci şi
patru de mii, cari aveau nu-
mele lui şi numele Tatălui lui,
scris pe frunţile lor.
2. Şi am auzit un glas din
cer ca un huet de ape multe
şi ca un glas de tunet puter-
nic; şi glasul pe care l-am auzit

15: Dan. 3, 5–6.

era ca viersul unor lăutari, zi-
când din lăutele lor.
3. Şi cântau o cântare nouă
înaintea scaunului şi înaintea
celor patru fiinţe şi a bătrâni-
lor; şi nimeni nu putea să în-
veţe cântarea, fără numai cei
o sută patruzeci şi patru de
mii de răscumpăraţi, de pe
pământ.
4. Aceştia sunt cei ce nu s'au
întinat cu femei, căci sunt fe-
cioreinici. Aceştia sunt cei ce
merg după Miel, ori unde se
va duce el. Aceştia sunt răs-
cumpăraţi dintre oameni, pârgă
lui Dumnezeu şi Mielului.
5. Şi în gura lor nu se află
vicleşug, căci sunt fără prihană.
6. Am văzut apoi alt înger
sburând prin mijlocul cerului
şi el avea o Evanghelie veş-
nică de vestit celor ce locuiesc
pe pământ şi tuturor neamuri-
lor şi seminţiilor şi limbilor şi
popoarelor.
7. Şi el striga cu glas mare:
Temeţi-vă de Dumnezeu şi daţi
lui mărire, că a venit ceasul
judecăţii lui şi vă închinaţi ce-
lui ce a făcut cerul şi pămân-
tul şi marea şi izvoarele ape-
lor!
8. Şi alt înger a venit după
el, zicând: A căzut, a căzut
Vavilonul, cetatea cea mare,
care cu vinul cel pătimaş al

14. *3*: Ps. 33, 3; 40, 4; 96, 1; 144, 9; 149, 1. Is. 42, 10.
8: Dan. 4, 27. Ps. 21, 9. Ier. 51, 7–8.

curviei sale a adăpat toate neamurile!
9. Şi al treilea înger a venit după ei, zicând cu glas mare: Cine se închină hiarei şi chipului ei şi primeşte semnul ei pe fruntea sa, sau pe mâna sa,
10. Acela va bea din vinul cel neamestecat al mâniei lui Dumnezeu, dres în paharul mâniei lui, şi se va chinui în foc şi pucioasă înaintea sfinţilor îngeri şi înaintea Mielului.
11. Şi fumul chinului lor se va ridica în vecii vecilor şi nu vor avea odihnă nici ziua nici noaptea cei ce se închină hiarei şi chipului ei, şi cei ce primesc semnul numelui ei.
12. Aici este răbdarea sfinţilor celor ce păzesc poruncile lui Dumnezeu şi credinţa lui Iisus.
13. Şi am auzit un glas din cer, zicându-mi: Scrie: **Fericiţi cei morţi,** cari de acum vor muri în Domnul! Da, zice Duhul, odihni-se-vor ei de ostenelile lor, căci **faptele lor veni-vor cu ei.**
14. Şi m'am uitat, şi iată un nor alb, şi cel ce şedea pe nor asemenea Fiului Omului, având pe capul lui cunună de aur şi în mâna lui secere ascuţită.
15. Şi alt înger a ieşit din biserică, strigând cu glas mare celui ce şedea pe nor: Trimite secerea ta şi seceră, că a venit ceasul secerişului, căci s'a copt secerişul pământului!
16. Atunci cel ce şedea pe nor a aruncat secerea pe pământ şi pământul s'a secerat.
17. Apoi un alt înger a ieşit din biserica cea din cer, având şi el secere ascuţită.
18. Şi încă un înger a ieşit din jertfelnic, având stăpânire peste foc, şi a strigat cu glas mare celui ce avea secerea cea ascuţită, zicând: Trimite secerea ta cea ascuţită şi culege strugurii viei pământului, că s'au copt strugurii ei.
19. Şi a aruncat îngerul secerea lui pe pământ şi a cules via pământului, şi a pus-o în teascul cel mare al mâniei lui Dumnezeu.
20. Şi s'au călcat (strugurii din) teasc afară de cetate, şi a curs sânge din teasc până la frâiele cailor, (pe o întindere) de o mie şi şasesute de stadii.

15.

Şi am văzut pe cer alt semn, mare şi minunat: **şapte îngeri având cele şapte rane de pe urmă,** căci cu acelea s'a sfârşit mânia lui Dumnezeu.
2. Şi am văzut o mare ca de cleştar amestecată cu foc, şi pe cei ce biruiseră hiara cu chipul ei şi cu semnul ei şi cu numărul numelui ei, stând

10: Is. 51, 17. Ps. 75, 9.
14: Dan. 7, 13.
15: Ioil 4, 13.
18: Ioil 4, 13.

pe marea cea de cleştar, având
alăutele lui Dumnezeu;
3. Şi cântau cântarea lui
Moise, robul lui Dumnezeu, şi
cântarea Mielului, zicând: Mari
şi minunate sunt lucrurile tale,
Doamne Dumnezeule, Atotţii-
torule! Drepte şi adevărate
sunt căile tale, Impărate al nea-
murilor!
4. Cine nu se va teme de
tine Doamne şi nu va mări
numele tău? Că tu eşti unul
sfânt: Toate neamurile vor veni
şi se vor închina înaintea ta,
că judecăţile tale s'au arătat.
5. Şi după acestea m'am
uitat şi iată, s'a deschis bise-
rica cortului mărturiei din cer.
6. Şi au ieşit din biserică cei
şapte îngeri cari aveau cele
şapte rane, îmbrăcaţi în (haine
de) in curat şi luminos şi în-
cinşi împrejurul pieptului cu
brâie de aur.
7. Şi una din cele patru
fiinţe a dat celor şapte îngeri
şapte cupe de aur pline cu
mânia lui Dumnezeu celui viu
în vecii vecilor.
8. Şi s'a umplut biserica de
fum, din slava lui Dumnezeu
şi din puterea lui, şi nimeni
nu putea să intre în biserică
până nu se vor fi sfârşit cele
şapte rane ale celor şapte îngeri.

15. *3*: Ps. 111, 2; 139, 14; 145, 17. Ier. 10, 6—7.
4: Ps. 86, 9. Mal. 1, 11.
5: Ieş. 40, 34.
6: Lev. 26, 21. Ezech. 28, 13.

16.

Şi am auzit glas mare din
biserică, zicând celor şapte
îngeri: Duceţi-vă şi **vărsaţi
pe pământ cupele mâniei
lui Dumnezeu.**
2. Şi s'a dus cel dintâi şi a
vărsat cupa sa pe pământ; şi
s'au ivit rane cumplite şi rele
pe oamenii cari aveau semnul
hiarei şi pe cei ce s'au închi-
nat chipului ei.
3. Şi al doilea înger şi-a
vărsat cupa în mare; şi s'a
făcut sânge ca de mort şi toate
făpturile vii din mare au pierit.
4. Şi al treilea înger şi-a
vârsat cupa în râuri şi în iz-
voarele apelor şi s'au prefăcut
în sânge.
5. Şi am auzit pe îngerul
apelor zicând: Drept eşti tu,
Doamne Sfinte, cel ce eşti şi
cel ce erai, că ai judecat aşa!
6. Pentrucă sângele sfinţilor
şi al prorocilor l-au vărsat şi
sânge le-ai dat lor să bea, că
sunt vrednici!
7. Şi am auzit pe altul grăind
din altar: Da, Doamne Dum-
nezeule, Atotţiitorule, adevă-
rate şi drepte sunt judecăţile
tale!
8. Şi al patrulea înger şi-a
vărsat cupa peste soare şi i s'a

16. *2*: A doua Lege 28, 35. Ieş. 9, 10—11.
3: Ieş. 7, 17—21.
5: Ieş. 7, 19—24. Ps. 78, 44.
7: Amos 4, 13. Ps. 19, 10; 119, 137.

dat lui (putere) să arză pe oa-
meni cu foc.
9. Şi oamenii au fost arşi
cu arşiţă cumplită, şi hulit-au
numele lui Dumnezeu celui ce
are stăpânire peste ranele a-
cestea şi nu s'au pocăit ca să
dea lui mărire.
10. Şi al cincilea înger şi-a
vărsat cupa peste scaunul hia-
rei, şi s'a întunecat împărăţia
ei şi oamenii îşi muşcau lim-
bile lor de durere.
11. Şi de durerile lor şi de
ranele lor huleau pe Dumne-
zeul cerului şi nu s'au pocăit
de faptele lor.
12. Şi al şaselea înger şi-a
vărsat cupa peste râul cel mare
al Eufratului, şi au secat apele
lui, spre a găti calea împăra-
ţilor celor dela Răsărit.
13. Şi am văzut ieşind din
gura balaurului şi din gura
hiarei şi din gura prorocului
celui mincinos, trei duhuri ne-
curate ca nişte broaşte.
14. Că sunt duhuri dră-
ceşti cari fac semne şi cari
umblă pe la împăraţii pămân-
tului întreg, ca să-i adune pe
ei la răsboiul zilei celei mari
a lui Dumnezeu Atotţiitorul.
15. **Iată viu ca un fur. Fe-
ricit este cel ce priveghează**
şi-şi păstrează vesmintele sale,
ca să nu umble gol şi să i se
vază ruşinea lui!
16. Şi i-a strâns pe ei la lo-
cul ce se cheamă evreieşte Ar-
magheden.
17. Şi al şaptelea înger şi-a
vărsat cupa în văzduh, şi glas
mare a ieşit din biserica ce-
rului, dela scaun, strigând: Să-
vârşitu-s'a!
18. Şi s'au pornit fulgere şi
tunete, şi cutremur mare s'a
făcut, cum n'a mai fost de
când sunt oamenii pe pământ
cutremur mare ca acesta.
19. Şi cetatea cea mare s'a
desfăcut în trei părţi şi cetă-
ţile neamurilor au căzut, şi Va-
vilonul cel mare s'a pomenit
înaintea lui Dumnezeu, ca să-i
dea lui cupa cu vinul cel iute
al mâniei lui.
20. Şi toate ostroavele au
pierit şi munţii nu s'au mai
aflat.
21. Şi grindină mare ca ta-
lantul a căzut din cer peste
oameni. Ci oamenii huleau pe
Dumnezeu pentru năpasta grin-
dinei, că năpasta ei era mare
foarte.

17.

A venit apoi unul din cei
şapte îngeri, cari aveau
cele şapte cupe şi a grăit către
mine, zicând: Vino să-ţi arăt
judecata curvei celei mari

12: Fac. 15, 18. A doua Lege 1, 7. Ios. 1, 4. Is. 11, 15. 16. Ier. 50, 38.
14: Ieş. 8, 3.

18: Ieş. 19, 16. Dan. 12, 1.
19: Dan. 4, 27. Is. 51, 17. Ier. 25, 15.
21: Ieş. 9, 23.
17. *1*: Ier. 51, 13.

care şade pe apele cele multe,
2. Cu care au curvit împă-
raţii pământului şi de vinul curviei ei s'au îmbătat cei ce locuiesc pe pământ.
3. Şi m'a dus cu duhul în
pustie şi am văzut o femeie şezând pe o hiară roşie, plină de nume de hulă, care avea şapte capete şi zece coarne.
4. Şi femeia era îmbrăcată
în porfiră şi în roş şi împodobită cu aur şi cu pietre scumpe şi cu mărgăritare, având în mâna ei o cupă de aur plină de uriciunile şi de necurăţiile curviei sale,
5. Iar pe fruntea ei scris acest
nume de taină: Vavilonul cel mare, maica curvelor şi a ticăloşiilor pământului.
6. Şi am văzut pe femeia
beată de sângele sfinţilor şi de sângele martorilor lui Iisus, şi văzându-o m'am mirat cu mirare mare.
7. Şi mi-a zis îngerul: De
ce te miri? Eu îţi voi spune ţie taina femeii şi a hiarei ce o poartă pe ea şi care are cele şapte capete şi cele zece coarne.
8. Hiara care ai văzut-o era
şi nu mai este şi va să iasă din adânc şi să meargă la pieire, şi se vor mira cei ce locuiesc pe pământ, ale căror nume nu sunt scrise în cartea vieţii dela întemeierea lumii, văzând pe hiară că era şi nu mai este şi că din nou se va arăta.
9. Aici trebuie minte cu pri-
cepere! **Cele şapte capete sunt şapte coline** pe care şade femeia.
10. Ci sunt şi şapte împăraţi:
cinci au căzut şi unul mai este şi celălalt încă n'a venit, iar când va veni, puţin are să rămâie.
11. Şi hiara care era şi nu
mai este — este al optulea, de şi este din cei şapte şi merge la pieire.
12. Şi cele zece coarne pe
care le-ai văzut sunt zece împăraţi, cari încă n'au luat împărăţia, dar vor lua stăpânirea de împăraţi, pe un ceas, împreună cu hiara.
13. Aceştia un gând au şi
puterea şi stăpânirea lor o vor da hiarei.
14. Ei vor porni răsboiu îm-
potriva Mielului şi Mielul îi va birui pe ei, căci el este Domnul domnilor şi Împăratul împăraţilor; şi cu el sunt cei chemaţi şi cei aleşi şi cei credincioşi.
15. Apoi îmi zise: Apele pe
care le-ai văzut şi unde şade curva sunt popoare şi gloate şi neamuri şi limbi.
16. Şi cele zece coarne pe
care le-ai văzut la hiară, acestea vor urî pe curvă şi o vor face pustie şi goală şi cărnurile ei

2: Is. 23, 17.
4: Dan. 7, 7.
8: Dan. 7, 3; 12, 1. Ps. 69, 29.
12: Dan. 7, 20. 24.
14: A doua Lege 10, 17. Dan. 2, 47.

le vor mânca şi pe ea o vor arde cu foc.

17. Pentrucă Dumnezeu le-a pus în inimile lor să facă voia lui şi să lucreze într'un gând şi să dea împărăţia lor hiarei, până ce se vor plini cuvintele lui Dumnezeu.

18. Iar femeia pe care ai văzut-o este cetatea cea mare, care domneşte peste împăraţii pământului.

18.

După acestea am văzut alt înger pogorându-se din cer; el avea putere mare şi pământul s'a luminat de slava lui.

2. Şi a strigat cu glas puternic, zicând: A căzut! A căzut Vavilonul cel mare şi s'a făcut lăcaş dracilor şi temniţă tuturor duhurilor necurate şi colivie tuturor pasărilor necurate şi urîte!

3. Că din vinul pătimaş al curviei ei au băut toate neamurile, şi împăraţii pământului cu ea au curvit şi neguţătorii pământului din mulţimea desfătărilor ei s'au îmbogăţit.

4. Am auzit apoi alt glas din cer, zicând: Ieşiţi dintrânsa, poporul meu, ca să nu vă împărtăşiţi din păcatele ei şi să nu luaţi din bătăile ei!

5. Căci au ajuns păcatele ei până la cer şi şi-a adus aminte Dumnezeu de nedreptăţile ei.

6. Plătiţi-i precum v'a plătit şi ea vouă şi daţi-i îndoit, după faptele ei. In paharul în care v'a turnat ea vinul, turnaţi-i îndoit.

7. Pe cât s'a slăvit pe sine şi s'a desfătat, pe atâta daţi-i ei chin şi plângere. Căci întru inima ei zice: Eu sunt împărăteasă şi văduvă nu sunt, şi nici de cum nu voi vedea jale?

8. De aceea, într'o zi vor veni bătăile peste ea: moarte şi plângere şi foamete; şi va fi arsă cu foc, pentrucă puternic este Domnul Dumnezeu cel ce o judecă pe ea.

9. Şi o vor plânge pe ea şi se vor tângui după ea împăraţii pământului cari au curvit şi s'au desmierdat cu ea, când vor vedea fumul arderii ei.

10. Şi stând departe de groaza muncii ei, vor zice: **Vai, vai (de tine), cetatea cea mare a Vavilonului,** cetatea cea tare, că într'un ceas a venit judecata ta!

11. Şi neguţătorii pământului o vor plânge şi o vor jeli pe ea, că nimeni nu va mai cumpăra marfa lor,

---

18. *2*: Dan. 4, 27. Is. 13, 21; 21, 9; 34, 11. 14. Ier. 9, 10; 50, 39. 51, 8.
3: Is. 23, 17. Ier. 25, 15. 27; 51, 7. Naum 3, 4,
4: Is. 48, 20; 52, 11. Ier. 50, 8; 51, 6. 9. 45.
5: Fac. 18, 20-21. Ier. 51, 9. Ps. 137, 8. Ier. 50, 15. 29.
7: Ier. 50, 29. Is. 47, 7-8.
9: Ezech. 26, 16; 27, 30. 33. 35. Ps. 48, 4. Is. 23, 17.
10: Dan. 4, 27; Ezech. 26, 17. Is. 21, 9. Ier. 51, 8. Ezech. 27, 36.

12. Marfă de aur şi de argint şi pietre scumpe şi mărgăritare şi vison şi porfiră şi mătase şi roş, tot felul de lemn bine mirositor şi tot felul de lucruri de fildeş şi tot felul de lucruri de lemn scump şi de aramă şi de fier şi de marmoră;

13. Şi scorţişoară şi tămâie şi miruri şi smirnă şi vin şi untdelemn şi făină şi grâu şi vite şi oi şi cai şi căruţe şi robi şi suflete de oameni.

14. Şi roadele cele dorite de sufletul tău s'au dus dela tine şi toate cele grase şi strălucite s'au dus dela tine departe, şi nu le vei mai afla pe ele.

15. Neguţătorii acestor lucruri, cari s'au îmbogăţit dela ea, vor sta departe de groaza muncii ei, plângând şi tânguindu-se,

16. Şi zicând: Vai, vai (de tine), cetatea cea mare, cea îmbrăcată în vison şi în porfiră şi în roş şi împodobită cu aur şi cu pietre scumpe şi cu mărgăritare? Că într'un ceas s'a pustiit atâta bogăţie?

17. Şi toţi cârmacii şi toată gloata cea din corăbii şi corăbierii şi câţi trăiesc pe mare, vor sta departe,

18. Şi văzând fumul arderii ei, vor striga, zicând: Care cetate mai era asemenea cetăţii celei mari?

19. Şi-şi vor pune ţărână pe capetele lor şi strigând şi plângând şi tânguindu-se vor zice: Vai, vai (de tine), cetatea cea mare cu ale cărei scumpeturi s'au îmbogăţit toţi cei ce au corăbii pe mare? Că într'un ceas s'a pustiit?

20. Veseleşte-te de ea, cerule, şi voi sfinţi şi apostoli şi proroci, că Dumnezeu a judecat-o pe ea, făcându-vă dreptate?

21. Iar un înger puternic a ridicat o piatră, mare cât o piatră de moară şi a aruncat-o în mare, zicând: Cu pornire ca aceasta vei fi aruncat, Vaviloane, cetatea cea mare, şi nu vei mai fi găsit?

22. Şi viersul celor ce cântă din lăută şi din gură şi din flaut nu se va mai auzi întru tine; şi niciun fel de meşter şi niciun fel de meşteşug nu se va mai afla întru tine, şi nici huruit de moară nu se va mai auzi întru tine.

23. Şi lumină de făclie nu se va mai ivi întru tine; şi glas de mire şi de mireasă nu se va mai auzi întru tine; pentrucă neguţătorii tăi erau boierii pământului şi pentrucă prin farmecile tale ai amăgit toate neamurile.

24. Şi pentrucă în tine s'a găsit sângele prorocilor şi al sfinţilor şi al tuturor celor ucişi pe pământ.

17: Is. 23, 14. Ezech. 27, 27—29.
19: Ezech. 27, 30—34; 26, 19.

21: Ezech. 26, 21. Dan. 4, 27. Ier. 51, 63—64.
22: Is. 24, 8. Ezech. 26, 13.
23: Ier. 7, 34; 16, 9; 25, 10. Is. 23, 8; 47, 9.
24: Ier. 51, 49.

19.

După acestea am auzit în cer un glas puternic, ca de gloată multă, zicând: Aliluia! **Mântuirea şi slava şi cinstea şi puterea sunt ale Dumnezeului nostru!**

2. Căci adevărate şi drepte sunt judecăţile lui! Că a judecat pe curva cea mare, care a stricat pământul cu desfrânarea ei şi a izbăvit sângele robilor săi, din mâna ei!

3. Apoi a doua oară a zis: Aliluia! Şi fumul (arderii) ei se suie în vecii vecilor.

4. Iar cei douăzeci şi patru de bătrâni şi cele patru fiinţe au căzut şi s'au închinat lui Dumnezeu celui ce şade pe scaun, zicând: Amin! Aliluia!

5. Şi glas din scaun a ieşit zicând: Lăudaţi pe Dumnezeul nostru toţi robii lui şi cei ce vă temeţi de dânsul, şi cei mici şi cei mari.

6. Şi am auzit un glas ca de gloată multă şi un glas ca de ape multe şi un glas ca de tunete tari, zicând: Aliluia! Domnul Dumnezeul nostru, Atotţiitorul, domneşte!

7. **Să ne bucurăm şi să ne veselim şi să dăm slavă lui, că a venit nunta Mielului şi mireasa lui s'a gătit.**

8. Şi i s'a dat ei să se îmbrace cu vison curat şi strălucit; că visonul însemnează faptele cele drepte ale sfinţilor.

9. Apoi mi-a zis: Scrie: Fericiţi cei chemaţi la cina nunţii Mielului! Şi mi-a zis: Acestea sunt cuvintele adevărate ale lui Dumnezeu.

10. Şi am căzut înaintea picioarelor lui, ca să mă închin lui. Şi mi-a zis: Vezi să nu faci aceasta, căci eu sunt împreună slujitor cu tine şi cu fraţii tăi, cari au mărturisit pe Iisus. Lui Dumnezeu te închină. Că mărturia lui Iisus este duhul prorociei.

11. Şi am văzut cerul deschis, şi iată un cal alb, şi cel ce şedea pe el se chema Credinciosul şi Adevăratul şi întru dreptate judecă şi face războiu.

12. Ochii lui erau ca para focului şi pe capul lui avea cununi multe şi un nume scris, pe care nimeni nu-l ştie, fără numai el.

13. Şi era îmbrăcat în haină roşită cu sânge, şi numele lui se cheamă: Cuvântul lui Dumnezeu.

14. Şi oştile cele cereşti urmau după el pe cai albi, îmbrăcate fiind în vison alb şi curat.

15. Şi din gura lui ieşea sabie ascuţită, cu care avea să lovească pe păgâni. Şi el îi va paşte pe ei cu toiag de fier şi va călca teascul vinului în-

---

19. *15*: Ps. 2, 9. Is. 11, 4; 63, 3. Amos 4, 13, Ioil 4, 13.

verşunat al mâniei lui Dumnezeu, Atotţiitorul.

16. Iar pe haina şi pe coapsa lui este scris acest nume: ÎMPĂRATUL ÎMPĂRAŢILOR ŞI DOMNUL DOMNILOR.

17. Am văzut apoi un înger stând în soare; şi a strigat cu glas mare, zicând tuturor pasărilor celor ce sboară spre mijlocul cerului: Veniţi şi vă adunaţi la cina marelui Dumnezeu,

18. Ca să mâncaţi trupuri de împăraţi şi trupuri de căpitani şi trupurile celor tari şi trupurile cailor şi ale celor ce şed pe ei şi trupurile tuturor celor slobozi şi celor robiţi şi celor mici şi celor mari!

19. Şi am văzut hiara şi pe împăraţii pământului şi oştile lor adunate ca să facă răsboiu cu cel ce şade pe cal şi cu oastea lui.

20. Şi hiara a fost prinsă, şi cu ea: prorocul cel mincinos, care a făcut semnele înaintea ei, cu care a amăgit pe cei ce au primit semnul hiarei şi pe cei ce s'au închinat chipului ei. Şi amândoi au fost aruncaţi de vii în iezărul cel de foc, unde arde pucioasă.

21. Iar ceilalţi au fost ucişi cu sabia care ieşia din gura celui ce şedea pe cal, şi toate pasările s'au săturat din trupurile lor.

17: Ezech. 39, 4. 17—20.
21: Ezech. 39, 17. 20.

20.

Am văzut apoi un înger pogorându-se din cer, având cheia adâncului şi un lanţ mare în mâna lui.

2. Şi a prins **pe balaur,** pe şarpele cel vechiu, care este diavolul şi satana, şi **l-a legat pe el o mie de ani.**

3. Şi l-a aruncat în adânc şi l-a închis şi a pecetluit deasupra lui, ca să nu mai înşele neamurile, până se vor plini cei o mie de ani. După aceea trebuie să fie deslegat pentru puţină vreme.

4. Şi am văzut nişte scaune, şi celor ce şedeau pe ele li s'a dat putere să judece. Şi am văzut sufletele celor tăiaţi pentru mărturia lui Iisus şi pentru cuvântul lui Dumnezeu şi cari nu s'au închinat hiarei, nici chipul ei şi n'au primit semnul pe fruntea lor şi pe mâna lor. Şi ei au înviat şi au domnit cu Hristos o mie de ani.

5. Iar ceilalţi morţi n'au înviat, până nu se va sfârşi mia de ani. Aceasta este învierea cea dintâi.

6. Fericit şi sfânt este cel ce are parte de învierea cea dintâi; asupra lor moartea cea de a doua nu are putere, ci (unii ca aceştia) vor fi preoţi ai lui Dumnezeu şi ai lui Hristos şi vor domni cu el o mie de ani.

7. Şi dacă se va plini acea mie de ani, satana va fi slobozit din temniţa lui.

8. Şi va ieşi să înşele nea-
murile cari sunt în cele patru
unghiuri ale pământului, pe
Gog şi pe Magog, şi să le a-
dune la răsboiu; iar numărul
lor va fi ca nisipul mării.
9. Şi au ieşit pe latul pă-
mântului şi au încunjurat ta-
băra sfinţilor şi cetatea cea iu-
bită; dar a căzut foc din cer
şi i-a mistuit pe ei.
10. Şi diavolul, care îi înşe-
lase pe ei, s'a aruncat în ieză-
rul cel de foc şi de pucioasă,
unde este hiara şi prorocul
cel mincinos, şi vor fi chinuiţi
ziua şi noaptea în vecii vecilor.
11. Şi am văzut un scaun
alb, mare, şi pe cel ce şedea
pe el, de a cărui faţă s'a as-
cuns pământul şi cerul, şi loc
nu s'a mai aflat pentru ele.
12. Şi am văzut pe morţi,
pe cei mici şi pe cei mari,
stând înaintea lui Dumnezeu,
şi cărţi s'au deschis, şi altă
carte s'a deschis, care este car-
tea vieţii; şi s'au judecat morţii
din cele scrise în cărţile acelea,
după faptele lor.
13. Şi marea a dat pe morţii
cei dintrânsa şi moartea şi ia-
dul au dat pe morţii lor; şi
s'a judecat fiecare după faptele
sale.
14. Şi moartea şi iadul au
fost aruncaţi în iezărul cel de
foc. Aceasta este moartea cea
de a doua.
15. Iar cine nu s'a aflat scris
în cartea vieţii, a fost aruncat
în iezărul cel de foc.

21.

**Şi am văzut un cer nou şi
un pământ nou**; că cerul
cel dintâi şi pământul cel din-
tâi au trecut şi marea nu mai
este.
2. Şi am văzut cetatea cea
sfântă, Ierusalimul cel nou, po-
gorându-se din cer, gătită ca
o mireasă împodobită pentru
mirele său.
3. Şi am auzit din cer un
glas puternic, zicând: Iată cor-
tul lui Dumnezeu cu oamenii!
El se va sălăşlui cu ei şi ei
vor fi poporul lui, şi însuşi
Dumnezeu va fi cu dânşii.
4. Şi va şterge Dumnezeu
toată lacrima din ochii lor şi
moartea nu va mai fi; nici
plângere, nici strigăt, nici du-
rere nu vor mai fi, căci cele
dintâi au trecut.
5. Şi a zis cel ce şedea pe
scaun: **Iată, toate le fac nouă!**
Iar (mie îmi) zise: Scrie, căci
cuvintele acestea sunt adevă-
rate şi credincioase.

---

20. *8*: Ezech. 7, 2; 38, 2; 38, 9.
9: 2 Reg. 1, 10. Ezech. 38, 22; 39, 6. Zah. 12, 9.
11: Ps. 114, 7. 5.
13: Ps. 28, 4; 62, 13. Ier. 17, 10.
15: Dan. 12, 1. Ps. 69, 29.
21. *2*: Is. 52, 1.
3: Zah. 1, 10. Is. 8, 8. Ezech. 37, 27; 48, 35. 2. Cron. 6, 18.
4: Is. 35, 10; 65, 19. Ier. 31, 16.
5: Is. 43, 19.

6. Şi mi-a mai zis: Săvârşitu-s'a! Eu sunt Alfa şi Omega, începutul şi sfârşitul. Celui însetat îi voi da în dar apă din isvorul vieţii.

7. Cel ce va birui va moşteni toate şi îi voi fi lui Dumnezeu şi el îmi va fi mie fiu.

8. Iar partea celor fricoşi şi necredincioşi şi păcătoşi şi spurcaţi şi ucigaşi şi curvari şi fermecători şi închinători de idoli şi a tuturor celor mincinoşi, este în iezărul care arde cu foc şi cu pucioasă; şi aceasta este moartea cea de a doua.

9. Apoi a venit unul din cei şapte îngeri, cari aveau cele şapte cupe pline de cele şapte năpaste de pe urmă, şi a grăit către mine, zicând: Vino să-ţi arăt pe femeia (care este) mireasa Mielului.

10. Şi m'a dus pe mine, cu duhul, într'un munte mare şi înalt, şi mi-a arătat mie **cetatea cea sfântă, Ierusalimul** pogorându-se din cer, dela Dumnezeu,

11. Invăluită în slava lui Dumnezeu. Şi lumina ei era asemenea pietrei prea scumpe, pietrei de iaspis, curată ca cleştarul.

12. Şi avea un zid mare şi înalt, cu douăsprezece porţi, şi la porţi doisprezece îngeri şi nume scrise deasupra, care sunt numele celor douăsprezece seminţii ale fiilor lui Israil.

13. Spre Răsărit erau trei porţi, spre Miază-noapte trei porţi, spre Miază-zi trei porţi şi spre Apus trei porţi.

14. Iar zidul cetăţii avea douăsprezece pietre de temelie, şi întrânsele numele celor doisprezece apostoli ai Mielului.

15. Şi cel ce grăia cu mine avea o trestie de aur, ca să măsoare cetatea şi porţile ei şi zidurile ei.

16. Şi cetatea era în patru colţuri şi lungimea ei este cât şi lăţimea. Şi a măsurat cetatea cu trestia (şi a aflat-o) de douăsprezece mii de stadii. Lungimea şi lăţimea şi înălţimea ei erau deopotrivă.

17. Şi a măsurat zidul ei (şi l-a aflat) de o sută patruzeci şi patru de coţi, măsură de om, care era şi a îngerului.

18. Şi zidăria zidului ei era de iaspis, iar cetatea era de aur curat, asemenea sticlei celei curate.

19. Temeliile zidului cetăţii erau împodobite cu tot felul de pietre scumpe: Temelia cea dintâi era de iaspis, a doua de safir, a treia de halchidon, a patra de smaragd;

20. A cincea de sardonix, a şasea de sardon, a şaptea de hrisolit, a opta de veril, a noua de topaz, a zecea de hrisopras,

---

6: Zah. 14, 8.
7: 2. Sam. 7, 14. Ps. 89, 27. Zah. 8, 8.
10: Ezech. 40, 2.
12: Ezech. 48, 31—35.
15: Ezech. 40, 3. 5.

a unsprezecea de iachint, a
douăsprezecea de ametist.
21. Iar cele douăsprezece
porţi erau douăsprezece măr-
găritare: fiecare poartă era
dintr'un mărgăritar. Şi uliţa
cetăţii era de aur curat, ca
sticla cea luminoasă.
22. Dar biserică n'am văzut
întrânsa, căci Domnul Dum-
nezeu, Atotţiitorul, este bise-
rica ei, şi Mielul.
23. Şi cetatea nu are tre-
buinţă de soare, nici de lună,
ca să lumineze în ea, că slava
lui Dumnezeu o luminează pe
ea şi luminătorul ei este Mielul.
24. Şi neamurile întru lu-
mina ei vor umbla şi împăraţii
pământului îşi vor aduce slava
lor întrânsa.
25. Şi porţile ei nu se vor
închide ziua, că noapte nu
va fi acolo.
26. Şi neamurile îşi vor aduce
întrânsa slava şi cinstea lor.
27. **Şi nu va intra întrânsa
nimic spurcat şi nimeni din
cei dedaţi la ticăloşii şi la
minciuni, fără numai cei
scrişi în cartea vieţii Mie-
lului.**

22.

Apoi mi-a arătat mie **râul
cu apa vieţii,** limpede
ca cleştarul, izvorând din scau-
nul lui Dumnezeu şi al Mie-
lului.
2. In mijlocul uliţei cetăţii, de
o parte şi de alta a râului, este
pomul vieţii, făcând rod de
douăsprezece ori (pe an), în
fiecare lună dându-şi rodul său;
şi frunzele pomului sunt spre
tămăduirea neamurilor.
3. Şi nici un blestem nu va
mai fi acolo. Scaunul lui Dum-
nezeu şi al Mielului vor fi în-
trânsa şi slugile lui îi vor sluji.
4. Şi vor vedea faţa lui şi
numele lui va fi pe frunţile lor.
5. Şi noapte nu va mai fi,
şi nu vor avea trebuinţă de
făclii, nici de lumina soarelui,
căci Domnul Dumnezeu îi va
lumina pe ei; şi vor domni în
vecii vecilor.
6. Şi mi-a zis mie: Aceste
cuvinte sunt vrednice de cre-
zare şi adevărate, şi Domnul
Dumnezeul sfinţilor proroci a
trimis pe îngerul său să arate
robilor săi cele ce trebuie să
fie degrab.
7. Iată viu degrab. Fericit
cel ce păzeşte cuvintele pro-
rociei cărţii acesteia.
8. Şi eu, Ioan, sunt cel ce
am văzut şi am auzit acestea.
Şi când am auzit şi am văzut,
am căzut să mă închin înain-
tea picioarelor îngerului care
îmi arăta mie acestea.
9. Dar el mi-a zis; Vezi să
nu faci aceasta! Că rob sunt
împreună cu tine şi cu fraţii

23: Is. 24, 23; 60, 1. 6. 10. 13.
24: Ps. 69, 28. Is. 60, 3. 5.
27: Dan. 12, 1. Ps. 69, 29. Fac. 2, 9; 3, 22. Ezech. 47, 1. 7. Zah. 14, 8. Ezech. 47, 12.

22. *3*: Zah. 14, 11.

tăi, prorocii, şi cu cei ce pă-
zesc cuvintele cărţii acesteia.
Lui Dumnezeu te închină.
10. Şi mi-a mai zis: Să nu
pecetluieşti cuvintele prorociei
cărţii acesteia, că vremea a-
proape este.
11. Cel nedrept să mai facă
strâmbătate; şi cel spurcat să
se mai spurce şi cel drept să
mai facă dreptate şi cel sfânt
să se mai sfinţească.
12. **Iată viu degrab, şi
plata mea este cu mine, ca
să dau fiecăruia precum va
fi fapta lui.**
13. Eu sunt Alfa şi Omega,
începutul şi sfârşitul, cel dintâi
şi cel de pe urmă.
14. Fericiţi cei ce-şi spală
vesmintele lor, ca să aibă stă-
pânire peste pomul vieţii şi
prin porţi să între în cetate!
15. Iar câinii şi vrăjitorii şi
curvarii şi ucigaşii şi închină-
torii de idoli şi toţi cei ce iu-
besc şi lucrează minciuna (vor
rămânea) afară!
16. Eu, Iisus, am trimis pe

13: Is. 44, 6; 48, 12.
14: Fac. 2, 9; 3, 22; 49, 11.
16: Is. 11, 1. 10; 14, 12. Num. 24, 17.

îngerul meu, ca să vă mărtu-
risească vouă acestea prin bi-
serici. Eu sunt rădăcina şi să-
mânţa lui David, steaua cea
strălucitoare a dimineţii.
17. Iar Duhul şi mireasa zic:
Vino. Şi cel ce aude să zică:
Vino. Şi cel însetat să vie. Şi
cel ce voieşte, să ia în dar
din apa vieţii!
18. Şi eu mărturisesc oricui
ascultă cuvintele prorociei cărţii
acesteia; De va mai pune ci-
neva ceva la ea, Domnul Dum-
nezeu va trimite peste el toate
năpastele cele scrise în cartea
aceasta;
19. Iar de va scoate cineva
din cuvintele cărţii prorociei
acesteia, lua-va Dumnezeu par-
tea lui din pomul vieţii şi din
cetatea cea sfântă, despre care
se scrie în cartea aceasta.
20. Cel ce mărturiseşte ace-
stea zice: Da, viu degrab.
Amin. **Vino, Doamne Iisuse!**
21. Darul Domnului (nostru)
Iisus Hristos cu voi cu toţi!
Amin.

17: Zah. 14, 8. Is. 55, 1.
19: A doua Lege 4, 2; 13, 1. Fac. 2, 9; 3, 22.

SFÂRŞIT ŞI LUI DUMNEZEU SLAVĂ

O LĂMURIRE

Ştiut este că'n zilele de cumplită vifornită ca cele de acum, creştinii caută cuvântul dumnezeiesc cu mai multă sete decât în zilele de pace binecuvântată. Şi e firesc să fie aşa. Căci, mai cu seamă în asemenea vremi, unde ar şi putea să alerge ei după povaţă şi mângăiere, dacă nu la nesecata fântână de înţelepciune şi mângăieri a dumnezeieştii Scripturi?

Pricini ca acestea ne-au îndemnat să dăm la lumină şi să punem la îndemâna iubiţilor noştri fii sufleteşti, dacă nu Biblia întreagă, cel puţin Noul Testament al Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Mărturisim că dintru început ne ispitea gândul să scoatem la iveală, cu slove de azi, tipăritura Noului Testament aşa cum a izvodit-o neuitatul Mitropolit Andrei Şaguna. Voiam, anume, ca şi prin aceasta să ne arătăm osebita noastră cinstire faţă de marele „dătător de legi şi datini" al sfintei noastre Biserici. Ne-am dat însă seama degrab, că dela tipărirea Legii celei nouă de către marele ierarh, până astăzi, au trecut aproape o sută de ani. Se cuvenea deci să mai tocmim haina graiului şagunian pe trupul vremii de azi.

Cu ajutorul lui Dumnezeu treaba aceasta am şi făcut-o. Dar în strădania noastră ne-am ferit, întru cât ne-a fost cu putinţă, să ne atingem de mireasma cea dulce a graiului bătrânesc.

Sarcina ne-a fost mult uşurată de numeroasele tălmăciri — româneşti şi streine — ale Noului Testament, pe cari le-am ispitit cu nu puţină luare aminte. Folositoare ne-a fost mai ales luminoasa tălmăcire a Prea Fericitului nostru Patriarh Nicodim, precum şi a învăţatului Părinte Grigorie (Gala Galaction). Iar unde am avut vreo nedumerire mai adâncă, ne-am dus chiar la izvodul de obârşie, adică la cel grecesc, ca să dobândim lămurire deplină.

Săvârşind lucrul nostru, mulţumim cu smerenie bunului Părinte ceresc pentru ajutorul ce ni l-a dat; şi tot îndurărilor Lui ne rugăm, ca să dăruiască pace, sănătate şi iertare de păcate tuturor celor ce vor stărui întru cuvioasa ispitire a acestei sfinte Cărţi.

Cluj. La praznicul Floriilor din anul Domnului 1942

EPISCOPUL NICOLAE

CUPRINSUL

Scrie, Doamne, în cartea vieţii pe toţi ostenitorii acestui lucru sfânt

TIPOGRAFIA EPARHIEI
ORTODOXE ROMÂNE
CLUJ
1945